ખાનગી

ગુજરાત યુનિવર્સિટી

ગુજરાત યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલની સભા તા. ૨૯–૪–૧૯૯૪ના રોજ ૧૨–૩૦ કલાકે યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં મળી હતી. સભાનું પ્રમુખસ્થાન કુલપતિશ્રી ડૉ. એમ. એન. દેસાઈએ સંભાળ્યું હતું. સભામાં હાજરી નીચે પ્રમાણે હતી :

ક્રમાંક	સભ્યનું નામ	તા. ૨૯–૪–૧૯૯૪
૧.	ડૉ. એમ. એન. દેસાઈ, કુલપતિશ્રી	હાજર
૨.	પ્રો. એન. વી. વસાણી, ઉપકુલપતિશ્રી	હાજર
૩.	પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી	હાજર
૪.	પ્રો. વાય. કે. અગ્રવાલ	હાજર
૫.	પ્રો. એ. બી. વોરા	હાજર
૬.	પ્રિ. એન. વી. રાવલ	હાજર
૭.	પ્રિ. વી. એચ. દીક્ષિત	હાજર
૮.	ડૉ. કેતનભાઈ ડી. દેસાઈ	હાજર
૯.	પ્રિ. એમ. સી. ભાભરિયા	હાજર
૧૦.	પ્રો. વી. પી. ભારદ્વાજ	હાજર
૧૧.	પ્રો. એલ. વી. જોષી	હાજર
૧૨.	પ્રો. ધવલ મહેતા	હાજર
૧૩.	પ્રો. યુ. એમ. રાવલ	હાજર
૧૪.	પ્રો. બી. એમ. શુકલ	હાજર
૧૫.	પ્રિ. ડી. એમ. શીખ	હાજર
૧૬.	શ્રી. એન. એમ. પરીખ	હાજર
૧૭.	ડૉ. એસ. જી. શાહ	હાજર

ક્રમાંક	સભ્યનું નામ	તા. ૨૯–૪–૧૯૯૪
૧૮.	ડૉ. ખી. એસ. પટેલ	હાજર
૧૯.	પ્રિ. આર. ડી. દવે	ગેરહાજર
૨૦.	પ્રો. પી. સી. પરીખ	હાજર
૨૧.	પ્રો. એ. આર. શાહ	હાજર
૨૨.	શ્રીમતી નીતાબહેન એસ. શાહ	હાજર
૨૩.	પ્રિ. યુ. ખી. પાઠક	હાજર
૨૪.	પ્રિ. એન. વી. પંડ્યા	ગેરહાજર
૨૫.	કુ. એન. જે. ચિનોય	હાજર
૨૬.	પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ	ગેરહાજર
૨૭.	ડૉ. અંજનાબહેન દેસાઈ	હાજર
૨૮.	ડૉ. એચ. એસ. શાહ	હાજર
૨૯.	પ્રિ. એચ. એમ. દેસાઈ	હાજર
૩૦.	પ્રો. ડી. જે. ભટ્ટ	હાજર
૩૧.	ડૉ. સી. એ. ટાપીવાલા	હાજર

૧. તા. ૧૧–૧૦–૧૯૯૩ના રોજ મળેલ ઑકેડેમિક કાઉન્સિલની સભાની નોંધ મંજૂર કરવા બાબત

તા. ૧૧–૧૦–૧૯૯૩ના રોજ મળેલી ઑકેડેમિક કાઉન્સિલની સભાની નોંધ મંજૂર કરવામાં આવી અ
તે પર પ્રમુખશ્રીએ સહી કરી.

૨. કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલ નીચેનાં કાર્ય (જાણ સારુ) :

૨ (૧). વિનયન વિદ્યાશાખામાં પ્રથમ વર્ષ વિનયન, દ્વિતીય (ગૌણ) વિષય તરીકે કૉમ્પ્યુટર મેથડઝ (થિયરી)ન
નવા વિષયનો અભ્યાસક્રમ જૂન, ૧૯૯૨થી અમલી બન્યો છે જે તા. ૨–૩–૧૯૯૨ની ઑકેડેમિ
કાઉન્સિલમાં બાબત ક્રમાંક ૧૫(૪)થી મંજૂર થયેલ છે તેમાં પ્રથમ વર્ષ વિનયનમાં કૉમ્પ્યુટ
મેથડ્સનો પ્રેક્ટિકલનો અભ્યાસક્રમ પશ્ચાદ્‌વર્તી અસરથી મંજૂર કર્યાનું;

૨ (૨). વિનયન વિદ્યાશાખામાં સેકન્ડ બી.એ.માં હિંદી વિષયના પ્રશ્નપત્ર ૪ના પાઠ્યપુસ્તક "મેરે શ્રે
રંગ એકાંકી—વિષ્ણુ પ્રભાકરના વિકલ્પે "અજાતશત્રુ-જયશંકર પ્રસાદ" નાટક રાખવાના અભ્યાસ
સમિતિના અધ્યક્ષના સૂચનને મંજૂર કર્યાના;
(પરીક્ષામાં બંને પાઠ્યપુસ્તકોમાંથી વિકલ્પે પ્રશ્ન પુછાશે.)

૨ (૩). ડિપ્લોમા ઇન ફાર્મસીના અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશપાત્રતાના ધોરણમાં તા. ૨૭–૧૦–૧૯૯૩ના નિયામકશ્રી
તાંત્રિક શિક્ષણના પરિપત્ર ક્રમાંક ૭૦૬૪૧ મુજબ ફેરફાર કરવા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલે મંજૂર
કરેલ કાર્યની નોંધ લેવા બાબત.

૨ (૪). બિઝનેસ મૅનેજમેન્ટ વિષયની અભ્યાસસમિતિની તા. ૧૫--૯--૧૯૯૩ની સભામાં એમ.કૉમ. ભાગ ૨ના બિઝનેસ મૅનેજમેન્ટ (ફૂરજિયાત) પેપર-૪માંના અભ્યાસક્રમમાં કરેલ સુધારા મંજૂર કર્યાનું;

૨ (૫). એજ્યુકેશન વિષયની અભ્યાસસમિતિના ચેરમૅનશ્રીએ વર્ષ ૧૯૯૩--૯૪ માટે બી.એડ. પરીક્ષાના ઉર્દૂના પ્રશ્નપત્ર-૪ના વિષયવસ્તુના અભ્યાસ માટેની કૃતિઓ રજૂ કરેલ તે મંજૂર કર્યાનું;

૨ (૬). વિનયન વિદ્યાશાખાના સેકન્ડ બી.એ. પરીક્ષામાં નવો દાખલ કરાયેલા કૉમ્પ્યુટર મેથડ્ઝના અભ્યાસ-ક્રમમાં બાકી રહેલો પ્રેક્ટિકલ અભ્યાસક્રમ નિયત કરીને ઉમેરીને મંજૂર કર્યાનું;

૨ (૭). હિંદી વિષયની અભ્યાસસમિતિએ એમ.એ. ભાગ-૨ના હિંદી વિષયના અભ્યાસક્રમમાં સને ૧૯૯૪નો પરીક્ષા માટે નિયત કરેલાં પાઠ્યપુસ્તકોના સંદર્ભમાં સાન્ધ્ય ગીત (મહાદેવી વર્મા)ના વિકલ્પમાં આંગન (નિર્મલા) રાખવાનો સુધારો કર્યાનું, તેમ જ પ્રશ્નપત્ર-૭માં ધાસીરામ કોતવાલ (વિ. ન. તેંદુલકર)ના વિકલ્પમાં પ્રતિનિધિ કહાનીયાં (ઇસ્મત ચુંઘતાઈ) રાખવાનો સુધારો મંજૂર કર્યાનું;

૨ (૮). એમ.ફાર્મ. પરીક્ષાના અભ્યાસક્રમમાં જૂન, ૧૯૯૩થી થયેલ ફેરફારો પાશ્ચાત્યવર્તી અસરથી સ્વીકાર્યાનું;

૨ (૯). ઝૂલોજી વિષયની અભ્યાસસમિતિએ તા. ૧૪--૧૨--૧૯૯૩ના રોજ મળેલ સભામાં ફર્સ્ટ બી.એસસી. બાયોલોજી વિષયના પ્રેક્ટિકલના અભ્યાસક્રમમાં કરેલ ફેરફાર, બોટની બોર્ડના સભ્યોના વિરોધને લક્ષમાં લઈને, જૉઇન્ટ બોર્ડ (બોટની-ઝૂલોજી)ની તા. ૧૭--૨--૧૯૯૪ની સભાએ કરેલ ભલામણ અન્વયે સુધારેલ અભ્યાસક્રમ મોકૂફ રાખ્યાનું;

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપરોકત બાબત ૨(૧)થી ૨(૯)માં દર્શાવિલાં કાર્યોની નોંધ લેવામાં આવી.

(બાબત ક્રમાંક ૨(૧), ૨(૩), ૨(૪), ૨(૫), ૨(૬), ૨(૮) અને ૨(૯) પરિશિષ્ટ "ક/૧ થી ૭" તરીકે સામેલ છે.)

૩. યુનિવર્સિટી સ્કૂલ ઑફ સાયન્સના મૅથેમેટિક્સ વિભાગમાં લેકચરર ઇન મૅથેમેટિક્સની એક ખાલી જગ્યા ભરવા અંગેની તા. ૨૬--૨--૧૯૯૪ના રોજ મળેલ વરણીસમિતિની ભલામણ ઉપર વિચારણા કરવા અંગે.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે તા. ૨૬--૨--૧૯૯૪ના રોજ મળેલી ઉપર્યુકત વરણીસમિતિની ભલામણ સ્વીકારવી તથા તદનુસાર (૧) શ્રી. એચ. વી. દેદાણિયા, (૨) કુ. અનિમા નાગરને પસંદગીના ક્રમ અનુસાર લેકચરર ઇન મૅથેમેટિક્સની એક જગ્યા પર નિમણૂક કરવા સારુ એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(સદરહુ વરણીસમિતિની ભલામણ **પરિશિષ્ટ "ખ"** તરીકે સામેલ છે.)

૪. યુનિવર્સિટી ભાષા-સાહિત્ય ભવનના ગુજરાતી વિભાગમાં રીડર ઇન ગુજરાતીની તા. ૭--૩--૧૯૯૪ના રોજ મળેલ વરણીસમિતિની ભલામણ ઉપર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે તા. ૭--૩--૧૯૯૪ના રોજ મળેલી ઉપર્યુકત વરણીસમિતિની ભલામણ સ્વીકારવી તથા તદનુસાર શ્રી. મોદી ચિનુભાઈ ચિમનલાલને રીડર ઇન ગુજરાતીની જગ્યા પર નિમણૂક આપવા સારુ એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(સદરહુ વરણીસમિતિની ભલામણ **પરિશિષ્ટ "ગ"** તરીકે સામેલ છે.)

૫. ડેન્ટલના સ્નાતક (B.D.S.) કક્ષાએ અભ્યાસક્રમમાં એમ.બી.,બી.એસ.ની જેમ ઈન્ટર્નશિપ દાખલ કરવા માટે વિચારણા કરવા કુલપતિશ્રીએ નીમેલી સમિતિની ભલામણ અન્વયે ઘડવાના થતા નવા ઑર્ડિનન્સના મુસદ્દા અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીએ નિયુક્ત કરેલ સમિતિની ભલામણ અનુસાર બૅચલર ઑફ ડેન્ટલ સાયન્સના અભ્યાસક્રમમાં ફરજિયાત ઈન્ટર્નશિપ દાખલ કરવા અંગે નવા ઘડેલા ઑર્ડિનન્સનો મુસદ્દો મંજૂર કરવા માટે એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(સૂચિત ઑર્ડિનન્સની નકલ **પરિશિષ્ટ "ધ"** તરીકે સામેલ છે.)

૬. કુલપતિશ્રીના કાર્યની નોંધ લેવા બાબત (જાણ સારુ) :

યુનિવર્સિટીની પ્રથમ વર્ષ બી.કૉમ. પરીક્ષાના સ્ટેટિસ્ટિક્સ (નવો અભ્યાસક્રમ) વિષયનું પ્રશ્નપત્ર તેના સમય પહેલાં જાહેર થવાની જાણ થઈ હતી. તેથી તા. ૯--૪--૧૯૯૪ના દિવસે ૧૧થી ૨ના સમયમાં લેવાયેલી આ પ્રશ્નપત્રની પરીક્ષા રદ કરી તા. ૧૬--૪--૧૯૯૪ના રોજ લેવાનું નક્કી કર્યાનું.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સદરહુ બાબતની નોંધ લેવામાં આવી.

ત્યાર બાદ પ્રમુખશ્રીની પરવાનગીથી નીચેની બાબતો રજૂ કરવામાં આવી :

૭. તબીબી વિદ્યાશાખાની તા. ૨૧--૨--૧૯૯૪ના રોજ મળેલી સભાની ભલામણો પરત્વે વિચારણા કરવા બાબત.

તબીબી વિદ્યાશાખાએ તેની તા. ૨૧--૨--૧૯૯૪ની સભામાં જે ભલામણો કરેલ છે તેના ક્રમાનુસાર નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું :

૧. ભલામણ ક્રમાંક ૧નો સ્વીકાર કરવો તથા ફેકલ્ટીએ નિયુકત કરેલ પેટાસમિતિને તેમનો હેવાલ તારીખ ૩૧--૫--૧૯૯૪ સુધીમાં રજૂ કરવા જણાવવું.

૨. અનુસ્નાતક તબીબી તથા અનુસ્નાતક દંતશાસ્ત્રની પરીક્ષાઓમાં પુનર્મૂલ્યાંકનની પ્રથા મે, ૧૯૯૪ બદ લેવાનાર પરીક્ષાથી રદ કરવા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવા માટે ઠરાવવામાં આવ્યું. પૂર્વસ્નાતક કક્ષાએ પુનર્મૂલ્યાંકનની હાલની પ્રથા ચાલુ રાખવા પણ ઠરાવવામાં આવ્યું.

૩. ભલામણ ક્રમાંક ૩ અને ૪ સ્વીકારવામાં આવી અને ઠરાવવામાં આવ્યું કે જૂના અભ્યાસક્રમના વિદ્યાર્થીઓને જૂના કોર્સ પ્રમાણે ટ્રાયલ આપવા અંગે અન્ય વિદ્યાશાખાઓના આવા પ્રશ્નો અંગે જે સમિતિ નીમવા માટે સત્તા આપવામાં આવે છે. સમિતિના હેવાલ પર ઘટતો નિર્ણય લેવા માટે કુલપતિશ્રીને સત્તા આપવામાં આવી.

૪. ભલામણ ક્રમાંક ૫ પરત્વે ઠરાવવામાં આવ્યું કે મેડિકલ કાઉન્સિલ ઑફ ઇન્ડિયાની આ બાબતની જોગવાઈ તથા રાજ્યની અન્ય યુનિવર્સિટીઓમાં તેના અમલ અંગે ચકાસણી કર્યા બાદ આ અંગે ઘટતો નિર્ણય લેવાની સત્તા કુલપતિશ્રીને આપવામાં આવી.

૫. ભલામણ ક્રમાંક ૬ અને ૭ સ્વીકારવામાં આવતી નથી અને ફેકલ્ટીને પ્રસ્તુત બાબતે પુનર્વિચારણા કરવા માટે ઠરાવવામાં આવ્યું.

૬. ભલામણ ક્રમાંક ૮ મંજૂર કરવામાં આવી.

(મેડિકલ ફેકલ્ટીની તા. ૨૧--૨--૧૯૯૪ની સભાની ભલામણો **પરિશિષ્ટ "ન"** તરીકે સામેલ છે.)

૮. બૅચલર ઑફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન (બી.પી.એડ.)નો એક વર્ષનો પૂર્ણ સમયનો નિવાસી અભ્યાસક્રમ શરૂ કરવા માટે કુલપતિશ્રીએ નીમેલ સમિતિની ભલામણ પરત્વે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપર્યુક્ત સમિતિની ભલામણ અનુસાર બૅચલર ઑફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન (બી.પી.એડ.)નો નવો અભ્યાસક્રમ શરૂ કરવા માટે એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(અભ્યાસક્રમની વિગતો પરિશિષ્ટ "છ" તરીકે સામેલ છે.)

૯. તા. ૨૩–૨–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ સ્ટેન્ડિંગ કમિટી ઑફ ઈક્વિવેલન્સ સભાની ભલામણ અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સદરહુ સમિતિની ભલામણો સ્વીકારવી.

(સમિતિની કાર્યવાહીની નોંધ પરિશિષ્ટ "જ" તરીકે સામેલ છે.)

૧૦. જૂન, ૧૯૯૪થી નવી કૉલેજો શરૂ કરવા માટે કુલ દશ અરજીઓ આવી હતી, તે પૈકીની પાંચ સંસ્થાઓની અરજીઓ જરૂરિયાત સમિતિએ સ્વીકારવા માટે તથા જે પાંચ સંસ્થાઓની અરજીઓ જરૂરિયાત સમિતિએ સ્વીકારી ન હોઈ તે પરત્વે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે જરૂરિયાત/તપાસ સમિતિની ઉપર્યુક્ત ભલામણોનો સ્વીકાર કરવો તથા જે પાંચ કૉલેજોને જોડાણ આપવા માટે ભલામણ કરેલ છે તેની જોડાણની શરતો નીચે દર્શાવ્યા પ્રમાણે જોડાણની શરતોને આધીન જૂન, ૧૯૯૪થી જે તે વિદ્યાશાખાની કૉલેજ શરૂ કરવા માટે મંજૂરી આપવા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે નીચે દર્શાવેલ સંસ્થાઓ દ્વારા તેમનાં નામ સામે જણાવેલ વિદ્યાશાખાઓ માટે જૂન, ૧૯૯૪થી શિક્ષકગણની નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલ શરતોનું પાલન એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૩૦–૫–૧૯૯૪ સુધીમાં કરે તો તેને ફર્સ્ટ બી.એ./બી.કૉમ.ના અભ્યાસક્રમો તા. ૧૫–૬–૧૯૯૪થી તા. ૧૪–૬–૧૯૯૫ સુધી શીખવવા માટે નવું જોડાણ આપવા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

ક્રમ	સંસ્થાનું નામ	સ્થળ	વિદ્યાશાખા
૧.	પાદરા તાલુકા વિકાસ મંડળ, તા. પાદરા	પાદરા	વિનયન–વાણિજ્ય
૨.	કોઠંબા વિભાગ નાગરિક હાયર એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ, કોઠંબા	કોઠંબા	વિનયન
૩.	અખિલ આંજણા કેળવણી મંડળ, ગાંધીનગર	ગાંધીનગર	વિનયન (મહિલાઓ માટે)
૪.	આંકલાવ કેળવણી મંડળ, આંકલાવ	આંકલાવ	વિનયન
૫.	બાવળા કેળવણી મંડળ, બાવળા	બાવળા	વિનયન–વાણિજ્ય.

જોડાણ શરતો

૧. (અ) આચાર્યશ્રીની નિમણૂક કરવામાં આવે.

(બ) કાર્યભારના સંદર્ભમાં જરૂરી શિક્ષકગણની નિમણૂક કરવામાં આવે.

(ક) ગ્રંથપાલ અને વ્યાયામ શિક્ષકની નિમણૂક કરવામાં આવે.

૨. કૉલેજના મકાનમાં ઓછામાં ઓછી નીચે પ્રમાણેની જોગવાઈ યુનિવર્સિટીનાં પ્રચલિત ધારાધોરણો પ્રમાણે કરવામાં આવે :

(૧) વિદ્યાર્થીદીઠ ૮ ચોરસફૂટ લેખે જરૂરી સંખ્યામાં શૈક્ષણિક દૃષ્ટિએ યોગ્ય એવા અભ્યાસખંડો.

(૨) વર્ગખંડો અને ટ્યુટોરિયલ માટેના જરૂરી ખંડો.

(૩) શિક્ષકો માટેના ખંડ.

(૪) વિદ્યાર્થીઓ માટેના ખંડ (કૉલેજના કુલ વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યાના ઓછામાં ઓછા દશ ટકા જેટલા વિદ્યાર્થીઓ બેસી શકે તેવા.)

(૫) વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યાના ઓછામાં ઓછા દશ ટકા જેટલી વિદ્યાર્થિનીઓ માટેના ખંડ (સંલગ્ન શૌચાલય વગેરે સુવિધાઓ સહિતનો).

(૬) પ્રત્યેક વિદ્યાશાખાના ઓછામાં ઓછા ૧૮ ટકા વિદ્યાર્થીઓ એકી સાથે બેસીને વાંચી શકે તેટલી સગવડવાળો સુસજ્જ વાંચનખંડ કે વાચનખંડો સહિત ગ્રંથાલય.

(૭) આચાર્ય માટેના ખંડ.

(૮) કૉલેજના કાર્યાલય માટે એક ખંડ.

(૯) પીવાના પાણી માટેના ખંડ.

(૧૦) શૌચાલય વગેરેની યોગ્ય વ્યવસ્થા.

૩. ઓછામાં ઓછા પચ્ચીસ વિદ્યાર્થીઓ રહી શકે તેવા છાત્રાલયની જોગવાઈ કરવામાં આવે તથા તેના ગૃહપતિ માટે ભાડામુક્ત રહેઠાણની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

૪. ગ્રંથાલય માટે પ્રત્યેક વિદ્યાશાખા દીઠ રૂ. ૧૨,૫૦૦નો અનાવર્તક ખર્ચ નીચે મુજબ કરવામાં આવે :

(૧) પુસ્તકો માટે ... રૂ. ૧૦,૦૦૦

(૨) સામયિકો માટે ... રૂ. ૧,૨૫૦

(૩) સંદર્ભગ્રંથો ... રૂ. ૧,૨૫૦.

૫. ઓછામાં ઓછા ૧૦,૦૦૦ ચોરસવાર જેટલા ક્ષેત્રફળના રમતગમતના મેદાનની જોગવાઈ કરવામાં આવે, જે મૈકી કૉલેજના મુખ્ય મકાનની બની શકે તેટલી નજીકમાં ઓછામાં ઓછી ૧,૦૦૦ ચોરસવાર જેટલી ખુલ્લી જગા હોવી આવશ્યક ગણાશે.

૬. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ આચાર્ય માટે કૉલેજ નજીક ભાડામુક્ત રહેઠાણની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

૭. આચાર્યને હોદ્દાની રૂએ વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્ય બનાવવામાં આવે.

૮. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ શિક્ષકોને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, ઘરભાડા ભથ્થું તથા પ્રોવિડન્ટ ફંડનો લાભ આપવામાં આવે, તથા શિક્ષકોના વાર્ષિક મૂળ પગારના ૨.૫ (અઢી) ટકાના દરે ગ્રેચ્યુઈટી ફંડ ઊભું કરવામાં આવે.

૯. કૉલેજના સંચાલનમાં જે ખામી થાય તે પૂરી કરવાની સંચાલક મંડળ તરફથી બાંયધરી આપવામાં આવે.

૧૦. પ્રત્યેક વિદ્યાશાખા દીઠ રૂ. ૧૦,૦૦૦ની અનામત યુનિવર્સિટી પાસે મૂકવામાં આવે, જે પછીના વર્ષે જોડાણ ચાલુ રાખવા માટેનું જાહેરનામું બહાર પડયેથી પરત કરવામાં આવશે. શરતોના પરિપાલનનો હેવાલ મોકલતી વખતે સંસ્થા પાસે રૂ. ૫૦,૦૦૦ની રોકડ કે તેટલી કિંમતની ઋણમુકત અસ્કયામત છે તે મતલબનું ચૅરિટી કમિશનરશ્રી અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટનું પ્રમાણપત્ર આપવું આવશ્યક રહેશે.

૧૧. "ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી--પ્રવેશ, શિક્ષક--બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારી-ગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી, ઈત્યાદિ અંગે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીએ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવશે" તે મતલબનું સંસ્થાનું બાંયધરીપત્ર.

૧૨. આ યુનિવર્સિટીની સ્થાનિક તપાસસમિતિ સાથે અરજીકર્તા મંડળના હોદ્દેદારો સાથે થયેલી સ્પષ્ટતા અન્વયે, (૧) આચાર્યશ્રી, (૨) શિક્ષક તથા (૩) બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીઓની નિમણૂક માટેના ઓપન ઈન્ટરવ્યુ યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં રાખવામાં આવે.

૧૩. યુનિવર્સિટીના નિયમાનુસારની વરણીસમિતિ ઉપરાંતના સભ્યો વરણીસમિતિ ઉપર કુલપતિશ્રી નિયુકત કરશે. કુલપતિશ્રી દ્વારા નિયુકત આવા સભ્યોનાં નામ સંસ્થાએ યુનિવર્સિટી પાસેથી મેળવી લેવાનાં રહેશે.

૧૪. સંસ્થાએ રૂ. ૬ લાખની રકમ ડિપોઝિટ તરીકે યુનિવર્સિટીમાં જમા કરાવવાની રહેશે. આ ડિપોઝિટ સંસ્થા ગ્રાન્ટપાત્ર થાય ત્યાં સુધી યુનિવર્સિટીમાં જમા રહેશે.

૧૫. જોડાણ આપ્યા બાદ કૉલેજ ગ્રાન્ટપાત્ર થાય તેટલા સમયગાળા દરમિયાન જો કૉલેજ તરફથી યુનિવર્સિટીએ નિયત કર્યા પ્રમાણે શિક્ષક/બિનશિક્ષક કર્મચારીની વર્ષના મોટા ભાગ દરમિયાન નિમણૂક કરવામાં આવશે નહીં તો જ્યારે પણ સંસ્થા ગ્રાન્ટને પાત્ર થશે ત્યારે આવી નિમણૂકો નહીં કરીને બચત કરેલ રકમ અનુદાનમાંથી કપાત કરવાની સરકારને ભલામણ યુનિવર્સિટી કરશે.

વધુમાં એમ પણ ઠરાવવામાં આવ્યું કે જે પાંચ સંસ્થાઓની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટેની જરૂરિયાત સદરહુ સમિતિએ સ્વીકારેલ નથી તે ભલામણોનો પણ સ્વીકાર કરવા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(જરૂરિયાત સમિતિની ભલામણ પરિશિષ્ટ "ઝ" તરીકે સામેલ છે.)

૧૧. લૉ ફેકલ્ટી તા. ૧૩–૪–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ બેઠકમાં કરેલી ભલામણો ઉપર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે પ્રસ્તુત બાબતે ઘટતો નિર્ણય લેવા સારૂ કુલપતિશ્રીને સત્તા આપવી.

૧૨. જૂન, ૧૯૯૩થી શરૂ કરવામાં આવેલા બૅચલર ઑફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશનના અભ્યાસક્રમ માટે જરૂરી શૈક્ષણિક જગ્યાઓ ભરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે પ્રસ્તુત અભ્યાસક્રમ માટે પૂર્ણ સમયના નીચે પ્રમાણેના પાંચ વ્યાખ્યાતાઓની જગ્યા ભરવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

(૧) લેક્ચરર ઈન ઈકોનોમિક્સ
(૨) લેક્ચરર ઈન એકાઉન્ટન્સી
(૩) લેક્ચરર ઈન મૅનેજમેન્ટ
(૪) લેક્ચરર ઈન કૉમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગ
(૫) લેક્ચરર ઈન ઈંગ્લિશ.

૧૩. બી.બી.એ.ના અભ્યાસક્રમમાં જોડાયેલા વિદ્યાર્થીઓને બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશનના વિષયો ઉપરાંત વધારાના વિષય તરીકે કૉમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગનો અભ્યાસ તથા પ્રેક્ટિકલ કામ કરાવીને બી.બી.એ.ની ડિગ્રી સાથે ડિપ્લોમા ઈન કૉમ્પ્યુટર એન્જિનિયરિંગની પદવી આપવાની વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સદરહુ દરખાસ્ત સ્વીકારવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૧૪. બી.બી.એ.ના અભ્યાસક્રમને પાંચ વર્ષના ઈન્ટિગ્રેટેડ એમ.બી.એ. કક્ષા સુધીના અભ્યાસક્રમમાં ફેરવવા વિચારણા કરવા અંગે.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે હાલના બી.બી.એ. અભ્યાસક્રમને એમ.બી.એ.ના પાંચ વર્ષના ઈન્ટિગ્રેટેડ અભ્યાસક્રમમાં ફેરવવા સારુ એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૧૫. "ઈન્ટ્રોડક્શન ટુ કૉમ્પ્યુટર સાયન્સ ઑન્ડ સૉફ્ટવેર પૅકેજિંગ"નો બંધ સમયનો ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમ સ્કૂલ ઑફ બિઝનેસ મૅનેજમેન્ટ ખાતે શરૂ કરવા વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે પ્રસ્તુત અભ્યાસક્રમ શરૂ કરવા માટે એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી તથા સદરહુ અભ્યાસક્રમની વાર્ષિક શૈક્ષણિક ફી રૂ. ૩,૦૦૦ રાખવી.

૧૬. ગુજરાત યુનિવર્સિટીની ઍકેડેમિક કાઉન્સિલની આ સભા સર્વાનુમતે આપણી યુનિવર્સિટીના નિવૃત્ત થતા માનનીય કુલપતિશ્રી **ડૉ. એમ. એન. દેસાઈનો,** તેમણે આ સભાના તમામ સભ્યોને સાથે રાખીને લાંબા ગાળે મોટા ભાગના કાર્યક્રમોની સફળતા માટે તેમ જ આ યુનિવર્સિટીને રાજ્યની તથા દેશની ગૌરવવંતી યુનિવર્સિટી બનાવવા માટે આપેલ ફાળા બદલ, હૃદયપૂર્વકનો આભાર માને છે તેમ જ તેઓશ્રી નિરામય દીર્ઘાયુ સાથે સમાજની સેવા કરતા રહે તેવું ઈચ્છે છે.

ત્યાર બાદ સભાનું કામકાજ પૂરું થયું હતું.

નં. ઍકેડેમિક / ૨૫૮૭૬ / ૧૯૯૪
ગુજરાત યુનિવર્સિટી કાર્યાલય,
નવરંગપુરા, અમદાવાદ–૩૮૦૦૦૯.
તા. ૧૫–૬–૧૯૯૪.

એમ. એસ. શાહ
કાર્યકારી કુલસચિવ

પરિશિષ્ટ "ક/૧"
કાયદાની કલમ ૨(૧)

FIRST YEAR. B.A.

COMPUTER METHODS

LIST OF PRACTICALS

Instructions :

1. These are sample exercises Colleges may desing their own exercises with same or higher complexities and add to this list for practicals.
2. Minimum 40 exercies must be completed by each student in following proportion :

   DOA — 8 (20%)
   WP — 16 (40%)
   LOTUS — 16 (40%)

3. Each student should be asked to enter different data wherever desirable.
4. Each student should be asked to keep a record of the practical work in the form of a journal/file and the same should be presented duly certified to the external examiner at the time of practical examination for evaluation.
5. At the end of every practical session, students must take a printout on printer and preserve this in the file.
6. For each practical session, students should submit :

   The description of given exercise

   The procedure & formulas (if used) and features used.

   The Printout.

7. Students should be encouraged to do additional exercises designed by them.

8. In the final examination exercises on DOS, Word Processing and Spread on Sheet will be given. These excercises will be based on this list but may not readily be picked up from this list.

9. Excercises 7, 8, 40 and 41 are optional. However, the interested students should be encouraged and provided guidance to complete these exercises.

D.O.S. Exercises

Ex. 1 : 1. Check whether all cables are properly plaugged in the sockets or not. Switch on the computer.

2. Note down the messages displayed by the computer on screen when the computer is switched on. What is the meaning of each message ?

3. After getting prompt type the following commands :

(Note : Press RETURN key after typing each command)

1. DIR
2. DIR/P
4. DIR/W

What is the difference in the output ?

4. (a) Type DATE command to set current date.
(b) Type TIME command to set current time.

5. Create one subdirectory at the root directory with your name. If your name is RAMESH then type following command :

MD RAMESH

6. Change the current directory to your subdirectory. Type following command :

CD RAMESH

7. Create a file by giving following command :

COPY CON : MYFILE. DAT
This is the first line.
This is the second line.
This is the last line.
^Z

Note : ^Z means press CTRL and Z key together.

8. Type the following command to get the list of files in your directory :

DIR

What is the size of MYFILE.DAT and on which date and time the file is created ?

Ex. 2). 1. Type the following command to display the content's of a file on screen.

TYPE MYFILE.DAT

What should be done to pause the scrolling ?

2. Create few more files using COPY CON : command.
3. Type the contents of each file on screen.
4. To clear the screen type CLS command :

5. To copy MYFILE.DAT onto YOURFILE.DAT, type following command :
COPY MYFILE. DAT YOURFILE.DAT

6. Assume that DUPLICAT is a subdirectory at the root directory. (Or even you can also create the subdirectory DUPLICAT). Give following commands :

(1) To copy MYFILE.DAT in the subdirectory DUPLICAT :
COPY MYFILE.DAT C : DUPLICAT

(2) To copy all files with extension name. DAT onto subdirectory DUPLICAT :

COPY *. DAT C: DUPLICAT

(3) Copy the files from DUPLICAT with extension name. BAK onto your current directory. (Assuming that files with extension. BAK are already created. Or Lab Instructor should create some files with BAK extension name.)

COPY C: DUPLICAT/ *. BAK

(4) To copy files with verification :

COPY *. DAY C: DUPLICAT / V

(5) To copy files with .DAT extension name onto A drive (If you are working on PC then B drive).

COPY *. DAT. A:

7. To change dir to the root dir i

CD

Ex. 3 : 1. Start the computer and create another subdir in your dir (in case of RAMESH :)

CD RAMESH

MD PROGRAM

2. To change dir to PROGRAM subdir i

CD PROGRAM

To Create one more subdir; (that is EXE subdir within PROGRAM subdir) :

MD EXE

Change dir to EXE subdir :

CD EXE

3. Create few more files using COPY CON command. Note down the size, date and time of each file. (Later on you can create actual files using Word Star, Norton Editor etc.)

4. To Change the current directory to its parent directory (i e. for EXE subdir PROGRAM is a parent dir):

CD ..

Again to change dir to the parent dir of PROGRAM :

CD ..

5. To rename YOURFILE. DAT to MYFILE.BAK :

REN YOURFILE. DAT MYFILE.BAK

6. Notice the difference between COPY AND REN commands.

Now change dir to the root dir.

Ex. 4 : 1. Start the computer and Type the command CD RAMESH :

2. To get the list of all files where first character is M, irrespective of other characters, type following command :

DIR M *.*

3. To get the list of files, where third character is R, irrespective of other characters :

DIR ??R?????.???

4. To Delete all files with extension name. BAK:

DEL *.BAK

5. To delete the subdirectory EXE, which is a subdir of PROGRAM:

CD PROGRAM

CD EXE

DEL *.*

CD ..

RD EXE

6. To find out the version of D.O.S. :

VER

Note down the version of D.O.S.

7. To check the status of disk, give following command : CHKDSK Explain the meaning of the output.

8. Understand the function of PATH command. In AUTOEXEC. BAT, include the name of your subdir in the PATH command

Ex. 5 : 1. To Format a floppy disk, insert a new floppy disk in derive A and give following commands :

Note : If you are working on PC, then execute format command from D.O.S. floppy disk and then insert the new floppy in drive A)

FORMAT A :

Which are the various parameters which can be specified with FORMAT command ? Explain Each. Using FORMAT command prepare D.O.S. system floppy.

2. To copy the contents of one floppy onto another floppy, keep source and target floppy ready. Give the following command :

DISKCOPY A ; B :

follow the instructions given by the computer.

Note : If you are using PC only then execute DISKCOPY command from the D.O.S. floppy then give DISKCOPY command. If you are using PC/XT, note the difference in execution of this command.)

Ex. 6 : 1. Take the print out of your file on printer. Use the following commands :

CD RAMESH

PRINT MYFILE. DAT

Note down on which port your printer is attached. What is the difference between Serial port and Parrallel port ?

2. Check the function of following commands :

1. BACKUP
2. RESTORE
3. XCOPY

Apply these commands on your computer with the help of instructor.

Ex. 7 : 1. To change the Prompt give following command :

PROMPT RAMESH :

Check the effect of following command :

PROMPT PG

2. To display the directory structure :

TREE

To see filenames in subdirectories :

TREE/F

3. Find out the hidden files on your disk. Why files are kept as hidden files ? What is the purpose of each hidden file ?

4. What is the function of CONFIG. SYS file ? Which commands are written in CONFIG. Sys Explain the meaning of each command ?

Ex. 8. : 1. To create file using Norton Editor in your subdir, give following command ;

NE SAMPLE. DOC

Insert few paragraphs in the file. Create few more files using Norton Editor.

2. Using the concept of Redirection, you can change the default drive. Study following examples :

1. To take print out of the Dir on printer, give following command :

DIR PRN

Here instead of displaying dir on screen, dir will be printed on printer. This is known as Redirection.

2. To type a file on printer :

TYPE MYFILE. DAT PRN

3. To copy a file onto printer :

COPY MYFILE. DAT PRN

3. D. O. S. also supports the concept of pipelining of commands : To display the contents of a file in a page by page fashion on screen, give following command ;

TYPE MYFILE. DAT MORE

Here, the output of one command will be pipelined to the another command.

4. To change the attributes of a file ATTRIB command can be used. To protect your file, you can give following command :

ATTRIB MYFILE. DAT +r

Now you will try to delete this file using DEL command, it will not be deleted. To unprotect this file using DEL command, it will not be deleted. To unprotect this file, give following command :

ATTRIB MYFILE. DAT –r

5. Change the directory to root dir and find out AUTOEXEC. BAT. Insert following commands in AUTOEXEC. NAT :

CLS

PROMPT $ P $ G

PATH C : RAMESH

Reboot the system and find out what is the difference ?

WORD PROCESSING

Ex. 9 : Create the file named "R.P" with the given text. (Be familiar with keyboard, menus, cursor movement, acding/erasing character / word / line etc.)

This is your first exercise, Have a feeling of typing. Try to enter the text without worring for errors in text.

Word processing gives you facilities to creat/edit the highly sophisticated documents in less time. You may moke corrections while entering the text. It also allows you to modify the document at later stage. You need not reenter the whole document again.

Its spelling checking facility does proof-reading upto some extent. Its thesaurus feature helps in improving English.

Ex. 10 : (a) In the obove created text, add at least 20 lines.

Correct your typing mistakes by deleting words or deleting lines.

(b) Change the right margin to 60, Reformat the text.

(c) Add " : Exercise 9 :" as the first line. Center this.

(d) Underline "Spelling checking".

Ex. 11 : Use file "R.P" as created and modified in Ex. 10.

(a) Find all occurances of text "or" ? Replace the word "or" with "and" Replace all "or" with "FOR" after confirmation.

(b) Move third paragraph at the beginning of the document.

(c) Copy third paragraph at the bottom of the file.

(d) Delete the first paragraph.

(e) Include your name & address from another file after last paragraph.

(f) Copy second paragraph to file "R.W.".

Ex. 12 : Using Print Control features, enter the following :

Wordstar is Menu-driven and User–friendly. It is very Easy to Learn.

H_2O, $X^3 - 4X^2 - 6X + 8 = 0$

ϕ

Ex. 13 : Enter any document with at least 30 lines. Format the text in two side by side columns (like those in news-paper).

Ex. 14 : Make your own ruler line (with proper tabs) to enter the following, with left margin in column 1, Use temporary indentation wherever possible. Take hard copy of the text with ruler line.

(a) 9. WS : **Text entry, Margin setting, Formatting, Print Features, Search & Replace, Dot commands, Spell checker, Mailmerge etc.**

10. LOTUS : (i) **Row, Column, Cell, Cell operations, data values allowed**

(ii) **Create worksheet, Copy data, Move data, Format data, Relative address, Absolute address,**

(iii) **Mathematical, Financial, Statistical function**

(b)

No.	Name	Basic Pay (Rs.)	Department	Joining Date
101	A. B. Shah	960.00	Mathematics	01-06-90
212	C. D. Patel	1800.00	Economics	10-12-85
111	M. S. Saini	2350.00	Economics	08-03-86
202	K. B. Mehta	960.00	Statistics	01-04-85
313	N. V. Jain	4000 00	Statistics	22-09-81
404	Y. R. Desai	3000.00	Computer	01-01-87
53	S. R. Parikh	3700.00	Computer	20-11-87
501	A. N. Bhatia	2500.00	Statistics	15-04-86
55	R. D. Bhatt	4500.00	Computer	11-07-82

(c) Move column of joining date next to that of name.

Ex. 15 : Read/Create any document file with at least 80 lines. Use Dot Commands to do the following :

(a) have right margin at column 70

(b) 2nd paragraph onwards should be printed with page No. 7 onwards, with 30 lines printed per page.

(c) have some 10 lines on the same page (use conditional page break).

(d) have title " Word Processing " on each page, at the top.

(e) have page no. on the right side, at bottom.

(f) print the document in double space.

(g) print from column 1 of the page on printer.

Ex. 16 : Enter a text containing at least 4 paragraphs & 30 lines. Using spell checking facility, verify the spellings in this text. Correct the wrong spellings.

Ex. 17 : Using mailmerge, send call letter to all the candidates for an interview. The time for an interview must be different for different candidates to avoid rush. Call letter must contain the post, date & time, venue of interview.

Make use of some dot commands in mailmerge.

Ex. 18 : Combine the texts entered for Ex. 9 to 14. Format it in 130 columns. Print it with 68 lines printed on each page. Text of Ex. 11 must be printed on a new page. Use as many wordstar features as possible.

Ex. 19 : Enter four or more pages of small size from any of your subject text book. Make index of the important words from each page. Also create the table of contents.

Ex. 20 : The following is the data of selling in a stationary store. Enter the data for 7 days & at least 6 Items.

Item	Pen	Pencil	Eraser	Sharpner	Notebook		
					100	200	400
Day	(Selling is given in Rs.)						Daily Total
Monday	1050	1000	500	700	4000	8090	3080
Tuesday							
Wednesday							
Thursday							
Friday							
Saturday							
Sunday							
Total							

Find Daily total sale as well as weekly sale of all items.

Ex. 21 : Write a letter (in Gujaroti) to your principal to Grant sick leave.

Ex. 22 : Send an invitation letter (in Gujarati) to your friends to invite them at your birthday party. (Use Mailmerge)

Ex. 23 : Make a list of books purchased by you in the following format in Gujarati.

Book Title	Author	Publisher	Purchase Date	Price

Ex. 24 : Enter a text at least 20 lines in Gujarati. Print this text in Devnagari/ English script.

SPREAD –SHEET

Ex. 25 : (a) Create the worksheet in following format, using first five columns A to E enter at least fifteen rows.

No.	Name	Basic Pay (Rs.)	Department	Joining Date
101	A. B. Shah	960–00	Mathematics	01–06–90
212	C. D. Patel	1800–00	Economics	10–12–85
111	M. S. Saini	2350–00	Economics	08–03–86
202	K. B. Mehta	960–00	Statistics	01–04–85
313	N. V. Jain	4000–00	Statistics	22–09–81
404	Y. R. Desai	3000–00	Computer	01–04–87
353	S. R. Parikh	3700–00	Computer	20–11–87
501	A. N. Bhatia	2500–00	Statistics	15–04–86
555	R. D. Bhatt	4500–00	Computer	11–07–82

Save the worksheet and take the printout.

(b) Insert the title (as shown below) at the top of the worksheet.

W Y Z Company Ltd. Date : 20th July, 1992

Employee Information.

(c) Right align the heading of column C (Basic Pay) and column E (Joining Date).

(d) Save the worksheet & take the modified printout.

Ex. 26 : (a) In worksheet created in Ex. 25, Add Columns for PF, DA & Net Pay. Calculate PF, DA, Net Pay as follows :

PP = 10% of Basic Pay

DA = 40% of Basic Pay

Net Pay = Basic Pay + DA + PF

*** Make use of formula, Copying cells

*** Format the cells as per neeed.

(b) Formate the cells as per need.

(c) Move the columus D & E to appear before column C (Basic Pay).

(d) Calculate percentage of Net Salary paid to each employee.

*** Use absolute address & Percentage format

(e) Have the printing of all the cell entries, exactly as entered.

Ex. 27 : Enter the following worksheet ;

Roll No.	*Marks*		
	Mathematic	*Economic*	*Statistics*
1	55	40	60
2	80	50	70
3	65	45	55
4	75	55	60
5	99	60	80
6	85	52	75
7	35	48	46
8	90	56	77
9	87	55	70
10	78	62	65

Using Statistical functions, find the following :

(i) Minimum, Maximum, Total, Meas and Standard deviation of marks in all the three subjects.

(ii) Total marks for each student.

Ex. 28 : (a) In worksheet of Ex. 27, find percentage of total marks, assuming that each subject is of maximum 100 marks.

(b) Use Data-Sort to arrange data in ascending order of percentage.

(c) Using Data-Fill, give rank to each student.

Ex. 29. : Using the data of Ex. 27, plot line, bar stacked bar graphs to compare marks in all the three subjects. Save all these graphs with different names. Take print out of all graphs.

Ex. 30 : The following table shows data about monthly expenses.

Expense (Rs.)	Items
350	Education
800	Conveyance
2200	Food, Milk
300	Medicines
3250	Other Expenses

(a) Represent the above data using PIE graph. Take printour of the graph.

(b) Shade all the slices with different patterns / colours.

(c) Explode the of Conveyance.

(d) Take printout of graph.

Ex. 31 : Make the following table, which gives the interest for a given amount & period (in years) for fixed interest rate.

Rate of interest : 10%

SIMPLE INTEREST TABLE

Period (Years)	Principal Amount (Rs.) 1000	2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								

COMPOUND INTEREST TABLE

Period (Years)	Principal Amount (Rs.) 1000	2000	3000	4000	5000	6000	7000	8000
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								

Change the interest rate to 14% see the effect 1

Ex. 32 : Generate 15 random numbers & store them in cells A3.. A17 Multiply each random number by 1000 and store in the cells B3.. B13.. Round the numbers of column B upto 3 digits after decimal point and store them in the cells C3 . C16. Store the integer part cells D3.. D17.

Ex. 33 : A washing machine is purchased for Rs. 15000 in 1991. Its useful life is of 7 years. At the end, it will be sold for about Rs. 3000. Use available functions to compare the depreciation using double decline method, straightline method and sum of years digits method.

Ex. 34 : You are saving Rs. 200 every month in a deposit scheme for a period of 6 years. Fixed rate of interest is 12% what amount will you receive after 6 years ? Find this using your own formula & also using available function. Compare both the values.

Ex. 35 : A customer is given a loan of Rs. 80000 for a period of 10 years with a fixed interest rate of 12.5% what will be his monthly installment payment ?

Ex. 36 : Do Exercise 25 in Gujarati/Devnagari.

Ex. 37 : Do Exercise 27 in Gujarati/Devnagari.

Ex. 38 : Do Exercise 28 & 29 in Gujarati/Devnagari.

Ex. 39 : Using worksheet of Ex. 27. do regression analysis to decide the relationship between marks in Mathematics & Economics. Interpret R-squared.

Ex. 40 : Create a worksheet to have the following in tabular forms (Use Mathematical functions) :

N, N^2, $\sqrt{N}$, e^N, $LOG_{10}(N)$, $LOG_e(N)$ for N varying from 1 to 20. Give headings to each column.

Ex. 41 : Use data as entered in Ex. 27. Using Data-Query facility, separate out all the students whose marks in Mathematics is more than 60 and marks in Economics is more than 40.

પરિશિષ્ટ "ક/૨"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૩)

No. ADM/PHM-2-93/36711/KA (2) 70641
Directorate of Technical Education
Dr. Jivraj Mehta Bhavan
Block No. 2, 2nd Floor, Gandhinagar

Dated 27-10-93

To

The Registrar

1. Gujarat University, Navrangpura, Ahmedabad—9
2. Saurashtra University, Kalavad Road, Rajkot
3. South Gujarat University, PB No. 49, Udhna-Magdalla Road, Surat
4. North Gujarat University, PB No. Raj Mahal Road, Patan
5. Sardar Patel University, PB No. 10, Vallabh Vidyanagar
6. M. S. University of Baroda, Vadodara
7. Bhavnagar University, Bhavnagar.

Sub.—Education Regulations—1991

Eligibility Criteria for admission to first year Pharmacy Diploma course.

Ref.—1. This office latter No. ADM—PHM—2093(92)/40932/KA(2)/27036, dtd. 17—4—93.
2. This office letter No. ADM-PHM-2093/KA(2)/59509, dtd. 8-9-93.

Sir,

With reference to the above cited subject, I have to inform that as per the Education Regulations—1991 of Pharmacy Council of India, the State Government had laid down the minimum qualification for admission to first year diploma course in Pharmacy as Std. XIIth Higher Secondary Examination Science stream, passed with minimum 60% aggregate marks in the subject of Physics, Chemistry and Biology from the academic year 1993-94 and the admissions are granted accordingly for the admission to first year of diploma course in pharmacy imparting at the various Pharmacy Colleges/Institutions in the State.

Accordingly some of the Universities have already changed the Entry qualification for admission to first year diploma course in Pharmacy for the Pharmacy Colleges/Institution's affiliated with their Universities in accordance with the Education Regulations 1991 of Pharmacy Council of India.

Now, on the recent recomendation of the Pharmacy Council of India, the State Goverment has decided to reduce the minimum requirements of aggregate marks in three subjects of Physics, Chemistry and Biology from 60% to 50% for eligibility of admission to first year Diploma course in Pharmacy. I have to request you to move the appropriate authority of your University to modify the admission criteria for admission to first year diploma course in Pharmacy accordingly and send a copy of revised ordinance to this office.

Yours faithfully,

R. J. Dave

Joint Director of Technical Education

Copy forwarded to the Principals/Heads of all Pharmacy College/Institutions under the control of this Department for information and necessary action.

પરિશિષ્ટ "ક/૩"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૪)

M.COM. PART–II

Business Management (Compulsory)

PAPER–IV

(in force from June, 1993)

1. Evolution of Management thought various schools of Management thought and various approaches to management.

2. Strategic planning Concept of strategy, Evolution of the concept; Importance of Strategs, operationalising strategy developing functional strategies, Strategic planning process.

3. Organising, Classical, Neo–classical, systems and contingency perspectives. Authority and power, Concept of Authority and power, Formal authority and Informal authority, sources of power, power in informal organisations, power and politics within an organisation.

   Delegation of authority, Classical guidelines for effective delegation, limitations of classical guidelines, obstacles to delegation.

   (Decentralisation, Factors and trends in decentralisation.)

4. Directing, Motivation :

   Vroom and porter–Lawler's modes of motivation :

   Me Clelland's Learned need theory, equity theory.

   Goal setting theory.

   Leadership, Fiedler's contingency model and path–Goal approach to leadership. Managing change and conflict, Manager as a change agent forces for change resistance to change; change process Techhiques for manager change conflict, meening different views on conflict functional vs. dysfunctional conflict; confict management process, sources of conflict, resolution techniques.

5. Emerging concept in management. Entrepreneurship and intranpreneurship, Japanese style of management, organisational culture, creativity.

Allocation of Marks :

For I & V	25 %
For II	25 %
For III	25 %
For IV	25 %

Recommended Books

1. Management by Stoner and Freeman Published by Prentice Hall.
2. Management by John Pierce–II and Richard B. Robinson Jr. Published by Mcgraw Hill.
3. Strategic management by Arnold C. Hax and Nicholas Majnilf Published by Prentice Hall.

Extra

4. (1) Organisational Behaviour by Luthans. Published by McGraw Hill.
5. (2) Organisation by Gibson. Invancench & Dohnelly Published by Business Publications.

પરિશિષ્ટ "ક/૪"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૫)

બી.એડ. પ્રશ્નપત્ર ૬ – ઉર્દૂ વિષયવસ્તુ

એ (પદ્ય)

૧. કસીદા	: મિરઝા ગાલિબ
૨. મસ્નવી	: દયાશંકર નસીમ
૩. લશ્કરે હુસેન	: અનીસ (મરસિયા)
૪. અઝીમ લોગ	: અલ્તાફ હુસેન હાલી (નઝમ)
૫. ગઝલ	: મોહમ્મદ અલ્વી.

(ગદ્ય)

૧. ઔરતોં કે હક્ક	: સર સૈયદ એહમદખાન (ઈન્શા)
૨. છલાંગ	: શૌકત થાન્વી (મઝાહિયા)
૩. આરામો સુકુન	: ઈમ્તીયાઝઅલી તાજ (ડ્રામા)
૪. ખુશ કિસ્મત લડકા	: અલી અબ્બાસ હુસેની (અફ્સાના)
૫. મિર જાફરઅલી દાસ્તાનગો	: શાહીદ એહમદ દહેલ્વી (ખાકા).

પરિશિષ્ટ "ક/૫"
અભ્યાસ ક્રમાંક :(.)

SECOND YEAR B.A.

COMPUTER METHODS

LIST OF PRACTICALS

Introductions :

1. These are sample exercises Colleges may design their or exercises with name or higher complexities and add to the list for practicals.
2. Minimum exercises must be completed by each student preferable proportion in as follows :
   BASIC — (501)
   dBASE — (501)
3. Each student should be asked to enter different data wherever desirable.
4. Each student should be asked to keep a record of the practical work in the form of a journal/file and the same should it presented duly certified to the external examiner at the time of practical examination for evaluation.
5. At the end of every practical session, students must take printout on printer and preserve this in the file.
6. For each practical session, students should submit.
   : The description of given exercise
   : The procedure/commands, formulae & features used
   : The printout.
7. Students should be encouraged to do additional exercises designed by them.
8. In the final examination, exercises on dBASIC, BASE will be given. These exercises will be based on this list and the syllabus but may not readily be picked up from this list.

BASIC EXERCISES

Ex. 1 : Input three positive integers, Find the smallest & largest integer.

Ex. 2 : Letter grades are to be assigned to number grades as follows:

Range of Nos	Letter grades
90 or ⩾ 90	A
> 80 & < 90	B
> 70 & < 80	C
> 60 & < 70	D

Write a program to read-in 10 number grades and assign letter grades. Print both number & corresponding letter grades.

Ex. 3 : A class has 50 students sitting for an examination which has sections A, B. C. Write a program to read the marks of these sections for each student and total the marks for each student & find the class average for each section.

Ex. 4 : Write a program to find out the tallest boy and shortest girl in a class of 30 students. (Hint : read sex code along with data 1/2 ⇒ boy/girl).

Ex. 5 : Find the sum of all integers which are between 100 and 300 an divisible by 9.

Ex. 6 : Input as many positive numbers as you like with a negative number at the end. Find out the sum, mean, no of input values.

Ex. 7 : Read 10 names and corresponding phone nos. Print out the same

1. in the ascending order of phone nos.
2. in the alphabetical order.

Ex. 8 : Input record consists of an address where each line of the address is separated by a 'S' sign. Read this record and print out the address in different lines.

Ex. 9 : Find the percentage of each vowel in the given input text. Blanks are not characters, not counted in total. Print the input text also.

Ex. 10 : Given two arrays in sorted order, write a program to merg them. Print original and merged arrays.

Ex. 11 : You have 1, 2, 5, 10, rupee notes. Input a sum < or = Rs. 100. Find out the minimum number of notes that make up the sum. Print headings, the initial amount and the number of each note.

Ex. 12 : Create a file named 'employee' that maintains records of employees of a company. The data to be recorded is :

NAME	PERMITTED VALUES
name of employee	maximum 20 characters
employee no.	1–99
pay per day	Rs. 20 — Rs. 40
no. of days worked	0–26

It should be possible to store values only within permissibles limits.

Ex. 13 : Write a program that only corrected / updates the data in employee file (problem 12). Assume the data is in ascending order of employee number.

Ex. 14 : Write a program that reads employee file (problem 12) and calculates the pay of each person. Print headings, name, emp. no, pay/day, days worked & pay received.

Ex. 15. Create an 'inventory file.' Record contains

Part number	1–10
No. of units	1–100
Cost per unit	15–75
Date	1–31

These are the purchased items on daily basis.

Ex. 16. Write a program that takes in any Part No. and calculate from the 'inventory file' the total stock in terms of unit and price. Put conditions for ending the process.

Ex. 17 Write a program to check whether the given string is palindrome or not. Print suitable messages. Example : MADAM (A palindrome is a string which has the same sequence characters when read forward & backward.)

dBASE EXERCISES

Ex. 1. (a) Create a file 'emp. dbf' containing atleast ten racords.
The fields are as follows :

Description	Field Name	Data Type	Width
Employee Number	EMP NO	Numeric	3
Employee Name	EMPNAME	Character	30
Basic Salary	BASICPAY	Numeric	4+2
Department Name	DEPTNAME	Character	15
Joining Date	JOINDATE	Date	8

(b) Display the structure. Make corrections if necesaary.

(c) Add at least 10 records and Save them (Use Append)
The following is the sample data :

No.	Name	Basic Fay (Rs.)	Department	Joining Date
101	A. B. Shah	960.00	Mathematics	01-06-90
212	C. D. Patel	1800.00	Economics	10-12-85
111	M. S. Saini	2350.00	Economics	08-03-86
202	K. B. Mehta	2500.00	Statistics	01-04-85
313	N. V. Jain	3000.00	Statistics	22-09-81
404	Y. R. Desai	3000.00	Computer	01-04-87
353	S. R. Parikh	3700.00	Computer	20-11-87
501	A. N. Bhatia	2500.00	Statistics	15-04-86
555	R. D. Bhatt	4500.00	Computer	11-07-82

Ex. 2. (a) Use EDIT/CHANCE Command to see each record. Do corrections or changes wherever necessary.

(c) Clear the screen. (CLEAR Command)

(c) Display all records. (DISPIAY Command)

(d) Add five more records.

Ex. 3. (a) Edit few record using BROWSE Command.

(b) Add few records using BROWSE, Command

(c) Try and learn locking, freezing field, locating particular record while using BROWSE Command.

(d) Delete some records while using BROWSE Command.

Does it show somewhere whether the record is deleted or not ?

Ex. 4. Using 'EMP. DEP',

(a) List all the records.

(b) List the records without record number.

(c) List employee name and department name for all records.

(d) List all records in a specific dapartment, say statistics.

(e) List the name of employees in a single (any) department.

(f) List the Name and Basic pay of all employees of any two (say statistics or computer) departments.

(g) List all employees who are working in a specific department (say statistics) and drawing Basic pay than Rs. 3000.

(h) List all the records whose record number in more than 10.

Ex. 5. (a) Copy structure of file EMP. DEF ENPNW DBF? Are record also copied ? If not, copy all the records from 'EMP. DBF.'

(b) Modify the structure of fire to add the following fields :

Field Name	Content
DESGN	designation (eg. Lecturer, Programmer, Professor, Clerk, Reader, Principal etc.)
EXPERIENCE	working experience and other skills (USE MEMO Field)

(c) Update/Edit all the records to enter designation and Experience.

(d) List the content of field EXPERIENCE and print.

(e) Copy the fields EMP. No., EMP. NAME and BASIC PAY of all records from file EMP. DBF orfile INFD. DBF. Is it neccsary to creats structure of file INFO. DBF ?

(f) Copy the fields EMP NO, EMP NAME & BASIC PAY of all record from file EMP, DBF to file INFO, DBF where DEPT NAME Computer.

(g) Learn following file commands (if available) :

COPY, RENAME, DELETE. ERASE, KILL

Ex. 6 : Use file EMPNEW, DBF.

(a) Delete record number 5. Display first 7 employee names.

(b) Recall record number 5. Display first 8 employee names.

(c) List all deleted records using LIST .. FOR DELETED ( ).

(d) List all non deleted records (Use SET DELETED ON/OFF).

(e) Try & learn the following commands :

GO, TOP, GO, BOTTOM, GO record number,

DELETE, RECALL, PACK, ZAP.

Ex. 7 : (a) In the file EMP, DBF, Add Fields for PF, DA & Net Pay.

Calculate PF, DA, Net Pay as follows :

PF = 10% of Basic Pay

DA = 40% of Basic Pay

Net Pay = Basic Pay + DA + PF

(Make use of REPLACE Command)

(b) Add one more field named FLAG of the data type LOGICAL. Replace FLAG with 'Y' if BASIC PAY is more than 2000, 'N' otherwise.

(c) List all records where BASIC PAY is more than 2000, using FLAG in FOR condition.

Ex. 8 : DATE Functions & Memory Variables !

(a) List the records so that the date is in the form dd/mm/yy .(Use & Learn SET Date Command).

(b) Update the file EMP. DBF so as to contain the day of week on the joining date. Use date functions DOW & REPLACE Command.

(c) Learn DAY, MONTH & CMONTH & other date functions.

(d) Display today's date. Give command date ( ).

(e) Display difference (in days) between two dates.

(f) Store current date into memory variable MDATE.

(g) List all employees who has joined after January 1, 1985.

(h) List all employees whose basic pay is more than average basic pay.

Ex. 9 : Use file 'EMP.DBF '.

(a) Try Locate Command to find & display the record with
— with specific Employee Number (say 101).
— with specific Name, (say A B Shah).
— where 'Bhat' is included/embedded in name.

(b) Sort the records in ascending order of Employee Number. List. Sort the records in descending order of Basic pay. List.

(c) Display the records in ascending order of Employee Number, using Index file.

(d) Display the records in ascending order of Employee Name, using Index file.

(e) List the records in ascending order of Department & Employee name within department. Try both sort & index.

(f) List the records in ascending order of Department & Employee number within department. Try both sort & index.

(g) Try find/seek command to find & display the record with
— with specific Employee Number (say 404).
— with specific Name, (say N V Jain).
— where 'Bhat' is included/embedded in name.

Ex. 10 : (a) Create a file 'ADDRESS DBF' to contain some information of your friends as follows :

Name. Sex, Birth Date, Education,

Address : No./Name of the house,

Flat/Society/Street,

Area,

City,

District/State Name,

Pin Code.

(b) Add atleast 10 records.

(c) List your friends whose addresses are in city Ahmedabad.

(d) List your friends whose birthday comes in the current month.

(e) Display Name and age (Compute using Date arithmetic) of your friends as on today.

Ex. 11 : Use 'ADDRESS. DBF'. Create a mailing list label using LABEL Commands. Create Two labels across the page. Each address label should be in the following form :

Line No.	Field Information	Sample
1.	Name	Mr. A. K. ALAG,
2.	No/Name of the house	C-4, ADARSH,
3.	Flat/Society/Street, Area	Tapovan Society, Vasna,
4.	City, Pin code	Ahmedabad-380 009.
5.	District/State	(Gujarat).

Ex. 12 : (*a*) Create a file 'RESULT DBF' having student's result. It has the followihg fields.

Student number, Name, Marks (out of 100) in five subjects.

(*b*) Add atleast 15 records.

(*c*) Generate a report using REPORT Commands as follows :

Anand Mahavidhyalaya Arts College, Tanakhala, Dist. Baroda
S.Y.B.A.—Result of First test, September 1992.

Report Date : 1—1—94 Page No.

		←——Marks (out of 100)——→					
No.	Name	Sub. 1	Sub. 2	Sub. 3	Sub. 4	Sub. 5	Percentage

(*Note.*—Use Arithmatic expression for percentage)

Ex. 13 : Create two files with few records as follows :

File ITEM MST :	Fields :	Item code	C	5
		Item name	C	20
		Unit	C	4
		Rate	N	4+2
		On hand Quty.	N	4+2
File ITEM TRN :	Fields :	Item code	C	5
		Quantity Sold (in Unit)	N	4
		Selling Date	D	

Use JOIN Command keeping ITEM. TRN as the current file

- To create the third file containing all the fields of two files.
- To create the third file containing Item code, Item name Unit, Rate, Quantity Sold, cost (Quantity * Rate).

Ex. 14 : (*a*) Use file ITEM.TRN containing last month's transactions. Create file ITEM TOT.DBF which gives total quantity sold for each item in the last month (Use TOTAL ON Command).

(*b*) Create the report showing all the last month's transaction as well as total quantity sold & total cost for each item Report should contain Item code, item name, selling date Unit, quantity sold, cost and quantity as well as cost totals when item changes and grand total or monthly salt (total cost of all items).

Hint : Use ITEM.MST & ITEM.TRN

Ex. 15 : (*a*) UPDATE & SET RELATION Command : Use files ITEM.MST ITEM TOT. DBF. Update ILEM.MST to update on hand quantity each item. (on hand quantity—on hand quantity—total quantity sold)

(*b*) Print total no. of records in ITEM.MST file. (COUNT Command)

(*c*) Print total no. of records where unit is Kg.

For the following, use ITEM.TRN of last month's transactions.

(*d*) Print total quantity sold for particular item (SUM Command)

(*e*) Print total sale of particular item.

(*f*) Print average sale of particular item.

Ex. 15 : Create a screen/format file to facilitate entry/editing of records in file ADDRESS DBP. The screen should look at follows :

ADDRESS FILE MAINTENANCE

Name :.....Sex :

Birth Date :.....Education :.....

Address :

House No./Name :

Plat/Street/Society :

Area :

City : Pin Code :

District : State :

(Learn SET FORMAT Command)

Ex. 17 : Try & Learn the following :

(*a*) Use of function keys F 1 to F 10

(*b*) Changing the function of Function keys (SET FUNCTION)

(*c*) SET CONFIRM, SET CARRY, SET EXACT, SET STATUS etc.

પરિશિષ્ટ "ક/૬"
ક્રમાંક ૨(૮)

(THREE SEMESTER COURSE)

Master of Pharmacy course and examination will be divided as M Pharm. First Semester, M. Pharm. Second Semester and M.Pharm. Third Semester each of four months (one academic term) duration.

M. PHARM.

FIRST SEMESTER EXAMINATION

Pharm. O. 16 :

A candidate for the degree of Master of Pharmacy,

(1) must have taken the degree of B.Pharm. of this University or of any other University recognised by this University, and

(2) have passed the M.Pharm. First Semester, M.Pharm. Second semester and M Pharm. Third Semester Examinations after keepting terms as laid down, that is one term (4 months) for each, and have completed the courses as laid down in the relevant regulations.

Registration as post graduate student is essential, within one month of his admission to this course. In the registration, candidate must specify the subjects and papers of study for M.Pharm.

Pharm. O. 17 :

A candidate who has failed in more than one head of passing M.Pharm. First Semester Examination (theory and Practical are considered as separate heads) will not be allowed to pursue courses for M. Pharm. Second Semester, However, a candidate who has failed in one head of passing and secures 50% of the total marks assigned to the whole M.Pharm. First Semester Examination, will be allowed to keep terms for the M.Pharm, Second Semester but his results of M.Pharm. Second Semester will be declared only after he passes in all heads of M.Pharm. First Semester examination.

Pharm. R. 39 :

M. Pharm. First, Second and Third Semester Examinations will be held twice a year (in April and in October).

Pharm. R. 40 :

Candidates for the M. Pharm. First Semester Examination shall be examined after they have satisfactorily completed the prescribed courses of study and have kept one term in an institution recognised for the purpose under the recognised post graduate teachers in the following subjects :

SCHEME OF EXAMINATION FOR M.PHARM. FIRST SEMESTER

	Specialization Subjects of	Total Marks for theory	Total Marks for Practical
100	Pharmaceutical Technology & Pharmaceutics Specialization :		
101	Pharmaceutical Formulation Development	100	100
102	Pharmaceutical Technology	100	—
	OR		
200	Pharmaceutical Chemistry Specialization :		
201	Advanced Organic Chemistry	100	100
202	Chemistry of Natural Product	100	—
	OR		
300	Pharmacology Specialization :		
301	Applied physiology, Pharmacodynamics and Biopharmaceutics	100	100
302	Toxicology and Chemotheraphy	100	—
	OR		
400	Pharmacognosy Specialization :		
401	Chemistry of Medicinal and Natural Products	100	100
402	Cultivation of Medicinal Plants & Tissue culture Techniques	100	—
	OR		

700	Quality assurance Specialisation :		
701	Biological Evaluation and Documentation	100	100
702	Good Manufacturing, Laboratory Practice and Packaging Development	100	—
	AND		
500	Modern analytical Techniques	100	100
	AND		
600	Computer Programming and applications & Biostatistics.	100	100

N.B—Written examination in each paper shall be of three hours during while each practical examination shall be of siz hours duration.

Pharm. R. 41 :

45 hours of teaching (including seminars) for each theory paper and 90 hours of laboratory works for each practical is essential. Regular records of both theory and practical class work, conducted at a recognised institution, imparting training for this course, shall be maintained for each student and must be submitted to the University before the commencement of M.Pharm. First Semester Examination.

Pharm. R–42 :

The syllabus laid down for various papers and practicals of M.Pharm. Semester Examination, is as under :

100 Pharmaceutical Technology and Pharmaceutics Specialization :

101 Pharmaceutical Formulation Development : 45 hours

(1) Preformulation studies-physical—chemical and pharmaceutical factors influencing formulation of drugs.

(2) Incompatibilities—physical—chemical—pharmaceutical and therapeutic incompatibilities—drug and additives incompatibilities.

(3) Rheology—theoretical considerations—instrumentation.

(4) Solubilization and solubilized systems—theoretical considerations and applications.

(5) Stability kinetics—order of chemical reactions—temperature effect—activation energy calculation—shelf life estimation method—interpretation of kinetic data—transition state theory—medium effects—catelysis—pH effects—use of pH rate profiles and activation energies—hydrolysis and other acyl transfers—stabilization of pharmaceuticals—oxidation pathways—inhibition of oxidation—models for accelerated stability studies.

(6) Formulation and evaluations of : Liquid dosage forms : solutions—elixir—syrups—suspensions—emulsions—aerosols :

Solid dosage forms. powders—tablets—tablet coating capsules.
Semisolid dosage forms : ointments—creams—plasters—gel—jellies—suppositories.

Sterile dosage forms : parenterals—ophthalmics—dusting powders.

Cosmetics : Skin oreams—Shampoo—dental care products—manicure preparations.

101 Pharmaceutical Formulation Development Practicals. 90 hours

Laboratory examinations including oral and practical examination in general course illustrative of theoretical section in the syllabus.

Books Recommended

1. Lachman—Theory & Practice of Industrial Pharmacy.
2. Martin—Dispensing of Medication.
3. Sprowl—American Pharmacy.
4. Banker—Modern Pharmaceutics.
5. Liberman—Pharmaceutical Dosage Forms—Tablets—Vol. 1, 2, 3.
6. Martin—Physical Pharmacy.
7. Bean & Beckett—Advances in Pharmaceutical Sciences, Vol. 1, 2, 3, 4.
8. Bentlys—Text-book of Pharmaceutics.
9. Remigtons—Pharmaceutical Sciences.
10. Yalkowsky—Techniques of Solubilization of Drugs.

102 Pharmaceutical Technology :

1. Preparation of qualitaive and quantitative flowsheets of two pharmacopocial formulations for the following :

   Solutions elixir—syrups—suspensions—emulsions—tablets—coated tablets—capsules—ointments—creams—injections.

2. Detailed study of the equipments required in the manufacture of different dosage forms, as per the latest requirement of Schedule M of Drugs and Cosmetics Rules.

3. Equipment layouts for the manufacturing departmets for each dosage forms as per the latest requirements of Schedule M of Drugs and Cosmetics Rules.

4. Pharmaceutical factory planning and layout utilities—derivce facilities—personnel facilities—etc.

5. Pilot plant scale up techniques.

6. GMP and its applications.

7. Quality assurance and in process controls.

8. Process validation and its applications.

9. Production planning and controls.

10. Pharmaceutical production management.

Books Recommended

1. Remingtons—Pharmaceutical Sciences.
2. Lachman—Theory and Practice of Industrial Pharmacy.
3. Willing—Tuckerman Hitchings—GMP for Pharmaceuticals.
4. Loftus—Nash—Pharmaceutical Process Validation.
5. Cooper—Gunn—Tutorial Pharmacy.
6. Bentleys—Pharmaceutics.
7. Vibrant—Dryden—Chemical Engineeering Plant Design.
8. OPPI—Quality Assurance.

200. Pharmaceutical Chemistry Specialization :

201. Advanced Organic Chemistry : 45 hours

1. Structure of organic molecules—atomic and molecular structures—use of resonance—hydrogen bond—bond energy—bond length—covalent radii—bond lengths in resonance hydrids.

   electronegativity—hyperconjugation—vander waals radi—idipole moment—acids—bases—electrophiles—nucleophiles.

2. Reaction mechanism—kinetics—inductive—resonance and steric offects upon reactivity of molecules—nucleophillic substitution reactions in aliphatic systems; SN1, SN2, Sni. Reaction of carboxylic acids and esters; BAC2, AAC2, BAL , BAL1, AAL1. Claisen condensation—decarboxylation—carbanions—onolization—ketoenol equalibria—organometallic compounds. Aromaticity-electropilic—nucleophillic substitution in aromatic systems—reactivity and orientation in electropphilic substitutior—beta elimination reactions—E1-E2 mechanisms-Hofmann and Saytzeff—elimination competition between elimination and substitution—intromolecular eliminations—addition reactions—Markovnikovs rele—uncleophilic additions—hydride transfer reactions—Crams rule participation of neighbouring groups in Transannular rearrangements. Transannular rearrangements—pinacol and related rearrangements—Beck- mann rearrangements—Hofmann rearrangements—free radical formulation—detection—reaction—homolysis and free radical displacements—additions and rearrangements of free radicals.

3. Stereochemistry—molecular disymetry—compounds—with one or two or more unequal asymmetric carbon atoms—racemic modifications—configurations absolute—relative—synthesis of optically active compounds—cyclohexane—six membered heterocyclic rings—shape of rings other than six membered heterocyclic rings—stereoisomerism of allenes and related compounds—stereoselective synthesis.

4. Study of individual reactions—allylic rearrangement—Arndt Eistert synthesis—Baeyer—villiger reaction—Baker—Venkataraman reaction—benzidine rearrangement—benzilic acid rearrangement—Buchner method of ring enlargement—carrol reaction—Curtius rearrangement—Dimorth rearrangement—Fries rearrangement—Lossen—Schmidt rearrangement—Pinner reaction—reformatsky reaction—Robinson—Annelation reaction—Witting reaction—Diels—Alder reaction—use of diazonium salt diazomethane and peracids in synthesis.

5. Yield of Phosphorus--Sulphur—nitrogen.

6. Photochemistry—theory—energy transfer—characteristics of photoreactions —typical photo reactions.

201. Advanced Organic Chemistry Practical : 45 hours

Laboratory examination including oral and practical examination in general course illustrative of theoretical section in the syllabus.

Books Recommended

1. Gould—Mechanism and Structure in Organic Chemistry.
2. Sykes—A Guidebook to Mechanism in Organic Chemistry.
3. March-Advanced Organic Chemistry Reaction Mechanism and Structure.
4. Ellel-Stereochemistry of Carbon Compounds.
5. Alexander-Principles of Ionic Organic Reactions
6. Surrey-Reactions in Organic Chemistry
7. Hendrickson-Organic Chemistry.

202 Chemistry of Nature Products : 46 hours

1. Carbohydrates-disaccharides-determination of structures-sucrose-maltose-lactose—polysaccharides—cellulose—starch-introduction to lignin-pectin—pectic substances.

2. Amino acids—polypeptides—introduction—classification—synthesis of amino acids—poly—petides—synthesis—methods Synthesis of naturally occuring proteins—structure of polypetides—amino carboxyl and degradation—protein classification—composition—structure—chemistry of—oxytocin—insulin—angiotension—peptides of medicinal importance.

3. Alkaloids—general methods of degradation and structure determination—study of constituents of atropine—morphine—ergotamine—reserpine—colchicine—vinca—podophyllum alkaloids.

4. Steroids—stereochemistry—conformational studies of steroidal nucleus—chemistry of cholesterol—stereochemistry of side chain at C—17 cholic acid—vitamin D—3—cortisone—aldosterone.

5. Antibiotics—general study of chemistry of important antibiotics—detailed chemistry of penicillins—tetracyclines—cephalosporins—other B—lactam antibiotics.
6. Selected synthesis—stereochemical aspects of—accorbic acid—vitamin A—cholesterol—cortisone—progesterone—dihydroabietic acid—coenzyme A—B carotene—estrone—prostaglandins F—za and E—2.
7. Anthocyanin—introduction—general nature synthesis—structure of anthocyanidin—flavones—isoflavones—despides.
8. Purines and nucleic acids.
9. Fats—oils—waxes—lipoproteins general classification chemistry.
10. Pericyclic reaction—principle of cycloaddions—electroecyclic reactions—sigmatropic rearrangements—one reactions.

Books Recommended

1. Finar–Organic Chemistry Vol. 2.
2. Fieser and Fieser–Steroids.
3. Gilman–Organic Chemistry.
4. Fleming–Selected organic Synthesis.
5. Nakanishi–Natural Product Chemistry–Vol. 1 and 2.

300. PHARMACOLOGY SPECIALIZATION :

301. Applied Physiology–Pharmacodynamics–Biopharmaceutics. **45 hours.**

1. Molecular—structure of biological membrane and transport mechanism across cell membrane–ADE of Drugs.
2. Factors influencing drug absorption.
4. Drug distribution–protein binding, tissue binding–blood brain barrier, placental barrier, VD.
4. Biotransformation of drugs–microsomal, nonmicrosomal metabolism, factors influencing, enzyme induction and inhibition, pharmcogenetics.
5. Drug excretion–renal and nonrenal, factors influencing renal clearance, biological half life.
6. Pharmacokinetics—single and multiple dose therapy, single and multiple compartment models, bioavailability.

7. Physicochemical basis of drug action –structure activity relationship.
8. Theories of drug receptors, receptor interactions and kinetics.
9. Drug antagonism—types and methods of receptor qualification.
10. Physiology and nervous system--involvement of neurotran—mitters, electrophysiological changes in CNS disorders.
11. Electrophysiology of heart—pathophysiology of cardiac disorders.
12. Physiology of muscular contraction including ionic channels.
13. Metabolism of carbohydrates, proteins and fats in relation to atherosclerosis and diabetes mellitus.
14. Physiology of renal functions-electrolyte metabolism, acid base equilibrium, rennin angiotensin system.
15. Vitamins—hematinics
16. Physiology of endocrine glands
17. Physiology of gastric secretion
18. Bioassays of drugs.

301. Applied Physiology –Pharmacodynamics—Biopharmaceutics Practicals : 45 hours.

1. Calculation of PA-2, pD-2 and PD-2 values using isolated tissue preparations—rat funds strip, rat uterus, guineapig tracheal chain, rabbit aortic strip, ileal prearations, mammalian heart etc.
2. Simple bioavailability studies.
3. Bioassays of autonomic drugs and sautacoids.

Books Recommended

1. Goldstein –Aranow—Kalmow—Principles of Drug Astion.
2. Goodman Gilman—Pharmacological Basis of Therapeutics.
3. Bowman—Rand—Pharmacology
4. Goth—Modern Pharmacology
5. Ladu—Fundamentals of Drug Metabolism and Drug Disposition
6. Gibaldi—Pessier—Pharmacokinetics and Drug Metabolism
7. Testa—Jhenner—Pharmacokinetics and Drug Metabolism.

302. Toxicity and Chemotherapy : 45 hours

1. General Principles of Chemotherapy
2. Sulphonamides—trimethoprim—nitrofurans.
3. Antibiotics
4. Chemotherapy of tuberculosis—leprosy—malaria—amoebiasis—helminthiasis—viral diseases—fungal diseases—neoplastics diseases.
5. Concepts of immunopharmacology
6. General principles of toxicology
7. Latrogenic diseases
8. Drug allergies—dependence—tolerance—interactions.
9. Clinical trials—pharmacogenetics
10. Radio active isotopes—heavy metal poisoning chelating agents.

Books Recommended

1. Goodman—Gilman—Pharmacological Basis of Therapeulics.
2. Bawman—Rand—Pharmacology.
3. Gupta—Modern Toxicology.

400. Pharmacognosy Specialization

401. Chemistry of Medicinal and Natural Products : 45 hours

1. General Methods isolation and purification of plant products—principles of methods used for quantitative determination of functional groups—alcohol—ketone—phenol—carboxyl—methoxyl methylenedioxy—amino—n methyl tertiary nitrogen.
2. General biogenetic theories : lactate—malonate—isoprene—shikimic acid pathways leading to natural products.
3. Proteins and polypeptides : isolation—purification—aminoacid determination end group analysis—synthesis of peptide chains—vasopressin—encapalins—insulin study of primary secondary tertiary quaternary structure of protein molecules in relation to their biological activity.
4. Alkaloids : methods of isolation—degradation—structure elucidation—stereochemistry—study of constitution and biosynthesis of tropane alkaloids ergometrine—colchicine—vinbiastine.

5. Steriods--stereochemistry—structure elucidation of cholic acid--strophanthidin—calciferol. General distribution--isolation--purification--structure of corlisone—aldosterone—aconitine.

6. Triterpenoids and saponins : structure elucidation--stereochemistry of amyrins—glycyrrhetinic acid--general study af other saponins of medicinal importance.

7. Vitamins—general chemistry and important vitamins—details of vitamin A—thiamine—riboflavin—ascorbic acid.

8. General chemistry and biosynthesis of—anthracene glycosides (senna—aloe)—coumarins—furanocoumarins—pyranocoumarins (psoralen—xanthotoxin bergaptine—visnagin)—lignins (podoohyllotoxin)—flavonoids (rutin).

9. Antibiotics—general chemistry and biogenesis of important antibiotics—emphasis to penicillins—griseofulvin.

10. Disaccharides and polysaccharides—linkage stereochemistry mucopolysaccharides—starch—cellulose—hyaluronic acid.

11. Studies on fats--waxes—lipoproteins.

401. Chemistry of Medicinal & Natural products practicals Laboratory 90 hours examination including oral and practical examination in general course illustrative of theoretical section in the syllabus.

Books Recommended

1. Manske—The Alkaloid—Chemistry and Physiology.
2. Sim—Medicinal plant Glycosides.
3. Sim—Medicinal plant alkoloids.
4. JUPAC--Chemistry of Natural products--International symposium.
5. Zechmeister—progress in the chemistry of Organic Natural Products.
6. Reinhold—Liwschitz progress in Phytochemistry.
7. Wagner--Wolff—New natural products and plant Drugs with pharmacological, Biological or Therapeutic Activity.

8. Finar—Organic Chemistry.
9. Paech—Tracey—Modern Methods of plant Analysis.
10. Geissman—Modern Methods of plant Analysis.
11. Garratt—The Quantitative Analysis of Drugs
12. Backett—Stenlake—Practical Pharmaceutical Chemistry.
13. Arthur—Symposium on phytochemistry.
14. Pridham—Swain—Biosynthetic pathways in Higher plants.
15. Greenbury—Metabolic Pathways.
16. Margaret—Brain—Secondary plant Metabolism.
17. Wagner—Horhammer—Pharmacognosy and phytochemistry.
18. Harbon—Comparative Biochemistry of Flavonoids.
19. Lehringer—Principles of Biochemistry.
20. Bonner—plant Biochemistry.
21. Harborne—Phytochemical Methods.
22. Rosenthaler—The Chemical Investigation of Plants.
23. Cheronis—Organic Functional Group Analysis.

402 Cultivation of Medicinal Plants and Tissue Culture Techniques. 45 hours

1. Cultivation of Medicinal Plants :

   1. Principle of Plant genetics-genetic factors affecting plants and their constituents—hybridization-polyploidy- Chemical races- genemutation aud selection.
   2. Extrinsic factors—altitude—light—temperature—moisture affecting plants and their constituents.
   3. Effect of inorganic macro—micro nutrients in plant growth and Secondary metabolites.
   4. Plant hormones in cultivation practices.
   5. Cultivation of plants with reference to Iddian conditions—ipecac solamum -vinca—ergot—isphaghula—senna—digitalis- glycyrrhiza- dioscorea—mentha—cardamon cinnamon- clove sandal wood—pinus—ginger—Visnagar—.

2. Tissue Culture :

Types—optimum conditions for growth of callus and suspension culture—growth regulations in growth and differentiation of cullus—protoplast culture and hybridization—tissue culture and secondary metabolite formation and accumulation—commercial production of biomass and metabolites—immobilized cultured cells—transporation of compound through tissue culture.

Books recommended

1. Remstad—Modern Pharmacognosy.
2. Herskowitz - Principles of Genetics.
3. Stricknerger—Genetics.
4. Hess—Plant physiology.
5. William—Genetical Principles and Plant Breeding.
6. CSIR—cultivation and Utilization of Medicinal Plants.
7. Kruse—Patterson—Tissue Culture—Methods and Applications.
8. Bartz - Reinhard —Zenk - Plant Tissue Culture and Biotechnical Applications.
9. Street - Plant Tissue and Cell Culture.
10. John—Dodds—Lorin—Experiments in Plant Tissue Culture.

700 Quality Assurance Programme

701 Biological Evaluation and Documentation. **45 hours**

1. Microbial limit tests.
2. Sterility tests : Methodology & Interpretation.
3. Tests for effectiveness of antimicrobial preservatives.
4. Toxicity tests in animals including acute, subacute and chronic toxicity : LD 50 and ED 50, mutagenicity and teratogenicity.
5. Pyrogens : Production, Chemistry and properties of bacterial pyrogens and endotoxins, mechanism of action of pyrogens, pharmaceutical aspects, pyrogen test of IP compared to that of BP and USP interpretation of data comparison of LAL and official pyrogen tests.

6. Microbiological assay of antibiotics and vitamins,
7. Bioassays :
   (a) Histamine like substance
   (b) Insulin
   (c) Oxytocin
   (d) He-paria
   (e) Anti-diuretic hormone
8. Documentation
   (a) Product Development stage documentation
   (b) Factory Procedures
       Standard Operating Procedures, Standard test Procedure.
   (c) Manufacturing documents, cleaning methods, retention samples and records.
   (d) Quality control documentation
   (e) Batch release documents
   (f) Distribution records
   (g) Complaints and recalls
   (h) Retention of records.

701 Biological Evaluation—Practicals. 90 hours

Experiments involving use of microbiological techniques in analysis of drug substances, pharmaceutical aids and dosage forms.

Animal experiments for determination of potency and toxicity of drug substances and dosage forms.

Animal experiments for assessing safety of packaging materials.

Books Recommended

1. I.P., U.S.P., B.P.
2. Remington's Pharmaceutical Sciences
3. Microbiological Assay of Vitamins and Antibiotics
4. Drug Rules and Various Schedules
5. Oppi-Quality Assurance.

702. Good manufaturing, Laboratory Practices and Packaging Development : 45 hours

1. Philosophy of GMP and GLP.
2. Organization and Personnel : Responsibilities, training, hygiene and work discipline.
3. Premises : Design, construction, maintenance and sanitation.
4. Utilities and facilities
5. Equipment maintenance
6. Ware housing : Design, construction, maintenance and sanitation for materials and products, good warehousing practices, material management.
7. Manufacture of and control on drug substances, control of contamination.
8. Manufacture of and controls on dosage forms
   (*a*) Non-sterile products
   (*b*) Sterile products, control of contamination, environmental controls.
9. Packaging and labelling controls.
10. Finished product release
11. Recovered materials and reprocessing
12. Distribution materials and handling of returned goods
13. Complaints and recalls.
14. Quality review
15. Good laboratory practices, Data generation, routine controls, equipment, reagents, sampling, documentation.
16. Loan license (contract) manufacture.
17. Safety—Avoiding accidents, fires and injuries
    150-9000, 150-9001, 150-9002, 150-9003
18. Glass containers for pharmaceuticals, glass types, their and control.
19. Plastic containers for pharmaceuticals, their testing and control, plastics for rigid containers, their physico-chemical and biological properties, plastic containers for blood and blood components, plastic containers for injectable preparations and ophthalmics, transfusion and intravenous sterile drip kits, disposable sterile plastic syringes and needles, in vitro and in vitro test for safety, regulatory requirements in India compared with those in U.S.A., E.E.C. countries and Japan.

20. Laminates
21. Aerosal containers
22. Product-Container interaction
23. Stability and pack
24. Pack components, Literature inserts, cartons, shippers, labels, etc.
25. Transit worthiness of packs.
26. Packaging machinery.

Books Recommended

1. Remington's Pharmaceutical Sciences.
2. Op. in Quality Assurance.
3. Lachman
4. Willig—GMP for Pharmacenticals
5. Cooper & Gunn–Tutorial Pharmacy
6. Cooper & Gunn—Dispedsing Pharmacy
7. Beutley's Pharmaceutics
8. Drug Rules and various Schedules
9. C. F. Ross-Packaging of Pharmceuticals
10. Joseph D.D. Brien–Medical Device packaging handbook
11. Griffin—Drug and cosmetic packaging
12. Barail—Packaging Engineering
13. Harburn—Quality Control of packaging Materials in the Pharmacentical Industry.

500. Modern Analytical Techniques : 45 hours

1. Basic Principle-classification-theory-instrumentation-application and recent development-GLC and HPLC-affinity chromatography—electrophoresis—HPTLC.
2. Theory-instrumentation-techniques of UV-IR-NMR (H & C) and mass spectroscopy-applications to structural elucidation.
5. Immunoassays-ion selective electrodes-good laboratory practice-quality control of proten drugs-fluorimetry.

500. Modern Analytical Techniques practicals : 90 hours

Applications of GLC and HPLC to analysis of drug formulations–quality control of protein–Identification of unknown compounds by spectroscopic techniques–UV and fluorimetry.

Books Recommended

1. Wilard–Merrit–Dean – Instrumental Methods of Analysis.
2. Munson–Pharmaceutical Analysis Vol. 1 & 2.
3. Dyer–Applications of Absorption Spectroscopic in Organic compounds.
4. Silverstein–Basler–Morril–Spectroscopic Identification of organic compounds,
5. Florey–Anlytical profiles of Drug Coupounds.
6. Pasto–Johanson–Organic Structure Determination.
7. Dyer–Organic Spectral Problems.
8. Kiyoshi Tsulji–Walter–GLC and HPLC Determination of Therapeutic Agents–Part I & 2.–Vol. 9.
9. Introduction to Modern Liquid Chromatography.
10. Grob–Modern Practice of Gas Chromatography.
11. Woodman–Food Analysis.
12. Hart Fisher Moder Food Analysis.
13. Garfield–Quality Assurance Principles for Analytical Laboratories.
14. Beckett & Stenlake–Practical Pharmaceutical Chemistry (2 Volumes).
15. Silverstein–Spectrometric Identification of Organic Compounds.
16. Moffat–Clarke's Isolation and Identification of Drugs.
17. U.S.P. 22 N. F. 27, U.S.P. 90.
18. British Pharmacoepia 1993 (2 Volumes).

600. Computer Programming–Applications & biostatistes 45 hours

(a) Computer Programming in FORTRAN–77 Language 30 hours

(i) Introduction to hardware.

(ii) Elements of FORTRAN 77 language, constants–variables specification statement–operators and expressions–control statements–go to–if do–continue read–write–format Subprograms like statement function–subroutine common–equivalence–data–etc.

(b) Biostetistics :

Frequency distribution—summarisation-mean- mode—median—variance – standard deviation-probability-'T' Test—Chi square test—linear regression-anova—' F '—test.

Bioavailability—corss over design—simplex lattice--wilcoxon test—control charts—etc.

600. Computer Programming—Applications & Bio Statistics Practicals 45 hours

Laboratory examination including orgal and practical examination in general course illustiative of theoretical section of the syll bus, as mentioned below :

Student ' t ' test, one way ANOVA, Chi-square test, First—Second order equations, calculation of of value, Mean--median —mode—Standard deviation, Stoke's linear trapezoidal rule.

Cumulative Percentage drug release, Linear regression and other simple programmes of Pharmaceutical interest.

Equations for the above mentioned calculations, will be provided at the time of the practicals and examinations.

Books Recommended

1. Rajaraman—Fortran 77 Programming.
2. Ramkumar –Programming with Fortran—Tata McGraw Hill.
3. Schaums –Programming with Fortran—Outline Series.
4. Bolton—Pharmaceutical Statics—Marcel Dekker.
5. Lachman—Pharmaceutical Statics of Industrial Pharmacy.
6. Smithe—Stewart –Text-Book of Biopharmaceutic Analysis.
7. Remigton –Pharmaceutical Sciences.
8. Mahajan –Methods in Biostatics.

Pharm. R. 43 :

To pass an examination, candidate must obtain atleast 40% the marks in theory and in practicals separately and in addition must obtain atleast 50% of the total marks assigned to the whole M.Pharm. First Semester Examination.

No Class shall be awarded to the successful candidate at the M.Pharm. First Semester Examination.

Pharm. R. 44 :

A candidate who has secured 50% of the total marks in any paper of the subject (which include theory and practical) at the M.Pharm. First Semester Examination, may at his option, be exempted from appearing in that paper and he has passed* in all the heads of passing in that paper and practical of the subjects.

For the purpose of determining whether a candidate has obtained 50% of the total marks in the aggregate, the marks obtained by him in a paper or papers on the previous occasions entitling him to claim exemption in the paper at a subsequent appearance would be carried forward if the claims exemption in a paper or papers.

M. PHARM.—SECOND SEMESTER EXAMINATION

Pharm. O. 18 :

Every candidate for the M. Pharm.—Second Semester Examination shall be required to have passed the M. Pharm.—First Semester Examination of this University and have completed the courses as laid down in the relevant regulations.

Pharm. O. 19 :

A candidate who has failed in more than one head of passing at M.Pharm.—Second Semester Examination (theory and practicals are considered heads), will not be allowed to pursue courses for M.Pharm.–Third Semester. However, a candidate who has failed in one head of passing, will be allowed to keep term for the M. Pharm. Third declared only after the passes in all heads of M. Pharm. Second Semester Examination.

Pharm. R. 45 :

Candidate for the M. Pharm. Second Semester Examination shall be examined after they have satisfactorily completed the prescribed courses of study and have satisfactorily completed the prescribed courses of study and have kept one term in an institution recognised for the purpose under the recognised post graduate teachers, in the following subjects.

SCHEME OF EXAMINATION FOR M. PHARM. SECOND SEMESTER
Specialization Subjects of Examinations

		Total Marks for theory	Total Marks for Practical
100.	Pharmaceutical technology and Pharmaceutical Specialization I		
103.	Drug Delivery systems and Bioparmaceutics :	100	100
	OR		
200.	Pharmaceutical Chemistry Specialiation :		
	OR		
203.	Medicinal Chemistry	100	100
300.	Pharmacology Specialization :		
303.	Advanced Systemic Pharmacology and Pharmacometrics :	100	100
	OR		
400.	Pharmacognosy Specialiation :		
403.	Advanced Analytical Pharmacognosy and Chemosystematics :	100	100
	OR		
700.	Quality Assurance Specialisation :		
703.	Analytical Techniques--II	100	100
	Any two of the following electives not related to the subject of specialization.		
104.	Pharmrceutical formulation developmont	100	—
105,	Pharmaceutical Technology	100	—
106.	Drug Delivery Systems and Biopharmaceutics	100	—
107.	Sterile Product Technology	100	—
108.	Packaging of Pharmaceuticals	100	—
109.	Tablet Technology	100	—
110.	Cosmeticology	100	—
111.	Fermentation Technology	100	—
112.	Pharmaceutical Aerosols	100	—

113.	Validation, Quality Audit & Product Development	100	—
204.	Drug Design	100	—
205.	Synthesis of Drug and Frug Intermediates	100	—
304.	Pharmacometrics and Evaluation of Drugs	100	—
305.	Basic Clinical Pharmacy	100	—
306.	Principles of Drug Action	100	—
307.	Introduction to Pharmaceutical Management	100	—
404.	Traditional Drugs and their Formulations	100	—
405.	Volatile Oils and their Plant Sources	100	—
406.	Cultivation of Medicinal Plants and Tissue Culture Techniques	100	—
704.	Good Manufacturing Practice & Good Laboratory Practice	100	—

*Preferably, 113 should be selected by students specialising in Quality Assurance Seminar in subject of Specialization :

		Ref Papers*	Grade**
121.	Pharmaceutical Technology Pharmaceutics :	101, 102, 103	ABCDE
221.	Pharmaceutical Chemistry	201, 202, 203	ABCDE
321.	Pharmacology :	301, 302, 303	ABCDE
421.	Pharmacognosy :	401, 402, 403	ABCDE
721.	Quality Assurance :	701, 702, 703	ABCDE

*Seminar topic to be selected from these Papers.

**Seminar is to be graded by two recognised post graduate teachers of the subject of specialization, and average grade 'A' (best) to 'E' (poor) is to be sent to the University, by the recognised institution. Grase A (31–100% : average 90%), B (61–80% : average : 70%), C (41–60% : average : 50%), D (21–40% : average : 30%), E (00–20% : average : 10%).

Seminar on the Introduction of Dissetation Topic of the subject of Specialization : Grade**

131.	Pharmaceutical Technology and Pharmaceutics	ABCDE
231.	Pharmaceutical Chemistry	ABCDE
331.	Pharmacology	ABCDE
431.	Pharmacognosy	ABCDE
731.	Quality Assurance	ABCDE

**Seminar is be evaluated by the method described above under 121, 221, 321, 421, 721 and grades are to be sent to the University by the recognised institution.

N.B.—WRITTEN examination in each paper shall be of three hours duration while each practical examination shall be six of hours duration. Each seminar shall be of one hour duration and must be presented with the help of modern audio-visual aids.

Pharm. R. 46 :

45 hours of teaching (including seminers) for each theory paper and 30 hours of laboratory work for each practical class work and seminers conducted at a recognised institution. importing training for this course, shall be maintained for each student and must be submitted to the University Office before the commencement of the M.Pharm. – Second Semester Examination.

Pharm. R. 77 :

The syllabus laid down for various papers and seminers of M.Pharm. – Second Semester Examination is as under :

100. PHARMACEUTICAL TECHNOLOGY AND PHARMACEUTICS SPECIALIZATION

108. Drug Delivery Systems and Biopharmaceutics — 45 hours

Microencapsulation – introduction – theory – methods – application kinetics release of drugs.

Trnasdermal drug delivery systems–theory formulation–production evaluation. Implants – types–matrix-diffiuion type–osmotic pumps–design and evaluation. Inserts intrascular –intravaginal–intraovarian- design and evaluation

Targeted drug delivery systems—concepts—importance—chemical mainpulation—conjugation and complexation—micro and nano particles—liposomes—mocolon specific etc—preparation—evaluation.

Sustained release formulation—Oral—parenteral—advantages limitations—methods—evaluation.

Drug absorption—gastrointestinal—physicochemical and physiological factors in drug absorption—food-drug absorption—gastrointestinal physicochemical-physiological formulation factors—methods of studying drug absorption and bioavailability.

Drug distribution—protein binding—metabolism—elimination—kinetics—drug dissolution—in vitro—in vivo correlations—applications—methods—models.

Pharmacokinetic parameters—biological half life—apparent volume of distribution—renal clearance—total body clearance—rate constants for elimination—absorption rate constants—methods of estimation—analysis of blood and urine data—mechanism and kinetic considerations—comparatment models—kinetic considerations of one and two compartment models—data analysis.

Kinetics of multiple dosing—dosage regimen—loading maintenance doses—Kinetics of sustained release.

103. Drug Delivery Systems and Biopharmaceutics Practical 90 hours

Laboratory examination including oral and practical examination in general course illustrative of theoretical section in the syllabus.

Books recommended

1. Nixon—Microencopsulation.
2. Robinson—Sustained and Controlled Release Drug Delivery Systems.
3. Chien—Novel Drug Delivery Systems.
4. Barry—Dermatological Formulations.
5. Deasy—Microencapsulation and Related Processes.
6. Gibaldi—Porries—Pharmacokinetics
7. Remington's Pharmaceutical Sciences
8. Husa—Dispensing of Medication.
9. Lachman—Industrial Pharmacy.

104. Elective—Pharmaceutical Formulation Development The syllabus and books recommended for theory of this subject are as mentioned under under 101 (Pharm. 42). **45 hours**

105. Elective : pharmaceutical Technology. The Syllabus and books recommended for theory of this subject are as mentioned under 102 (Pharm. R. 42). **45 hours**

106. Elective : Drug Delivery Systems and Biopharmaceutics. The Syllabus and books recommended for theory of this subject are as mentioded under 103 (Pharm. R. 46). **45 hours**

107. Elective : Sterile Product Technology **45 hours**

The syllabus for this subject will be provided as and when the proper infrastructure is available.

108. Elective : Packaging of Pharmaceuticals **45 hours**

The syllabus for this subject will be provided as and when the proper infrastructure is available.

109. Elective : Tablet Technology **45 hours**

The syllabus for this subject will be provided as and when the proper infrastructure is available.

110. Elective : Cosmeticology **45 hours**

The syllabus for this subject will be provided as when the proper infrastructure is available.

111. Elective : Cosmeticology **45 hours**

The syllabus for this subject will be provided as and when the proper infrastructure is available.

112. Elective : Cosmeticology **45 hours**

The syllabus for this subject will be provided as and when the proper infrastructure is available.

113. Elective : Validation, Quality Audit & Product Development **45 hours**

1. Qualification of equipment
2. Validation of equipment

3. Validation of processes
   (a) Non-sterile
   (b) Sterils
      (i) Dry heat serialization
      (ii) Autoclaving
4. Validation of products
5. Validation of analytical procedures
6. Validation of Personnel
7. Validation of air handling equipment and facilities
8. Validation of water supply system
9. Validation of electronic data processing
10. Quality audits of
   (a) Vendors
   (b) Products
   (c) Processes
   (d) Facilities
   (e) Q C Procedures
   (f) Loan license (Contraet) Manufacture.
11. Manufacturing process design and development, in process controls
   (a) Tablets, capsules and powders
   (b) Liquid orals
   (c) Topical applications
   (d) Sterile products
      (i) Large volume parenterals
      (ii) Small volume parenterials
      (iii) Injectable powders
      (iv) Ophthalmics
   (e) Aerosol
   (f) Cosmetics
   (g) Bulk drug substances
   (h) Veterinary products
   (i) Vaccines
   (j) Condoms and population control devices
   (k) Stability, Product life determination

12. Specifications for materials, intermediates and finished products.

13. Scale-up operations.

14. Medical Devices—Quality Control

Disposable Syringes & Needles, Infusion sets, Blood Transfusion sets, Blood bags, Catheters, Urine bags, Surgical Dressings and Bandages etc.

Books recommended

1. Remington's Pharmaceutical Sciences
2. Lolitus Pharmaceutical Process Validation
3. Lachman Industrial Pharmacy
4. Nixon—Microencapsulation
5. Robinson—Sustained and Controlled Drug Delivery Systems
6. Husa—Dispensing Pharmacy
7. Barry—Dermatalogical Formulations
8. Drug Rules and Various Schedules
9. Chien—Novel Drug Delivery Systems
10. Carlton—Validation of Aspeptic Pharmaceutical Processes
11. Zito Pharmaceutical Biotechnology.

203. Pharmaceutical Chemistry Specialization

203. Medicinal Chemistry 45 hours

Survey of recent advances in following areas—brief chemistry—synthetic approach to marketed drugs (NND)—mode of action—SAR—of following drugs : Cardiovascular—CNS—immunosuppressants—immunostimulants—antibacterials—antivirals—antineoplastics—drugs for tropical diseases and malaria—tuberculosis—leprosy—filaria—antiamoebic—leichmania—radio protectives—drugs against ageing. Brief treatment of drug design and development, General study of correlation of Physicochemical properties—stereochemistry of drug molecules and activity—metabolic pathways.

203. Medicinal Chemistry Practicals 90 hours

Laboratory examination including oral and practical examination in general course illustrative of theoretical section in the syllabus.

Books recommended

1. Burger—Medicinal Chemistry
2. Foye—Principles of Medicinal Chemistry
3. Ledinicer—Organic Drug synthesis—1 & 2
4. Hans—Jurgen Hess—Annual Reports in Medicinal Chemistry
5. Ariens—Medicinal Chemistry Series.
6. Ellis and West-Progress in Medical Chemistry Series

204. Elective & Drug Design 45 hours

General introduction-metabolism of drugs-physico-chemical approach to rational deleopment of new Drugs-influence of formulations on drug avaliability-electronics aspects of design—molecular size, shape, ionization in drug action —molecular orbital approach—quantitative drug design.

Metal complexation—isoteric monification and salt formation in drug design prodruct concept.

Quantity structure activity relationship and drug design—relation of drug metabolism to drug design structure—absorption—distribution—relationship—significance for drug design—design of antimicrobial chemotherapeutic agents—development and application of new steric substituent parameter in drug design.

Books recommended

1. Smith—williams—Introduction to the Principles of Drug Design.
2. Ariens—Drug Design—Vol. VII.
3. Woodrige—Progress in Pharmaceutical Research.
4. Annual Reports in Medical Chemistry—Academic Press Inc,

205. Elective : Synthesis of Drugs and Drug Intermediates 45 hours

Following unit processes as applied to drugs and drug intermediates with examples of known drugs are to be discussed :

Nitration--amination by catalytic and chemical reduction--diazotization--halogenation--sulphonation--oxidation--hydrogenation--oxoreaction--esterification hydrolysis--polymerization--Friedal--Craft--reaction--alkylation.

Books recommended

Grogging--Unit Processes in Organic Synthesis

300. Pharmacology Specialization :

303. Advanced Systemic Pharmacology and Phormacometrics 45 hours

Pharmacology--preclinical and clinical evaluation methods of following group of drugs :

Parasympatholytics--sympatholytics--neuromuscular blockers--ganglion--stimulants and blockers--general and local anaesthetics--sedatives and hypnotics--antiepileptics--CNS stimulants--psychopearmacological agents--analygesics--anthypertensives--drug for ischaemi disorders including anticoagulants--antiatherosclerosis--diuretics--antacides--antacides--antiulcer agents.

303. Advanced Systemic Pharmacology and Pharmacometrics 45 hours

Screening of autonomic drugs using dog/cat B.P. and other parameters. Phrenic nerve diaphragm and Finkelman preparation. Screening of CNS drugs, local anaesthetics, diuretics and antiulcer agents.

Books recommended

1. Goodman--Gilman--Pharmacological Baals of Therapeutics.
2. Bowmann--Rand--Pharmacology.
3. Crossland--Levis Pharmacology.
4. Laureance--Bacharach--Evaluation of Drug and Pharamacometrics.
5. Thrner--Screening Methods in Pharmacology.
6. Nodine--sieghler--Animal and Clinical Pharmacological Techniques in Drug Evaluation--Vol. I, II.

304. Elective ; Pharamacometrics and Evaluation of Drugs 45 hours

General principles of preclinical evaluation including toxicological studies—clinical trials—bioassay of drugs.

Screening methods and evaluation of following :

Autonomic drugs—drugs acting on skeletal muslces—central stimulants and depressants—major and minor tranquillisers antidepressants—analgesics cardiotonic agents—antiarrhythmic agents—antihypertensives. antilipidaemic agents—diuretics antifertility agents—antidiabetics—antiinflammatory agents—antineoplastic agents—bioassays of hormones and vitamins.

Books recommended

1. Laurance—Bacharach—Pharamacometrics and Evaluation of Drugs.
2. Turner—Screening Methods in Pharmacology.
3. Burn—Finney—Goodvery—Biological Standardization.
4. Crossian—Pharmacology.

305. Elective : Basic Clinical Pharmacy 45 hours

Latrogenic diseases and importance of clinical pharmacy Introduction to diseases—pathophysiology symptoms and general principles of treatments of the following :

Cardicvascular system—central nervous system—respiratory system—excretory system—gastrointestinal system—endocrine system—infectious diseases—immunological disorders.

Clinical pharmacy practice clinical pharmacology and therapeutics of above mentioned diseases—adverse drug reactions—drug delivery systems—statistical data—drug interactions—basic and clinical Pharmacokinetics.

Management in acute care medicine role in intense care unit, emergencies, total prenatal nutrition, handling of cytotoxic drugs and radiopharmaceuticals.

Hospital pharmacy management-computer application in clinical and hospital pharmacy, drug and poison information. Pharmacy administration-social pharmacy, development of interpersonal skills, pharmacy practice and prescription analysis.

Books recommended

1. Katkar-Young-Kimble : 'Applied Therapeutics'.
2. Smith-Arenson : 'Oxford Text Book of Clinical Pharmacology and Drug Therapy'.
3. Guyton-Human Physiology and Mechanisms of Diseases.

306. ELECTIVE : PRINCIPLES OF DRUG ACTION

Physicochemical basis of drug action-structure-activity relationship-drug receptor interactions-Kinetics-drug antagonism as explained by receptor concept-concept of absorotion, distribution, metabolism, and excretion of drugs, bioavailability of drugs.

Pharmacological action, mechanism and therapeutic uses of following :

Parasympathomimetics-Parasympatholytics-sympathomimetics sympatholytics-neuromuscular blocking agents, ganglion stimulants-blockers-general and local anaesthetics—sedatives—hypnotics—antiepileptic agents—CNS stilmulants-psychopharmacological agents-analgesics-antiparkinson drugs-cardiotonic antiarrhythmic agents-antihypertensive-drugs in ischaemic heart disorders-drugs in atherosclerosclerosis-diuretics-antacids-antiulcer agents-antidiabetics-corticosteorids-antibacterial agents-antiprotozoal agents—antineoplastic agents.

Books recommeaded

1. Satoskar-Bhandarkar : 'Pharmacology and Pharmacotherapeutics'.
2. Goodman-Gilman : 'Pharmacological Basic of Therapeutics'.
3. Crossland Lewis : 'Pharmacology'.

307. ELECTIVE : INTRODUCTION TO PHARMACEUTICAL MANAGEMENT

Principles of pharmaceutical management—organisational behaviour-managerial economics-accounting—quantitative techniques—basic communication—financial management-production and materlal management in pharmaceutical organisation-Personnel management—marketing and sales of ethical products—public policies and strategic planning process.

Books recommended

1. Donnell—Essentials of Management.
2. Luthans—Introduction to Management.
3. Kotlar—Marketing Management.
4. Anthony—Management Accounting.
5. Paul—Mote—Gupta—Managerial Economics.
6. Wagner—Principles of Operation Research.
7. Pandey—Financial Management.
8. Srinathe—PERT and CPM.
9. Buffa—Modern Production Management.
10. Glueck—Strategy Formulation and Management Action.
11. Green—Full—Research for Marketing Decisions.
12. Churchill—Marketing Research.
13. London—Betta—Consumer Behaviour.
14. Dunn—Advertising.

400. PHARMACOGNOSY SPECIALIZATION

403. Advanced Analytical Pharmacognosy and Chemosystematics : 45 hours

Analytical techniques topics in general—with specific examples

1. Crude drug evaluation methods—as per different pharmacopoeias
2. Microscopy—quantitative microscopy—microtome sectioning Staining.
3. TLC-GLC, HPLC, HP-TLC methods for crude drug evalution.
4. Visible—UV, IR—spectroscopic methods for crude drug evaluation.

Chemosystematics :

1. General aspects of Chemical constituents and plant systematics.
2. Importance of biogenetic pathway of chemical constituent used as chemical marker.
3. Study of following classes of compounds in chemosystematic approach to natural system of classification: alkaloids, flavonoids, betalines, anthraquinones, terpenoids, sulphur containing glycosides, glycosides and polypetides.

403 : Advanced Analytical Pharmacognosy and Chemosystamatics Practicals : 90 hours

Laboratory examination including oral and practical examination in general course illustrative of theoretical section in the syllabus :

Books recommended

1. Swain–Chemical Plant Taxonomy.
2. Bendz–Sentesson–Chemistry in Botanical Classification.
3. Noman–Instrumental Methods of Experimental Biology.
4. Peter–Handbook of Basic Microtechnique.
5. Johanson–Plant Microtechnique.
6. James–Morris–New Biochemical Separations.
7. Egan-Kirk-Sawyer–Pearsons–Chemical Analysis of food.
8. Littlewood–Gas Chromatography.
9. Tranchant–Practical Manual of Gas Chromatography.
10. Randerath–Thin Layer Chromatography
11. Stahi–Thin Layer Chromatography.
12. Wilson–Gisvold–Text Book of Graganic Medicinal and Pharmaceutical Chemistry.
13. Garratt–The Quantitative Analysis of Drugs.
14. Bechett–Stenlake–Practical Pharmaceutical Chemistry.
15. Stahi–Drug Analysis–Chromatography and Microscopy.
16. Wallis–Practical Pharmacognosy.
17. Munson–Pharmaceutical Analysis.
18. Willard–Instrumental Methods of Analysis.

404 ; Elective : Traditional Drugs and their Formulations : 45 hours

Historical considerations and present status of medicines of Ayurvedic and Unani systems.

Study of following group of drugs in details :

Hepato–protective activity, cardiotonic effect, anti inflammatory effect, blood pressure regulators, antidiabetics anticancer, adaptogens, antimalarials, antinfectives, hypnotics, tranquillisers diuretics.

Pharmacologic.l screening methods for--antihepaintixut antiinflammatory, antidiabetics, and diurtic activities. Availability of authentic and controversial drugs of above mentioned groups.

Preparation of asava, aristha, churna, quatha, gutica, taila, dhruta and arka.

Studies of method available for authentication, evaluation and formulations of above groups of drugs.

Books recommendod

1. Bapalal Vaidya--Some Controversial Drugs in Indian Medicine.
2. Chopra--Indigenous Drugs of India.
3. Ayurvedic Formulary of India (first edition) 1978.
4. Wealth of India--Raw Materials--CSIR.
5. Watt--Dictionary of the Economic Products of India.

405. Elective : Volatile oils and their Plant Sources : 45 hours

Distribution and chemotaxonomy of essential oils in plants. Role of essential oils in medicine, pharmacy, soap, perfumery industry, Methods of production of essential oils, their isolates and major constituents.

Sources, cultivation and variability of constituents--of plant sources for following oils--Mentha, cympopogon, dill, cinnamon and geranium.

Semisynthetic compounds obtained from volatile oil components. Export potentials of voltile oils.

Books recommended

1. Guenther--Essential Oils.
2. Wealth of India.
3. CSIR--Cultivation and Utilisation of Medicinal Aromatic Plants.

406. Elective–Cultivation of Medicinal Plants and Tissue Culture Techniques. 45 hours

Cultivation of medicinal Plants :

Principles of plant genetics–genetic factors affecting plant drugs and their constituents–hybridization–polyploidy, chemical faces, gene mutation and selection–tissue and selection of cultivars.

Extrinsic, factors–altitude, light, temperature, moisture, affecting plant drugs and their constituents. Effect of inorg macro and micro nutrients in plant growth and secondary metabolitis. Plant hormones in cultivation practices.

Cultivation of following plant drugs with special reference to Indian conditions :

Opium, rauwolfia, belladonna, cinchona, ipecac, solanum, vinca, ergot, Isphaghula, senna, digitalis, glycyrrniza, dioscorea, mentha, cardamom, cinnamon, clove, sandal wood, pinus, ginger and artimajus.

Tissue culture.

Types–optimum conditions for growth of callus and suspension culture, growth regulators in growth and differentiation of callus–protoplast culture and protoplast hybridization, tissue culture and secondary metabolite formation and accumulation, Commercial production of biomass and metabolites Immobilized cultured cells, Transformation of compounds through tissue culture.

Book recommended

1. Dodes–Lovin–Experiments in Plant Tissue Culture.

702. Quality Assurance Specialisation :

703. Analytical Techniques–II 45 hours

1. Application of Analytical Methods to Produces obtained through genetic engineering.

   (*a*) HPLC
   Tryptic Mappin, Size Exclusive, Ion, Exchange, Amino Acids Analysis.

   (*b*) Electrophoresis
   SDS–PAGE
   IEF, Capillars

   (*c*) Amino Acid Sequence Analysis.

2. Enzyme Immuno Assays
3. Thermal Analysis
4. Atomic Absorption
5. X-Ray
6. Analytical Pharmacognosy

703. Analytical Techniques—II Practicals 90 hours

Analysis of Protein drugs : Analysis of drugs using HPLC, GLC, HPTLC Selected examples from official compendia. Selected 20 monographs from USP, BP and IP. Preparation of Analytical profiles of new Drugs.

Book recommended

1. Ahuja--Trace and Ultra trace analysis by HPLC
2. Szepesi—HPLC in Pharmaceutical Analaysis (2 volumes)
3. Willard—Instrumental Methods of Analysis
4. Hancook & Sparrow HPLC Analysis of Biological Compounds, Lab. Guide Chromatography Series Vol. 26.
5. Dyer—Applications of Absorption Spectroscopy of organic compounds.
6. Connors-A textbook of Pharmaceutical Analysis.
7. Florey-Analytical profiles of Drug Substances (Volume 13)
8. Ahuja—Charomatography of Pharmaceuticals : Natural Synthetic & Recombinant Products.

704. Elective : Good Manufacturing Laboratory Practices and Packaging Development. 45 hours

1. Philosophy of GMP and GLP
2. Organization and Personnel : Responsibilities, training hygiene and work discipline.
3. Premises; Design, construction, maintenance and sanitation
4. Utilities and facilities
5. Equipment; maintenance
6. Ware housing; Design, construction, maintenance and sanitation for materials and products; good warehousing practice, material management
7. Manufacture of and controls of drug substances; control of contamination

8. Manufactnre of and controls on dosage forms
   (a) Non-sterile products.
   (b) Sterile products; control of contamination; environmentals controls.
9. Packaging and labelling controls
10. Finished product release
11. Recovered materials and reprocessing
12. Distribution and handling of returned goods
13. Complaints and recalls
14. Quality review
15. Good laboatory practices; Data generation; routine controls; equipment; reagents; sampling; documentation.
16. Loan license (contract) manufacture
17. Safety—Avoiding accidents, fires and injuries.
    ISO-9000, ISO-9001, ISO-9002, ISO-9003.
18. Glass contaiders for pharmaceuticals, glass types, their testing and control
19. Plastic containers for pharmaceuticals, their testing and control plastics for rigid containers, their physico-chemical and biological properties, plastic containers tor blood and blood components, plastic containers for injectable preparations and ophthalmics, transfusion and intravenous sterile drip kits, disposable sterile plastic syringes and needles, in vitro and in vitro test for safety, regulatory requirements in Indian compared with those in U.S.A., E.E.C. countries and Japan.
20. Laminates
21. Aerosal containers
22. Product—Container interaction
23. Stability and Pack
24. Pack components; Literature inserts, cartons, shippers labels,
25. Transit worthiness of packs
26. Packaging machinery.

Books recommended

1. Remington's Pharmaceutical Sciences
2. Oppi-Quality Assurance

3. Lachman
4. Willing—GMP for Pharmaceuticals
5. Cooper & Gunn—Tutorial Pharmacy
6. Cooper & Gunn—Dispensing Pharmacy
7. Bentley's Pharmaceutics
8. Drug Rules and Various Schedules
9. C. F. Ross--Packaging of Pharmaceuticals
10. Joseph D. O. Brien—Medical device packaging hand-book
11. Griffin—Drug and Cosmetic packaging
12. Barail--Packaging Engineering
13. Harburn—Quality Control of Packaging Materials in the Pharmaceuticals Industry.

Pharm. R. 48 :

To pass an examination, candidate must obtain at least 40% of the marks in theory and in practicals separately and in addition must obtain atleast 50% of the total marks assigned to the whole M.Pharm. Second Semester Examination. Candidates must secure minimum 'C' grade in both the seminars.

Pharm. R. 49 :

A candidate who has secured 50% of the total marks in any paper (which include theory and practical) at the M.Pharm. Second Semester examination, may at his option, be exempted from appearing in that paper and practical of the subject at the subsequent examination, provided has passed in all the heads of passing in that paper and practical of the subject.

Candidate shall be declared to have passed the whole M.Pharm. Second Semester examination when he has passed in all the remaining subjects and has obtained the aggregate of 50% marks in the remaining subjects.

For the purpose of determining whether a candidate has obtained 50% of the total marks in the aggregate, the marks obtained by him in a paper or papers on the previous occasions entitling him to claim exemption in the paper at a subsequent appearance, would be carried forward if he claim exemption in a paper or papers.

M.PHARM. EXAMINATION

SEMESTER III

Pharm. O. 20 :

Every candidate for the M.Pharm.—Third Semester Examination shall be required to have passed the M.Pharm—Second Semester Examination of this University and have completed the courses as laid down in the relevant regulations.

Pharm. O. 21 :

A candidate who has failed to pass M.Pharm.—Third Semester Examination (i.e. obtained 'D' or 'E' grade at 133, 233, 333 or 433 mentioned below in Pharm. R. 50) is required to keep minimum one fresh semester at the recognised institution, and can reappear in the examination, after submitting the revised dissertation, if necessary, on submission of a new application and payment of a fresh fee for the examination.

Pharm. R. 50 :

Candidates for the M.Pharm.—Third Semester Examination shall be examined after they have satisfactorily completed the prescribed courses of study and have kept one term in an institution recognised for the purpose under the recognised post-graduate teachers, in the following subjects :

SCHEME OF EXAMINATION FOR M.PHARM.

SEMESTER III

Specialisation subjects of examination	Grades
100 Pharmaceutical Technology and Pharmaceutics Specialisation	
132 Seminar on Dissertation	ABCDE*
133 Dissertation Examination	ABCDE
OR	
200 Pharmaceutical Chemistry specialization	
232 Seminar on Dissertation	ABCDE*

233 Dissertation Examination	ABCDE**
300 Pharmacology Specialisation	
332 Seminar on Dissertation	ABCDE*
333 Dissertation Examination	ABCDE**
OR	
400 Pharmacognosy Specialisation	
432 Seminar on Dissertation	ABCDE*
433 Dissertation Examination	ABCDE**
OR	
700 Quality Assurance Specialisation	
732 Seminar on Dissertation	ABCDE*
733 Dissertation Examination	ABCDE**

* Seminar is to be graded by two recognised post-graduate teachers to the subject of specialisation, and average grade 'A' (best) to 'B' (POOR) is to be sent to the University by the recognised institution Grade A (81-100% : average : 90%), B (61-80% : av : 70%), C (41-60% : av : 50%), D (21-40% : av : 30%) E (00-20% : av : 10%).

N.B.—Dissertation Seminar to be presented by the candidate shall be of one hour duration and must be presented with the help of modern audio-visual aids.

** Dissertation Examination, approximately of one hour duration, is to be conducted and graded preferably by the guide or by any other recognised post-graduate teacher in the subject of this University, and an external examiner appointed by the University for the purpose, having the qualifications equivalent to the recognised post graduate teacher in the subject of this University.

Pharm. O. 22 :

Every candidate presenting himself for the M.Pharm. Third Semester Examination for the first time, is required to submit three type written copies of a dissertation, forwarded by the principal of the recognised institution to the University office, containing the results of his own study of the investigation, carried out at the recognised institution, under the supervision and guidance of a recognised University post graduate teacher in the subject

The dissertation is to be submitted after completion of the Third Semester and after the presentation of Seminar on Dissertation (132, 232, 332, 432 or 732).

The Dissertation Examination (132, 233, 333, or 733) is to be conducted by the examiners appointed for the purpose by the University, during April to October University Examination.

Pharm O. 23 :

A candidate who has registered for the M.Pharm. Degree Examination, shall be allowed to change the subject of specialization, Such a change must be done only in the beginning of the study for the M.Pharm.-First semester course. Fresh registration and keeping of fresh term are required.

Pharm. O. 24 :

One a new application being forwarded and fresh fee paid, a candidate who has already passed the M.Pharm. Degree Examination, may present himself again for the examination in the subject of specialization, not offered by him. Fresh registration and keeping of fresh terms are required.

Pharm P. 51 :

To pass an examination, candidate must obtain atleast C grade in Seminar on Dissertation (132, 233, 333, 433 & 733) and Dissertation Examination (133, 233, 333, 433 & 733).

Successful candidates shall be awarded classes an under after adding marks of M.Pharm. First Semester and second Semester Examination :

Distinction :

70% or more marks at M.Pharm.—First and Second Semester Examination and "A" or "P" grade in Dissertation Examination of M.Pharm.-Third Semester Examination.

First Class :

60% or more marks at M.Pharm.—First and Second Semester Examinations and "AB" or "C" grade in Dissertation Examination of M.Pharm.—Third Semester Examination.

Second Class :

50% or more marks at M.Pharm.—First and Second Semester Examinations and "A", "B" or "C" grade in Dissertation Examination of M.Pharm—Third Semester Examination.

M.PHARM.

Admission Rules

1. For M.Pharm. admissions, the minimum requirements are B.Pharm. Degree and GATE Clearance Certificate.

2. The admission for "sponsored candidates" is to be discontinued from 1992 academic year.

3. Out of the total 40 admissions available for M.Pharm. Course, 12 seats are reserved for Backward classes and are to be distributed as follows :

(*a*) Scheduled Caste	2
(*b*) Scheduled Tribes	6
(*c*) S.E.B.C. (Baxi Panch)	4

Provided that the applicants for the above reserved category are the natives of Gujarat State. In case of SEBC candidates 5% marks may be added to their merit totals as per Rule No. 7 & then treated on par with the open merit applicants.

4. All the seats for the reserved category should be filled according to the respective merit list prepared for each case. In case no candidate is available from any of the above mentioned reserved category the seats are to be declared open for the Gujarat University Pharmacy Graduates as per merit list.

5. The remaining 28 seats are to be distributed as under :

(a) 16 Seats for the Gujarat University B. Pharm. Graduates.

(b) 12 seats for B. Pharm. Graduates from other universities of the Gujarat State.

(c) If sufficient number for qualified students as per 5 (b) are not available the defiuency shall be filled from the qualified students of other than Gujarat State Universities.

6. 28 seats (16 General + 12 Reserved) for Gujarat University B.Pharm. graduates will be allotted as per following department wise distribution :

(*a*) Pharmaceutical Technology	8
(b) Pharmacology	8
(c) Pharmaceutical Chemistry	6
(d) Quality Assurance	6

7. Merit list for the admission should be prepared as under :

(a) Consolidated marks obtained in B.Pharm. Examination should be given a weightage of 30 marks while remaining 70 marks for GATE score, out of a total of 100 marks.

(b) Moreover, A candidate seeking admission to M.Pharm. after 1 yeargap of B.Pharm. examination, stands to lose 2% after two years gap 4% and after three or more 5% marks from the total of 100 marks—obtained as per 7 (a) above.

(c) A common list should be prepared for all the candidates meeting the minimum requirement of marks as per their category. From this list 12 reserved seats should be filled first, then the 16 seats should be filled from Gujarat University candidates. The remaining 12 seats are allotted to candidates from "Other Univetsity."

(d) Candidates from other than Gujarat University getting admitted to the above mentioned 6 seats should not have less marks then that of the last candidates of the Gujarat University General Category Merit list. If this condition is not fulfilled, the seats will be filled from Gujarat University waiting list candidates.

8. Merit list of 40 seats and a category—wise waiting list should also be prepared and displayed on the notice board. Merit list candidates should be asked to pay their fees within fixed time limit, failing which the candidates from the waiting list will be given admission.

9. All the above rules come into force from 1992 academic year.

પરિશિષ્ટ 'ક/૭'
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૯)

યુનિવર્સિટી સાથે સંલગ્ન વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખાની સર્વે કૉલેજોના આચાર્યશ્રીઓને જણાવવાનું કે ફર્સ્ટ બી.એસસી.ની ઝૂલોજી વિષયના પ્રેક્ટિકલ્સ માટેના અભ્યાસક્રમમાં આ સાથેના પરિશિષ્ટ મુજબ સુધારા કરવામાં આવ્યા છે, જેનો અમલ માર્ચ/એપ્રિલ/ઑકટોબર, ૧૯૯૪ અને ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે થશે.

ગુજરાતી અનુવાદ

માર્ચ/એપ્રિલ, ૧૯૯૪ અને ૧૯૯૫ તેમ જ ઑકટોબર/નવેમ્બર, ૧૯૯૪-૯૫માં લેવાનારી ફર્સ્ટ બી.એસસી.ની જીવવિજ્ઞાન પ્રાયોગિક પરીક્ષા માટેના અભ્યાસક્રમમાં નીચેના સુધારા આમેજ કરવા :

Appendix 'A'માં દર્શાવેલ પ્રશ્ન-૩માં 'દેડકો—પાંચમી અને સાતમી મસ્તિષ્ક ચેતાઓ'નું તેમ જ 'અનુકંપી ચેતાતંત્ર'નું વિચ્છેદન રદ ગણવું.

પ્રશ્ન ૧માં નમૂના ૬, ૭ અને ૮ માટે આપેલી યાદીમાં નીચેની યાદી મુજબ ઉમેરવું :

(૧૪) દેડકાનાં મુખ્ય અંત:સ્થ અંગો :
- (અ) જીભ, અન્ધનળી, જઠર, પકવાશય, શેષાંત્ર, મળાશય, યકૃત અને સ્વાદુપિંડ
- (બ) હૃદય (બાહ્ય દેખાવ), બરોળ
- (ક) ફેફસાં
- (ડ) મૂત્રપિંડ, મૂત્રાશય
- (ઈ) શુક્રપિંડ, અંડપિંડ, અંડવાહિની, મેદકાયો

(પરીક્ષામાં નમૂના ક્રમાંક ૮ તરીકે તાજા વિચ્છેદિત દેડકામાં ઉપરનાં પૈકીના કોઈપણ એક અંગનો નિર્દેશ કરી તે અંગે પૂછવું.)

પ્રાયોગિક પરીક્ષામાં પ્રશ્ન ૧માં નમૂના નં. ૮ માટે પ્રશ્નપત્રમાં નીચે મુજબ સુધારો કરવો.

નમૂનો-૮ નિર્દેશ કરેલા અંગને ઓળખો અને ટૂંકમાં વર્ણવો.

નમૂના નં. ૯માં 'જિનેટિકલ પ્રોબ્લેમ્સ' આપેલ યાદી મુજબ' એમ અભ્યાસક્રમના Appendixમાં જણાવેલ છે. તે પ્રોબ્લેમ્સની યાદી આ સાથે અલગ આપેલ છે તેનો સમાવેશ કરવો.

ફર્સ્ટ બી.એસસી.

જીવવિજ્ઞાન પ્રાયોગિક પરીક્ષામાં પ્રશ્ન નામે નમૂના નં. ૬ તરીકે વૈકલ્પિકપણે નીચેના જિનેટિકલ પ્રોબ્લેમ પૈકી કોઈ પણ એક દાખલો પૂછી શકાય :

૧. જનીન A જનીન a પર પ્રભાવી છે, તો

(અ) Aa અને aa વચ્ચેના

(બ) Aa અને Aa વચ્ચેના અથવા

(ક) Aa અને AA વચ્ચેના

સંકરણથી ઉત્પન્ન થતાં સંતાનોમાં સ્વરૂપ પ્રકારલક્ષી પ્રમાણ (phenotypic ratio) શું હશે?

૨. ટમેટાના છોડમાં રાતાં ફળ (R) પીળાં ફળ (r) પર પ્રભાવી છે, તેમ જ ઉન્નતપણું (T) વામનત્વ (t) પર પ્રભાવી છે, તો

(અ) સમયુગ્મી રાતાં ફળો તેમ જ વિષમયુગ્મી ઉન્નતપણું દર્શાવતા છોડ અને વિષમયુગ્મો રાતાં ફળો તેમ જ વિષમયુગ્મી ઉન્નતપણું દર્શાવતા છોડમાંથી ઉદ્ભવતા જનનકોષોના પ્રકારો (જનીન-બંધારણ) જણાવો.

(બ) એક પિતૃછોડ RrTt હોય અને બીજો પિતૃછોડ rrtt હોય તો તેમના સંકરણથી કયા કયા પ્રકારના છોડ તેમ જ દરેક પ્રકારના છોડની સંખ્યા (પ્રમાણ) ગણીને દર્શાવો.

૩. પશુ (ઢોર)માં શિંગડાવિહીનતા (P)એ શિંગડાવાળી સ્થિતિ (p) પર પ્રભાવી છે, જો

(અ) ગાય શિંગડાવાળી હોય અને તેનું વાછરડું શિંગડાવિહીન હોય—

(બ) ગાય અને તેનું વાછરડું બંને શિંગડાવાળાં હોય અથવા

(ક) ગાય શિંગડાવિહીન હોય અને તેનું વાછરડું શિંગડાવાળું હોય તો ગાય અને આખલાના જનીન પ્રકાર શોધો.

૪. વટાણાના છોડમાં સફેદ પુષ્પો ધરાવતી બે જુદી જુદી જાતો વચ્ચે સંકરણ કરવામાં આવતાં પ્રથમ પેઢી (F_1)માં બધા જ છોડ જાંબલી પુષ્પોવાળા ઉત્પન્ન થયા. આ F_1 છોડમાં આંતર પ્રજનન કરતાં કુલ ૧૧૨ (F_2) છોડ ઉત્પન્ન થયા, જેમાં ૬૨ છોડ જાંબલી પુષ્પોવાળા અને ૫૦ છોડ સફેદ પુષ્પોવાળા ઉત્પન્ન થયા, તો :

(અ) સંકરણનાં આ પરિણામો કયા પ્રકારની આંતરક્રિયા મુજબ આવ્યાં?

(બ) દ્વિતીય પેઢી (F_2)ના છોડમાં જોવા મળતું સ્વરૂપ પ્રકારલક્ષી પ્રમાણ જણાવો.

૫. એકસરખો જનીનપ્રકાર દર્શાવતા કાબરચીતરા ઉંદરો વચ્ચે આંતર પ્રજનન કરતાં ઉત્પન્ન થયેલાં બચ્ચાંઓ પૈકી ૧૫ કાળાં, ૪૫ કાબરચીતરાં અને ૧૯ સફેદ રંગનાં છે, તો બંને પિતૃઓના જનીનપ્રકાર શોધો.

૬. મનુષ્યમાં ચામડીના રંગમાં જોવા મળતા તફાવત જનીનોની બે જોડને કારણે હોય છે. હબસી જેવા કાળા મનુષ્યમાં, **AABB** અને ગોરા મનુષ્યમાં aabb જનીનબંધારણ હોય છે. રંગ માટે જવાબદાર એવા કોઈ પણ ત્રણ જનીનથી ઘેરો બદામી, કોઈપણ બે જનીનથી બદામી (ઘઉંવર્ણો) અને કોઈપણ એકથી આછો ઘઉંવર્ણો રંગ ઉદ્ભવે છે, તો –

(અ) એક હબસી જેવા કાળા અને એક ગોરા એ બે વ્યકિતઓ વચ્ચે થતા પ્રજનનથી ઉત્પન્ન થતાં બે બાળકોમાં ચામડીનો રંગ કેવો હશે ? ચાર્ટ દોરી તેમાં જનનકોષોના પ્રકાર દર્શાવી તે સમજાવો.

(બ) એક કાળી અને એક ગોરી એમ બે વ્યકિતઓ વચ્ચે થતા પ્રજનનથી ઉત્પન્ન થતી પ્રથમ પેઢી (F_1)ની જ બે વ્યકિતઓ લગ્નસંબંધથી જોડાય તો તેમનાં તમામ શકય જનીનબંધારણ ધરાવતાં બાળકોના જનીનપ્રકારો જણાવો.

(ક) એક ઘઉંવર્ણી (બદામી) અને એક આછા ઘઉંવર્ણી રંગની એમ બે વ્યકિતઓ વચ્ચે પ્રજનન થતાં ૨/૧૬ ઘેરાં બદામી, ૬/૧૬ ઘઉંવર્ણાં, ૬/૧૬ આછા ઘઉંવર્ણાં અને ૨/૧૬ ગોરી ચામડીવાળાં બાળકો ઉત્પન્ન થાય છે. તો બંને પિતૃઓના જનીનપ્રકારો જણાવો.

૭. 'AB' રુધિરજૂથ ધરાવતા પુરુષ X 'O' રુધિરજૂથ ધરાવતી કન્યા Y સાથે લગ્ન કરે છે. Y ત્રણ બાળકોની માતા બની. આ બાળકો P, Q અને Rનાં રુધિરજૂથો અનુક્રમે 'A', 'B' અને 'O' છે. તમે માનો છો કે આ દરેક બાળક માટે Xનું પિતૃપદ વાજબી છે? તમારી માન્યતા ટૂંકમાં સમજાવો.

૮. 'A' રુધિરજૂથ ધરાવતા પુરુષ X 'B' રુધિરજૂથ ધરાવતી કન્યા સાથે લગ્ન કરે છે. તેણે ચાર બાળકોને જન્મ આપ્યો છે. આ ચારેય બાળકોનું રુધિરજૂથ જુદું જુદું છે. શું તમે માનો છો કે આ દરેક બાળક માટે Xનું પિતૃપદ વાજબી છે? તમારી માન્યતા ટૂંકમાં સમજાવો.

APPENDIX 'A'

First B.Sc.

Any one of the following examples (Genetical problems) may be optionally asked as Specimen No. 9 in Q. 5 in the Biology Practical examination.

1. Gene A is dominant over gene a :

What will be the phenotypic ratio in the offspring produced from the cross between

(*a*) Aa and aa

(*b*) Aa and Aa

(*c*) Aa and AA ?

2. In tomato plants red fruit (R) is dominant over yellow fruit (r) and tallness (T) is dominant over dwarfness (t).

   (*a*) State the types (genetic constitutions) of the gametes formed from red homozygous and tall heterozygous plant.

   (*b*) Work out the types of plants and the number of each type of plant produced if one parent is RrTt and the other parent is rrtt.

3. In cattle, the hornless condition (*P*) is dominant over horned (*P*), find out the genotypes of the cow and the bull if :

   (*a*) The cow is horned and the calf produced is hornless.

   (*b*) The cow is horned and the calf produced is horned.

   (*c*) The cow is hornless and the calf produced is horned.

4. The white flowered varieties of peaplant when crossed produced all the F_1 plants having purple flowers. Intercross between the F_1 individuals produced totally 112 plants, of which 62 were with purple flowers and 50 were with white flowers.

   (*a*) What type of interaction is involved ?

   (*b*) Give the phenotypic ratio approximated by the F_2 progeny.

5. Mating between Agouti rats of the same genotype produced offsprings in the ratio of 15 cream coloured, 45 agouti and 19 albino. Give the genotypes of both the parents.

6. In man the difference in skin colour is due two pairs of genes. Black like a negro has the genic constitution AA BB and the white has aabb. Any three of the colour-producing genes produce dark brown skin, any two produce brown and any one produces Light brown.

   (*a*) Mating between a black and a white resulted in the production of two offerings in F_1 what should be the skin colour of these two children ? Explain drawing a chart showing the types of gametes.

(*b*) If the two F_1 individuals, produced as a result of mating between a black and a white, marry with each other, work out the genotypes of all possible genic constitution in the F_2 offsprings.

(*c*) Mating between a brown and a light brown gave the offsprings in the ratio of 2/16 darkbrown, 6/16 brown, 6/16 light brown and 2/16 white skinned. State the genotypes of both parents.

7. Mr. X having the blood group 'AB' married a girl Y having the blood group 'O'. Y became the mother of her three children PQ and R having the blood groups 'A' 'B' and 'O' respectively. Do you think that the parenthood of Mr. X is justified in each of the children ? Explain briefly your justification.

8. Mr. X having the blood group 'A' married with a girl having the blood group 'B'. She became the monther of 4 children all having different blood groups. Do you think the parenthood of X is justified in each case ? Explain briefly your justification.

પરિશિષ્ટ "બ"
સંદર્ભ ક્રમાંક

Confidential

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the post of Lecturer in Mathematics in the University School of Sciences, Gujarat University, Ahmedabad-380 009, was held on Saturday, the 26st February, 1994 at 1-00 p.m. Dr. M. N. Desai, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1. Dr. M. N. Desai, Vice-Chancellor	Present
2. Prof. N. V. Vasani, Pro-Vice-Chancellor	Absent
3. Dr. V. M. Shah	Present
4. Dr. K. Rao	Present
5. Dr. I. H. Sheth / Prof. A. M. Vaidya (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1. Miss Vasudha K.	Present
2. Shri Piyush P. Kanade	Absent
3. Shri B. R. Parikh	Absent
4. Shri S. Pareersevam	Present
5. Miss Gaurangi Prajapati	Present
6. Shri Kaushik V. Thaker	Present
7. Miss Anima Nagar	Present
8. Shri S. G. Yadav	Absent

9.	Miss Daxa S. Patel	Absent
10.	Shri Poornam A. Pandya	Absent
11.	Shri Rajendra G. Vyas	Present
12.	Mrs. Rita Rajan	Absent
13.	Shri Rajiv B. Gandhi	Present
14.	Shri Haresh V. Dedania	Present
15.	Shri T. K. Patel	Present
16.	Mrs. Premlata Jain	Present
17.	Mrs. Sharija Radhakrishnan	Absent
18.	Miss Anjushree Madhok	Absent
19.	Shri Atul V. Kadia	Present

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the Committee recommends as under :

The following candidates are recommended for the post of a Lecturer in Mathematics, in order of preference :

(1) Shri H. V. Dedania

(2) Miss Anima Nagar.

Dr. M. N. Desai
Vice-Chancellor

Dr. V. M. Shah

Dr. K. Rao

પરિશિષ્ટ "ઝ"
કામકાજ ક્રમાંક ૪

Confidentjal :

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the post of Reader in Gujarati in the University School of Languages, Gujarat University, Ahmedabad-380 009, was held on the 7th March, 1994 at 1-00 p.m. Dr. M. N. Desai, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1.	Dr. M. N. Desai, Vice-Chancellor	Present
2.	Prof. N. V. Vasani, Pro-Vice-Chancellor	Present
3.	Dr. Sureshbhai Dalal	Present
4.	Dr. Chandrakant Sheth	Present
5.	Prof. Jayant Pathak	Absent
6.	Dr. Suman Shah (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1.	Ku. Joshi Kirtida Ratilal	Present
2.	Shri Soni Ramanlal Kantilal	Present
3.	Shri Kadakia Krishnakant Ochhavlal	Present
4.	Shri Shastri Vijay Ramanlal	Absent
5.	Ku. Shah Preeti Anubhai	Absent
6.	Shri Modi Chinubhai Chimanlal	Present
7.	Mrs. Shah Bhanumati Hasmukhbhai	Absent

After interviewing the candidate who remained present for the interview, the Committee recommends as under :

Shri Modi Chinubhai Chimanlal is recommended for the post of Reader in Gujarati.

Dr. M. N. Desai
Vice-Chancellor

Prof. N. V. Vasani
Pro-Vice-Chancellor

Dr. Sureshbhai Dalal

Dr. Chandrakant Sheth

પરિશિષ્ટ "ઘ"

કામકાજ ક્રમાંક ૫

DENTAL INTERNSHIP

R. B.D.S.

In order to qualify for B.D.S. Degree, every student, after passing Final (IVth B.D.S.) B.D.S. Examination shall do Compulsory Dental Internship for a period of one year in recognised Dental Institution or other Institutions or other Dental Centres recognised by the Gujarat University, Ahmedabad.

O. B.D.S. :

Candidates passing examination schedule in April-May 1994 and thereafter successive Final B.D.S. Examination to be held onwards.

The Scheme of Compulsory Dental Internship for Post examination training prescribed for the students after passing the Final B.D.S. Examination shall be as under :

1 Every student shall after passing the Final B.D.S. examination and before the degree of B.D.S. conferred on him/her shall undergo compulsory rotating Dental Internship to the satisfaction of the Principal/Dean of the Dental College affiliated to his University for period of one year subject to rule No. 9.

2. After the results of the Final B.D.S. Examination are declared the successful candidates shall within a fortnight of the declaration of the results fill in the prescribed from for the Compulsory Dental Internship and submit it to the Principal, Dean of the Dental College, Ahmedabad from which candidate has passed his/her Final B.D.S. Examination.

3. The Principal/Dean of the centre concerned will then display on the Dental, College Notice Board the name of the Dental Centres and/or the Institution where he/she has to do the Dental Internship in consultation with the authorities of the Centre and/or the Institution concerned.

4. During Dental Internship candidates shall be rotated in different departments and Dental Centres recognised for the purpose.

5. The Syndicate will recognise Dental Centres/Dental Institutions for the purpose of Compulsory Dental Internship in consultation with the Director of Medical Services and Health and Dean, Govt. Dental College and Hospital, Ahmedabad and One Full-Time Teaching staff-member of Govt. Dental College and Hospital, Ahmedabad. Dental Centres/Institution recognised will be communicated to the Principal/Dean of Dental Colleges and Heads of Dental Centres.

6. The Dental Internship shall, during his/her period of compulsory Dental Internship be under the disciplinary control of the Head of the Dental Institution or Dental Centres where he is posted for Compulsory Dental Internship.

7. On completion of the period of Dental Internship the student shall report to the Principal/Dean of the Dental College concerned. Thereupon the Principal/ Dean shall obtain a certificate from each Heads of the Department and the Heads of Dental Centres that the Dental Internship has been carried out as prescribed under Rule No. 4 above to their satisfaction. Thereupon the Dean shall report to the University in a prescribed form certifying that the student concerned has done the necessary period of Compulsory Dental Intesnship to the formers satisfaction.

8. No student who is not duly certified by the Principal/Dean of the Dental College, Ahmedabad as required under Rule No. 7 above shall be considered for awarding the degree of B.D.S. of this University.

9. Compulsory Dental Internship shall actually be implemented after obtaining the permission from the Government of Gujarat, Gandhinagar as under Rule No. 1.

List of Dental centre for Internship at Different Places in Gujarat State

Sr. No.	Name of Places
1.	Dean, Government Dental College and Hospital, Ahmedabad.
2.	Superintendent, S. S. G. Hospital, Baroda.
3.	Dean, Govt. Medical College, Surat.
4.	Dean, M. P. Shah Medical College, Jamnagar.
5.	Superintendent, Civil Hospital, Gandhinagar.
6.	Superintendent, Civil Hospital, Amreli.
7.	Superintendent, General Hospital, Mehsana.
8.	Superintendent, Civil Hospital, Junagadh.
9.	Superintendent, Civil Hospital. Godhra.
10.	Superintendent, G. K. General Hospital, Bhuj.
11.	Superintendent, Civil Hospital, Bharuch.
12.	Superintendent, Sir T. General Hospital, Bhavnagar.
13.	Superintendent, Civil Hospital, Dharampur.
14.	Superintendent, Civil Hospital, Himatnagar.
15.	Superintendent, M. G. G. Hospital, Navsari.
16.	Superintendent, General Hospital, Surendranagar.
17.	Superintendent, Civil Hospital, Rajkot.

પરિશિષ્ટ "ચ"
ફાકલ્ટી ક્રમાંક ૭

Minutes of the meeting of Faculty of Medicine held on 21—2—1994 at 4—00 p.m. The following members were present :

(1) Dr. Ketan Desai
(2) Dr. R. K. Patel
(3) Dr. H. S. Shah
(4) Dr. C. A. Desai
(5) Dr. Ushaben Shah.

After detailed discussion following decisions were taken :

1. The internal marks should be introduced at Third M.B.,B.S. Examination from the batch admitted in June 1993. The details of it shall be worked out by a Committee under the chairmanship of Dr. H. S. Shah. The report will be submitted by 30th April, 1994.

2. The re-assessment for all the examination in the Faculty of Medicine and Faculty of Dentistry shall be abolished from the next examination onwards i.e. March/April 1994.

3. Orthopaedics and prediatrics were introduced in the subject of Surgery and Medicine respectively and Preventive & Social Medicine subject was introduced as a separate subject from the batch admitted in June 1990. The students admitted earlier than June 1990 and who will appear in Third M.B.,B.S. Examination in October/November 1994 and April/May 1994 shall have to appear in the Old pattern and thereafter they will have to appear in the new pattern.

4. The subject of ENT and Ophthalmology should be introduced at Third M.B.,B.S. Examination as per the guideline of MCI from the batch admitted in June 1993. The detail of implementation will be worked out by a Committee under the Chairmanship of Dr. H. S. Shah. The students earlier than June 1993 who will appear in Third M.B.,B.S. Examination in October/November 1996 and April/May 1997 shall have to appear in the Old pattern and thereafter they have to appear in new pattern.

5. In the First M.B.,B.S. and Second M.B.,B.S. the passing standard shall be as follows :

50% in the aggregate in each of the subject separately with a minimum of 50% in theory. This shall be applicable from the batch admitted in June 1994.

6. The pattern of theory papers at First, Second and Third M.B.,B.S. Examinations shall be as follows : There shall be total four questions in each section out of which candidate has to attempt 3 questions compulsorily. Out of 4 questions one shall be of short notes in which candidate has to attempt all 4 short notes and the paitern of other questions can be changed by the examiner wherein instead of full question it could be asked into two parts without giving any option.

7. The category . . . . . .delated in P.G. admissions rules. This shall be implemented for the admissions from the batch of July 1994.

8. The deduction shall be of 3% at each trial for the purpose of preparing merit list. This shall be implemented for the admissions from the barch of January 1995.

પરિશિષ્ટ " છ "

કામકાજ ક્રમાંક ૮

BACHELOR OF PHYSICAL EDUCATION
(ONE YEAR)

GENERAL INFORMATION

(This is a full – time residential Course)

1.	Objectives	(i) The purpose of this course is to prepare qualified leaders, teachers in the field of Physical Education
		(ii) To provide necessary infrastructure for imparting professional Training in the field of Physical Education
		(iii) To provide the qualified Students for Master Degree in Physical Education
2.	Eligibility for admission	(i) Having Passed a degree examination of the University or an equivalent Degree of any other Statutory University
		(ii) Should have completed the age of 19 years on the date of submitting application for admission
3.	Total Seats	100 Seats
4.	Duration of the Course :	One Year
5.	Minimum Attendance : required.	80 % separately both of the total lectures and practicals

6. Examination	:	(i) The examination shall consist of the following three parts namely : Part I–Theory – 600 Marks Part II–Skills – 300 Marks Part III–Teaching Ability – 300 Marks
		(ii) The Candidate will have to pass separately in both internal and external (i. e. internal Final) University Examination.
		(iii) Such Candidate who has not passed internal examination in all parts. Shall not be permitted for external University Examination
7. Minimum Standard for passing and awarding a class	:	(i) 50% Marks in aggregate in theory examination with a minimum of 36% marks in each of the six papers
		(ii) 50% Marks in aggregate in skill and Teaching ability test
		(iii) First Class – 60% and above of the aggregate Marks Second Class–50 % and above of the aggregate Marks
		(iv) A Candidate failing in any part/parts of the examination will be allowed to carry forward the marks securred by him/her in the part in which he/she passed such candidate when he/she passes in all the three parts, shall not be awarded Second or First Class
8. Tuition fees & Examination fees	:	As per Appendix – A
9. Hostel Accommodation	:	Hostel accommodation should be available near the campus. (Separate for boys and Girls).

વિભાગ ૧

સૈદ્ધાંતિક (થિયરી)

	આંતરિક		યુનિવર્સિટી
પ્રશ્નપત્ર ૧ : શા.શિ.ના પાયાના સિદ્ધાંતો અને ઇતિહાસ અને અદ્યતન પ્રવાહો	૩૦	+	૭૦=૧૦૦
પ્રશ્નપત્ર ૨ : શૈક્ષણિક અને ક્રિડા મનોવિજ્ઞાન	૩૦	+	૭૦=૧૦૦
પ્રશ્નપત્ર ૩ : શા.શિ.માં વ્યવસ્થા અને સંચાલન તથા નિરીક્ષણ	૩૦	+	૭૦=૧૦૦
પ્રશ્નપત્ર ૪ : શરીરરચના, શરીરક્રિયાવિજ્ઞાન, કસરતીય શરીરવિજ્ઞાન, આરોગ્ય વિજ્ઞાન અને શરીર હલન-ચલન	૩૦	+	૭૦=૧૦૦
પ્રશ્નપત્ર ૫ : શૈક્ષણિક તથા શા.શિ.ની પદ્ધતિઓ—કસોટી અને માપન	૩૦	+	૭૦=૧૦૦
પ્રશ્નપત્ર ૬ : પંચકાર્મ અને રાહબરી	૩૦	+	૭૦=૧૦૦
	૧૮૦		૪૨૦=૬૦૦

વિભાગ ૨

પ્રાયોગિક (Practicals) કુલ ગુણ : ૩૦૦

(આંતરિક ૧૦૦+૨૦૦ યુનિ.)

રમતો : લંગડી, કબડ્ડી, ખો-ખો, વૉલીબૉલ, બાસ્કેટબૉલ, હૅન્ડબૉલ, ફૂટબૉલ, હૉકી, ક્રિકેટ, સૉફ્ટબૉલ.

નાની રમતો : સાદી રમતો, રિલે રમતો, સાતતાળી રમતો વગેરે.

ખેલકૂદ : દોડ, કૂદ, ફેંક.

આસનો અને ક્રિયાઓ :

—જિમ્નાસ્ટિકસ, કુસ્તી, જૂડો, મલખમ, હોરિઝેન્ટલ, બાર પેરેલ, બાર્સ, (સ્ટન્ટસ, દ્વન્દ્વ રોમન રિંગ વૉલ્ટિંગ બૉક્સ, પોમલે હૉર્સ, દોરડું, રમતો).

—સાધન, વ્યાયામ ડમ્બેલ્સ, વૉન્ડ, મગદળ, લાઠી લેઝિમ, ઢાલ—લાકડી.

—કૅલેસ્થનિક (માસ પીટી)

—માર્ચ ઑન્ડ ડ્રિલ

—નૃત્ય, રાસ-ગરબા, કૂચગીતો, રાષ્ટ્રીય ભાવના વિકસાવવાની પ્રવૃત્તિઓ.

વિભાગ ૩

—વર્ષ દરમિયાન શા.શિ.ની પ્રવૃત્તિઓ		
પ્રેક્ટિસ પાઠ	૧૦×૧૦=૧૦૦	ગુણ
પસંદગીની રમતના પ્રેક્ટિસ પાઠ	૫×૧૦= ૫૦	ગુણ
	૧૫૦	ગુણ
—વાર્ષિક પાઠ		
શા.શિ.ની પ્રવૃત્તિ—૧	૫૦	ગુણ
વિશિષ્ટ પ્રવૃત્તિ —૧	૫૦	ગુણ
	૧૦૦	ગુણ
—પસંદગીની રમતની રેકોર્ડ બુક (આંતરિક)	૫૦	ગુણ
કુલ ગુણ	૩૦૦	ગુણ.

એક વર્ષના બી.પીએડ. અભ્યાસક્રમ માટેની વિગતો

૧. મેદાન :

૧. ૪૦૦ મી.નો ટ્રેક	૧૦૦ મી.×૧૯૦ મી.—	૧૯,૦૦૦ ચો.મી.
૨. બાસ્કેટબૉલ—૧	૩૨ મી. ×૨૦ મી.—	૬૪૦ ચો.મી.
૩. ખો-ખો—૧	૩૨ મી. ×૨૦ મી.—	૬૪૦ ચો.મી.
૪. કબડ્ડી—૧	૧૩ મી. ×૨૦ મી.—	૧૩૦ ચો.મી.
૫. લૅન્ડ બૉલ—૧	૪૦ મી. ×૨૦ મી.—	૮૦૦ ચો.મી.
		૨૧,૨૧૦ ચો.મી.

૨. જિમ્નેશિયમ હૉલ ૧ : ૩૦ મી.×૨૦ મી.×૮ મીટર.

૩. મકાનો :

૧. કાર્યાલય રૂમ	—૨
૨. સ્ટાફ રૂમ	—૧
૩. વર્ગ ખંડ	—૨
૪. પુસ્તકાલય	—૧
૫. સાધન ખંડ	—૧
૬. છાત્રાલય	—(૧૦૦ વિદ્યાર્થીઓ માટે) રૂમ ૨૫
૭. ભોજનાલય—રસોડું + હૉલ.	

૪. વિદ્યાર્થી સંખ્યા : ૧૦૦.

૫. સ્ટાફ :

૧. પ્રિન્સિપાલ—૧

૨. અધ્યાપક—૭

૩. સિનિયર ક્લાર્ક—૧

૪. જુનિયર ક્લાર્ક / ગ્રંથપાલ—૧

૫. ગ્રાઉન્ડમેન—૨

૬. પટાવાળો ૧

૭. ચોકીદાર—માળી—૧.

નોંધ.—મહેકમ બી.એડ. મુજબ રાખવું.

APPENDIX—A

૬. ફીનું ધોરણ :

		રૂપિયા
૧. પ્રવેશ ફી	...	૨૫—૦૦
૨. કૉલેજ અનામત	...	૨૦૦—૦૦
૩. શિક્ષણ ફી	...	૧,૦૦૦—૦૦
૪. એનરોલમેન્ટ ફી	...	૫૦—૦૦
૫. સાધનસામગ્રી અને પ્રાયોગિક ફી	...	૭૦૦—૦૦
૬. પુસ્તકાલય ફી	...	૧૦—૦૦
૭. પરીક્ષા ફી	...	૧૫૦—૦૦
૮. વિદ્યાર્થી-કલ્યાણ ફી	...	૧૦—૦૦
૯. છાત્રાલય ફી	...	૧,૦૦૦—૦૦
૧૦. ગણવેશ એડવાન્સ	...	૬૦૦—૦૦
૧૧. પ્રવાસ ઍડવાન્સ	...	૫૦૦—૦૦
૧૨. કૅમ્પ ઍડવાન્સ	...	૫૦૦—૦૦
૧૩. જીમખાના અને સાંસ્કૃતિક ફી સહિત	...	૨૬—૦૦

ONE YEAR

BACHELOR OF PHYSICAL EDUCATION (B.P.ED.) COURSE

The whole course is distributed in three parts

Part–I : Theory

PAPER–I : Principles, History & Modern Trends in Physical education.

PAPER–II : Educational & Sports Psychology.

PAPER–III : Anatomy Physiology Health Education & Kinesiology.

PAPER–IV : Organisation, Administration and Supervision in Physical Education.

PAPER–V : Methods & Materials in Physical Education and Sports.

PAPER–VI : Officiating & Coaching of Games & Sports.

Part–II : Teaching Ability

1. Each student has to take 10 lessons over the School–student of classes V to XII of different activities (sports & game which will be evaluated internally.)
2. Each student has to take 5 lessons over school student of class V to XII, of the different skills of their selected Game as specialisation, which will be evaluated internally.
3. Each student has to take two lessons from the above group (a) & (b) (one from each group), which will be evaluated externally.

Part–III : Practicals (Skills)

The following are activities included in the course of practical :

1. Major Games : Langadi (hopping), Kabaddi, Khokho, Volleyball, Basketball, Handball, Football, Hockey, Softball Cricket, Tennis.
2. Minor Games : Some simple group games which can be played in small court.
3. Track & Filed Athletic : Running Jumping, Throwing and Races outside stadium (Road Races).

4. Gymnatics & Combatives : Wrestling, Judo Malkhamb, Romanring, Horizontal bar, Parallel bars, Vaulting Horse, Pommel Horse, Rope Climbing, Tumbling & Stunts.

5. Mass P. T. Tables, Callisthnics & Drill & Marching.

6. Exercise with apparatus.
   Dumbells, Wands, Indian Clubs (Magdal), Lathi, Lazim.

7. Asanas & Yogic Kriyas

8. National Ideals and Good citizenship, Practical Projects & Community singing of the National Anthem and Emotional & National Integration songs.

The prescribe Syllabus for the Theory Papers

Paper—I : Principles History & Modern Trends in Physical Education.

Section—I : Principles of Physical Education.

1. The Meaning, Aims & Objectives of Education.

2. The meaning, Aims & Objectives of Physical Education.
   (a) Modern concept of Physical Education.
   (b) Meaning of Terms & Relation to the Physical Education.
      — Misconceptions regarding physical education
      — Physical Training
      — Physical Culture
      — Drill & Marching
      — Gymnatics
      — Games & Sports
      — Recreation & Health Education.
   (c) Physical education is an integral part of total education process.

3. The Sociological Foundation of Education and Physical Education.
   (a) Social Nature and Learning.
   (b) Traditions and their influence on behavior patterns.
   (c) Social recognition,
   (d) Individual personality & role of Physical Education for developing personality & Leadership.

4. Psychologicol Foundation of Physical Education.

(a) Law of Learning

(b) Transfer of Training its importance in learning Physical Skills.

(c) The Psycho–physical unity of human organism.

5. Biological Foundation of Physical Education.

(a) Growth and development.

(b) Heriditv & Environment and their effects on growth & development.

(c) Chronological Age, Anatomical Age and Physiological Age.

(d) Principles of exercise : Normal load, crest Load and over load.

(e) Body Types and structural & Functional difference in Male & Female.

6. Physical Education as a profession :

(a) Characteristics of the Physical Educoation profession.

(b) Qualifications & Qualities of a good Physical Education Teacher.

(c) Leadership and its importance.

(d) Contribution of Physical Education Teachers to the General Education.

SECTION-II

History and Modern Trends Physical Education

1. History of Physeial Education in India

(a) Ancient India : Vedic Age, Epic Age, Philosophical Age.

(b) Middle Age : Gupta and Mogal-Maratha Period.

(c) Modern Period : Pre-independence Period and Post-independence Period.

2. History of Physical Education in Greece :

(a) Ancient Greece–Aegean Period

(b) Homeric Period

(c) Spartan & Athenian Period

(d) Greek National Festivals.

3. History of Physical Education in Rome
   (a) Education & Physical Education amongst Roman
   (b) Roman Stadiums & Theatres
   (c) Roman Sports & Pastimes.
   (d) Roman Discipline & Declain.

4. Development of Physical Education during 20th century with special reference to following :
   (a) USSR (b) USA (c) Sweden (d) Germany
   (e) U.K. (Great Britain).

5. Physical Education in Gujarat.
   (a) Contribution of Purani Brothers to Physical Education & Youth activities
   (b) Gujarat Vyayam Prasarak Mandal.
   (c) The Institutions of Physical Education Teacher's Training in Gujarat.
   (d) State Sports Council.
   (e) Sports Authority of Gujarat.
   (f) Awards & Incentives of state Government of Gujarat.

6. Physical Education in India after Independence
   (a) Movement of Akhadas & Vyayamshala.
   (b) Contribution of Hanuman Vyayam Prasarak Mandal, Amaravati.
   (c) The Institutions for Physical Education and Sports in India.
   (d) Central Advisory Board of Physical Education.
   (e) National Plan for Physical Education & Recreation.
   (f) N.F.C.
   (g) N.D.C.
   (h) N.C.C.
   (i) Snipes
   (j) NSNIS & CNCEPE
   (k) S.A.I.
   (l) Awards & Incentives
   (m) N.S.S.
   (o) Rural Sports

(p) Women Sports
(q) N.P.E.P.
(r) Scouting & Guiding
(s) Nehru Yuvak Kendra

7. Modern Olympic Games
8. Asian Games
9. School Games.

Reference Books

1. 'Foundation of Physical Education' by Charles A Bucher
2. 'Modern Principles of Physical Education' By J. R. Sharma.
3. 'Physical Education : Interpretations and Objectives' by J. B. Nash
4. 'Principles of Physical Education' By J. R. Williams.
5. 'Philosophy and Sociology of Education' By M M. Bhatia
6. 'History of Physical Education' By Earaj Ahmedkhan
7. 'World History of Physical Education' By Van Dalen, Mitchell, Benett
8. 'Physical Education in India' Published by National Association of Physical Education & Recreation, India.

૯. 'ભારતીય શિક્ષા કે સિદ્ધાંત' સુબોધ રાવલ
૧૦. 'શિક્ષા સિદ્ધાંત કે મુલાધાર' જેમ્સ રોસ
૧૧. 'આધુનિક શિક્ષા કે તાત્વિક સિદ્ધાંત' સરયુપ્રસાદ ચૌબે
૧૨. 'શારીરિક શિક્ષા કે સિદ્ધાંત વ ઇતિહાસ' આર. સી. સત્યેનસન
૧૩. 'વ્યાયામ વિજ્ઞાન કોશ—ખંડ-૧' ગુજરાત વ્યાયામ પ્રચારક મંડળ, રાજપીપળા
૧૪. 'શારીરિક કેળવણી દર્શન' ખંડ-૧ શ્રી સી. યુ. શાહ

PAPER–II : Educational & Sports Psychology

1. Meaning of Phychology and Branches of Psychology
2. Meaning of Sports Phychology and importance to Physical Education Teachers & Personnal working in the field of Sports Games.
3. General Innate Tendencies :
   Needs, Drives, Motives, Sympathy Play and play way in Physical Education Sublimation of innate Tendencies.

4. Growth of Development :

(a) The nature of Growth and Development

(b) Stages of Development and Characteristics at Various Stages of Development

(c) Formation of Habits, Complexes, Sentiments and Character

(d) Heridity and Environment

(e) Individual Differences.

5. Process of Learning :

(a) Nature of Learning

(b) Laws of Learning

(c) Types of Learning

(d) Motivation in Learning

(e) Interest and Attention

(f) Learning Carres

(g) Transfer of Training with special reference to sports & Games

(h) Intelligence : Nature of Intelligence and its development.

6. Mental Hygiene :

(a) Meaning & importance of Mental Hygiene

(b) Handling of exceptional children

(c) Role of Physical Education in Preventing maladjustment and promotion of proper mental wealth

(d) Physiological and Psychological aspects of Fatigue.

7. Personality :

(a) Meaning & Development of personality

(b) Adjustment through Physical Education

(c) Discipline and Behaviour

(d) The Psychology of the Groups.

8. Tests & Statistical Methods :

(a) Importance of Test.

(b) Types of intelligent Test.

(c) Statistical Methods of process :

(i) Mean (ii) Median, (iii) Mode (iv) Frequency Curve (v) Normal Probability Curve.

Reference Books

1. 'Elements of Educational Psychology' by L. R. Shukla.
2. 'Educational Psychology' by Gats.
3. 'General Psychology' by H. E. Garret.
4. 'Elementary Experiment in Psychology' by P. Kuppuswamy.
5. 'Educational Psychology' by Skinner.
6. 'Statistics in Psychology & Education' by H. E. Garret.
7. 'Sports Psychology' by John D. Lawther.
8. 'Educational & Sports Psychology' by Dr. Kamlesh.
૯. 'સામાન્ય મનોવિજ્ઞાન' — વ્યાસ કે. બી. તથા અન્ય
૧૦. 'મનોવિજ્ઞાન અને અસરકારક વર્તન' — પટેલ રજનીકાન્ત તથા અન્ય

PAPER : III Anatomy - Psysichology, Health Edueation And Kinesiology

Section : 1 Anatomy & Physiology.

1. Anatomy & Physiology :
   (a) Meaning of Anatomy & Physiology
   (b) Importance of Study of Anatomy & Physiology to the Physical Education Teacher.
2. Human Body :
   (a) Living body Cells :
   (b) Tissues, Organs and Systems.
3. The Skeletal System :
   (a) Importance of Skeletal System.
   (b) Structure and Types of Bones.
   (c) Development of bone in body.
4. The Muscular System :
   (a) Role of Muscles in human body.
   (b) Types of Muscles : (i) Voluntary Muscle
   (ii) Involuntary Muscle
   (iii) Cardiac Muscle
   (c) Cross Structure of the Skeleton Muscle.
   (d) Muscle contraction and Physical Chances during muscle-contraction.

5. Respiratory System :

(a) Organs of respiration system and its structure.
(b) Mechanism of respiration.
(c) Exchange of gases.
(d) Vital Capicity, Aerobic & Anaerobic Capicity.
(e) Oxygen Debt & Second Wind.
(f) Changes in respiratory system during exercise.
(g) Effect of training on respiratory system.

6. Digestive System :

(a) Organs of Digestive System and Structure.
(b) Digestion, absorption and assimilation of Food.
(c) Metabolism.

7. Circulatory System :

(a) Structure and function of Heart.
(b) Blood constituents and functions.
(c) Blood pressure
(d) Types of Blood vessels and the arrangements.
(e) Blood Cloating
(f) Lymphatic System and
(g) Effect of Exercise on heart beat
(h) Effect of training on Circulatory System.

8. Excretory System :

(a) Organs of excretion system and its structure
(b) Skin–Structure and functions, Sweat Glands, Temperature regulation.
(c) Composition of Normal Urine.
Fluid Balance, Acid-Base Balance.
(d) Effects of exercise on the excretory systems.

9. Nervous System :

(a) Location and function of Brain and its parts.
(b) Centres of Localization : Spinal Cord, Reflex action, Autonomous Nervous System.
(c) Neuromucular Co-ordination.

10. Endocrines System & Organs
    (a) Important Endocrine glands, their location and functions.
    (b) Role in Growth, health development and emotional make up of an individual.

11. Reproductive System.

SECTION—II : Health Education

12. Sensory System Structure & Functions of
    (a) Eyes, (b) Ear, (c) Nose. (d) Skin, (e) Tongue

1. Hygiene :
   (a) Meaning of Hygiene
   (b) School Building, Ventilation and Light Arrangement, Seating Arrangement, Water Supply, Play Fields.

2. Health Education :
   (a) Meaning of Health Education.
   (b) Health Instruction.
   (c) Health Supervision
   (d) Health Services & Guidance
   (e) Medical Examination and follow up work

3. Diet :
   (a) Balance Food
   (b) Caloric Value of Food
   (c) Special diet for Sportsman, Under weight, over weight.

4. Common Diseases :
   (a) Symptoms of Diseases
   (b) Causes of Diseases
   (c) Care of Prevention of Diseases
   (d) Aids Symptoms, Care of Prevention.

SECTION—III : Kinesiology

1. Meaning, Importance and Scope of Kinesiology in Sports Coaching.
2. Concept of Terms :
   (a) Planes and Axes of Body
   (b) Centre of Gravity & Line of Gravity

(c) Various Types of Movements
(d) Joints and their kinds and movements

3. Laws of Motion, and their Implication in Sports Coaching.
4. Leverage :

(a) Meaning of Kinds of Leverage
(b) Usage of Bony Levers in the Body
(c) Use of Levers in Sports
(d) Safety & First and Aid in Sports

Reference Books

1. Anatomy and Physiology for Hurses–by Every, Pearce.
2. Hand Book of Hygiene and Public Health — by Y. P. Bedi.
3. Human Physiology — by W. A. M. Smart.
4. Physiology of Muscular Activity–by Peter V. Karpovich.
5. Kinesiology and Applied Anatomy by Rush and Burk.
6. Kinesiology — by Wells K.
7. Muscular Exercise — by Macurdy MaCracc.
8. Scientific Basis of Athletic Training — by Morehouse and Rash.
9. Scientific Principles of Coaching — by John & Best.

PAPER-IV : Organisation, Administration & Supervision in Physical Education

1. Introduction :

(a) Meaning of Organisation, Administration and Supervision.
(b) Importance, Objectives and Guiding Principles of organisation, Administration & Supervision.

2. Importance, objectives and Guiding Principles of Organisation, Administration & Supervision.

3. Role of the following, personnel involved in School and College organisation.
(i) Principal, (ii) Head Master (iii) Teacher (iv) Students.

4. Elements of Administration in Schools & Colleges :

(a) Time & Duration of the institution.
(b) Time Table. Importance of Time Table Principles and factors affecting the Construction of Time Table.

(c) School Sports Schedule, Problems of School Sports.

(d) Intramurals & Competitions.

(e) Co-curricular activities.

5. Infrastructure :

(a) Design, Construction and Maintenance of

(i) School Building (ii) Play Grounds & Play Fields (iii) Gymnasium (iv) Swimming Pool.

(b) Need, Purchase, Maintenance Issue and Disposal of Sports Equipments.

(c) Type and Maintenance of Records and Registers.

(d) Preparation & Administration of Budget Rules for expenditure, Forms and Routine for Payment Entries, Accounting & Auditing.

6. Problems in Indian, Educational Systems :

(a) Medium of instruction and study of language

(b) Education of Girls and Co-education.

(c) Adult education and part-time education

(d) Education of the gifted and handicapped Children

(e) Education of Triblc people.

7. Camping :

(a) Meaning, Educational Value of Camps Excursion

(b) Types of Camps.

(c) Selection of the Camping Sites.

(d) Programme — Daily & Weekly Time Table

(e) Selection of the activities.

8. Supervision :

(a) Meaning and importance of supervision

(b) Nature of Supervision in different types of Institution

(c) Qualities of Supervisor

(d) Inspection and its follow-up

(e) Prinoiples of Evaluation.

Reference Books

1. Organisation of Physical Education — by P. M. Joseph.

2. Organisation of Physical Education — by J. P. Thomas.

3. Organisation and Administration of Physical Education — by Voltmer, E. F., and Esslinger, A. A.

4. School Administration and Organisation — by Safaya R. M. and R. D. Shaidi.

5. The Administration of Health Education Physical Education — by Williams, Browncll, Vanier.

6. School Administration and Management — by Mohiyuddin M. Sullan.

૭. શારીરિક કેળવણી દર્શન ખંડ-૩ — લે. શ્રી. સી. યુ. શાહ.

PAPER-V : Methods & Materials in Physical Education & Sports

1. Importance of methods in class-room teaching & outside the class-room (Teaching skills on the ground)

2. Methods of education : Orientation, Lecturing Demonstration Questioning & Discussion, Practice, Assignments, Problem solving programme of instructions, supervised study and home work Remedial teaching, project method, kinder garten method etc.

3. Method of sports & games activities and skills : commond method, Demonstration visual & mirror method, description by part & Part by description method, continuation with rhythm self counting method, part-whole & whole-part-whole method etc.

4. Lesson-planning

   (a) Importance & Principles of lesson planning

   (b) Format of lesson planning

   (c) Types of lesson: Drill lesson, Skill lesson, coaching lesson (formal & Informal types of lesson)

   (d) Importance of teaching Aids, Types of teaching aids & uses of teaching aid-Audio-Visuals, Charts, models films Black board etc.

5. Evaluation & Testing :

(a) The old concept of Evaluation procedure

(b) New approach of evaluation procedure

(c) Types of evaluation tests--Oral (Practical-skill test knowledge test, Aptitude test.)

(d) Tools of evaluation-Rating scale, interview etc.

6. Procedure of Teaching techniques :

(a) Personal preparation

(b) Technical preparation

(c) Organising subject-matter

(d) Presentation of subject-matter

(e) Class management.

7. Methods of Tournaments :

(a) type of Tournament methods

(b) Fixtures and competitions

(c) Preparation of result sheets.

8. Track & Field Layout

(a) The ideal tract

(b) Planning layout and marking of the running track & fields.

Reference book

1. Principles & Methods of Teaching--by Bhatia K. K.
2. Introduction of Teaching--By Bernard H. C.
3. Methods in Physical Education--by C. Sharma
4. Track marking--by C. Tirunarayan & S. Harihar Sharma
૬. શારીરિક શિક્ષા અધ્યાપન —કરમરકર, શર્મા અને તિવારી
૭. શિક્ષણ ઈ. કલા, શિક્ષણ તકનિક એવમ્ નવીન પદ્ધતિયાં —શ્રી. એસ. એસ. માથુર
૮. સફલ પાઠ યોજના —શ્રી. આર. એમ. તિવારી
૯. શિક્ષણ કે સામાન્ય સિદ્ધાંત તથા વિધિયાં —કે. કે. ભારીયાઈ, સી. એલ. નારંગ
૧૦. પદ્ધતિ અને સાહિત્ય —શ્રી. એમ. જે. પટેલ,
—શ્રી. એમ. ઓ. શાહ

PAPER VI : Officiating & Coaching of Sports and Games

SECTION I : OFFICIATING

1. Officiating :

   (a) Meaning and importance of officiating

   (b) Qualities of a good official

   (c) Duties of officials

   (d) Relation of officials with—
   (i) Management, (ii) Coaches, (iii) Captain & Players, (iv) Spectators.

   (e) Factors affecting officiating

   (f) Importing the Standards of officiating.

2. Practical officiating on the field :

   (a) Back ground values and present status of the game

   (b) The skills of the game

   (c) Use of Positional play and formations of play in team games

   (d) Rules & their interpretations of games & sports

   (e) Preparation and furnishing the score sheets of games and sports.

   (f) Knowledge of measurements and marking of play field and track and fields.

   (g) Signals and singen of officiating of games sports.

SECTION II : COACHING

1. (a) Meaning of Teaching, Training and Coaching

   (b) Aims and objectives of coaching

   (c) Qualities and Qualification of a coach

   (d) Duties of a coach

   (e) Relation of coach with players and others

   (f) Principles of coaching

   (g) Methods of coaching

   (h) Stages of teaching games and sports skills and techniques.

2. Methods of Training :
   (a) Circuit Training
   (b) Weight Training
   (c) Internal Training
   (d) Fartlock
   (e) Pressure Training
   (f) Isotonic, Isometric and Isokinetic Training Exercises.
3. Training Schedules and Planning
4. Warming up and conditioning of Players and teams
5. Scientific Principles applied to coaching
   Equilibrium, Motion, Force, Lever etc.
6. Class Organisation, Coaching aids and Devices
7. Preparation of Sports, Coaching Lesson Unit
8. Selection of Squad and Tea, Pleas and Team.
9. Analysis of players (Scouting)
10. Requisltics of a Champion : Ability, Interest, Fortness, Pride, Determination
11. Promoting and Maintaining Interest in Coaching

Reference Books

1. 'Scientific Principles of Coaching' by John W. Best
2. 'The Art of Officiating Sports' by John W. Best
3. 'Track Field Athletics' by Breshnaham, Tuttle Cretzmeye
4. 'Soccer Coaching'—by Walten Winterbottom
5. 'Mannual of Athletic Competitions' by Jal D. Pardiwala
6. 'Books of Rules of Games and Sports' by Y. M. C. A. Publication House.

પરિશિષ્ટ "જ"
કામકાજ ક્રમાંક ૯

સ્ટેન્ડિંગ કમિટી ઑન ઈક્વિવેલેન્સ ઑફ એક્ઝામિનેશનની એક સભા તા. ૨૩--૨--૧૯૯૪ના રોજ બપોરના ૩--૩૦ કલાકે યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં મળી હતી. તેમાં સભ્યોની હાજરી નીચે મુજબ હતી. સભાનું પ્રમુખસ્થાન કુલપતિશ્રી ડૉ. એમ. એન. દેસાઈએ સંભાળ્યું હતું : ૧.

૧. કુલપતિશ્રી ડૉ. એમ. એન. દેસાઈ	હાજર
૨. ઉપકુલપતિશ્રી પ્રો. એન. વી. વસાણી	હાજર
૩. પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી (વિનયન વિદ્યાશાખા)	હાજર
૪. આચાર્યશ્રી એન. આર. શાહ (વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા)	હાજર
૫. આચાર્યશ્રી આર. એચ. વ્યાસ (વાણિજ્ય વિદ્યાશાખા)	હાજર
૬. આચાર્યશ્રી નટુભાઈ વી. રાવલ (શિક્ષણ વિદ્યાશાખા)	હાજર
૭. શ્રી. એમ. સી. છાબરિયા (એન્જિનિયરિંગ વિદ્યાશાખા)	હાજર
૮. શ્રી. એસ. એસ. સાંઘવી (કાયદા વિદ્યાશાખા)	ગેરહાજર
૯. શ્રી. કેતનભાઈ ટી. દેસાઈ (મેડિકલ વિદ્યાશાખા)	ગેરહાજર
૧૦. ફાર્મસી વિદ્યાશાખા, ડીનશ્રી	નિયુક્ત થયેલ નથી.
૧૧. દંત વિદ્યાશાખા, ડીનશ્રી	,, ,,

૧. તા. ૧૩--૧--૧૯૯૨ના રોજ મળેલ સભાના કામકાજની નોંધની બહાલી આપવા બાબત.

તા. ૧૩--૧--૧૯૯૨ના રોજ મળેલ સ્ટેન્ડિંગ કમિટી ઑન ઈક્વિવેલેન્સ ઑફ એક્ઝામિનેશન્સ સભાના કામકાજની નોંધ મંજૂર કરવામાં આવી અને તે પર પ્રમુખશ્રીએ સહી કરી.

ટેકનિકલ એજ્યુકેશન બોર્ડ, ગાંધીનગર તરફથી લેવામાં આવતી ફાઈનલ ડિપ્લોમા ઈલેક્ટ્રોનિક્સ એન્ડ સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગની પરીક્ષા પાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓને સીધા બી.ઈ.-૨ સેમે. ઉના વર્ગ માટે પ્રવેશપાત્ર ગણવા માટે વિચારણા કરવા બાબત.

એલ. ડી. એન્જિનિયરિંગ કૉલેજના આચાર્યશ્રીનો અભિપ્રાય નીચે મુજબ છે :

"As far as direct admission to third semester is concerned the eligibility Certificate may please be issued as per the existing regulations for this academic year. The change in qualifying exam, suggested for B.E. (Electronics and Communication) may please be referred to the competent bodies of the University, so that it can be given effect in the next academic year."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ટેકનિકલ એજ્યુકેશન બોર્ડ, ગાંધીનગર તરફથી લેવામાં આવતી ફાઇનલ ડિપ્લોમા ઇલેકટ્રોનિકસ ઍન્ડ સાઉન્ડ એન્જિનિયરિંગની પરીક્ષા પાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓને સીધા બીઈ. ૨ ક્રમે. ઉના વર્ગમાં પ્રવેશપાત્ર ગણવા માટેની બાબત "ઈજનેરી વિદ્યાશાખા"ની વિચારણા માટે મૂકવી.

૩. એમ. પી. બોર્ડ, ભોપાલ દ્વારા લેવામાં આવતી ૧૦+૨ની હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા લેવાની પ્રથા ૧૯૮૮થી અમલમાં આવેલ છે. સદરહુ પરીક્ષાને ગુજરાત રાજ્યની હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા તુલ્ય માન્ય કરવા અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, એમ.પી. બોર્ડ, ભોપાલ દ્વારા લેવામાં આવતી ૧૦+૨ની હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા લેવાની પ્રથા ૧૯૮૮થી અમલમાં આવેલ છે. સદરહુ પરીક્ષાને ગુજરાત રાજ્યની હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા તુલ્ય માન્ય કરવા અંગે અન્ય બોર્ડની ૧૨મા ધોરણની પરીક્ષા અંગે જે ધોરણ અપનાવાયું છે તે મુજબ કરવા.

૪. હાયર સેકન્ડરી બોર્ડ, ગાંધીનગર દ્વારા લેવામાં આવતી હાયર સેકન્ડરી સર્ટિફિકેટ (ધો. ૧૨)ના વિજ્ઞાનપ્રવાહ સાથે પરીક્ષા ઉત્તીર્ણ કરનાર વિદ્યાર્થી આપણી યુનિવર્સિટીમાં ફર્સ્ટ બી.એ., ફર્સ્ટ બી.કોમ.ના ડિગ્રી અભ્યાસક્રમમાં આગળ અભ્યાસની શકયતા નથી. તેના સંદર્ભમાં સહાનુભૂતિપૂર્વક વિચારણા ગુજરાત સરકારની દરખાસ્ત અંગે સેકશન અધિકારી, શિક્ષણ વિભાગના તા. ૭--૧૨--૧૯૮૮ના પત્રાંક યવસ-૧૦૮૮-૨૯૦૧-૯૧ પર વિચારણા કરવા બાબત.

(સદરહુ પત્રની નકલ પરિશિષ્ટ "બ" તરીકે સામેલ છે.) (અત્રે છાપેલ નથી.)

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે હાલનાં પ્રવેશપાત્રતાનાં જે ધોરણો છે તે પર્યાપ્ત છે તેથી ગુજરાત સરકારના શિક્ષણ વિભાગના તા. ૭--૧૨--૧૯૮૮ના પત્રાંક યવસ--૧૦૮૮--૨૯૦૧--૯૧ દ્વારા કરવામાં આવેલી વિનંતી સ્વીકારી શકાય તેમ નથી.

૫. સંબલપુર યુનિવર્સિટી તરફથી લેવામાં આવતી બી.એસસી. (એન્જ.) પરીક્ષાનું નામાભિધાન બદલીને બી.ઈ. કરવામાં આવેલ છે જેની નોંધ રેગ્યુ. ૫ કરેલ છે તેની નોંધ લેવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપરોકત બાબતની નોંધ લેવામાં આવી.

૬. કુરુક્ષેત્ર યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવામાં આવતી બી.એસસી. (એન્જ.) પરીક્ષાનું નામાભિધાન બેચલર ઓફ ટેકનોલોજી (બી.ટેક.) કર્યા અંગે સદરહુ યુનિવર્સિટીના તા. ૮--૩--૧૯૮૮ના પત્રાંક એ.સી.એમ. ૨-૭-૮૮-૨૦ની નોંધ લઈ ઘટતો સુધારો રેગ્યુ. ૫માં કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સદરહુ બાબતની નોંધ લેવી.

૭. ઉત્કલ યુનિવર્સિટી, ભુવનેશ્વર દ્વારા લેવામાં આવતી "બી.એસસી. (એન્જિ.)" પદવી પરીક્ષાનું નામાભિધાન "બી.ઈ." પદવી પરીક્ષા કરેલ છે. તે અંગે રેગ્યુ.૧૫માં સુધારો કરી નોંધ લેવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સદરહુ બાબતની નોંધ લેવી.

૮. ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ સાયન્સ, બેંગ્લોર દ્વારા લેવામાં આવતી એમ.ઈ. (સિવિલ) પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીના એમ.ઈ. (સિવિલ) પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આચાર્યશ્રી એ. ડી. પંડ્યા, એલ. ડી. એન્જિનિયરિંગ કૉલેજ, અમદાવાદનો અભિપ્રાય :

> "The standard of M.E. from **II. Sc. Bangalore is of the highest order and it can be confortable recognised on the Gujarat University list I. I. Sci, Bangalore** is an automous institution & it is equivalent to a university & it wards its own degrees."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઈન્ડિયન ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ સાયન્સ, બેંગ્લોર દ્વારા લેવામાં આવતી એમ.ઈ. (સિવિલ) પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની એમ.ઈ. (સિવિલ) પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવાનું રાખવું.

૯. બનાસ્થળી વિદ્યાપીઠ, બનાસ્થળી (રાજસ્થાન) દ્વારા લેવામાં આવતા 'સીનિયર સેકન્ડરી સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષાને ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા લેવામાં આવતી હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા તુલ્ય માન્ય કરવા અંગે તે સંસ્થા તરફથી આવેલ તારીખ વગરના પત્રાંક એસ/એ/આઈ/ઈકિવ/૮૯ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે બનાસ્થળી વિદ્યાપીઠ, બનાસ્થળી (રાજસ્થાન) દ્વારા લેવામાં આવતી સીનિયર સેકન્ડરી સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષાને ગુજરાત રાજ્ય દ્વારા લેવામાં આવતી હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા તુલ્ય માન્ય કરવા એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૧૦. સેન્ટ્રલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ ઈંગ્લિશ ઍન્ડ ફોરેન લૅંગ્વેજ, હૈદ્રાબાદ દ્વારા લેવામાં આવતી ડિપ્લોમા ઇન એમ.લિટ. (માસ્ટર ઑફ લેટર્સ રિસર્ચ પદવી પરીક્ષા)ની પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીની એમ.એ. તુલ્ય ગણાય કે કેમ તે અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની એમ.એ. તુલ્ય ગણવા અંગેની બાબત દફ્તરે કરવી.

૧૧. અન્ય યુનિવર્સિટીઓમાંથી માન્ય સંસ્થાઓમાંથી ૧૦+૨ની પરીક્ષાઓ જેવી કે હાયર સેકન્ડરી, ઇન્ટરમીડિયેટ, પ્રી-યુનિવર્સિટી, બી.એસસી. પાર્ટ ૧ વગેરે ગણિતશાસ્ત્ર વિષય સિવાય ફિઝિકસ, કેમિસ્ટ્રી, બાયોલોજી તથા અન્ય વિષયો સહિત પાસ કરનાર વિદ્યાર્થીઓ યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ અનુસાર ફર્સ્ટ એમ.બી.,બી.એસ., ફર્સ્ટ બી.ડી.એસ.ના વર્ગમાં પ્રવેશ મેળવવા પ્રવેશપાત્ર નથી. પરંતુ આવા વિદ્યાર્થીઓ ઑલ ઈન્ડિયા એન્ટ્રન્સ પરીક્ષા દ્વારા પસંદગી પામેલ હોય તેઓને સર્વોચ્ચ અદાલતના ચુકાદાના સંદર્ભમાં આપણા યુનિવર્સિટીમાં દંત અને તબીબી વિદ્યાશાખામાં પ્રથમ વર્ષની પરીક્ષાના વર્ગમાં પ્રવેશપાત્ર ગણવા અંગે ડેપ્યુટી ડાયરેક્ટર, મેડિકલ એજ્યુકેશન ઍન્ડ રિસર્ચ, અમદાવાદ—૧૬ના તા. ૧૮--૮--૮૮ના પત્રાંક એમ.સી.સી./એ.આઈ.ઈ.ઈ./સ્ટુડન્ટ/યુ.જી./આઈ. ૧૯૮૮ પર વિચારણા કરવા બાબત.

(સદરહુ પત્રની નકલ પરિશિષ્ટ 'ક' તરીકે સામેલ છે.) (અત્રે છાપેલ નથી.)

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ફર્સ્ટ એમ.બી.,બી.એસ., ફર્સ્ટ બી.ડી.એસ.ના વર્ગમાં પ્રવેશપાત્ર મેળવવા માટે મેડિકલ કાઉન્સિલ ઑફ ઇન્ડિયા દ્વારા લેવાયેલ ટેસ્ટ પરીક્ષા પસાર કરી હોય તો આપણી યુનિવર્સિટીના પ્રવર્તમાન નિયત કરેલ ૧૫ ટકાની મર્યાદામાં નિયમોને આધીન પ્રવેશ માટે પાત્ર ગણવા ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૧૨. સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી, વલ્લભ વિદ્યાનગરની ફાઇનલ ડિપ્લોમા ઇન ફાર્મસી પાર્ટ-૨ની પરીક્ષા પસાર કરનાર વિદ્યાર્થીઓને ફર્સ્ટ બી.એ.ના વર્ગ માટે પ્રવેશપાત્ર ગણવા અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

શ્રી. ઉજમશીભાઈ એ. કાપડિયાનો અભિપ્રાય :

"ફર્સ્ટ બી.એ. માટે પ્રવેશપાત્ર ગણી શકાય."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી, વલ્લભવિદ્યાનગરના ફાઇનલ ડિપ્લોમા ઇન ફાર્મસી પાર્ટ-૨ની પરીક્ષા પસાર કરનાર વિદ્યાર્થીઓને ફર્સ્ટ બી.એ.ના વર્ગ માટે પ્રવેશપાત્ર ન ગણવા અને આ બાબત દફ્તરે કરવી.

૧૩. ભોપાલ યુનિવર્સિટી, ભોપાલનું નવું નામાભિધાન 'બરકતુલ્લાહ વિશ્વવિદ્યાલય', ભોપાલ કરવામાં આવેલ હોઈ રેગ્યુલેશન-૧૫માં જરૂરી સુધારો કર્યાની કુલપતિશ્રીના કાર્યની નોંધ લેવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીના ઉપરોકત કાર્યની નોંધ લેવી.

૧૪. નાગાર્જુન યુનિવર્સિટી, નાગાર્જુન દ્વારા લેવામાં આવતી ત્રણ વર્ષના અભ્યાસક્રમની બી.એ./બી.કૉમ./બી.એસસી., બી.એસસી. (હોમ સાયન્સ) પદવી પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીની નીચે જણાવેલ જે તે પદવી પરીક્ષા સમકક્ષ માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ તા. ૮--૬--૯૦ના પત્રાંક : અનયુ/એકેડે/રેકગ/૮૯—૯૦ના પત્ર પર વિચારણા કરવા બાબત.

૧. બી.એ.—બી.એ.
૨. બી.કૉમ.—બી.કૉમ.
૩. બી.એસસી.—બી.એસસી.
૪. બી.એસસી. (હોમ સાયન્સ)—બી.એ. (હોમ સાયન્સ).

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપરોકત જણાવેલ પરીક્ષાઓ ૧૦+૨ની તરાહમાં જે તે બોર્ડની પરીક્ષા પસાર કરેલ હોય તો આપણી યુનિવર્સિટીની જે તે પરીક્ષા સમકક્ષ ગણવી.

૧૫. આસામ હાયર સેકન્ડરી એજ્યુકેશન કાઉન્સિલની હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષાને (૧૦+૨) ગુજરાત રાજ્યની હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા તુલ્ય ગણવા અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

[નોંધ.—આપણી યુનિવર્સિટી કે અન્ય સંસ્થા દ્વારા લેવામાં આવતી ૧૦+૨ની પેટર્નની પરીક્ષાને હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા ગુજરાત રાજ્યની હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા તુલ્ય ગણીને જે તે અભ્યાસક્રમ માટે એલિજિબિલિટી સર્ટિફિકેટ આપીએ છીએ.]

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપરોકત પરીક્ષાને ગુજરાત રાજ્યના હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા તુલ્ય ગણવા ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૧૬. રાજ્યની યુનિવર્સિટીની ફાઇનલ ડિપ્લોમા ઇન ફાર્મસી પરીક્ષા પાસ કરનારને ફર્સ્ટ બી.એસસી.ના વર્ગ માટે પ્રવેશપાત્ર ગણવા વિચારણા કરવા બાબત.

[નોંધ.—આપણી યુનિવર્સિટીની ફાઇનલ ડિપ્લોમા ઇન ફાર્મસી પાસ કરનારને ફર્સ્ટ બી.એસસી. માટે પ્રવેશપાત્ર ગણીએ છીએ.]

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે લાલ પ્રવેશપાત્રતાનાં જે ધોરણો છે તેમાં કોઈ ફેરફાર કરવાનું જરૂરી જણાતું નથી, તે જોતાં બાબત દફ્તરે કરવી.

૧૭. રાજ્યની યુનિવર્સિટીઓ જેવી કે સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી અને સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીની ફર્સ્ટ બી.ફાર્મ. કે સેકન્ડ બી.ફાર્મ. પરીક્ષા ઉત્તીર્ણ કરી આવનાર વિદ્યાર્થીઓને આગળ અભ્યાસ કરવા માટે એટલે કે સેકન્ડ બી.ફાર્મ. અને થર્ડ બી.ફાર્મ.ના વર્ગ માટે પ્રવેશપાત્ર ગણવા કે કેમ તે અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આચાર્યશ્રી (એલ. એમ. ફાર્મસી) સી. જે. શિશુનો અભિપ્રાય :

1. Sardar Patel University : First B Pharm & Second B.Pharm course content are not equivalent to that of Gujarat University.
2. As per Government rules no transfer is allowed in first year of technical courses including Pharmacy, Engg. and Medical.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે રાજ્યની યુનિવર્સિટીઓ જેવી કે સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી અને સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીની ફર્સ્ટ બી.ફાર્મ. કે સેકન્ડ બી.ફાર્મ. પરીક્ષા ઉત્તીર્ણ કરી આવનાર વિદ્યાર્થીઓને આગળ અભ્યાસ કરવા માટે એટલે કે સેકન્ડ બી.ફાર્મ. અને થર્ડ બી.ફાર્મ.ના વર્ગ માટે પ્રવેશપાત્ર ગણવા નહીં.

૧૮. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવામાં આવતી ફર્સ્ટ ઇયર ડિપ્લોમા ઇન ફાર્મસી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીના ફર્સ્ટ ઇયર ડિપ્લોમા ફાર્મસી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

એલ. એમ. ફાર્મસી કૉલેજના, આચાર્યશ્રીનો અભિપ્રાય :

"First year Dip.Pharmacy of Saurashtra University is equivalent to the First year Dip.Pharmacy of Gujarat University."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવામાં આવતી ફર્સ્ટ ઇયર ડિપ્લોમા ઇન ફાર્મસી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીના ફર્સ્ટ ઇયર ડિપ્લોમા ફાર્મસી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા ઑકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૧૯. અન્નામલય યુનિવર્સિટી, અન્નામલાઈનગરે આપણી યુનિવર્સિટીની બી.ફાર્મ. અને એમ.ફાર્મ. ડિગ્રી પરીક્ષાને પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરેલ છે તે સંદર્ભમાં તે યુનિવર્સિટીની ઉપરોકત પરીક્ષાઓ માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટીના કુલસચિવશ્રી તરફથી આવેલા તા. ૧૯--૧૨--૧૯૯૧ના પત્રાંક બી૬/૧૬૪૬૨/૯૦ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે અન્નામલાઈ યુનિવર્સિટી, અન્નામલાઈનગરે આપણી યુનિવર્સિટીની બી.ફાર્મ. અને એમ.ફાર્મ. ડિગ્રી પરીક્ષાઓને પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરેલ છે તે સંદર્ભમાં તે યુનિવર્સિટીની ઉપરોકત પરીક્ષાઓ પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા ઑકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૨૦. અન્નામલાઈ યુનિવર્સિટી અન્નામલાઈનગર દ્વારા લેવામાં આવતા બી.ફાર્મ. પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની બી.ફાર્મ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય અરસપરસના ધોરણે માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ પત્રાંક નં. ૧૨૪૨૯/બી૧/૮૮ તા. ૧૧--૩--૧૯૯૨ના પત્ર પર વિચારણા કરવા બાબત.

આચાર્યશ્રી, એલ. એમ. ફાર્મસી કૉલેજનો અભિપ્રાય :

"May be recommended as equivalent B.Pharm. Degree course on reciprocal basis."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે અન્નામલાઈ યુનિવર્સિટી, અન્નામલાઈનગર દ્વારા લેવામાં આવતી બી.ફાર્મ. પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની બી.ફાર્મ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય અરસપરસના ધોરણે માન્ય કરવા એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૨૧. એચ. પી. યુનિવર્સિટી, સીમલાની બી.ટેક. પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની બી.ઈ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય જે તે બ્રાન્ચ તુલ્ય અરસપરસના ધોરણે માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ પત્રાંક ૩-૩૪/૯૨ એચપીયુ/એકેડેમિક તા. ૧૨--૧--૧૯૯૩ના પત્ર પર વિચારણા કરવા બાબત.

આચાર્યશ્રી એમ. એસ. શાહ, એલ. ટી. એન્જિનિયરિંગ કૉલેજનો અભિપ્રાય :

"B.Tech. of Himachal Pradesh University can be consider equivalent to our B.E. (Corresponding Branch) on reciprocal basis."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે એચ.પી. યુનિવર્સિટી સીમલાની બી.ટેક. પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની બી.ઈ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય જે તે બ્રાન્ચ તુલ્ય અરસપરસના પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૨૨. ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવામાં આવતી એમ.બી.એ. પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની એમ.બી.એ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ પત્રાંક એડીએમએસ/બી-૧૧૧/૪૪/૯૧/૯૧૮, તા. ૧૧/૧૮--૭--૧૯૯૧ના પત્ર પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટી દ્વાર લેવામાં આવતી એમ.બી.એ. પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની એમ.બી.એ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૨૩. ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ ઓપન યુનિવર્સિટી, ન્યૂ દિલ્હી દ્વારા લેવામાં આવતી નીચે જણાવેલ બેચલર ડિગ્રી પ્રોગ્રામ પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીના જે તે સ્નાતક પદવી પરીક્ષા સમકક્ષ પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગે સદરહુ યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ તા. ૯--૯--૧૯૯૩ના પત્રાંક વીસી/૧૨૫૨ પર વિચારણા કરવા બાબત.

ઉપરોકત સંસ્થા દ્વારા જે ૧૯૯૩ની હેન્ડબુક આવેલ છે તેમાં પ્રવેશ અંગેની તથા અન્ય માહિતી જે આપેલ છે તેનું તારણ નીચે પ્રમાણે કરેલ છે :

(૧) બી.એ., (૨) બી.કોમ. અને (૩) બી.એસસી. તથા (૪) બેચલર ઓફ લાઈબ્રેરી ઓન્ડ ઈન્ફર્મેશન સાયન્સ.

૧. બી.એ., બી.એસસી. અને બી.કોમ.ના વર્ગમાં પ્રવેશ અંગે ૧૦+૨ની પરીક્ષા પાસ કરનારને પ્રવેશપાત્ર ગણે છે.

૨. વિદ્યાર્થીની ઉંમર ૨૦ વર્ષની હોવી જોઈએ.

૩. **Bech. of Library & Information Science**માં પ્રવેશ અંગે પદવી પરીક્ષાનો ૨ વર્ષનો સંબંધકર્તા અનુભવ જોઈએ.

૪. એમ.બી.એ.ના વર્ગમાં પ્રવેશ અંગેના લઘુતમ લાયકાત પદવી પરીક્ષા પાસ+૩ વર્ષનો સુપરવાઈઝર (મેનેજરિયલ) અનુભવ હોવો જોઈએ અને વયમર્યાદા ૨૫ વર્ષ જોઈએ.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઈન્દિરા ગાંધી નેશનલ યુનિવર્સિટી, ન્યૂ દિલ્હી દ્વારા લેવામાં આવતી નીચે જણાવેલ બેચલર ડિગ્રી પ્રોગ્રામ પરીક્ષાઓ ૧૦+૨ની તરાહમાં ઉત્તીર્ણ કરી હોય અને જે તે સ્નાતક પદવી પરીક્ષાઓ માન્ય હોય તે સમકક્ષ પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા ઑકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવામાં આવે છે:

૧. બી.એ.—બી.એ.
૨. બી.કોમ.—બી.કોમ.
૩. બી.એસસી.—બી.એસસી.
૪. બેચલર ઓફ લાયબ્રેરી સાયન્સ ઓન્ડ ઈન્ફ.—બી.લિબ.

૨૪. ધ ગાંધીગ્રામ રૂરલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, ગાંધીગ્રામની એમ.એ., એમ.ફિલ., એમ.એસસી., બી.એ. તથા બી.એસસી. પદવી પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીની જે તે પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ તા. ૧૬--૬--૧૯૯૦ના પત્રાંક ૧૧૫/એસી૩/૯૦—૯૧ પર વિચારણા કરવા બાબત.

[નોંધ.—તે યુનિવર્સિટીની સિન્ડિકેટે તેની તા. ૨૮--૧૧--૯૦ની સભામાં ઉપરોકત પરીક્ષાઓને ભારતની યુનિવર્સિટીઓના જે તે અભ્યાસક્રમ મુજબ અરસપરસના ધોરણે માન્ય કરેલ છે.

Diploma Course and Certificate Courseની પરીક્ષાઓ આપણે લેતા નથી તેથી માન્યતાનો પ્રશ્ન રહેતો નથી.]

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ગાંધીગ્રામ રૂરલ ઈન્સ્ટિટ્યૂટ, ગાંધીગ્રામના એમ.એ., એમ.ફિલ., એમ.એસસી., બી.એ. તથા બી.એસસી. પદવી પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીની જે તે પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગે સદરહુ સંસ્થા પાસેથી પ્રવેશ સામેની લઘુતમ લાયકાત, અભ્યાસક્રમનું માળખું તથા ઑફર ઈત્યાદિ અંગેની માહિતી મંગાવી તે બાદ વિચારણા માટે આ સભા સમક્ષ રજૂ કરવાનું રાખ્યું.

૨૫. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ દ્વારા લેવામાં આવતા 'બેચલર ઓફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશન' ના ત્રણ વર્ષના અભ્યાસક્રમની પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની થર્ડ બી.કોમ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ પત્રાંક ઑકે/સેલ/સમક્ષ-૩૫૫૯/૮૯, તા. ૩૦--૮--૧૯૮૯ના પત્ર પર વિચારણા કરવા બાબત.

વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાના માજી અધ્યક્ષશ્રી આર. એચ. ત્રાસનો અભિપ્રાય :

"ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં બી.બી.એ.નો અભ્યાસક્રમ છે નહીં, બી.બી.એ. વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાના વિશિષ્ટ અભ્યાસક્રમ તરીકે આવે છે. તેથી ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં આ ડિગ્રીની સમકક્ષતા ફક્ત બી.કોમ. સાથે જ આપી શકાય."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી, રાજકોટ દ્વારા લેવામાં આવતી બૅચલર ઑફ બિઝનેસ એડમિનિસ્ટ્રેશનના ત્રણ વર્ષના અભ્યાસની પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની થર્ડ બી.કોમ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક-કમ્પલગ્નરી માન્ય કરવા અંગે ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૨૬. ગૌહતી યુનિવર્સિટી, ગૌહતીએ ૧૦+૨+૩ની પ્રથા દાખલ કરેલ છે અને તે યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવામાં આવતી કેટલીક નીચે જણાવેલ પરીક્ષાઓને અરસપરસના ધોરણે માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ તા. ૧૮--૧૧--૧૯૮૭ના પત્રાંક જા/એક્સવીઆઈ/આરડીઈ/૨/૮૭/૧૦૨૦૭/૩૦૭ પર વિચારણા કરવા બાબત :

1. P.U. Arts (Two-year course)	= Hr. Secondary Examination of Gujarat State
2. B.A.	= B.A.
3. M.A.	= M.A.
4. P.U. Science (Two-year course)	= Hr. Secondary Exam. of Gujarat State
5. B.Sc.	= B.Sc.
6. M.Sc.	= M.Sc.
7. P.U. Comm (Two-year course)	= Hr. Scondary Exam.
8. B.Com.	= B.Com.
9. M.Com.	= M.Com.
10. M.B.A.	= M.B.A.
11. LL.B.	= LL.B.
12. LL.M.	= LL.M.
13. B.E. (M.E. Chem. & Elect)	= B.E. (C.M.E. Chem & Elect)
14. M.E.	= M.E.
૧૫. એમ.બી.,બી.એસ.	—એમ.બી.,બી.એસ.
૧૬. બી.ડી.એસ.	—બી.ડી.એસ.
૧૭. બી.એસસી. (નર્સિંગ)	—બી.એસસી. (નર્સિંગ)
૧૮. બી.એડ. (બી.ટી.)	—બી.એડ.
૧૯. બૅચલર ઑફ લાઇબ્રેરી સાયન્સ ઍન્ડ ઇન્ફર્મેશન સાયન્સ	—બૅચલર ઑફ લાઇબ્રેરી સાયન્સ ઍન્ડ ઇન્ફર્મેશન સાયન્સ
૨૦. માસ્ટર ઑફ લાઇબ્રેરી સાયન્સ ઍન્ડ ઇન્ફર્મેશન સાયન્સ	—માસ્ટર ઑફ લાઇબ્રેરી સાયન્સ ઍન્ડ ઇન્ફર્મેશન સાયન્સ.

આ ઉપરાંત મેડિકલ ફેકલ્ટીની એમ.ડી., એમ.એસ.,એમ.ઓ., પીએચ.ડી. વગેરે પરીક્ષાઓ લે છે. તેની માન્યતા માટે પ્રશ્ન રહેતો નથી.

બીજી જે પરીક્ષાઓ છે તે આપણે કન્ડક્ટ કરતા નથી, તેથી માન્યતાનો પ્રશ્ન રહેતો નથી—
—બી.એ.એમ.એસ. અને ડિપ્લોમા સર્ટિફિકેટ કોર્સ.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ગૌહતી યુનિવર્સિટી, ગૌહત્તીએ ૧૦+૨+૩ની તરાહ દાખલ કરેલ છે અને તે યુનિવર્સિટી દ્વારા લેવામાં આવતી નીચે બતાવેલ પરીક્ષાઓને આસપાસના ધોરણે માન્ય કરવા એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરતી :

1. P.U. Arts (Two-year course)	= Hr. Secondary Examination of Gujarate State
2. B.A.	= B.A.
3. M.A.	= M.A.
4. P.U. Science (Two-year course)	= Hr. Secondary Examination of Gujarat State
5. B.Sc.	= B.Sc.
6. M.Sc.	= M.Sc.
7. P.U. Comm. (Two-year course)	= Hr. Secondary Examination
8. B.Com.	= B.Com.
9. M.Com	= M.Com.
10. M.B.A.	= M.B.A.
11. LL.B.	= LL.B.
12. LL.M.	= LL.M.
13. B.E. (Mech., Chem & Elect)	= B.E. (C.M.E. Chem. & Elect)
14. M.E.	M.E.
૧૫. એમ.બી.,બી.એસ.	—એમ.બી.,બી.એસ.
૧૬. બી.ડી.એસ.	બી.ડી.એસ.
૧૭. બી.એસસી. (નર્સિંગ)	બી.એસસી. (નર્સિંગ)
૧૮. બી.એડ. (બી.ટી.)	બી.એડ.
૧૯. બેચલર ઓફ લાઈબ્રેરી સાયન્સ એન્ડ ઈન્ફર્મેશન સાયન્સ	બેચલર ઓફ લાઈબ્રેરી સાયન્સ એન્ડ ઈન્ફર્મેશન સાયન્સ
૨૦. માસ્ટર ઓફ લાઇબ્રેરી સાયન્સ એન્ડ ઈન્ફર્મેશન સાયન્સ	માસ્ટર ઓફ લાઇબ્રેરી સાયન્સ એન્ડ ઈન્ફર્મેશન સાયન્સ

૨૭. આંધ્ર યુનિવર્સિટી, વોલ્ટેર દ્વારા લેવામાં આવતી "બૅચલર ઑફ કોર્સ ઇન જર્નાલિઝમ (પત્રકારત્વ) અને (માસ કૉમ્યુનિકેશન)ની પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની બૅચલર ઑફ કૉમ્યુનિકેશન જર્નાલિઝમ ઍન્ડ પબ્લિક રિલેશન (બી.સી.જે.પી.) પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ તા. ૫--૮--૧૯૮૮ના પત્રાંક એચ.જી.(રેકગ)૮૮ પર વિચારણા કરવા બાબત.

શ્રી. રઘુવીર ચૌધરીનો અભિપ્રાય :

'આંધ્ર યુનિવર્સિટીનો પત્રકારત્વ અને માસ કૉમ્યુનિકેશનનો અભ્યાસક્રમ આપણા બૅચલર ઑફ કૉમ્યુનિકેશન, જર્નાલિઝમ ઍન્ડ પબ્લિક રિલેશન (બી.સી.જે.પી.) અભ્યાસક્રમની સમકક્ષ ગણી શકાય."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે આંધ્ર યુનિવર્સિટી વોલ્ટેર દ્વારા લેવામાં આવતી બૅચલર ઑફ કોર્સ ઇન જર્નાલિઝમ (પત્રકારત્વ) (માસ કૉમ્યુનિકેશન)ની પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની બૅચલર ઑફ કૉમ્યુનિકેશન જર્નાલિઝમ ઍન્ડ પબ્લિક રિલેશન (બી.સી.જે.પી.) પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૨૮. Institute of Rural Management, Anand દ્વારા લવામાં આવતી Two-year Post-graduate Programme in Rural Managementની પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની અનુસ્નાતક પદવી તુલ્ય માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ તા. ૧૮--૭--૧૯૮૯ના પત્રાંક સીડીઈ/૩૬૫/૭/૧૬૫ પર વિચારણા કરવા બાબત.

પ્રો. વિમલભાઈ શાહનો અભિપ્રાય :

"ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ રૂરલ મૅનેજમેન્ટ, આણંદના બે વર્ષના ડિપ્લોમા અભ્યાસક્રમને આપણી યુનિવર્સિટીની એમ.બી.એ.ની પદવીની સમકક્ષ માન્ય ગણવા માટે હું ભલામણ કરું છું."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ રૂરલ મૅનેજમેન્ટ, આણંદ દ્વારા લેવામાં આવતી Two-year Post-graduate Pragramme in Rural Management પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની એમ.બી.એ.ની અનુસ્નાતક પદવી તુલ્ય ગણવા ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૨૯. દયાલબાગ એજ્યુકેશન ઇન્સ્ટિટ્યૂટ, દયાલબાગ, આગ્રા દ્વારા લેવામાં આવતી નીચેની પદવી પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની જે તે પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા તે સંસ્થા તરફથી આવેલ પત્ર ડીઓ નં. ૬૭/એન/પી/એસીડી-૬/૩૬૮૪, તા. ૧૬--૧૨-૧૯૮૭ના પત્ર પર વિચારણા કરવા બાબત :

1. M.Sc. (Physics, Chemistry & Maths) = M.Sc.
2. M.A. (Sanskrit, Drawing, Painting) = M.A.
3. One-year Post-graduate Diploma in Computer Science and Application.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે દયાલબાગ એજ્યુકેશનલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ, દયાલબાગ, આગ્રા દ્વારા લેવામાં આવતી નીચેની પદવી પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીની જે તે પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા ઉપરોકત સંસ્થા દ્વારા કરવામાં આવેલ વિનંતી સ્વીકારવી નહિ :

૧. એમ.એસસી. (ફિઝિકસ, કેમિસ્ટ્રી અને ગણિત)—એમ.એસસી.
૨. એમ.એ. (સંસ્કૃત—ડોઈંગ—પેઈન્ટિંગ)—એમ.એ.
૩. One year P.G. Diploma in Computer Science and Application.

૩૦. અમરાવતી યુનિવર્સિટી, અમરાવતી દ્વારા લેવામાં આવતી નીચેની પદવી પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીની જે તે પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ તા. ૨૫--૧૧--૧૯૮૭ના પત્રાંક એન-ઇ-રેકગ-૧૨૩૬-૧૯૮૭-૦૧૧૫૮૭ પર વિચારણા કરવા બાબત :

Gujarat University Ahmedabad	Corresponding Exam./Degree of Amravati University
B.A , B.Sc., B.Com.	B.A., B.Sc., B.Com.
M.A., M.Sc., M.Com.	M.A., M.Sc., M.Com.
B.Ed., M.Ed.	B.Ed. M.Ed.
LL.B. three--year Course	LL.B. three-year Course
B.Lib. Science	B.Lib. Science
B.E.	B.E.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે અમરાવતી યુનિવર્સિટી, અમરાવતી દ્વારા લેવામાં આવતી નીચેની પદવી પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીની જે તે પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

Gujarat University Ahmedabad	Corresponding Exam./Degree of Amravati University
B.A., B.Sc., B.Com.	B.A., B.Sc., B.Com.
M.A., M.Sc., M.Com.	M.A., M.Sc., M.Com.
B.Ed., M.Ed.	B.Ed., M.Ed.
LL.B. three-year Course	LL.B. three-year Course
B.Lib. Science	B.Lib. Science
B.E.	B.E.

૩૧. ઓસ્માનિયા યુનિવર્સિટી, હૈદ્રાબાદની બી.એ,, બી.કૉમ., એમ.એ., એમ.કૉમ.(એક્સ્ટર્નલ) પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીની જે તે પદવી પરીક્ષાઓ તુલ્ય અસ્સપરસના ધોરણે માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ તારીખ ૧૮--૧--૧૯૯૨ના પત્ર પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઓસ્માનિયા યુનિવર્સિટી, હૈદ્રાબાદની બી.એ., બી.કૉમ., એમ.એ., એમ.કૉમ., (એક્સટર્નલ) પરીક્ષાઓને આપણી યુનિવર્સિટીની જે તે પદવી પરીક્ષાઓ તુલ્ય અસ્સપરસના ધોરણે માન્ય કરવા અંગે સદરહુ યુનિવર્સિટી પાસેથી પ્રવેશ અંગેની લઘુતમ લાયકાત તથા અભ્યાસક્રમનું માળખું ઇત્યાદિ અંગેની માહિતી મંગાવ્યા બાદ વિચારણા માટે રજૂ કરવી.

૩૨. ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ દ્વારા લેવામાં આવતી હિંદી સેવક વિકાસ (હિંદી સ્નાતક) પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની બી.એ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ દ્વારા લેવામાં આવતી હિંદી સેવક વિકાસ (હિંદી સ્નાતક) પરીક્ષાને આપણી યુનિવર્સિટીની બી.એ. પદવી પરીક્ષા તુલ્ય પારસ્પરિક ધોરણે માન્ય કરવા અંગેની વિનંતી સ્વીકારી શકાય નહિ, તેમ ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૩૩. ગઢવાલ યુનિવર્સિટી, શ્રીનગરે ૧૦+૨+૩ની પેટર્ન ઑફ એજ્યુકેશનની પ્રથા શૈક્ષણિક વર્ષ ૧૯૮૭–૮૮થી અમલમાં મૂકેલ હોઈ તે યુનિવર્સિટીના ફર્સ્ટ ઈયર ઑફ થ્રી ઈયર ડિગ્રી કોર્સ ઈન આર્ટ્સ, સાયન્સ અને કૉમર્સ તથા ત્રિવાર્ષિક અભ્યાસક્રમની પદવી પરીક્ષાઓને માન્ય કરવા અંગે તે યુનિવર્સિટી તરફથી આવેલ તા. ૨૨--૩--૧૯૮૮ના પત્રાંક યુસીજી/એસીએડી/૮૮/૫૦ પરત્વે વિચારણા કરવા બાબત.

[નોંધ.–આપણે ઈક્વિવેલેન્સ સમિતિમાં ઠરાવ કરેલ છે કે ભારતની સ્ટેચ્યુટરી યુનિવર્સિટીઓની તમામ પદવી પરીક્ષાઓ માન્ય કરવી. (ઈક્વિ ૧--૬--૭૭, બાબત ક્રમાંક-૧૬.]

B.A. Part–I, B.Sc. Part-I, B.Com. Part-I

B.A., B.Com., B.Sc.

M.Sc., M.Com., M.Ed., LL.B.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ગઢવાલ યુનિવર્સિટી, શ્રીનગરે ૧૦+૨+૩ના પેટર્ન ઑફ એજ્યુકેશનની પ્રથા શૈક્ષણિક વર્ષ ૧૯૮૭–૮૮થી અમલમાં મૂકેલ હોય તે યુનિવર્સિટીના ફર્સ્ટ ઈયર ઑફ થ્રી ઈયર ડિગ્રી કોર્સ ઈન આર્ટ્સ, સાયન્સ ઍન્ડ કૉમર્સ તથા ત્રિવાર્ષિક અભ્યાસક્રમની પદવી પરીક્ષાઓને માન્ય કરવા ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૩૪. સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઑફ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન, ન્યૂ દિલ્હી દ્વારા લેવામાં આવતી સીનિયર સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષામાં જે વિદ્યાર્થીઓએ કંપાર્ટમેન્ટ (Compartment) મેળવ્યું હોય અને તે જ શૈક્ષણિક વર્ષમાં તે પરીક્ષા ઉત્તીર્ણ કરી હોય તેવા વિદ્યાર્થીઓને આપણી યુનિવર્સિટીમાં કાયમી ધોરણે જ તે અભ્યાસક્રમ માટે પ્રવેશપાત્ર ગણવા કે કેમ તે અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સેન્ટ્રલ બોર્ડ ઑફ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન, ન્યૂ દિલ્હી દ્વારા લેવામાં આવતી સીનિયર સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષામાં જે વિદ્યાર્થીઓએ કંપાર્ટમેન્ટ (Compartment) મેળવ્યું હોય અને તે જ શૈક્ષણિક વર્ષમાં તે પરીક્ષા ઉત્તીર્ણ કરી હોય તેવા વિદ્યાર્થીઓને આપણી યુનિવર્સિટીમાં કાયમી ધોરણે જે તે અભ્યાસક્રમ માટે પ્રવેશપાત્ર ગણવા અંગેની વિનંતી સ્વીકારી શકાય તેમ નથી તેમ ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૩૫. આ સાથેની યાદીમાં જણાવેલ કુલ ૫૪ વિદ્યાર્થીઓને તેમનાં નામ સામે જણાવેલ અભ્યાસક્રમ માટે તદર્થ ધોરણે પ્રવેશપાત્ર ગણીને એલિજિબિલિટી સર્ટિફિકેટ આપ્યાના કુલપતિશ્રીના કાર્યની નોંધ લેવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીના ઉપરોક્ત કાર્યની નોંધ લેવી.

(૫૪ વિદ્યાર્થીઓની યાદી **પરિશિષ્ટ "ભ"** તરીકે સામેલ છે.)

૩૬. કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલું નીચેનું કાર્ય (જાણ સારુ) :

કોડાઈકેનાલ ઇન્ટરનેશનલ સ્કૂલ, કોડાઈકેનાલ, તામિલનાડુની ડિપ્લોમા ઑફ હાઇસ્કૂલ ગ્રેજ્યુએશન પરીક્ષા પસાર કરી આવનાર વિદ્યાર્થીશ્રી શાહ મૌસમી કમલેશને ફર્સ્ટ બી.કૉમ.ના વર્ગ માટે કામચલાઉ પ્રવેશપાત્ર સર્ટિફિકેટ આપ્યાના.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીના ઉપરોકત કાર્યની નોંધ લેવી.

૩૭. રાષ્ટ્રીય ઓપન સ્કૂલ, દિલ્હીની સીનિયર સેકન્ડરી સ્કૂલ પરીક્ષા પસાર કરી આવનાર નીચેના વિદ્યાર્થીઓને ફર્સ્ટ બી.એ., ફર્સ્ટ બી.કૉમ.ના વર્ગ માટે કામચલાઉ પ્રવેશપાત્ર સર્ટિફિકેટ આપ્યાના :

૧. પરમાનંદ પાનીચાડા ફર્સ્ટ બી.એ. એલિ. નંબર ૩૫૭૩ / તા. ૧--૯--૧૯૯૩

૨. નાહદ હોતમા રીઝવી ફર્સ્ટ બી.એ. એલિ. નંબર ૨૪૧૪ / તા. ૨૦--૭--૧૯૯૩

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીના ઉપરોકત કાર્યની નોંધ લેવી.

ત્યાર બાદ સભાનું કામકાજ પૂરું થયું હતું.

બી. એલ. જડાવાલા
કુલસચિવ વતી.

પરિશિષ્ટ 'અ'

એડહોક વિદ્યાર્થીઓની યાદી : ૧૯૯૩–૯૪

ક્રમ	વિદ્યાર્થીનું નામ	યુનિવર્સિટી અગર બોર્ડમાંથી જે પરીક્ષા પસાર કરી હોય એનું નામ	જે વર્ગમાં દાખલ થવા માટે એલિજિબિલિટી કાઢી આપ્યું તે
૧	૨	૩	૪
૧.	જાની સિમાંશુ પી.	એમ.સી.એ. ૩, સેકન્ડ સેમેસ્ટર પાસ, એસ. પી. યુનિવર્સિટી, વલ્લભવિદ્યાનગર	એમ.સી.એ. થર્ડ સેમેસ્ટર
૨.	ગુપ્તા મોનિકા	ફર્સ્ટ બી.એ., પંજાબી યુનિવર્સિટી	સેકન્ડ બી.એ.
૩.	રાજીવચંદ્ર માથુર	ફર્સ્ટ એલએલ.બી., રાજસ્થાન યુનિવર્સિટી, અજમેર	સેકન્ડ એલએલ.બી.
૪.	પી.જી. વિજયા શેરીચંદ	પોસ્ટ-ગ્રેજ્યુએટ ડિપ્લોમા ઈન મૅનેજમેન્ટ, અમદાવાદ (એગ્રિકલ્ચર)	પીએચ.ડી. (એજ્યુકેશન)
૫.	ભટ્ટ જિગીષુ પદ્મનાભ	સેકન્ડ બી.ફાર્મ., એસ. પી. યુનિવર્સિટી	થર્ડ બી.ફાર્મ.
૬.	સવિતા વંદના આર.સી. સવિતા	બી.એસસી. પાર્ટ-૧ પાસ, બરકતુલ્લાહ વિશ્વવિદ્યાલય, ભોપાલ	સેકન્ડ બી.એસસી.
૭.	અબુબકર મહુદી કાસીમ મહુદી	જનરલ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન સર્ટિફિકેટ એક્ઝામ પાસ, મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન, યુનાઈટેડ આરબ-અમીરાત	ફર્સ્ટ બી.એસસી.
૮.	શ્રેષ્ઠા શ્યામકુમારી હરિક્રિષ્ણા	પ્રોફેશિયન્સી સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ, ત્રિભુવન યુનિવર્સિટી	ફર્સ્ટ બી.એસસી. નર્સિંગ
૯.	તામીરટ ટિગાબુ મેશેપા	ઈથોપિયા સ્કૂલ લીવિંગ પરીક્ષા પાસ, એડીસ અબાબા યુનિવર્સિટી	ફર્સ્ટ બી.એસસી. નર્સિંગ
૧૦.	પુન કાન્તાદેવી શ્યામબહાદુર	પ્રોફેશિયન્સ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ, ત્રિભુવન યુનિવર્સિટી, ખટમંડુ	ફર્સ્ટ બી.એસસી. નર્સિંગ
૧૧.	ગીરી ચમલ શારા	પ્રોફેશિયન્સ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ, ત્રિભુવન યુનિવર્સિટી	ફર્સ્ટ બી.એસસી. નર્સિંગ

૧	૨	૩	૪
૧૨.	નાગપાલ રાજકુમારી વાસુદેવ	હાયર સેકન્ડરી એજ્યુકેશન પરીક્ષા પાસ, બોર્ડ ઓફ ઇન્ટરમીડિયેટ ઍન્ડ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન (સુકકુર સિંદ)	ફર્સ્ટ બી.એસસી. ('બી' ગ્રુપ)
૧૩.	કિશોરકુમાર વાસુદેવ	હાયર સેકન્ડરી પરીક્ષા પાસ, ઇન્ટરમીડિયેટ ઍન્ડ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન બોર્ડ, સુકકુર સિંદ	ફર્સ્ટ બી.એસસી.
૧૪.	પટેલ જયેશ કાંતિલાલ	ધો. ૧૨ની ડિપ્લોમા પરીક્ષા પાસ, ધ ન્યૂ જર્સી સિટી પબ્લિક સ્કૂલ, ન્યૂ જર્સી	ફર્સ્ટ બી.એ.
૧૫.	બિયર આદમ ખલિફા	ધ સેકન્ડરી સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ, મિનિસ્ટ્રી ઓફ એજ્યુકેશન, સુદાન	ફર્સ્ટ બી.એ.
૧૬.	પરમાનંદ ખાતીવાલા	નેશનલ ઓપન સ્કૂલ, દિલ્હીની સીનિયર સેકન્ડરી સ્કૂલ પરીક્ષા પાસ	ફર્સ્ટ બી.એ.
૧૭.	જાજુ શાલિની જાજુ	બી.એસસી. પાર્ટ ૧ પરીક્ષા પાસ, જયનારાયણ વ્યાસ યુનિવર્સિટી, જોધપુર	સેકન્ડ બી.એસસી.
૧૮.	પટેલ જિગીશ રમણલાલ	ફર્સ્ટ બી.કૉમ. પરીક્ષા પાસ, દિલ્હી યુનિવર્સિટી	સેકન્ડ બી.કૉમ.
૧૯.	શિશિર અગ્રવાલ	ફર્સ્ટ એલએલ.બી. પરીક્ષા પાસ, સોલિલ ઍન્ડ યુનિ.	સેકન્ડ એલએલ.બી.
૨૦.	સિંઘ મનોજકુમાર	બી.એસસી. પાર્ટ ૨ની પરીક્ષા પાસ, અવધેશ પ્રતાપસિંહ વિશ્વવિદ્યાલય, રીવા	થર્ડ બી.એસસી. (શરતી)
૨૧.	મોનિકા અનિલ શાહ	ડિપ્લોમા પરીક્ષા પાસ, ટેરી પાર્કર સીનિયર હાઈસ્કૂલ	ફર્સ્ટ બી.એ.
૨૨.	પરીખ સોનાલી જયંતીલાલ	માઉન ટાઉનશિપ હાઈસ્કૂલ, ૨૦૭	ફર્સ્ટ બી.એસસી.
૨૩.	બેન કલ્પના શ્રી. વસંતલાલ	ફીજી સ્કૂલ લીવિંગ સર્ટિફિકેટ એક્ઝામિનેશન, મિનિસ્ટ્રી ઓફ એજ્યુકેશન, ફીજી	ફર્સ્ટ બી.એસસી.
૨૪.	થરીયાની પ્રીતિ કિશનચંદ	બી.એસસી. પાર્ટ ૧, ઓટોનોમસ ગવર્નમેન્ટ કોલેજ, અજમેર યુનિવર્સિટી, અજમેર	સેકન્ડ બી.એસસી.
૨૫.	પાલ અનુપકુમાર	બી.એસસી. પાર્ટ-૧ (બે વર્ષનો કોર્સ) યુનિવર્સિટી ઓફ કલકત્તામાંથી	થર્ડ બી.એસસી. (શરતી)
૨૬.	આંબોરકર સંજય અશોક	ફાઇનલ બી.એસસી. ચાર વર્ષ એગ્રિકલ્ચર પરીક્ષા પાસ, પંજાબરાવ કૃષિ વિદ્યાપીઠ	એમ.એસસી. ૧
૨૭.	અગ્રવાલ પૂનમ દીનદયાળ	બી.કૉમ. પાર્ટ ૧ પરીક્ષા પાસ, રાજસ્થાન યુનિવર્સિટી	સેકન્ડ બી.કૉમ. (શરતી)
૨૮.	ભાન્શાલી શુભા સુરેશ	બી.કૉમ પાર્ટ ૧ પરીક્ષા પાસ, જયનારાયણ વ્યાસ યુનિવર્સિટી, જોધપુર	સેકન્ડ બી.કૉમ. (શરતી)

૧	૨	૩	૪
૨૯.	પટેલ ભામિની	પૂર્વાંચલ યુનિવર્સિટીની બી.એ. તૃતીય વર્ષની પરીક્ષા પાસ	એમ.એ. ૧
૩૦.	ઉષાશ્રી સાનાગાવરપુ	બી.કૉમ. પાર્ટ ૧, આંધ્ર યુનિવર્સિટી	સેકન્ડ બી.કૉમ.
૩૧.	ઈબ્રાહીમ મહંમદ અલગફારી	જનરલ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ, મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન રીપબ્લિક ઑફ યેમેની	ફર્સ્ટ બી.કૉમ.
૩૨.	ત્રિરુક અસમેલાશ હડગુ	ઈથોપિયા સ્કૂલ લીવિંગ સર્ટિફિકેટ, મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન, ઈથોપિયા	ફર્સ્ટ બી.એ.
૩૩.	સીમા આનંદ રામપ્રકાશ	બી.કૉમ. પાર્ટ ૧ પાસ, કુરુક્ષેત્ર યુનિ., કુરુક્ષેત્ર	સેકન્ડ બી.કૉમ.
૩૪.	અબ્દુલરહીમ એમ. કેમલ	ઈથોપિયા સ્કૂલ લીવિંગ સર્ટિફિકેટ, મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન, ઈથોપિયા	ફર્સ્ટ બી.એસસી.
૩૫.	જ્યોથી જયનારાયણ	ફર્સ્ટ બી.કૉમ. પરીક્ષા પાસ, ઓસમાનિયા યુનિવર્સિટી, હૈદ્રાબાદ	સેકન્ડ બી.કૉમ.
૩૬.	જિન્ડાલ સુરેન્દ્રકુમાર	બી.કૉમ. પાર્ટ ૨ પરીક્ષા, મહર્ષિ દયાનંદ સરસ્વતી યુનિવર્સિટી, અજમેર	થર્ડ બી.કૉમ.
૩૭.	જાની રાજીવ હરેન્દ્ર	બી.કૉમ. પાર્ટ ૧, નાગપુર યુનિવર્સિટી, નાગપુર	સેકન્ડ બી.કૉમ.
૩૮.	એસ. રવિશંકર	બી.કૉમ. પાર્ટ ૧ પાસ, ઓસ્માનિયા યુનિવર્સિટી, હૈદ્રાબાદ	સેકન્ડ બી.કૉમ.
૩૯.	અમદી મોહમંદ ડફિલો એચ.	મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન, ઈથોપિયા, ઈથોપિયન સ્કૂલ લીવિંગ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ	ફર્સ્ટ બી.એ.
૪૦.	બાન્થિયા આદિત્ય	ડિપ્લોમા પરીક્ષા પાસ ઈન્ટરનેશનલ સ્કૂલ, મનીલા	ફર્સ્ટ બી.એ.
૪૧.	પટેલ સંદીપ બી.	પ્રી. યુનિ. પરીક્ષા પાસ (કૉમર્સ ઑકાઉન્ટન્સી, મેથ્સ) પ્રિ. એજ્યુકેશન બોર્ડ, બૅંગ્લોર	ફર્સ્ટ બી.કૉમ.
૪૨.	પટેલ શકુંતલા શિવાભાઈ	સેકન્ડ બી.કૉમ. પરીક્ષા પાસ, આંધ્ર યુનિવર્સિટી,	થર્ડ બી.કૉમ. (શરતી)
૪૩.	હરિવલ્લભદાસ દીપિકા રાજન	ડિપ્લોમા ઑફ હાઈસ્કૂલ એજ્યુકેશન પરીક્ષા પાસ, કોડાઈકેનાલ ઈન્ટરનેશનલ સ્કૂલ, તામીલનાડુ	ફર્સ્ટ બી.કૉમ.
૪૪.	ચૌધરી પુરાણ રાજન	ડિપ્લોમા ઑફ હાઈસ્કૂલ ગ્રેજ્યુએટ પરીક્ષા પાસ, કોડાઈકેનાલ ઈન્ટરનેશનલ સ્કૂલ, તામીલનાડુ	ફર્સ્ટ બી.એસસી. ('એ' ગ્રુપ)
૪૫.	અન્સારી સુન્દરદાસ	સેકન્ડરી સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ પાર્ટ ૧ અને ૨, બોર્ડ ઑફ ઈન્ટરમીડિયેટ ઍન્ડ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન, હૈદ્રાબાદ સિંદ	ફર્સ્ટ બી.એસસી.

૧	૨	૩	૪
૪૬.	એમ. કરુણાનિધિ	બી.ફાર્મ. પરીક્ષા પાસ, ધ તામીલનાડુ ડૉ. એમ. જી. આર. મેડિકલ યુનિવર્સિટી	એમ.ફાર્મ.
૪૭.	માહેમલ અબ્દેલ મુનીમ બી.આઈ.	જનરલ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ, મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન, યુનાઈટેડ આરબ-અમીરાત	ફર્સ્ટ બી.એ.
૪૮.	તારીગ અલસાથેર ખીદીર	ધ સેકન્ડરી સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ, મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન ઑફ સુદાન	ફર્સ્ટ બી.એસસી.
૪૯.	કમલેશકુમાર	ઈન્ટરમીડિયેટ સાયન્સ પાર્ટ ૧, ૨, બોર્ડ ઑફ ઈન્ટરમીડિયેટ એજ્યુકેશન, કરાંચી	ફર્સ્ટ બી.એસસી.
૫૦.	માઝ ઓસ્માન મોહંમદ	મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન, ઈજિપ્તની જનરલ સેકન્ડરી એજ્યુકેશન સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ	ફર્સ્ટ બી.એસસી.
૫૧.	મહમદ મોહમદ ઈસમાઈલ મારહેક	ધ સેકન્ડરી સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ, મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન, સુદાન	ફર્સ્ટ બી.એ.
૫૨.	અબુબકેર રાહુમા બાબીકેર	ધ સેકન્ડરી સ્કૂલ સર્ટિફિકેટ પરીક્ષા પાસ, મિનિસ્ટ્રી ઑફ એજ્યુકેશન, સુદાન	ફર્સ્ટ બી.એસસી.
૫૩.	એ. પી. સુથાર	ઈન્સ્ટિટ્યુશન ઑફ ઈલેકટ્રોનિકસ ઍન્ડ ટેલિકોમ્યુનિકેશન એન્જિનિયર્સ, ન્યૂ દિલ્હી	એમ.બી.એ.
૫૪.	શીલ વરુણ ડૉ. એસ. પી. શીલ	રુરકી યુનિવર્સિટીમાંથી એમ.એસસી.-૨ પાસ કર્યા પછી પી.આર.એલ.માં એક વર્ષનો પોસ્ટ એમ.એસસી.નો કોર્સ પાસ	પીએચ.ડી.

પરિશિષ્ટ "ઝ"
કામકાજ ક્રમાંક ૧૦

નવી કૉલેજ માટેની જરૂરિયાત અંગેની સમિતિનો હેવાલ

(અ) પાદરા તાલુકા વિકાસ મંડળ, પાદરા તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. આ વિસ્તારની જુદી જુદી શાળાઓની ૧૨મા ધોરણની વિદ્યાર્થી સંખ્યા અને આસપાસની કૉલેજોમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓને સમાવવાની મુશ્કેલી જોતાં સદરહુ સંસ્થાને વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની કૉલેજ શરૂ કરવાની જરૂરિયાત નીડ-તપાસસમિતિને જણાય છે, તદુપરાંત આ સંસ્થા પાસે પૂરતી ભૌતિક સગવડો પણ ઉપલબ્ધ હોઈ વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની કૉલેજનું જોડાણ આપવા માટે સમિતિ ભલામણ કરે છે.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
શ્રી. એન. આર. શાહ

(અ) કોઠંબા વિભાગ નાગરિક હાયર એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ, કોઠંબા, જિ. પંચમહાલ તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી, વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. આ વિસ્તારની જુદી જુદી શાળાઓની ૧૨મા ધોરણની વિદ્યાર્થી-સંખ્યા અને આસપાસની કૉલેજોમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓને સમાવવાની મુશ્કેલી જોતાં સદરહુ સંસ્થાને વિનયન અને વાણિજ્ય કૉલેજ શરૂ કરવાની જરૂરિયાત નીડ-તપાસસમિતિને જણાય છે. તદુપરાંત આ સંસ્થા પાસે પૂરતી ભૌતિક સગવડો પણ ઉપલબ્ધ હોઈ ફક્ત વિનયન વિદ્યાશાખાની કૉલેજનું જોડાણ આપવા માટે સમિતિ ભલામણ કરે છે.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
શ્રી. એન. આર. શાહ

(અ) અખિલ આંજણા કેળવણી મંડળ, ગાંધીનગર તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી વિનયન વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. આ વિસ્તારની જુદી જુદી શાળાઓની ૧૨મા ધોરણની વિદ્યાર્થી-સંખ્યા અને આસપાસની કૉલેજોમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓને સમાવવાની મુશ્કેલી જોતાં સદરહુ સંસ્થાને મહિલાઓ માટેની વિનયન વિદ્યાશાખાની કૉલેજ શરૂ કરવાની જરૂરિયાત નીડ-તપાસસમિતિને જણાય છે. તદુપરાંત આ સંસ્થા પાસે પૂરતી ભૌતિક સગવડો પણ ઉપલબ્ધ હોઈ મહિલાઓ માટેની વિનયન વિદ્યાશાખાની કૉલેજનું જોડાણ આપવા માટે સમિતિ ભલામણ કરે છે.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
શ્રી. એન. આર. શાહ

(અ) આંકલાવ કેળવણી મંડળ, આંકલાવ, જિ. ખેડા તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. આ વિસ્તારની જુદી જુદી શાળાઓની ૧૨મા ધોરણની વિદ્યાર્થી-સંખ્યા અને આસપાસની કૉલેજોમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓને સમાવવાની મુશ્કેલી જોતાં સદરહુ સંસ્થાને ફકત વિનયન વિદ્યાશાખાની જરૂરિયાત નીડ-તપાસસમિતિને જણાય છે. તદુપરાંત આ સંસ્થા પાસે પૂરતી ભૌતિક સગવડો પણ ઉપલબ્ધ હોઈ વિનયન વિદ્યાશાખાની કૉલેજનું જોડાણ આપવા માટે સમિતિ ભલામણ કરે છે.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
શ્રી. એન. આર. શાહ

(અ) આવળા કેળવણી મંડળ, આવળા, જિ. અમદાવાદ તરફથી જૂન ૧૯૯૪થી વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. આ વિસ્તારની જુદી જુદી શાળાઓની ૧૨મા ધોરણની વિદ્યાર્થી-સંખ્યા અને આસપાસની કૉલેજોમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓને સમાવવાની મુશ્કેલી જોતાં સદરહુ સંસ્થાને વિનયન અને વાણિજ્યની નવી કૉલેજ શરૂ કરવાની જરૂરિયાત નીડ-તપાસસમિતિને જણાય છે. તદુપરાંત આ સંસ્થા પાસે પૂરતી ભૌતિક સગવડો પણ ઉપલબ્ધ હોઈ વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની કૉલેજનું જોડાણ આપવા માટે સમિતિ ભલામણ કરે છે.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
શ્રી. એન. આર. શાહ

(બ) પંચમહાલ જિલ્લા યુવક મંડળ, ધારાપુર તરફથી જૂ.ા. ૧૯૯૪થી વિનયન અને વાણિજ્યની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. યુનિવર્સિટીએ સૂચવ્યા મુજબ અને સંસ્થાએ તેમની પાસેની નાણાકીય સજ્જતાઈ અને ક્ષમતાની ખાતરી નિયત સમયમર્યાદામાં યુનિવર્સિટીને કરાવેલ ન હોઈ આ સંસ્થાની અરજી પરત્વે કોઈ વિચારણા કરવાની રહેતી નથી.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
શ્રી. એન. આર. શાહ

(બ) એચ. પી. ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, અમદાવાદ તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. નીડ-તપાસસમિતિએ સંસ્થાની રૂબરૂ મુલાકાત લીધા બાદ જણાવેલ કે સંસ્થા પાસે ઉપલબ્ધ ભૌતિક સુવિધાઓ અને અન્ય પરિસ્થિતિ જોતાં વિનયન અને વાણિજ્યની નવી કૉલેજ માટે જૂન, ૧૯૯૪થી મંજૂરી આપવાની જરૂરિયાત જણાતી નથી.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
પ્રિ. એન. આર. શાહ

(બ) સર્વોદય હાયર એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ, શહેરા, જિ. પંચમહાલ તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. સંસ્થાએ કરેલી અરજીના સંદર્ભમાં પ્રાથમિક વિગતોની ચકાસણી અર્થે સંસ્થાના પ્રતિનિધિઓને યુનિવર્સિટી ખાતે તા. ૧૩--૭--૧૯૯૩ના રોજ રૂબરૂ બોલાવવામાં આવેલા હતા, પરંતુ તેઓ હાજર ન રહેતાં આ સંસ્થાની દરખાસ્ત ઉપર કોઈ કાર્યવાહી કરવાની રહેતી નથી.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
શ્રી. એન. આર. શાહ

(અ) અખિલ ગુજરાત આદિવાસી ગ્રામ્ય વિકાસ પરિષદ, ગરવાડા, જિ. પંચમહાલ ખાતે જૂન, ૧૯૯૪થી વિનયન અને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. નીડ-તપાસસમિતિએ સંસ્થાની રૂબરૂ મુલાકાત લીધી. બાદ જણાયેલ કે સંસ્થા પાસે ઉપલબ્ધ ભૌતિક સુવિધાઓ અને અન્ય પરિસ્થિતિ જોતાં વિનયન અને વાણિજ્યની નવી કૉલેજ માટે જૂન, ૧૯૯૪થી મંજૂરી આપવાની જરૂરિયાત જણાતી નથી.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
શ્રી. એન. આર. શાહ

(બ) સર્વોદય ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, કાંકણપુર તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી વિનયન વિદ્યાશાખાની કૉલેજમાં વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની કૉલેજ પણ જૂન, ૧૯૯૪થી શરૂ કરવા માટે અરજી આવી હતી. આસપાસના વિસ્તારની કૉલેજોમાં વાણિજ્ય વિદ્યાશાખામાં વધુ વિદ્યાર્થીઓની પ્રવેશક્ષમતા ઉપલબ્ધ હોઈ કાંકણપુર ખાતે વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાની જરૂરિયાત આ સમિતિ સ્વીકારતી નથી.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
શ્રી. એન. આર. શાહ

ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રેસ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૯

ગુજરાત યુનિવર્સિટી

ગુજરાત યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલની સભા ગુરુવાર, તા. ૧૬—૬—૧૯૯૪ના રોજ બપોરે ૧૨—૩૦ કલાકે યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં મળી હતી. સભાનું પ્રમુખસ્થાન કુલપતિશ્રી પ્રો. એન. વી. વસાણીએ સંભાળ્યું હતું. સભામાં હાજરી નીચે પ્રમાણે હતી :

ક્રમાંક	સભ્યનું નામ	તા. ૧૬—૬—૧૯૯૪
૧.	પ્રો. એન. વી. વસાણી, કુલપતિશ્રી	હાજર
૨.	પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી	હાજર
૩.	પ્રો. વાય. કે. અમવાત	હાજર
૪.	પ્રો. એસ. બી. વોરા	હાજર
૫.	પ્રિ. એન. વી. રાવલ	હાજર
૬.	પ્રિ. વી. એચ. દીક્ષિત	હાજર
૭.	ડૉ. કેતનભાઈ ડી. દેસાઈ	હાજર
૮.	પ્રિ. એમ. વી. છાણવિયા	હાજર
૯.	પ્રો. વી. પી. ભારદ્વાજ	ગેરહાજર
૧૦.	પ્રો. એલ. વી. જોષી	હાજર
૧૧.	પ્રો. ધવલ મહેતા	ગેરહાજર
૧૨.	પ્રો. યુ. એમ. રાવલ	હાજર
૧૩.	પ્રો. બી. એમ. શુકલ	હાજર
૧૪.	પ્રિ. ડી. એમ. શીખ	હાજર
૧૫.	શ્રી. એન. એમ. પરીખ	હાજર
૧૬.	ડૉ. એસ. જી. શાહ	હાજર
૧૭.	ડૉ. બી. એસ. પટેલ	હાજર
૧૮.	પ્રિ. આર. ડી. દવે	ગેરહાજર
૧૯.	પ્રો. પી. સી. પરીખ	હાજર
૨૦.	પ્રો. એ. આર. શાહ	હાજર
૨૧.	શ્રીમતી નીતાબહેન એસ. શાહ	હાજર

ક્રમાંક	સભ્યનું નામ	તા. ૧૬–૬–૧૯૯૪
૨૨.	પ્રિ. યુ. બી. પાઠક	ગેરહાજર
૨૩.	પ્રિ. એન. વી. પંડ્યા	ગેરહાજર
૨૪.	કુ. એન. જે. ચિનોય	ગેરહાજર
૨૫.	પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ	હાજર
૨૬.	ડૉ. અંજનાબહેન દેસાઈ	હાજર
૨૭.	ડૉ. એચ. એસ. શાહ	હાજર
૨૮.	પ્રિ. એચ. એમ. દેસાઈ	હાજર
૨૯.	પ્રો. ડી. જે. ભટ્ટ	ગેરહાજર
૩૦.	ડૉ. સી. એ. ટોપીવાલા	હાજર

૧. તા. ૨૯–૪–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ ઍકેડેમિક કાઉન્સિલની સભાની નોંધ મંજૂર કરવા બાબત.

તા. ૨૯–૪–૧૯૯૪ના રોજ મળેલી ઍકેડેમિક કાઉન્સિલની સભાની નોંધ મંજૂર કરવામાં આવી હ તે ઉપર કુલપતિશ્રીએ સહી કરી.

૨. કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલાં નીચેનાં કાર્ય (જાણ સારુ) :

૨ (૧). ગુજરાતી, હિંદી, સંસ્કૃત, અંગ્રેજી, પર્શિયન-ઉર્દૂ વિષયની અભ્યાસસમિતિઓએ અને પ્રા પાલિ, મરાઠી, સિંધી, વિષયની ઍડહોક સમિતિઓએ જે તે વિષયની ભાષાઓના ૧૯૯૫માં લેવા પ્રથમ વર્ષ બી.એ.થી એમ.એ. ભાગ-૨ સુધીની પરીક્ષાના તેમ જ નર્સિંગ અને ફાર્મસીના અંગ્રેજ પાઠ્યપુસ્તકો નિયત કરવા કરેલ ભલામણ મંજૂર કર્યાનું;

૨ (૨). સમાજશાસ્ત્ર વિષયની અભ્યાસસમિતિની તા. ૧૫–૧–૧૯૯૪ સભાએ પ્રથમ વર્ષ બી.એ. દ્વિતીય વર્ષ બી.એ.ના સમાજશાસ્ત્ર વિષયના અભ્યાસક્રમમાં કરેલ સુધારા અને તૃતીય વર્ષ બી.એ. તૈયાર કરેલ નવો સુધારેલો અભ્યાસક્રમ જૂન, ૧૯૯૪થી અમલમાં આવે તેવી ભલામણ મં કર્યાનું;

૨ (૩). વિનયન વિદ્યાશાખાનો પ્રથમ વર્ષ બી.એ.ના ઇતિહાસ વિષયના પેપર (૧), (૨) મુખ્ય ગ અને દ્વિતીય ગૌણ વિષયનો સુધારેલો અભ્યાસક્રમ ૧૯૯૪ના જૂનથી અમલી બને તે રીતે કરવા ઇતિહાસ વિષયની અભ્યાસસમિતિની તા. ૧૮–૪–૧૯૯૪ની સભાની ભલામણ મંજૂર કર્યા

૨ (૪). ગૃહવિજ્ઞાન વિષયની અભ્યાસસમિતિની તા. ૩૦–૬–૧૯૯૩ની સભાએ દ્વિતીય વર્ષ બી.એ. અ એમ.એ. ભાગ-૧ અને ૨ની ગૃહવિજ્ઞાન વિષયના અભ્યાસક્રમમાં કરેલ સુધારા વધારા જૂન, ૧૯૯૪ અમલી બને તેવી ભલામણ મંજૂર કર્યાનું;

૨ (૫). તત્ત્વજ્ઞાન વિષયની અભ્યાસસમિતિએ તેની તા. ૨૪–૫–૧૯૯૪ની સભામાં પ્રથમ વર્ષ અને દ્વિ વર્ષ બી.એ.ના તત્ત્વજ્ઞાન વિષયમાં કરેલ સુધારા અને તૃતીય વર્ષ બી.એ.નો નવો અભ્યા જૂન, ૧૯૯૪થી અમલી બને તેવી ભલામણ મંજૂર કર્યાનું;

૨ (૬). તત્ત્વજ્ઞાન વિષયની અભ્યાસસમિતિએ તેની તા, ૧૪–૬–૧૯૯૩ની સભામાં એમ.એ. ભાગ ૧ સુધારેલો અભ્યાસક્રમ જૂન, ૧૯૯૩થી અમલમાં આવે તે રીતે મંજૂર કર્યાનું;

(૭). આંકડાશાસ્ત્ર વિષયની અભ્યાસસમિતિની તા. ૧૧--૪--૧૯૯૪ની સભાએ તૈયાર કરેલ એમ.એ./એમ.એસસી. ભાગ ૧, ૨નો આંકડાશાસ્ત્ર વિષયનો નવો અભ્યાસક્રમ જૂન, ૧૯૯૪થી અમલમાં આવે તેવી અભ્યાસસમિતિની ભલામણ મંજૂર કર્યાનું;

(૮). એલ. ડી. આર્ટ્સ કૉલેજ, અમદાવાદમાં જૂન, ૧૯૯૪થી બી.ઓ. (ગૌણ)માં કૉમ્પ્યુટર મેથડ્સનો અભ્યાસક્રમ શીખવવાની જોડાણ અરજી પરત્વે મૂકવામાં આવેલી ઍકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ મંજૂર કર્યાનું:

ઍકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ

"આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલ શરતોનું પાલન એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૩૦--૬-૧૯૯૪ સુધીમાં કરે તો તેને બી.ઓ. (ગૌણ)માં કૉમ્પ્યુટર મેથડ્સના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે તા. ૧૧-૬--૧૯૯૪થી તા. ૧૪--૬--૧૯૯૫ સુધીનું વધારાનું જોડાણ આપવા માટે એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. (અ) પૂર્ણ સમયના પ્રોગ્રામરની નિમણૂક કરવામાં આવે,
(બ) ખંડ સમયના વ્યાખ્યાતાની નિમણૂક કરવામાં આવે,

૨. (અ) પ્રાયોગિક કાર્ય માટે મશીન દીઠ બે વિદ્યાર્થીઓની બૅચ રાખવામાં આવે,
(બ) ગુણવત્તાના ધોરણે પ્રવેશ આપવામાં આવે. (ત્રીસ વિદ્યાર્થીઓને),
(ક) સદરહુ વિષય શીખવવા માટે વિદ્યાર્થી પાસેથી પ્રતિ સત્ર દીઠ રૂ. ૩૦૦નો ફી લેવામાં આવે;

૩. ગ્રંથાલય માટે અત્યાર સુધીમાં વખતોવખત મૂકેલી શરતોના સંદર્ભમાં કૉલેજે પોતાના ભંડોળમાંથી કરેલ કુલ ખર્ચનો આંકડો મોકલવામાં આવે અને અત્યાર સુધીની શરતોના સંદર્ભમાં ખર્ચ કરવામાં ઊણપ રહેલી જણાય તો તેટલી રકમનાં પુસ્તકોની ખરીદી કરીને તેમ કર્યાની જાણ કરવામાં આવે;

૪. પુસ્તકો અને સામયિકો માટે પ્રત્યેક વિદ્યાશાખા દીઠ પ્રતિવર્ષ ઓછામાં ઓછા રૂ. ૪,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૫. કૉમ્પ્યુટર સાયન્સના વિષય પુસ્તકો માટે રૂ. ૧,૦૦૦નો અનાવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૬. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીઓને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, પ્રૉવિડન્ટ ફંડ, ગ્રૅચ્યુઈટી અને ઘરભાડા ભથ્થું આપવામાં આવે તથા તેમને તેમ જ છૂટા થયેલા શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીઓને વેતન, વળતર કે અન્ય કોઈ લેણું ચુકવવાનું બાકી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે અને જો કોઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી હોય તો તે ચૂકવી આપવામાં આવે તેમ જ વિદ્યાર્થીની સંખ્યાને લક્ષમાં લઈ મહેકમ અંગેના યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ બિનશિક્ષક વર્ગના પર્યાપ્ત કર્મચારીઓની નિમણૂક કરવામાં આવે અને મહેકમના સંદર્ભમાં નિમણૂક બાકી રહેવા પામી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે,

૭. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી ઇત્યાદિ અંગે અનુ. જાતિ, અનુ. જનજાતિ અને અક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીઓ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવે છે-આવશે,

૮. કૉલેજના અન્ય વહીવટ વિપરીત અસર થશે નહીં, તેની ખાંધરી આપવામાં આવે."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીઓ મંજૂર કરેલાં ઉપરોક્ત ક્રમાંક ૨(૧)થી (૨(૮)માં દર્શાવેલ કાર્યોની નોંધ લેવામાં આવી.

[આમત ક્રમાંક ૨(૧)થી ૨(૭)નું વિગતે પરિશિષ્ટ "ક-ખ-ગ-ઘ-ચ-છ-જ" તરીકે સામેલ છે.]

૩. અભ્યાસક્રમોમાં ફેરફાર કરવામાં એકસૂત્રતા જળવાય તે માટે માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો નિયત કરવા માટે વિનયન, વિજ્ઞાન, વાણિજ્ય અને તબીબી વિદ્યાશાખાઓના ડીનની તા. ૩૧-૫-૧૯૯૪ની સભામાં કરેલ ભલામણો અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે તા. ૩૧-૫-૧૯૯૪ના રોજ મળેલ વિનયન, વિજ્ઞાન અને વાણિજ્ય તથા તબીબી વિદ્યાશાખાના ડીનશ્રીઓની સભામાં કરેલ ભલામણોનો સ્વીકાર કરવો તથા જરૂરી કાર્યવાહી સારુ તેની જાણ તમામ અભ્યાસસમિતિઓના અધ્યક્ષશ્રીઓને કરવી.

(ઉપરોક્ત ભલામણો પરિશિષ્ટ "ઝ" તરીકે સામેલ છે).

૪. નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદની જૂન, ૧૯૯૪થી અમદાવાદ ખાતે ઇજનેરી વિદ્યાશાખાની વ્યાવસાયિક ધોરણે નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટે આવેલી અરજી પરત્વે કુલપતિશ્રી નિયુક્ત "Need Committee અને તપાસસમિતિ"ની ભલામણ પર વિચારણા કરવા બાબત :

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન, અમદાવાદ નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની આ સાથે નીચે દર્શાવેલ શરતોનું પાલન એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૩૧-૭-૧૯૯૪ સુધીમાં કરે તો તેને ઇજનેરી વિદ્યાશાખામાં ફર્સ્ટ ઇયર બી.ઈ.ના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે તા. ૧૫-૬-૧૯૯૪ થી તા. ૧૪-૬-૧૯૯૫ સુધીનું નવું જોડાણ આપવા માટે એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં ધોરણો અને સ્ટાન્ડર્ડસ અનુસાર જરૂરી સુવિધાઓવાળા મકાનની (વર્ગખંડો માટે, લેબોરેટરીઝ માટે, વર્કશોપ્સ માટે, આચાર્ય માટે, સ્ટાફ માટે, ગર્લ્સ રૂમ, બોઈઝ રૂમ, ટોઇલેટ્સ તથા અન્ય સુવિધાઓવાળા (ઉપરે) અવશ્ય ૩૧ જુલાઈ, ૧૯૯૪ સુધીમાં કરવામાં આવે.

૨. કૉલેજ માટે અન્ય જરૂરી ભૌતિક સાધનો, લેબોરેટરી/વર્કશોપ્સ માટેનાં જરૂરી ઇકિવપમેન્ટ્સ, ફર્નિચર વગેરે એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં ધોરણો અને સ્ટાન્ડર્ડસ મુજબ વસાવવામાં આવે;

૩. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં ધોરણો, સ્ટાન્ડર્ડસ અનુસાર જરૂરી સુવિધાવાળી હૉસ્ટેલ તથા રમતગમત માટેનું મેદાન અને સાધનોની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે;

૪. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં ધોરણો અને સ્ટાન્ડર્ડસ અનુસાર જરૂરી શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીગણની નિમણૂક કરવાની રહે;

૫. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં ધોરણો, સ્ટાન્ડર્ડસ અનુસાર કોમ્પ્યુટિંગ ફેસિલિટીઝ, ગ્રંથાલય અને ગ્રંથાલયમાં પુસ્તકો અને જર્નલોની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે;

૬. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ શિક્ષકોને પગારધોરણ, ઈંધવારો ભથ્થું, વતનભથ્થું તથા પ્રોવિડન્ટ ફંડનો લાભ આપવામાં આવે (તથા શિક્ષકોનાં વાર્ષિક મૂળ પગારના પાંચ ટકાના દરે ગ્રેચ્યુઈટી / પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લાભો માટે જરૂરી ફંડ ઊભું કરવામાં આવે);

૭. કૉલેજના સંચાલનમાં જે ખામી થાય તે પૂરી કરવાની સંચાલક મંડળ તરફથી બાંયધરી આપવામાં આવે;

૮. "ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, બઢતી, ઈ. અંગે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને અન્યોપાય દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીએ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવશે" તે મુજબનું સંસ્થાનું બાંયધરીપત્ર;

૯. આ યુનિવર્સિટીની સ્થાનિક તપાસસમિતિ સાથે અરજીકર્તા મંડળના હોદ્દેદારો સાથે થયેલ સ્પષ્ટતા અન્વયે (૧) આચાર્યશ્રી, (૨) શૈક્ષણિક તથા (૩) બિનશૈક્ષણિક વર્ગના કર્મચારીઓની નિમણૂક માટેનાં (ઓપન) ઈન્ટરવ્યૂ યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં રાખવામાં આવે;

૧૦. યુનિવર્સિટીના નિયમાનુસારની વરણી સમિતિ ઉપરાંતના સભ્યો વરણી સમિતિ ઉપર કુલપતિશ્રી નિયુક્ત કરશે. કુલપતિશ્રી દ્વારા નિયુક્ત આવા સભ્યોનાં નામ સંસ્થાએ યુનિવર્સિટી પાસેથી મેળવી લેવાનાં રહેશે;

૧૧. સંસ્થાએ રૂ. ૧૨,૦૦,૦૦૦ (બાર લાખ)ની રકમ ડિપોઝિટ તરીકે યુનિવર્સિટીમાં જમા કરાવવાની રહેશે. આ ડિપોઝિટ ઓછામાં ઓછાં પાંચ વર્ષ યુનિવર્સિટીમાં જમા રહેશે.

(નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ **પરિશિષ્ટ "ટ"** તરીકે સામેલ છે.)

૫. કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલ નીચેનું કાર્ય (જાણ સારુ) :

મહીપતરામ આશ્રમ, અમદાવાદ સંચાલિત અને એસ.એન.ડી.ટી. યુનિવર્સિટી મુંબઈ સાથે સંલગ્ન એમ. પી. આર્ટ્સ ઍન્ડ એમ. એચ. કૉમર્સ કૉલેજ ફૉર વિમેન અમદાવાદની જૂન, ૧૯૯૪થી ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે જોડાણ મેળવવા માટે અરજી આવી છે. સદરહુ અરજી ગુજરાત યુનિવર્સિટી ધારાની કલમ ૩૩(૧૦) અન્વયે સ્વીકાર્યાનું અને તે પરત્વે સ્થાનિક તપાસસમિતિ નીમ્યાનું;

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલાં ઉપરોક્ત કાર્યોની નોંધ લેવામાં આવી.

૬. વનસ્પતિશાસ્ત્ર વિષયની અભ્યાસસમિતિના અધ્યક્ષશ્રીઓ ડિપ્લોમા ઈન ફૉરેસ્ટ્રીનો સુધારેલ અભ્યાસક્રમ રજૂ કરેલ છે, તે જૂન, ૧૯૯૪થી અમલમાં મૂકવા વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે વનસ્પતિશાસ્ત્ર વિષયના અભ્યાસસમિતિના અધ્યક્ષશ્રીઓ જૂન, ૧૯૯૪થી અમલમાં મૂકવા સારુ ડિપ્લોમા ઈન ફૉરેસ્ટ્રીનો સુધારેલ અભ્યાસક્રમ રજૂ કરેલ છે તેને મંજૂરી આપવી.

(સુધારેલ અભ્યાસક્રમ **પરિશિષ્ટ "ઠ"** તરીકે સામેલ છે.)

ત્યાર બાદ પ્રમુખશ્રીની પરવાનગીથી નીચેની બાબતો રજૂ કરવામાં આવી :

૭. એમ. પી. આર્ટ્સ ઍન્ડ એમ. એચ. કૉમર્સ કૉલેજ ફૉર વિમેન, અમદાવાદની એસ.એન.ડી.ટી. યુનિવર્સિટી, બૉમ્બેમાંથી ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે જૂન ૧૯૯૪થી જોડાણ મેળવવા માટેની અરજી ઉપર કુલપતિશ્રીએ નિયુક્ત કરેલ નીડ તથા સ્થાનિક તપાસ સમિતિના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે નીડ અને સ્થાનિક તપાસસમિતિના હેવાલનો સ્વીકાર કરવો તથા તદનુસાર જરૂરી કાર્યવાહી કરવા સારુ સંસ્થાને જણાવવા **એકેડેમિક કાઉન્સિલને** ભલામણ કરવી.

(નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ **પરિશિષ્ટ "ડ"** તરીકે સામેલ છે.)

૮. મહેમદાવાદ ખાતે ગાયત્રી કેળવણી મંડળ, નડિયાદ દ્વારા શારીરિક શિક્ષણની નવી કૉલેજ શરૂ કરવાની માટે આવેલી જોડાણ અરજી ઉપર કુલપતિશ્રીએ નિયુકત કરેલ નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત :

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે, ગાયત્રી કેળવણી મંડળ, મહેમદાવાદ નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલ શરતોનું પાલન ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૩૧-૩-૧૯૯૪ સુધીમાં કરે તો તેને શારીરિક શિક્ષણ વિદ્યાશાખાના બી.પી.એડ. પ્રથમ વર્ષના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે તા. ૧૫-૬-૧૯૯૪ થી તા. ૧૪-૬-૧૯૯૫ સુધીનું નવું જોડાણ આપવા માટે ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. નીચે મુજબ મેદાન માટે, વર્ગ ખંડો માટે, આચાર્ય ખંડ, અધ્યાપક ખંડ, કાર્યાલય માટે ખંડ, બહેનો માટે અલગ ટોઇલેટની સુવિધા સાથેનો ખંડ, છાત્રાલય માટેની વ્યવસ્થા, ભોજનાલય, વાંચનાલય અને પુસ્તકાલય માટેનો ખંડ વગેરેની વ્યવસ્થા કરવાની રહેશે. જિમ્નેશિયમ હોલની વ્યવસ્થા પણ કરવાની રહેશે :

પ્રથમ વર્ષના બી.પી.એડ. અભ્યાસક્રમ માટેની વિગતો

(૧) મેદાન :

૧.	૪૦૦ મી.નો ટ્રેક—૧૦૦મી. × ૧૯૦ મી.	૧૯,૦૦૦ ચો.મી.
૨.	બાસ્કેટ બૉલ ૧—૩૨ મી. × ૨૦ મી.	૬૪૦ ચો.મી.
૩.	ખો-ખો ૧—૩૨ મી. × ૨૦ મી.	૬૪૦ ચો.મી.
૪.	કબડ્ડી ૧—૧૩ મી. × ૨૦ મી.	૨૬૦ ચો.મી.
૫.	હેન્ડ બૉલ ૧—૪૦ મી. × ૨૦ મી.	૮૦૦ ચો.મી.
		૨૧,૩૪૦ ચો.મી.

(૨) જિમ્નેશિયમ હોલ ૧—૩૦ મી. × ૨૦ મી. × ૮ મી.

(૩) મકાનો :

૧. કાર્યાલય રૂમ—૨
૨. સ્ટાફરૂમ—૧
૩. વર્ગખંડ—૨
૪. પુસ્તકાલય—૧
૫. સાધન ખંડ—૧
૬. છાત્રાલય (૧૦૦ વિદ્યાર્થીઓ માટે) રૂમ—૨૧
૭. ભોજનાલય—રસોડું + હૉલ

(૪) વિદ્યાર્થી સંખ્યા—૧૦૦

૨. નીચે મુજબના સ્ટાફની નિમણૂક સંસ્થાએ કરવાની રહેશે :

૧. પ્રિન્સિપાલ–૧

૨. અધ્યાપક–૭

૩. સીનિયર કલાર્ક–૧

૪. જુનિયર કલાર્ક / ગ્રંથપાલ–૧

૫. ગ્રાઉન્ડમેન–૨

૬. પટાવાળા–૧

૭. ચોકીદાર–માળી–૧

૩. નીચે મુજબનુ ફીનું ધોરણ સંસ્થાએ રાખવાનું રહેશે :

		રૂપિયા
૧. પ્રવેશ ફી	...	૨૫
૨. કોલેજ અનામત	...	૨૦૦
૩. શિક્ષણ ફી	...	૧૦૦૦
૪. એનરોલમેન્ટ ફી	...	૫૦
૫. સાધનસામગ્રી અને પ્રાયોગિક ફી	...	૭૦૦
૬. પુસ્તકાલય ફી	...	૧૦
૭. પરીક્ષા ફી	...	૧૫૦
૮. વિદ્યાર્થી કલ્યાણ ફી	...	૧૦
૯. છાત્રાલય ફી	...	૧૦૦૦
૧૦. ગણવેશ ઓડવાન્સ	...	૬૦૦
૧૧. પ્રવાસ ઓડવાન્સ	...	૫૦૦
૧૨. કેમ્પ ઓડવાન્સ	...	૫૦૦
૧૩. જિમખાના અને સાંસ્કૃતિક ફી સહિત	...	૨૬

૪. ગ્રંથાલય માટે રૂ. ૧૨,૫૦૦નો અનાવર્તક ખર્ચ નીચે મુજબ કરવામાં આવે :

(અ) પુસ્તકો માટે...રૂ. ૧૦,૦૦૦

(બ) સામયિકો માટે...રૂ. ૧,૨૫૦

(ક) સંદર્ભગ્રંથો માટે...રૂ. ૧,૨૫૦.

૫. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ આચાર્ય માટે કોલેજ નજીક ભાડામુકત રહેઠાણની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

૬. આચાર્યને હોદ્દાની રૂએ વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્ય બનાવવામાં આવે.

૭. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ શિક્ષકોને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, ઘરભાડા ભથ્થું તથા પ્રોવિડન્ટ ફંડનો લાભ આપવામાં આવે અને શિક્ષકોને તથા બિનશિક્ષક કર્મચારીઓને ગ્રેચ્યુઈટીના લાભ આપવા માટે જરૂરી ફંડ ઊભું કરવામાં આવે,

૮. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.ઓ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, બઢતી, બઢતી, ઈત્યાદિ અંગે અનુ. જાતિ, અનુ. જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીઓ સમયોસમયે નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવે, તે મુજબનો સંસ્થાઓ બાંયધરી પત્ર આપવો.

૯. આ યુનિવર્સિટીની સ્થાનિક તપાસસમિતિ સાથે અરજીકર્તા મંડળના લોદ્દેદાર સાથે થયેલી સ્પષ્ટતા અન્વયે (૧) આચાર્યશ્રી, (૨) શૈક્ષણિક તથા (૩) બિનશૈક્ષણિક વર્ગના કર્મચારીઓની નિમણૂક માટેના ઓપન ઈન્ટરવ્યૂ યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં રાખવામાં આવે.

૧૦. યુનિવર્સિટીના નિયમાનુસારની ફેકલ્ટીસમિતિ ઉપરાંતના સભ્યો વરણીસમિતિ ઉપર કુલપતિશ્રી નિયુક્ત કરશે. કુલપતિશ્રી દ્વારા નિયુક્ત આવા સભ્યોનાં નામ સંસ્થાએ યુનિવર્સિટી પાસેથી મેળવી લેવાનાં રહેશે,

૧૧. સંસ્થાએ રૂ. ૬ લાખની રકમ ડિપોઝિટ તરીકે યુનિવર્સિટીમાં જમા કરાવવાની રહેશે. આ ડિપોઝિટ સંસ્થા ગ્રાન્ટપાત્ર થાય ત્યાં સુધી યુનિવર્સિટીમાં જમા રહેશે.

૧૨. જોડાણ આપ્યા બાદ કૉલેજ ગ્રાન્ટપાત્ર થાય તેટલા સમયગાળા દરમિયાન જો કૉલેજ તરફથી યુનિવર્સિટીએ નિયત કર્યા પ્રમાણે શિક્ષક/બિનશિક્ષક કર્મચારીની વર્ગના મોટા ભાગ દરમિયાન નિમણૂક કરવામાં આવશે નહીં તો જ્યારે પણ સંસ્થા ગ્રાન્ટને પાત્ર થશે ત્યારે આવી નિમણૂકો નહીં કરીને બચત કરેલ રકમ જેટલી રકમ અનુદાનમાંથી કપાત કરવાની જવાબદારી સરકારને યુનિવર્સિટી કરી શકશે.

૧૩. સદરહુ અભ્યાસક્રમમાં પ્રવેશ માટે સંચાલક/દાતાની કોઈ બેઠક અનામત રાખવામાં આવશે નહીં તેની બાંયધરી આપવામાં આવે.

૧૪. આ અભ્યાસક્રમમાં તમામ પ્રવેશ યુનિવર્સિટી દ્વારા કેન્દ્રિયકૃત પદ્ધતિથી આપવામાં આવશે.

(નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ **પરિશિષ્ટ "ઢ"** તરીકે સામેલ છે.)

૯. જામનગરમાં સુશિલાબહેન કોટેચા આર્ટ્સ કૉલેજ, કાંકણપુરમાં જૂન, ૧૯૯૪થી વાણિજ્ય વિદ્યાશાખા ઉમેરવા માટેની જોડાણ અરજી બાબતે સદરહુ કૉલેજે રાજ્ય સરકારશ્રીમાં અપીલ કરી હતી તેના સંદર્ભમાં જરૂરિયાત સમિતિ અને સ્થાનિક તપાસસમિતિના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રી નિયુક્ત નીડ તથા તપાસસમિતિનો હેવાલ **સ્વીકારવો** તથા તદનુસાર સદરહુ સંસ્થાને વાણિજ્ય **વિદ્યાશાખાનું** વધારાનું જોડાણ નહીં આપવા માટે ઍકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(નીડ અને તપાસસમિતિનો હેવાલ **પરિશિષ્ટ "ણ"** તરીકે સામેલ છે.)

ત્યાર બાદ સભાનું કામકાજ પૂરું થયું હતું.

નં. ઍકેડેમિક કાઉન્સિલ/૨૫૨૩૭/૧૯૯૪
ગુજરાત યુનિવર્સિટી કાર્યાલય,
નવરંગપુરા, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૯.
તા. ૨૯-૯-૧૯૯૪.

એમ. એસ. શાહ
કાર્યકારી કુલસચિવ

પ્રથમ વર્ષ બી.એ.(ગુજરાતી) બીજા ગૌણ વિષય તરીકે

પ્રશ્નપત્ર ૭ (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે પાઠ્યપુસ્તક

જાતર (નવલકથા)—મફત ઓઝા ... ૭૦ ગુણ

(**નોંધ.**—સ્વરૂપગત પ્રશ્નો તથા પૂર્વાપર સંબંધના પ્રશ્ના પૂછવા નહીં.)

દ્વિતીય વર્ષ બી.એ. (ગુજરાતી) ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૩ : એકાંકીનું સાહિત્યસ્વરૂપ—ગુજરાતી પ્રતિનિધિ એકાંકીઓ—સં. ચંદ્રવદન મહેતા

મુદ્દાઓ : (૧) સાહિત્યકલામાં સ્વરૂપ (ફોર્મ)ની વિભાવના

(૨) જે તે સાહિત્યસ્વરૂપનાં મુખ્ય લક્ષણો

(૩) તેનાં વ્યાવર્તક લક્ષણો

(૪) મુખ્ય કૃતિઓ અને સર્જકો

(૫) ગુજરાતી સાહિત્યમાં એનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ

(૬) આધુનિક સ્થિતિ.

સૂચના.—૧. આ કૃતિમાંથી પૂર્વાપર સંબંધના પ્રશ્નો પુછાશે નહીં.

૨. આ કૃતિનો સ્વરૂપની દૃષ્ટિએ ઘનિષ્ઠ અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.

પ્રશ્નપત્ર ૪ : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ નીચેનાં નિયત પુસ્તકોને અનુલક્ષીને (ગ્રંથકાર—શ્રી જયંત પાઠક) :

૧. વર્નાચલ

૨. વગડાનો શ્વાસ

મુદ્દાઓ : (૧) લેખકની જન્મસમયની સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ, લેખકના વ્યક્તિત્વનું ઘડતર

(૨) લેખકનું સાહિત્યસર્જન (મુખ્ય કૃતિઓ)

(૩) લેખક તરીકેની વિશેષતાઓ, લેખકના સાહિત્યિક કાર્યનો પ્રભાવ, ઐતિહાસિક અને તાત્ત્વિક દૃષ્ટિએ એમના સાહિત્યિક પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન.

સૂચના.—આ પ્રશ્નપત્રમાં ગ્રંથકારનો જ અભ્યાસ કરવાનો હોવાથી આ માટે નિયત પુસ્તકોમાંથી પૂર્વાપર સંબંધના પ્રશ્નો પુછાશે નહીં.

પ્રશ્નપત્ર ૫ : એસ.વાય.બી.એ. ગુજરાતી પ્રશ્નપત્ર નં. ૫ (મુખ્ય) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ

નોંધ.—આ પ્રશ્નપત્ર નીચે પ્રમાણે બે વિભાગોમાં રહેશે :

(૧) મધ્યકાલીન : હેમચંદ્રાચાર્યથી દયારામ

(૨) અર્વાચીન : સુધારકયુગ.

એ - ૪

વિભાગ ૧

આ વિભાગમાં નીચેના મુદ્દાઓને લક્ષમાં રાખી અભ્યાસ કરાવશે :

૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિશિષ્ટતાઓ : ... ૧૪ ગુણ

અહીં પ્રમુખ લક્ષણોનો પરિચય અપાય : મધ્યકાલીન સાહિત્યને પ્રસારાં મુખ્ય રાજકીય તેમ જ સાંસ્કૃતિક પરિબળોનો ખ્યાલ.

૨. સાહિત્યસ્વરૂપોનો પરિચય અને વિકાસ : ... ૧૪ ગુણ

(૧) કેટલાંક સ્વરૂપોનો સામાન્ય પરિચય : રાસ, ફાગુ, પ્રબંધ, પદ્યવાર્તા અને આખ્યાન

(૨) નીચેની કૃતિઓનો વસ્તુલક્ષી પરિચય :

ભરતેશ્વર બાહુબલિરાસ, વસંતવિલાસ, કાન્હડદે પ્રબંધ, નેમિનાથ ચતુષ્પદિકા, હંસાઉલી.

૩. નીચેના સર્જકોનો અભ્યાસ : ... ૧૪ ગુણ

નરસિંહ, મીરાં, ભાલણ, અખો, પ્રેમાનંદ, શામળ અને દયારામ.

૪. નીચેના પ્રવાહોનું વિહંગાવલોકન : ... ૧૪ ગુણ

(૧) ભક્તિપ્રવાહ :

અહીં ભક્તિપ્રવાહનાં પ્રેરક બળો, ભક્તિ કવિતાના ત્રણ મુખ્ય પ્રવાહો :

૧. ભાવભક્તિની કવિતા ૨. ભક્તિબોધની કવિતા ૩. ભક્તચરિત્રની કવિતા ઇત્યાદિ અંગે સામાન્ય ખ્યાલ આપી, ભક્તિપ્રવાહની—ભાવભક્તિની કવિતાના નીચેના સર્જકોનો ઉલ્લેખ થાય એ રીતે અભ્યાસ કરાવવો :

૨. નરસિંહ, મીરાં, વલ્લભ મેવાડો, રત્નો, રાજ, પ્રીતમ, સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયના કવિઓ, સ્ત્રી કવિઓ અને દયારામ

ભક્તિચરિત્રની કવિતાનો પ્રવાહ મુખ્યત્વે આખ્યાન-પ્રવાહ છે, એટલે

(૨) આખ્યાનપ્રવાહની કવિતામાં :

નરસિંહ, ભાલણ, નાકર, વિષ્ણુદાસ, વિશ્વનાથ અને પ્રેમાનંદનો ઉલ્લેખ અને તેમનું પ્રદાન મૂલવાય.

ભક્તિબોધની કવિતા મુખ્યત્વે જ્ઞાનમાર્ગી છે, એટલે

(૩) જ્ઞાનમાર્ગી કવિતાના પ્રવાહનું દર્શન કરાવતાં :

અખા પૂર્વેના નરસિંહ, ભીમ, માંડણ, નરહરિ, ગોપાલ, ભુરિયો વગેરેનો ખ્યાલ આપી, અખો અને અખા પછી પ્રીતમ, ધીરો, ભોજો, દયારામ આદિની કવિતાનો ઉલ્લેખ સાથે પરિચય માત્ર.

(૪) ગદ્યસર્જન પ્રવાહ અને લોકસાહિત્યના પ્રવાહનો પણ પરિચય મળી રહે એ રીતે અભ્યાસ.

વિભાગ ૨

આ વિભાગમાં નીચેના મુદ્દાઓના સંદર્ભે અભ્યાસ : ... ૧૪ ગુણ

૧. અર્વાચીન સાહિત્ય એ સંજ્ઞા અને અર્વાચીન સાહિત્યને પ્રેરનારાં મહત્ત્વનાં પરિબળોનો પરિચય.

૨. અર્વાચીન સાહિત્યની નોંધપાત્ર લાક્ષણિકતાઓ, ખાસ તો મધ્યકાલીન સાહિત્ય સંદર્ભે.

૩. દલપતરામ, નર્મદ, નવલરામ અને નંદશંકર એ ચાર સાહિત્યકારોનો પરિચય.

૪. સુધારક યુગ : વિભાવના અને લક્ષણો, પ્રેરક બળો, સાહિત્ય પ્રવૃત્તિઓ, નોંધપાત્ર સિદ્ધિઓ—મર્યાદાઓ વગેરેને લક્ષમાં રાખી પરિચય.

ગુણવિભાજન કરવું હોય તો સામી બાજુએ દર્શાવ્યા પ્રમાણે ગુણો ફાળવી શકાય.
—આ પ્રશ્નપત્રમાં બધા મળી ૧૪ ગુણનો એક એવા પાંચ પ્રશ્નો પુછાય.

દ્વિતીય વર્ષ બી.એ. (ગુજરાતી) બીજા ગૌણ વિષય સાથે

પ્રશ્નપત્ર ૭ (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

૧. જનમટીપ—શ્રી. ઈશ્વર પેટલીકર.

નોંધ.—સ્વરૂપલક્ષી અને પૂર્વાપર સંબંધના પ્રશ્નો અપેક્ષિત નથી.

તૃતીય વર્ષ બી.એ. (૧૯૯૫) ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૬ :

અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ.

૧. આવશ્યક માર્ગદર્શક નોંધ :

ગુજરાતી સાહિત્યના અર્વાચીન ઇતિહાસ અને વિકાસની દૃષ્ટિએ મહત્ત્વના એવા તમામ રાજકીય, સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક મુદ્દાઓને આવરી લેવાય તે અપેક્ષિત છે. સાથે સાથે વિવિધ સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ અને વૈચારિક સંચલનો, વિવિધ સાહિત્યિક લક્ષણો, વિવિધ સ્વરૂપોની વિકાસરેખા, તે તે સ્વરૂપોમાંથી નોંધપાત્ર સિદ્ધિઓ આદિનો સમાવેશ કરી લેવામાં આવે તે આવશ્યક છે.

નીચે જણાવેલી સાહિત્યકૃતિઓ વિશેષ અભ્યાસ માટે સૂચિત હોઈ તેમનો પાઠયપુસ્તક તરીકેનો અભ્યાસ અપેક્ષિત નથી, પરંતુ તેમનો વ્યાપક પરિચય જ અપેક્ષિત છે. ઉપરાંત વિશેષ અભ્યાસ માટે સૂચિત સાહિત્યકારો અને સાહિત્યકૃતિઓમાંથી જે તે લેખક અથવા કૃતિવિષયક સ્વતંત્ર પ્રશ્નો અભ્યાસ માટે પસંદ થાય તે જરૂરી છે. પરંતુ તે સાથે આ યાદીમાં ન હોય તેવા નોંધપાત્ર સાહિત્યકારો અને તેવી કૃતિઓનો પરિચય પણ સાહિત્ય સ્વરૂપો—પ્રવાહના અધ્યયન માટે સાંકળી લેવો ઘટે.

૨. અભ્યાસક્રમના મુદ્દાઓ :

(ક) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના વિવિધ યુગોનો અભ્યાસ :

(૧) પંડિતયુગ–ગોવર્ધનયુગ

(૨) ગાંધીયુગ

(૩) સ્વાતંત્ર્યોત્તર યુગ (અનુગાંધીયુગ).

પ્રત્યેક યુગના પૂર્વાપર યુગોથી વ્યાવર્તક લક્ષણો, યુગવિધાયક પરિબળો, તે યુગમાં સાહિત્યક્ષેત્રે નવાં પ્રસ્થાનો, પ્રદાનો, નોંધપાત્ર સાહિત્યપ્રવૃત્તિઓ, સિદ્ધિઓ તથા મર્યાદાઓ, યુગના મુખ્ય સાહિત્યકારો અને નોંધપાત્ર કૃતિઓ વગેરે મુદ્દાઓને અનુલક્ષીને ત્રણેય યુગોનો અભ્યાસ, સાંપ્રત સાહિત્યને અનુલક્ષીને સાહિત્યિક વિભાવનાઓ, આકાર અભિવ્યક્તિ વગેરેને લગતાં લક્ષણો વિચારોનો પરિચય આ સાથે પ્રયોગશીલ નવપ્રતિભાઓનો પણ પરિચય.

મુખ્ય સર્જકો : ગોવર્ધનરામ, નરસિંહરાવ, રમણભાઈ નીલકંઠ, ન્હાનાલાલ, બ. ક. ઠાકોર, ગાંધીજી, ઝવેરચંદ મેઘાણી, ચં. ચી. મહેતા, સુન્દરમ્, ઉમાશંકર, પન્નાલાલ, દર્શક, જયંતિ દલાલ, રાજેન્દ્ર શાહ, નિરંજન ભગત, સુરેશ જોશી.

(ખ) અનુ. સુરેશ જોશી યુગના મુખ્ય પ્રવાહોનું વિહંગાવલોકન.

(ગ) સાહિત્યકૃતિઓ : સરસ્વતીચંદ્ર, કુસુમમાળા, રાઈનો પર્વત, પૂર્વાલાપ, મ્હારાં સોનેટ; સત્યના પ્રયોગો, સમૂળી ક્રાંતિ, જીવનનો આનંદ, ગુજરાતનો નાથ, તણખા—૧, ટ્રિરેફની વાતો ૧, સોરઠ તારાં વહેતાં પાણી, દિવ્યચક્ષુ, આગગાડી, રંગતરંગ-૧, મહાપ્રસ્થાન, કાવ્યમંગલા, કોડિયાં, શર્વિલક, માનવીની ભવાઈ, ઝેર તો પીધાં છે જાણી જાણી, જનમટીપ, છંદોલય, આકાર, જનાન્તિકે, અમૃતા.

(ઘ) સાહિત્યસ્વરૂપોની વિકાસરેખા : ઊર્મિકવિતા, નવલકથા, નવલિકા, નાટક, નિબંધ, વિવેચન.

(ચ) સાહિત્યિક સંસ્થાઓ અને સામયિક પ્રવૃત્તિ.

(છ) અનુવાદ પ્રવૃત્તિ.

સૂચિત પુસ્તકો

૧. "ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસગ્રંથ, અર્વાચીન સાહિત્યને લગતો વિભાગ", પ્રકા. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ.

નોંધ—સાહિત્યકારો અને કૃતિઓની યાદીમાં પ્રતિવર્ષ તે વર્ષના પ્રથમ વર્ષથી તૃતીય વર્ષ પર્યન્તના ગુજરાતીના અભ્યાસક્રમનાં નિયત પાઠ્યપુસ્તકો વગેરે તથા અન્ય સંદર્ભને અનુલક્ષીને જરૂરી જણાય તે ફેરફારો સૂચવવા.

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

ગુજરાતી ભાષાના ઐતિહાસિક વિકાસનો અને ગુજરાતી ભાષાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ

(પ્રશ્નપત્રમાં ૧૦ ગુણના સાત પ્રશ્નો રહેશે.)	...	૧૦ ગુણ
વિભાગ પહેલો : ભાષાનો સામાન્ય પરિચય	...	૨૦ ગુણ
વિભાગ બીજો : ગુજરાતીનો વિકાસક્રમ	...	૪૦ ગુણ
વિભાગ ત્રીજો : અર્વાચીન ગુજરાતીનું સ્વરૂપ	...	૧૦ ગુણ

વિભાગ પહેલો : ભાષાનો સામાન્ય પરિચય : ... ૨૦ ગુણ

૧. ભાષાનું માનવવ્યવહારમાં સ્થાન અને ભાષાના વિવિધ ઉપયોગો : ભાષા લાગણી, વિચાર વ્યક્ત કરવાનું સાધન, સામાજિક વ્યવહારનું સાધન, સાહિત્યનું માધ્યમ, જ્ઞાનસાધન.

૨. ભાષાની વ્યાખ્યાને આધારે ભાષાનાં મુખ્ય લક્ષણોનો પરિચય : શૈક્સપિયર, સ્તુર્તવા કે હોલે આપેલી વ્યાખ્યાનો ઉપયોગ કરવો : ભાષાવ્યવસ્થાનાં વિવિધ સ્તરો : ધ્વનિ, રૂપ, વાકય, શબ્દભંડોળ આદિનો સામાન્ય ખ્યાલ.

૩. બોલીઓનું સ્વરૂપ, માન્ય ભાષા અને પ્રાદેશિક બોલીઓનો સંબંધ, વ્યવહારભાષાના સામાજિક, સાંસ્કૃતિક, પ્રાસંગિક સ્વરૂપભેદોનો સામાન્ય ખ્યાલ.

વિભાગ બીજો : ગુજરાતીનો વિકાસક્રમ : ... ૪૦ ગુણ

૧. ભારતનાં ભાષાકુળો—ભારત યુરોપીય-દ્રવિડ, મોનખ્મેર, અને ચીની—તિબેટી વિસ્તાર અને મુખ્ય નિર્દેશો.

૨. આદિ ભારત યુરોપથી ભારતીય આર્યના ઉદ્‌ગમ સુધીની સામાન્ય રૂપરેખાનો ખ્યાલ : (ભારત—યુરોપની વિકાસરેખા ત્રણ તબક્કાઓના નિર્દેશ સાથે) એ તબક્કાઓનાં ભાષાકીય લક્ષણોનો પરિચય અપેક્ષિત નથી.)

૩. ભારતીય આર્યની વિકાસરેખા—ત્રણ તબક્કાઓના નિર્દેશ સાથે એ તબક્કાઓનાં ભાષાકીય લક્ષણોનો પરિચય અપેક્ષિત નથી.

૪. અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતી સુધીનો વિકાસક્રમ : તેના ત્રણ તબક્કાઓ માં નિર્દેશ સાથે.

નોંધ.—ગુજરાતી ધ્વનિપરિવર્તન—અનુપૂર્તિ ૧માં આપેલ ઉત્સર્ગો પૂરતું મર્યાદિત.

૫. ગુજરાતી શબ્દભંડોળમાં કાળક્રમે થયેલું પરિવર્તન-ઐતિહાસિક અને સાંસ્કૃતિક સંદર્ભો સાથે સાંકળીને તત્સમ, તદ્‌ભવ, દેશ્ય તથા વિદેશી અને અર્વાચીન ભારતીય ભાષાઓમાંથી સ્વીકૃત શબ્દોના ઉલ્લેખ સાથે

વિભાગ ત્રીજો : અર્વાચીન ગુજરાતીનું સ્વરૂપ : ... ૧૦ ગુણ

૧. સૌરાષ્ટ્ર, ઉત્તર ગુજરાત, મધ્ય ગુજરાત અને દક્ષિણ ગુજરાતની બોલીઓની લાક્ષણિકતાઓનો પરિચય.

૨. માન્ય ગુજરાતીના ધ્વનિ-ઘટકોનો સ્થાન-પ્રત્યય સાથે પરિચય, એના મુખ્ય વર્ગો-વર્ગીકરણોને લગતી કશી સાધક-બાધક ચર્ચા અપેક્ષિત નથી.

૩. ગુજરાતીની શબ્દસિદ્ધિ : અંગસાધક પૂર્વપ્રત્યયો અને પરપ્રત્યયો.

૪. સ્વાનુકારી શબ્દો અને દ્વિરુક્ત પ્રયોગો.

૫. ગુજરાતીની સમાસરચના તથા મુખ્ય સમાસપ્રકારો.

૬. નામ : સંજ્ઞા, વિશેષણ અને સર્વનામ : (૧) નામપદને લાગતા પ્રત્યયો : પ્રત્યયોને યોગે નામનાં અંગો વિકારી-અવિકારી વ. ખ્યાલ. (૨) વચનવ્યવસ્થા-બહુવચન વ્યકત કરવાની રીતો, બહુવચનના 'ઓ' પ્રત્યય પરનાં નિયંત્રણો, બહુવચનના અર્થો. (૩) લિંગવ્યવસ્થા, લિંગવાચક પ્રત્યયો, લિંગભેદના અર્થો. (૪) વિભક્તિદર્શક અનુગો અને નામયોગીઓ અને એમનું કાર્ય.

૭. આખ્યાતાના રૂપાખ્યાન : (૧) આખ્યાતનાં મૂળ અને સાધિત અંગો—પ્રેરક અંગો, કર્મણિઅંગો (૨) કાળ વ્યવસ્થા : અર્થ-વ્યવસ્થાનો પરિચય કરાવવો. (૩) સહાયકારકવાળાં અને સંયુકત ક્રિયારૂપોનો પરિચય કરાવવો.

૮. ક્રિયાવિશેષણો, સંયોજકો, ઉદ્‌ગારવાચકો અને નિપાતો અને એનું વાકયગત કાર્ય.

સૂચિત સંદર્ભગ્રંથો

૧. "અનુવાદ : ગુજરાતી ભાષા" : મીનાક્ષી પટેલ.

૨. "થોડોક વ્યાકરણ વિચાર" : ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી.

૩. "અનુશીલનો" : ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી.

૪. "ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન" : ડૉ. પ્રબોધ પંડિત.

૫. "બોલીવિજ્ઞાન અને ગુજરાતની બોલીઓ" : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ.

૬. "ગુજરાતી ભાષાનો વિકાસ" : કે. કા. શાસ્ત્રી.

અનુપૂર્તિ ૧ : ધ્વનિપરિવર્તનના નિયમો—ઉત્સર્ગો

૧. સંસ્કૃતથી પ્રાકૃત : અપભ્રંશ સુધી એકવડા કે અસંયુક્ત સ્પર્શવ્યંજનોનું પરિવર્તન.
મધ્યસ્થાને :

(અ) અલ્પપ્રાણ વ્યંજનોમાંથી "ક્", "ગ્", "ચ્", "જ્", "ત્", "દ્"નો લોપ થાય છે.

(બ) "ટ્"નો "ડ્" થાય છે.

(ક) "પ્"નો "વ્" થાય છે.

(ડ) મહાપ્રાણ વ્યંજનોમાંથી ખ્, ઘ્, થ્, ધ્, ફ્, ભ્ નો પ્રાકૃત-અપભ્રંશમાં "હ્" થાય છે. જે પછી ગુજરાતીમાં કાં તો એમ ને એમ રહે છે અથવા તો લુપ્ત થાય છે, અથવા તેનો **સ્થાનફેર** થાય છે. અથવા તો કો આસપાસના કોઈ અલ્પપ્રાણ વ્યંજનમાંથી મળી જઈ એને **મહાપ્રાણ** બનાવે છે.

(ઇ) સંયુક્ત વ્યંજનોનું પરિવર્તન : જુદા જુદા સંયોગોનો અભ્યાસ જરૂરી નથી.

૨. અપભ્રંશથી ગુજરાતી સુધીમાં થયેલાં પરિવર્તનો :

(અ) સંયુક્ત વ્યંજનોનું પરિવર્તન :

(૧) બેવડા વ્યંજનો એકવડા બને છે. અલ્પપ્રાણ અને મહાપ્રાણ સંયોગોમાંથી એકલો **મહાપ્રાણ** રહે છે. પૂર્વસ્વર દીર્ઘ થાય છે.

(૨) અનુનાસિક અને નિરનુનાસિક વ્યંજનોનો સંયોગ લોપ ત્યારે અનુનાસિક વ્યંજનનો લોપ થઈ પૂર્વનો દીર્ઘ થતો સ્વર સાનુનાસિક બને છે.

(૩) સ્વરભારયુક્ત ઉચ્ચારણોમાં ઉપરનું પરિવર્તન થયું નથી. સંયુક્ત વ્યંજનો પ્રથમ શ્રુતિને બદલે બીજી ત્રીજી શ્રુતિમાં લોપ તો સંયોગલોપ થવા છતાં પૂર્વસ્વર દીર્ઘ થતો નથી.

(બ) "અઇ", "અઉ" એ સ્વરયુગોનું પરિવર્તન :

(૧) પ્રથમ સ્થાનના : "અઇ", "અઉ" નો 'એ' અને 'ઓ'

(૨) અન્ય સંયોગોમાં સંવૃત્ત : "અ" અને "ઓ" થાય છે.

અનુપૂર્તિ ૨ : અંગસાધક પ્રત્યયો

૩. પૂર્વપ્રત્યયો :

(અ) અ, આ, અવ, અતિ, અનુ, ઉપ, કુ, દુસ્, નિસ્, પ્ર, સા/મ્, સુ.

(બ) ગુજરાતી તદ્ભવ પૂર્વપ્રત્યયો : અ, આણ, ક, વણ.

૪. ગુજરાતી તદ્ભવ પરપ્રત્યયો :

(અ) વિશેષણ બનાવનાર : ઉ, આઈ, સંજ્ઞા તેમ જ વિશેષણ બનાવનાર : ણ, આર.

(બ) કેવળ નામિક અંગોને લાગીને સંજ્ઞા બનાવનાર : આશ, વટ, પ, પણ, આણ, આણ.

(ક) વિશેષણ બનાવનાર : ઈલ, વાળ, આળ.

(ડ) ફારસી નામિક પ્રત્યયો અને એમનું કાર્ય : ઈ, ગી, ગીરી, વાર, દાર, વર, વાન, બાન, ઈ, ચી.

૫. પરપ્રત્યયો :

(અ) પ્રત્યય લાગતાં પદપ્રકાર બદલાય તે.

(બ) પ્રત્યય જે અંગને લાગ્યો હોય તદનુસાર નામિક આખ્યાતિકના ખ્યાલો સ્પષ્ટ કરવા.

(ક) પ્રત્યયનું કાર્ય મૂળ અંગને લાગીને અંગ નવું થતું હોય તે ભેદ દર્શાવવો.

(ડ) સંજ્ઞાસાધક, વિશેષણસાધક વગેરે વિશે પરિચય મળે તે રીતે પ્રત્યયોની ઓળખ થાય તે જરૂરી.

(ઈ) અંગવિસ્તારક : અ, અક, ક-ઈ-કા, ડ, લ, ઉ, વ.

પ્રશ્નપત્ર ૮ : સાહિત્ય વિવેચનોના સિદ્ધાંતોનો અભ્યાસ :

૧. સાહિત્યનું સ્વરૂપ	૪૨ ગુણ (ત્રણ પ્રશ્નો)
૨. સાહિત્યનું પ્રયોજન, ભાવન, વિવેચન	૨૮ ગુણ (બે પ્રશ્નો)

૧. સાહિત્ય સ્વરૂપ :

(૧) ભૂમિકા : સાહિત્ય એક કલા, અન્ય કલાઓની તુલનાઓ, સાહિત્યકલાની વિશેષતા, લલિત-લલિતેતર કલાઓનો ખ્યાલ. કાવ્યની વ્યાખ્યા (મમ્મટ અને અન્યની) કાવ્યહેતુ : શક્તિ, નિપુણતા, અભ્યાસ, કાવ્યના પ્રકાર : ધ્વનિકાવ્ય, મધ્યકાવ્ય, ચિત્રકાવ્ય.

(૨) સાહિત્યનાં ઘટક તત્ત્વો : સાહિત્યનું ઉપાદાન ભાષા : સાહિત્ય-ભાષા અને વ્યવહાર ભાષા : શબ્દની શક્તિઓ-અભિધા, લક્ષણા, વ્યંજના : લક્ષણાના મુખ્ય છ પ્રકારો : (વ્યંજનાના પ્રકારો નહીં) અલંકારોનું કાવ્યમાં સ્થાન : કલ્પન કે પ્રતિરૂપ : પ્રતીક, પુરાકલ્પન કાવ્યમાં છંદનું સ્થાન. ગદ્ય અને પદ્યના મુખ્ય સાહિત્ય પ્રકારોનો સામાન્ય પરિચય : નવલકથા, ટૂંકી વાર્તા, નાટક, નિબંધ, ઊર્મિકાવ્ય, ખંડકાવ્ય, મહાકાવ્ય : શૈલી, રીતિ, ગુણદોષ, સૌષ્ઠવપ્રિય—કૌતુકપ્રિય.

૨. સાહિત્યનું પ્રયોજન અને વિવેચન :

સાહિત્યનું પ્રયોજન : જ્ઞાન, ઉદ્બોધન, આનંદ

સાહિત્યની ભાવના.

સર્જન અને ભાવના, અભિવ્યક્તિ (એક્સપ્રેશન) અને પ્રત્યાયન (કોમ્યુનિકેશન) અનુભૂતિનું સાહિત્યમાં રૂપાંતર, ઊર્મિ, કલ્પના, તરંગ, અનુકરણ અને પ્રતિનિધાન, ભારતના રસસૂત્રની સામાન્ય સમજ : સાધારણીકરણ : ઔચિત્ય, કાવ્યનું સત્ય, કાવ્ય અને નીતિ.

સાહિત્યનું વિવેચન : વિવેચનની વિવિધ પદ્ધતિઓ : વિશ્લેષણ અને વિવરણ, રસદર્શન, મૂલ્યાંકન, અવલોકન અને સમીક્ષા.

સૂચિત પુસ્તકો

નીચેનાં પુસ્તકો તેમનો જેટલો ભાગ ઉપરના વિષયો સાથે સંબંધિત હોય તેટલા પૂરતાં સૂચવ્યાં છે :

૧. 'સાહિત્ય—પ્રિન્સિપલ્સ ઑફ લિટરરી ક્રિટિઝમ' (ચેંબરક્રોમ્બિ)નો નગીનદાસ પારેખકૃત ગુજરાતી અનુવાદ.

૨. 'સાહિત્યમાં વિવેક'—જજમેન્ટ ઈન લિટરેચર (વસફિલ્ફ)નો નગીનદાસ પારેખકૃત ગુજરાતી અનુવાદ.

૩. 'કાવ્યપ્રકાશ' ઉલ્લાસ ૧—૨

૪. 'અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો'—નગીનદાસ પારેખ.

૫. 'શૈલી અને સ્વરૂપ'—ઉમાશંકર જોશી.

પ્રશ્નપત્ર ૯ :

(જૂન, ૧૯૮૬થી અમલમાં)

૧. વિચારવિસ્તાર	...	૧૫ ગુણ
૨. સારાંશલેખન	...	૧૫ ગુણ
૩. પરિચ્છેદલેખન	...	૨૦ ગુણ
૪. કાવ્યનું રસદર્શન, તેના વિકલ્પે સર્જનાત્મક ગદ્યખંડ	...	૨૦ ગુણ

સ્પષ્ટતા

આ પ્રશ્નપત્રના ત્રીજા મુદ્દામાં 'પરિચ્છેદલેખન'નો નિર્દેશ કરેલો છે. આના અનુષંગે વિદ્યાર્થીને કોઈ પણ સાહિત્યિક મુદ્દા ઉપર કે વિચાર-ચિંતનલક્ષી વિષય પર નિબંધસ્વરૂપનો એક પરિચ્છેદ લખવાનો રહે. (સાહિત્યિક મુદ્દા : કાવ્યમાં છંદ, ટૂંકી વાર્તામાં ઘટનાતત્ત્વ જેવા મુદ્દાઓ હોઈ શકે આવા કોઈ વિષય પર વિદ્યાર્થી લાઘવપૂર્વક પોતાના અથવા અન્યના વિચારો સંગઠિત સ્વરૂપે રજૂ કરે. એ વડે આવા મુદ્દા પરનું એક સઘન લખાણ તૈયાર કરવાની વિદ્યાર્થીને આવશ્યક તાલીમ મળે તેવો આ મુદ્દા પાછળનો હેતુ છે.)

આ પ્રશ્નપત્રના પહેલા મુદ્દામાં વિચારવિસ્તારનો નિર્દેશ કરેલો છે. આના અનુષંગે વિદ્યાર્થી કોઈ પણ પદ્યપંક્તિઓ અથવા ગદ્યપંક્તિઓના જે તે વિચારોનું આવશ્યક વિસ્તરણ કરે તેવી અપેક્ષા છે.

આના ત્રીજા મુદ્દામાં જે તે શીર્ષક પરનો પરિચ્છેદ અપેક્ષિત છે જેમ કે કાવ્યમાં છંદ, ટૂંકી વાર્તામાં ઘટનાતત્ત્વ વગેરે. જ્યારે બીજા મુદ્દામાં સિદ્ધપ્રસિદ્ધ અને વિચારસઘન એવી પંક્તિઓ પરના વિસ્તાર અપેક્ષિત છે.

પ્રશ્નપત્ર ૧૭ :

બે વિશિષ્ટ કૃતિઓનો તલસ્પર્શી અભ્યાસ :

૧. નરસિંહનાં પદો—સં. અનંતરાય રાવળ

૨. રાઈનો પર્વત—શ્રી. રમણભાઈ નીલકંઠ.

પ્રશ્નપત્ર ૧૧ :

ત્રીજા વર્ષ બી.એ. ગુજરાતી વિષયના નિબંધના પ્રશ્નપત્ર માટેના મુદ્દાઓ :

વિભાગ ૧ : નિબંધો

૧. મધ્યકાલીન ગુજરાતી કવિતામાં ભક્તિ

૨. મધ્યકાલીન ગુજરાતી આખ્યાન સ્વરૂપ અને તેનો વિકાસ

૩. મધ્યકાલીન ગુજરાતી ફાગુસ્વરૂપ અને એની સાહિત્યસમૃદ્ધિ

૪. આપણું લોકસાહિત્ય

૫. ગુજરાતી રંગભૂમિનો વિકાસ

૬. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યનો ગુજરાતી સાહિત્ય પર પ્રભાવ

૭. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા

૮. સ્વાતંત્ર્યોત્તર સાહિત્યનાં વિશિષ્ટ લક્ષણો

૯. ગુજરાતી કવિતામાં પ્રકૃતિનિરૂપણ

૧૦. સાહિત્ય અને સમાજોન્મિમુખતા

૧૧. સાહિત્યમાં જીવનમૂલ્યોની માવજત

૧૨. સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો

૧૩. મારી પ્રિય સાહિત્યકૃતિ.

વિભાગ ૨ : લેખનકૌશલ ... ૩૫ ગુણ

૧. પત્રલેખન ... ૧૦ ગુણ

૨. અરજીલેખન ... ૧૦ ગુણ

૩. અહેવાલલેખન ... ૧૫ ગુણ

નોંધ.—વિભાગ-૧માંથી એક પ્રશ્નમાં ચાર નિબંધો પૂછી તેમાંથી કોઈ પણ એક વિશે લખવાનું પૂછવું.

ઉપરના છ્યે પ્રશ્નપત્રોના મુદ્દાઓને આવરી લે તેવાં ઓછામાં ઓછાં પાંચ લખાણો વિદ્યાર્થીએ સત્રદીઠ તૈયાર કરવાં આવશ્યક છે.

એમ.એ. ભાગ ૨ : ગુજરાતી (૧૯૮૫)ની પરીક્ષા માટે

મુખ્ય અને ગૌણ

પ્રશ્નપત્ર ૧ : કૃતિઓનો વિશિષ્ટ અભ્યાસ

નીચે દર્શાવેલી કૃતિઓનો વિશિષ્ટ અભ્યાસ અભિપ્રેત છે :

૧. **'મદનમોહના'**—શામળ

૨. **'મહાપ્રસ્થાન'**—ઉમાશંકર જોશી

૩. **'આપણો ઘડીક સંગ'**—દિગીશ મહેતા.

મુખ્ય

પ્રશ્નપત્ર ૨ : સાહિત્યમીમાંસા ... ૪૦ ગુણ

૧. સંસ્કૃત સાહિત્યમીમાંસા :

(ક) રસપ્રક્રિયા : ભરતનું રસસૂત્ર, લોલ્લટ, શંકુક, ભટ્ટનાયક અને અભિનવગુપ્તે કરેલી રસસૂત્રની ટીકા અને રસવિષયક વિચારણા, રસપ્રતીતિનાં વિઘ્નો અને એનું નિરસન.

(ખ) ધ્વનિવિચાર : ધ્વનિવાદ અને આનંદવર્ધન, ધ્વનિસ્વરૂપ, ધ્વનિના પ્રકારો.

(ગ) કુન્તકનો વક્રોક્તિવિચાર, વક્રોક્તિના પ્રકારો, માર્ગો.

(ઘ) જગન્નાથનો રમણીયતા—વિચાર.

૨. પાશ્ચાત્ય સાહિત્યમીમાંસા : ... ૪૦ ગુણ

(ક) એરિસ્ટોટલે આપેલી ટ્રેજેડીની વિભાવના, અનુકરણ સિદ્ધાંત, કૅથાર્સિસ—ટ્રેજડીનાં ઘટકતત્ત્વો.

(ખ) લોન્જાઈનસના ઉદાત્તતત્ત્વના ખ્યાલનો પરિચય.

(ગ) મેથ્યુ આર્નોલ્ડનો કાવ્યવિચાર— કવિતા-જીવનની સમીક્ષા, સત્ય અને પ્રગલ્ભ નિષ્ઠા (**high** seriousness)

(ઘ) ટી. એસ. એલિયટનો કાવ્યવિચાર : પરમ્પરા અને વૈયક્તિકતા વિભાવ, વસ્તુલક્ષી સહસંબંધક, કવિતાના ત્રણ સૂર, કવિતાનું સંગીત.

(ચ) 'નવ્ય વિવેચન' (ન્યૂ ક્રિટિસિઝમ) : પરિચય.

૩. ગુજરાતી વિવેચનસાહિત્યનો ઇતિહાસ : ... ૨૦ ગુણ

નર્મદ, નવલરામ, રમણભાઈ નીલકંઠ, નરસિંહરાવ, આનંદશંકર ધ્રુવ, મ. ક. ઠાકોર, ર. વિ. પાઠક, ઉમાશંકર જોશી, સુન્દરમ્, સુરેશ જોશી અને સાંપ્રત વિવેચનધારાના વિશિષ્ટ પ્રદાનનો પરિચય.

સૂચિત પુસ્તકો

૧. "કાવ્યવિચાર" : સુરેન્દ્રનાથ દાસગુપ્તા, અનુ. નગીનદાસ પારેખ.
૨. "Making of Literature" : By Scott James
૩. "Critical Approaches to Literature" : by David Daiches
૪. "અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો" : નગીનદાસ પારેખ.

પ્રશ્નપત્ર ૩ : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : ટૂંકી વાર્તા

મુદ્દાઓ

૧. સાહિત્યમાં સ્વરૂપ (ફૉર્મ)ની વિભાવના
૨. સાહિત્યસ્વરૂપનાં મુખ્ય લક્ષણો
૩. એનાં વ્યાવર્તક લક્ષણો
૪. સ્વરૂપના ઉદ્‌ભવની પીઠિકા
૫. ગુજરાતીમાં એનો વિકાસ
૬. એની આધુનિક સ્થિતિ.

સાહિત્યસ્વરૂપના-અભ્યાસક્રમમાં મદદરૂપ થાય તે માટે નીચેનાં પુસ્તકો સૂચવવામાં આવે છે :

૧. 'તણખા મંડળ—૧'—ધૂમકેતુ
૨. 'ટ્વિરેફની વાતો ભા. ૧'—ર. વિ. પાઠક
૩. 'જયંત ખત્રીની કેટલીક વાર્તાઓ'—સં. સુરેશ દલાલ
૪. 'મધુ રાયની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ'—સં. સુવર્ણા રાય
૫. 'ટાગોરની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ'—અનુ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૬. 'ચેખોવની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ'—અનુ. જયંત પાઠક, રમણ પાઠક.

વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્ર ૩ : સાહિત્ય અને તત્ત્વજ્ઞાન (Literature and Philosophy)

મુદ્દા :

૧. સાહિત્યની કલા અને તત્ત્વજ્ઞાનનું સ્વરૂપ
૨. કલામીમાંસા (Poetics) અને તત્ત્વજ્ઞાન (Philosophy)ની પરંપરાઓ
૩. સત્ય, વાસ્તવિકતા અને સૌંદર્યનો કલા સાથેનો સંબંધ.
૪. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાન : વેદો, ઉપનિષદો, બ્રાહ્મણગ્રંથો, ષડ્‌દર્શનો આદિનો પરિચય
૫. પશ્ચિમનું તત્ત્વજ્ઞાન : કાન્ટ, શોપનહાવર, નિત્શે, હાઈડેગર, હુસેર્લ, કિર્કેગાર્ડ, સાર્ત્ર આદિનો પરિચય
૬. ભારતીય કાવ્યમીમાંસા અને પશ્ચિમની કાવ્યમીમાંસા
૭. ફિનોમિનોલોજી (પ્રતિભાસ વિજ્ઞાન) અને અસ્તિત્વવાદ
૮. સાહિત્યસર્જન અને અન્ય વૈચારિક વલણો : આદિમતાવાદ, વાસ્તવવાદ, પ્રકૃતિવાદ, પશ્ચવાસ્તવવાદ, સાહિત્યમાં શૂન્ય અને અસંબદ્ધ (એબ્સર્ડ)ની વિભાવના.

એમ.એ. ભાગ ૧ (ફક્ત એન્ટાયર)ના વિદ્યાર્થીઓ માટે

પ્રશ્નપત્ર ૪ : આધુનિક ગુજરાતી સાહિત્ય (Modern Gujarati Literature)

(અ) સૈદ્ધાંતિક :

૧. આધુનિકતાની વિભાવના

૨. ભારતીય સાહિત્યમાં આધુનિકતાનો પ્રભાવ

૩. ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતાનો પ્રવાહ

૪. આધુનિકતાવાદ.

(બ) નીચેનામાંથી કોઈ એક સાહિત્યસ્વરૂપ :

૧. નવલકથા ૨. કવિતા ૩. ટૂંકી વાર્તા ૪. નાટક—એકાંકી

નવલકથાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ : સૂચિત નવલકથાઓ :

૧. 'ધી મીક વન' દોસ્તોએવસ્કી, 'વિનીતા', અનુ. સુમન શાહ

૨. 'સ્વપ્નતીર્થ'—રાધેશ્યામ શર્મા

૩. 'રિકતરાગ'—કિશોર જાદવ.

એમ.એ. ભાગ ૨ : ગુજરાતી (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

મુખ્ય અને ગૌણ

પ્રશ્નપત્ર ૫ : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ

નીચેનામાંથી ગમે તે એક ગ્રંથકારનો તલસ્પર્શી અભ્યાસ :

મધ્યકાળ—નરસિંહ

અથવા

અર્વાચીન કાળ—નર્મદ

મુખ્ય

પ્રશ્નપત્ર ૬ : ગુજરાતી ભાષાવૈજ્ઞાનિક અધ્યયન

ખંડ પહેલો : ભાષાવિજ્ઞાનના સામાન્ય સિદ્ધાંતોનો પરિચય

(અહીં નીચેના મુદ્દાઓનો પ્રાથમિક પરિચય અપેક્ષિત છે. પેટાવિગતો કે પેટાપ્રકારોમાં ન જવું.)

૧. "ભાષા' શબ્દના વિવિધ અર્થો, (યાદૃચ્છિક ધ્વનિસંકેતોની વ્યવસ્થા)ની સ્પષ્ટતા. ... ૪૦ ગુણ

૨. ભાષાવિજ્ઞાનના વિષયપ્રદેશની સામાન્ય સમજૂતી, ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓ અને અન્ય વિદ્યા-શાખાઓ સાથેના એના સંબંધના નિર્દેશ સાથે.

૩. ધ્વનિવિચાર :

(અ) ધ્વનિસ્વરૂપશાસ્ત્ર અને ધ્વનિઘટકશાસ્ત્ર કે ધ્વનિતંત્રનો ભેદ,

(બ) ધ્વનિસ્વરૂપનો અભ્યાસ : ઉચ્ચારણમૂલક, ધ્વનિમોજાંકીય અને શ્રુતિમૂલક ધ્વનિસ્વરૂપના અભ્યાસનો સામાન્ય પરિચય આપી ઉચ્ચારણપ્રક્રિયા અને વિવિધ અંગો જેવાં કે : ફેફસાં, નાદતંત્રીઓ, ગ્રસનિકા, નાસિકાવિવર, પડજીભ, જીભ—હોઠ જેવાં અંગોનું કાર્ય સમજાવવું. વિવિધ ધ્વનિપ્રકારો અને ધ્વનિ-ગુણોની ઓળખ : સ્વર, વ્યંજન, અર્ધસ્વર, ઘોષ,—અઘોષ, અલ્પપ્રાણ—મહાપ્રાણ, સ્પર્શ, સંઘર્ષી સ્પર્શસંઘર્ષી, પ્રકંપી, પાર્શ્વિક થડકારવાળા અને સ્થાનભેદે થતા ધ્વનિભેદનો પરિચય અપાય. અનુનાસિક પ્રતિવેષ્ટિત, અલ્પપ્રાણત્વ—મહાપ્રાણત્વ, ઘોષત્વ-અઘોષત્વ, હ્રસ્વત્વ-દીર્ઘત્વ (કાલમાન), ભાર (Stress), સૂર (Pitch), જંકશ્ચર (Juncture), પ્લુતિ, અક્ષર (Syllable).

૪. રૂપવિચાર : રૂપઘટક, ઉપરૂપઘટક, મુકત ઘટક અને બદ્ધઘટક : સામગ્રીઘટકો અને કાર્યઘટકો (Contentives and Functives), અંગસાધક ઘટકો અને પદસાધક ઘટકો (Derivational & Inflexional), પ્રત્યય (Affix) : પૂર્વપ્રત્યય, પરપ્રત્યય, અંત:પ્રત્યય.

૫. વાકયવિચાર : પદક્રમ (syntax), પદસંવાદ (concord), પદનિયંત્રણ (Government), પ્રતિનિર્દેશન (differences), ઘટકો અને રચના (Constituents & constructions), અવ્યવહિત ઘટકો : (Immediate constituents), બંધરચના અને ખુલ્લી રચના, અંત:કેન્દ્રી અને બહિ:કેન્દ્રીય રચનાઓ; વાકય અને વાકય પ્રકારો : કર્તા અને ક્રિયાપદવાળાં, કર્તા વગરનાં, ક્રિયાપદ વગરનાં, સંબોધનાત્મક : કહેવતરૂપ, ઉદ્‌ગારવાચક, પૂરકરૂપ (completive) સાદું-સંયુકત-સંકુલ (Simple Compound-Complex) વાકય.

૬. (ક) ભાષાઓના આનુવંશિક અને સ્વરૂપનિષ્ઠ વર્ગીકરણનો સામાન્ય પરિચય : (ભાષાકુળો અને પ્રકારો અપેક્ષિત નથી.)

(ખ) ભાષાવિજ્ઞાનની મુખ્ય અભ્યાસપદ્ધતિઓ : વર્ણનાત્મક, ઐતિહાસિક, તુલનાત્મક

(ગ) ઓગણીસમી અને વીસમી સદીમાં થયેલા ભાષાવિજ્ઞાનના વિકાસની રૂપરેખા—મુખ્ય ચળાકો સાથે (વ્યકિતગત કાર્યની નોંધ અપેક્ષિત નથી.)

(ઘ) પ્રાચીન ભારતમાં થયેલા ભાષાવૈજ્ઞાનિક કાર્યની રૂપરેખા.

૭. ભાષાપરિવર્તન (સ્વરૂપ, પ્રકારો) :

(અ) ધ્વનિપરિવર્તન, ધ્વનિપરિવર્તનની નિયમિતતા, ધ્વનિપરિવર્તનના પ્રકારો, જેવા કે,

(૧) ધ્વનિતંત્રીય : એકના બે ધ્વનિઘટકો થવા, બેના એક થવો કે લોપ થવો.

(૨) ઉચ્ચારણગત : સ્થાન—પ્રયત્નનું પરિવર્તન તથા સારૂપ્ય, વૈરૂપ્ય, વ્યત્યય, સવર્ણલોપ, પ્રક્ષેપ.

(બ) વ્યાકરણગત પરિવર્તન, સાદૃશ્ય વ્યાપાર, અર્થપરિવર્તન અને એના મુખ્ય પ્રકારો, શબ્દભંડોળનું પરિવર્તન, આદાનવ્યાપાર.

ખંડ બીજો : ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ

૧. પ્રાચીન ભારતીય આર્ય (વૈદિક સંસ્કૃત)થી મધ્યમ ભારતીય આર્ય સુધીનો : ... ૪૦ ગુણ

(અ) ધ્વનિપરિવર્તનો—અનુપૂર્તિ ૧માં આપેલા મુદ્દાઓને લક્ષમાં રાખીને અભ્યાસ.

(બ) વ્યાકરણમૂલક પરિવર્તનો : નામિક અને આખ્યાયિક રૂપરચનામાં થયેલાં પરિવર્તનોની વ્યાપક રૂપરેખા જ અપેક્ષિત છે. (ભિન્ન ભિન્ન પ્રાકૃતોનાં ભેદક લક્ષણોની જાણકારી અપેક્ષિત નથી.)

૨. અપભ્રંશ વ્યાકરણની રૂપરેખા—નામિક અને આખ્યાતિક સંબંધનો પરિચય.

૩. અપભ્રંશથી પ્રાચીન ગુજરાતી, પ્રાચીન ગુજરાતીથી મધ્યકાલીન ગુજરાતી અને મધ્યકાલીન ગુજરાતીથી અર્વાચીન ગુજરાતી સુધીમાં થયેલા :

(ક) ધ્વનિપરિવર્તનો—આનુપૂર્તિ—રૂપમાં આપેલા મુદ્દાઓને લક્ષમાં રાખીને અભ્યાસ.

(ખ) વ્યાકરણમૂલક પરિવર્તનો : નામિક અને આખ્યાતિક રૂપરચનામાં થયેલાં પરિવર્તનોની વ્યાપક રૂપરેખા અપેક્ષિત છે.

ખંડ ત્રીજો : અર્વાચીન ગુજરાતી ભાષા અને ભાષા અધ્યયન

૧. ગુજરાતી ભાષાના ધ્વનિતંત્રના પ્રશ્નો-સ્વરયુગ્મો અને સંયુક્ત સ્વરો, મર્મર અને મહાપ્રાણ ... ૨૦ ગુજ. ધ્વનિઘટકોની વ્યવસ્થા, અર્ધસ્વરોની ચર્ચા.

૨. ગુજરાતી ભાષાનું વાક્યતંત્ર—(૧) પદક્રમ અને પદક્રમની લાક્ષણિકતાઓ (૨) વાક્યના પ્રકારો : વિધિવાક્ય, નિષેધવાક્ય, પ્રશ્નવાક્ય, (૩) પ્રશ્નવાક્ય, પ્રેરકવાક્ય. (૩) કર્તરિ, કર્મણિ, (૪) વાક્યપરિવર્તન : વિધિવાક્ય પરથી નિષેધવાક્ય, કર્તરિ પરથી કર્મણિ, સાદા પરથી પ્રેરકવાક્યમાં રૂપાંતર.

૩. ગુજરાતી ભાષાની મહત્ત્વની લાક્ષણિકતાઓ : ઉચ્ચારણ, શબ્દભંડોળ, વાક્યરચના આદિની દૃષ્ટિએ સંક્ષેપમાં પરિચય.

૪. ગુજરાતીમાં થયેલું ભાષાવૈજ્ઞાનિક કાર્ય :

(૧) ઐતિહાસિક દૃષ્ટિએ

(૨) ગુજરાતીના ધ્વનિતંત્ર—રૂપતંત્ર, શબ્દભંડોળ, બોલીઓ તથા અન્ય વિષયમાં થયેલ

(૩) મુખ્ય વિદ્વાનોના અર્પણની દૃષ્ટિએ.

અનુપૂર્તિ ૧

પ્રાચીન ભારતીય આર્યથી મધ્યમ ભારતીય આર્ય સુધીનાં ધ્વનિપરિવર્તનો :

૧. સ્વરોમાં થયેલાં પરિવર્તનો :

(૧) "ऋ"નું પરિવર્તન.

(૨) દીર્ઘ સ્વરો હ્રસ્વ થવા.

(૩) સંયુક્ત સ્વરો સાદા બનવા.

(૪) અમુક સંયોગોમાં 'ઇ'નો 'એ' તથા 'ઉ'નો 'ઓ' થવો.

૨. એકવડા (અસંયુક્ત) વ્યંજનોમાં થયેલાં પરિવર્તનો :

(૧) અંત્ય સ્થાનના વ્યંજનનો લોપ.

(૨) આદ્ય-અનાદ્ય સ્થાને શ્, ષ્, સ્નું પરિવર્તન.

(૩) મધ્યસ્થાને :

(અ) લોપ પામતા અલ્પપ્રાણ વ્યંજનો,

(આ) 'હ' રૂપે પરિણમતા મહાપ્રાણ વ્યંજનો.

૩. સંયુક્ત વ્યંજનોમાં થયેલાં પરિવર્તનો :

(૧) સ્પર્શ+સ્પર્શ (સમાન અને અસમાન સ્થાન)ના સંયોગનું પરિવર્તન

(૨) સ્પર્શ+ઉષ્મ અને ઉષ્મ+સ્પર્શના સંયોગનું પરિવર્તન

(૩) સ્પર્શ+નાસિક્યના સંયોગનું પરિવર્તન

(૪) ઉષ્મ+નાસિક્યના સંયોગનું પરિવર્તન

(૫) સ્પર્શ+ય, ર, વનું પરિવર્તન

(૬) ઉષ્મ+ય, ર, વનું પરિવર્તન

૪. દંત્ય (સંયુક્ત અને અસંયુક્ત)નો મૂર્ધન્યભાવ.

અનુપૂર્તિ ૨

અપભ્રંશથી ગુજરાતી સુધીમાં થયેલાં ધ્વનિપરિવર્તનો :

૧. સ્વરોમાં થયેલાં પરિવર્તનો :

૧. અમુક સંયોગોમાં (સંયુક્ત વ્યંજનો સાદા થતાં) હ્રસ્વ સ્વરનું દીર્ઘ થવું

૨. એકલા 'ઈ' અને 'ઉ'નું પરિવર્તન

૩. 'અઈ/અય' અને 'અઉ/અવ'નું પરિવર્તન

૪. સાનુનાસિક સ્વરોનું નિર્માણ.

૨. વ્યંજનોમાં થયેલું પરિવર્તન :

૧. સંયુક્ત વ્યંજન સાદા થવા (અને હ્રસ્વ સ્વરનું દીર્ઘ થવું)

૨. અસંયુક્ત 'હ'નું આગળ–પાછળ જવું અને લોપ થવો

૩. અમુક સંયોગોમાં 'સ્'નો 'શ્'.

૩. વ્યંજનોમાં થતો ફેરફાર :

(૧) સંયુક્ત વ્યંજનોનો વિશ્લેષ

(૨) મધ્યવર્તી 'ક્'નો 'ગ્' 'ય્'નો 'ખ્'

(૩) 'ન્'નો 'ણ્', 'ય્'નો 'જ્'

(૪) સ્વરમધ્યવર્તી 'લ્'નો 'ળ્'

(૫) 'ર'કારનો આગમ.

સંદર્ભગ્રંથો

(અભ્યાસના મુદ્દાઓ અને અપેક્ષાઓનો લક્ષમાં રાખી સંદર્ભગ્રંથોનો ઉપયોગ કરવો)

૧. "Introductory Linguistics" : Hall

૨. "ભાષાવિજ્ઞાન" ખંડ-૧ : ડૉ. કે. બી. વ્યાસ

૩. "ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન" : ડૉ. પ્રબોધ પંડિત

૪. "વ્યુત્પત્તિવિચાર" : ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

૫. "Gujarati Phonology" : R. L. Turner (Old)

અનુવાદ : "ગુજરાતી સ્વરવ્યંજન પ્રક્રિયા" : કે. કા. શાસ્ત્રી.

૬. "Some Notes on Old Western Rajastani" : L. P. Tessitory

અનુવાદ : "જૂની પશ્ચિમી રાજસ્થાની" : કે. કા. શાસ્ત્રી.

૭. "The Language of Gujarati" Dr. T. N. Dave

૮. "Gujarati Language and Literature" : N. B. Divetia

૯. "બોલીવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ" : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૧૦. "ગુજરાતી ભાષાશાસ્ત્રના વિકાસની રૂપરેખા" : ડૉ. કે. બી. વ્યાસ

૧૧. "ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ" : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૧૨. "અપભ્રંશ વ્યાકરણ" (આચાર્ય હેમચંદ્ર કૃત) : ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

૧૩. "વ્યાકરણ વિમર્શ" : ડૉ. ઊર્મિ દેસાઈ

૧૪. "ગુજરાતી વાક્યવિચાર" : ડૉ. અરવિંદ ભંડારી.

પ્રશ્નપત્ર ૭ : પ્રશિષ્ટ કૃતિ અને અપઠિત (Classical Text and "Unseen")

(ક) કોઈ એક પ્રશિષ્ટ કૃતિનો અભ્યાસ : ... ૪૦ ગુણ

(**નોંધ.**—નીચેનામાંથી કોઈ એકનો અભ્યાસ પ્રતિવર્ષ સૂચવવો :)

(૧) "સરસ્વતીચન્દ્ર" ભાગ ૪ પૂર્વાર્ધ—ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી

(૨) "સરસ્વતીચન્દ્ર" ભાગ ૪ ઉત્તરાર્ધ—ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી

(૩) "સત્યના પ્રયોગો"-મોહનદાસ ગાંધી

(૪) "નિશીથ"—ઉમાશંકર જોશી

(૫) "માનવીની ભવાઈ"—પન્નાલાલ પટેલ

૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે "માનવીની ભવાઈ" સૂચવવામાં આવે છે.

(ખ) નિબંધ ... ૩૦ ગુણ

(ગ) વિરામચિહ્નો, જોડણી, વાક્યશુદ્ધિ ... ૧૫ ગુણ

(ઘ) પ્રૂફવાચન ... ૧૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૭ના શરતી વિકલ્પે લઘુ શોધનિબંધ (ડિઝર્ટેશન) :

એમ.એ. ભાગ-૧ની પરીક્ષામાં પચાસ ટકા કે તેથી વધુ ગુણ મેળવનાર માત્ર નિયમિત (રેગ્યુલર) વિદ્યાર્થીઓ જ લઘુશોધનિબંધ (ડિઝર્ટેશન) રાખી શકશે.

એમ.એ. ભાગ ૨ (ફક્ત એન્ટાયર ગુજરાતી વિષય લેનાર વિદ્યાર્થી માટે)

પ્રશ્નપત્ર ૮ : તુલનાત્મક સાહિત્ય

૧. સૈદ્ધાંતિક મુદ્દાઓ :

૧. વિશ્વ સાહિત્ય (World Literature)

૨. વ્યાપક સાહિત્ય (General Literature)

૩. તુલનાત્મક સાહિત્યનું સ્વરૂપ

૪. તુલનાત્મક સાહિત્યનું કાર્યક્ષેત્ર

૫. અસર (Influence)નો અભ્યાસ

૬. સાદૃશ્ય (Affinity)નો અભ્યાસ

૭. પરંપરા (Tradition)નો અભ્યાસ

૮. તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનુવાદનું મહત્ત્વ.

૨. કવિતા, નવલકથા, ટૂંકી વાર્તા, નાટક પૈકી કોઈ પણ એક સ્વરૂપની ગુજરાતી સાહિત્યમાંથી એક કૃતિ ઉપરાંત ભારતીય સાહિત્યમાંથી એક અને પરદેશી સાહિત્યમાંથી એક કૃતિનો અભ્યાસ નિયત કરવો.

નાટકનું સ્વરૂપ (કૃતિઓ)

૧. 'એ ડોલ્સ હાઉસ'—હેન્રીક ઈબ્સ

૨. 'ધૃતરાષ્ટ્ર'—ધનંજય બૈરાગી

૩. 'રાઈનો પર્વત'—રમણભાઈ નીલકંઠ.

આ કૃતિઓનો તુલનાત્મક અભ્યાસ જ અપેક્ષિત છે, તેમાંથી તુલનાત્મક સાહિત્યના અભ્યાસની દૃષ્ટિએ જ પ્રશ્નો પુછાશે.

આ કૃતિઓનો અભ્યાસ મુખ્યત્વે વિષયવસ્તુ, શૈલી, સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ, પાત્રાલેખન, કથાઘટકો, પ્રાકૃતિક—ઘટનાઓ, સાંસ્કૃતિક પીઠિકા તેમ જ કૃતિજન્ય અન્ય તુલનાત્મક મુદ્દાઓને કેન્દ્રમાં રાખીને કરવાનો રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો

1. "Comparative Literature" ed. by Nagendra, Delhi Uni., 1977.
2. "Comparative Literature Studies—An Introduction" : A Green Alaridge (Urban), 1969.
3. "Contemporary Criticise" ; ed. Macdoola Aranoury, David Palmer (London) 1976.
4. "Discrimination Further concepts of Criticism" : Rane Wellak, Vikar Publication (Delhi) 1970.
5. "Theory of Literature" : Rane Wallak and Austin Warren Penguin Books Ltd. (England), 1976.
6. "Comparative Literature" : Henry Giftord (London), 1969.
7. "Comparative Literature" : Germany and Indian, Ed. Naresh Guha (Culcutta) 1973.
૮. "તુલનાત્મક સાહિત્ય કી ભૂમિકા" : ઈન્દ્રનાથ ચૌધરી, નેશનલ હાઉસ, દિલ્હી, ૧૯૮૩.
૯. "તુલનાત્મક સાહિત્ય" : ધીરુ પરીખ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ, ૧૯૮૪.

વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્ર ૮ : સાહિત્ય અને કલામીમાંસા (Literature and Aesthetics)

અભ્યાસના મુદ્દા :

૧. કલામીમાંસા : સ્વરૂપ, પ્રયોજન, કાર્યક્ષેત્ર, ઉદ્‌ભવ અને વિકાસ

૨. કલાવિભાવના : ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સંદર્ભમાં, સાહિત્યકલા અને લલિતકલાઓ, અન્ય લલિતકલાઓ અને સાહિત્યકલાનાં ઉપાદાનો.

૩. કલામીમાંસા અને સાહિત્યવિવેચન, તેનાં પ્રયોજનો અને પદ્ધતિઓ, સાહિત્યવિવેચનની દાર્શનિક પીઠિકા.

૪. કલાસર્જનમાં પ્રેરણા, અનુભૂતિ, અનુકરણ અને રૂપનું સ્થાન; સર્જનપ્રક્રિયા પ્રતિભા, વ્યુત્પત્તિ અને અભ્યાસ.

૫. વ્યવહારાનુભવના સંદર્ભમાં કલાનુભવનું સ્વરૂપ

૬. કલાના આસ્વાદ અને અર્થઘટનના પ્રશ્નો

૭. કલાનો જીવન, ધર્મ, નીતિ અને વાસ્તવિકતા સાથેનો સંબંધ

૮. કલાનું સત્ય અને વિજ્ઞાનનું સત્ય.

(2) ENGLISH

Compulsory English Course for F.Y.B.A. Examination of March-April, 1995 onwards

Bridge Course for 'B' Stream of F.Y.B.A. and F.Y.B.Com :

Bridge Course is to be given at the outset to students enrolling in 'B' Stream. These have different levels of proficiency in English and so need to be brought on par. It is suggested to have 21 lectures, each of 45 minutes before the beginning of the teaching of regular syllabus. The said course should have pre-test to judge the standard of the entrants. It should also have a post-test to judge the students' progress.

The following components and an approximate number of sessions (of 45 minutes each) are suggested. However the teacher would be well advised to lay stress on those items in which the particular group (as would be evident from the pre-test) is week. The following list should be seen more as a guideline than as a fixed syllabus :

Component	*Approxmiate No. of teaching sessions*
1. Use of Dictionary (Letters of the alphabet and the alphabetical order)	2
2. Parts of Speech, Noun, Pronoun, Adjective Verb, Preposition, Conjuction.	7
3. Articles	2
4. (i) Person ; First Person, Second Person & Third Person (ii) Verb. (iii) Number ; Singular & Plural.	6
5. Auxiliaries : be, have, do.	3
6. Types of Sentences : Assertive, negative, Interrogative Imperative and Exclamatory.	1

F.Y.B.A.—STREAM 'A'

		Marks
1.	**Text :**	20
	Stories of Today : Edited by K. Ravi Varma and E. C. Anatony, (MacMillan India Ltd.)	
	Note.—A question comprising short-answer questions will be set.	10
	A question on short notes will be set.	10
2.	**Writing :** Completing short stories or rearranging sentences in logical sequences etc.	12
	The Teacher will set tasks for the students in the classroom. (For examples, please, refer to the Handbook of August, 1992).	
3.	**Speaking :** Identification of speech, sounds and practice in pronouncing them with the help of key words. For key words, please refer to the Handbook of August, 1992.	10
4.	**Grammar and Usage :** It is assumed that students have studied grammar and usage at school. Following items will be revised through the work-book : Tenses, Articles, Auxiliaries and Prepositions.	14
5.	**Vocabulary :** Reinforcing the students' knowledge of vocabulary items learned at School.	14

Note.—The teaching and testing will be at the intermediate level.

F.Y.B.A.—STREAM 'B'

N.B.—To begin with Bridge Course and only on completion of the Bridge Course the following syllabus should be taught :

		Marks
1.	**Test :**	20
	Progressive English Reader (Rusk Publishers, Bombay)	
	Exercises included in the text need to be set as tasks in the class-room to the students.	
	A question comprising of short answer question will be set.	10
	A question on short notes will be set.	10

2. **Writing** : Completing stories or rearranging sentences in logical order. 12
The teacher will set tasks for the students in the class-room.
(For examples, please refer to the Hand-book of August-1992).

3. **Speaking** : Identification of Speech sounds and practice in pronouncing them with the help of key words. For key words, please refer to the Hand-book of August 1992. 10

4. **Grammar and Usage** : It is assumed that students have studied grammar and usage at School. The Bridge Course is aimed at brushing up the acquisition made at School. Therefore revision of following items will be done : Tenses, Articles, Prepositions and Auxiliaries. 14

5. **Vocabulary** : The vocabulary expected to be learned before leaving School shall be reinforced. A supplement containing the words is available with the text 14

Note.—The teaching and testing will be done at the elementary level.

Recommended books for both the Streams :

1. A Practical English Grammar by Thomson and Martinet.
2. Contemporary English Grammar, Structure and Composition by David Green (MacMillan).
3. Intermediate Grammar, Usage and Composition by M. L. Tickoo and Others (Orient Longman).
4. A Grammar of Contemporary English by Quirk, Greenbaum and others (London, Longman Ltd., 1972).

Compulsory English Course for S.Y.B.A. Examination of March-April 1995 onwards

S.Y.B.A.—STREAM 'A'

Marks

1. **Text** : **20**

S.Y.B.A. : Silas Marner : George Eliot MacMillan College Classics.

A general question or a question on short notes will be set. 10

A question comprising short answer-questions will be set. 10

2. Reading and Comprehenslon : Marks

—of advertisements for jobs/sale and purchase/products. 5

—of short news items of general interest. 6

Note.—Comprehension in both the items would be tested with following types of questions :

(*a*) factual questions and (*b*) inferential questions.

For teaching and testing methods, please refer to the Hand-book of August-1992.

3. Writing :

(*i*) Noting down the main points of a given passage. 5

(*ii*) Letters, personal letters of greetings, of thanks, of accepting and declining invitations, of regret, of condolence etc. 7

4. Speaking : Accent : 10

(*i*) Division of word into syllables

(*ii*) Accent on syllables in individual words. Please, refer to the Hand-book of August-1992 for details.

(5) Grammar and Usage : Specific items to be identified in Idiomatic Usage. The students are expected to learn the following idiomatic Usages (as given in the Teachers' Workbook of August 14, 1992) :

1. to give up
2. to keep up
3. to go into action
4. to keep well
5. to break down
6. to go well
7. to break out
8. to wake up to
9. to look into
10. to set off
11. to take off
12. to look down on
13. to serve out
14. to stand by
15. to run out
16. to talk over
17. to turn off
18. ups and downs
19. out of question
20. to take to task
21. in full swing
22. off and on
23. upto the mark
24. to make a mark
25. in the long run
26. to pass away
27. to bring up
28. to bring forth

29. to set down
30. to put off
31. to call on
32. to come up
33. to bring to light
34. to call for
35. to carry out
36. at the spur of the moment
37. to come round to
38. to cut down
39. to drop in
40. to carry on
41. to cast off
42. to draw a blank
43. to fall in love with
44. to get through
45. to keep back
46. to pass through
47. to turn a deaf ear to
48. to live up to
49. to run down
50. to see through.

6. Vocabulary :

1, Word-building : Forming words with the help of a prefix or a suffix.

2. One-word substitutes :

Following fifty words are to be studied :

1. illegible
2. meteordogist
3. octogenerian
4. notorious
5. manuscript
6. autobiography
7. Contemporary
8. timed
9. foretell
10. Unanimous
11. Impossible
12. flexible
13. illegal, unlawful
14. edible
15. civil engineer
16. Stationery
17. invincible
18. honorary
19. eternal
20. bakery
21. synonym
22. Contagious
23. fable
24. Universal
25. Voluntary
26. martyr
27. inaudible
28. host
29. extempore
30. vegetarian
31. repeal
32. callous
33. antonym
34. malicious (Speech)
35. muggling
36. anonymous
37. audible
38. emigrant
39. pessimist
40. last
41. obsolete
42. irritable
43. incredible
44. gullible
45. equanimous
46. toastmaster
47. invitable
48. laxative
49. glutton
50. illiterate

Note.—Fill in the gaps, matching the columns and multiple choice questions may be asked.

3. Antonym-Synonym :

Note.—The teaching and testing of all the three vocabulary topics will be at the intermediate level.

Compulsory English Course For S.Y.B.A. Examination of March-April 1995 onwards

S.Y.B.A.—STREAM 'B' Marks

1. Text : 20

Six short stories : Edited by Board of Editors (OUP)

A question comprising short—answer—questions will be set. 10

A question on short—notes will be set. 10

2. Reading and Comprehension :

(i) Comprehension of advertisement for jobs/sale and purchase/products. 6

(ii) Comprehension of shorts news items of general interest 6

Note.—Comprehension in both the items would be tested with following types of questions :

(a) factual questions.

(b) inferential questions.

For teaching and testing methods, please refer to the Handbook of August-1992.

3. Writing :

(i) Noting down the main points of a given passage 5

(ii) Letters : Personal letters of greetings of thanks, of accepting and declining invitations, of regret, of condolence etc. 7

4. Speaking : Accent : 10

(i) Division of word into syllabus.

(ii) Accent on syllables in individual words, Please, refer to the Handbook of August -1992 for details

5. Grammar and Usage : Specific items to be identified in Idiomatic usage. Please, refer to the S.Y.B.A., Stream-A Syllabus; Item No. 5 of " Grammar and Usage ". 10

6. Vocabulary :

(i) Word building : Forming words with the help of a prefix or a suffix. 7

(ii) One-word substitutes, please refer S.Y.B.A., Stream-A Syllabus; Item No. 6 (ii) for the list of fifty words.

(iii) Antonym—synonym.

Note.—The teaching and testing will be at the elementary level.

Recommended Books for both the Streams

1. Contemporary English Grammar, Structure and Composition by David Green (MacMillan).
2. Intermediate Grammar, Usage and Composition by M. L. Tickoo and Others (Orient Longman).

Compulsory English Course for Third B.A. Examinations of March--April--1995 Onwards

For T.Y.B.A. Students : **Marks**

1. Text : Hamlet : Shorter Shakespear (OUP) **25**
2. Reading and Comprehension : Precis writing of passages (Not more than 300 words) of general interest and questions to test inferential & interpretative skills). **12**
3. Writing : Composition :
   (i) Writing a short composition of not more than 150 words on a given topic or sentence. **8**
   (ii) Letters : Formal leave notes, applications complaints, letters to the editor etc. **10**
4. Speaking : Developing a dialogue on familiar situations. **8**
5. Translation : From English into Gujarati or Hindi of a given passage of about 150 words. **7**

OR

Paraphrase of a given poem.

List of books prescribed for English for 1995 Examination
F.Y.B.A. Special and First Subsidiary

PAPER I :

Foundation course in English with British and non-British texts

1. Introduction to the History of English Literature :
   (a) General acquaintance with the ages of history of English Literature and their characteristics. The candidates will be asked to enumerate the characteristics of a given period from 1550 to 1960. Their acquaintance will be tested by a question of objective nature asking them to relate characteristics to the period.

The following periods are prescribed : **Marks**

1559—1625; 1625—1660; 1660—1700; 1701—1740/1740—1798; 1798—1832; 1832—1880; 1890—1918; 1918—1939; 1939—1960. 5

(b) Candidates will be asked to relate the following writers to their respective ages : 5

Spenser, Marlowe, Shakespeare, Philip Sidney, Lyly, Kyd, Ben Jonson, Francis Bacon, John Webster, John Bunyan, Milton, Donne, Dryden, Congreve, Swift, Addison, Steele, Dope, Richardson, Fielding, Dr. Johnson, Gibbon, Goldsmith, Sheridan, Jane Austen, Sir Walter Scott, Wordsworth, Coleridge, Shelley, Byron, Keats, Charles Lamb, Hazlitt, De Quincey, Tennison, Browning, Rosetti, Arnold, Ruskin. Carlyle, Dickens, Thackeray, Emily Bronte, Charlotte Bronte, George Eliot, Thomas Hardy, Joseph Conrad, H. G. Wells, Arnold Bennet, G. B. Shaw, Galsworthy, Virginia Woolf, James Joyce, T. S. Eliot, W. H. Auden, D. H. Lawrence, W. B. Yeats, Somerset Maugham.

(c) Candidates will be asked to relate the following writers to their works : 8 marks

Writers		*Works*
1. Shakespeare	:	Hamlet. Macbeth, Othello, King Lear, As you Like It, A midsummer Night's Dream, Twelfth Night, Much adoabout Nothing
2. Geoffrey Chaucer	:	The Canterbury Tales
3. Marlowe	:	Dr. Faustus
4. Ben Jonson	:	Everyman in his Humour
5. Edmund Spenser	:	The Faerie Queene
6. Philip Sidney	:	Arcadia
7. Francis Bacon	:	The Essays
8. John Milton	:	Paradise Lost
9. Dryden	:	Absalom and Achitophel
10. Congreve	:	The way of the World
11. Jonathan Swift	:	Gulliver's Travels
12. Addison and Steele	:	Coverly papers
13. Alexander Pope	:	The Rape of the Lock
14. Dr. Johnson	:	London

Writers		*Works*
15.	Richardson	: Pamela
16.	Fielding	: Tom Jones
17.	Sterne	: Sentimental Journey
18.	Oliver Goldsmith	: Vicar of Wakefield, She stoops to Conquen
19.	Shemidan	: The School for Scandal
20.	Gray	: Elegy Written in the country Churchyard
21.	Words worth & Coleridge	: Lynical Ballads
22.	Wordsworth	: Tintern Abbey
23.	Coleridge	: Biographia Literaria
24.	Shelley	: Adonais
25.	Keats	: Eve of St. Agnes.
26.	Byron	: Childe Harold
27.	Jane Austen	: Pride and Prejudice, Emma
28.	Walter Scott	: Ivanhoe
29.	Charles Lamb	: Essays of Elia
30.	Tennyson	: In Memoriam
31.	Browning	: Dramatic Monologues
32.	Matthew Arnold	: Sohrab and Rustum
33.	Charles Dickens	: David Copperfield
34.	Thackeray	: Vanity Fair
35.	Ruskin	: Upto this Last
36.	Carlyle	: Past and Present
37.	George Eliot	: Silas Marner
38.	Oscar Wilde	: Importance of being Ernest
39.	G. B. Shaw	: Candida, Arms and the Man
40.	Galsworthy	: Forsyte Saga
41.	John Masefield	: Salt Water Ballads
42.	Thomas Hardy	: Ress of the D'urbervilles
43.	Virginia Woolf	: To the Lighthouse
44.	James Joyce	: Ulysses
45.	Robert Bridges	: Testament of Beauty
46.	Arnold Bennett	: The old Wives Tale
47.	D. H. Lawrence	: Sons and Lovers
48.	W. S. Maughm	: Of Human Bondage
49.	E. M. Forster	: A Passage to India

Writers		*Works*
50.	Aldous Huxley	: Brave New World
51.	Joseph Conrad	: Lord Jim
52.	J. M. Synsge	: Riders to the Sea
53.	W. B. Yeats	: The countess Cathleen
54.	T. S. Eliot	: The Waste Land
55.	J. M. Barrie	: The Admirable Crichton
56.	W. H. Auden & Christopher Isherwood	: The Autumn Journal
57.	Louis Macniece	: The Autumn Journal
58.	Stephen Spender	: Destructive Element
59.	H. G. Wells	: Outline of History
60.	A. J. Toynbee	: A Study of History

2. (a) Definition and general characteristics of literature. 14

(b) Functions of Literature and the reasons of studying Literature. —

(c) Elementary acquaintance with the following terms (Candidates will be asked to write on five terms in five sentences each): 10

Plot, Character. Theme, Setting, Dialogue, Diction, Jargon, Dialect. Wit, Humour, Irohy, Rhythm, Metre, Conflict, Suspense, Episode, Climax, Antiher, Protagonist, Antagonist, Denouement, Catastrophe, Chorus, Poetic Justice, Catharsis, Symbol, Legend, Allegory, Myth, Divine, Machinery, Allusion, Pastoral, Heroic.

4. Two British and Non-British Texts :

1. The Importance of Being Earnest : by Oscar Wilde. (Orient Longman).
2. An Anthology of Indian English Poetry : Edited by A Board of Editors (Orient Longman).

Only Following Poems are to be studied

1. Derozio : Song of the Hindustanee Mindstrel
2. Toru Dutt : Our Casuarina Tree
3. Rabindranath Tagore : Heaven of Freedom
4. Sri Aurobindo : The Tiger and the Deer
5. Sarojini Naidu : Village song
6. Shiv K. Kumar : Indian Women
7. Nissim Ezekiel : Philosophy

8. Javant Mahapatra : Grass
9. A. K. Ramanujan : In the Zoo
10. Kamala Das : An Introduction
11. Keki Daruwala : The Professor condoles
12. A. K. Mehrotra : The sale
13. Pritish Nandy : Madness in the second Stroke
14. Michael Dutt : Satan
15. Manmohan Ghose : The Garden Passion.

Books recommended

1. Introduction to the study of Literature : W. H. Hudson
2. Outline History of English Literature : W. H. Hudson
3. English Literature : Anthony Burgess
4. A short History of English Literature : E. Albert
5. Indo-English Literature : M. K. Naik
6. Dictionary of Literary-terms : Martin Gray, York Handbooks Longman, York Press
7. Oxford Companian to English Literature.

PAPER-II :

Form of Literature

Two questions will be set on the form and its related aspects such as 28 definitions, including nature and scope of the form, major themes, classification of types etc. There will be on the history of the form.

Three questions will be set on the prescribed texts, Presribed Form, Short Story.

Texts

1. Stories British and American, Ed. by M. G Narasimha Murthy (Orient Longman).

   Only following short stories are prescribed :

   (*i*) Maugham : The Lion's Skin
   (*ii*) Washington Irving : Rip Van Winkle.
   (*iii*) Katherine Mansfield : The Doll's House
   (*iv*) Mark Twain : The £ 1000000 Bank-Note.
   (*v*) O. Henry : The last Leaf.

2. Modern Indian Short Stories, Ed. by Cowasjee and Shiv K. Kumar (OUP) Only following short stories are prescribed :

   (*i*) Mulk Raj Anand : Duty.
   (*ii*) R. K. Narayan : The Martyr's Corner.
   (*iii*) Raja Rao : Javni.
   (*iv*) Khushwant Singh : Karma.
   (*v*) Anita Desai : A Devoted Son.

Recommended Books

1. B. Prasad : A Background to the Study of English Literature (MacMillan).
2. R. J. Rees : English Literature : An Introduction for Foreign Readers (MacMillan).
3. Upham, A. H. : The Typical Forms of English Literature.

F.Y.B.A. (English) Second Subsidiary

Students of 'A' Stream only will be allowed to offer this paper.

Objectives

The two year course in intended to equip the student with skills which will enable him to comprehend the language with a reasonable degree of accuracy in its spoken and written forms

		Marks
1.	(*a*) Use of Dictionary : with abbreviations used; (*b*) Expressions of future, purpose, ability, permission possibility, obligation and condition.	14
2.	Rapid Reading : And abridged and simplified text will be prescribed.	14
3.	Comprehension : A prose passage of about 300 words will be set. Question of factual and referential nature will be asked.	14
4.	Composition : Writing letters, personal letters and letters written socially to regret, of condolence etc. will be asked.	14
5.	Translation from English of sentences or of a small passage of about a hundred words in Gujarati or Hindi.	14

Note.—Each of the topics listed above will carry equal marks.

Text : The Time Machine H. G. Wells, (MacMillan, Stories to remember series).

SECOND YEAR B.A.

English Special and Subsidiary Examinations –1995

PAPER—II : History of Literature : 1798 -1900 :

Marks

(1) Following topics are prescribed for two questions. Questions could be asked on an author or authors under any topic : 20

(*a*) Romantic Revival and its chief characteristics.

(*b*) The Personal Essay.

(*c*) The Victorian Compromise.

(*d*) Trends in Victorian Poetry.

(*e*) The novel in the 18th Century.

(*f*) Victorian prose-writers.

(*g*) Pre Raphaelite Poetry.

(2) One question will test students acquaintance with the works of the writers of the period. The following will be studied (Seven titles will be asked and the candidates will write the name of the author, the date of publication, the kind of work and relate it to the period) :

(A) Poetry

1. Lyrical Ballads
2. The Rime of Ancient Mariner.
3. The Prelude
4. Don Juan
5. Adonais
6. Isabella or the Pot or Basil
7. Idylls of the King
8. Dramatis personae
9. Sohrab and Rustum
10. The Blessed Damozel and other Poems
11. Dream of Gerontius
12. The Earthly Paradise
13. Rubaiyat of Omar Khayyam
14. Sonnets from the Portugese.

(B) Novel

1. Pride and Prejudice
2. Waverley
3. Vanity Fair
4. David Copperfield
5. A Tale of Two Cities
6. Cranford
7. The Mill on the Floss
8. Middlemarch
9. Wuthering Heights
10. Jane Eyre
11. Barchester Towers
12. The Cloister and the Hearth
13. The Trustee
14. The Warden
15. The Return of the Native
16. The Mayour of Casterbridge.

(C) Prose

1. **Table–Talk**
2. Essays of Elia
3. **Imaginary** Conversations.
4. The Confessions of an **English Opium** Eater.
5. **Sartar Resartus**
6. On Heroes and **Hero–Worship**
7. **Unto this last**
8. Modern Painters.
9. **Essays in** Criticism

(3) Texts : 14 marks

1. **English Poetry** : A Kaleidoscope, Edited by A Board of **Editors, University Press (India) Ltd. Hyderabad. Distribution by Orient Longman Ltd. (Hyderabad).**

   Only the following poems by John Keats are **scribed :**

   1. Ode to a Nightingale.
   2. Ode on a Grecian Urn
   3. Ode on a Melancholy.
   4. Ode to Autumn.
   5. La Belle Dame Sans Merci. (OUP)

2. **Charles** Dickens : David Copperfield (OUP)

Recommended Books

1. **A Short** History of English Literature : Emile Legouis
2. **2, 3 and 4** as recommended for Paper–I.

PAPER–IV : Form of Literature. 28 marks

Epic will be studied as a form of Literature.

There will be two questions on the form and its related aspects **such as difinitions,** including nature and scope of the form, major **themes,** classification of types etc. There will be no question on the **history of the** form.

The following Epics will studied : 42 marks

Texts :

(1) Milton : Paradise Lost Book–I.

(2) Pope : The Rape of the Lock.

પરિશિષ્ટ " ક "
ઠરાવાંક ક્રમાંક ૨૯૧)

(૧) ગુજરાતી

૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટેનાં પાઠ્યપુસ્તકો

પ્રથમ વર્ષ બી.એ. (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૧ (પદ્ય) :

(૧) નળાખ્યાન—પ્રેમાનંદ ... ૩૦ ગુણ

(૨) ઉશનસ્ કાવ્યો—સં. સફીન ઓઝા ... ૩૦ ગુણ

૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે નીચેનાં ૨૫ (પચ્ચીસ) કાવ્યો જ અભ્યાસક્રમ માટે નિયત કરવામાં આવ્યાં છે :

૧. બજારી બા આવી
૨. પ્રથમ શિશુ
૩. મધ્યાહ્ન ગ્રામ
૪. ધન્ય ભાગ્ય
૫. ઓ જિંદગી
૬. હું જન્મ્યો છું કોઈ
૭. ઈસુની છઠ્ઠી દીવાદાંડી
૮. પ્રશાંત ક્ષણ
૯. જૂના ચહેરા જાગ
૧૦. હું જાણું
૧૧. હું મુજ પિતા
૧૨. ગુહ પ્રવેશ
૧૩. હું આંતરિયાળો છું
૧૪. પ્રથમ વર્ષા પછી
૧૫. આ રસ્તાઓ
૧૬. અનહદની સરહદે
૧૭. વનમાં સડક
૧૮. તરુવનોમાં
૧૯. તૃણ અને તારકો વચ્ચે
૨૦. હવે
૨૧. થોડે સુધી જ
૨૨. બ્રહ્મ શિશુના છંદ
૨૩. જરીક જ વધુ
૨૪. વસંત નડ્યા નડકાને મેળે
૨૫. મેઘદૂત
૨૬. પથોન્મત્ત
૨૭. ગામ નજીક આવતું જાય છે
૨૮. પતન એટલે
૨૯. જો હોય
૩૦. બધી ચેષ્ટાની એક વ્યાખ્યા
૩૧. ધરતીની અંતિમ શાંતિયાચના
૩૨. તૃણાવર્ત
૩૩. વૃક્ષ બોલશે તો
૩૪. કવિની કેફિયત
૩૫. સફરનો રથ
૩૬. મથુરા પ્રવેશ
૩૭. મૂળિયાં
૩૮. સોલ્હગરાત એ પછી
૩૯. અદ્વૈત
૪૦. જે આનંદ તને સ્મરવામાં
૪૧. પ્રાતઃ ચકલીઓ
૪૨. મરણ નામની ઊંઘ
૪૩. રાતનું ઝાડ
૪૪. ભીતરનો સાથી
૪૫. વસંત પરોઢ.

રસદર્શન : પઠિત યા અપઠિત પદ્યખંડમાં છંદ, અલંકાર આદિ અંગો આવરી લેતા ... ૧૦ ગુણ
વસ્તુલક્ષી પ્રશ્નો દ્વારા સમીક્ષા કરાવવાને બદલે રસદર્શન કરાવવાનું પૂછ્યું.

પ્રશ્નપત્ર ૨ (ગદ્ય) :

૧. શ્રી. ૨. વ. દેસાઈની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ—સં. ડૉ. સુધા ૨. દેસાઈ ... ૩૦ ગુણ

૧૯૯૧ની પરીક્ષા માટે ૨. વ. દેસાઈની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓના ઉપર્યુક્ત સંપાદિત પાઠ્યપુસ્તકમાંથી નીચે પ્રમાણેની વાર્તાઓ અભ્યાસક્રમ માટે નિયત કરવામાં આવે છે :

૧. પ્રભુનો દરવાન
૨. આરબ પહેરેગીર
૩. ખરી મા
૪. વૃદ્ધ સ્નેહ
૫. અવનવું ઘર
૬. બાળ હત્યા
૭. સખી અને સ્વર્ગ
૮. કલાના શબ પર
૯. ઢીંગલા-ઢીંગલી
૧૦. હીરાની ચમક
૧૧. ધનિક હૃદય
૧૨. બબો.

૨. સૌરાષ્ટ્રની રસધાર ભાગ ૩ : ઝવેરચંદ મેઘાણી ... ૩૦ ગુણ

૧૯૯૧ની પરીક્ષા માટે નીચે જણાવેલ વાર્તાઓ અભ્યાસક્રમ માટે નિયત કરવામાં આવે છે :

૧. ઘોડો અને ઘોડેસવાર
૨. વેર
૩. પાદપૂર્તિ
૪. ઘોડાની પરીક્ષા
૫. કાઠિયાણીની કટારી
૬. આલેક કરપડો
૭. દુશ્મન
૮. આઈ
૯. મહેમાની
૧૦. ભાઈ
૧૧. કાનિયો ઝાંપડો
૧૨. ચમારને બોલે
૧૩. ઝુમણાંની ચોરી
૧૪. ભાઈ બહેન
૧૫. પિંજરનાં પંખી.

છંદ અને અલંકાર

છંદ : કોઈ પણ બે છંદનાં માપ અને ઉદાહરણ વિકલ્પે કોઈ પણ બે અંકિતઓના છંદ ઓળખવા વિશેનો પ્રશ્ન પુછાશે : ... ૪ ગુણ

ચોપાઈ, દોહરો, હરિગીત, ઝૂલણા, મનહર, વસંતતિલકા, મંદાક્રાન્તા, શિખરિણી, હરિણી, પૃથ્વી, શાર્દૂલવિક્રીડિત, સ્રગ્ધરા, ઉપજાતિ, માલિની, અનુષ્ટુપ.

અલંકારો : કોઈ પણ ત્રણ અલંકારોની સમજૂતી અને ઉદાહરણો વિકલ્પે કોઈ પણ ત્રણ અંકિતઓમાંના અલંકારો ઓળખીને સમજાવવા વિશે પ્રશ્ન પુછાશે : ... ૬ ગુણ

ઉપમા, ઉત્પ્રેક્ષા, રૂપક, વ્યતિરેક, અતિશયોક્તિ, વ્યાજસ્તુતિ, અપહ્નુતિ, સ્વભાવોક્તિ, યમક, શ્લેષ, વર્ણાનુપ્રાસ, વિરોધાભાસ, અનન્વય, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત.

Recommended books

1. W. P. Ker : Epic and Romance (Dover Publications, N. Y.)
2. Paul Merchant : The Epic (Methuen).
3. B. Prasad : A Background to the study of English Literature (MacMillan)
4. Upham A H. : The Typical Forms of English Ltterature.

PAPER-V : Literary Criticism : **Marks**

1. (*a*) Nature and function of criticism. **14**

   (*b*) Plato, Aristotle, Theories of Imitation and Tragedy, Longinus. **28**

2. Analysis of a Prose piece : **14**

   Figures of Speech **6**

   1. Simile
   2. Metaphor
   3. Personification
   4. Apostrophe
   5. Pun
   6. Alliteration
   7. Onomatopocia
   8. Antithesis
   9. Paradox
   10. Oxymoron
   11. Irony
   12. Litotes
   13. Glimax
   14. Anticlimax
   15. Hyperbole
   16. Transferred Epithet
   17. Metonymy
   18. Synecdoche

4. Acquaintance with literary terms : **8**

   (Candidates will be asked to write on any two terms).

   Classicism, Romanticism, Neo-classicism, Realism, Naturalism, Aestheticism, Expressionism, Existentialism, Theatre of the Absurd, Pathetic Fallacy, Medievalism.

Recommended Books

1. Introduction to the study of Literature—W. H. Hudson
2. Making of Literature—R. A. Scott James.
3. Dictionary of literary terms—Martin Gray, York, Handbooks, Longman York Press.
4. An Introduction to critical appreciation for foreign learners-Helen, Monfries (MacMillan Education Ltd.).
5. Appreciation of Prose and Poetry—Alexander, Orient Longmans.

S.Y.B.A. English Second Subsidiary Examination—1995

1. **Rapid** Reading : An abridge novel will be prescribed.

2. **Comprehension** : A prose passage of about 500 words will be set. Inferential and interpretative questions will be asked

3. **Precis** writing : A prose passage of about 350 words will be set for precis writing.

4. **Composition** : Writing Letters, Formal applications, Business Letters, Letters to the Editor etc.

5. Translation from English of a small passage of about 200 words in Gujarati or Hindi.

Note.—Each of the topics listed above will carry equal marks.

Text : R. L. Stevenson, Treasure Island (TWH Adventures in English series).

THIRD B.A.

Third B.A. English Special Examination, 1995

PAPER–VI : History of Literature : 1557 to 1660. Marks

1. Following topics are prescribed for two questions. 28
   Questions could be asked on any author or authors under any topic :
   1. Characteristics of the Literature during the renaissance.
   2. Ellizabethan Drama.
   3. Prose Fiction.
   4. Elizabethan Poetry.
   5. Metaphysical Poetry.
   6. Milton.

2. One question will test the students' acquaintance with the works of the writers of the period (Seven titles will be asked and the candidates will write the name of the author, the year of publication, the type 14

of work and relate it to the period):

(A) Poetry

1. Tottel's Miscellany
2. The Shepherd's Calendar
3. Hero and Leander
4. Venus and Adonais
5. The Faerie Queen
6. Astrophel and Stella
7. Songs and Sonets
8. Paradise Lost
9. Lycidas.
10. The Temple, Sacred Poems & Private Ejaculations.

(B) Drama

1. The Spanish Tragedy
2. Arden of Feversham
3. The Tragical History of Dr. Faustus
4. Every Man in his Humour
5. The Knight of the Burning Pestle
6. The Shoemakers Holiday
7. The Duchess of Malfi
8. Tis Pity She's whore
9. A New way to Pay Old Debts.
10. The Revenger's Tragedy.

(C) Prose

1. Arcadia
2. Euphues, the Anatomy of Wit
3. The Authorised Version
4. The Anatomy of Melancholy
5. The Pilgrim's Progress
6. Religio Medical.

Texts

28 Marks

(1) Shakespeare : Romeo and Juliet (OUP)

(2) Sidney : Astrophil and Stella, (Sonnets : 6, 20, 31, 41 and 72 only) from "An Anthology of Elizabethan Poetry : Ed. by Chaudhari (O. U. P.)

Recommended Books

As for Paper—III

PAPER—VII : History of Literature : 1660 to 1798.

1. Following topics are prescribed for two questions : 28 marks

(1) Characteristics of the Neo Classical Literature

(2) Dryden's Contribution to the literature of his age

(3) Restoration Comedy

(4) Alexander Pope is a poet
(5) Swift as a satirist
(6) Rise of the novel in the eighteenth century.
(7) Dr. Johnson's contribution to the literature of his age
(8) Periodical Essay.

2. One question will test student's acquaintance with the works of the writers of the period. The following will be studied (Seven titles will be asked and the students will write the name of the author, the data of publication, the type of work and relate it to the period) : 14 Marks

(A) Poetry

1. Absalom and Achitophel
2. Hudibras
3. The Rape of the Lock
4. Elegy written in a country churchyard
5. Seasons
6. Ode to evening
7. The Deserted Village
8. London
9. The Songs of Experience
10. Religues of Ancient English Poetry.

(B) Drama

1. The Wild Gallant
2. All for Love
3. The Way of the World
4. She Stoops to Conquer
5. The School for Scandal.

(C) Prose

1. The Spectator Papers
2. The Decline and Fall of the Roman Empire
3. Gulliver's Travels
4. The Citizen of the World
5. The Lives of the Poets
6. The life of Samuel Johnson.

(D) Novel

1. Robinson Crusoe
2. Pamela
3. Tom Jones
4. Tristram Shandy
5. Roderick Random
5. The Castle of Otranto
7. The Vicar of Wakefield.

Texts

(1) Dryden : Mac Flecknoe from Selections from Dryden.
Edited by T. R. K. Marar (MacMillan Annotated Classics).
(2) Goldsmith : The Good Natured Man.

Recommended Books

As per Paper—III.

PAPER-VIII : 20th Century Literary Texts.

Texts

1. Pinter : The Home coming
2. Orwell : 1984
3. Bliot : Poems from The Waste Land and Other Poems (Faber).

Only the following poems are prescribed :

1. Ash-Wednesday 2. Journey of the Magi 3. Marina
4. Landscapes 5. Two Choruses from 'The Rock'.

This paper will have six questions, two on each of the three texts. One of the two questions on each of the texts will relate to the more general aspects such as the significance, the larger themes, the genetic features of the text and the trend which the text illustrates in any and the other (question) will be particularly text-based.

Books recommended

1. Fifty Years of English Literature--Scott James.
2. 20th Century English Literature—A. W. Ward.
3. A Short History of Einglish Literature -Legouis.
4. A Short History of English Literature—Albert.

Marks

PAPER—IX : Literary Criticism : 42

1. General Survey of English Criticism from Sidney to Eliot with reference to Western critical tradition. The Critics to be studied in detail : Sidney, Dryden, Johnson, Coleridge, Arnold, Eliot.
2. Appreciation of a Poem 14
3. Prosody (Students' Familiarity with Prosody will be tested by a question of objective nature. 14

(a) Acquaintance with the following terms : 6

(Candidates will be asked to write on three terms in Brief.)

Iambus, Trochee, Spondee' Pyrrhic, Anapaest, Dactyl, Choriambas, Tribrach, Amphibrach, Bacchius, Pause, Over flow, Rhyme, Alexandrine.

(b) Brief notes with illustrations will be asked on (Candidates will be asked to write on two terms). 8

Ballad Stanza, Spenserian Stanza, Tranza Rima, Rime Royal, Pouter's Measure, Burn's Stanza, Ottava Rima, The five foot Couplet, The Four foot Couplet, Dramatic Blank Verse.

Or

Scasion. 14

Recommended Books

1. Making of Literature—R. A Scoot James.
2. Literary Criticism--A Short History—Wimsatt and Brooks.
3. English Literary Cities--George Watsen.
4. Metres of English Poetry—Enid Hammer.
5. An Introduction to Critical Appreciation for Foreign Learners-Helen Monfries (MacMillan Education Ltd.)
6. Appreciation of Poetry Gurrey (OUP)
7. Appreciation of Prose and Poetry by Alexander (Orient Longmans).

PAPER—X (a) : Indo English Literature

Texts

1. Nissim Ezekiel : Hymns in Darkness (OUP)
2. Girish Karnad : Hayavadana (OUP)
3. Rabindranath Tagore : Gora.

This paper will have six questions, two on each of the three texts one of the two questions on each of the texts will relate to the more general aspects such as the significance, the larger themes, the generic features of the text, and the trend which the text illustrates, if any; and the other (question) will be particularly text-based.

Recommended Books

1. Indian writing in English—K. R. Srinivas Iyengar.
2. Indo-English Literature—M. K. Naik.

PAPER-X (b) American Literature :

Text

1. **Arthur Miller : The Crucible.**
2. **Ernest Hemingway : Farewell to Arms.**
3. **Robert Frost : Poems from 'American Literature'** (1890—1965) Edited E. S. Oliver (Eurasia).

Only following poems are prescribed :

1. **Mending Wall** 2. **The Death of the Hired Man** 3. **Home Burial** 4. **The Black Cottage** 5. **Two tramps in Mud Time** 6. **Departmental** 7. **Stopping by Woods on a Snowy Evening** 8. **The Road not taken.**

This paper will have six questions, two on each of the three texts. One of the two questions on each of the texts will relate to the more general aspects such as the significance, the larger, the generic features of the text, and the trend which the text illustrates, if any, and the other (question) will be particularly text-based.

Recommended Books

1. **'Literary History of the United States' by Spiller etc. al.**
2. **'American Literature of the Nineteenth Century' : An Anthology-Williame J. Bisher (Eurasia Pub. House, New Delhi)**
3. **'American Literature, 1890-1965' : An Anthology; Egbert Oliver et. al (Burassia Publishing House, New Delhi).**

PAPER X-(c) Comparative Literature :

Texts

1. **W. Shakesphare ; King Lear.**
2. **Vishakhadatta ; Mudrarakshasam.**

This paper will have 5/6 questions with a proper balance assured between text based questions and question on theory.

Recommeded Books

1. **'Theory of Literature'—Rene Wellek and Austin Warren.**
2. **'Comparative Literature'—Henry Gifford.**
3. **'Comparative Literature'—Nagendra, University of Delhi, Delhi.**
4. **'Introduction to the Comparative study of Literature', C. J. Brandt.**
5. **'Comparative Literature Matter and Method' Ed. by A. O. Aldridge.**

PAPER—XI : History of English Language & Spoken English.

Recommended Books

1. History of English Language—O. L. Wrenn.
2. Spoken English for India—R. K. Bansal and J. B. Harrison (Orient Longman).

This Paper will have two sections. In the section on the histroy of English Language one of the questions will be on writing Linguistic notes on given words. This section will carry 35 marks. The Second Section on spoken English will have questions on the theory and there will be a viva-voce of 15 marks 20 marks will be for objective type questions on theory. For the theory, the following topics are to be studied from the next :

Texts

1. Introduction.
2. Speech Mechanism.
3. The Description of speech sounds.
4. The Phoneme, the syllable.
5. The sounds of English : Vowels.
6. The Sounds of English : Consonants
7. Word Accent.
8. Features of connected Speech.

I. The following specifications for each of the items in the syllabus have been identified for the course in Spoken English :

Sr. No.	Syllabus Items	Specification
1.	Introduction	1. Language : A simple identification (a system of vowel symbols). 2. Speech and writing as 'manifestation' of Language : basic difference between the two. 3. The pull of the mother tongue in learning the sounds of foreign language.
2.	The Speech mechanism	1. The process of speech production. 2. The organs of speech (diagram not for testing)

Sr. No.	Syllabus Items	Specification
3.	The Description of speech sounds	1. The difference between the vowel and consonant sounds. 2. The description of English consonants in terms of the place and manner of articulation and voicing. 3. The description of English vowels including dephthongs in terms of the position of the lips and vowel length. 4. The difference between monophthongs and dipthongs (vowel chart not for testing).
4.	The phoneme and the Syllable	1. A simple identification of the phoheme (the smallest, significant sound unit). 2. A simple identification of the syllable (a unit with one prominent sound which usually is a vowel). (Structure not to be tested). 3. Identification of the different syllable in words of not more than four syllables.
5.	The sound of English Vowels & Consonants	1. As noted at items 3(2) and 3(3) above.
6.	Word accent	1. A simple identification for stress (accent) in terms of syllable prominance. 2. Placement of stress in words of not more than four syllable selected from a list to be given.
7.	Features of connected speech	1. The week forms (To be tested through underlining of words having weak forms in phrases or sentences from those given in the prescribed textbook).

Sr No.	Syllabus Items	Specification
		2. Intonation : Knowledge of the falling and rising tones, alongwith the correlated grammatical patterns Statements, questions and requests (to be tested the Vive/Oral in the form of simple sentences to be pronounced with the appropriate tone. The sentences for testing are to be selected from those given in Part–II Exercises for Practice, pp. 105–129).

II. Besides the consideration of itemwise specifications as given above, the following points of a more general nature are to be kept in view :

(1) The teaching and testing of spoken English with the help of the prescribed textbook should be confined to the British Received pronunciation only.

(2) The question-paper for this component on spoken English should carry a compulsory question on broad phonetic transcription carrying 5 marks.

(The item for this question should be confined to words selected from the prescribed textbook as per the list given.)

III. The Viva for the component should comprise :

(1) Reading aloud, with proper stress, clarify and naturalness, passages and dialogues given in the prescribed textbook on pp. 170–189.

(2) Intonation as specified at item 6(2) above.

(3) General conversational ability.

(4) The pattern of testing in the written examination or the viva to be adopted at the internal evaluation should be the same as that at the University examination.

T.Y.B.A. SPECIAL ENGLISH

PAPER–XI (a) :

A Spoken English

1. List of words for transcription (Selected from Spoken English for India by Bansal and Harrison) :

thank	houses	enough	union	
these	then	matches	young	choose
bit	sea	reduce	does	tooth
bed	zoo	subject(s)	large	nuisance

bad	shade	useless	march	beauty
bus	measure	wanted	basket	perfect (Adj.)
card	hand	system	castle	thirst
hot	make	surface	master	search
all	night	handkerchief	answer	about
force	long	minute	branches	breakfast
horse	lamp	money	beth	gentleman
book	rain	carriage	calm	particular
rule	yes	bargain	father	standard
tube	wait	mountain	lock	instrument
serve	sing	foreign	quality	sentence
account	table say	say	knowledge	entertain
drama	complete	straight	morning	otherwise
gate	immediate	eight	before	terrible
bite	cheese	they	awkward	observe
boil	lead	breath	quarter	produce (n)
home	reach	father	towards	beggar
house	field	jealous	daughter	mother
cheer	piece	plessant	social	colour
air	receive	bury	go	through
poor	machine	leisure	most	picture
pen	police	said	narrow	theatre
bag	people	mass	road	write
take	eat	rank	soap	climb
day	feel	bundle	shoulder	cycle
keep	sleep	mush	though	satisfy
chain	ink	thus	good	cried
join	thick	uncle	cushion	child
face	begin	dozen	sugar	choice
vain	depend	govern	music	annoy
about	thiked	whip	solve	roll
allow	loughed	careess	call	foot
town	passed	ticker	hall	duty
dear	singer	parties	north	loose
severe	longer	guilty	court	you
fierce	cattle	paste	pour	fruit

chair	better	weigh	thought	juice
share	burst	break	door	shoe
their	here	tax	warm	two
sure	fans	trouble	don't	girl
tour	keys	blood	know	murder
button	pear	aunt	nose	human
bottle	seize	laugh	open	journey
early	learn	elder	honour	nature
nice	silence	might	island	mouth
idea	wear	frighten	finger	chalk
high				

2. List of words for making primary stress (Selected from Spoken English for India by Bansal and Harrison) :

able	beside	reactor	politican
baggage	recourse	familiar	anything
captain	accident	backbone	progress (n)
demage	bycycle	sulphuric	churchyard
eager	calculate	describing	earthquake
kidney	delicate	disappoint	goldsmith
dentist		eatertain	afternoon
master	recognise	recommend	half-hour
package	rectify	understand	long-lived
tackle	permeate	supercede	mildele-aged
about	foreigner	millionaire	north-west
because	quarrelsome	inhuman	object (n)
chanal	accustom	decompost	object (v)
deceive	committee	academy	perfect (adj.)
effect	deliver	academic	perfect (v)
enrol	elastic	bacteria	produce (n)
possess	horizon	politics	produce (v)
delight	pyjama	political	progress (v)
record (n)	(v) matches	educate	succeed
import (n)	(v) wanted	separa (v) (adj.)	neither
subject (n)	breakage	Librarian	Period
subject (v)	Freedom	musician	theatre
increase (n)	brighten	career	influence

increase (v)	border	physique	tomorrow
conduct (v)	goddess	neuritis	English
develop	careful	several	activity
classify	Indian	already	aimless
chemical	correct	booklet	hostel
expect	badly	urben	hotel
appiontment	student	industrial	bitterness
empty	mistake	conqueror	seven
occur	fearsome	detail	prefer
bookword	window	atmosphere	application
younger	industry	composition	lecture
minister	conwersation	evening	refuge
cultivation	reduce	written	introduction
cultivate	beginning	continuous.	

PAPER–XI (b)

Chaucer :

Texts

1. Prologue to the Canterbury Tales
2. Chaucer : The Pardoner's Tale.

Recommended Books

1. N. Coghill : The poet Chaucer
2. Boris Ford : The Age of Chaucer.
   (Pelican Guide to English Literature)
   There will be five questions, one of which will be on rendering into modern English the text of the Prologue.

PAPER–XI (c) :

English Language Teaching Technique (For Regular students only).

The following will be studied :

1. Importance of English as an international Language
2. The role of English in India :
   (i) English in Urband Rural areas
   (ii) Importance of English according to the special strats

3. Objectives of teaching English in India
4. Problems of teaching in India in Urban area and in Rural area
5. Difficulties in learning English in India in urban and rural area
   —influence of the first language
   —exposure to English.
6. Basic theories of language learning vs acquisition. Differences between first and second langage learning
7. Syllabus : Difference between syllabus and curriculum
8. Introduction to methods and approaches to teaching English
9. (i) Terms : Approach, method, structure, situation, drill, exercises, controller language, structural syllabus, classroom interaction, teaching aid, expression, comphehension, evaluation, tests, examination.
   (ii) 'What' of Listening, speaking, reading, writing. 55 marks

Practical Work :

(a) Survey of problems of teaching English in Schools :
(i) in urban area (ii) in rural area.

(b) Survey of difficulties that the learners face in learning English in Schools : 14 marks
(i) in urban area (ii) in rural area.

Recommended Books

1. W. H. B. Allen and R. N. Campbell (eds.)—Teaching English as a Second Language.
2. W. Littlewood—Foleign and Second Language Learning.
3. V. V. Yardi—Teaching English in India Today.
4. K. Johnson—Communicative syllabus Design and Methodology.

PAPER-XI : Women's Writing :

Obiectives

1. To make the student aware of a tradition of women's writing.
2. To encourage him to study well known works from a fresh point of view.
3. To initiate discussion on important issues connected with writing by women.

Course Description :

This course will introduce students to the tradition of women's writing from 1780 to the present day. It will include some works by writers whose work offers scope for reinterpretation. The writers will be studied in relation to their background and their readership, as well as the social status of women and their position in the family. Some issues to be discussed are :

1. Problems facing a woman writer.
2. Images of women in the works being studied.
3. Contemporary concepts of masculinity and femininity, gender roles.
4. The portrayal of the victimization of women in society.

Two texts will be prescribed illustrative of two different centuries. This paper will contain questions on the issues mentioned above including two questions on each text :

Texts

1. George Eliot : Mill on the Floss (OUP)
2. Nayantara Sehgal : Storm in Chandigarh.

PAPER XI (e) : Elements of Translation : Theory and Practice.

Objective

1. To enable the student to translate literary non-literary texts from an Indian Language into English and from English into an Indian Language.
2. To make him familiar with some of the basic concepts and disciplines (e.g. linguistics, semiotics, literary theories etc.) related to translation theories.

Course Description : Lectures :

Nature and scope of translation as field of activity with special reference to literary texts. Translation theory and other related disciplines (linguistics, semiotics, literary theory etc.). Translation activity analysed in terms of its reception function, transfer function and reproduction function.

Issues in Translation :

1. Translation, transcreation, transference, transliteration;
2. equivalence–linguistic, textual and cultural;
3. language varienties and linguistic distance;
4. types of translation–literal and free, total and restricted;
5. Limits of Translation.

Tutorials :

1. To translate texts from English into one of the major Indian languages and then translate them back into English.
2. To translate texts from one of the major Indian languages into English and then translate them back into the major Indian language.

Recommended Books

1. The theory and practice of Translation--Nida E.A. & Tabar C.
2. The Craft and Context of Translation ed. by W. Arrowsmith and R. Shattuck.
3. Translating—Ian Finlay.
4. On Translasion -Ed. R. Brower.

* * *

ENGLISH COMPULSORY

Compulsory English Course for F.Y. B.Com. Examination of March / April, 1995 onwards

Bridge Course for 'B' Stream of F.Y.B.Com. :

Bridge course is to be given at the outset to students enrolling in 'B' Stream. These have different levels of proficiency in English and so need to be brought on par. It is suggested to have 21 lectures, each of 45 minutes before the beginning of the teaching of regular syllabus. The said course should have pre-test to judge the standard of the entrants. It should also have a Post-test to judge the students' progress

The following components and the approximate number of sessions (of 45 minutes each) are suggested. However the teacher would be well advised to lay stress on those items in which the particular group (as should be evident from the Pre-test, is weak). The following list should be seen more as a guideline than as a fixed syllabus :

Component	Approximate No. of teaching sessions
1. Use of Dictionary (Letters of the alphabet and the alphabetical order)	2
2. Parts of Speech, Noun, Pronoun, Adjective, Verb, Preposition, Conjunction.	7
3. Articles	2

Component	Approxi. No. of teaching sessions
4. (i) Person : First Person, Second Person and Third Person. (ii) Verb (iii) Number : Singular and Plural.	6
5. Auxiliaries : be, have, do	3
6. Types of Sentences : Assertive, Negative, Interrogative, Imperetive and Exclamatory.	1
F.Y.B.Com.—Stream 'A'	
1. Text : An Introduction to Prose : Edited by A. G. Xavier, (MacMillan India Ltd.) Note : Lessons 7, 10 and 14 are to be omitted.	20
A question comprising short-answer-questions will be set.	10
A question on short notes will be set	10
2. Writing : Completing short stories or rearranging sentences in logical sequences etc. The teacher will set tasks for the students in the classroom. (For examples, please, refer to the Handbook of August, 1992.)	12
3. Speaking : Identification of Speech, sounds and practice in pronouncing them with the help of key words. (For key words, pleases refer to the Handbook of August, 1992.)	10
4. Grammar and Usage : It is assumed that students have studied grammar and usage at school. Following items will be revised through the work-book, Tenses, Articles, Auxiliaries and Prepositions.	14
5. Vocabulary : Reinforcing the student's konwledge of vocabulary items learned at school.	14

Note : The teaching and testing will be at the intermediate level.

F.Y.B.Com.—Stream 'B'

Component	Approxi. No. of teaching sessions
To begin with Bridge Course and only on completion of the Bridge Course, the following syllabus should be taught :	20
1. Text : Progressive English Reader, (Rusk Publishers, Bombay) Exercises included in the text need to be set as tasks in the classroom to the students.	
A question comprising of short answer-question will be set.	10
A question on short notes will be set.	10
2. Writing : Completing stories or rearranging sentences in logical order. The teacher will set tasks for the students in the class-room. (For examples, please refer to the Handbook of August, 1992)	12
3. Speaking : Identification of speech sounds and practice in pronouncing them with the help of Key words. For Key words please, refer to the Handbook of August, 1992.	10
4. Grammar and Usage : It is assumed that students have studied grammar and usage at school. The Bridge Course is aimed at brushing up the acquistion made at School. Therefore revision of following items will be done : Tenses, Articles, preposition and Auxiliaries.	14
5. Vocabulary : The Vocabulary expected to be learned before leaving School shall be reinforced. A supplement containing the words is available with text.	14

Note :–The teaching and testing will be done at the elementary level.

Recommended books for both the Stream

1. A Practical English Grammar by Thomson and Martinet
2. Contemporary English Grammar, Structure and Composition by David Green (MacMillan)
3. Intermediate Grammar, Usage and Composition by M. L. Tickoo and others (Orient Longman)
4. A Grammar of Contemporary English by Quirk, Greenbaum and others (London, Lonfman Ltd., 1972)

ENGLISH COMPULSORY

Compulsory English Course for F.Y. B.Sc. and F.Y. B.Sc. (Nursing) examinations of March/April, 1995 and onwards

		Marks
1.	Text : Stranger than Fiction : S. Chandran, Blackie A question comprising short answer—questions will be set.	10
	A question on short notes will be set	10
2.	Writing : Completing short stories or rearranging sentences in logical sequences etc.	12
	The teacher will set taks for the students in the classroom.	
	(For examples, please, refer to the Handbook of August, 1992.)	
3.	Speaking : Identification of speech, sounds and practice in pronouncing them with the help of key works. (For Key words, please, refer to the Handbook of August, 1992.)	14
4.	Grammar and Usage : It is assumed that students have studied grammar and usage at school. Following items will be revised through the workbook, Tenses, Articles, Auxiliaries and prepositions.	14
5.	Vocabullary : Reinforcing the students' knowledge of vocabulary items learned at School.	14

Note.—The teaching and testing will be at the intermediate level.

Recommended Books

1. A Practical English Grammar by Thomson and Martinet
2. Contemporary English Grammar, Structure and Composition by Dovid Green (Macmillam)
3. Intermediate Grammar, Usage and Composition by M. L. Tickoo and others (Orient Longman)
4. A Grammar of contemporary English by Quirk, Greenbaum and others (Longman Ltd., London, 1972).

COMPULSORY ENGLISH COURSE

For S.Y.B.Sc. and S.Y.B.Sc. (Nursing) Examinations of March / April, 1995 Onwards

	Marks
1. Text :	20
S.Y.B.Sc. Silas Marner : George Eliot MacMillan College Classics.	
A general question or a question on short notes will be set.	10
A question comprising short answer-questions will be set.	10
2. Comprehension :	
— of advertisements for jobs/sale and purchase/products.	5
— of short news items of general interest	6

Note.—Comprehension in both the items would be tested with following types of questions.

(a) factual questions and

(b) inferential questions for teaching and testing methods, please refer to the Hand-book of August, 1992.

3. Writing :	
(i) Noting down the main points of a given passage.	5
(ii) Letters, personal letters of greetings, of thanks, of accepting and declining invitations, of regret, of condolence etc.	7
4. Speaking Accent :	10

(i) Division of word into syllables

(ii) Accent on syllables in individual words. Please, refer to the Hand-book of August, 1992 for details.

5. Grammar and Usage : Specific items to be identified in Idiomatic Usage. The students are expected to learn the following idiomatic usage (as given) in the Teachers' Workbook of August 14, 1992 : 10

1. to give up
2. to keep up
3. to go into action
4. to keep well
5. to break down
6. to go well
7. to break out
8. to walk up to
9. to look into
10. to set off
11. to take off
12. to look down on
13. to serve out
14. to stand by
15. to set down
16. to put off
17. to call on
18. to come up
19. to bring to hight
20. to call for
21. to carry out
22. at the spur of the moment
23. to come round to
24. to cut down
25. to drop in
26. to run out
27. to talk over
28. to turn off
29. ups and downs
30. out of question
31. to take to taskl
32. in full swing
33. off and on
34. up to the work
35. to make a mark
36. in the long run
37. to pass away
38. to bring up
39. to bring forth
40. to carry on
41. to cast off
42. to draw a blank
43. to fall in love with
44. to get through
45. to keep back
46. to pass through
47. to thon a dea ear to
48. to live up to
49. to run down
50. to see through

6. Vocabulary : 7

(i) Word-building : forming words with the help of a prefix or a suffix.

(ii) One word substitutes : Following fifty words are to be stwaiecl :

1. illegible	2. metcordogist
3. octogeneriany	4. motorious
5. manuscript	6. autobiography
7. contemporary	8. time
9. fonetell	10. unanimous
11. impossible	12. flexible
13. illegal, unlawful	14. edible
15. civil engineer	16. stationer
17. invincible	18. homorary
19. eternal	20. bakery
21. synonym	22. contagious
23. fable	24. universal
25. volunteer	26. martyr
27. ingudible	28. host
29. extembore	30. vegetarian
31. repeal	32. callous
33. antonym	34. maiden (speech)
35. smaggring	36. anonymous
37. amicabl	38. emigrant
39 cessomist	40. fatalist
41. obsolete	42. irritable
43. incredible	44. gullible
45. equaninous	46. teetotaller
47. inevitable	48. laxative
49. glutton	50. illiterate.

Note.—Fill in the gaps, Matching the columns and multiple choice questions may be asked.

(*iii*) Antonym—synonym :

Note.—The teaching and testinn of all the three vocabulary topics will be at the intermediate level.

COMPULSORY ENGLISH COURSE

Third B.Sc. Examination of March/April, 1995 Onwards

	Marks
1. Text :	
Creative English : ed. by Jagdish Chander, CUP.	25
2. Reading and Comprehension :	
Precis writing of prose passages (not more than 300 words) of general interest and questions to test inferential and interpretative skills)	12
3. Writing : Composition :	8
(1) Writing a short composition of not more than 150 words on a given topic or sentence.	
(2) Letters : Formal leave notes, applications, complaints, letters to the editor etc.	10
4. Speaking :	
Developing a dialogue on familiar situations	8
5. Translation :	
From English into Gujarati/Hindi of a given passage of abour 150 words.	7
OR	
Paraphrase of a given poem.	

ENGLISH-M.A. PART I EXAMINATION-MARCH / APRIL, 1995

PAPER–I : English Literature from 1550 to 1700.

Objective

To give the student a firsthand knowledge of major literary work of the period.

Course Description :

Six textbooks will be prescribed through which the student will familiarise himself with the background of the period, as well as with the literary movements.

1. Shakespeare : Hamlat
2. Spenser : The Faerie Queene—I
3. Metaphysical Poets : Donne, Herbert, Marvel
4. Sir Thomas Browne : Urn Burial
5. Milton : Paradise Lost Books I & IX
6. Congreve : The Way of the World.

PAPER—II : English Literature from 1701 to 1900.

Objective

To give the student a firsthand knowledge of major literary works of the period.

Course Description :

Six textbooks will be prescribed through which the student will familiarise himself with the background of the period, as well as with the literary movements.

1. Pope : Epistle to Dr. Arbuthuot
2. Fielding : Tom Jones
3. Wordsworth : Selected Poems
4. Jane Austen : Emma
5. Matthew Arnold : Culture and Anarchy
6. Oscar Wilde : The Importance of being Ernest.

PAPER—III (*a*) : Indian Literature in English.

Objective

To familiarise the student with major literary works in Indo—English Literature.

Course Description :

Six texts will be studied through which the student will be able to understand the background and various trends emerging out of it :

1. Twelve Indian Poets ed Mehrotra (OUP)
2. Vikram Seth : The Golden Gate
3. Raja Rao : Kanthapura
4. Anita Desai : Voices in the City
5. Karnad : Hayavadan
6. Nirad Chaudhary : Autobiography of an unknown Indian.

PAPER III (*b*) : American Literature.

Objective

To introduce the student to the literature of the United States of America.

Course Description :

Six texts will be studied through which the student will familiarise himself with the importance literary movements of the period :

1. Henry David Thoreau : Walden Pond.
2. Mark Twain : The Adventures of Huckleberry Fin.
3. Emily Dickinson : An Anthology of American Literature (1890–1965) Ed. Egbert Oliver (Eurasia).
4. Adrienne Rick : Norton Critical Edition, Selected & ed. by Barbarn Gelpi and Albert Gelpi .
5. Edward Albee : Who's afraid of Virginia Woolf ?
6. Eugene O'Neill : The Emperor Jones.

PAPER–III (*c*) : Common Wealth Literature (Mainly African and Caribbean Literature).

Objective

To acquaint the student with literatures of various Commonwealth countries.

Course Description :

Six texts will be studied through which the student will familiarise himself with the creative writing emerging from varied cultural experiences :

1. Poems of Black Africa ed. Wole Soyinka, African Writers series, London, Heinemann.
2. Wole Soyinka : The Road, Three Crowns Books, OUP.
3. Chinna Achebe : Arrow of Gold African Writers series, Heinemann.
4. The Poetry of the Caribbean : ed. Andrew Salkey, Double day.
5. Oerek Walcoot : Dream on Monkey Mountain and other Plays : Jonathan Cape.
6. Naipaul V. S. : A House for Mr. Biswas, Penguin.

PAPER–III (*d*) Women's Writing.

Objectlve

1. To initiate disscussion on important issues connected with writing by women.
2. To introduce the student to little known works by women writers.
3. To encourage him to study wellknown works from a fresh point of view.

Course Description :

While making the students aware of the strong tradition of women's writing following issues could be discussed :

1. Images of women in the works being studied.
2. Modern Concepts of masculinity and feminity, gender roles.
3. The Writer's standpoint, rebel, conformist, ambivalent.
4. The portrayal of women's quest for self-fulfilment, the female hero, or heroinism.
5. The nature of difference between women's percepion and men's, is there a women's language ?

Texts :

1. WOOLF, VIRGINIA, Mrs. Dalloway
2. Anita Desai, Cry, The Peacock
3. Emily Dickinson ; Selected Poems of American Tradition in Literature
4. The Colour Purple : Alice Walker
5. Atwood Margaret : Surfacing
6. Nwappa Flora : One is Enough Heinmann

PAPER—IV (a) : The Structure of English.

Objective

To familiarise the student with the major work in world Literatures.

		Marks
1.	The elements and their relations in sentence and Clause structures—The Noun Phrase, The Verb Phrase and the Propositional Phrase—Concord—Negative—Co-ordination and subordination.	15
2.	Forms and functions of Verbs, Nouns, Adjectives and Adverb- Pronouns—Determiners—Adjective patterns and verb patterns.	15
3.	Grammar in use : Time, tense and aspect—Statements, questions and responses—Fact, hypothesis and neutrality—Degrees of Likelihood—Describing emotions—Volition—Permission and Obligation—Influencing people—Friendly communications—Substitution and omission.	15
4.	Phonetics and the phonology of English : The human speech mechanism Describe and classification of speech sounds—The Phoneme—The English Vowels, Consonants and consonant clusters—Word—stress and sentence—stress—Rhythem units—Intonation : The principal English tune shapes.	15
5.	Broad phonetic transcription	20

6. Oral Test : 15

1. Reading aloud of words, phrases and sentences written in phonetic script.
2. Reading aloud of a short conversation/descriptive/reflective passage in ordinary spelling with proper stress, rhythm intonation, Comprehension of the passage thus read will be checked through oral questions as part of the test at 3 below).
3. Conversational skills : Candidates are expected to answer questions and carry on effective conversation on topics related to their personal backgrounds, courses of study, textbooks they have read, etc.
4. Students are required to prepare, in the course of the year, a minimum of 5 (five) written assignments on at least one topic each from Sections I to V of this course, including transcription. The assignments, checked and certified by the teacher concerned, will have to be presented personally by every candidates at the viva voce in the University examination. This submission will form part of the assessment of the candidate's overall performance.
5. The topics for the assignments will be identified by the teachers concerned. ...15 marks

Prescribed Reading :

1. Geoggrey Leech and Jan Svartvik . 'A Communicative Grammar of 'English' (ELBS and Longman, 1983).
2. Daniel Jones : 'An Outline of English Phonetics' (1972 Indian Rpt. Kalyani Publishers, 1987).

N.B.—Notes on allophonic or dialectal variants and comparisons with foreign, especially European, languages may not be read for the pupose of the present course.

Supplementary Reading :

1. J. D. O'Connor . 'Better English Pronunciation' (ELBS AND OUP).
2. A. C. Gimson : 'An Introduction to the Pronunciation of English' (ELBS and Edward Arnold).
3. A. S. Hornby : 'A Guide to Patterns and Usage in English' (ELBS and OUP).
4. Quick and Greenbaum : 'A University Grammar of English' (ELBS & Longman)

PAPER–IV (b) : Advanced Composition and Critical Writing
(for Regular Students only) :

Objectives

1. **Literature :**
   1. To acquaint students with the terms and conventions relevant to an understanding of English literature.
   2. To enable students to react critically to texts belonging to different periods and genres and to express their personal reactions / views / responses in writing.

Specification :

1. Acquaint students with a few terms necessary for text analysis and interperetation such as ' theme ', ' structure ', ' order ', ' unity ', ' allusion ' ' association of ideas ', ' symbol ', ' irony ', ' perspective ', ' image '.
2. Enable studeuts to identify some of the characteristic features of texts belonging to different periods vis a vis vocabulary, syntax, treatment of themes etc.
3. Enable students to notice the different treatments give to similar thematic content in different periods or genres.

Objective

2. **Language :**
   1. To expand the knowledge of aspects of language and discourse structures and develop the ability to apply this knowledge to the interpretation of texts.

Specification :

1. Familiarize students with the sound system of English; English sounds, consonant clusters, word accent, sentence stress and rhythm, intonation, (uncleus, tone groups, failing and rising tones).
2. familiarize students with English syntax; Simple sentences, complex and compound sentences; conjoining of words, phrases and sentences; relative clauses, infinitives etc.
3. Familiarize students with various discourse features; appropriacy, fluency, cohesion, coherence etc.
4. Acquaint students with variations in English according to use, field, situation.

5. Enable students to read a passage alond with appropriate stress and intonation, making appropriate tone groups and pauses.
6. Enable students to apply the knowledge of the structure of the English sound system to respond to and interpret literary texts.
7. Enable students to identify from a piece of connected writing, synactic features such as noun phrase types, clause types, repetitive syntactic devices, topic calization.
8. Enable students to recognise coherence, cohesion, appropriateness and effectiveness an connected writing and to write appropriately and effectively.
9. Enable students to identify varieties of English and isolate the characteristic features, e.g. Vocabulary, grammar, organization, typographical features.

Testing : Two texts will be prescribed.

One will be a small collection of poems, the other will contain prose piece,

1. One question will be set on seen poetic passages.
2. One question will be set on seen prose passages.
3. One question each will be set unseen poetic and prose passages.
4. Marks of one question will be reserved for a viva voce.

Recommended Books

1. Teaching the Text : Kappelar S. and Bryson N. (eds.) Routledge and Kegan Paul.
2. Reading Between the Lines— Integrated Language and Literature Activities : McRae John & Boardman Roy.
3. Variations on a Theme Resource Material for Listening comprehension and Fluency Practice. : Maley Alan and Duff Alan, O.U.P.
4. Search for Respective —A Study of Prose : Veal Richard S. & Hopes New Holt, Rinchart and Winston.

Text : Selections from English Prose and Poetry (1) Prose (2) Poetry OUP.

PAPER—IV (c) : Middle English Texts.

Objectives

This paper is meant to focus on :

1. Tha state of the English Language in the fourteenth and fifteenth centuries.
2. The Cultural ethos of that period.

Course Description :

1. Characteristic features of Middle English : Grammar and Vocabulary as apparent in Middle English Literary Texts, and
2. The historical and cultural background will be studied.

Texts prescribed :

1. K. Sisam (ed.) : Fourteenth Century Verse and Prose, Oxford : Oxford University Press, 1921 (Reprined, 1985).

The following Selections (according to the numbering in the contents) :

SIR ORFEO

(1) Ruthard Rolle of Hampole (a) Love is Life
(b) The Nature of the Bee.
(2) Sir Gawayne and the Grene Knight : The Testing of Sir Gawayne.
(3) Piers Howman : (A) From the (B) Text–Passus VI.
(4) John Wielif : (A) The Translation of the Bible.
(5) John Gouer : Ceix and Alceone.
(6) Verses : (A) 'Now Springs the Spray' (B) 'Spring.'.
(C) 'Alysoum'. (D) 'The Blacksmiths'.
(7) The Tounley Flay of Noah

Five questions will be asked in the examination :

(*a*) Of these 2 will be denoted to translation into Modern English prose with Linguistic annotations of words and phrases underlined.
(*b*) One question will ask the candidates to place given passages with reference to their contexts.
(*c*) One question will be of a general nature on Middle English.
(*d*) One question will be of a critical nature on the texts.

Recommended Reading for the study of the Language

1. Barber, C. L. : The English Language.
2. Jespersen Otto : The English Language.
3. Potter, Simon : Our English Language.
4. Smith, L. P. : The English Language.
5. Wrenm, C. L. : The English Language.

Recommended eading for the Medieval background

Rennet, H. : Chaucer and Fifteenth Century England.

Ker, W P. : Medieval Literature.

The Pelican Eiudo to English Literature (ed.) : Boris Ford Vol. I.

PAPER-IV-D : World Classics in Translation

Objective

To familiarise the student with the major works in world literatures in Translation

Course Description :

Six texts will be studied through which the student will familiarise himself with the major literary trends in world literatures :

1. Sophooles : Qedipus Rex.
2. Dostoevsky. The Brothers Karmatzov.
3. Camus : The Plague
4. Rilke : Selected Poems (Penguin)
5. Cervantes : Don Quixote
6. Ionesco : The Lesson.

M.A. PART–II EXAMINATION, MARCH-APRIL, 1995

PAPER–V : English Literature from 1901–1960.

Objective

To give the student a firsthand knowledge of major literary works of the period.

Course Description :

Six text-books will be prescribed through which the student will familiarise himself with the background of the period as well as the literary trends.

1. James Joyce : A Portrait of the Artist as a Young Man (Penguin).
2. D. H. Lawrence : Women in Love (Penguin)

3. T. S. Eliot : Selected Poems (Faber).
4. B. Russell : Education and Social Order (Allen & Unucin)
5. Harold Pinter : The Birthday Party (Methuen)
6. J. Osborne : Luther (Faber).

PAPER–VI : LITERARY CRITICISM

1. Aristotle, Poetics, Translated by I. Bywater (OUP) ..20 marks
2. The following selections from Literary Criticsm :

A Reading by B. Das and J. M. Mohanty (OUP) :

1. Samuel Johnson : From " Preface to the Plays of Shakespeare "
2. W. Wordsworth : From " Preface tn the Lyrical Ballads "
3. Matthew Arnold : The study of Poetry.
4. T. S Eliot : The fuctions of Criticism
5. I. A. Richards : Metaphor
6. F. R. Leavis : Literary Criticism and Philosophy
7. Lionell Trilling : The sense of the Past
8. Williams Empson : Marvell's Garden
9. W. K. Wimsatt & M. C Beardsley : The Intentional Fallacy,
10. Northrop Frye : Myth, Fiction and Displacement.

PAPER–VII (A) : Indian Literature in English Translation :

1. Premchand : Golden, Translated by Jayaraten and P Lal
2. Tagore : Inree Plays (Oup)
3. Ismat Chugatai : The Quilt and other Stories
4. Badal Sircar : Exam Indrajit, Translated by Girish Karnad, (OUP)
5. Amrita Pritam : The Revenue Stamp, Translated by Krishna Gorewara (Vikas Publishers, New Delhi)
6. Poems of Love and War Translated by A. K. Ramanujan (OUP).

PAPER–VII (B) : American Literature

1. Saul Bellow : Herzog (Peoguin)
2. Toni Morrison : The Bulest Eye (Washington Squere Press, New York).
3. Sylria Plath : ARIEL (Faber and Faber, London)
4. E. E. Cummings : Poems from American Literature (1890–1965) Ed. E. S. Oliver (Eurasis Publishing House, New Delhi.)
5. Lorraine Hansberry : Raisin in the Sun (Methuen, London)
6. Sam Shepard : Buried Child (Urizen Books, New York)

PAPER-VII (C) : Commonwealth Literature

1. James Reany : Sticks and Stones—from The Donnelys (Victoria Press Porcepics
2. Margret Lawrence : The stone
3. A. D. Hope : Selected Poems by A. D. Hope (Sidney, Angus and Robertson)
4. 15 Canadian Poets, ed. Gary Gedds (OUP

Only the following poets are Prescribed :

(i) E. J. Pratt (ii) Eli Mandel (iii) Irving Layton
(iv) Margarat Atwood (v) Michael Ondaatje

5. Peter Carey ; Bliss : distributed by Austseral Ed.
6. Patrick White : Voss (Penguin).

PAPER-VII (D) : Women's Writing

1. Margaret Drabble : The Neecle's Eye (Peguin)
2. Kate Grenville : Joan Makes History (Austral Ed.)
3. Shashi Deshpande : That Long Silence (Penguin. India)
4. Gloria Naylor : The Women of Brewster Place

(Sphere Books Ltd. London and Sydney)

5. Margaret Atwood Edible Woman (Mc Clelland and Stewart Tornoto)
6. Flora Nwapa : Efuru (Heinemenn, London and Nairobi).

PAPER—VIII—(A) : The use of English and English Language Teaching.

(For Regular Students only)

No Change : As per the earlier Syllabus of Paper VII A

PAPER—VIII—(B) : Advanced Composition and Critical writing.

Objectives : (Of teaching Literature and Language)

As mentioned in Paper—IV—B of M.A. Part—I.

Testing : Two texts will be prescribed.

One will be a small collection of poems, the other will contain prose piece.

1. One question will be set on seen poetic passages.
2. One question will be set on seen prose passages.
3. One question will be set on unseen poetic and prose passages.
4. Marks of one question will be reserved for a viva voce.

Recommended Books

1. Teaching the Text : Kappelar S. and Bryson N. (eds) Routledge and Kegan Paul.
2. Reading Between the hines : Integrated Language and Literature Activities, McRae John & Boardman Roy.

Paper–VIII–(C) : Chaucer

1. Troilus and Criseyde from the Complete Works of Chaucer Ed.–ny F. N. Robinson (OUP)
2. Chaucer : Prologue to the Canterbury Tales (OUP)
3. Chaucer : Eho Knight's Tale (OUP)
4. Chaucer : The Nun's Prest's Tale (OUP)

N.B : Translation into Modern English with notes from items 2, 3, and 4 only. ..40 morks

General background to the Age of Chaucer and the interpretation of the texts prescribed. ..60 marks

PAPER–VIII–(D) : Comparative Literature

1. There will be a general questions on the nature and theories of Comparative Literature. ..20 marks
2. The following texts are prescribed : ..80 marks
   (i) Shakespeare : The Winter's Tale
   (ii) Kalidas : "Shakuntla" from Three Sanskrit Plays. Translated by Michael Coulson (Penguin)
   (iii) Ibsen : The Doll's House (Penguin)
   (iv) Tendulkar : Silence, The Court is in Session (OUP).

(३) हिन्दी

हिन्दी पाठ्यक्रम (1995) की परीक्षाओं के लिए

प्रथम वर्ष बी.ए. (मुख्य और गौण)

प्रश्नपत्र–१ (गद्य) :

1. आधुनिक कविताएँ शिवनंदन प्रसाद और सिंह, लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद ।
2. नहुष—मथिलीशरण गुप्त, साहित्य सदन, चिरगांव, झांसी ।

प्रश्नपत्र–२ (गद्य) :

1. श्रेष्ठ कहानियाँ—संपा. विजयपालसिंह—जयभारती, इलाहाबाद ।
2. संक्षिप्त गबन—प्रेमचन्द ।

प्रश्नपत्र–७ (द्वितीय गौण) :

1. श्रेष्ठ कहानियाँ—संपा. डा. अरविन्द जोशी, डा. भ्रमरलाल जोशी, डा. अवधनारायण त्रिपाठी, पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद–१ ।
2. गुजराती अथवा अंग्रेजी से हिन्दी में अनुवाद । ... 50 अंक
3. भूल-सुधार । ... 10 अंक
4. मुहावरे—कहावतें (पाठ्यपुस्तक में से) ... 5 अंक

संदर्भ ग्रंथ

1. शुद्ध हिन्दी—लोलाकान्त मिश्र, पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद ।
2. भूल सुधार डा. अम्बाशंकर नागर, नवजीवन प्रेस, अहमदाबाद ।

सूचना : सातवें प्रश्नपत्र में केवल परिचयात्मक एवं संदर्भ के प्रश्न पूछे जाएँगे, समीक्षात्मक नहीं ।

द्वितीय वर्ष बी.ए. (मुख्य और गौण) (1995) की परीक्षाओं के लिए

प्रश्नपत्र ३ (पद्य) :

1. आज के लोकप्रिय हिन्दी कवि—हरिवंशराय 'बच्चन', सम्पादक चन्द्रगुप्त, विद्यालंकार प्र. राजपाल एन्ड सन्स, दिल्ली ।
   (संदर्भ के लिए "बुद्ध और नाचघर" तक की कविताएँ)
2. "सूतपुत्र"—विनोद रस्तोगी, उमेश प्रकाशन, दिल्ली ।

सहायक ग्रंथ

1. बच्चन का साहित्य : कथ्य और शिल्प—जयप्रकाश भाटी
   प्र. भारतीय ग्रंथ निकेतन, नई दिल्ली ।
2. "स्वातंत्र्योत्तर गीतिनाट्य"—डा. शिवशंकर करार, ग्रंथम्, कानपुर ।
3. विनोद रस्तोगी की नाट्य-साधना- डा. विनोद पटेल, प्र. पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद ।

प्रश्नपत्र ४ (गद्य) :

1. नये रंग एकांकी—उपेन्द्रनाथ 'अश्क' नीलाम प्रकाशन, इलाहाबाद ।
2. चित्रलेखा—भगवतीचरण वर्मा, भारती भंडार, इलाहाबाद ।

सहायक ग्रंथ

1. हिन्दी एकांकी : 'उद्भव और विकास' - डा. रामचन्द्र महेन्द्र, प्र. साहित्य प्रकाशन, दिल्ली।
2. हिन्दी एकांकी और ऐकांकीकार—डा. रमाशुद, प्र. अन्नपूर्णा प्रकाशन, कानपुर।
3. भगवतीचरण वर्मा के उपन्यासों में युगचेतना -डॉ. वैजनाथप्रसाद शुक्ल।

प्रश्नपत्र ५ :

(हिन्दी साहित्य का इतिहास आदिकाल से 1947 तक का सामान्य परिचय)

1. वीरगाथाकाल, भक्तिकाल, रीतिकाल, एवं आधुनिककाल
(1947 तक की साहित्य-प्रवृत्तियों का सामान्य परिचय)

1. टिप्पणी के प्रश्नों के लिए—निम्नलिखित रचनाकारों एवं कृतियों का परिचय अपेक्षित रहेगा।
(अ) वीरगाथा काल—चंद बरदाई एवं पृथ्वीराज रासो।
(आ) (1) भक्तिकाल- तुलसी, सूर, कबीर एवं जायसी।
(2) रामचरित मानस, सुरसागर एवं पदमावत।
(इ) रीतिकाल : 1. देव, मतिराम, पद्माकर, दयानंद एवं भूषण।
2. रामचंद्रिका, बिहारी सतसई एवं शिवाबावनी।
(ई) आधुनिक काल : 1. भारतेन्दु हरिश्चन्द्र, प्रेमचंद, सुमित्रानन्दन पंत, निराला, आ. रामचंद्र शुक्ल, जैनेन्द्र।
2. ताकेत, यामा, शेखर : एक जीवनी, अजातशत्रु।

सहायक ग्रंथ

1. "हिन्दी साहित्य का सुबोध इतिहास"—गुलाबराय।
2. "हिन्दी साहित्य का इतिहास"—आचार्य रामचन्द्र शुक्ल।
3. "हिन्दी साहित्य का इतिहास"—डा. नगेन्द्र एवं सुरेशचन्द्र गुप्त।
4. "हिन्दी साहित्य का संक्षिप्त इतिहास"—नन्ददुलारे वाजपेयी।

प्रश्नपत्र ३ (हिन्दी द्वितीय गौण) :

१. प्रतिनिधि हास्य-व्यंग्य निबन्ध—डा. शिवकुमार मिश्र, पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद।
२. निबन्ध लेखन ... 15 अंक
३. मुहावरे-कहावतें (पाठ्य पुस्तकमें से) ... 05 अंक

सूचना.—सातवें प्रश्नपत्र में पाठ्यपुस्तक में से केवल परिचयात्मक एवं संदर्भ के प्रश्न ही पूछे जाएं।

तृतीय वर्ष बी.ए. (1995) वर्ष के लिए

प्रश्नपत्र ६ :

1. संक्षिप्त दयाराम सतसई—संपा. डा. भगवतशरण अग्रवाल
डा. महावीरसिंह चौहान, पार्श्व प्रका. अहमदाबाद
(संदर्भ के लिए 1 से 150 दोहे)

2. **अयोध्या काण्ड**—तुलसीदास, नागरी प्र. काशी
(संदर्भ के लिए 'केवट–प्रसंग' तक)

3. **भ्रमरगीत**—सूरदास, सम्पा. आ. रामचन्द्र शुक्ल, नागरी प्र. स. काशी
(संदर्भ के लिए चुने हुए निम्नलिखित पद) :

5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 18, 19, 22 से 25, 27, 28, 34, 36, 39, 41, 42, 45, 48, 51, 52, 54, 57, 59, 61, 62, 64, 76, 82, 85, 89, 92, 94, 95, 99, 100, 107, 114, 120, 130, 136, 138, 146, 157, 171, 172, 184, 196, 210, 236, 245, 253, 263, 271, 282, 316, 334, 343, 365, 366, 371, 375, 380, 384, 390, 400.

सहायक ग्रन्थ

1. हिन्दी सतसई परम्परा में दयाराम सतसई, लेखक आचार्य रघुनाथ भट्ट,
प्र. जयभारती प्रकाशन, इलाहाबाद ।

2. 'बिहारी सतसई और दयाराम सतसई' डा. विष्णुप्रसाद ओझा, चिन्ता प्रकाशन, दिल्ली ।

3. 'गोस्वामी तुलसीदास' : आ. रामचन्द्र शुक्ल का. ना. प्र. स. काशी ।

4. तुलसीदास : काव्य–कला और दर्शन डा. रामगोपाल शर्मा 'दिनेश'
प्र. सरस्वती कार्यालय, आगरा ।

5. 'तुलसी की विचारधारा' —नारायणप्रसाद बाजपेयी प्र. लोकभारती, इलाहाबाद ।

6. 'महाकवि सूरदास' : आ. नन्ददुलारे बाजपेयी ।

7. 'सूर की काव्य साधना' डा. गोविन्दराम शर्मा ।

प्रश्नपत्र ७ (साहित्य-मीमांसा) :

(अ) **भारतीय साहित्य–मीमांसा :**

1. काव्य की परिभाषा, काव्य के प्रकार, काव्य के प्रयोजन, काव्य के गुण (ओज, प्रसाद, माधुर्य) का परिचय ।
2. रस का परिचय, अवयव (भाव, विभाव, अनुभाव, संचारी भाव) तथा रस के नौ भेद ।
3. शब्दशक्ति : अभिधा, लक्षण, और व्यंजना ।
4. अलंकार : काव्य में अलंकार का महत्व तथा निम्नलिखित अलंकारों का परिचय :

(क) शब्दालंकार : अनुप्रास, यमक, श्लेष, वक्रोक्ति ।

(ख) अर्थालंकार : उपमा, उत्प्रेक्षा, रूपक, अतिशयोक्ति, विभावना, अन्योक्ति, अर्थान्तरन्यास, दृष्टांत, विरोधाभास, व्यतिरेक, संदेह, भ्रांतिमान ।

5. छंदों के प्रकार और निम्नलिखित छंदों का परिचय ।

(1) दोहा (2) सोरठा (3) चौपाई (4) रोला (5) सवैया (6) कवित्त 7 हरिगीतिका (8) शिखरिणी (9) मन्दाक्रान्ता (10) शार्दूलविक्रीडित (11) इन्द्रवज्रा ।

(आ) पाश्चात्य साहित्य-मीमांसा :

साहित्य : परिभाषा, स्वरूप, प्रयोजन एवं निम्नलिखित विचारों का अध्ययन : (परिभाषा, तत्त्व, प्रकार) उपन्यास, कहानी, निबंध, समीक्षा, जीवनी रेखाचित्र, संस्मरण, नाटक तथा एकांकी ।

सहायक ग्रन्थ

1. 'काव्य प्रदीप' : ले. रामबहोरी, शुक्ल, प्रका. हिन्दी भवन, इलाहाबाद ।
2. 'सिद्धांत और अध्ययन' : ले. बाबू गुलाबराय, प्रका. आत्माराम एन्ड सन्स, दिल्ली ।
3. 'काव्य के रूप' : ले. बाबू गुलाबराय, प्रका. आत्माराम एन्ड सन्स, दिल्ली ।
4. 'साहित्य विवेचन' : ले. सुमन तथा मल्लिक, प्रका. आत्माराम एन्ड सन्स, दिल्ली ।
5. 'काव्यशास्त्र' : ले. डा. भगीरथ मिश्र, प्रका. विश्वविद्यालय, गोरखपुर ।
6. 'साहित्यशास्त्र' : डॉ. नवनीत गोस्वामी एवं डा. ओमप्रकाश गुप्ता, पार्श्व प्रकाशन, अहमदाबाद ।
7. 'रस, छंद, अलंकार परिचय' : बदरीनाथ शास्त्री ।

प्रश्नपत्र ८ (किसी एक साहित्यिक-विधा का, उसके विकास के साथ विशिष्ट अध्ययन) :

नाटक

1. अंधेर नगरी –भारतेन्दु हरिश्चन्द्र, प्र. राजकमल, दिल्ली ।
2. कोणार्क—जगदीशचन्द्र माथुर, प्र. राधाकृष्ण प्रकाशन, दरियागंज, दिल्ली ।
3. रातरानी –लक्ष्मीनारायणलाल, प्र. नेशनल पब्लिसिंग हाउस, दिल्ली ।

सहायक ग्रन्थ

1. नाटककार जगदीशचन्द्र माथुर –डा. गोविन्द चानक, प्र. राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली ।
2. लक्ष्मीनारायणलाल का रंग-दर्शन डा. सुभाष भाटिया, हि. सा. परिचय, अहमदाबाद ।
3. भारतेन्दु कालीन नाटक साहित्य –डा. गोपीनाथ तिवारी, प्रका. हिन्दी भवन, इलाहाबाद ।
4. भारतेन्दु की नाट्यकला –डा. प्रेमनारायण शुक्ल ।

प्रश्नपत्र ९ (हिन्दी भाषा-व्याकरण एवं रचना) :

1. हिन्दी भाषा और लिपि (ऐतिहासिक विकास) ... 30 अंक
2. हिन्दी भाषा का व्याकरणीय स्वरूप और उसका विकास ... 20 अंक

१. हिन्दी भाषा और लिपि (ऐतिहासिक विकास) :

(अ) 1. भारोपीय कुल और हिन्दी ।
2. भारतीय आर्यभाषाएँ
3. भारतीय आर्यशाखा और भारतीय द्रविड़ भाषाएँ ।
—हिन्दी भाषा और उसका क्षेत्र ।
—हिन्दी की विभिन्न उपभाषाएँ और बोलियाँ ।

3. खड़ी बोली—उद्भव एवं विकास ।

(आ) लिपि—उद्भव और विकास ।

1. देवनागरी लिपि का विकास ।
2. देवनागरी लिपि की वैज्ञानिकता ।
3. देवनागरी लिपि का वर्तमान स्वरूप ।

२. हिन्दी भाषा का व्याकरणिक स्वरूप और उसका विकास :

1. हिन्दी अर्थ विचार और वर्णों का वर्गीकरण ।
2. शब्दभेद : संज्ञा, सर्वनाम, विशेषण, अव्यय और उसके भेद । क्रियाविशेषण, समुच्चयबोधक, संबंध-सूचक, विस्मयादिबोधक क्रिया और उसके भेद, क्रिया के वाक्य, क्रिया के काल, संयुक्त क्रिया, प्रेरणार्थक क्रिया, सहायक क्रिया, वचन, लिंग, कारक और विभक्ति, कृदन्त, उपसर्ग और प्रत्यय, समास ।
3. हिन्दी शब्दसमूह ।

३. रचना :

(क) अनुवाद (गुजराती अथवा अंग्रेजी से हिन्दी में) ... 10 अंक

(ख) भाव या विचारविस्तार (पद्य या गद्य खंड) ... 10 अंक

४. हिन्दी भाषा और लिपि का ऐतिहासिक विकास : ले. सत्यनारायण त्रिपाठी, प्रका. विश्वविद्यालय प्रकाशन, गोरखपुर ।

प्रश्नपत्र १० (किसी एक कवि अथवा लेखक का विशिष्ट अध्ययन) :

" जयशंकर प्रसाद "

1. आँसू
2. चन्द्रगुप्त
3. प्रसाद की प्रतिनिधि कहानियाँ राजकमल प्रकाशन, दिल्ली ।

संदर्भ ग्रन्थ

1. 'प्रसाद के नाटक : स्वरूप एवं संरचना'—डा. गोविन्द चातक, भारतीय ग्रंथ निकेतन, दिल्ली ।
2. 'प्रसाद साहित्य की समीक्षा'—डा. सुष्मापाल मल्होत्रा, राजपाल, दिल्ली ।
3. 'प्रसाद के नाटकों में नारीपात्र'—डा. मुकुलरानीसिंह, अक्षभारती, इलाहाबाद ।
4. 'प्रसाद की कहानियाँ : प्रवृत्तिमूलक विश्लेषण'—प्रभाकर शर्मा, पंचशील प्रकाशन ।
5. 'प्रसाद का काव्य'—डा. प्रेमशंकर ।
6. 'प्रसाद की कहानियाँ'—डा. केदारनाथ शुकल ।

प्रश्नपत्र ११ : निबन्ध

1. सत्यम् शिवम् सुन्दरम्
2. साहित्य और समाज

3. काव्य और प्रकृति
4. रामभक्ति धारा (विस्तृत अध्ययन)
5. कृष्णभक्ति धारा (,, ,,)
6. ज्ञानमार्गी धारा (,, ,,)
7. प्रेममार्गी धारा (,, ,,)
8. कहानी : उद्भव और विकास
9. हिंदी नाटक—उद्भव और विकास
10. हिंदी उपन्यास उद्भव और विकास
11. "दिनकर"
12. प्रेमचन्द
13. जयशंकर प्रसाद
14. मैथिलीशरण गुप्त
15. छायावाद
16. रहस्यवाद
17. प्रगतिवाद
18. प्रयोगवाद नयी कविता
19. गोस्वामी तुलसीदास भारतेन्दु हरिश्चन्द्र
20. भारत की भाषा समस्या
21. संविधान और राजव्यवस्था

सहायक ग्रंथ

1. 'साहित्यिक निबंध' : ले. राजनाथ शर्मा, प्रका. विनोद पुस्तक मंदिर, आगरा ।
2. 'साहित्यिक निबंध' : ले. गणपतिचंद्र गुप्त ।
3. 'साहित्यिक निबंध' : ले. शांतिस्वरूप गुप्त, प्रका. अशोक प्रकाशन, नई दिल्ली ।
4. 'बृहद् साहित्यिक निबंध' : ले. डा० यश गुलाटी ।

प्रश्नपत्र ११ (वैकल्पिक प्रश्नपत्र) : ... 70 अंक

(क) अंग्रेजी अथवा गुजराती के अनुच्छेद का हिन्दी अनुवाद ... 15 अंक

(ख) सारलेखन ... 10 अंक

(ग) व्यावहारिक पत्र तथा आवेदन पत्र ... 20 अंक

(घ) आलेखन, टिप्पण ... 15 अंक

(च) पारिभाषिक शब्द ... 10 अंक

नोट—पारिभाषिक शब्दसूची संलग्न है ।

प्रश्नपत्र ११ (तृतीय वर्ष बी.ए.) व्यावहारिक हिन्दी के प्रश्नपत्र के लिए सूचित पारिभाषिक शब्दों की सूची : २० अंक

1. Above cited = ऊपर उद्धृत
2. Above auoted = ऊपर उद्धृत
3. Academic = शैक्षणिक
4. Account = लेखा, खाता
5. Bank Account = बैंक खाता
6. Accountant = लेखाकर
7. Account Department = लेखा-विभाग
8. Account Section = लेखा-अनुभाग
9. Academy = अकादमी
10. Acknowledgement = रसीद, पावती
11. Adhoc = तदर्थ
12. Administration = प्रशासन
13. Affiliation = सम्बन्धन
14. Agenda = कार्यसूची
15. Agreement = अनुबंध
16. Approval = अनुमोदन
17. Appointment = नियुक्ति
18. Assets = परिसम्पत्ति
19. Atomic Energy = परमाणु ऊर्जा
20. Autonomous = स्वायत्त
21. Balance-Sheet = तुलनपत्र
22. Balance-Opening = आदिशेष रोकड़ जमा
23. Balance-closing = अन्तशेष, रोकड़ बाकी
24. Budget = बजट
25. Business hours = कार्यसमय
26. Candidate = अभ्यर्थी
27. Census = जनगणना
28. Chairman = सभापति
29. Chancellor = कुलाधिपति
30. Registrar = कुलसचिव
31. Circular = परिपत्र
32. Cheque-bearer = धनी जोग वाहक चेक
33. Cheque-crossed = रेखांकित चेक
34. Cheque-order = नामजोग चेक
35. Cheque endorsed = पृष्ठांकित चेक
36. Compensation = प्रतिपूर्ति,
37. Under consideration = विचाराधीन
38. Custom duty = सीमा शुल्क
39. Daily wages = दिहाड़ी, दैनिक मजदूरी
40. Data = आधार सामग्री
41. Decentralization = विकेन्द्रीकरण
42. Decorum = शिष्टाचार
43. Defamation = मानहानि
44. Deliberately = जानबूझकर
45. Director = निर्देशक, संचालक
46. Directorate = निर्देशालय
47. Discipline = अनुशासन
48. Dismissal = पदच्युति
49. Disqualification = अयोग्यता
50. Earned leave = अर्जित छुट्टी
51. Earnest-money = बयाना
52. Employee = कर्मचारी
53. Employer = नियोक्ता
54. Encashment = भुनाना, तुड़ाना
55. Endorsement = पृष्ठांकन
56. Endowment = स्थायी निधि
57. Endow = प्रदान करना
58. Enrolment = नामांकन
59. Enterprise = उद्यम
60. Entertain = आतिथ्य सत्कार

61. Entertainment = मनोरंजन
62. Escort = मार्गरक्षी / अनुरक्षक
63. Entity = अस्तित्व,
64. Environment = पर्यावरण
65. Equation = समीकरण
66. Era = काल, संवत् , सन्
67. Estimate = अन्दाजा लगाना
68. Evacuation = निकासी
69. Evaluate = मान निकालना
70. Evaporate = वाष्पन
71. Evolution = क्रम विकास
72. Excise = उत्पादन शुल्क, आबकारी
73. Exempt = मुक्त
74. Exempted = छूटप्राप्त
75. Ex-officio = पदेन
76. Expansion = विस्तार
77. Expedite = शीघ्र निबटाना
78. Export = निर्यात
79. Farm = क्षेत्र, फार्म
80. Farming = खेती करना
81. Fat = चर्बी
82. Fault inspection = दोष, निरीक्षण
83. Federal = सन्धीय
84. Fellowship = शिष्यवृत्ति
85. Fen = दलदल
86. Fertile = उर्वर, उपजाऊ
87. Fertilizer = उर्वरक
88. File = फाईल, मिसिल
89. Fire engine = दमकल
90. Fiscal = राजकोषीय
91. Food grains = खाद्यान्त
92. Foot-note = पाद टिप्पणी
93. Fundamental = मूल
94. Gazettee = गजट, राजपत्र
95. Gazetted = राजपत्रित
96. Genuine = प्रामाणिक
97. Goodofficies = मध्यस्थता
98. Governer = राज्यपाल
99. Grant = अनुदान
100. Gratuity = उपदान, आनतोषिक अनुग्रहण
101. Guardian = संरक्षक
102. Headquarters = मुख्यालय
103. His Majesty = महामहिम
104. Honorarium = मानेदय
105. Honorary = अवैतनिक
106. Identity Card = पहचानपत्र
107. Illegal = अवैद्य
108. Illegible = अपाठ्य, अवाच्य
109. Illegitmate = अवैद्य
110. Image = प्रतिमा, बिम्ब
111. Imaginate = कल्पना
112. Imitation = अनुकरण, अनुकृति
113. Immediate = तात्कालिक
114. Immune = निरापद
115. Immovable = अचल, स्थावर
116. Immovables = अचल संपत्ति
117. Incharge = प्रभारी
118. Index = सूचकांक
119. Indent = मांगपत्र
120. Indentor = मांगकर्ता
121. Income-tax = आयकर
122. Incompetent = अक्षम
123. Revenue Stamp = रसीदी टिकट
124. Indicator = संकेतक
125. Indigo = नील
126. Indirect = परोक्ष
127. Industry = उद्योग
128. Inference = अनुमान निष्कर्ष
129. Inflammable = ज्वलनशील
130. Injunction = निषेधाज्ञा, समादेश
131. Inspection = निरीक्षण
132. Freight = भाडा

133. Intended = अभिप्रेत
134. Interest Suspense Account = ब्याज उवती लेखा
135. Journal = रोजनामचा
136. Judiciary = न्यायिक
137. Jurisdiction = अधिकारक्षेत्र
138. Landmark = सीमाचिह्न
139. Land revenue = भू-राजस्व
140. Lease = पट्टा
141. Lease Mortgage = बन्धक पट्टा
142. Leaseholder = पट्टेदार
143. Leave Vacancy = अवकाश रिक्ति
144. Licence = अनुज्ञाप्ति
145. Lockout = तालाबन्दी
146. Mannual Labour = शारीरिक श्रम
147. Member Co-opted = सहयोजित सदस्य
148. Memorandum = ज्ञापन
149. Midwife = दाई, धात्री
150. Ministry = मंत्रालय
151. Miscellaneous = फुटकर
152. Monopoly = एकाधिकार
153. Muster roll = हाजरीपत्रक
154. Nationality = राष्ट्रीयता
155. Notification = अधिसूचना
156. Null & Void = बातिल और शून्य
157. Octroi Duty = चुंगी
158. Official language = राजभाषा
159. On Deputation = प्रतिनियुक्ति
160. Penal Code = दंड संहिता
161. On Probation = परिवीक्षा पर
162. Ordinance = अध्यादेश
163. Par-excellence = उत्कृष्ट
164. Parliamentary = संसदीय
165. Passport = परिपत्र
166. Pay-scale = वेतनमान
167. Planning Commission = योजना-आयोग
168. Posthumus = मरणोत्तर
169. Preamble = प्रस्तावना
170. Power of attorney = मुख्तारनामा
171. Provident Fund = भविष्यनिधि
172. Recognition = मान्यता
173. Reconstitution = पुनर्गठन
174. Recruitment = भर्ती
175. Reference = संदर्भ
176. Regional = प्रादेशिक
177. Registering Authority = पंजीयन अधिकारी
178. Remuneration = पारिश्रमिक
179. Routine = नित्यकर्म
180. Representation = प्रतिनिधित्व
181. Resignation = त्यागपत्र
182. Retirement = निवृत्ति
183. Seal = मुद्रा
184. Tender = निविदा
185. Secretariate = सचिवालय
186. Veto = निदेशाधिकारी
187. Secretary = सचिव
188. Secretary assistant = सहायक सचिव
189. Secretary, additional = अतिरिक्त सचिव
190. Secretary, deputy = उपसचिव
191. Secretary, joint = संयुक्त सचिव
192. Secretary, Military = सैन्य सचिव
193. Secretary, Parliamentary = संसदीय सचिव
194. Under-Secretary = अवरसचिव
195. Secretary General = महासचिव
196. Debenture = ऋणपत्र
197. Section Officer = अनुभाग अधिकारी
198. Seminar = संगोष्ठी
199. Slum = गंदी बस्ती
200. Stipend = वृत्तिका
201. Subsidy = सहायिकी

202. Transfer = बदली, तबदीली
203. Tribunal = अधिकरण
204. Yearly = वार्षिक
205. Zonal = मंडलीय
206. Current Account = चालू खाता
207. Arrears = बकाया
208. Bill of exchange = विनिमय हुंडी
209. Bye-product = गौण उत्पादन
210. Cashier = रोकडीया खजांची
211. Dividend = लाभांश
212. Drafting = आलेखन
213. Nominee = मनोनीत व्यक्ति
214. Prospectus = प्रविवरण
215. Quota = यथांश
216. Quorum = कोरम, गणपूर्ति
217. Quotation = भाव, दर
218. Scheduled = अनुसूचित
219. Substitute = स्थानापन्न, एवजी
220. Traffic = यातायात
221. Surrender value = समर्पण मूल्य
222. Transport = परिवहन
223. Voucher = वाउचर
224. Confirmation = स्थायीकरण
225. Verification = सत्यापन
226. Regulation = विनिमय
227. In consultation with = से परामर्श करके
228. Status quo = यथापूर्व स्थिति
229. Submitted for perusal
= अवलोकनार्थ प्रस्तुति
230. Reference to context
= पूर्वापर संबंध
231. So far as possible = यथासंभव
232. In Course of Limit = यथासमय
233. In Course of Business = काम के दौरान
234. In Operation = अमल में
235. In Lieu of = के बदले में
236. For approval = अनुमोदनार्थ
237. For Consideration = विचारार्थ
238. For Disposal = निवर्तन के लिए
निपटाने के लिए ।
239. For information = सूचनार्थ
240. Demi-official = अर्ध-सरकारी
241. Delay regretted = विलंब के लिए खेद ।
242. By order = के आदेश से
243. By return of post = वापसी डाक से
244. Circulate & File
= संबंध व्यक्तियों को दिखाकर फाईल कीजिए।
245. Beg to State = निवेदन है ।
246. Under mentioned = निम्नलिखित
247. Under one's hand = अपने हस्ताक्षर सहित
248. Under Consideration = विचाराधीन
249. Uncalled for = अनुचित
250. With full particulars = पूरे ब्यौरे सहित
251. Without fail = अवश्य
252. With effect from = से प्रभावी
253. Reminder may be sent =
अनुस्मारक भेजा जाय-स्मरणपत्र भेजा जाय।
254. Required to be rectified
= संशोधन अपेक्षित हैं ।
255. Sanction as proposed
= प्रस्ताव के अनुसार स्वीकृति
256. Self-explanatory = स्वतः स्पष्ट
257. Strike off the name
= नाम काट दिया जाए ।
258. To the best of ability = पूरी योग्यता से
259. Till further orders
= अन्य आदेश होने तक
260. Pros & Cons = पक्ष विपक्ष, आगा-पीछा
261. Orders are solicited = कृपया आदेश दें
262. Keep in abeyance = मुल्तवी रखा जाय
263. Nota bena (N.B.) = विशेष ध्यान दीजिए
264. Not traceable = पता नहीं लग रहा
265. In anticipation of = की प्रत्याशा में

सहायक ग्रन्थ

1. 'सरकारी कार्यालयों में हिन्दी का प्रयोग' : लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद ।
2. 'हिन्दी भाषा बोध' : डा. हरिचरण शर्मा, अजमेरा बुक डिपो, जयपुर ।
3. 'प्रामाणिक आलेखन और टिप्पण' : प्रो. शिवराज राजपाल ।
4. 'प्रशासनिक पत्रव्यवहार' : डा. विश्वनाथ अय्यर ।
   प्रकाशक, स्वाति प्रकाशन, 76/2035B, कालेज रोड, त्रिवेन्द्रम् ।
5. प्रयोजनमूलक हिन्दी—प्रो. सुशीला गुप्त, जयभारती प्रकाशन, इलाहाबाद ।

M.A. Part I-HINDI

एम.ए. भाग-१ (1995) की परीक्षा के लिए

नोट : हिन्दी गौण के छात्रों के लिए प्रश्नपत्र 1
—हिन्दी मुख्य के छात्रों के लिए प्रश्नपत्र 1, 2, 3
हिन्दी एन्टायर के छात्रों के लिए प्रश्नपत्र 1, 2, 3, 4 निर्धारित हैं ।

प्रश्नपत्र १ (आधुनिक गद्य) (मुख्य तथा गौण) :

1. आवारा मसीहा विष्णु प्रभाकर ।
2. मैला आंचल फणीश्वरनाथ "रेणु" ।
3. आठवाँ सर्ग सुरेन्द्र वर्मा राधाकृष्ण ।
4. हरिशंकर परसाई प्रतिनिधि व्यंग्य राजकमल प्रकाशन, दिल्ली ।
5. विद्यानिवास मिश्र के ललित निबन्ध—सं.पा. भोलाभाई पटेल, रामकुमार गुप्त, जयभारती प्रकाशन, इलाहाबाद—3

सहायक ग्रन्थ

1. 'विष्णु प्रभाकर व्यक्तित्व एवं कृतित्व' : डा. राजलक्ष्मी नायडू ।
2. 'मैला आंचल' : शिल्प और दृष्टि : डॉ. बदरीप्रसाद, जयभारती प्रकाशन ।
3. 'हरिशंकर परसाई व्यंग्य का वैचारिक पृष्ठभूमि' : प्रो. राधेमोहन शर्मा, राधाकृष्ण दिल्ली।
4. 'ललित निबंध' यशदत्त, यं.मु. कानपुर ।
5. 'निबंधकार विद्यानिवास'—श्री मुखर्जी, वि.वि. प्रकाशन चौक, वाराणसी।
6. 'मैला आंचल की रचना प्रक्रिया' : देवेश ठाकुर, राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली ।

प्रश्नपत्र २ (मध्यकालीन काव्य :

1. कबीर—सं. हजारीप्रसाद द्विवेदी
   (व्याख्या के लिए चुने हुए पद—1 से 56, 162 से 177 और 201 से 256
   प्रकाशन—हिन्दी ग्रन्थरत्न कार्यालय, बम्बई ।
2. संक्षिप्त रामचन्द्रिका—सं. जगन्नाथ तिवारी, गयाप्रसाद एण्ड सन्स, आगरा ।
3. मीराँबाई की पदावली—सम्पा. आचार्य परशुराम चतुर्वेदी, हिन्दी साहित्य सम्मेलन, प्रयाग ।
4. घनानंद कवित—सं. आ. विश्वनाथप्रसाद मिश्र, वाणीविहार, वाराणसी ।
   (संदर्भ के लिए 1 से 100 पद तक)

सहायक ग्रन्थ

1. कबीर -सं. विजयेन्द्र स्नातक - राधाकृष्ण, दिल्ली ।
2. 'कबीर साहित्य की परख' – परशुराम चतुर्वेदी ।
3. 'कबीर की विचारधारा' – गोविन्द त्रिगुणायत ।
4. 'घनानन्द और स्वच्छन्द काव्यधारा' – मनोहरलाल गोड़ ।
5. 'घनानन्द कविता का काव्य वैभव' प्रकाश दीक्षित— विनोद पुस्तक मन्दिर, आगरा ।
6. मीरां-एक अध्ययन पद्मावती शबनम्, लोक सेवक प्रकाशन, बनारस ।
7. केशवदास -डा. विजयपाल सिंह, प्रका. लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद ।

प्रश्नपत्र ३ (समीक्षासिद्धांत) :

समीक्षा का इतिहास :

1. संस्कृत काव्यशास्त्र का संक्षिप्त परिचय 18 वीं शताब्दी तक ।
   (आचार्य भरत से पंडित जगन्नाथ तक)
2. हिन्दी काव्यशास्त्र का संक्षिप्त परिचय ।
   (केशव, चिन्तामणि, देव, भिखारीदास, मतिराम।)

(क) भारतीय समीक्षा के निम्नांकित सम्प्रदायों का अध्ययन : ... 50 अंक

1. **रस संप्रदाय :** रस का स्वरूप, रस की व्याख्या, भरत का रससूत्र, रससूत्र की व्याख्याएँ, (लोल्लट, शंकुक, भट्टनायक और अभिनवगुप्त) साधारणीकरण ।
2. **अलंकार संप्रदाय :** अलंकार की व्युत्पत्ति, व्याख्या और परिभाषा, स्वरूप, वर्गीकरण, भेद तथा अलंकारों का महत्त्व । अलंकार और बिम्बविधान ।
3. **ध्वनि संप्रदाय :** ध्वनि की स्थिति अर्थ व्युत्पत्ति व्याख्या, परिभाषा आदृत काव्यभेद। ध्वनि और रस । ध्वनि संप्रदाय की देन, ध्वनि संप्रदाय की परंपरा ।
4. **रीति संप्रदाय :** रीति शब्द की व्युत्पत्ति, व्याख्या, स्वरूप । रीति के प्रकार । रीति और मार्ग । रीति और गुण ।
5. **वक्रोक्ति :** वक्रोक्ति की व्युत्पत्ति, व्याख्या परिभाषा और स्वरूप । वक्रोक्ति के प्रकार । वक्रोक्ति की समग्रता । वक्रोक्ति और अलंकार । वक्रोक्ति परंपरा और इतिहास ।
6. **औचित्य संप्रदाय :** औचित्य की व्युत्पत्ति, व्याख्या, परिभाषा, स्वरूप । औचित्य के प्रकार, भेद ।

(ख) पाश्चात्य समीक्षा : ... 50 अंक

१. अरस्तू का काव्यविचार

प्लेटो की कलाविषयक आपत्तियाँ

अरस्तू का कलाविभाजन

ट्रेजडी की परिभाषा और उसका स्वरूप

केथार्सिस

अनुकरणवाद

२. लोंजाइनस

उदात्त की अवधारणा और स्रोत

3. वर्ड्सवर्थ का काव्यविचार :

वर्ड्सवर्थ की दृष्टि से काव्य का प्रयोजन

वर्ड्सवर्थ की दृष्टि से कवि

वर्ड्सवर्थ का दृष्टि से काव्यविषय और काव्यभाषा ।

4. कोलरिज का काव्यविचार :

कोलरिज और सावयविक ऐक्य (ओर्गानिक हॉल)

कोलरिज की दृष्टि से कल्पना और ललित कल्पना (इमेजिनेशन आर फेन्सी)

कोलरिज की दृष्टि से कविता ।

5. टी. एस. इलियट का साहित्यविचार :

इलियट और परंपरा का सिद्धांत

कला में निर्वैयक्तिकता का सिद्धांत

वस्तुगत सहसंबंधक (ऑब्जेक्टिव कोरिलेटिव) प्रतिष्ठ की विभावना

आलोचना के सीमान्त ।

6. मार्क्सवादी समीक्षासिद्धांत :

द्वन्द्वात्मक भौतिकवाद

साहित्य में प्रगति का सिद्धांत

मार्क्सवाद की दृष्टि से साहित्य का प्रयोजन और समीक्षा का दायित्व ।

सहायक ग्रन्थ

1. 'अरस्तू का काव्यशास्त्र'—डा. नगेन्द्र, (भारती भंडार, लीडर प्रेस, इलाहाबाद)
2. 'काव्य में उदात्ततत्त्व'—डा. महेन्द्र चतुर्वेदी, (नेशनल पब्लिसिंग, हाउस, दिल्ली)
3. 'उदात्त के बारे में'—निर्मला जैन
4. 'समीक्षा लोक'—प्रो. भगीरथ दीक्षित, प्रका. (समुदाय प्रकाशन, बम्बई)

5. 'भारतीय काव्यशास्त्र की भूमिका'—डा. नगेन्द्र, (नेशनल पब्लि. हाउस, दिल्ली।)
6. 'अभिनव का रसविवेचन'—नगीनदास पारेख, (विश्वविद्यालय, प्रका. वाराणसी।)
7. 'रससिद्धांत'—डा. नगेन्द्र, (नेशनल पब्लि. हाउस, दिल्ली।)
8. 'पाश्चात्य काव्यशास्त्र की परम्परा'—डा. नगेन्द्र, (नेशनल पब्लि. हाउस, दिल्ली।)
9. 'पाश्चात्य साहित्यालोचना'—लीलाधर गुप्ता, (हिन्दुस्तानी एकेडेमी, इलाहाबाद।)
10. 'क्रिटिकल एप्रोचीज टु लिटरेचर'—डेविड डेट्रोदिन, (ओरिएन्ट लोंगमेन्स, बम्बई।)
11. 'लिटररी क्रिटिसिजम (ए शोर्ट हिस्टरी)'—विम्सेट बुक्स, (ओक्सफर्ड।)
12. 'भारतीय काव्यशास्त्र की परम्परा'—डा. नगेन्द्र, (नेशनल पब्लि. हाउस, दिल्ली।)
13. 'पाश्चात्य काव्यशास्त्र'—डा. भगीरथ मिश्र, (विश्वविद्यालय प्रकाशन, वाराणसी।)
14. 'पाश्चात्य समीक्षा सिद्धान्त'—डा. केसरी नारायण शुक्ल, (नन्दकिशोर एन्ड सन्स, वाराणसी।)
15. 'साहित्य में प्रमुख पक्ष'—रामभूर्ति त्रिपाठी, (बाणी प्रकाशन, दिल्ली।)

प्रश्नपत्र ४ : स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य के इतिहास का विस्तृत अध्ययन : 1977 तक एवं गुजरात प्रदेशीय हिन्दी साहित्य का इतिहास :

(एन्टायर हिन्दी के परीक्षार्थियों के लिए)

1. स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य का इतिहास ... 80 अंक
2. गुजरात प्रांतीय हिन्दी साहित्य के इतिहास का अध्ययन ... 20 अंक

सहायक ग्रन्थ

1. 'स्वातन्त्र्योत्तर हिन्दी साहित्य का इतिहास' –डा. लक्ष्मीसागर –वार्ष्णेय (राजपाल एन्ड सन्स, दिल्ली)
2. 'गुर्जर जैन कवियों की हिन्दी साहित्य को देन'—डा. हरीश शुक्ल, (जवाहर पुस्तकालय, मथुरा)
3. 'द्वितीय महायुद्धोत्तर हिन्दी साहित्य का इतिहास'—डा. लक्ष्मीसागर वार्ष्णेय।
4. 'आधुनिक हिन्दी साहित्य का विकास'—डा० कृष्णदास।
5. 'आधुनिक हिन्दी साहित्य'—डा. भोलानाथ।
6. 'आधुनिक हिन्दी साहित्य'—डा. लक्ष्मीसागर वार्ष्णेय।
7. 'स्वातन्त्र्योत्तर हिन्दी साहित्य'—डा. महेन्द्र भटनागर।
8. 'गुजरात के हिन्दी गौरव ग्रंथ'—डा. अम्बाशंकर नागर।
9. 'गुजरात के संतो की हिन्दी साहित्य को देन'—डा. रामकुमार गुप्त (प्र. जवाहर पुस्तकालय, मथुरा।)
10. 'स्वातन्त्र्योतर हिन्दी महाकाव्य'—निजामुदीन (भा० ग्रं० नि०, दिल्ली)
11. 'स्वातन्त्र्योत्तर हिन्दी नाटक : समस्या और समाधान'—वर्मा विनोदचन्द्र (भारतीय, ग्रंथ-निकेतन, दिल्ली)
12. 'साठोत्तरी हिन्दी उपन्यास'—पारूकांत देसाई (पंचशील, जयपुर)

13. 'साठोत्तरी कविता की प्रवृत्तियाँ' (भारतीय ग्रंथ निकेतन, दिल्ली)
14. 'स्वातंत्र्योत्तर हिन्दी साहित्य'—बेयन, पंचशील, जयपुर।
15. 'नया हिन्दी काव्य विवेचना'—डा० शम्भुनाथ चतुर्वेदी, (नन्दकिशोर एन्ड सन्स, वाराणसी।)
16. 'स्वामिनारायण सम्प्रदाय और मुक्तानंदजी का साहित्य'—डा० अरुणा शुक्ल, (अर्चना पब्लिकेशन, मेरठ)।
17. 'स्वातंत्र्योत्तर आंचलिक उपन्यास'—सुभाषिनी शर्मा (पंचशील प्रकाशन)।
18. 'हिन्दी कहानी का विकास'—धर्मध्वज त्रिपाठी (पंचशील प्रकाशन)।
19. 'आधुनिक हिन्दी कविता'—विकास के आयाम—नीरज ठाकुर (चिंता प्रकाशन)।
20. 'समकालीन हिन्दी कविता'—विश्वनाथ तिवारी (राजकमल प्रका., दिल्ली)।
21. 'समकालीन आलोचना और साहित्य'—मृत्युंजय उपाध्याय (भा. ग्रंथ निकेतन, दिल्ली)।
22. 'आठवे दशक के हिन्दी उपन्यास'—रजनीकांत जैन (भा. ग्रं. नि., दिल्ली)।
23. 'स्वातंत्र्योत्तर गीतिनाट्य'—डा. शिवशंकर कटार (ग्रंथम्, कानपुर)।

M.A. PART II—HINDI

हिन्दी पाठ्यक्रम एम.ए. भाग २ (1995) की परीक्षा के लिए

नोंध.—हिन्दी गौण के छात्रों के लिए प्रश्नपत्र-5।
हिन्दी मुख्य के छात्रों के लिए प्रश्नपत्र 5, 6, 7।
हिन्दी एन्टायर के छात्रों के लिए प्रश्नपत्र 5, 6, 7, 8 निर्धारित हैं।

प्रश्नपत्र ५ (आधुनिक कविता)

1. कामायनी (संदर्भ "लज्जा सर्ग" तक)—"प्रसाद"।
2. रश्मिबंध—सुमित्रानन्दन पन्त, राजकमल, दिल्ली
   (कविता क्रमांक 28 से 41 तक की 14 कविताएँ निकालकर)
3. उर्वशी (संदर्भ के लिए प्रथम तीन सर्ग) रामधारी सिंह "दिनकर"
4. अन्धा युग—धर्मवीर भारती, प्र. किताब महल, इलाहाबाद।
5. प्रतिनिधि कविताएँ -रामदरश मिश्र, सं. रघुवीर चौधरी (पार्श्व प्रकाशन)।

सहायक ग्रन्थ

1. 'दिनकर'-संपा. डा. सावित्री सिन्हा।
2. 'महाकवि दिनकर, उर्वशी तथा अन्य कृतियाँ'—विमलकुमार जैन।
3. 'राष्ट्रीय कवि दिनकर और उनका काव्यकला'—डा. शेखरचंद्र जैन (जयपुर पुस्तक सदन, जयपुर।)

4. 'नयी कविता–नये धरातल'—डा. हरिचरण शर्मा
5. 'धर्मवीर भारती का साहित्य सृजन के विविध रंग'—चन्द्रभानु सोनवणे ।
6. 'प्रसाद का काव्य'—डा. प्रेमशंकर ।
7. 'कामायनी : काव्य, संस्कृति और दर्शन'—डा. द्वारकाप्रसाद सक्सेना ।
8. 'रामदरश मिश्र की सृजन यात्रा'—डा. महावीरसिंह चौहाण ।
9. सुमित्रानंदन पन्त–आनंदप्रकाश दीक्षित—लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद ।
10. सुमित्रानंदन पन्त–डा. नगेन्द्र, नेशनल साहित्य रत्न भंडार, आगरा ।
11. पन्त का काव्य–डा. हेमलता बाफना—साहित्य सदन, देहरादून ।

प्रश्नपत्र ६ (भाषाविज्ञान)

भाग (अ) सैद्धांतिक भाषाविज्ञान : ... 60 अंक

1. भाषा की परिभाषा तथा स्वरूप, भाषा का व्यापक तथा संकुचित अर्थ, भाषा के लक्षण, भाषा का संरचनात्मक रूप, भाषाविज्ञान की परिभाषा तथा उसका क्षेत्र, भाषाविज्ञान का अन्य विज्ञानों से संबंध–इतिहास, समाजशास्त्र, मनोविज्ञान, व्याकरण ।
2. भाषा के अध्ययन की पद्धतियाँ—वर्णनात्मक, ऐतिहासिक और तुलनात्मक ।
3. बोली–विज्ञान—

   भाषा की प्रादेशिक विविधता, सांस्कृतिक-सामाजिक वैविध्य, बोलीभेद की रेखाएँ, स्लो अपभाषा, वाक्य भाषा और बोली का सम्बन्ध ।
4. वर्णनात्मक भाषा-विज्ञान

   (अ) ध्वनि-विज्ञान—

   उच्चारण-प्रक्रिया और उच्चारण-अवयव, ध्वनियों का वर्गीकरण, ध्वनिग्राम, एलीफान, बलाघात सुरलहर, आरोह-अवरोह ।

   ध्वनिनियम (ग्रिम, ग्रासमन, फेनर) ।

   (आ) रूप-विज्ञान—

   रूपिम, रूपिम के प्रकार, धातु और प्रत्यय, सम्बन्धतत्त्व, सम्बन्धतत्त्व की व्याकरणिक कोटियाँ, काल, वचन, लिंग, पुरुष, प्रयोग, शब्द के प्रकार ।

   (इ) वाक्य-विज्ञान—

   वाक्य की इकाइयाँ, वाक्य की आवश्यकताएँ, आकांक्षा, सन्निधि आदि उद्देश्य और विधेय, कर्ता, कर्म आदि उपवाक्य, पदबंध तथा पदक्रम, वाक्यों के प्रकार, वाक्यरूपांतर ।

   (ई) अर्थ-विज्ञान—

   शब्द और अर्थ, एकार्थता, अनेकार्थता, अर्थबोध के साधन ।

5. ऐतिहासिक और तुलनात्मक भाषा-विज्ञान—

(अ) भाषा-परिवर्तन : स्वरूप और कारण, बाह्य, आंतरिक तथा साहश्य

(आ) परिवर्तन के प्रकार : ध्वनिपरिवर्तन, रूपपरिवर्तन, वाक्यपरिवर्तन और अर्थपरिवर्तन।

6. भारत में भाषा-विज्ञान के अध्ययन की परंपरा—

निम्नलिखित विद्वानों के योगदान के विशेष अध्ययन के साथ :
पाणिनी, हेमचन्द्र, ग्रियर्सन, टर्नर, सुनीतिकुमार चटर्जी, बाबूराम सक्सेना, धीरेन्द्र वर्मा, हरिवल्लभ भायाणी।

भाग (आ) हिन्दी भाषा का इतिहास तथा हिन्दी का वर्णनात्मक अध्ययन— ... 40 अंक

(अ) (1) संसार की भाषाओं का वर्गीकरण, पारिवारिक एवं आकृतिमूलक, भारतीय आर्य–भाषा की विविध भूमिकाएँ–प्राचीन, मध्य, आधुनिक, भारोपीय भाषाकुल, अपभ्रंश काल।

(2) उद्भव तथा स्वरूप, हिन्दी के उद्भव के साथ अपभ्रंश का सम्बन्ध, हिन्दी का विकास, पुरानी हिन्दी।

(3) आधुनिक आर्यभाषाओं का वर्गीकरण ५ गियर्सन तथा चेटर्जी तथा अन्य आधुनिक भारतीय आर्य भाषाओं के साथ हिन्दी का सम्बन्ध, हिन्दी की उपभाषाएँ तथा बोलियाँ।

(ब) (1) वर्तमान हिन्दी की स्वरूप–रचना, हिन्दी, उर्दू, हिन्दुस्तानी, दक्खिणी।

(2) हिन्दी ध्वनि-स्वरूप, हिन्दी ध्वनियों का वर्गीकरण।

(3) हिन्दी शब्दसमूह, हिन्दी रूप-रचना तथा संधि के नियम।

(क) (1) हिन्दी वाक्य-रचना, पदक्रम, वाक्य-रूपांतर।

सहायक ग्रन्थ

1. 'भाषा-विज्ञान'—भोलानाथ तिवारी, प्रका. किताब महल, इलाहाबाद।
2. 'सामान्य भाषाविज्ञान'—बाबुराम सक्सेना, प्रका. हिन्दी सा. सम्मेलन, प्रयाग।
3. 'भाषा-विज्ञान की भूमिका'—देवेन्द्रनाथ शर्मा, राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली।
4. हिन्दी भाषा का उद्भव और विज्ञान : उदयनारायण तिवारी
5. 'हिन्दी भाषा का इतिहास'—धीरेन्द्र वर्मा, प्रकाशन हिन्दुस्तानी अॅकेडेमि, इलाहाबाद।
6. 'हिन्दी भाषा'—भोलानाथ तिवारी

प्रश्नपत्र ७ : तुलनात्मक साहित्य / लघु-प्रबन्ध / निबंध

(1) तुलनात्मक साहित्य :

(1) सैद्धांतिक भूमिका : ... 40 अंक

(अ) तुलनात्मक साहित्य की परिभाषा, आवश्यकता, उपयोगिता।

(आ) तुलनात्मक साहित्य : अध्ययन के क्षेत्र।

(2) किसी एक साहित्यस्वरूप का नमूने की कृतियाँ के साथ तुलनात्मक अध्ययन। ... 60 अंक

नाटक :

(अ) मृच्छकटिक (संस्कृत नाटक) -शुद्रक, अनु. मोहन राकेश ।

(आ) ओथेलो (अंग्रेजी नाटक)--शेक्सपियर, अनु. बच्चन ।

(इ) हयवदन (कन्नड नाटक) -गिरीश कर्नाड, अनु. बी. वी. कारंथ ।

(ई) स्कन्दगुप्त (हिन्दी नाटक)--जयशंकर प्रसाद ।

सूचना :— प्रश्न तुलनात्मक अध्ययन का दृष्टि से पूछे जाएँगे।

सहायक ग्रन्थ

1. 'Comparative Literature', Ed. Prof. Nagendra, Publication Division, Delhi University.
2. 'Comparative Literature & Literary Theory', Ulrich Weisstein, Indiana.
3. 'Comparative Literature Matter & Method' : A Owen Aldridge, Urbana.
4. 'Comparative Literature—Method & Perspective', Ed. Newton P. Stalknect & Horst Frewl.
5. तुलनात्मक साहित्य की रूपरेखा—डा. इन्द्रनाथ चौधरी, नेशनल पब्लिशिंग, दिल्ली ।

अथवा

लघु-शोधप्रबन्ध

बी.ए. हिन्दी मुख्य विषय में 60 प्रतिशत अर्थात आंतरिक एवं बाह्य दोनों परीक्षाओं के अंक मिलाकर कम से कम 360 अंक हो अथवा एम.ए. भाग 1 में 50 % या अधिक अंक प्राप्त करनेवाला छात्र को ही प्रश्नपत्र 7 में अनुवाद के विकल्प में लघु-शोधप्रबन्ध के विकल्प को पसंद करने का पात्र माना जाएगा ।

(गुजरात युनिवर्सिटी के दिनांक 27-8-1990 के परिपत्र 9 के अनुसार)

अथवा

अनुवाद और अनूदित साहित्य, अनूदित साहित्य में पाठ्यपुस्तक आधारित समीक्षात्मक प्रश्न पूछे जायेंगें ।

(अ) (1) अनुवाद कला ... 20 अंक

(2) गुजराती अथवा अंग्रेजी से हिन्दी में अनुवाद ... 20 अंक

(आ) अनूदित साहित्य ... 60 अंक

1. विदिशा -भोलाभाई पटेल--अनु. मृदुला पारीक, राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
2. सुरजमुखी का सपना—सैयद अब्दुल मलिक—अनु. लोकनाथ मराली, नेशनल बुक ट्रस्ट, इन्डिया ।

सहायक ग्रन्थ

1. 'अनुवाद : सिद्धान्त और प्रयोग'—जी. गोपीनाथन, (लोकभारती प्रकाशन, इलाहाबाद)
2. 'The Art of Translation', Theodore Savory, (Jonathan Cape, London).
3. 'Aspects of Translation' (Sacke and Warburg, London)
4. 'The Stylistics of Literary Translation,' Vilas Sarang, (University of Bombay, Bombay).

प्रश्नपत्र ८ : विशेष साहित्यकार :

गोस्वामी तुलसीदास

पाठ्यपुस्तकें :

1. कवितावली
2. विनय पत्रिका (पद 101 से 200 पद)
3. रामचरितमानस, गीता प्रस. गोरखपुर (संदर्भ के लिए बालकान्ड, अयोध्या कान्ड)

संदर्भ ग्रन्थ

1. गोस्वामी तुलसीदास : आ. रामचन्द्र शुक्ल, प्र. नागरी प्र. सं., काशी
2. तुलसी : सं. उदयभानुसिंह, प्र. राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली
3. तुलसी-दर्शन : बलदेवप्रसाद मिश्र

अथवा

हजारीप्रसाद द्विवेदी

पाठ्यपुस्तकें :

1. बाणभट्ट की आत्मकथा
2. अनामदास का पोथा
3. अशोक के फूल

संदर्भ ग्रंथ

1. समीक्षक हजारीप्रसाद : डा. सत्यनारायण व्यास, प्र. चिन्ता प्रकाशन, दिल्ली।
2. आचार्य हजारीप्रसाद द्विवेदी का समग्र साहित्य : एक अनुशीलन—
   डा. यदुनाथ चौबे, अनुभव प्रकाशन, कानपुर।
3. आचार्य हजारीप्रसाद द्विवेदी : व्यक्तित्व और कृतित्व—पं. वासवदत्त
   युगवाणी प्रकाशन, कानपुर।

૪. સંસ્કૃત

પ્રથમ વર્ષ બી.એ. (૧૯૬૫)ની પરીક્ષા માટે નિયત પાઠ્યપુસ્તકો

ફરજિયાત :

૧. વિક્રમોર્વશીયમ્ –કાલિદાસ	...	૩૫ ગુણ
૨. બુદ્ધચરિત –૩–અશ્વઘોષ	...	૩૦ ગુણ
૩. અપઠિત સંસ્કૃતમાંથી માતૃભાષામાં અનુવાદ	...	૫ ગુણ
નોંધ. આ ઠિતમાં ચારમાંથી બે એમ વિકલ્પ આપવા.	...	૭૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૧ :

મરજિયાત : સુંદરકાંડ (નીચે મુજબના નિયત સર્ગો) : ... ૭૦ ગુણ

સર્ગ ૧૦, ૧૩, ૧૮થી ૨૧, ૨૬, ૩૦, ૩૮, ૩૯, ૪૬, ૪૮થી ૫૧.
(પાઠ્યપુસ્તક તરીકે ઓરિયેન્ટલ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ, વડોદરાની સમીક્ષિત આવૃત્તિનો પાઠ)

પ્રશ્નપત્ર ૨ :

૧. બાણભટ્ટકૃત કાદમ્બરીના મહાશ્વેતાવૃત્તાન્તથી આર્ય શીતાવસાને મૂકી ભૂતવીણાથી શરૂ કરીને કંટકિતૈકકપોલકલકા –નિસર્ગાન્દમતિક્રમ્ સુધી ... ૩૦ ગુણ
(પૃષ્ઠ ૨૧૧ થી ૨૩૧, M. R. Kale, Fourth Revised Ed. 1968)

૨. સંસ્કૃત કાવ્ય-સાહિત્યનો ઇતિહાસ ... ૪૦ ગુણ
કાવ્ય, નાટક અને ગદ્યકથા વિષે નીચેના વિષયો :

(અ) એમની ઉત્પત્તિ અને વિકાસ

(બ) એમનાં લક્ષણો.

૩. નીચેના કર્તાઓ એમનો સમય અને કૃતિઓ :
અશ્વઘોષ, કાલિદાસ, ભારવિ, માઘ, શ્રીહર્ષ, જગન્નાથ, અમરુ, ભર્તૃહરિ, જયદેવ, ભાસ, શૂદ્રક, વિશાખદત્ત, ભટ્ટનારાયણ, હર્ષદેવ, ભવભૂતિ, સુબન્ધુ, બાણ અને દાણ્ડી.

૪. પૂર્વોક્ત કર્તાઓની કૃતિઓનો પરિચય.

૫. કર્તાઓ અને કૃતિઓનું મૂલ્યાંકન.

ભલામણ કરેલાં પુસ્તકો

૧. 'સંસ્કૃત ડ્રામા' એ. બી. કેઈથ
૨. 'ક્લાસિકલ સંસ્કૃત લિટરેચર'—એ. બી. કેઈથ
૩. 'હિસ્ટરી ઑફ સંસ્કૃત લિટરેચર' ભાગ ૧, એસ. કે. દે. એન્ડ દાસગુપ્તા
૪. 'સંસ્કૃત સાહિત્य का इतिहास'—पं. बलदेव उपाध्याय
૫. 'પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત સાહિત્યનો ઇતિહાસ'—ડૉ. અમૃત ઉપાધ્યાય

૬. 'સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય'—ડૉ. તપસ્વી નાન્દી
૭. 'સંસ્કૃત વાઙ્મયનો ઇતિહાસ'—ડૉ. સી. એલ. શાસ્ત્રી
૮. 'સંસ્કૃત સાહિત્યનો પરિચયાત્મક ઇતિહાસ'—પ્રકાશન, સં. સેવા સમિતિ.

પ્રથમ વર્ષ બી.એ. સંસ્કૃત બીજા ગૌણ વિષયના પ્રશ્નપત્રનો અભ્યાસક્રમ

(અ) આપેલામાંથી કોઈ એક પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત નાટ્યકૃતિનો સર્વાંગી વિવેચનાત્મક અભ્યાસ : ... ૪૦ ગુણ
અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્, ઉત્તરરામચરિતમ્, મૃચ્છકટિકમ્, મુદ્રારાક્ષસમ્

(**નોંધ.**—પાઠ્યપુસ્તકમાંથી અનુવાદ અને સંદર્ભવાક્યોના પ્રશ્નોની અપેક્ષા નથી.)

(બ) પદ્યાંશ—શતક કાવ્યો, સુભાષિતો, પુસ્તકો અને રામાયણ—મહાભારતમાંથી પસંદ કરેલા ભાગો વગેરેમાંથી આશરે ત્રીસો પંક્તિ. .. ૩૦ ગુણ

પ્રથમ વર્ષ બી.એ. સંસ્કૃત (૧૯૯૫)ની બીજા ગૌણ વિષયની પરીક્ષાનાં નિયત પાઠ્યપુસ્તકો

પ્રશ્નપત્ર ૭ માટેનાં પાઠ્યપુસ્તકો :

(અ) અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમ્ ... ૪૦ ગુણ
નોંધ.—પાઠ્યપુસ્તકમાંથી અનુવાદ અને સંદર્ભવાક્યોના પ્રશ્નોની અપેક્ષા નથી.

(બ) નીતિશતક ૧થી ૫૦ શ્લોક :

આ પ્રશ્નપત્રમાં બે ગ્રંથો પૈકી ભર્તૃહરિના નીતિશતકના પ્રથમ ૫૦ શ્લોકો નિયત કર્યા છે તે નીચે દર્શાવેલ છે (નિર્ણયસાગર આવૃત્તિ) :

૧. दिक्कालाद्यन०
૨. अज्ञः सुखमाराध्यः०
૩. प्रसह्यमणि०
૪. लभेत सिकतासु०
૫. व्याले बालमृणाल०
૬. स्वायत्तमेकान्त०
૭. यदा किंचिल्लोऽहं०
૮. कृमिकुलचितं०
૯. शिरः शार्वं०
૧૦. शक्यो वारयितुं०
૧૧. शास्त्रोपस्कृत०
૧૨. ह्यतुर्याति न०
૧૩. अधिगतपरमार्थान् ०
૧૪. अम्भोऽजीवन०
૧૫. विद्या नाम नरस्य०
૧૬. क्षान्तिश्चेद्वचनेन०
૧૭. दाक्षिण्यं स्वजने०
૧૮. जाड्यं धियो०
૧૯. केयूरा०
૨૦. अयन्ति ते०
૨૧. क्षुत्क्षामोऽपि०
૨૨. स्वल्पं स्नायु०
૨૩. लाङ्गूलचालिन०
૨૪. परिवर्तिनि संसारे०
૨૫. कुसुमस्तवकस्येव०
૨૬. सन्त्यन्येऽपि०
૨૭. वहति भुवन०
૨૮. वरं प्राणोच्छेद०
૨૯. यदचेतनोऽपि०
૩૦. सिंहः शिशुरपि०
૩૧. आतिर्वातु०
૩૨. यस्यास्ति वित्तं०
૩૩. दौर्मन्त्र्यान्नृपतिः०
૩૪. दानं भोगो०
૩૫. मणिः शाणोल्लिढः०
૩૬. परिक्षीणः कश्चित्०
૩૭. राज्यं दुःखकरं०
૩૮. सत्यवानृता च परुषा०
૩૯. आशा कीर्ति०
૪૦. यस्त्रात्रा निज०
૪૧. अकरुणत्वमकारण०
૪૨. दुर्जनः परिहर्तव्यो०
૪૩. जाड्यं ह्रीमति०
૪૪. लोभश्चेदगुणेन०
૪૫. शशी दिवस०
૪૬ न क्षिप्तो हन्त०
૪૭. मौनान्मूकः०
૪૮. उद्भासिताखिल०
૪૯. आरम्भगुर्वी०
૫૦. मृगमीनसज्जनानां०

(આ શ્લોકના આધારે અનુવાદ, સમજૂતી વગેરે અંગે પ્રશ્નો પૂછી શકાય.)

દ્વિતીય વર્ષ બી.એ. સંસ્કૃત ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૩ :

ઉત્તરરામચરિત—ભવભૂતિ ... ૫૦ ગુણ

પ્રાસ્તાવિક વિલાસના ૧થી ૫૦ શ્લોક ... ૨૦ ગુણ

(શ્રી. આર. બી. આઠવલેની આવૃત્તિ પ્રમાણે).

પ્રશ્નપત્ર ૪ :

"કાવ્યપ્રકાશ", મમ્મટ, ઉલ્લાસ ૧, ૨ અને ૧૦માંથી નીચેના ૨૫ અલંકારો : ... ૫૦ ગુણ

૧. ઉપમા, ભેદસિવાય	૧૦. દૃષ્ટાંત	૧૯. અસંગતિ
૨. ઉત્પ્રેક્ષા	૧૧. પ્રતિવસ્તૂપમા	૨૦. સમાધિ
૩. રૂપક	૧૨. દીપક	૨૧. ભ્રાન્તિમાન
૪. અપહ્નુતિ	૧૩. તુલ્યયોગિતા	૨૨. મીલિત
૫. શ્લેષ	૧૪. વ્યતિરેક	૨૩. સામાન્ય
૬. સમાસોક્તિ	૧૫. વિભાવના	૨૪. વિશેષ
૭. નિદર્શના	૧૬. વિશેષોક્તિ	૨૫. કાવ્યલિંગ
૮. અપ્રસ્તુતપ્રશંસા	૧૭. અર્થાન્તરન્યાસ	
૯. અતિશયોક્તિ	૧૮. વ્યાજસ્તુતિ	

નોંધ.—પ્રશ્નપત્ર ૪ના અલંકાર ઓળખવાના પ્રશ્નમાં પ્રશ્નપત્ર ૩ અને ૪ માટે નિયત કરેલાં પાઠ્યપુસ્તકોમાંથી જ શ્લોકો પૂછવામાં આવશે.

પ્રશ્નપત્ર ૫ :

૧. ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ તૈયાર કરેલ સિલેક્શનમાંથી નીચેનાં સૂક્તો અભ્યાસક્રમમાં નિયત કર્યાં છે : ... ૩૦ ગુણ

(૧) અગ્નિસૂક્ત : ઋગ્વેદ ૧—૧
(૨) ઇન્દ્રસૂક્ત : ૧.૧૫
(૩) નંદીસંવાદસૂક્ત : ૩.૩૩
(૪) ઉષસસૂક્ત : ૫.૮૦
(૫) વરુણસૂક્ત : ૭.૮૬
(૬) સોમસૂક્ત : ૯.૧૧
(૭) અક્ષસૂક્ત : ૧૦.૩૪
(૮) પુરુષસૂક્ત : ૧૦.૯૦.

૨. કેનોપનિષદ ... ૨૦ ગુણ

૩. વૈદિક સાહિત્યના ઇતિહાસનો પરિચય, ચાર વેદ, બ્રાહ્મણ તથા ઉપનિષદ ... ૨૦ ગુણ

ભલામણ કરેલાં પુસ્તકો

૧. 'હિસ્ટરી ઑફ ઇન્ડિયન લિટરેચર' વૉલ્યુમ ૧—વિંટરનીટ્ઝ
૨. 'વૈદિક સાહિત્ય'—બલદેવ ઉપાધ્યાય
૩. 'વૈદિક સાહિત્ય અને સંસ્કૃત'—ડૉ. ગૌતમ પટેલ.

પ્રશ્નપત્ર ૭—સેકન્ડ બી.એ. સંસ્કૃત, બીજા ગૌણ વિષયના પ્રશ્નપત્ર ૭નો અભ્યાસક્રમ

૧. પ્રશિષ્ટ સંસ્કૃત મહાકાવ્યમાંથી કોઈ એકના પાંચથી સાત સર્ગ. ... ૪૦ ગુણ

નોંધ. -પાઠ્યપુસ્તકમાંથી અનુવાદ તથા સંદર્ભ તેમ જ શબ્દ પરની વિવરણાત્મક નોંધના પ્રશ્નો અપેક્ષિત નથી.

૨. ગદ્યાંશ—ઉપનિષદ કથાઓ, પ્રાગ્કથાઓ અને લોકકથાઓ વગેરેમાંથી દરેક કથાઓ ... ૩૦ ગુણ
૨૦થી ૨૫ પાનાં.

સેકન્ડ બી.એ. સંસ્કૃત બીજા ગૌણ વિષયની પરીક્ષા પ્રશ્નપત્ર ૭ માટેનાં પાઠ્યપુસ્તકો
(સંસ્કૃત અધિક ગૌણ)

૧. કાલિદાસના કુમારસંભવમાંથી ૧થી ૭ સર્ગો, આર્હી અનુવાદ, પૂર્વાપર સંદર્ભ કે ... ૪૦ ગુણ
શબ્દાર્થના ટિપ્પણના પ્રશ્નો પરીક્ષામાં અપેક્ષિત નથી.

૨. પંચતંત્રના મિત્રભેદ (પ્રથમતંત્ર)માંની નીચેની કથાઓ પસંદ કરવામાં આવે છે : ... ૩૦ ગુણ

૧. કથા ૧—કીલોત્પાટિવાનરકથા

૨. કથા ૨—ગોમાયુશૃગાલદુન્દુભિકથા

૩. કથા ૩—પુરનાયકદન્તિલકથા

૪. કથા ૬—વાયસદમ્પતીકૃષ્ણસર્પકથા

૫. કથા ૭—બક્કર કથા

૬. કથા ૮—સિંહ શશક કથા

૭. કથા ૯—યૂકામત્કુણ કથા

૮. કથા ૧૦—કકુદ્દુમ કથા (નીલોભાણ્ડપતિતશૃગાલ કથા)

૯. કથા ૧૧—ઉષ્ટ્રકાકાદિ કથા

કથાના ક્રમાંક નિર્ણયસાગર આવૃત્તિ : પંચતંત્રની આ કથાઓમાંથી અનુવાદ, સંદર્ભ સમજૂતીના પ્રશ્નો પૂછી શકાશે.

તૃતીય વર્ષ બી.એ. (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૬ :

૧. વ્યાકરણ "સિદ્ધાન્તકૌમુદી"માંથી સંજ્ઞા અને કારક પ્રકરણ ... ૩૫ ગુણ

૨. સંસ્કૃત ભાષાના પરિચય માટેના વિષયો ... ૩૫ ગુણ

ભાષાનું ઐતિહાસિક અધ્યયન, ભાષામાં થતું પરિવર્તન, ધ્વનિ, રૂપ, વાક્ય, અર્થ વગેરે·નું પરિવર્તન, ભાષાઓનું આનુવંશિક વર્ગીકરણ, ભાષાકુળો, ભારત—યુરોપીય ભાષાકુળો, સંસ્કૃતની ઉત્પત્તિ, ઉત્ક્રાંતિ અને વિકાસ, સંસ્કૃત તથા અવેસ્તા, સંસ્કૃત ધ્વનિઓ અને સ્વરભાર.

સંદર્ભ માટેનાં ભલામણ કરેલાં પુસ્તકો

૧. ડૉ. ભોલાશંકર વ્યાસકૃત 'સંસ્કૃત કા ભાષાશાસ્ત્રીય અધ્યયન' ભારતીય જ્ઞાનપીઠ, કાશી

2. Sanskrit—T. Burrow

3. Historical Linguistics—by Winlfred Manmann (Indian Edition)—Page 50

૪. 'સંસ્કૃત કા ઐતિહાસિક ઔર સંરચનાત્મક પરિચય'—ડૉ. દેવીદયાલ શર્મા, પ્રકાશન હરિયાણા હિંદી ગ્રંથ અકાદમી, ચંદીગઢ

૫. સંસ્કૃત વાક્ય-સંરચના—ડૉ. વસન્ત ભટ્ટ, પ્રકાશન સરસ્વતી, અમદાવાદ.

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. બ્રહ્મસૂત્ર શાંકરભાષ્ય, અધ્યાય ૨, પાદ ૨, તર્કપાદ બૌદ્ધ મત ખંડન સિવાય ... ૩૧ ગુણ

૨. ઈશ્વરકૃષ્ણ—"સાંખ્યકારિકા" મૂળ ... ૩૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૮ :

૧. મનુસ્મૃતિ, અધ્યાય ૩ (ત્રણ) શ્લોક ૧થી ૧૪૮ (માતામહં માતુલં ચ સુધી) અને સ્મૃતિઓનો રચનાકાળ ... ૩૫ ગુણ

૨. તર્કસંગ્રહ—અન્નં ભટ્ટ ... ૩૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૯ :

ભગવદ્‌ગીતા, મૂલમાત્ર, ઓરિજનલ ટેકસ ... ૭૦ ગુણ

શાસ્ત્રીય પ્રશ્નો અપેક્ષિત નથી, મૂલમાંથી ઉદ્‌ભવતા પ્રશ્નો જ પુછાશે.

ભલામણ કરેલાં પુસ્તકો

૧. 'ગીતારહસ્ય—કર્મયોગશાસ્ત્ર'—શ્રી. જી. ટિળક

૨. 'ગીતા નિબંધો'—શ્રી. અરવિંદ

૩. 'ભગવદ્‌ગીતા'—રાધાકૃષ્ણન

પ્રશ્નપત્ર ૧૦ :

૧. સંસ્કૃતમાંથી ગુજરાતીમાં અનુવાદ : બી.એ.ની કક્ષાને અનુરૂપ પ્રાસાદિક સંસ્કૃતનો અનુવાદ પુછાશે. ... ૨૦ ગુણ

૨. ગુજરાતીમાંથી સંસ્કૃતમાં અનુવાદ : બી.એ.ની કક્ષાને અનુરૂપ ગુજરાતી—સંસ્કૃત પુછાશે. ... ૧૦ ગુણ

૩. નીચેના ૧૨ છંદો—તેમનું બંધારણ, લક્ષણ, ઉદાહરણ : ... ૧૦ ગુણ

શાર્દૂલવિક્રીડિત, શિખરિણી, માલિની, હરિણી, પૃથ્વી, વસન્તતિલકા, ઉપજાતિ, મન્દાક્રાન્તા, અનુષ્ટુપ, શાલિની, દ્રુતવિલંબિત, સ્રગ્ધરા.

૪. રત્નાવલી—શ્રી. હર્ષ. ... ૩૦ ગુણ

ભલામણ કરેલાં પુસ્તકો

1. 'Guide to Sanskrit Composition'—V. S. Apte (1 to 20)
૨. 'સંસ્કૃત પ્રવેશિકા' –આબુરામ સકસેના.
૩. 'સંસ્કૃત વાકય-રચના' –ડૉ. વસન્ત ભટ્ટ.
૪. બૃહદ્ અનુવાદ ચન્દ્રિકા –ચકંર 'હંસ' નાટિયાલ શાસ્ત્રી.

નિબંધ

પ્રશ્નપત્ર ૧૧ :

૨૫ નિબંધોની સૂચિ નીચે પ્રમાણે છે :

ત્રીજા વર્ષ બી.એ.ના સંસ્કૃત વિષયના નિબંધના મુદ્દાઓ (૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે) :

૧. વૈદિક દેવતાઓનું સ્વરૂપ
Nature of Vedic Gods

૨. ઋગ્વેદનો સમય
Date of Regveda

૩. વૈદિક ધર્મનું સ્વરૂપ
Nature of Vedic Religion

૪. વૈદિક સૂકતોમાં કાવ્યતત્ત્વ
Poetic Element in the Vedic Suktas

૫. રામાયણ : આદિકાવ્ય તરીકે
Ramayana as an Adi-Kavya

૬. મહાભારતકાલીન સંસ્કૃતિ
Culture Reflected in Mahabharata

૭. ભગવદ્ગીતામાં ઉપદેશેલી જીવનકલા
Art of Life as taught in the Bhagavad-gita

૮. સંસ્કૃત મુકતક સાહિત્ય
Muktaka Literature in Sanskrit

૯. સંસ્કૃતમાં ગદ્ય–કાવ્ય
Gadya–Kavya in Sanskrit

૧૦. ભારતીય દર્શનમાં સાંખ્યશાસ્ત્રનો ફાળો
Contribution of Samkhya-Shastra in Indian Philosophy

૧૧. ભારતીય દર્શનમાં કર્મ અને પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત
Principle of Karma and Rebirth in Indian Philosophy

૧૨. ભારતીય દર્શનમાં આત્મતત્ત્વ
Atma–Tattva in Indian Philosophy

૧૩. ભારતીય દર્શનમાં મોક્ષવિચાર
Idea of Moksa in Indian Philosophy

૧૪. કવિકુલગુરુ કાલિદાસ
Kavikulguru—Kalidasa

૧૫. સંસ્કૃત નાટ્યસાહિત્યમાં હાસ્યરસ
Humour in Sanskrit Drama

૧૬. પાણિનીય સંસ્કૃત વ્યાકરણ પરંપરા
Paniniya system of Sanskrit Vyakarana

૧૭. ધર્મશાસ્ત્રમાં નિરૂપિત સમાજવ્યવસ્થા
Social Organisation In the Dharma Shastra

૧૮. સંસ્કૃત નાટકની ઉત્પત્તિ
Origin of Sanskrit Drama

૧૯. સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રની પરંપરાઓ
Schools of Sanskrit Poetics

૨૦. સંસ્કૃત મહાકાવ્ય સાહિત્યમાં ગુજરાતનું પ્રદાન
Contribution of Gujarat to Sanskrit Mahakavya Literature

૨૧. ભારતીય દર્શનમાં પ્રમાણો
Pramanas in Indian Philosophy

૨૨. પંચ મહાકાવ્ય
Panch-Mahakavya

૨૩. સંસ્કૃત—એકાંકી રૂપકો
One-act play in Sanskrit Literature

૨૪. સંસ્કૃત નાટ્ય—સાહિત્યમાં ગુજરાતનું પ્રદાન
Contribution of Gnjarat to Sanskrit Natya Literature

૨૫. સંસ્કૃત સ્તોત્ર સાહિત્ય
Stotra Literature in Sanskrit.

વિનયન વિદ્યાશાખાના નવા માળખા પ્રમાણે નિબંધના પ્રશ્નપત્રમાં નીચે દર્શાવ્યા પ્રમાણેના વૈકલ્પિક વિષયો અભ્યાસક્રમમાં રાખવામાં આવ્યા છે :

૧. જ્યોતિષશાસ્ત્રનો પ્રાથમિક પરિચય : નિયત પુસ્તકો (૧) 'બાલબોધ'—લે. વૃન્દાવન શાસ્ત્રી, (૨) 'મુહૂર્ત ચિંતામણી'—લે. રામ દૈવજ્ઞ (૧૯૯૫ પરીક્ષા માટે).

૨. આયુર્વેદનો પ્રાથમિક પરિચય : ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે નીચેનાં પુસ્તકો નિયત કરાયાં છે :
'વાગ્ભટ્ટરચિત અષ્ટાંગહૃદય'
સૂત્રસ્થાન—અધ્યાય ૧, ૨, ૩, ૪, ૧૨ અને ૧૩
નિદાનસ્થાન—અધ્યાય ૧.

૩. 'વાસ્તુવિદ્યા'.

૪. 'શિલ્પવિધાન'.

૫. 'ષોડશ સંસ્કાર પદ્ધતિ'

૬. વ્યાકરણ મન્દિરાન્ત પ્રવેશિકા.

તૃતીય બી.એ. સંસ્કૃત પ્ર. ૧૧માં વૈકલ્પિક "સંસ્કૃત વ્યાકરણ"ના પ્રશ્નપત્ર માટેના અભ્યાસક્રમ (૧૯૯૫)ની પરીક્ષાઓ માટે

૧. સંધિ : ક. સ્વરસંધિ ખ. વ્યંજનસંધિ ગ. વિસર્ગસંધિ (અપવાદોના સામાન્ય પરિચય સાથે).

૨. નામરૂપો : (૧) નીચેનાં જેવાં સ્વરાંત નામોનાં રૂપો : રામ, વન, માલા, હરિ, મતિ, વારિ, ગુરુ, નદી, ધેનુ, મધુ, વધૂ, પિતૃ, ભ્રાતૃ, નૃ, માતૃ, સ્વસૃ, દુહિતૃ તથા "ઋ" અંતવાળાં તેમ જ અન્ય સ્વરાંત વિશેષણોનાં રૂપો. (૨) નીચેના જેવાં વ્યંજનાંત નામોનાં રૂપો : મરુત્, વાક્, જગત્, શશિન્, રાજન્, આત્મન્, ભાવિન્ ચન્દ્રમસ્, મનસ્. (૩) નીચેનાં જેવાં વ્યંજનાંત વિશેષણોનાં રૂપો : ભગવત્, તેજસ્વિન્, વિદ્વસ્, વાક્.

૩. નીચેનાં સર્વનામોનાં રૂપો : અસ્મદ્, યુસ્મદ્, અદસ્, તદ્, યદ્, ઇદમ્, સર્વ, અન્ય, એતદ્, કિમ્.

૪. ક્રિયાપદો : દશલંકારના પરિચયપૂર્વક :

(૧) ગણ ૧, ૪, ૬ અને ૧૦નાં વર્તમાનકાળ, હ્યસ્તન ભૂ. કા., આજ્ઞાર્થ તથા વિધ્યર્થનાં પરસ્મૈપદી અને આત્મનેપદી ધાતુઓનાં રૂપો.

(૨) બીજા ગણનાં નીચેના ધાતુઓનાં ઉપર્યુકત ચાર પ્રકારનાં રૂપો : અસ્, અદ્, યા, સ્તુ, હન્, અધિક ઈત્યાદિ.

(૩) ત્રીજા ગણનાં નીચેના ધાતુઓનાં ઉપર્યુકત ચાર પ્રકારનાં રૂપો, દા, ધા, હા, પૂ, હુ.

(૪) પાંચમા ગણનાં નીચેના ધાતુઓનાં ઉપર્યુકત ચાર પ્રકારનાં રૂપો. ચિ, આપ્, શક્.

(૫) સાતમા ગણનાં નીચેના ધાતુઓનાં ઉપર્યુકત ચાર પ્રકારનાં રૂપો : અગ્-જ્, રન્ધ્ર.

(૬) આઠમા ગણનાં નીચેના ધાતુઓનાં ઉપર્યુકત ચાર પ્રકારનાં રૂપો : કૃ, તન્.

(૭) નવમા ગણનાં નીચેના ધાતુઓનાં ઉપર્યુકત ચાર પ્રકારનાં રૂપો : જ્ઞા, પૂ, ક્રી, મુષ્, બન્ધ્.

૫. ગણકાર્યરહિત કાળોમાં :

(૧) નીચેના ધાતુઓનાં પરોક્ષ ભૂ. કા.નાં ત્રીજા પુરુષનાં રૂપો : ગમ્, શક્, હન્, જ્ઞા, દા, હા, ભુજ્.

(૨) અન્ય અલંકારો પૈકી સામાન્ય ભવિષ્યકાળ, હ્યસ્તન ભવિષ્યકાળ, અદ્યતન ભૂ. કા., ક્રિયાતિપત્યર્થ રૂપોનો સામાન્ય પરિચય.

૬. પૂરક ક્રિયાનાં રૂપો.

૭. કર્મણિ પ્રયોગનાં રૂપો.

૮. નીચેના કૃદન્તો : ભૂત કૃદન્ત (કર્તરિ અને કર્મણિ), વર્તમાન કૃદન્ત (કર્તરિ અને કર્મણિ), વિધ્યર્થ કૃદન્ત, હેત્વર્થ કૃદન્ત, સંબંધક ભૂતકૃદન્ત.

૯. સંખ્યાવાચક શબ્દો અને તેનાં રૂપોનો સામાન્ય પરિચય.
૧૦. અધિકતાદર્શક અને શ્રેષ્ઠતાદર્શક રૂપો.
૧૧. નીચેના સમાસોના પરિચય : દ્વન્દ્વ, તત્પુરુષ, બહુવ્રીહિ, અવ્યયીભાવ, કર્મધારય, દ્વિગુ.
૧૨. "નામધાતુઓ" તથા "ચ્વીપ્રત્યયાંત" રૂપોના પરિચય.
૧૩. "સપ્તમ્યધિકરણે" અને "અનાદરાર્થે ષષ્ઠી"નાં રચનાંના પરિચય.
૧૪. કર્તરિ કર્મણિ ભાવે પ્રયોગ.
૧૫. મુખ્ય તદ્ધિત રૂપોનો પરિચય.
૧૬. "ક્રિયાવાચક" અને "ભાવવાચક" નામોની રચનાનો પરિચય.
૧૭. "કારકવિભક્તિ" અને "ઉપપદવિભક્તિ"નો પરિચય.
૧૮. "ઉપસર્ગો" અને "ઉદ્ગારવાચક" નિપાતોના પરિચય.
૧૯. ઇચ્છાદર્શક રૂપોનો પરિચય.
૨૦. વાક્યરચનાનો સામાન્ય પરિચય.

સંદર્ભગ્રંથ

૧. 'બૃહદ અનુવાદ ચન્દ્રિકા' –ચક્રધર નૌટિયાલ હંસ.
૨. 'સંસ્કૃત વાક્ય સંરચના' –ડૉ. વસન્ત મ. ભટ્ટ.

એમ.એ. ભાગ ૧–સંસ્કૃત (૧૯૮૫)ની પરીક્ષા માટે
મુખ્ય અને ગૌણ, એન્ટાયર

પ્રશ્નપત્ર ૧ : નાટકનાં નીચેનાં રૂપકો :

મહાભારત ઉપર આધારિત રૂપકો :

પંચરાત્ર, મધ્યમવ્યાયોગ, ઊરુભંગ, કર્ણભાર, દૂતવાક્ય, દૂતઘટોત્કચ.

પ્રશ્નપત્ર ૨ : વિભાગ ૧ : ત્રણ પ્રશ્નો–૫૦ ગુણ

ઋગ્વેદ મંડળ ૧૦માંથી નીચેનાં સૂક્તો :

સૂક્ત નં. ૧, ૨, ૪, ૧૦, ૧૪, ૧૧, ૧૬, ૪૧, ૪૩, ૭૧, ૭૧, ૮૧, ૯૭. ૯૮, ૧૦૮, ૧૧૦, ૧૧૭, ૧૧૯, ૧૨૧, ૧૨૧, ૧૨૭, ૧૨૮, ૧૩૦, ૧૪૬, ૧૫૧, ૧૭૦, ૧૭૨, ૧૯૦, ૧૯૧–કુલ ૩૦ સૂક્તો.

વિભાગ ૨ : બે પ્રશ્નો (Unseen) ... ૫૦ ગુણ

પ્રશ્ન ૪ : સંસ્કૃતમાંથી ગુજરાતી, હિંદી, અંગ્રેજીમાં અનુવાદ (બે ફકરા) ... ૨૧ ગુણ

પ્રશ્ન ૫ :

(અ) મેઘદૂત શ્લોક, સંસ્કૃતમાં સમજૂતી, પદ્ય ૧થી ૧૧ (ઉત્તરમેઘ) સુશીલ કુમાર દેની બીજી આવૃત્તિ, ૧૯૭૦, (૧) વિદ્યુત્વન્ત (૬૪), (૨) હસ્તે (૬૫), (૩) યસ્યાં (૬૬), (૪) યત્ર સ્ત્રીણામ (૬૭), (૫) નેત્રા (૬૮), (૬) નીવિબંધ (૬૯), (૭) ગત્યુત્કમ્પાદ (૭૦), (૮) મત્વા (૭૧), (૯) તત્રાગાર (૭૨), (૧૦) ચાપી (૭૩), (૧૧) તસ્યાસ્તીરે (૭૪), (૧૨) રક્તાશોક (૭૫), (૧૩) તન્મધ્યે (૭૬), (૧૪) એભિ: (૭૭), (૧૫) ગત્વા (૭૮)–કુલ પદ્યો ૧૫ ... ૧૫ ગુણ

(બ) ગદ્યખંડનો સંસ્કૃતમાં સંક્ષેપ અથવા પ્રશ્નો. ... ૧૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૩ : નીચેનાં ૧૫ શાસ્ત્રોમાંથી કોઈ પણ એક :

૧. વ્યાકરણશાસ્ત્ર

૧. વૈયાકરણ સિદ્ધાંત કૌમુદી (સિ.કૌ.)માંથી સન્ધિ પ્રકરણ, અવ્યય પ્રકરણ, સ્ત્રી પ્રત્યય પ્રકરણ, સમાસ પ્રકરણ. ... ૪૦ ગુણ
૨. વ્યાકરણ મહાભાષ્યમાંથી પરસ્પરાહ્નિક અને સમર્થાહ્નિક કુલ બે આહ્નિક ... ૪૦ ગુણ
૩. પાણિનીય વ્યાકરણશાસ્ત્રનો ઇતિહાસ ... ૨૦ ગુણ

સૂચિત સંદર્ભ સાહિત્ય

૧. સંસ્કૃત વ્યાકરણશાસ્ત્ર કા ઇતિહાસ—પં. યુધિષ્ઠિર મીમાંસક
2. Pāṇini–A survey of Research–George Cardona
૩. પાણિનીય વ્યાકરણપરંપરાનો ઇતિહાસ—ડૉ. જયદેવ શુક્લ.
૪. મહાભાષ્ય પ્રસ્તાવના સર્ગ ૭—કાશીનાથ શાસ્ત્રી અભ્યંકર.

૨. સાહિત્યશાસ્ત્ર

૧. ભામહ કાવ્યાલંકાર ... ૧૦૦ ગુણ
૨. ધ્વન્યાલોક (લોચન ટીકા સહિત)—આનંદવર્ધન
૩. મમ્મટ—કાવ્યપ્રકાશ, ઉલ્લાસ ૪થી ૮.

સૂચિત સંદર્ભ સાહિત્ય

1. Sanskrit Poetics –S. K. De
2. History of Sanskrit Poetics—P. V. Kane
૩. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર—બલદેવ ઉપાધ્યાય
૪. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્ર –જી. ટી. દેશપાન્ડે—અનુ. જસવન્તી દવે
૫. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચારપરંપરાઓ (આવૃત્તિ બીજી)—ડૉ. તપસ્વી નાન્દી
૬. ભારતીય સાહિત્યવિચાર મંજૂષા—યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, સંપાદક ડૉ. બેટાઈ
૭. રસગંગાધરની ભૂમિકા—પ્રો. રા. બ. આઠવળે.

૩. ન્યાયવૈશેષિકશાસ્ત્ર

૧. ન્યાયસૂત્ર –વાત્સ્યાયન ભાષ્ય સહિત ... ૧૦૦ ગુણ
૨. વૈશેષિકસૂત્ર –પ્રશસ્તપાદભાષ્ય સાથે.

સૂચિત સંદર્ભગ્રંથો

1. History of Nyaya—Vais'eṣika –as in Keith's Indian Logic and Atomism
2. History of Indian Logic–By Satish Chandra Vidyabhushana.
3. Critique of Indian Realism–Dharmendra Nath Shastri, Agra University, Agra-54.
4. Studies in Nyaya–Vais'esika–Metaphysics—By Bhandari Sadananda (S.O.S. No. 5)
૫. ન્યાયવૈશેષિકદર્શન—ડૉ. નગીન શાહ

૪. ધર્મશાસ્ત્ર

યાજ્ઞવલ્ક્યસ્મૃતિ—મિતાક્ષરાસહિત.

संदर्भ साहित्य

1. Jolly's Reshrte & Sittec—Hindu Law and Custom
2. History of Dharmashastra—P. V. Kane.
3. Hindu Law in its Sources—Vols I & II, Ganganath Jha.

૫. મીમાંસાશાસ્ત્ર

૧. શાબરભાષ્ય, અધ્યાય ૧—૩.
૨. તંત્રવાર્તિક, કુમારિલ અધ્યાય ૧.
૩. માધવાચાર્ય, જૈમિનીય અધિકરણ અધ્યાય ૧થી ૬.

Books recommended

1. History of Mīmāṁsā—Śāstra, as in Jha's Prabhakara School.
2. Karma Mīmāṁsā—A. B. Keith.
3. Pūrva Mīmāṁsā in its Sources—Ganganath Jha.
4. Vākyaśāstra—G. V. Devasthali.

૬. સાંખ્યયોગશાસ્ત્ર

૧. સાંખ્યકારિકા વાચસ્પતિની તત્ત્વકૌમુદી સાથે. ... ૧૦૦ ગુણ
૨. "સાંખ્યસૂત્ર", વિજ્ઞાનભિક્ષુના પ્રવચનભાષ્ય સાથે.
૩. "મહાભારત" શાન્તિપર્વમાંનું સાંખ્યદર્શન, શાન્તિપર્વ મોક્ષધર્મપર્વ સંશોધિત આવૃત્તિ (The Santiparvan Part—III, મોક્ષધર્મ—એ, મોક્ષધર્મ—બી, BORI Poona) મુજબ નીચેના અધ્યાયોનો અભ્યાસ કરવો :

૧૭૧થી ૧૮૫, ૧૮૭, ૧૯૮થી ૨૦૩, ૨૧૨, ૨૧૮, ૨૩૧, ૨૩૭થી ૨૪૭, ૨૮૯થી ૨૯૬, ૨૯૮થી ૩૩૬, ૩૩૮, ૩૩૯.

નોંધ.—ઉપરના અધ્યાયોમાં આવતા સાંખ્યદર્શનની સમજ અપેક્ષિત છે. અનુવાદ કે વાક્યોની સમજૂતી અપેક્ષિત નથી.

Reference books

1. History of Samkhya Yoga as in Garbe's Samkhya Philosophy.
2. Samkhya System—A. B. Keith.
3. Origin and Development of Samkhya Philosophy—P. B. Chakravarty.
૪. સાંખ્યયોગદર્શન—ડૉ. નગીન શાહ, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ.
૫. સાંખ્યદર્શન—ઉદયવીર શાસ્ત્રી.
6. Classical Samkhya—Larson.
7. The Commentaries of the Sāṁkhyakārikā—A Study, Dr. E. A. Soloman.

૭. વેદાન્તશાસ્ત્ર

૧. બ્રહ્મસૂત્ર શાંકરભાષ્ય, તેમાં નીચેનાં સૂત્રો ભાષ્ય સાથે કરવાનાં : ... ૫૦ ગુણ

અધ્યાય ૧ : પાદ ૧—સૂત્ર ૧થી ૫, ૧૦થી ૧૯, ૨૨, ૨૮, ૩૧

પાદ ૨—સૂત્ર ૨થી ૪, ૭થી ૧૩, ૧૮થી ૨૧, ૨૩થી ૩૨.

પાદ ૩—સૂત્ર ૧થી ૮, ૧૦થી ૧૪, ૧૯, ૨૪થી ૩૮, ૪૨, ૪૩.

પાદ ૪—સૂત્ર ૧થી ૨૮ આખો પાદ.

અધ્યાય ૨ : પાદ ૧—સૂત્ર ૧થી ૨, ૪થી ૧૧, ૧૩થી ૧૮, ૨૧થી ૩૭.

પાદ ૨—સૂત્ર ૧થી ૪૫ આખો પાદ.

પાદ ૩—સૂત્ર ૧થી ૬, ૧૩, ૧૪, ૧૬થી ૫૩.

પાદ ૪—એક પણ સૂત્ર નહિ, આખો પાદ ૨૬.

અધ્યાય ૩ : પાદ ૧—સૂત્ર ૧થી ૧૧, ૨૨થી ૨૭.

પાદ ૨—સૂત્ર ૧૧થી ૪૧.

પાદ ૩—સૂત્ર ૧થી ૪, ૧૧થી ૧૩, ૧૬, ૧૭, ૨૭થી ૩૨, ૫૩, ૫૪.

પાદ ૪—સૂત્ર ૧, ૨, ૮, ૧૮થી ૨૦, ૨૩, ૨૪, ૨૬થી ૨૮, ૩૭, ૪૦થી ૪૬, ૫૧, ૫૨.

અધ્યાય ૪ : પાદ ૧—સૂત્ર ૧થી ૪, ૧૧થી ૧૯.

પાદ ૨—સૂત્ર ૭થી ૨૧.

પાદ ૩—સૂત્ર ૧થી ૧૬.

પાદ ૪—સૂત્ર ૧થી ૨૨ આખો પાદ.

૨. વેદાન્તપરિભાષા—ધર્મરાજ અધ્વરીન્દ્ર. ... ૫૦ ગુણ

Reference books

1. Vedānta—V. S. Ghate.
2. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા, ભાગ ૧ અને ૨ હરિયણ્ણા આનુ. ડૉ. ઝવેરી અને ડૉ. શુક્લ.
3. હિંદ તત્ત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ, લે. નર્મદાશંકર મહેતા (સં. : ડૉ. ઈ. એ. સોલોમન).
4. History of Indian Philosophy Vols. I & II—Dasgupta (Ch. S. on Vedanta).
5. History of Indian Philosophy—Vols. I & II by Jadunath Sinha.
6. Encylopaedia of Indian Philosophics (Vedānta)—Karl-Potter.
7. Indian Philosophy—S. Radhakrishnan.
8. ભારતીય દર્શન—બળદેવ ઉપાધ્યાય.

૮. જૈન ફિલોસોફી

૧. "તત્વાર્થસૂત્ર"—ઉમાસ્વાતિ, સર્વાર્થસિદ્ધ ટીકા સહિતના અધ્યાયો : અધ્યાય ૧—સૂત્ર ૧થી ૭, ૮ ટીકા સહિત, અધ્યાય ૩ અને ૪ કરવાના નથી.

૨. "સ્યાદ્વાદમંજરી"—મલ્લિષેણ, ડૉ. એ. બી. ધ્રુવની સંપાદિત આવૃત્તિની પ્રસ્તાવના સહિત, મુંબઈ સં. સિરીઝ.

Books recommended

1. Philosophy of Non-absolution—S. Mukherjee.
2. Studies in Jaina Philosophy—Nathmal Tatia.
3. Jaina theories of Reality and Knowledge—Padmarasiah.
4. Introduation to Jaina Philosophy—Mohanlal Mehta.

૯. બુદ્ધિસ્ટ ફિલોસોફી

૧. વજ્રસૂચિ, ઉપનિષદ

૨. ન્યાયબિંદુ, ધર્મકીર્તિ, ધર્મોત્તરપાદની ટીકા સહિત.

૩. તત્ત્વસંગ્રહ, શાન્તરક્ષિત પિંજિકા, કમલશીલ—પ્રકૃતિ પરીક્ષા, ઈશ્વર પરીક્ષા, ઉભય પરીક્ષા, ૫/૧—૬૨, જી. ઓ. એસ. વડોદરા.

Books recommended

1. History of Buddhism as in Yemakan's Systems of Buddhist Thoughts
2. The Doctrine of Buddha by Grima
3. Buddhist Philosophy in India and Cylon by Keith
4. Nirvana by L. Do. in Vallo Porissin
5. Control Conception of Buddhist Philosophy—T. R. V. Murti
6. Buddhist Logic-Vol. 5—I & II—Stcherbatsky.
7. ધર્મકીર્તિપ્રણીત ન્યાયબિન્દુ (ધર્મોત્તારની ટીકા સાથે), અનુવાદ, ટિપ્પણ, સમાલોચના : નીતીન દેસાઈ, અમદાવાદ.

૧૦. એપિગ્રાફી

(Inscriptions of India)

૧. ડી. સી. સરકારના 'Selected Inscriptions'

(Book-I) નીચેના નં. ૬થી ૪૦ અશોકના શિલાલેખો. ... ૧૦૦ ગુણ

Book No. II-No. 2, 37, 59, 86, 91.

Book No. III-No. 2, 9, 10, 12, 14, 15, 18, 21, 25, 28, 31, 39.

Inscriptions of Imperial guptas No. 53, 54, 60, 62.

2. The following inscriptions from " A study of Ancient Indian Inscriptions " by Dr. B. Upadhyaya—Harsha Stone.

   Inscription of the Maukhari Kind, Isana-Varma (Year—III)

3. Banackheda Copper Plate Inscription of Emperor Harsha (Years 22) Inscription of Pula Keshin (Year 556).

4. Gwalior Prasasti of Prarinare Bhoj-Bangvar Inscription of Paramara Chojadeva (Year 1976) Delhi Pillar Inscriptions of Vaitahraja.....

Books recommended

Sircar D. C. —Selected Inscriptions Vol.

Sircar D. C. —Indian Biography.

Bhandarkar D. R. —' Ashoka '

Barua B. M. —Old Brahmi Inscription in Udaygiri and Khandagiri Caves.

Elect. J. —Corpus Inscription Indicarum, Vol. III.

Majmudar R. C. —Ancient India.

પ્ર. ધ્રિ. પરીખ—ગુજરાતમાં બ્રાહ્મીથી નાગરી સુધીનો લિપિવિકાસ, ગુજ. યુ. પ્રકાશન, ૧૯૭૪.

૧૧. વેદ અને કમ્પેરેટિવ ફિલોસોફી

અ—સંસ્કૃત ટેકસ : (૧) ઋગ્વેદ ભાષ્ય ભૂમિકા—સાયણ ... ૧૦૦ ગુણ

(૨) ઋગ્વેદ સંહિતા મંડળ—૧ (સૂકત ૧થી ૫૦)

(૩) અથર્વવેદ કાંડ ૪ અને ૫.

સંદર્ભ સાહિત્ય

1. Inroduction Linguistics—Mall.
2. Language—Hocker.
3. Language—Bloomfield.

૧૨. જ્યોતિષશાસ્ત્ર

૧. બૃહજ્જાતક, ઉત્પલની ટીકા સાથે. ... ૧૦૦ ગુણ

૨. સારાવલી.

સંદર્ભ સાહિત્ય

૧. ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રનો ઇતિહાસ—દીક્ષિત.

૨. Astronomy, Astrology and Mathematics—Bukar.

૧૩. અર્થશાસ્ત્ર

૧. અર્થશાસ્ત્ર, કૌટિલ્ય, નિયત અધ્યાયો નીચે મુજબ : ... ૬૦ ગુણ

અધિકરણ ૧ : અધ્યાય ૨ -૮, ૧૨, ૧૧, ૧૬, ૧૯, ૨૧.

અધિકરણ ૨ : અધ્યાય ૧ -૧, ૬, ૯, ૧૦, ૧૬, ૨૧, ૨૪, ૨૯, ૩૧, ૩૬.

અધિકરણ ૩ : અધ્યાય ૧થી ૭, ૧૩, ૧૪, ૧૮.

અધિકરણ ૪ : અધ્યાય ૧થી ૪, ૬, ૮, ૯, ૧૨.

અધિકરણ ૫ : અધ્યાય ૨, ૪, ૫, ૬.

અધિકરણ ૬ : અધ્યાય ૧, ૨.

અધિકરણ ૭ : અધ્યાય ૧થી ૪, ૮, ૧૪, ૨૭.

અધિકરણ ૮ : અધ્યાય ૧થી ૫.

અધિકરણ ૯ : અધ્યાય ૧, ૩, ૫.

અધિકરણ ૧૦ : અધ્યાય ૩, ૫, ૬.

અધિકરણ ૧૧ : અધ્યાય ૧ (સૂત્ર ૧થી ૩૦).

અધિકરણ ૧૨ : અધ્યાય ૧, ૪, ૫.

અધિકરણ ૧૩ : અધ્યાય ૨, ૪, ૫.

અધિકરણ ૧૪ : અધ્યાય ૨૯

અધિકરણ ૧૫ : અધ્યાય ૧ (કુલ ૭૪ અધ્યાયો).

૨. મહાભારત શાંતિપર્વ (૨) રાજધર્મપર્વ, નીચેના અધ્યાયો (BORI) પૂનાની સમીક્ષિત આવૃત્તિ મુજબ. ... ૪૦ ગુણ

અધ્યાય ૭, ૮, ૧૦થી ૧૫, ૨૩, ૨૪, ૪૯, ૫૬, ૫૭, ૫૯, ૬૦, ૬૧, ૬૬, ૬૭, ૬૮, ૬૯, ૭૦, ૭૪, ૭૫, ૮૧, ૮૪, ૮૬, ૮૯, ૯૬, ૯૭, ૧૦૧, ૧૦૫, ૧૦૬, ૧૦૮, ૧૧૬, ૧૧૮થી ૧૨૩, ૧૨૮—(કુલ ૪૨) અધ્યાયો.

૧૪. પુરાણશાસ્ત્ર

૧. ભાગવતપુરાણ સ્કંધ ૮થી ૧૧ (અભ્યાસક્રમમાંથી ૧૨મો સ્કંધ રદ કરેલ છે.) ... ૧૦૦ ગુણ

સંદર્ભ સાહિત્ય

૧. Ancient Indian Historical Tradition—Pargiter.

૨. Studies in Pauranic Records on Hindu Customs—R. C. Hazara.

૩. Cambridge History of India-Volume I, Chapter XII.

૪. Philosophy of Srimad Bhagawata-Volumes I and II—Bindeshwar Bhattacharya.

૫. પુરાણ વિમર્શ—બલદેવ ઉપાધ્યાય.

૬. પુરાણપરિશીલન—ગિરધર શર્મા, ચતુર્વેદી, બિહાર રા. મા. પરિષદ, પટણા.

૨૫. પ્રત્યભિજ્ઞાદર્શન

પ્રત્યભિજ્ઞા—તત્ત્વસાર—અભિનવગુપ્તકૃત, ઈ. પ્ર. સૂત્ર અને ઈશ્વરપ્રત્યભિજ્ઞા વિમર્શિની—અભિનવ ગુપ્તકૃત (૧) પ્રથમ અધ્યાય, (૨) દ્વિતીય અધ્યાય.

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. સર્વદર્શન સંગ્રહ : માધવાચાર્ય.

૨. A History of Indian Philosophy—Volume V.—Dasgupta

3. Indian Philosophy-Volume II—Radhakrishnan.

૪. ભારતીય દર્શન—બલદેવ ઉપાધ્યાય.

એમ.એ. ભાગ ૧—સંસ્કૃત (એન્ટાયર) ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે પ્રશ્નપત્ર ૪

(સંસ્કૃત એન્ટાયરનું પેપર)

અભ્યાસક્રમ અને પાઠ્યપુસ્તકો :

પ્રશ્નપત્ર ૪ :

વિભાગ ૧

૧. પાલિ ભાષા-સાહિત્યનો પરિચય (ત્રણ પ્રશ્નો) ... ૫૦ ગુણ

(૧) મહાવંશો ૧થી ૩૭ના આધારે પાલિમાંથી સંસ્કૃત છાયા ... ૧૫ ગુણ

(૨) ભાષાનાં સામાન્ય રૂપો પાઠ્યપુસ્તકમાંથી ઓળખવાં, પાલિ વ્યાકરણ, ધ્વનિવિકાર વગેરે ... ૧૫ ગુણ

(૩) પાલિ સાહિત્યના ઇતિહાસની રૂપરેખા ... ૨૦ ગુણ

અથવા

૨. બ્રાહ્મણ સાહિત્યમાં આખ્યાયિકા સમાવતા નિયત અંશો (ત્રણ પ્રશ્નો) ... ૫૦ ગુણ

બ્રાહ્મણ સાહિત્યમાંથી નીચેના અંશ :

શતપથ બ્રાહ્મણ, બૃહદારણ્યક ઉપનિષદ વિભાગ (સંપૂર્ણ).

અથવા

૩. લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદી, પૂર્વાર્ધ (૧–૫૫૧ સૂત્રો) (ત્રણ પ્રશ્નો) ... ૫૦ ગુણ

અથવા

૪. ન્યાયસૂત્રો, વાત્સ્યાયનભાષ્ય સાથે, અધ્યાય ૧ અને ૨ (ત્રણ પ્રશ્નો) ... ૫૦ ગુણ

અથવા

૫. શ્રીમદ્ ભાગવતમાંથી દશમ સ્કંધ રાસપંચાધ્યાયી (ત્રણ પ્રશ્નો)

(એન્ટાયર કોર્સમાં જે તે શાસ્ત્રવાળો પરીક્ષાથી તે જ શાસ્ત્રનો વિકલ્પ રાખી શકશે નહિ.)

વિભાગ ૨

સંસ્કૃત સાહિત્યનાં વિવિધ સ્વરૂપો :

ભાણ, પ્રહસન, નાટિકા અથવા ગદ્યકથા, આખ્યાયિકા, ચમ્પૂ (નિયત અંશો, કૃતિઓ મૂકી શકાય) (બે પ્રશ્નો) ... ૫૦ ગુણ

પ્રહસનનું સ્વરૂપ અને (૧) ભગવદજ્જુકીય, (૨) મત્તવિલાસ. (૩) સૌગન્ધિકા હરણ (આ કૃતિઓમાંથી અનુવાદ, સંદર્ભ અને વિવેચનલક્ષી પ્રશ્નો અપેક્ષિત છે).

(આમાં ગુજરાતના સાહિત્યકારો, સ્વરૂપ અનુરૂપ કૃતિઓ મૂકી શકાય.)

ભલામણ કરેલાં પુસ્તકોની યાદી

૧. હિસ્ટ્રી ઑફ ઇન્ડિયન લિટરેચર—વિન્ટરનિટઝ વૉ. ૧

૨. સુકુમાર સેનનું તુલનાત્મક પાલિ–પ્રાકૃત–અપભ્રંશ–વ્યાકરણ

૩. પાલિ સાહિત્ય કા ઇતિહાસ—ભરતસિંહ ઉપાધ્યાય

૪. પાલિ ગ્રામર—મિલર

૫. પાલિ મહાવ્યાકરણ—જગદીશ કાશ્યપ

૬. સંસ્કૃત કાવ્ય લિટરેચર—એ. કે. વૉર્ડર

૭. સંસ્કૃત નાટકનો પરિચય—ડૉ. તપસ્વી નાન્દી

૮. પ્રહસનદ્વય—વિજય પંડ્યા.

૯. Philosophy of Upanisads—Deussen.

એમ.એ. ભાગ ૨—સંસ્કૃત (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

મુખ્ય/ગૌણ, એન્ટાયર

પ્રશ્નપત્ર ૫ : (મુખ્ય/ગૌણ, એન્ટાયર)

૧. ભારવિ—કિરાતાર્જુનીય ૧, ૨, સર્ગ ... ૫૦ ગુણ

૨. બાણભટ્ટ, હર્ષચરિત, ઉચ્છ્વાસ, ૧, ૨ (પી. વી. કાણેની આવૃત્તિ બીજી ૧૯૬૫) .. ૫૦ ગુણ

મુખ્ય પ્રશ્નપત્ર ૬ : વિભાગ ૧—નિરુક્ત યાસ્કાચાર્ય અધ્યાય ૧, ૨, ૪ અને ૭ (ત્રણ પ્રશ્નો) ... ૫૦ ગુણ

વિભાગ ૨ : (બે પ્રશ્નો)—ગુજરાતી, અંગ્રેજીમાંથી સંસ્કૃત (બે ફકરા) તથા સંસ્કૃતમાં ... ૨૫ ગુણ
નિબંધલેખન (એમ.એ. ભાગ ૧ના અનુસંધાનમાં) ... ૨૫ ગુણ

કુલ ૧૦૦ ગુણ

મુખ્ય પ્રશ્નપત્ર ૭ : નીચેનાં ૧૫ શાસ્ત્રોમાંથી કોઈ પણ એક શાસ્ત્ર લેવું :

૧. વ્યાકરણશાસ્ત્ર

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. વૈયાકરણ સિદ્ધાંતકૌમુદીમાંથી તિઙન્ત, તદ્ધિત, સનાદિ પ્રક્રિયા અને કૃદન્ત પ્રકરણો (ઉણાદિ સિવાય) ... ૪૦ ગુણ

૨. વાક્યપદીયમાંથી પ્રથમ બ્રહ્મકાણ્ડ. ... ૩૦ ગુણ

૩. પરિભાષેન્દુશેખર પ્રથમ પ્રકરણ (શાસ્ત્રત્વ સંપાદન તંત્ર) ... ૩૦ ગુણ

કુલ ... ૧૦૦ ગુણ

સંદર્ભ ગ્રંથો

૧. પરિભાષા સંગ્રહ—કે. વી. અભ્યંકર

૨. પરિભાષેન્દુશેખર—ડૉ. બી. ડી. ખંડયા

૩. વાક્યપદીય—કે. સુબ્રહ્મણ્ય ઐયર

૪. સંસ્કૃત વ્યાકરણશાસ્ત્રનો ઇતિહાસ—ડૉ. જ. મો. શુકલ

૫. વાક્યપદીય—ભર્તૃહરિ, પ્રકાશન, એલ. ડી. ઇન્સ્ટિ. ઑફ ઇન્ડોલોજી—ડૉ. જ. મો. શુકલ.

૨. સાહિત્યશાસ્ત્ર (અલંકારશાસ્ત્ર)

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. ભરતનું નાટ્યશાસ્ત્ર, અધ્યાય ૬—અભિનવભારતી સાથે, અને અધ્યાય, ૧૬, ૧૮ અને ૧૯ મૂલમાત્ર. ... ૧૦૦ ગુણ

૨. નાટ્યદર્પણ (રામચંદ્ર—ગુણચંદ્રરચિત).

૩. રાજશેખરકૃત—કાવ્યમીમાંસા.

સંદર્ભ સાહિત્ય

૧. Types of Sanskrit Drama—D. R. Mankad.

૨. Sanksrit Drama—Keith.

૩. Ancient Indian Theatre—D. R. Mankad.

૪. ભારતીય સાહિત્યશાસ્ત્રની વિચારપરંપરાઓ—ડૉ. તપસ્વી નાન્દી.

૫. ભારતીય નાટ્યશાસ્ત્રની વિચારપરંપરાઓ—ડૉ. પતસ્વી નાન્દી.

૬. આનંદમીમાંસા—ર. છો. પરીખ.

૩. ન્યાયવૈશેષિક

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. ન્યાયબિંદુ—ધર્મકીર્તિ ... ૧૦૦ ગુણ

૨. સિદ્ધાંતમુક્તાવલિ—વિશ્વનાથ

૩. પરીક્ષામુખસૂત્ર—માણિક્યનંદિન્ (મૂળમાત્ર).

Books recommended

1. History of Indian Logic—Satishchandra Vidyabhushana.
2. Critique of Indian Realism—Dharmendranath Shastri.
3. Studies in Nyaya-Vaisesika Metaphysics—Bhaduri, Sadananda, Bhandarkar Oriental Series.
4. Buddhist Logic-Vols. I & II—Stcherbatsky.

૪. ધર્મશાસ્ત્ર

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. વ્યવહારમયૂખ—નીલકંઠ

૨. વીરમિત્રોદય—વ્યવહારપ્રકાશ, ફક્ત દાયભાગાખ્ય વ્યવહારપદમ્.

Books recommended

1. Jollye Rachte and Squace—Hindu Law & Custom.
2. History of Dharmashastra—Kane.
3. Mīmāṁsā rules of Interpretation—Sarkar.
4. Hindu Law in its sources-Vols I & II—Gangnath Jha.

૫. મીમાંસાશાસ્ત્ર

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. શાસ્ત્રદીપિકા ૧:૧

૨. પ્રકરણ પંજિકા ૧થી ૮ પ્રકરણ.

Books recommended

History of Mīmāṁsā Shastra as in Jha's Prabhakara School.

૬. સાંખ્યયોગ

૧. યોગશાસ્ત્ર વ્યાસભાષ્ય, વાચસ્પતિટીકા સહિત.

૨. યોગભાષ્યવાર્તિક—વિજ્ઞાનભિક્ષુ.

સૂચિત સંદર્ભગ્રંથો

૧. યોગદર્શન, કણિયા.

૨. યોગ, એઝ ફિલોસોફી ઍન્ડ રીલિજિયન—એસ. એન. દાસગુપ્તા.

૩. યોગદર્શન, સ્વામી બ્રહ્મલીન મુનિ.

૪. સાંખ્યયોગ, ડૉ. નગીન શાહ, મુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ પ્રકાશન.

Books recommended

1. History of Buddhism—as in Yamukami Sogen's Systems of Buddhist Thought
2. The Doctrine of the Buddha—By Grinth.
3. Nirvāṇa—De La valle Pousain.
4. Buddhist Philosophy of India & Ceylon—Keith.
5. Central conception of Buddhist Philosophy—T. R. Murthy.

10. EPIGRAPHY

(Section I—Indian Palaeography)

Question 6 : 100 marks

History of the decipherment of ancient Indian scripts antiquity of the art in India; Salient features of the Indus Valley Script, origin of the Brahmi Period, Characteristics and Origin of the Kharosti script, evolution of the Nagari, Indian numerals.

Translation of Inscription id Old Brahmi, Gupta, Autila, Western and Nagana Characters, Writing material for manuscripts and inscriptions; main types of records; system of dating the main areas used in ancient India (S'ake, Gupta, Valabhi, Kalacuri, Harsha and Vikrama) in epoch and origins, years, and months.

Books recommended

1. Indian Palaeography Part–I, R. B. Pandey
2. Indian Palaeography Part–I, Buhior G.
3. Indian Palaeography Part–I. Dani A. H

Section–II : The following inscriptions from Historical Inscriptions of Gujarat–by Shri Acharya :

Part–I Nos. (Kshatrapas) 16, 17, 27, 36, 47, 57, 68, 72, 82, 93, 96 (Maitrakas)–103, 106 (Chaulukya).

Part–II Nos. 109, 112, 113, 117, 118, 119 (Gujarat), 120, 126, 128, 132, 135 (Rashtrakutas); 137, 139, 142, 144–C, 147, 155, 161, 163, 167, 205 (Chanlukya in Part–3)

Part–III Nos. 207, 215, 216, 217, 218, 252 (Vaghela).

૭. વેદાન્તશાસ્ત્ર

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. બ્રહ્મસૂત્ર અ. ૧, પા. ૧, સૂ. ૧ શ્રીભાષ્ય, રામાનુજાચાર્ય.

૨. બ્રહ્મસૂત્ર અણુભાષ્ય (સંપૂર્ણ)—વલ્લભાચાર્ય

અથવા

૨. મધ્વભાષ્ય જયતીર્થની પ્રકાશિકા સહિત.

Books recommended

૧. Vedānta—V. S. Ghate.

૨. History of Indian Philosophy Vols. III & IV.

૩. Philosophy of Ramanuj by H. B. Bharadwaj.

૪. બ્રહ્મસૂત્ર અને અણુભાષ્યનું તુલનાત્મક અધ્યયન—ડૉ. પી. એમ. મોદી

૫. શ્રીભાષ્ય—અનુવાદક શ્રી. અ. બા. ધ્રુવ (પ્રસ્તાવના, નોંધ સાથે).

૮. જૈન ફિલોસોફી

પ્રશ્નપત્ર ૬ :

૧. પ્રવચન સાર—અમૃતચંદની ટીકા સાથે—કુન્દકુન્દાચાર્ય.

૨. યોગદૃષ્ટિસમુચ્ચય—હરિભદ્રસૂરિ.

૩. પ્રમાણમીમાંસા—હેમચંદ્ર.

Books recommended

1. Philosophy of Non-Absolutism by S. Mulcharjee.
2. Studies in Jaina Philosophy by Nathmal Tatia.
3. Jaina Philiosophy of Reality and knowledge—Padmaradiah Mohanlal Mehta.
4. Introduction to Jaina Philosophy—Mohanlal Mehta.

૯. બુદ્ધિસ્ટ ફિલોસોફી ૧૦૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. નાગાર્જુન, મૂલમાધ્યમકસૂત, ચંદ્રકીર્તિની ટીકા સાથે સંસર્ગ પરીક્ષા નામના ૧૪મા અધ્યાયના અંત સુધી

૨. બોધિચર્યાવતાર, છઠ્ઠો પરિચ્છેદ, પ્રજ્ઞાપારમિતા, શાન્તિદેવકૃત પ્રશ્નસ્મૃતિની પંજિકા ટીકા સાથે.

૩. બ્રહ્મસૂત્ર, શાંકર ભાષ્ય : ભાષ્ય ૨—૨, સૂત્ર ૧૮—૩૨.

Reference book

૧. An outline of the History of Gujarat—R. C. Parikh (Kavyanuśāsana, Intro.)

૨. ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ—શાસ્ત્રી હ. ગં.

૩. Virji K. J. P.—Ancient History of Saurashtra.

૪. મૈત્રકકાલીન ગુજરાત—શાસ્ત્રી હ. ગં.

૫. શાસ્ત્રી દુ. કે.—ગુજરાતનો મધ્યકાલીન રાજપૂત ઇતિહાસ.

૬. Chaulukyas of Gujarat—Majmudar A. K.

Books recommended

૧. આચાર્ય ગિ. વ.—"ગુજરાતના ઐતિહાસિક લેખો" ૧—૩.

૨. Munshi V. V.—"Corpus Inscription Inclicaram".

૧૧. વેદ અને કંપરેહિવ ફાઇલોલોજી

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

સંસ્કૃત ટેક્સ્ટ : ૧૦૦ ગુણ

૧. વૈદિક સ્વરપ્રક્રિયા

૨. પ્રાતિશાખ્ય—પટલ.

Book recommended

1. "Phonetics in Ancient India"—W. H. Allen (London)

2. "Sankrit Language"—T. Burrow.

૧૨. જ્યોતિષશાસ્ત્ર

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. સૂર્યસિદ્ધાંત—સુધાવર્ષિણી ટીકા સાથે ... ૧૦૦ ગુણ

૨. ગ્રહલાઘવ—ગણેશદૈવ.

સંદર્ભ સાહિત્ય

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. ભારતીય જ્યોતિષશાસ્ત્રનો ઇતિહાસ—દીક્ષિત.

૨. Astronomy, Astrology & Mathematics—Buhler.

૧૩. અર્થશાસ્ત્ર

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

૧. નીતિવાક્યામૃત—સોમદેવ. ... ૧૦૦ ગુણ

૨. કામન્દકીય નીતિસાર.

Book recommended

Kangle—Arthashastra : Introduction.

૧૪. પુરાણશાસ્ત્ર

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

વાયુપુરાણ : નિયત અધ્યાય : ... ૧૦૦ ગુણ

પૂર્વાર્ધ : અધ્યાય ૧ થી ૧૫, ૧૯ થી ૨૨, ૨૫, ૨૮, ૨૯, ૩૧, ૩૩ થી ૩૬, ૪૫, ૫૫, ૫૬. ૫૮, ૬૧ (=૩૨ અધ્યાય).

ઉત્તરાર્ધ : અધ્યાય ૧થી ૭, ૨૩, ૨૬થી ૩૨, ૩૪, ૩૬, ૪૦થી ૪૩ (=૨૧ અધ્યાય)

કુલ અધ્યાય ૫૩ (વાયુપુરાણ, નાગ પબ્લિશર્સ, ૧૯૮૩).

[અગાઉ પરિપત્રિત કરેલ (સાયકલોસ્ટાઈલ્ડ) અભ્યાસક્રમને બદલે ઉપર દર્શાવેલ ફેરફાર આખરી ગણવો.]

Books recommended

1. Ancient Indian Tradition—Pargiter
2. Studies in Pauranic records or Hindu Rites & Customs—by R. C. Hazara
3. Cambridge History of India—Vol. I, ch. XIII.

૧૫. પ્રત્યભિજ્ઞાદર્શન

પ્રત્યભિજ્ઞાહૃદયમ્

૧. શિવદૃષ્ટિ—સોમાનંદકૃત

૨. તંત્રાલોક (સંદર્ભગ્રંથો ભાગ ૧ મુજબ).

એમ.એ. સંસ્કૃત પેપર ૮ (એન્ટાયર : ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે)

વિભાગ ૧

(ત્રણ પ્રશ્નો) ... ૫૦ ગુણ

પ્રાકૃત ભાષાસાહિત્યનો પરિચય

કુવલયમાલા—પેરા નંબર ૨૫૩થી ૨૮૧ના આધારે.

(અ) ૧. પ્રાકૃતમાંથી સંસ્કૃત ભાષા ... ૧૫ ગુણ

૨. પાઠ્યપુસ્તકમાંથી ભાષાપરિચય (મહારાષ્ટ્ર) ... ૧૫ ગુણ

(અ) સ્વર અને અસંયુક્ત વ્યંજન વિકાર

(બ) સંયુક્ત વ્યંજનવિકાર

(ક) પુલ્લિંગ અ-ઈ-ઉકારાન્ત / સ્ત્રીલિંગ અ-ઈ-ઉકારાન્ત

(ડ) પુરુષવાચી સર્વનામ

(ઈ) કૃદન્તો.

૩. પ્રાકૃત સાહિત્યના ઈતિહાસની રૂપરેખા. ... ૨૦ ગુણ

અથવા

(બ) છાન્દોગ્ય ઉપનિષદ (ઉપનિષદમાંથી અનુવાદ, સમજૂતી, તત્ત્વજ્ઞાનને લગતા પ્રશ્નો પૂછવા) ... ૫૦ ગુણ

અથવા

(ક) ન્યાયસૂત્ર વાત્સ્યાયન ભાષ્ય સાથે, અધ્યાય ૩, ૪, ૫ (ત્રણ પ્રશ્નો) ... ૫૦ ગુણ

અથવા

(ડ) લઘુસિદ્ધાંત કૌમુદી ઉત્તરાર્ધ સૂત્ર ૫૫૨થી ૧૨૭૨. ... ૫૦ ગુણ

અથવા

(ઇ) મત્સ્યપુરાણ અધ્યાયો : ૧થી ૫, ૧૦, ૪૭, ૫૩, ૧૨૧થી ૧૨૩, ૧૪૪, ૧૬૪, ૧૬૫, ... ૫૦ ગુણ
૧૭૯થી ૧૮૪, ૨૧૪થી ૨૨૬, ૨૫૧થી ૨૫૩, ૨૭૦થી ૨૭૩, ૨૮૯—૪૦ અધ્યાયો.

અધ્યાયોનો ક્રમાંક નંદલાલ મોર દ્વારા સંપાદિત અને ગુરુ મંડલ ગ્રંથપાલ, કલકત્તા દ્વારા પ્રકાશિત મત્સ્યપુરાણ સને ૧૯૫૪ની આવૃત્તિ પ્રમાણે છે.

વિભાગ—૨

સુન્દરકાંડ (વાલ્મિકી રામાયણ), સમીક્ષિત આવૃત્તિ, વડોદરા. ... ૫૦ ગુણ

અથવા

મહાભારત—વિરાટપર્વ (પૂના આવૃત્તિ), પાઠ—નિર્ધારણ, સંશોધનના પ્રશ્નો અપેક્ષિત ... ૫૦ ગુણ
છે. સાથે વસ્તુલક્ષી વિવેચનાત્મક પ્રશ્નો પણ પૂછવા.

ભલામણ કરેલાં પાઠ્યપુસ્તકો

૧. Prakrit Grammar—Pishel

૨. પ્રાકૃત વ્યાકરણ—પંડિત બેચરદાસ દોશી

૩. સુરસેનનું તુલનાત્મક—અપભ્રંશ વ્યાકરણ

૪. History of Indian Literature—Winternitz Vol. I (Jain)

૫. Introduction to Prakrit—Woohnar

૬. ઈન્ડિયા ફિલોસોફી —રાધાકૃષ્ણન્

૭. ,, ,, —દાસગુપ્તા

૮. ,, ,, —હિરિયાણ્ણા

૯. System of Upanisada —પોલ ડોઈસન

૧૦. Philosophy of Upanisads—પોલ ડોઈસન.

૫. પ્રાકૃત

પ્રથમ વર્ષ બી.એ. પ્રાકૃત (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

ફરજિયાત

૧. અગડદત્ત ચરિયં ગાથા નં. ૧થી ૧૮૦ : પ્રો. કે. એમ. પટેલ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ ... ૩૫ ગુણ

૨. વીરભદ્રકહાણયં, પ્રા. આર. એમ. શાહ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ ... ૩૦ ગુણ

૩. સામાન્ય ભાષા પરિચય (મહારાષ્ટ્રીનો) : ... ૫ ગુણ

(૧) સ્વર વિકાર—ઓ, ઔ અને ઋ ના

(૨) વ્યંજન વિકાર—અસંયુકત અધ્યવર્તીના અને સંયુકતના

(૩) અકારાંત પુલિંગ અને આ-ઈકારાંત સ્ત્રીલિંગનાં રૂપો.

(૪) વર્તમાનકાળ અને ભવિષ્યકાળનાં રૂપો.

(૫) ભૂત, સંબંધક ભૂત, હેત્વર્થક અને વિધ્યર્થ કૃદંતો.

(**નોંધ.**—પાઠયપુસ્તકમાં પ્રયુકત રૂપો જ પૂછી શકાશે).

અથવા

૩. પાઠયેતર અનુવાદ ૩થી ૫ લીટી ગદ્ય અથવા પદ્યમાંથી ૩ પદ્યો (બે ચરણોવાળાં) ... ૫ ગુણ

પાઠયેતર અનુવાદ માટે સંદર્ભગ્રંથ :

(૧) પ્રાકૃત કથાસંગ્રહ—મુનિ જિનવિજયજી

(૨) કલ્લાણ્યતિગં—ઘાટગે, એ. એમ.

(૩) પઉમચરિયં : વિમલસૂરિજી, અધ્યાય ૨૩થી ૩૩.

મરજિયાત

પ્રશ્નપત્ર ૧ :

૧. આરામસોહા કહાં : ડૉ. રાજારામ જૈન, આરા (બિહાર) ... ૩૫ ગુણ

૨. કુમ્માપુત્તચરિયં : પ્રા. વી. એમ. શાહ અને પ્રો. કે. એમ. પટેલ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ. ... ૩૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૨ :

૧. "વજ્જાલગ્ગ" ગાથા ૧થી ૧૭૮ : પ્રાકૃત ટેકસ્ટ સોસાયટી, અમદાવાદ ... ૩૫ ગુણ

૨. "મૂલદેવકણ" (સુખબોધા ટીકામાંથી) : પ્રા. વી. એમ. શાહ અને પ્રો. કે. એમ. પટેલ. સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર. ... ૩૫ ગુણ

પ્રથમ વર્ષ બી.એ. પ્રાકૃત બીજા ગ્રૂપ વિષયની (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે પાઠ્યપુસ્તક

પ્રશ્નપત્ર ૭નો અભ્યાસક્રમ

૧. પ્રાકૃત ગદ્યકથાઓ ... ૩૫ ગુણ

૨. પદ્યાંશ, શતક કાવ્યો, મુક્તક સંગ્રહો વગેરેમાંથી આશરે બસો પંક્તિ ... ૩૫ ગુણ

પાઠ્યપુસ્તકો (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

૧. "જિનાગમ કથાસંગ્રહ" : પં. બેચરદાસ દોશી, નવજીવન કાર્યાલય, અમદાવાદ ... ૩૫ ગુણ
કથા નંબર ૨, ૫, ૯, ૧૦, ૧૨, ૧૩ અને ૨૧—કુલ ૭ પાઠ

૨. "જિનાગમ કથાસંગ્રહ" : પં. બેચરદાસ દોશી ... ૩૫ ગુણ
પદ્ય પાઠ ૪, ૮, ૨૩, ૨૪, ૨૫, ૨૬, ૩૦ અને ૩૧ કુલ ૮ પાઠ (૫૧ ગાથા).
અને બંને વિભાગમાં અનુવાદ, સંદર્ભ અને સામાન્ય પ્રશ્નો.

દ્વિતીય વર્ષ બી.એ. પ્રાકૃત (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૩ :

૧. "કર્પૂરમંજરી" જવનિકા ૧ અને ૨ ... ૩૫ ગુણ

૨. "ઉસાણિરુદ્ધ" સર્ગ ૧ અને ૨ ... ૩૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૪ :

૧. "ઉવાસગસાઓ" અધ્યયન ૧થી ૫ ... ૩૫ ગુણ

૨. "ઉત્તરજ્ઝયણાઇ" (કુલ સાત અધ્યયનો—૩, ૪, ૫, ૭, ૮, ૯ અને ૧૦). ... ૩૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૫ :

૧. અપઠિત પ્રાકૃતમાંથી અનુવાદ ... ૨૦ ગુણ

૨. પ્રાકૃતમાં અનુવાદ ... ૧૦ ગુણ

૩. પ્રાકૃત વ્યાકરણ (અપભ્રંશ સિવાય) ... ૨૫ ગુણ

(૧) સ્વર અને વ્યંજન વિકાર (ગુણ ૭)

(૨) નામરૂપ અ, ઈ, ઉકારાંત-પુલિંગ રૂપો અને નપુ. રૂપો, આ, ઈ-ઉકારાંત સ્ત્રીલિંગ રૂપો (ગુણ ૮)

(૩) વર્તમાન, ભવિષ્ય, આજ્ઞાર્થનાં રૂપો (ગુણ ૭)

(૪) કૃદંતો (ગુણ ૩).

૪. સંસ્કૃત વ્યાકરણ પરિચય—નીચે જણાવેલ શબ્દોનાં રૂપો પૂછવાં : ... ૧૫ ગુણ

(૧) નામ, રામ, કવિ, ગુરુ, રમા, પતિ, ધેનુ ૬

(૨) ક્રિયા : વર્તમાન, સામાન્ય, ભવિષ્ય અને આજ્ઞાર્થ (માત્ર પરસ્મૈપદ) ધાતુ, ભૂ, ગમ્, કૃપ્, મુચ્ અને ચુરૂના ઉપર જણાવેલ કાળનાં રૂપો. ૬

(૩) કૃદંત : વર્તમાન, કર્મણિભૂત, સંબંધકભૂત અને હેત્વર્થક. ૩

સૂચિત ગ્રંથો

૧. વરરુચિ : પ્રાકૃત પ્રકાશ
૨. બેચરદાસ દોશી : પ્રાકૃત માર્ગોપદેશિકા (મોતીલાલ બનારસીદાસ)
૩. ડૉ. નેમિચંદ શાસ્ત્રી : પ્રાકૃત પ્રબોધ
૪. કોમલચંદ જૈન : પ્રાકૃત પ્રવેશિકા
૫. ભંડારકર : સંસ્કૃત માર્ગોપદેશિકા
૬. બાબુરાવ સક્સેના : સંસ્કૃત-વ્યાકરણ-પ્રવેશિકા.

તૃતીય વર્ષ બી.એ. પ્રાકૃત બીજા ગૌણ વિષય (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટેનો પાઠયક્રમ

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

વિભાગ ૧ (ગદ્ય–પદ્ય)

નીચેનામાંથી અનુવાદ, સંદર્ભ અને સામાન્ય પ્રશ્નો પૂછવા : ... ૩૫ ગુણ
(જૈન પારિભાષિક શબ્દોની નોંધ પુછાશે નહીં)

"સિરિસિરિવાલકહા"—પ્રા. કે. એમ. પટેલ, અમદાવાદ ગાથા ૧થી ૨૦, ૩૧થી ૫૫ અને ૭૧થી ૧૫૮ (કુલ ગાથા—૧૨૫).

વિભાગ ૨

"કર્પૂરમંજરી"—સટ્ટક, રાજશેખર, માત્ર વિવેચન (અનુવાદ, સંદર્ભવાક્યો વગેરે કંઈ અપેક્ષિત નથી.) ... ૩૫ ગુણ

તૃતીય વર્ષ બી.એ. પ્રાકૃત (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૬ :

૧. ભાષાશાસ્ત્ર : ... ૨૫ ગુણ
(અ) પ્રાકૃત ભાષાની ઉત્પત્તિ અને પ્રકારો
(બ) પ્રાકૃત ભાષાનો ધ્વનિવિકાર
(ક) પ્રાકૃત ભાષાની પદરચના (નામ, સર્વનામ, ક્રિયાપદ અને કૃદંત).

૨. જૈન આગમ સાહિત્ય અને પ્રાકૃતમાં જૈન સિદ્ધાંત ... ૪૫ ગુણ
(ગ્રંથોનો ઇતિહાસ—દિગંબર, શ્વેતાંબર બંને).

સૂચિત ગ્રંથો

1. Gune : "Introduction to Comparative Philosophy"
2. Woolner A. C. : "Introduction to Prakrit" Hindi Edition
3. Ghataga A. M. : "Introduction to Ardhamagadhi"
૪. ડૉ. પ્રબોધ પંડિત : "પ્રાકૃત ભાષા"
5. Katre S. M. : "Prakrit Language & their Contribution to Indian Culture" (Hindi Edition)
6. S. K. Chaterjee : "Indo-Aryan and Hindi" (Hindi Edition)
7. W. P. Lehmann : "Historical Linguistics"
૮. પં. બેચરદાસ દોશી : "પ્રાકૃત માર્ગોપદેશિકા"

સૂચિત ગ્રંથો

1. Winternitz M. : "History of Indian Literature" Vol., II, Part-II (Jain Lit.)
૨. મો. દ. દેસાઈ : "જૈન સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ"
૩. કાપડિયા, હિ. ૨. : "આગમોનું દિગ્દર્શન"
૪. બેચરદાસ દોશી : "જૈન સાહિત્ય કા બૃહદ ઇતિહાસ", ભાગ ૧થી ૩ (બનારસ) (જૈન, મહેતા, શાહ આદિ)
૫. ડૉ. જગદીશચંદ્ર જૈન : "પ્રાકૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ"
૬. એ. એન. ઉપાધ્યે : "બૃહદ કથાકોષની પ્રસ્તાવના"
૭. નેમિચંદ શાસ્ત્રી : "હરિભદ્ર કે પ્રાકૃત કથાસાહિત્ય કા આલોચનાત્મક અનુશીલન"
૮. કૈલાસચંદ્ર જૈન : "જૈન સાહિત્ય કા ઇતિહાસ" પૂર્વ પીઠિકા તથા ભાગ ૧
૯. નેમિચંદ શાસ્ત્રી : "પ્રાકૃત ભાષા ઔર સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક ઇતિહાસ".

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

અર્ધમાગધી અને શૌરસેની :

૧. સૂર્યગડં ૧—૨ ... ૩૦ ગુણ
૨. પંચાસ્તિકાય—કુંદકુંદાચાર્ય ... ૩૦ ગુણ
૩. વ્યાકરણ—પાઠ્યપુસ્તકમાંથી સામાન્ય રૂપો ઓળખવાં ... ૧૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૮ :

મહારાષ્ટ્રી પ્રાકૃત અપભ્રંશ :

૧. લીલાવઈકહા, કુતૂહલ, ગાથા નંબર ૧થી ૨૦૧	...	૩૦ ગુણ
૨. સુગંધ દશમી કથા : ડૉ. હીરાલાલ જૈન	...	૩૦ ગુણ
૩. વ્યાકરણ—પાઠ્યપુસ્તકમાંથી સામાન્ય રૂપો ઓળખવાં	...	૧૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૯ :

૧. પ્રાકૃત સાહિત્યનો ઈતિહાસ, કથા, કાવ્ય, પુરાણ, ચરિત અને નાટક	...	૫૦ ગુણ
૨. પ્રાકૃત શિલાલેખો –અશોકનાં ધર્મશાસ્ત્રો, ૧–૧૦ (ગિરનાર વાચના).	...	૨૦ ગુણ

સૂચિત ગ્રંથો

૧. ડૉ. જગદીશચંદ્ર જૈન	: "પ્રાકૃત સાહિત્ય કા ઈતિહાસ" (ચૌખંબા)
૨. મો. દ. દેસાઈ	: "જૈન સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત ઈતિહાસ"
૩. Winternitz	: "History of Indian Literature" Vol. II, Part-II (Jain)
૪. પ્રેમી, નાથુરામ	: "જૈન સાહિત્ય કથા ઔર ઈતિહાસ"
૫. નેમિચંદ શાસ્ત્રી	: "હરિભદ્ર કે પ્રાકૃત–સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક અનુશીલન"
૬. નેમિચંદ શાસ્ત્રી	: "પ્રાકૃત ભાષા ઔર સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક ઈતિહાસ"
૭. ગુલાબચંદ ચૌધરી	: "જૈન સાહિત્ય કા બૃહદ ઈતિહાસ", ભાગ ૬

સૂચિત ગ્રંથો

1. Acharya G. V.	: "Historical Inscriptions of Gujarat Part-I"
2. Hirachand Shastri	: "Ashokan Rocks at Girnar"
૩. ડૉ. વાસુદેવ ઉપાધ્યાય	: "પ્રાચીન ભારતીય અભિલેખોં કા અધ્યયન".

પ્રશ્નપત્ર ૧૦ :

સંસ્કૃત અને પાલિનો પરિચય (અનુવાદ અને સંદર્ભ) :

૧. સંસ્કૃત પરિચય : અનુવાદ અને સંદર્ભ ... ૨૫ ગુણ		
(અ) પંચતંત્ર : કથા ૫–વિષ્ણુરૂપધરિકૌલિક કથા, કથા ૭–બક-કલીરક કથા.	...	૧૫ ગુણ
(બ) વ્યાકરણ : સેકન્ડ બી.એ. પે. ૫, વિભાગ ૪માં નિર્ધારિત કરેલ સંસ્કૃત વ્યાકરણ પરિચયને લગતાં રૂપો ઉપરોક્ત સંસ્કૃત કથાઓમાંથી પૂછવાં.	...	૧૦ ગુણ

૨. પાલિ પરિચય : અનુવાદ અને સંદર્ભ ... ૩૫ ગુણ

(અ) ધમ્મપદ, ૧થી ૪ વગ્ગ ... ૨૦ ગુણ

(બ) જાતક કથા : (૧) સીહચમ્મ જાતક (૨) સુસુમાર જાતક. ... ૧૫ ગુણ

૩. ઉપરોકત પાલિ પાઠયપુસ્તકોમાંથી નીચે પ્રમાણેનાં રૂપો પૂછવાં ... ૧૦ ગુણ

નામ : અ, ઇ, ઉકારાંત (પુલિંગ અને નપુ.) આ, ઇ, ઉકારાન્ત (સ્ત્રીલિંગ) ... ૪ ગુણ

ક્રિયા : વર્તમાન, આજ્ઞાર્થ, ભવિષ્ય અને અદ્યતન ભૂત (માત્ર પરસ્મૈપદનાં રૂપો) ... ૪ ગુણ

કૃદંત : વર્તમાન, કર્મણિભૂત, સંબંધક ભૂત અને હેત્વર્થ. ... ૨ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૧૧ : નિબંધના મુદ્દાઓ :

LANGUAGE :

1. Prakrit grammarians
2. Relation between Sanskrit and Prakrit
3. Linguistic Peculiarities of Prakrit
4. Varieties of Prakrit
5. Varieties and Nature of Apabhrams'a
6. Relation Between modern Indian languages and Apabhrams'a.

LITERATURE :

1. Extent and nature of Prakrit story literature
2. Agama literature
3. Secular Prakrit literature
4. Prakrit Commentaries
5. Origin and growth of Prakrit story literature
6. Renown Digambara Writers
7. Famous Prakrit Poems
8. Prakrit works on rituals
9. Principal Prakrit works on Jain Doctrines
10. Prakrit Anthologies
11. Later Prakrit works.

HISTORICAL IMPORTANCE :

1. Inscriptions of Ashok and their contribution to History
2. Prakrit Sthaviravalis and Pattavalis
3. Reference to Buddhist and Ajivaka Philosophy.

PHILOSOPHY

1. Karma Philosophy and its importance
2. Conception of life according to Jainism
3. Syadvada and its influence on social life
4. Mahavir as a great preacher
5. Jain conception about soul and liberation
6. Jain view about the constituents of the Universe
7. Jain theory of Knowledge.

MISCELLANEOUS :

1. The story literature in Jainism—its importance and aim.
2. The social picture of mediaeval India as depicted in the Jain Agama and non-Agama literature.
3. The nine dignities—the Navpada in Jainism, the importance of each pada.
૪. છજ્જીવનિકાયાણં પરિપાલનમેવ ધમ્મો.

પ્રશ્નપત્ર ૧૧ : (નિબંધ) ... ૭૦ ગુણ

નીચેનામાંથી બે નિબંધો પુછાય :

૧. અર્ધમાગધી જૈન આગમો
૨. જૈન આગમો પરની ટીકાઓ
૩. પ્રાકૃતના પ્રકારો અને તેમની ભાષાકીય વિશેષતાઓ
૪. સંસ્કૃત અને પ્રાકૃતનો સંબંધ
૫. પ્રાકૃતના વૈયાકરણો
૬. અપભ્રંશના પ્રકાર અને સ્વરૂપ
૭. અપભ્રંશ સાહિત્યનો વિસ્તાર

૮. ભારતીય આર્યભાષાઓ અને અપભ્રંશનો સંબંધ
૯. જૈન મતે જીવ અને મોક્ષ વિચાર
૧૦. જૈન કર્મ સિદ્ધાંત
૧૧. જૈન મતે જ્ઞાન વિચાર
૧૨. જૈન ધર્મમાં નવ પદોનું સ્થાન
૧૩. જૈન ગૃહસ્થ અને શ્રમણની આચારસંહિતા
૧૪. પ્રાકૃત મહાકાવ્યો
૧૫. પ્રાકૃત કથા-સાહિત્યનું મૂળ અને તેનો વિકાસ
૧૬. પ્રાકૃત નાટકો
૧૭. પ્રાકૃત મુક્તક કાવ્યસંગ્રહો
૧૮. જૈન ક્રિયાકાંડના ગ્રંથો
૧૯. જૈન કથા-સાહિત્યનો વિસ્તાર તથા તેનું મહત્ત્વ
૨૦. જૈન પુરાણો
૨૧. સ્યાદ્વાદ અને તેની સામાજિક અસર
૨૨. હેમચંદ્રાચાર્યનું જીવન અને કવન
૨૩. હરિભદ્રસૂરિનું જીવન અને કવન
૨૪. કુંદકુંદાચાર્યનું જીવન અને કવન.

એમ.એ. ભાગ ૧ પ્રાકૃત ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે

સૂચના.—પ્રશ્નપત્ર ૩ અને ૭ના વૈકલ્પિક વિષયના ગ્રુપની પસંદગીનો ઉલ્લેખ પરીક્ષાના આવેદનપત્રમાં પરીક્ષાર્થીઓ કરવો જરૂરી છે.

મુખ્ય અને ગૌણ

પ્રશ્નપત્ર ૧—મહારાષ્ટ્રી, શૌરસેની અને માગધી : ... ૧૦૦ ગુણ

(અ) કુવલયમાલા, પેરેગ્રાફ ૨૫૨થી ૨૮૦ ... ૪૫ ગુણ

(બ) ચારુદત્ત—ભાસ ... ૪૫ ગુણ

(**નોંધ.**—સંસ્કૃત અંશમાંથી અવતરણો આપી પ્રશ્નો પૂછી શકાશે નહીં.)

(ક) પાઠ્યપુસ્તકમાંથી સામાન્ય ભાષા પરિચય (મહારાષ્ટ્રી, શૌરસેની અને માગધી માત્રનો) ... ૧૦ ગુણ

૧. સ્વર અને સંયુક્ત વ્યંજનવિકાર
૨. સંયુક્ત વ્યંજનવિકાર
૩. પુલ્લિંગ આ—ઈ ઉકારાંત અને સ્ત્રીલિંગ આ—ઈ—ઉકારાંત
૪. પુરુષવાચી સર્વનામ
૫. વર્તમાન, ભવિષ્ય, આજ્ઞાર્થ અને વિધ્યર્થ
૬. કૃદન્તો.

સૂચિત ગ્રંથો

૧. કુવલયમાલા (પેરા ૧—૧૨, ૨૪૨—૨૮૨) : અનુ. સંપા. ૨. મ. શાહ પ્રાકૃત વિદ્યામંડળ, ૧૯૯૩.
2. Kuvalayamala : Part I–II : A. N. Upadhye
૩. કુવલયમાલા કા સાંસ્કૃતિક અધ્યયન : ડૉ. પ્રેમ સુમન જૈન
૪. પ્રાકૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ : ડૉ. જગદીશચંદ્ર જૈન
૫. પ્રાકૃત ભાષા ઔર સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક ઇતિહાસ : ડૉ. નેમિચંદ્ર શાસ્ત્રી
૬. હરિભદ્રસૂરિ કે કથા સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક અનુશીલન : ડૉ. નેમિચંદ્ર શાસ્ત્રી
૭. પ્રાકૃત ભાષાઓં કા તુલનાત્મક વ્યાકરણ એવં ઉનમેં પ્રાકૃત, સંસ્કૃતતત્ત્વ : ડૉ. કે. આર. ચંદ્રા
૮. જૈન સાહિત્ય કા બૃહદ્ ઇતિહાસ, ભાગ ૬ : ગુલાબચંદ્ર ચૌધરી
૯. કુવલયમાલા, ગુજરાતી અનુવાદ : આચાર્ય હેમસાગરસૂરિ
૧૦. ચારુદત્ત—ભાસ : દેવધર આવૃત્તિ : પાઠ્યપુસ્તક માટે
11. Bhasa—A Study : A. D. Pusalkar, Publi. : Munshiram Manoharlal—Delhi—1968.
12. Bhasa Studies : G. K. Bhat, Kolhapur, 1968.

મુખ્ય

પ્રશ્નપત્ર ૨ : ભાષાશાસ્ત્ર, વ્યાકરણ અને પાલિ : ... ૧૦૦ ગુણ

(અ) ભાષાશાસ્ત્રનું અધ્યયન : Classification of Languages – Ieneological and Morphological Indo—European Families, Place of Indo-Aryan Old, Middle and New Indo-Aryan and Main Features of M.I.A. ... ૨૦ ગુણ

(બ) મિડલ ઈન્ડો-આર્યન ભાષાઓનું વ્યાકરણ (પાલિ) : અર્ધમાગધી, માગધી, પૈશાચી, ચૂલિકાપૈશાચી, શૌરસેની, મહારાષ્ટ્રી અને અપભ્રંશ : ધ્વનિવિકાર, નામરૂપ. સર્વનામ રૂપ, કાળરૂપ અને કૃદંતોનો પરિચય. ... ૪૦ ગુણ

સૂચિત ગ્રંથો

૧. પી. એલ. વૈદ્ય (સંપા.) : 'પ્રાકૃત વ્યાકરણ', હેમચંદ્ર
2. Pischel : Prakrit Grammar
3. Woolner A. C. : Introduction to Prakrit (Hindi Edition also)
4. Chatterjee S. K. : Indo-Aryan & Hindi Part I, Lecture 1—4 (Gujarati & Hindi Edition also)
૫. ભોલાનાથ તિવારી : ભાષાવિજ્ઞાન
૬. પંડિત બેચરદાસ દોશી : (૧) પ્રાકૃત વ્યાકરણ (૨) પ્રાકૃત માર્ગોપદેશિકા
7. Gune : Introduction to Comparative Philology (Hindi Edition also)
8. W. P. Lehman : Historical Lingustics
9. Katre S. M. : Prakrit Languages and their Contribution to Indian Culture (Hindi Edition also)
૧૦. હ. ચૂ. ભાયાણી : અપભ્રંશ વ્યાકરણ

૧૧. સુકુમાર સેન : તુલનાત્મક પાલિ–પ્રાકૃત–અપભ્રંશ વ્યાકરણ
૧૨. પં. બેચરદાસ : દેશી નામમાલા
૧૩. સી. વી. જોષી : A Manual of Pali
૧૪. ઘાટગે એ. એમ. : પાલિ વ્યાકરણ
૧૫. ભિક્ષુ ધર્મરક્ષિત : પાલિ વ્યાકરણ
૧૬. ડૉ. કે. આર. ચંદ્રા : પ્રાકૃત ભાષાઓ કા તુલનાત્મક વ્યાકરણ ઔર ઉનમેં પ્રાક્ સંસ્કૃત તત્ત્વ
૧૭. ધીરેન્દ્ર વર્મા : ભાષાવિજ્ઞાન

(ક) પાલિ : ભાષાભિમુખ અધ્યયન : અનુવાદ, સંદર્ભ, શબ્દ નોંધ અને વ્યાકરણ ... ૪૦ ગુણ

(૧) પાલિ રીડર, પાઠ ૪થી ૭, ૨૨થી ૨૪, ૩૧, ૩૪, ૩૭ (કુલ ૧૦ પાઠ) ધર્માનન્દ કોસામ્બી ચૌખંબા સંસ્કૃત સિરીઝ, બનારસ, ૧૯૭૧ (દ્વિતીય સંસ્કરણ) ... ૩૦ ગુણ

(૨) પાલિ ભાષાનાં સામાન્ય રૂપો પાઠ્યપુસ્તકોમાંથી ઓળખવાં. ... ૧૦ ગુણ

સૂચિત ગ્રંથો

૧. પાલિ ગ્રામર : મિલરકૃત
૨. પાલિ વ્યાકરણ : ભિક્ષુ રાંઘરક્ષિત
૩. પાલિ મહાવ્યાકરણ : જગદીશ કશ્યપ
૪. પ્રાકૃત ભાષાઓં કા તુલનાત્મક વ્યાકરણ ઔર ઉનમેં પ્રાક્ સંસ્કૃતતત્ત્વ : કે. આર. ચંદ્રા, ૧૯૮૨

પ્રશ્નપત્ર ૩ ગ્રુપ (અ) આગમ અને સિદ્ધાંત : ... ૧૦૦ ગુણ

૧. ભગવઈ સુત્ત, ૧૫મું શતક ... ૫૦ ગુણ
૨. દ્રવ્યસંગ્રહ : નેમિચંદ્ર ... ૫૦ ગુણ

સૂચિત ગ્રંથો

૧. જૈન દર્શન : ડૉ. મોહનલાલ મહેતા
૨. જૈન દર્શન : મુનિ ન્યાયવિજયજી
૩. જૈન ધર્મ : પં. કૈલાસચંદ્ર શાસ્ત્રી
4. Studies in the Bhagawati Sutra : Dr. D. C. Sikdar
૫. આગમોનું દિગ્દર્શન : ડી. ર. કાપડિયા
6. Outline of Jain Philosophy : Dr. Mohatal Mehta
૭. પિસ્તાળીસ આગમો : ડી. ર. કાપડિયા
૮. જૈન સાહિત્ય કા બૃહદ્ ઇતિહાસ—ભાગ ૧ : પ્રા. વિ. શો. સં., વારાણસી.
ભૂમિકા

અથવા

પ્રશ્નપત્ર ૩ ગ્રુપ : (બ) જૈન સિદ્ધાંત માત્ર : ... ૧૦૦ ગુણ

૧. **સમણસુત્તં**, સૂત્ર ૪, ૬, ૧૫થી ૨૦, ૨૯, ૩૧, ૩૨, ૩૪, ૩૫, ૩૭થી ૪૨ (કુલ ૧૯ સૂત્રો અને ૩૪૦ પદ્યો.)
૨. **જૈન દર્શન** : ડૉ. મોહનલાલ મહેતા.

સૂચિત ગ્રંથો

૧. જૈન દર્શન	:	મહેન્દ્રકુમાર જૈન
૨. જૈન ધર્મ	:	કૈલાસચંદ્ર શાસ્ત્રી
3. Jain Path of Purification	:	Jain Padmanabh S.
4. Central Philosophy of Jainism	:	B. K. Matilal

પ્રશ્નપત્ર ૪ : કાવ્ય સાહિત્ય (એન્ટાયર પ્રાકૃત માટે) : ... ૧૦૦ ગુણ

સેતુબંધ—પ્રવરસેન, આશ્વાસન ૧થી ૬

નોંધ.– મહાકાવ્યના સ્વરૂપ, શૈલી, છંદ, અલંકાર, રસ વગેરેની દૃષ્ટિએ અધ્યયન.

સૂચિત ગ્રંથો

૧. 'સેતુબંધ' : હિંડિકી, પી.ટી.એસ. પ્રકાશન
૨. 'સેતુબંધ' : નિર્ણયસાગર, ૧૯૩૫
૩. 'સેતુબંધ' : હિંદી અનુવાદ—ડૉ. રઘુવંશ.
૪. 'રાવણવહો'—અશોક રાધાગોવિંદ.
5. History of Indian Literature, Vol.-II (Winternitz) (Jain Lit.).
6. History of Classical Sanskrit Literature : Krishnamachari M.

એમ.એ. ભાગ-૨ પ્રાકૃત (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

(મુખ્ય અને ગૌણ)

પ્રશ્નપત્ર ૫ : અર્ધમાગધી અને અપભ્રંશ : ... ૧૦૦ ગુણ

(અ) નાયાધમ્મકહાઓ ૨થી ૭ અધ્યયન ... ૪૫ ગુણ
(બ) પઉમચરિઉ સ્વયંભૂ સંધિ ૨૧થી ૨૪ ... ૪૫ ગુણ
(ક) સામાન્ય ભાષાપરિચય પાઠ્યપુસ્તકમાંથી પ્રાકૃત ભાષાઓની (અર્ધમાગધી અને અપભ્રંશની) વિશેષતાઓ ઓળખાવવી. ... ૧૦ ગુણ

સૂચિત ગ્રંથો

1. P. L. Vaidya	:	Introduction to Ardhamagadhi
2. Bhayani H. C.	:	અપભ્રંશ વ્યાકરણ
3. P. L. Vaidya	:	Prakrit Grammer : Hemachandra
૪. હી. ૨. કાપડિયા	:	આગમોનું દિગ્દર્શન
૫. હરિવંશ કાછડ	:	અપભ્રંશ સાહિત્ય
૬. હ. ચૂ. ભાયાણી	:	પઉમચરિયં ભાગ ૧થી ૩
૭. સંકટાપ્રસાદ ઉપાધ્યાય	:	કવિ સ્વયંભૂ
૮. જૈન સાહિત્યકા બૃહદ્ ઇતિહાસ, ભાગ ૧	:	પાર્શ્વનાથ વિદ્યાશ્રમ, બનારસ
૯. એન. વી. વૈદ્ય	:	નાયાદમ્મકહાઓ (પાઠ્યપુસ્તક માટે), પૂના

૧૦. એન. વી. વૈદ્ય : આ. ઘાસીલાલનું સંસ્કરણ

૧૧. જ્ઞાતધર્મકથાંગ સૂત્ર : ભારિલ્લ, શોભનચંદ્ર, પાથર્ડી

12. History of Indian Literature, Vol. II, Part–II. : Vinternitz

૧૩. પઉમચરિયં સંધિ ૨૧—૨૭ : અનુ.—સંપા. ૨. મ. શાહ, પ્રાકૃત વિદ્યામંડળ, ૧૯૯૩

૧૪. અપભ્રંશ ભાષા ઔર સાહિત્ય : દેવેન્દ્રકુમાર જૈન.

મુખ્ય

પ્રશ્નપત્ર ૬ : ગ્રુપ (૧) સંસ્કૃત ભાષા-પરિચય, અનુવાદ અને પ્રાકૃત છંદ ... ૧૦૦ ગુણ

(અ) સંસ્કૃત ભાષા-પરિચય (ભાષાભિમુખ અધ્યયન) અનુવાદ, સંદર્ભ અને વ્યાકરણ ... ૫૦ ગુણ

૧. સંસ્કૃત ભાષા-પરિચય : પદ્મચરિત, રવિષેણ પર્વ ૧૫, ૧૬ (૧થી ૩૩, ૧૦૧થી ૧૭૮, ૨૧૪થી ૨૪૩) પર્વ ૧૭ (૪થી ૧૩, ૩૦૨થી ૪૦૧). ... ૨૫ ગુણ

(અનુવાદ અને સંદર્ભ)

૨. નીચે ઉપવિભાગ ૩માં આપેલા મુદ્દાઓના આધારે પાઠ્યપુસ્તકમાં વપરાયેલાં રૂપોની ઓળખ પૂછવી : જેમ કે અકારાંત, ઇકારાંત, ઉકારાંત નામો અને પુરુષવાચી સર્વનામો તથા બધી મુખ્ય પરસ્મૈપદ ક્રિયાઓની ઓળખ. ... ૧૦ ગુણ

૩. પરીક્ષામાં નીચેનાં રૂપો બનાવવા માટે પૂછવું : ... ૧૫ ગુણ

નામ : (૧) બાલક, કવિ, ભાનુ, ગૌનાં રૂપો

(૨) બાલા, ગૌરી, વધૂ, માતૃનાં રૂપો

(૩) અસ્મદ્, યુસ્મદ્, તદ્, સર્વ, એતદ્, ઇદમ્નાં રૂપો. ... ૩ ગુણ

ક્રિયા : (૧) પ્રથમ—ગણ-ભૂનાં ગમ્, પા, લભ્નાં દસે અલંકારનાં રૂપો ... ૩ ગુણ

(૨) ચતુર્થ-ગણ—જન્, કુધ્; ષષ્ઠ-ગણ-ઈક્ષ્, કૃપ્, મુષ્; ... ૩ ગુણ

દશમ ગણ—ચર્, કમ્, માનનાં વર્તમાન, અનદ્યતન ભૂત, આજ્ઞાર્થ અને સામાન્ય ભવિષ્યનાં રૂપો.

(૩) દ્વિતીય ગણ-હુન, અસ; તૃતીય ગણ—દા, ભી; પંચમ ગણ—આપ્, શક્; સપ્તમ ગણ—વિદ્, ભુજ્; અષ્ટમ ગણ—તન્, કૃ; નવમ ગણ—ગ્રહ્, જ્ઞાનાં વર્તમાનકાળનાં રૂપો ... ૩ ગુણ

કૃદંત : વર્તમાન, કર્મણિભૂત, વિધ્યર્થ, સંબંધક ભૂત અને હેત્વર્થ, પ્રેરક અને કર્મણિ પ્રયોગ ... ૩ ગુણ

અથવા

(૬અ) ગ્રુપ—૨ : હેમચંદ્રાચાર્યનું પ્રાકૃત વ્યાકરણ ... ૫૦ ગુણ

सूचित ग्रंथो

૧. 'संस्कृत मार्गोपदेशिका : भांडारकर

૨. 'संस्कृत व्याकरण प्रवेशिका' : બાબુરામ સક્સેના

૩. 'संस्कृत प्रवेशिका' : કમળાશંકર ત્રિવેદી.

(બ) અપઠિત પ્રાકૃતમાંથી ભાષાંતર : નીચેનામાંથી ભાષાંતર પૂછવું : ... ૨૫ ગુણ

પઉમચરિયં, વસુદેવહિંડી, સમરાઈચ્ચકહા, લીલાવઈકહા, કુવલયમાલા, આખ્યાનક—મણિકોશ, ઉપદેશમાલા, મહાવીરચરિયં, કર્પૂરમંજરી, ધૂર્તાખ્યાન, ચઉપ્પન, મહાપુરિસચરિયં.

(ક) પ્રાકૃતમાં ભાષાંતર ... ૧૫ ગુણ

(ડ) પ્રાકૃત છંદ : ... ૧૦ ગુણ

ગાહા (આર્યા, પથ્યા, વિપુલા, ચપલા), વિગાહા (ઉદ્‌ગીતિ), ઉગ્ગાહા, (ગીતિ), ગાહૂ (ઉપગીતિ), ખંધઅ, (આર્યાગીતિ), સંકીર્ણ ખંધઅ (સિલાવૂલં), ગાહિણી, દંડક દુવઈ, દોહા, પાઅાકુલમ, પજ્ઝડિયા, વઅાણુઅ (ચડિલ્લા) અને પારણક.

सूचित ग्रंथो

૧. પ્રાકૃત પૈંગલમ્ : ડૉ. ભોલાશંકર વ્યાસ

૨. છંદાનુશાસનમ્—હેમચંદ્ર : એચ. ડી. વેલનકર

૩. વૃતજાતિ સમુચ્ચય : વિરહાંક

૪. ગાથાલક્ષણ : નંદિતાઢય

૫. સ્વયંભૂછંદ : સ્વયંભૂ.

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

(અ) શિલાલેખ

(બ) ગ્રુપ (i) શોધનિબંધ અથવા ગ્રુપ (ii) અનુવાદ અથવા ગ્રુપ (iii) પ્રાકૃત સાહિત્યનો ઈતિહાસ અથવા ગ્રુપ (iv) જૈન વિદ્યાનો ઈતિહાસ.

(ક) પાલિ—પ્રાકૃત શિલાલેખ :

(1) Main Rock Edicts of Ashoka, 1–7, (Girnar, Shahbazgarhi, Mansehra, Kalasi, Dhauli and Junagadh Versions).

(2) Hathigumpha Inscriptions of Kharvela.

(3) Nasik Cave Inscription of the time of Nahapana, Gautamiputra Satkarai & Pulumavi : Inscription No. 58, 60, 83, 86, 87.

(D. C. Sircar : Select Inscriptions, Vol. I, 1965).

સૂચિત ગ્રંથો

૧. 'અશોક કી ધર્મલિપિયાં', પ્રથમ ખંડ : રા. બ. ગૌરીશંકર ઓઝા.
૨. 'પ્રાચીન ભારતીય અભિલેખો કા અધ્યયન' : વાસુદેવ ઉપાધ્યાય.
૩. 'Select Inscriptions', Vol. 1 : D. C. Sircar, 1965.
૪. 'Collection of Pkt. and Skt. Inscriptions', Part I & II by D.B. Diskalkar.
૫. 'Old Brahmi Inscriptions of Udayairi' : B. M. Baerua,
૬. 'પ્રાચીન જૈન લેખસંગ્રહ' ભાગ ૧ : મુનિ જિનવિજયજી
૭. 'અશોક અને એના અભિલેખો' : હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રી
૮. 'અશોક કે અભિલેખ' : રાજબલી પાંડેય.

(બ) (1) Translations to the extent of 50 pages of prose or 500 verses of an untranslated Prakrit text.

OR

(2) Dissertation to the extent of 50 pages.

OR

(3) History of Prakrit Literature (Ardhamagadhi Agama, Shaurasani Agma, Prakrit Kavya, Katha, Purana, Carita and Sattaka Literature.)

સૂચિત ગ્રંથો

૧. 'પ્રાકૃત સાહિત્ય કા ઈતિહાસ' : ડૉ. જગદીશચંદ્ર જૈન
૨. 'પ્રાકૃત ભાષા ઔર સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક ઈતિહાસ' : ડૉ. નેમિચંદ શાસ્ત્રી.

અથવા

(4) History of Jain Vidya : (*a*) History of the Prakrit Literature of Siddanta (*b*) Histroy of Jainism and Jain Arts.

સૂચિત ગ્રંથો

૧. 'પ્રાકૃત સાહિત્ય કા ઈતિહાસ'	: ડૉ. જગદીશચંદ્ર જૈન
૨. 'જૈન સાહિત્ય કા બૃહદ્ ઈતિહાસ' ભાગ ૧, ૨, ૩, ૪	: પાર્શ્વનાથ વિદ્યાશ્રમ
૩. 'ભારતીય સંસ્કૃતિ મેં જૈન ધર્મ કા યોગદાન'	: ડૉ. હીરાલાલ જૈન
૪. 'જૈન કલા ઔર સ્થાપત્ય'	: અમલાનંદ ઘોષ
૫. 'સ્ટડીઝ ઇન જૈન આર્ટ્સ'	: ઉમાકાંત શાહ
૬. 'જૈન કલ્ચર'	: ચોમ. ઓસ. મહેતા
૭. 'Jainism in South India'	: પી. બી. દેસાઈ
૮. 'જૈન ઈતિહાસ કી ઝલક'	: મુનિ જિનવિજયજી
૯. 'Comprehensive History of Jainism'	: A. K. Chatterji

પ્રશ્નપત્ર ૮ :

ઓન્ટાર પ્રાકૃત માટે : ... ૧૭૦ ગુણ

ખુરાણ અને ચરિતસાહિત્ય (દર વર્ષે નક્કી કર્યા પ્રમાણે કોઈ એક ગ્રંથના કથાનક અને ભાષાઓનું વિશિષ્ટ અધ્યયન).

(અ) પઉમચરિય વિમલસૂરિ–લગભગ ૫૦૦ ગાથાઓ (ઉદ્દેશક ૨૩થી ૩૦) અનુવાદ અને ભાષાના ગહન અધ્યયન વિષે પ્રશ્નો પૂછવાના ...૨૦+૩૦=૫૦ ગુણ

(બ) પઉમચરિયં લેખક વિશે અને એમની કામકથાની આલોચનાત્મક અધ્યયન ... ૫૦ ગુણ

પાઠ્યપુસ્તક : A Critical study of Paumachariyam by K. R. Chandra chapter I, II, III & IV.

સૂચિત ગ્રંથો

૧. 'રામકથા', કામિલ બુલ્કે

૨. 'પઉમચરિયં' સ્વયંભૂ, ભાગ ૧, ૨, ૩ની ભૂમિકા : ડ. ચૂ. ભાયાણી.

૩. 'પઉમચરિયં'–વિમલસૂરિ ભાગ ૧ અને ૨ની ભૂમિકા–પી. ટી. એસ.

POST-GRADUATE CERTIFICATE COURSE IN PRAKRIT

Ordinance Prakrit-I :

A candidate having passed : Bachelor's degree Examination will be eligible for admission to the Post-graduate Certificate Course in Prakrit of one year duration.

Regulation Prakrit–I :

The following is the syllabus for the Certificate Course in Prakrit :

Paper I–Prakrit Text : Prose and Poetry ...100 marks

Paper II Grammar and Unseen ...100 marks

The details of each paper will be prescribed by the Board of Studies from time to time.

Regulation Prakrit–II :

To pass the Certificate Course in Prakrit Examination a Candidate will be required to obtain at least 25% marks in each of the paper and 36% marks in both the papers taken together.

Candidates obtaining 60% marks or more in the aggregate will be declared to have passed the examination in the First Class and those obtaining less than 60% marks but 48% or more will be declared to have passed the examination in Second Class. Those candidates who obtain 36% marks in the aggregate but less than 48% marks will be declared to have passed the examination in Pass Class.

પ્રાકૃતના અનુસ્નાતક સર્ટિફિકેટ—પ્રમાણપત્ર અભ્યાસક્રમ (૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે)

સૂચના.—દરેક પ્રશ્નપત્રના વિભાગ ૨ના વૈકલ્પિક વિષયના ગ્રુપનો પસંદગીનો ઉલ્લેખ પરીક્ષાના આવેદનપત્રમાં પરીક્ષાર્થીએ કરવો જરૂરી છે.

પ્રશ્નપત્ર ૧ : ... ૧૦૦ ગુણ

વિભાગ ૧ : ... ૭૫ ગુણ

(અ) ગદ્યપદ્યસંગ્રહ (અનુવાદ અને સંદર્ભ) : ... ૩૦+૧૦=૪૦ ગુણ

(૧) મહારાષ્ટ્રી પ્રાકૃત :

૧. વસુદેવહિંડી—સબસુભાણ—કીડા પૃ. ૧૦૧થી ૧૦૬

૨. કુવલયમાલા -એ. એન. ઉપાધ્યે, કુવલયમાલા--કુવલયચંદાણ ઉજ્જાણે મિલણં પૃ. ૧૬૬—૨૦થી ૧૬૮—૧૯.

૩. ચઉપ્પન મહાપુરિસંચરિયં—સઙરવાયરિઅર--મંત્રસિદ્ધિ પ્રાકૃત ટેક્સ્ટ સોસાયટી પૃ. ૧૧૮, ૨૬થી ૧૨૦, ૧૮

૪. પઉમચરિયં—ઉદ્દેશ ૨૪, કેગઇવરસંપાયણં

૫. લીલાવઈકહા કોઉહલ—ગાથા ૩૨થી ૭૨—રાયા વણ્ણણં

૬. વજ્જાલગ્ગ--૨, ગાહાવજ્જા

૭. (૧) ગાહત સત્તસઈ : ગાથા માધુરી હરિવલ્લભ ભાયાણી સંપાદિત ગાથા નંબર ૧, ૨, ૪, ૧૨, ૧૩, ૧૮, ૨૨, ૨૪, ૩૦, ૩૨, ૩૬, ૩૯, ૪૨, ૪૪, ૪૯, ૫૪, ૫૭, ૫૯, ૬૪, ૬૬, ૬૭, ૭૦, ૭૨, ૭૩ (કુલ ૨૪ ગાથાઓ).

(૨) શૌરસેની, માગધી, અર્ધમાગધી

૮. મૃચ્છકટિકમ્ (પરાંજપે આવૃત્તિ, પૃ. ૪૧થી ૪૯ ગાથા ૧૪ સુધી, અંક ૨, વસંત સેણાહત્થે સંવાહગસ્સ મુત્તી).

૯. વિયાહપણત્તિ, શતક ૧૫, એન. વી. વૈદ્ય, આવૃત્તિ પૃ. ૧૩થી ૧૭, ૪ સુધી વણિયાણ ઉવમિર્મ

૧૦. ઉત્તરજ્ઝયાણાઈ—નમિપવ્વજ્જા—

(**નોંધ.**—આ વિભાગમાંથી અનુવાદ માટે ૩૦ અને સંદર્ભ માટે ૧૦ ગુણના પ્રશ્નો પૂછવા).

(બ) ઉપરોકત ગદ્યપદ્ય ખંડો પર આધારિત સામાન્ય વ્યાકરણ (રૂપોની ઓળખાણ) ... ૧૦ ગુણ

(ક) ગ્રંથ પરિચય : (ગ્રંથ પરિચયમાં લેખક, વિષય, શૈલી, ભાષા, ધાર્મિક અને સાંસ્કૃતિક ... ૧૬ ગુણ મહત્તા છે. તે ગ્રંથ સાથે જોડેલા સંબંધ હોય તે વિષે માત્ર સામાન્ય માહિતીનો સમાવેશ)

(ડ) ટિપ્પણ (શબ્દનોંધ). ... ૯ ગુણ

વિભાગ ૨ : ગ્રુપ (૧) : ૨૫ ગુણ

ગદ્યપદ્ય—માત્ર અનુવાદ :

(અ) શિલાલેખ :

૧. અશોકનો પ્રથમ શિલાલેખ (ગિરનાર જૂનાગઢ અને ધોલીપાઠ)

૨. કકકુકનો ઘટિયાલ લેખ.

(બ) પાલિ :

૩. ધમ્મપદ—બાલવગ્ગ

૪. જાતક—અકજાતક

૫—૬, થેરી ગાથા—સુજાતા અને અનોપમા થેરી.

(ક) અપભ્રંશ :

૭. કરકંડચરિઉ—સંધિ ૨ કડવક ૧૬થી ૧૮, ઉચ્ચસંગકુલુ

૮. પરમઽપ્પાસુ (યોગીન્દુ) બીજો અધિકાર (૧૨૮થી ૧૪૩ ગાથા).

પ્રશ્નપત્ર ૧ માટે પાઠયપુસ્તક સિલેકશન ઈન પોઝ ઍન્ડ પોયેટ્રી, પ્રાકૃત વિદ્યામંડળ, અમદાવાદ—૯.

સૂચિત ગ્રંથો

૧. 'પ્રાકૃત સાહિત્ય કા ઈતિહાસ' : ડૉ. જગદીશચંદ્ર જૈન.

૨. 'પ્રાકૃત ભાષા ઔર સાહિત્ય કા આલોચનાત્મક ઈતિહાસ' : ડૉ. નેમિચંદ્ર શાસ્ત્રી

૩. 'પ્રાકૃત શીખિ' : ડૉ. પ્રેમ સુમન જૈન (વીરાભૈયા પ્રકાશન).

૪. 'પ્રાકૃત ભાષાઓં કા તુલનાત્મક વ્યાકરણ ઔર ઉનમેં પ્રાકૃત સંસ્કૃત તત્વ'—ડૉ. કે. આર. ચન્દ્રા.

૫. 'પાલિ વ્યાકરણ' : ભિક્ષુ ધર્મરક્ષિત.

અથવા

વૈકલ્પિક વિભાગ ૨ : ગ્રુપ (૨) : ૨૫ ગુણ

અવહટ્ઠ—અપભ્રંશ (માત્ર અનુવાદ) :

૧. અપભ્રંશ વ્યાકરણ (હેમચંદ્ર)—ડૉ. ભાયાણી, બીજી આવૃત્તિ, ૧૯૭૧.

(અ) શૃંગાર રસ : દોહા નં. ૨થી ૪, ૨૪થી ૨૫, ૫૭, ૮૨, ૧૦૩, ૧૦૬, ૧૪૧, ૧૪૯, ૧૮૨, ૧૯૩.

(બ) વીર રસ : ૨૬, ૩૫, ૩૮, ૪૧, ૫૨, ૭૨, ૭૮, ૮૪, ૮૭, ૧૯૧, ૧૯૮, ૨૦૫, ૨૦૭ (કુલ ૨૭).

૨. વિદ્યાપતિ કી પદાવલિ : શ્રી. રામવૃક્ષ શર્મા બેનીપુરી, હિંદી પુસ્તક ભંડાર, લહેરિયાસરાય, પૃ. ૨૭૧થી ૨૭૩, વિરહવર્ણન (સં. ૧૯૮૨).

૩. ઢોલા મારુ કા દોહા : રામસિંહ પારીક અને સ્વામી. દોહા નં. ૧૧૦થી ૧૩૮, (કુલ ૨૯ દોહા). પૃષ્ઠ ૩૪થી ૪૨, મારવણીનો ઢોલાને સંદેશો.

૪. પ્રાચીન ગુજરાતી ગદ્યસંદર્ભ : આ. જિનવિજયજી, સં. ૧૯૪૬, મંડિક ચોરની કથા, પૃ. ૧૦૬.

૫. તેરમા—ચૌદમા શતકનાં ત્રણ પ્રાચીન કાવ્યો : ડૉ. ઉ. ચૂ. ભાયાણી, ફાર્બસ, ગુ. સભા, ૧૯૫૫ સિરિથૂલિભદ્ર ફાગુ. ભાસ ૧, ૪ અને ૫.

૬. પૃથ્વીરાજ રાસો, પ્રથમ ભાગ, કવિરાજ મોહનસિંહ સાહિત્ય સંસ્થાન, ઉદયપુર, સં. ૨૦૧૧, સમય ૧૭, પદમાવતી કથા, પૃ. નં. ૩૫૪થી ૩૬૨, દોહા નં. ૪, ૮થી ૧૭, ૨૨, ૨૪—૨૭, ૨૮, ૩૦, ૩૧, ૩૪, ૩૭, ૩૯, ૪૦ (કુલ ૨૬ દોહા).

પ્રશ્નપત્ર ૨ : **૧૦૦ ગુણ**

વિભાગ ૧ વ્યાકરણ : ધ્વનિપરિવર્તન અને પદરચના ... **૩૫ ગુણ**

(૧) નિયમિત ધ્વનિપરિવર્તન : ... ૧૦ ગુણ

૧. સ્વર

૨. અસંયુક્ત વ્યંજન : પ્રારંભિક અને મધ્યવર્તી અને અંતિમ

૩. સંયુક્ત વ્યંજન : પ્રારંભિક અને મધ્યવર્તી

(૨) પદરચના (માત્ર નિયમિત રૂપો) : ... ૨૫ ગુણ

૧. નામ : પુલ્લિંગ, સ્ત્રીલિંગ, નપુંસક લિંગ ... ૬ ગુણ

૨. સર્વનામ : અમ્હ, તુમ્હ, સ, સવ્વ, ક, જ, ઈમ, એત ... ૪ ગુણ

૩. કાળ : વર્તમાન, ભવિષ્ય, આજ્ઞાર્થ, વિધ્યર્થ ... ૧૦ ગુણ

૪. કૃદંત અને પ્રયોગ : વર્તમાનકર્મણિ ભૂત, સંબંધક ભૂત, હેત્વર્થ, વિધ્યર્થ, પ્રેરક અને કર્મણિ પ્રયોગ. ... ૪ ગુણ

૫. સંધિ. ... ૧ ગુણ

વિભાગ ૨ ગ્રુપ (૧) પાઠયેતર અનુવાદ : છંદ અને સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત પરિચય ... ૬૧ ગુણ

૧. પ્રાકૃતમાંથી અનુવાદ (સરળ ગદ્યપદ્ય) ... ૨૫ ગુણ

૨. પ્રાકૃતમાં અનુવાદ (નાનાં વાક્યોનો) ... ૨૦ ગુણ

(બંને માટે ડૉ. પ્રેમ સુમન જૈનના 'પ્રાકૃત સ્વયંશિક્ષક'માંથી અનુવાદો તૈયાર કરવા).

૩. છંદ : ગાથા, દોહા અને પદ્ધડિયા. ... ૬ ગુણ

૪. પ્રાકૃત સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત પરિચય (આગમ, કથા, ચરિત, કાવ્ય અને સટ્ટક) ... ૨૪ ગુણ

અથવા

(૨) પ્રાકૃતમાં જૈન વિદ્યા : ... ૬૫ ગુણ

(અ) જૈન સિદ્ધાંત : નીચે મુજબ ... ૩૫ ગુણ

૧. રત્નત્રય—ગાથા : ૨૦૮થી ૨૧૧, ૨૨૦, ૨૨૩—૨૩૩, ૨૩૬—૨૩૭, ૨૩૯—૨૪૦, ૨૪૨, ૨૪૪, ૨૪૬, ૨૫૨—૨૫૩, ૨૫૭—૨૫૮, ૨૬૩, ૨૬૯, ૨૭૨—૨૭૪ (કુલ ૨૫ ગાથાઓ).

૨. તત્ત્વદર્શન—ગાથા : ૫૮૨, ૫૮૯, ૫૯૧—૫૯૬, ૫૯૮, ૬૦૧, ૬૦૨, ૬૦૫, ૬૦૮, ૬૧૨થી ૬૧૪, ૬૧૭, ૬૩૮, ૬૪૯, ૬૫૦ (કુલ ૪૦ ગાથાઓ).

૩. શ્રાવકાચાર -ગાથા : ૩૦૧—૩૦૪, ૩૦૮—૩૨૬, ૩૨૯--૩૩૧, ૩૩૫ (કુલ ૨૭ ગાથાઓ). (કુલ ગાથાઓ ૨૫ વત્તા ૪૦ વત્તા ૨૭ કુલ ૯૨).

(બ) જૈન સિદ્ધાંતના પ્રાકૃત સાહિત્યનો પરિચય ... ૧૫ ગુણ

(ક) જૈન ધર્મનો ઇતિહાસ અને જૈન કથા ... ૧૫ ગુણ

ઉપરના પાઠ્યક્રમ માટેના ગ્રંથો નીચે મુજબ છે :

૧. સમણસુત્ત સર્વ સેવાસંઘ પ્રકાશન, વારાણસી, ૧૯૭૫

૨. ભારતીય સંસ્કૃતિમેં જૈન ધર્મ કા યોગદાન—ડૉ. હીરાલાલ જૈન

૩. જૈન ઇતિહાસની ઝલક—મુનિ. જિનવિજયજી.

સૂચિત ગ્રંથો

૧. 'પ્રાકૃત માર્ગોપદેશિકા' બેચરદાસ દોશી

૨. 'પ્રાકૃત ભાષાઓં કા તુલનાત્મક વ્યાકરણ એવં ઉનમેં પ્રાક્-સંસ્કૃત તત્ત્વ'—ડૉ. કે. આર. ચન્દ્રા

૩. 'પ્રાકૃત પૈંગલમ્'' : સંપાદક ડૉ. ભોલાશંકર વ્યાસ

૪. 'જૈન સાહિત્યનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ'—મોહનલાલ દ. દેસાઈ

૫. "જૈન સાહિત્ય કા બૃહદ્ ઇતિહાસ'—પાર્શ્વનાથ વિદ્યાશ્રમ, વારાણસી

૬. 'જૈન દર્શન'—ડૉ. મોહનલાલ મહેતા

૭. 'જૈન દર્શન'—મુનિ ન્યાયવિજયજી

૮. 'જૈન આચાર'—મોહનલાલ મહેતા

૯. 'પ્રાકૃત સાહિત્ય કા ઇતિહાસ' -જગદીશચંદ્ર જૈન

૧૦. 'પ્રાકૃત સ્વયં શિક્ષક' ભાગ ૧—ડૉ. પ્રેમસુમન જૈન (પ્રાકૃત ભારતી, જયપુર)

૧૧. 'જૈન સંસ્કૃતિ કા વ્યાપક રૂપ'—મહાત્મા ભગવાનદીન (ભારત જૈન મહામંડળ)

૧૨. 'જૈન ધર્મનો પ્રાણ'—પં. સુખલાલજી સંઘવી (જૈન સાંસ્કૃતિક સંશોધન મંડળ, વારાણસી).

૬. પાલિ

પ્રથમ વર્ષ બી.એ. પાલિ (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

ફરજિયાત :

૧. નિદાન કથા—સુમેધકથાના અંત સુધી : મહેશ તિવારી, ચૌખંબા, વારાણસી ... ૩૦ ગુણ

૨. ધમ્મપદ ૧થી ૫ વગ્ગ ... ૩૦ ગુણ

૩. અપઠિત પાલિમાંથી ભાષાંતર અથવા વ્યાકરણ (પાઠ્યપુસ્તકમાંથી સામાન્ય રૂપો ઓળખવાં)... ૧૦ ગુણ

મરજિયાત :

પ્રશ્નપત્ર ૧ :

૧. થેરીગાથા ... ૩૫ ગુણ

૨. ઇતિવુત્તક તિકનિપાત સુધી ... ૩૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૨ :

૧. ચરિયાપિટક ... ૩૫ ગુણ

૨. મજ્ઝિમનિકાય—મજ્ઝિમપણ્ણાસિક સૂત્ત ૫૧થી ૫૬. ... ૪૫ ગુણ

પ્રથમ વર્ષ બી.એ. પાલિ (બીજા ગૌણ વિષય પ્રશ્નપત્ર ૭)

પાઠ્યપુસ્તકો :

૧. "નિદાન કથા"ના સર્વાંગી વિવેચનાત્મક અભ્યાસ : મહેશ તિવારી, ચૌખંબા, સંસ્કૃત સિરીઝ, વારાણસી. ... ૩૫ ગુણ

(નોંધ.—પાઠ્યપુસ્તકમાંથી અનુવાદ અને સંદર્ભવાક્યો અપેક્ષિત નથી).

૨. "ધમ્મપદ" ૬થી ૧૦. ... ૩૫ ગુણ

દ્વિતીય વર્ષ બી.એ. પાલિ (૧૯૯૫)નો પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૩ :

૧. દાઠાવંશ ... ૭૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૪ :

૧. પાતિમોક્ખ ... ૩૫ ગુણ

૨. ચુલ્લવગ્ગ—પંચશતિકા સ્કંધક તથા સપ્તશતિકા સ્કંધક ... ૩૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૫ :

૧. પાલિમાંથી અનુવાદ ... ૨૦ ગુણ

૨. પાલિમાં અનુવાદ ... ૧૦ ગુણ

૩. પાલિ વ્યાકરણ ... ૨૫ ગુણ

૪. સંસ્કૃત વ્યાકરણ પરિચય, નીચે જણાવેલ રૂપો મૂકવાં : ... ૧૫ ગુણ

(૧) નામ—રામ, કવિ, ગુરુ, રમા, પતિ, જેવું ... ૩ ગુણ

(૨) ક્રિયા—વર્તમાન, સામાન્ય ભવિષ્ય અને આજ્ઞાર્થ : માત્ર પરસ્મૈપદ ... ૬ ગુણ
ધાતુ-ભૂ, ભૂભૂ, કુમ, મૃગ અને સૂરનાં ઉપર જણાવેલ કાળનાં રૂપો

(૩) કૃદંત—વર્તમાન, કર્મણિભૂત, સંબંધક ભૂત અને હેત્વર્થ ... ૩ ગુણ

વ્યાકરણ માટે ગ્રંથો

૧. "પાલિ ગ્રામર" : મિલર

૨. "પાલિ મહાવ્યાકરણ" : શ્રી. જગદીશ કશ્યપ.

તૃતીય વર્ષ બી.એ. પાલિ (૧૯૯૧)ની પરીક્ષા માટે

પ્રશ્નપત્ર ૬ :

૧. બૌદ્ધ દર્શન ... ૩૫ ગુણ

૨. ભાષાશાસ્ત્ર ... ૩૫ ગુણ

સૂચિત ગ્રંથો

૧. "બૌદ્ધ દર્શન" : બળદેવ ઉપાધ્યાય

૨. "બૌદ્ધ ધર્મદર્શન" : નગીનભાઈ જ. શાહ

૩. "બૌદ્ધ દર્શન ઔર ભારતીય અન્ય દર્શન" : ભરતસિંહ ઉપાધ્યાય

4. "Introduction to Comparative Philosophy"

5. "Indo-Aryan & Hindi" : S. K. Chatterjee.

પ્રશ્નપત્ર ૭ :

અભિધમ્મત્થ સંગ્રહો : નવનીત ટીકા સાથે—૧થી ૫ ... ૭૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૮ :

૧. મિલિન્દપન્હો : મુંબઈ યુનિ. પ્રકાશિત ગ્રં, ૧થી ૯૨ પૃષ્ઠ ... ૬૦ ગુણ

૨. વ્યાકરણ—રૂપો ઓળખવાં. ... ૧૦ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૯ :

૧. પાલિ સાહિત્યનો ઇતિહાસ ... ૪૫ ગુણ

૨. શિલાલેખો—અશોકના, ૬થી ૧૦ : (ગિરનાર પાઠ). ... ૨૫ ગુણ

સૂચિત ગ્રંથો

પાલિ સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ભરતસિંહ ઉપાધ્યાય

પ્રશ્નપત્ર ૧૦ :

સંસ્કૃત અને પ્રાકૃતનો પરિચય (અનુવાદ અને સંદર્ભ) ... ૭૦ ગુણ

૧. સંસ્કૃત પરિચય ... ૧૫ ગુણ

૨. પંચતંત્ર કથા—૫ અને ૭ ... ૧૫ ગુણ

વ્યાકરણ : સેકન્ડ બી.એ.ના પેપર ૧માં વિભાગ ૪ માટે નક્કી કરેલ સંસ્કૃત વ્યાકરણ ... ૧૦ ગુણ
પરિચયોને લગતા પ્રશ્નો ઉપરોક્ત સંસ્કૃત કથાઓમાંથી પૂછવા.

૨. પ્રાકૃત પરિચય : ... ૪૫ ગુણ

(૧) ઉત્તરાધ્યયન સન, અધ્યાય ૭થી ૯ ... ૧૫ ગુણ

(૨) પઉમચરિય વિમલસૂરિ ઉદ્દેશ ૨૭થી ૨૮ ... ૧૦ ગુણ

(૩) પ્રાકૃત રૂપો : નામ, આ, ઈ, ઉકારાંત પુલિંગ ... ૪ ગુણ

ક્રિયા : વર્તમાન, આજ્ઞાર્થ, ભવિષ્ય અને વિધ્યર્થ ... ૪ ગુણ

કૃદંત : વર્તમાન, કર્મણિ ભૂત, સંબંધક ભૂત અને હેત્વર્થ.

પ્રશ્નપત્ર ૧૧ : નિબંધના મુદ્દાઓ :

નિબંધો બે પુછાય

૧. પાલિ ભાષાનું મૂળ અને સ્થાન
૨. પાલિનો સંસ્કૃત અને પ્રાકૃત સાથે સંબંધ
૩. પાલિ ત્રિપિટકનું સંકલન
૪. બૌદ્ધિ વાચનાઓ
૫. પાલિ ત્રિપિટકનું વર્ગીકરણ
૬. અભિધમ્મપિટકનું મહત્ત્વ
૭. સર્વાસ્તિવાદ સાહિત્ય
૮. બુદ્ધચરિતની સામગ્રીવિષયક ગ્રંથો
૯. બુદ્ધનો અનાત્મવાદ
૧૦. મહાયાન દર્શન
૧૧. દસ પારમિતીઓ અને ઉપપારમિતીઓ
૧૨. બુદ્ધનો અનાત્મવાદ
૧૩. વિનયના મુખ્ય નિયમો
૧૪. બુદ્ધિસંઘમાં વર્ષવાસ અને ઉપસ્થિતિનું મહત્ત્વ
૧૫. બૌદ્ધસંઘમાં પ્રવ્રજ્યા અને ઉપસંપ્રદાય
૧૬. બૌદ્ધસંઘમાં શિક્ષાવ્યવસ્થા
૧૭. આર્યદેવ અને માધ્યમિક સંપ્રદાય
૧૮. વસુબંધુનું જીવન અને કવન
૧૯. ધર્મકીર્તિ અને તેનું પ્રમાણ વાર્તિક
૨૦. નાગાર્જુન અને શૂન્યવાદ
૨૧. બુદ્ધઘોષનું જીવન અને કવન
૨૨. અનુપિટક સાહિત્ય—અટ્ઠકથાઓ
૨૩. પાલિમાં વંશ સાહિત્ય
૨૪. બૌદ્ધ ધર્મ અને અશોક

સૂચના.—પ્રશ્નપત્ર ૩ અને ૬ના વૈકલ્પિક વિષયના ગ્રુપની પસંદગીનો ક્રમ પરીક્ષાના આવેદનપત્રમાં પરીક્ષાર્થીઓ કરવો જરૂરી છે.

એમ.એ. ભાગ ૧ પાલિ (૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે)

મુખ્ય અને ગૌણ

પ્રશ્નપત્ર ૧ :

(અ) મહાવગ્ગો, અંધક પહેલો ... ૪૫ ગુણ

(બ) મહાવસો ૧થી ૪ ... ૪૫ ગુણ

(ક) પાઠયપુસ્તકમાંથી સામાન્ય ભાષાપરિચય ... ૧૦ ગુણ

મુખ્ય

પ્રશ્નપત્ર ૨ :

ભાષાશાસ્ત્ર : વ્યાકરણ અને પ્રાકૃત :

(અ) ભાષાશાસ્ત્રનું અધ્યયન :

Classification of Languages, Geneological and Morphological Indo–European Families, Place of Indo-Aryan, Old Middle and New Indo–Aryan and Main Features of M.I.A.

(બ) મધ્યયુગીન ભારતીય આર્ય ભાષાઓનું વ્યાકરણ : પાલિ, અર્ધમાગધી, માગધી, પૈશાચી ... ૪૦ ગુણ
ચૂ. પૈશાચી, શૌરસેની, મહારાષ્ટ્રી અને અપભ્રંશ વિશે ધ્વનિવિકાસ, નામરૂપ, સર્વનામરૂપ, કાલરૂપ અને કૃદંતોનો પરિચય.

અધ્યયન

(ક) પ્રાકૃત (૧) નાયાધમ્મકહાઓ ૨ થી ૪ તથા પઉમચરિયં વિમલસૂરિ, પર્વ ૧૫થી ૧૮, ... ૩૦ ગુણ
ભાષાભિમુખ અધ્યયન, અનુવાદ અને સંદર્ભ :

(૨) પ્રાકૃત ભાષાનાં સામાન્ય રૂપો પાઠયપુસ્તકમાંથી ઓળખવાં. ... ૧૦ ગુણ

અથવા

પ્રશ્નપત્ર ૩—ગ્રુપ ૧ :

(અ) પુગ્ગલપણ્ણત્તિ ... ૪૦ ગુણ

(બ) વિસુદ્ધિમગ્ગ, પ્રકરણ ૧૪—૨૩ ... ૬૦ ગુણ

અથવા

પ્રશ્નપત્ર ૩—ગ્રુપ ૨ :

બૌદ્ધસિદ્ધાંત : વિગતો પછી નક્કી કરવાની.

એમ.એ. ભાગ ૨ પાલિ (૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે)
મુખ્ય અને ગૌણ

પ્રશ્નપત્ર ૪ :

(અ) દીઘનિકાય સુત્ત ૧–૩ ... ૪૫ ગુણ

(બ) સુત્તનિપાત–ઉરગવગ્ગ અને ચૂળવગ્ગ ... ૪૫ ગુણ

(ક) પાઠ્યપુસ્તકોમાંથી સામાન્ય ભાષાપરિચય ... ૧૦ ગુણ

મુખ્ય

પ્રશ્નપત્ર ૫ :

સંસ્કૃત ભાષા પરિચય, પાલિમાંથી અનુવાદ અને પાલિમાં અનુવાદ :

(અ) સંસ્કૃત ભાષા પરિચય ... ૫૦ ગુણ

૧. બુદ્ધચરિતમ, સર્ગ ૧થી ૩–અશ્વઘોષ ... ૩૦ ગુણ

૨. પાઠ્યપુસ્તકમાંથી રૂપો ઓળખવાં ... ૧૦ ગુણ

૩. પરીક્ષામાં નીચેનાં રૂપો બનાવવા માટે પૂછવું : ... ૨૦ ગુણ

(અ) નામ : ૧. બાલક, કવિ, ભાનુ, ગૌનાં રૂપો

૨. બાલા, ગૌરી, વધૂ, માતૃનાં રૂપો

૩. અસ્મદ્, યુષ્મદ્, તદ્, સર્વ, અતદ્, ઇદમનાં રૂપો.

(બ) ક્રિયા : ૧. પ્રથમ ગણ ભૂ, ની, પા અને લભ્‌નાં દસે અલંકારનાં રૂપો

૨. ચતુર્થ ગણ—જન્, યુધ્; ષષ્ટ ગણ –ચુર્, કથ્ .

માન્‌નાં વર્તમાન, અનદ્યતન ભૂત, આજ્ઞાર્થ અને સામન્ય ભવિષ્યનાં રૂપો.

૩. દ્વિતીય ગણ—હન્, અસ્

તૃતીય ગણ—દા, ભી

પંચમ ગણ—આપ્, શક્

અષ્ટમ ગણ—તન, કૃ

નવમ ગણ—ગ્રહ—જ્ઞાનાં વર્તમાનકાળનાં રૂપો.

(ક) કૃદંત : વર્તમાન, કર્મણિ ભૂત, વિધ્યર્થ, હેત્વર્થ, સંબંધક ભૂત, પ્રેરક અને કર્મણિ પ્રયોગ.

સૂચિત ગ્રંથો

૧. "સંસ્કૃત માર્ગોપદેશિકા" : ભાંડારકર

૨. "સંસ્કૃત વ્યાકરણ પ્રવેશિકા" : બાબુરામ સક્સેના

૩. "સંસ્કૃત પાઠમાલા" : દામોદર સાતવળેકર

૪. "સંસ્કૃત પ્રવેશિકા" : કમલાશંકર ત્રિવેદી.

(બ) અપઠિત પાલિમાંથી ભાંષાતર ... ૨૫ ગુણ

(ક) પાલિમાં ભાષાંતર ... ૧૫ ગુણ

પ્રશ્નપત્ર ૬ :

(અ) શિલાલેખ અને ... ૪૦ ગુણ

(બ) શોધનિબંધ અથવા અનુવાદ અથવા પાલિ સાહિત્યનો ઇતિહાસ અથવા બૌદ્ધ ધર્મનો ઇતિહાસ. ... ૬૦ ગુણ

(અ) પાલિ—પ્રાકૃત શિલાલેખ : ... ૪૦ ગુણ

(1) Main Rock Edicts of Ashoka, 1--7 (All the versions)

(2) Hathi Gumpha Inscription of Kharvela.

(3) Nasik Cave Inscriptions of the time of Nahapana. Gautamiputra Satkarni and Pulumavi (as in the 7th paper of Prakrit, M.A.)

સૂચિત ગ્રંથો

૧. "અશોક કી ધર્મલિપિયાં" પ્રથમ ખંડ—ગૌરીશંકર ઓઝા

૨. "પ્રાચીન ભારતીય અભિલેખોં કા અધ્યયન"—વાસુદેવ ઉપાધ્યાય.

(બ) Translation to the extent of 50 pages of the prose ..60 marks

OR

(1) 500 verses of an untranslated Pali Text

OR

(2) Dissertation to the extent of 50 pages.

OR

(3) History of Pali literature.

OR

(4) History of Buddhism (Details will be given later on).

7. PERSIAN

F.Y.B.A. Examination, 1995

List of Text-books

F.Y.B.A. (Compulsory) :

1. **Poetry : Rubaiyat—i-Umar Khayyam (40)—Ram Naraian Beni Prasad.**
2. **Metres : Mutaqarib; Salim, Maqsur, Mahzuf (Muthamman).**
3. **Figures of Speech ; All Sannye—Lafzi connected with Tajnis.**
4. **Prose :**

   Sarguzasht—i—Musa Zordan
   By Fath Ali Akhunzada
   Translated by : Mirza Jafar Qarajadaghi.

PAPER I :

1. **Ghazaliya—i—Hafiz—(Selected 30 Ghazals)**
2. **Metres :**

   Hazai Muthamman Salim
   Ramal Muthamman Mahzuf.
3. **Figures of Speech :**

   Tahahul—i—Arefana; Husnut Talil; Muraatun Nazir; Talmih.

PAPER II :

Siyasat Nama
By Nizamul Mulk Tusi—Chapter 1 to 6.

PAPER VII : (Second Subsidiary)

1. **Relations between India & Iran through the ages.**

   Books recommended

   1. 'Iran No Chirag (Gujarati)'
      by Prof. Firoz Dawar.
   2. 'Iran & India though Ages'
      by Prof. F. Dawar.
   3. 'Iran—i—Bastan' by Hasan.
2. **Study of the following :**
   1. **Khusraw 2. Sa'adi 3. Faizi 4. Naziri 5. Khan—i—Khanan.**

Books recommended

1. Sher'ul Ajam by Shibli
2. Bzam--i--Taimuriyah : By Salahuddin
3. Bazm--i—Mamlukiyah : ,, ,,
4. Khan--i- Khanan by Dr. C. R. Naik.

S.Y.B.A. Examination, 1995

PAPER III :

1. Gulha-i-Adab--Omitting.
2. Prosody :
   1. Baha-i-Ramal Muthamman Makhbun Mahzuf
   2. Mudhare Muthamman Akhrab
   3. All the metres of F.Y.B.A.
3. Figures of Speech : Tashbib; Istelara; Ihani; Tarad-o-Aks.

PAPER IV :

Gulistan-i-Saadi -Chapters I & II.

PAPER V :

Mathnawi Form.

PAPER VII : (Second Subsidiary)

1. Indian Patronage to Persian Language & Literature.
2. Modern Persian Literature.

Book recommended

1. 'Bazm-i-Mamlukiya'—by Salahuddin.
2. 'Bazam-i-Taimuriya' ,,
3. 'Modern Persian Prose'—by Kamshad.
4. 'Post Revolution Persian Poetry'—by Munibur Rahman.
5. 'Sukhanwaran-i-Iran'—by Ishaque.

T.Y.B.A. Examination, 1995

PAPER VI :

Qasaid-i-Saadi

Edited by Bargir.

Qasida Nos. 8, 12, 14, 16, 24, 28.

PAPER VII :

Chapter Maqala

Chapter I & II

PAPER VIII :

Translation into Language of medium of Persian passages and verses and vice-verse.

PAPER IX :

Prosody :

1. Following metres in addition to the metres of F.Y.B.A. & S.Y.B.A. :
   1. Hazaj Muthamman Akhrab.
   2. Mujtath Muthamman Makhbun
   3. Khafif Musaddas Mahzuf Makhbun
2. Figures of Speech : Following Tajnis-i-Ma'nawi in addition to all Tajnis-i-Lafzi :
   1. Muthammilul Ziddayn
   2. Tazmeen
   3. Irsalul Misal
   4. Hashv.
3. Origin & Development of Persian language.

Books recommended

1. Tarikh-i-Adabiyat-i-Iran
   By Zabihulla Safa.
2. History of Persian literature
   Tr. by Dr. N. H. Ansari
3. Gujarati Ooper Arabi Farsi Ni Asar
   By Dr. C. R. Naik.

Grammar :

1. Use of Tenses
2. Use of Isafat
3. Prefixes & Suffixes
4. Relation of subject & verb

PAPER–X :

(a) History of the political and literary activities of Safawi period & Qachar period.

(b) An Essay in Persian on any topic from the prescribed literary period.

PAPER–XI : Essays in Persian.

PERSIAN—M.A. PART I -1995

PAPER–I : (Principal & Subordinate)

1. Gazaliya –i—Amir Khusraw (Selected)
2. Qasaid—i—Urfi (Selected)

PAPER-II : (Principal)

1. Armagan—i—Hijaz (Huzur—i - Haq only)
2. Makhzan—i—Asrar—By Nizami Ganjawi (Maqala 1 to 7 only)

PAPER—III : Translation.

PERSIAN—M.A. PART-II-1995

PAPER-IV : (Principal & Subordinate)

1. Sagar—Mohammed Hijazi
2. Anwar—i—Suhaili—by Kashifi.

PAPER–V : (Principal)

1. Akhlaq—i—Jalali—by Dawani (Last chapter only)
2. Haji Baba Isfahani.

PAPER–VI : Essays in Persian based on the prescribed texts.

8. URDU

Urdu F.Y.B.A. Examination-1995

PAPER-I :

1. Intekhab—i—Hali
   By Sifarish Husain—Maktaba—i—Jamea.
2. Rooh—i—Chakbast —Ram Narayanlal.

PAPER-II :

(i) Intekhab-i-Mazamin—i—Sir Saiyed
Edited by Anwar Siddiqui.

(ii) Nazir Ahmed Ki Kahani.....
By Mirza Farhatullah Beg,
Education Publishers, Aligarh.

PAPER-VII (Second Subsidiary) :

1. Influence of Urdu—Persian literature on Gujarati language and literature.
2. Development of Urdu literature in Gujarat.

Books recommended

1. Gujarati Ooper Arabi Farsi Ni Asar (Gujarati)
   By Dr. C. R. Naik.
2. Sukhanwaran—i—Gujarat
   By Zahiruddin Madani

Urdu S.Y.B.A. Examination, 1995

PAPER-III :

Sauda Ka Tafsili Mutalea,
Intekhab—i—Sauda
By Sharib Rudelwi—Urdu Academy, Delhi.

PAPER-IV :

Inshaiya Ka Tafsili Mutalea
Urdu Essays
Dr. Madani (Jamea)

PAPER-V (Special) :

Urdu Adab Ki Tareekh
(Ibteda se Wali Tak)

Books recommended

1. Sukhanwaran–i–Gujarat By Zahiruddin Madani
2. Tareekh–i–Adab–i–Urdu By Jameel Jalebi.
3. Dakhni Adab Ki Mukhtasar Tareekh By Maslruddin Hashemi
4. Hind Aryavee Aur Hindi Tr. by Ateeq Ahmed.

PAPER VII (Second Subsidiary) :

1. Influence of Islamic Civilisation on Indian Culture & Society
2. Contribution of Hindus to Urdu Literature.
3. Contribution of Urdu Towards Propagation of other Religious besides Islam.

Reference Books

1. Hindustani Tahzib Per Islami Tahzib Ka Asar By Dr. Tarachand.
2. Hinduon Mein Urdu By Rafiq M.
3. Islam Ke Ilawa Digar Mazahib Ki Tarvij–o–Isha'at Mein Urdu Ka Hissa. By Dr. Uzair.
4. Hindustani Mua'asara Ahd–i–Wusta Mein. By Kunwar Mohammed Ashraf.

Urdu T.Y.B.A. Examination–1995

PAPER–VI :

Tareekh–i–Adah–i–Urdu, Shemali Hind Mein
(Ibteda se 1857 Tak)

Books recommended

1. Tareekh–i–Adabii–Urdu by Saksena
2. Urdu Adab Ki Tareekh By Aejaz Husain
3. Urdu Adab Ki Tanqeedi Tareekh By Ehtesham Husain
4. Urdu Adab Ki Tareekh (Nazm) by Aasim
5. Urdu Adab Ki Ek Sadi by Saiyed Abdullah.

PAPER–VII : Lisaniyat

Books recommended

1. Hindustani Lisaniyat By Dr. Zor.
2. Urdu mein Lisani Tehqiq By A. S. Dalvi.
3. Kefiya By Pt. Kaifi.
4. Vazhe Istelahat By V. Salim.
5. Qawaid–e–Urdu By Dr. A. Haq.

PAPER–VIII : Tanqeed.

Reference Books

1. Urdu Tanqeed Ka Irteqa
   By Ebadat Barelwi.
2. Jadid Urdu Tanqeed, Usul Aur Nazariyah.
   By Sharif Rudelvi
3. Urdu Tanqeed Par Ek Nazar
   By Kalimuddin Ahmed
4. Adab Ka Tanqeedi Mutalea
   By Salam Sandelwi
5. Tanqeedi Nazariyat—I, II
   By Ehtesham Husain
6. Introduction to the Study of Literature
   By Hudson.

PAPER—IX :

Translation, Preci writing, Essay, Comprehension etc....

Reference Books

1. Tarjume Ki Riwayat Aur Fun By Qamar Raees
2. Jadeed Urdu Adab By Mohammed Husain

PAPER—X :

1. Mathnawi–i–Sahrul Bayan By Amir Hasan
2. Bagh–o–Bahar By Mir Amman.

PAPER–XI :

Essays :

Topics as follows

1. Urdu Adab Qutub Shahi Daur Mein
2. Urdu Adab Adil Shahi Daur Mein
3. Gujarat Mein Urdu
4. Dakani Gazal
5. Urdu Dastan
6. Fort William College
7. Urdu Gazal
8. Urdu Gasidah
9. Urdu Mathnawi
10. Urdu Afsana
11. Urdu Novel
12. Urdu Ruba'ee
13. Urdu Adab Mein Swaneh Nigari
14. Dabistan–e–Sir Saiyed
15. Lucknow Ka Dabistan–e–Shaeri
16. Dilli Ka Dabistan–e–Shaeri
17. Urdu Mein Tanqeed
18. Urdu Mein Tan–o–Mazah
19. Urdu Shaeri Mein Ta'iniyat
20. Urdu Drama
21. Urdu Mein Khutoot Nigari
22. Jadeed Urdu Shaeri
23. Urdu Marshiyah
24. Urdu Mein Taraqqi Passand Tahrik

URDU M.A. PART I–1995

PAPER-I : (Principal & Subordinate)

1. Sinaf–i–Afsana Aur Urdu Ke Tera Afsane by Ajjar Parvez
2. Krishna Chandra Aur Unke Afsane

PAPER-II : Principal

1. Intekhab–i–Wali
2. Abe Hayat

PAPER-III :

Study of origin structure & modern trends of Urdu language & its principal forms.

Books recommended

1. Hindustani Lisaniyat By Dr. Zor.
2. Kaifiya By Pandit Kaifi
3. Dilli Ka Dabistan–i–Shaeri By N. H. Hashemi
4. Lucknow Ka Dabistani–Shaeri By Dr. A. D. Siddiqui
5. Punjab Mein Urdu By Prof. Shirani
6. Dakni Adab Ki Tareekh By Dr. Zor.
7. Hamari Shaeri By M. D. Rizwi
8. Jadeed Urdu Adab By Mohammed Husain
9. Urdu Shaeri Ka Fikri Pas Manzar By Dr. M. Husain
10. Urdu Shaeri Ka Samaji Pas Manzar By Ejaz Husain

URDU M.A. PART II–1995

PAPER-VI : (Principal & Subordinate)

1. Atesh–i–Gul By Jigar
2. Chirag Tale By Mushtaq Ahmed Yusufi

PAPER-V : (Principal)

1. Ash'ar–i–Momin–A.M. Bedil, Ram Narayanlal.
2. Muqaddamai–Sher–o–Shaeri by Hali.

PAPER-VI :

1. Mathnawi Sinaf Ka Mutalea
2. Gulzar–i–Naseem

9 ARABIC

F.Y.B.A. Examination–1995

F.Y.B.A. (Compulsory) :

Poetry (a) Intekhab-i-Ashiya

(b) Grammar : Murakkabatus Tausifiya

Murakkabatus Izafiya

Al Jumlat Ul Ismaiya

Prose (c) Following lessons from Manthurat Min Adabil Arab By H. RABE NADVI.

1. Tathirul Qiran
2. Khitab al Quran
3. Fi Sabil al Deen
4. Al E'teraf bin Ne'mat
5. Jude 'Erabi
6. Tijarat el Rabeha
7. Umar bin Abdul Aziz.

(d) Surat al Naba' min Quran

(e) Translation of unseen Arabic passage into language of medium.

F.Y.B.A.

PAPER–I Poetry : Mulallaqa–e–Zuhayt

MAZI

MUZARE

MUSTABIL

MAZI QARIB

MAZI BA'EED.

Translation of unseen Arabic verses.

PAPER-II :

Prose : Mukhtarat min Adabil Arab—Part—I

By Adul Hasan Nadwi.

Following Lessons :

- JAMAME UL KALIM
- AL QAMIS AL AHMAR
- Fi Sabil es Se'adat Wal Qaqin
- WAFAT SULTAN SALAHUDDIN AL AYUBI
- SAIYED AL TABE'EEN
- AL ZUIMO MUAZZIN BE KHARAB AL UMRAN
- AHL AL TABAQAT AL ULYAMIN AL UMMAT
- AL KOKHWAL QASR.
- Translation of unseen Arabic prose into medium of instruction.
- Reproduction.

S.Y.B.A. Examination—1995

PAPER-III :

(a) HIMASA ABU TAMMAM—BABUL ADAB only.

(b) Translation of unseen Arabic verses.

(c) Reproducton.

PAPER-IV :

MANTHURAT MIN ADABIL ARAB

By : Mohammed Rabe Nadwi

Following lessons :

- KALEMAT NUSH LIL MUSLEMEEN
- ADUWWAN YUSALEMAN
- BAGHDAD
- ABU HANIFA AN NOMAN
- SA'AT MAUDAYL
- AKHIR-O-MAQTUL LIL HUJJAJ
- FI SABILID DIN
- JABIR HARB I & II.

(a) Translation of unseen Arabic prose.

(b) Reproduction.

PAPER--V :

(a) Development of :

AL ULUMUSH SHARRIYA IN Ummayid & Abbaside periods.

(b) Translation of unseen Arabic prose & poetry into language of medium.

(c) Translation into Arabic of prose passage.

T.Y.B.A. Examination 1995

PAPER-VI : DIWAN—I—MUTANABBI
QAFIYA BA ONLY

PAPER-VII : QALILA WA DIMNA
IBN AL MUQAFFA
ABDUL ASAD WAL THAUR
BABUL QIRD WAL GIRAM

PAPER-VIII : (a) History of Arabic literature.
UMAIYA PERIOD

(b) Essay to be written in Arabic on the topics covered in the above prescribed period.

PAPER-IX : Modern Arabic poetry.

PAPER-X : Translation of unseen prose & poetry in the language of medium and translation of passages into Arabic.

PAPER-XI : Essays :
—NUHDAT AL SHER FIL JAHILIYA
—KHASAIS AL SHER AL JAHILI
—ASHAR SHOARA AL JAHILIYA
—AL NISA AL SHAWAIR
—AL ULUM AL SHARAIYA FIL ASRIL UMAWI WL ABBASI
—SEDARA AL SIYASAT
—FUHUL SHOARA AL ASR AL UMAVI
—SHOARA AL GARAL

10. SINDHI

(In force from June, 1995)

Syllabus, List of the Books and Scheme of marks in **SINDHI subject at** various examinations :

F.Y.B.A. SINDHI--1995 Examination

Paper I : Poetry

Books prescribed

1. "SHEERIN SHAIR" by Kishinchand "Besas" ... **40 marks**
2. "ROLU ADAZ" by Hari Dilgir ... **40 marks**
3. Figures of Speech. ... 20 marks

Paper II : Pros .

Books prescribed

1. BANTREEN SINDHI KAHANYOON (1st Fifteen Stories) Edited by Popati Hirachandani, Published by Gujarat Sindhi Academay .. **40 marks**
2. BE-DAGH DEVTA (Novel) by Anand Tahilramani. .. **40 marks**
3. Idioms and Proverbs arising out of the text.

Single Prose : "Bhin Bhin Sugandhi Gul" by Kamla Hiranand.

S.Y.B.A. SINDHI—1995 Examination

Paper III : Poetry.

Books prescribed

1. "Virhange Khan Poe jo Sindhi Shair Ed. by Dr. H. J. Sadarnagani, (Published by Sahitya Academi N. Delhi) (From Lekhra) Aziz to Hari Dilgir). ..**50 marks**
2. Sur Lila Chanesar (Shah Lalit) Ed. by Chetan Mariwala.

Paper IV : Prose.

Books prescribed

1. "Guda Gudyoon" (Full length Drama) by Lekhai Khilani.
2. "Choond Sindhi Mazmoona", Ed. by Kirat Babani, (Published : Sahitya Akadmi, N. Delhi) (Second Edition).

Paper V : History of Sindhi Literature upto 1947.

Books recommended

1. History of Sindhi Literature (English) by L. H. Ajmani.
2. Sindhi Adab ji Tarikh (Sindhi), by L. H. Ajmani, tr. Hiro Shemkani. (Both Books published by Sahitya Akadami, N. Delhi).
3. SINDHI NASUR JI TARIKH by M. U. Malkani.
4. Sindhi Nazn di Tarikh : by Rilo Ruchandani. Second subsidiary Simple Prose.

Book prescribed

"TUNHJA MUNHJA TAJURBA" by Ram Panjwoni.

T.Y.B.A.

Paper VI : Old Poetry :

1. Qaaf Qadan jo Kalan, by Hiro Thakkar.
2. "Sami a ja Choond Slok", Ed. by B. H. Nagrani. (Published : Sahitya Akadeni N. Delhi).

Paper VII : Principles of Literature.

Books recommended

1. Sahit ja Siddhant : E. A. Anand Khermani.
2. Adabi Usool, by M. U. Malkani.
3. Theory of Literature (Eng.) by Hudson.

Paper VIII : Special Branch of Literature.

"Short Story"

"Choond Sindhi Kahanyoen Part II Ed. Krishn Khaiwani und others Published by Sahitya Akademi, N. Delhi.

Paper IX : General Grammar and Suntax.
(With spl. reference to the pecularities of Sindhi Grammar and Phonetics).

Books recommended

1. Sindhi Boliaji Tarikh, by Berumal Advani (Related Two Chapters).
2. Elementry Principles of Philosophy :
   (*a*) "Bhasha Shastra", by Popati Hiranandani.
   (*b*) "Ilm Lisan ain Sindhi Zaban", by Ali Nawaz Hajan Khan Zatoi.

Paper X : History of Sindhi Literature from 1947 to 1980.
With spl. study of Poetry, Fiction & Drama.

Books recommended

1. "Virhange Khan Pol ja Sindhi Sahitya jo Jaizo", by M. U. Maikani.
2. "Sindhi Sahitya ka Ithas", Sindhi Devnagri, by M. K. Jetay.
3. "Chond Sindhi Skhir", Edited by H. I. Sadarangani (Preface only) published by Sahitya Akademi, New Delhi.
4. "Sindhi Kahani, Natak ain Tengeed" by A. J. Uttam.

PAPER XI : Essay writing by students on various literary topics 20 (twenty) subjects suggested as follows :

1. Sahitya ain Samjaj
2. Sohitya ain Bigoon Kalaoon
3. Sindhi Lok Kala
4. Sahitya ain Yatharthvad
5. Sahitya ain Manovidyan
6. Naoon ain adab
7. Sindhi Nagur ji Osar
8. Sanitya ain Zindagi
9. Narayan Shyam ji Shairi
10. Shah Lalit Alamjin Shair
11. Sindhia joon stree lekh-kaoon
12. Sachai Sarmast
13. Sindhi Ekank Jo Abo M. D. Malkani
14. Ram Panjwani
15. Samia je slokan joon Kalatmak Khoobiyoon
16. Sindhi Kahania jo vikas
17. Sindhi Sahitya Men Tangeed ji Osar
18. Taragi—Pasand Sahitya
19. Sindhi Shairia Men Tajurba
20. Bevas ji Shairi.

SINDHI—M.A. PART I & II—1995

PAPER—I : (Modern Prose).

Books prescribed

1. "Khahi-a-je-Chantaral" (Novel) by Shyam Jaisinghani.
2. "Sagvo-ee Sawal" (Collection of Short stories) by Iswar Chandor.
3. "Cholo Munhiji Chik Men", (Autobiography) by Hari Dilgir.

PAPER II : Medevial Poetry :

1. "Choond Sindhi Shair" Edited by Ram Panjwani, published by Sahitya Akademi—N. Delhi. (poets to be studied : Bedil, Bekas, Sangi, Dalpat).
2. "Rohal jo Kalam"

PAPER III : Principles of Poetics—(Indian Prosody). .. 80 marks
Prosody. .. 20 marks

Recommended Books

1. "Panj Ganj" by Thamatmal Bhavnamani.
2. "Fan-e-Shairi", by Inder Bhojwani.
3. "Vado Sindhi Viyakaran", by Satramdas Sail.
4. "Kavya Shastra", (Hindi) by Dr. Bhagirath Mishra.

PAPER VI : History of Sindhi Literature upto 1980 with special reference and detailed study of :

(1) Sachal, (2) Narayan Shyam, (3) Kauromal Kabilnani, (4) Lalchand Amardinomal.

Recommended Books

1. "History of Sindhi Literature", (Eng.) and (Sindhi) by L. H. Ajwani.
2. "Sindhi Nasur ji Tarikh", by M. U. Malhani.
3. "Sindhi Sahitya jo Ithas", (in Devnagri Sindhi) by M. K. Jetley.
4. "Sachal (Study)", by K. B. Adwani.
5. "Shair Shiyam", Ed. by Harish Vaswani.
6. "Narayanan Shyam --his Abhyas", by Bhagwandas Daultani 'Hosh'.
7. "Jiwan Thankyoon", by Lal Pushp.

M.A. PART-II

PAPER V—Modern Poetry :

1. "Chaliha Chahater" by Harish Vaswani.
2. "Bahi-ja Varisa" by M. Kamal.
3. "Vasan Sanda Vesa", by Krishn Rahi.
4. "Atoon Sun", by Namdev Tarachandani.

PAPER VI : Theory of Literature & Principles of Literary Criticism.

Topics prescribed as under :

Theory of Literature :

(*a*) Nature :

(1) Literature as intiation/truth.

(2) Literature as expression of emotion.

(3) Literature as expression of human personality.

(4) Literature as a special use of Language.

(*b*) Function : Aestheticism–Morality and Instruction.

Functions of Literary Criticism :

(1) Explication.

(2) Analysis.

(3) Evaluation.

Approaches to Literary Criticism :

(1) Moralistic

(2) Sociological.

(3) Psychological.

(4) Formatistic.

(5) Biographical.

Principles of Literary Criticism :

(1) Classicism & Romanticism.

(2) Symbolism.

(3) Modernism.

Books recommended

1. Introduction to the Study of Literature (English) by Hudson.
2. Theory of Literature (English)—Warren and Welleck.
3. Principles of Literary Criticism (English) by I. A. Richards.
4. Five Approaches of Literary Criticism (English) by Wilbur S. Scott.
5. Sahit Ja Siddant Ed. by Anand Khemani.

PAPER VII : Modern Prose—Drama and Essays.

Books Prescribed

1. "Bahtreen Sindhi Natak" Ed. by M. Kamal.
2. "Bahtreen Sindhi Maemeoua" Ed. by Hiro Thakur.

Both books published by Guiarat Sindhi Academy, Ahmedabad.

PAPER VIII : Special Study of an author : Shah Latif.

With Special reference to his following six suas :

1. Sur Kalyan.
2. Sur Ramkaali.
3. Sur Sarang.
4. Sur Suhni.
5. Sur Marui.
6. Sur Khambhat.

Books recommended

1. "Shah jo Risalo" (Three Volumes) by H. M. Gurbaxani.
2. "Mugadam-e-Latifi" by H. M. Gurbaxani.
3. "Shah jo Risalo'," by K. B. Advani.
4. "Shah Joon Soormyoon", by Narainda Bhambhani.
5. "Life and Works of Shah Latif" (English) by Motilal Jotwani.

મરાઠી

મરાઠી વિષયની ૧૯૯૫ની પરીક્ષાઓ માટેનાં પાઠ્યપુસ્તકોની યાદી

ફર્સ્ટ બી.એ. મરાઠી (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

પેપર ૧ (Poetry)

૧. કુલરાણી બાળક વિચિ કવિતા સંપાદક : કુસુમાગ્રજ, પ્રકાશન : કોન્ટિનેન્ટલ

૨. પાણપેઢી—કવિ—યશવંત

પેપર ૨ (Prose)

૧. "સ્મૃતિચિત્રે—લે. લક્ષ્મીબાઈ દિપક (સંક્ષિપ્ત આવૃત્તિ)

૨. ગઢ આલા પણ સિહ ગેલા (લેખક—હ. ના. આપ્ટે)

ફર્સ્ટ બી.એ. (સેકન્ડ સબસિડિયરી) પેપર ૭

૧. મરાઠી સાહિત્ય દર્શન ભાગ ૧ : ના. શ્રી. ફડકે, અ. વિ. ગુહ પ્રકાશન.

સેકન્ડ બી.એ. મરાઠી (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

પેપર ૩ (Poetry)

૧. પીપળપાન : કવિ ગોવિંદાગ્રજ, પ્રકાશન—કોન્ટિનેન્ટલ

૨. વિદૂષક : કવિ : મંગેશ પાંડગાંવકર

પેપર ૪ (Prose)

૧. રાયગડાલા જેવહા જાગ યેતે : વસંત કાનેટકર

૨. રણાંગણ : લે. વિશ્રામ બેડેકર

પેપર ૫ (History of Marathi Literature)

સેકન્ડ બી.એ. (સેકન્ડ સબસિડિયરી) પેપર ૭—પાંઠરેકેસ હિરવીમને—લે. વિ. દ. ઘાટે

થર્ડ બી.એ. (૧૯૯૫)ની પરીક્ષા માટે

પેપર ૬—History of Marathi Literature from 1880 A.D. to 1930 A.D. be continued.

પેપર ૭—Marathi Language, its development and Modern form to be continued.

પેપર ૮—Principles of Literature to be continued.

પેપર ૯—Essay, Translation, comprehension etc. to be continued.

પેપર ૧૦—Three Texts :

૧. વિચાર સૌંદર્ય : વા. મ. જોષી, વ્હીનસ પ્રકાશન, પૂને

૨. મનોગતે : વિ. હ. ઘાટે, મોજ પ્રકાશન, મુંબઈ

૩. તુઝે આહે તુજપાશી (નાટક) : લે. પુ. દેશપાંડે

પેપર ૧૧—Essay.

પરિશિષ્ટ "બ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૨)

SOCIOLOGY

AMENDMENTS IN SOCIOLOGY COURSE AT FIRST B.A., SECOND B.A. AND THIRD B.A.

(In force from June 1994)

(૧) પ્રથમ વર્ષ બી.એ.

પેપર ૧, મુદ્દા ૩ (ii) અને (iii) Social Conformity and Social Deviation Drop કરવું.

(૨) દ્વિતીય વર્ષ બી.એ.

પેપર ૩, મુદ્દા નં. ૧માં Social conformity meaning and causes અને Social Meaning and Factors Facilitating Deviation ઉમેરવા.

મુદ્દા નં. ૫માં Problems of Womenમાં માત્ર Social Problems રાખવા જેમાં Dowry, Suicide, Violence and Prostitutionનો સમાવેશ કરવો.

(૩) તૃતીય વર્ષ બી.એ.

પેપર ૬ : An Introduction to Research Methods and Statistical Analysisનું પેપર ચાલુ રાખવું.

મુદ્દા ૪માં (c) and (d) માત્ર Mailed Questionnaire and Interviewing રાખવું (બાકીના મુદ્દા કાઢી નાખવા).

પેપર ૭ : મુદ્દો (૧) ઉમેરવો :

1. Concept of Sociological theory and its Characteristics
2. Auguste Comte
3. Karl Marx
4. Max Weber
5. C. H. Cooley
6. M. N. Srinivas

} Appendix I

પેપર ૮ : Social Psychology પેપર ચાલુ રાખવું.

માત્ર મુદ્દા નં. ૪ માંથી Attitude Measurement કાઢી નાખવું.

OR

પેપર ૮ : Women and Societyનું પેપર દાખલ કરવું (કોર્સ સામેલ છે Appendix II).

પેપર ૯ : Social Change in Modern India મુદ્દો (૨) કાઢી નાખવો.

મુદ્દા નં. ૩માંથી Rural and Urban Communities કાઢી નાખવું.

પેપર ૧૦ : Rural Sociology in India પેપર કાઢી નાખવું.

India's Urban Society ચાલુ રાખવું.

મુદ્દા નં. ૬ : ગીચતા, અપરાધ, વેશ્યા વ્યવસાય, ભિક્ષાવૃત્તિ, રહેઠાણોની તંગી, ગંદા વસવાટો.

પેપર ૧૧ : Social Demography and Family Planning in India (ચાલુ રાખવું)
Section-Iમાં મુદ્દા નં. (૬) કાઢી નાખવો

OR

Essayનું પેપર ચાલુ રાખવું
નવા પેપર્સ અને ટોપિકના મુદ્દા ઉમેરવા અને જૂના કાઢી નાખવા.

SOCIOLOGY PAPER VII AT THIRD B.A.

2. **Auguste Comte** : Introduction, Law of three stages, classification of Sciences, Positivism, Social statics and social dynamics, Plan of Social reconstruction, contribution of Comte.

3. **Karl Marx** : Introduction, Historical materialism, Dialectical materialism, Theory of surplus value, class struggle, Alienation of labour contribution of Marx.

4. **Max Weber** : Introduction, Social Action, Ideal type, concept of Authority, Protestant ethics and capitalism, Bureaucracy, contribution of Max Weber.

5. **C. H. Cooley** : Introduction, Individual and society, Looking glass self, primary group, contribution of C. H. Cooley.

6. **M. N. Srinivas** : Introduction, caste and varna, Sanskritisation, Westernisation, Contribution of M. N. Srinivas.

Recommended books

1. Aron Raymand : Main Points in Sociological Thought Vol. 1.
2. Tima Shaff N. : Sociological Theory—Its Nature and Growth.
3. Vine Wilson Margaret : An Introduction to Sociological Theory.
4. Zeitlin Irving M. : Ideology and the Development of Sociological Theory.
5. Nisbet Robert A : Makers of Modern Social Science.
6. Coser and Rosenberg : Sociological Theory.
7. Srinivas M. N. : Caste in Modern India.
8. Srinivas M. N. : Social Change in Modern India.

PAPER VIII :

Women and Society

1. **Necessity for studying women :**
2. **Theories reading sex-roles :**

   (a) Biological (b) Psychological (c) Sociological
3. **Trends in women's movement :**

   (a) Liberal Feminism (b) Radical Feminism (c) Social feminism.
4. **Indian women's formal status (After Independence)**

   (a) Legal (b) Political (c) Economics (d) Social (e) Educational.
5. **Contemporary problems and issues :**

   (a) Obstacles to implementation of legal provisions

   (b) Obstacles to political participation

   (c) Health problems of women

   (d) Economics problems of working women :

      1. Dual role

      2. Women & Development.

   (e) Educational problems of women.

Recommended Books

1. **Oakley Ann—Sex, Gender and Society : Harper and Row, New York, 1972.**
2. **Julief Mitchell—Women's Estate.**
3. **Ruby Rohrlich Leurift—Women Cross Culturally Change and Challenge, Mouton Pub. The Hbgue, 1975.**
4. **Shifts in Occupational Participation, 1961—71 Ashok Mitra, Lalit Pathak, Shekhar Mukharjee, I.C.S.S.R., Abhinay Prakashan, Delhi.**
5. **Towards Equality : Report of the Committee on Status of Women in India Dept of Social Welfare, 1975.**
6. **Ashoka Mitra—Implications of Declining Sex Ratio in Indian Population, Allied Publication, 1979.**
7. **Indian Women : Devki Jain, Publication Division, Ministry of Information and Broadcasting, Govt. of India, 1975.**
8. **Nanda B. R.—Indian Women : From Purdah to Modernity Vikas Publishing House, 1976.**
9. **Kapur Premila, Marriage and the Working Women in India—Vikas Publications, New Delhi—1970.**
10. **Maria Mies—Indian Women and Patriarchy Concept Pub. Co., New Delhi, 1980.**
11. **Wadley Susan and Jacobson—Women in India, South Asia Books, 1977.**

ગુજરાતી

ગુજરાતી :

૧. ડૉ. નીરા દેસાઈ, 'ભારતીય સ્ત્રીનો પલટાતો દરજ્જો'—આર. આર. શેઠની કું., ૧૯૭૪
૨. એવલિન રીડ, 'સ્ત્રી વિમુક્તિની સમસ્યાઓ'- સમાજવિજ્ઞાનમાળા
૩. ડૉ. નીરા દેસાઈ, 'દહેજની સમસ્યા'--પરિચય પુસ્તિકા
૪. ડૉ. કલ્પના શાહ--'સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રી જીવન' (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ).

સમાજશાસ્ત્ર

તૃતીય વર્ષ બી.એ. નિબંધ

૧. ભારતને લક્ષમાં રાખી વિકસતા દેશોમાં સામાજિક સંશોધનનું મહત્ત્વ
૨. આગસ્ત કોન્ટે—એક સમાજશાસ્ત્રી તરીકે
૩. કાર્લ માર્ક્સ--એક સમાજશાસ્ત્રી તરીકે
૪. મેકસવેબર—એક સમાજશાસ્ત્રી તરીકે
૫. સી. એચ. દૂબે—એક સમાજશાસ્ત્રી તરીકે
૬. એમ. એન. શ્રીનિવાસ—એક સમાજશાસ્ત્રી તરીકે
૭. પ્રેરણા
૮. મનોવલણો—સ્વરૂપ અને ઘડતર
૯. નેતૃત્વ
૧૦. ટોળા વર્તન
૧૧. લોકમત ઘડતર અને પરિવર્તન
૧૨. સ્ત્રી ચળવળના પ્રવાહો
૧૩. સ્વતંત્ર ભારતમાં સ્ત્રીનો દરજ્જો
૧૪. સ્ત્રીઓની સમસ્યાઓ
૧૫. આઝાદી પછી પરિવર્તિત ગ્રામ સમાજ
૧૬. સ્વાતંત્ર્યોત્તર જ્ઞાતિનું પલટાતું સ્વરૂપ
૧૭. શહેરી કુટુંબમાં થઈ રહેલું પરિવર્તન
૧૮. ગંદા વસવાટો
૧૯. ભારતીય નગરોનું સ્વરૂપ અને પ્રકારો
૨૦. ભારતની શહેરી સમસ્યાઓ
૨૧. શહેરીકરણ
૨૨. ભારતની અતિવસ્તીની સમસ્યા
૨૩. ભારતમાં કુટુંબનિયોજન કાર્યક્રમ.

પરિશિષ્ટ "અ"
ક્રમાંક ૨(૩)

HISTORY

FIRST B A.

(New Course in force from June, 1994).

PAPER—I : Ancient India (From Indus valley civilization to 647 A. D.)

OR

PAPER—I : Ancient Greece.

1. Indus Valley Civilization : Town Planning–Religion Society—Culture and Economic Life; its importance and Contribution.
2. (a) The Vedic Age : Characteristics of the Vedic Age; Society and Culture; Literature.

   (b) The Post Vedic Age : Main features, Emergence of Buddha and Mahavir as a Reformers : Effects of Alexanders Invasion.
3. India on the eve of the Establishment of Mauryan Dynesty : The Mauryan Empire–Chandragupta and Ashok as Rulers. Mauryan Administration.
4. Post Mauryan Period ; Pushyamitra Shunga : Kanishka First.
5. The South in Ancient India ; Culture Contribution of the satvahans (Anehras) Chalukyas and Vakatakas. The Sangam Literature.
6. The Gupta Age (320 to 467/8) Chandragupta and Samudragupta—Chandragupta–II Cultural achievements of the Guptas.
7. The Age of Harshavardhan. The Political and cultural achievements of Harshavardhan.
8. Contribution of Fa-hein and Hiuen Tsang.
9. Indian Heritage : Education Literature—Arts and Science.

Books for Reference

1. Majumdar R. C. (Ed) : The History and Culture of the Indian People Vols. I–III
2. Nilkanth Shastri (KA) : History of India Part—I
   (1) Ancient India
   (2) History of South India.

3. Panikkar K. M : A Survey of Indian History
4. Rapson, E : The cambridge History of India, Vol. I, III
5. Raychaudhary, H : Political History of Ancient India.
6. Sathianathaier, R : A Political and Cultural History of India Vol. I
7. Tripathi, R. S. : (1) Ancient India
(2) Cultural Heritage of India I, III
8. Mukerjee R. K. : Chandragupta Maurya and his Times.
9. Mukerjee R. K. : (1) Hindu Civilization
(2) Ancient India Education
(3) The Gupta Empire
(4) Harsha
10. Kulkarni Chidambara : Ancient Indian History and Culture.
11. Dalvi D. A. & others : History and Culture of Ancient India.

ગુજરાતી :

૧. ડૉ. શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ ગં. : પ્રાચીન ભારત ભાગ ૧
૨. પરીખ ૨. છો. અને શાસ્ત્રી : મૌર્યકાલથી ગુપ્તકાલ—પ્રાચીન ભારત ભાગ ૧, ૨, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. પરમાર થોમસ : ભારતીય સંસ્કૃતિની ઝલક (પ્રાચીન યુગ)
૪. ધ્રુવ આનંદશંકર બાપુભાઈ : ધર્મવર્ણન
૫. શાસ્ત્રી ડૉ. હરિપ્રસાદ : હડપ્પા ને મોહે-જો-દડો (૧૯૫૨)
૬. પંચોલી મનુભાઈ : આપણો વારસો અને વૈભવ ખંડ-૧
૭. પરીખ પી. સી. ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઈતિહાસ
૮. શાસ્ત્રિક જયેન્દ્ર : ભારતના વિદ્યમાન ધર્મો—ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૯. મજમુદાર આર. જી. : ગુપ્ત કાલીન ભારત—ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૧૦. ડૉ. સુમનબહેન પંડ્યા : ભારતનો આદ્ય ઈતિહાસ—ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.

હિન્દી :

૧. ગોયલ શ્રીરામ : હર્ષ શિલાદિત્ય
૨. ડૉ. રમાશંકર ત્રિપાઠી : પ્રાચીન ભારત કા ઈતિહાસ.

PAPER—I :

Ancient Greece

1. Influence of Geography factors on the making of history of Greece.
2. Aegean and Mycenaeian Civilizations.
3. The Homeric Age—Projanwar—Political and Social Organizations.

4. The Expansion of Greece—Cavses and character of Greek Colonization—Growth of Trade and Maritime Enterprise.
5. Sparta—Constitution—Internal Development of Sparta and Social—Institutions.
6. Athens—Ionic Tribes—Dracon's Code—The Legislation of Solon and the foundation of Democracy.
7. Athens under Pisistratus Hipparchus and Hippias Reforms of clesthenes.
8. Greece—Persian Wars : Cavses : Battles of Marathon—Thermopylae—Salamis and Plateea—Themostocles effects of war
9. Athens under pericles : Completion of the Athenian Democracy—The Imperialism of Pericles—Intellectual and Cultural Growth—Importance of Periclean Age.
10. The Paloponnesian Wars : Causes and effects; Decline of the Athenian Empire.
11. Rise of Macedonia : Achievements of Philip-II—Alexander—his conquest—estimate of his achievements.
12. Spread of Hellenism—Greek influence on pone.
14. The Greek Heritage.

Books for Reference

1. Botsford : A History of Greece
2. Will Durant : The life of Greece
3. Bury J. B. : History of Greece
4. Breasted : The Conqrest of Civilization
5. Livingstone : The Legucy of Greece (Edited)
6. Omen : History of Greece
7. Grant : Greece in the Age of Pericles
8. Robinson : History of Greece.
9. Sinnigen William G. : Ancient History from Prehistoric & Robinson Churles A. R. to the Death of Justinian
10. Ling Roger : The Greek world.

૧૧. ચંદ્રકાન્ત પટેલ : ગ્રીસનો ઇતિહાસ (ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ).

PAPER-II :

Modern World (Renaissance to UN)

1. Renaissance : Meaning, Factors leading to it and its impact.
2. Reformation : Factors leading to it and its impact.
3. Geographical discoveries.
4. American War of Independence—causes and results.

5. French Revolution : its causes and results.
6. Industrial Revolution : its causes and effects.
7. Meiji restoration and emergence of Japan as a modern state.
8. First World War : causes and results.
9. Russian Revolution 1977, causes and effects.
10. Factors leading to World War-II—causes and effects.
11. Efforts to establish world peace :
    (a) League of Nations its objectives achievements and failure.
    (b) U. N. : objectives and peace-keeping role upto-1960.

Books for Reference

1. Weach W. N. : History of the world
2. Davis A. H. : An outline History of world.
3. Kotehbey C. D. M. : A History of Modarn Time from 1789.
4. Palmer R. R. : A History of the modern world.
5. Platt Nathaniel and Drummond Muriel J. : Our world
6 Gupta R. S. : History of the modern China.
7. Honging Richard : Modern World History the eash way.

સંદર્ભગ્રંથો (ગુજરાતી)

૧. નહેરુ જવાહરલાલ (અનુવાદ) : 'જગતના ઇતિહાસનું રેખાદર્શન'
૨. પ્રા. જોષી આર. ટી. : 'આંતરરાષ્ટ્રીય સંગઠન', ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૩. પટેલ મંગુભાઈ આર. : 'આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો-૨', ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૪. ભટ્ટ દેવેન્દ્ર : 'યુરોપનો ઇતિહાસ', ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૫. જાની શશીન : 'અર્વાચીન એશિયાનો ઇતિહાસ', ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૬. શેઠ સુરેશ સી. : 'વિશ્વની ક્રાંતિઓ', ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૭. ફ્રીશર એચ.ઓ.એલ., અનુ. દેસાઈ કીકુભાઈ : 'યુરોપનો ઇતિહાસ ભાગ ૧—૨', ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૮. કેગટ પી. જી. : 'પૂર્વ એશિયાનો ઇતિહાસ', ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.

Second Subsidiary History

PAPER VII :

(Revolution and National movements in Modern world (1988 to 1960)

Topics

1. Bloodless Revolution in England (1688) Causes and effects.
2. War of American Independence : Factors main events, effects, contribution of George Washington.

3. **The French Revolution of 1789—Causes and results.**
4. **Industrial Revolution—Causes and effects on the world.**
5. **Bolshevik Revolution in Russia—Causes and effects-Lenin.**
6. **Gandhiji and Indian Freedom movements**
7. **The Chinese Revolution of 1911 : Sun-yat sen.**
8. **The Chinese Revolution of 1949—Causes and effects of Chinese Revolution : Mao-tse-Tung.**

Books for Reference

1. Davis A. H. : An outline History of the workd.
2. Kotehbey D. M. : A History of Modern Time from 1789.
3. Dalal B. P. : History of America.
4. Adams Arthns : The Russing Revolution and Bolshevik Victory—Causes and Processes.
5. Gupta R. S. : History of the Modern China.
6. Hongling R. : Modern World History the easy way.
૭. સ. પ. યુનિ. : ક્રાંતિ દર્શન
૮. પટેલ મંગુભાઈ : ફ્રેંચ ક્રાંતિ અને નેપોલિયન
૯. પટેલ મંગુભાઈ : વિશ્વક્રાંતિઓ, રાષ્ટ્રીય આંદોલન
૧૦. પટેલ મંગુભાઈ : ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો અને તેના ઘડવૈયાઓ
૧૧. ડૉ. ધારૈયા રમણલાલ કે. : આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ અને ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો ભાગ ૨.
૧૨. ડૉ. ધારૈયા આર. કે. : આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ ભાગ ૧ અને ૨, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૧૩. પ્રા. દવે નવનીત વિ. : અમેરિકન ક્રાંતિ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૧૪. પ્રા. દેસાઈ મહેન્દ્ર ઠાકોરલાલ : રશિયન ક્રાંતિ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૧૫. ડૉ. ધારૈયા અંજના આર. : રશિયન ક્રાંતિ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૧૬. કોરાટે પી. જી. : ફ્રાંસની રાજ્યક્રાંતિ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૧૭. શેઠ સુરેશ સી. : વિશ્વની ક્રાંતિઓ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.

પરિશિષ્ટ "ધ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૪)

ગૃહવિજ્ઞાન વિષયના અભ્યાસક્રમમાં નીચે પ્રમાણેના સુધારા કરવામાં આવ્યા છે, જેનો અમલ જૂન, ૧૯૯૪થી શરૂ થતા શૈક્ષણિક વર્ષથી કરવાનો રહેશે :

૧. એમ.એ. ભાગ ૧ અને ૨માં ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રિશનના વિષયમાં પ્રેક્ટિકલ્સની પણ પરીક્ષા લેવામાં આવશે.

૨. સેકન્ડ બી.એ.માં ફૂડ એન્ડ ન્યુટ્રિશનના પેપરમાં "ડાયેટ ફોર મેનોપોઝ પિરિયડ"ના મુદ્દો પ્રેક્ટિકલમાં ઉમેરવામાં આવે છે.

૩. થર્ડ બી.એ. હોમ સાયન્સ એજ્યુકેશન અને એકસટેન્શનના પેપરમાં ડેમોન્સ્ટ્રેશનને બદલે "વર્કશોપ મેથડ" મુદ્દો ઉમેરવામાં આવે છે.

પરિશિષ્ટ "ચ"
ક્રમાંક ૨(૫)

PHILOSOPHY

New Course in force from the year June 1994-95

Philosophy Paper I : Logic
Philosophy Paper II : Elementry Philosophy
Philosophy Paper VII : World's Living Religions

OR

Second Subsidiary Deductive Logic

F.Y.B.A. PHILOSOPHY PAPER I

(Logic) Inforce from June, 1994

૧. ચિંતનાત્મક કે તાર્કિક વિચારણાનું સ્વરૂપ, તર્કશાસ્ત્રનો અભ્યાસ વિષય, દલીલનું બંધારણ, નિગમન અને પ્રાપ્તિલક્ષી દલીલો, સત્યતા અને પ્રામાણ્ય, તર્કશાસ્ત્રનું રૂપલક્ષી સ્વરૂપ, તર્કશાસ્ત્રની ઉપયોગિતા. ભાષાનાં મુખ્ય ત્રણ કાર્યો અને તે ત્રણેય કાર્યોનું મિશ્રણ, વાણીવ્યવહારનાં રૂપો.

૨. લક્ષણના પાંચ હેતુઓ, લક્ષણનું બંધારણ-લક્ષ્યપદ અને લાક્ષણિકતા, લક્ષણના પ્રકારો : સ્વનિર્મિત, કોશીય ચોકસાઈસાધક સૈદ્ધાંતિક અને અનુકૂલક લક્ષણ. ગુણ નિર્દેશક અને વસ્તુનિર્દેશક અર્થપદના વસ્તુનિર્દેશ અને ગુણનિર્દેશ વચ્ચેનો સંબંધ, વસ્તુનિર્દેશ અને ગુણનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારો, વ્યાપક જાતિ અને ભેદકતા દ્વારા લક્ષણના નિયમો અને તેના લગતાં મનોયત્નો.

૩. વિધાનનો અર્થ, નિરુપાધિક વિધાનનું સ્વરૂપ, નિરુપાધિક વિધાનો અને વર્ગો, ગુણ અને ઈયત્તાની દૃષ્ટિએ નિરુપાધિક વિધાનના પ્રકારો, પદોની વ્યાપ્તિ, નિરુપાધિક વિધાનનું માન્ય રૂપમાં રૂપાન્તર, નિરુપાધિક સંવિધાનનું લક્ષણ અને બંધારણ, નિરુપાધિક સંવિધાનના ભેદ અને આકૃતિઓ, સંવિધાનાત્મક દલીલોનું રૂપલક્ષી સ્વરૂપ, નિરુપાધિક સંવિધાનના નિયમો અને દોષો, સંવિધાનના નિયમોના આધારે સંવિધાનના પ્રામાણ્યની તપાસ.

૪. વૈકલ્પિક વિધાન, પ્રમાણભૂત અને અપ્રમાણભૂત વૈકલ્પિક સંવિધાનો, સોપાધિક સંવિધાનો, મિશ્ર સોપાધિક સંવિધાનના નિયમો અને દોષો, દ્વિધાનુમાન, પ્રકારો અને ખંડનની ત્રણ રીતો અને તેને લગતાં મનોયત્નો.

સૂચિત પુસ્તકો

૧. 'An Introduction to Logic' Copi Irving M
૨. 'An Introduction to Logic' Cohen and Nagel
૩. 'અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર'—ડૉ. જ. આ. પાઠક અને કે. બી. પટેલ.

બી.એ.વાય.બી.એ.

તત્ત્વજ્ઞાન પેપર ૨ :

પ્રારંભિક તત્ત્વજ્ઞાન

૧. જીવનના પરીક્ષણરૂપે તત્ત્વચિંતન, તત્ત્વમીમાંસા, જ્ઞાનમીમાંસા, નીતિશાસ્ત્ર, સામાજિક તત્ત્વજ્ઞાન, રાજકીય તત્ત્વચિંતન અને ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન—તત્ત્વજ્ઞાનની આ શાખાઓના તાત્ત્વિક પ્રશ્નોનું કથન, વિજ્ઞાન અને તત્ત્વજ્ઞાન, ધર્મ અને તત્ત્વજ્ઞાન, બુદ્ધિવાદ અને અનુભવવાદ.

૨. જગતના મૂળતત્ત્વની પરિવર્તનશીલતા અને અપરિવર્તનશીલતા, યંત્રવાદ અને હેતુવાદ, જીવોની ઉત્ક્રાંતિ, ઉત્ક્રાંતિના ખ્યાલના તાત્ત્વિક ફલિતાર્થો.

૩. મનનું સ્વરૂપ, શરીર અને મનના સંબંધને લગતાં વિવિધ સિદ્ધાંતો, માણસના સ્વરૂપને લગતાં વિવિધ મંતવ્યો, માણસ એક વ્યક્તિ તરીકે આત્માનો સ્વીકાર અને તેનો નિષેધ, આત્માનું અમરત્વ.

૪. ઈશ્વરનું સ્વરૂપ, ઈશ્વરના અસ્તિત્વ માટેની સાબિતિઓ, ઈશ્વર અને જગત વચ્ચેનો સંબંધ, ઈશ્વર અને અંતિમ તત્ત્વ, અનિષ્ટની સમસ્યા અને તેના ઉકેલો, આશાવાદ અને નિરાશાવાદ.

ગુણભાર :

કુલ ગુણના ૨૦ ટકા ગુણ અભ્યાસક્રમના પ્રત્યેક મુદ્દા પરના સ્વતંત્ર પ્રશ્ન કે પ્રશ્નો માટે છે. બાકીના ૨૦ ટકા ગુણ સમગ્ર અભ્યાસક્રમમાંથી પૂછવાના વસ્તુમૂલક પ્રશ્નો કે સંક્ષિપ્ત નોંધો માટે છે.

Recommended books

૧. પાંડેય અને કોટેચા : 'પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન, સ્વપ્નિલ પ્રકાશન', ૬, કૈલાસ પાર્ક, વઢવાણ સિટી--૩૬૩૦૩૦.

2. 'Titus H. H. Living Issues in Philosophy' (Eurasia Publishing, New Delhi).

3. Brightman and Back : 'An Introduction to Philosophy' (Holt Rinchart Winston).

4. Bnattacharya H. H. : 'The Principles of Philosophy' (Calcutta University).

અધિક ગુણ

(Inforce from June 1994)

તત્ત્વજ્ઞાન પેપર ૭ :

જગતના વિદ્યમાન ધર્મો

૧. ધર્મ એટલે શું? ધાર્મિક જીવનમાં જ્ઞાન, ભક્તિ, નીતિ અને વૈરાગ્યનું સ્થાન તેમ જ એ ચારેય અંગોનો પારસ્પરિક સંબંધ, ધર્મનું એકત્વ અને ધર્મોની અનેકતા, જગતના વિદ્યમાન ધર્મોનું વર્ગીકરણ, ધર્મના અભ્યાસમાં પવિત્ર ધર્મગ્રંથો (શાસ્ત્ર)ના અભ્યાસનું મહત્ત્વ, લોકશાહી, બિનસાંપ્રદાયિકતા અને ધર્મ, હિંદુ ધર્મના તાત્ત્વિક સિદ્ધાંતો.

૨. હિંદુ ધર્મમાં નીતિ, ભક્તિ અને વૈરાગ્ય, જૈન ધર્મ અને બૌદ્ધ ધર્મના તાત્ત્વિક અને નૈતિક સિદ્ધાંતો તથા તેમાં ભક્તિભાવના અને વૈરાગ્યભાવના.

૩. શીખ, ઝરથોસ્તિ, યહૂદી, ખ્રિસ્તી અને ઇસ્લામ એ પાંચ ધર્મના તાત્ત્વિક અને નૈતિક સિદ્ધાંતો તેમ જ ભક્તિભાવના અને વૈરાગ્ય ભાવના.

૪. કોન્ફ્યુશિયસ, તાઓ અને શિન્તો એ ત્રણ ધર્મના તાત્ત્વિક અને નૈતિક સિદ્ધાંતો તેમ જ ભક્તિભાવના અને વૈરાગ્ય ભાવના, ઈશ્વરવાદ અને એકેશ્વરવાદ, દૈવી અવતરણ કર્મ, પુનર્જન્મ અને મરણોત્તર અસ્તિત્વ અંગેના વિવિધ ધર્મોની માન્યતાઓની તુલના નૈતિક સિદ્ધાંતો અંગેની વિવિધ ધર્મોની વિશેષતા અને મૂળભૂત સામ્યતા.

સૂચિત પુસ્તકો

૧. 'ધર્મોનું તુલનાત્મક અધ્યયન' : ભા. ગો. દેસાઈ.

2. 'The World Religions' by Hume R. S.

3. 'The Creat Religions of the World' by Jurji E. J.

PHILOSOPHY

PAPER VII :

Second Subsidiary (Deductive Logic)

૧. તર્કશાસ્ત્રનું લક્ષણ, દલીલનું બંધારણ, નિગમલક્ષી અને વ્યાપ્તિલક્ષી દલીલો, સત્યતા અને પ્રામાણ્ય, તર્કશાસ્ત્રનું રૂપલક્ષી સ્વરૂપ, તર્કશાસ્ત્રની ઉપયોગિતા, વિધાનના અર્થ, નિરુપાધિક વિધાનનું સ્વરૂપ, નિરુપાધિક વિધાનો અને વર્ગો, ગુણ અને ઈયતાની દૃષ્ટિએ નિરુપાધિક વિધાનના પ્રકારો, પદોની વ્યાપ્તિ, નિરુપાધિક વિધાનનું માન્ય રૂપમાં રૂપાંતર.

૨. નિરુપાધિક સંવિધાનનું લક્ષણ અને બંધારણ, નિરુપાધિક સંવિધાનનાં આકૃતિ અને ભેદ, સંવિધાનાત્મક દલીલનું રૂપલક્ષી સ્વરૂપ, સંવિધાનના નિયમો અને દોષો—સંવિધાનના નિયમોને આધારે સંવિધાનના પ્રામાણ્યની તપાસ.

૩. વૈકલ્પિક વિધાનનું સ્વરૂપ, વૈકલ્પિક સંવિધાનનું બંધારણ, પ્રમાણભૂત અને અપ્રમાણભૂત વૈકલ્પિક સંવિધાન સોપાધિક વિધાનનું સ્વરૂપ, મિશ્ર સોપાધિક સંવિધાનનું બંધારણ, મિશ્ર સોપાધિક સંવિધાનના નિયમો અને દોષો, તર્કોપપત્તિ કે દ્વિધાનુમાનનું લક્ષણ અને પ્રકારો, દ્વિધાનુમાનના ખંડનની ત્રણ રીતો અને તેને લગતાં મનોયત્નો.

૪. તર્કશાસ્ત્રમાં વિશિષ્ટ પ્રતિકોનું મૂલ્ય, સાદા વિધાનનું સ્વરૂપ, પ્રકારો અને તેમની પ્રાતીક રજૂઆત, સંયુક્ત વિધાનનું સ્વરૂપ, સંયુક્ત વિધાનના પ્રકારો, તેમની પ્રાતીક રજૂઆત અને સત્યતામૂલ્યના નિયમો.

સૂચિત પુસ્તકો

૧. 'An Introduction to Logic'—Cohen and Nagel

૨. 'Introduction to Logic'—Capi Irving M

૩. 'અર્વાચીન તર્કશાસ્ત્ર પ્રવેશ' : જ. આ. યાજ્ઞિક, કે. બી. પટેલ.

૪. 'પ્રારંભિક તર્કશાસ્ત્ર' : કે. બી. વ્યાસ, પરિમલ દલાલ, કે. બી. માંકડ.

New Courses inforce from the year June, 1995

Philosophy Paper III : Six Systems of Indian Philosophy

Philosophy Paper IV : History of Western Philosophy

Philosophy Paper V : Ethics

Philosophy Paper VII : Philosophy of Education

OR

Second Subsidiary : Inductive Logic

PHILOSOPHY—PAPER III

Six System of Indian Philosophy

1. The Orthodox and Heterodox Schools of Indian Philosophy and their common features and characteristics and objections against Indian Philosophy.

NYAYA PHILOSOPHY :

—Definition and classification of knowledge

—Brief discription of the four sources of knowledge

(i) Perception

(ii) Inference

(iii) Upamana

(iv) Shabda

— Individual self and its liberation

— Idea of God. Proofs for the existence of God.

2. VAISESHIKA PHILOSOPHY :

The Seven categories

(i) Dravya

(ii) Guna

(iii) Karma

(iv) Samanya

(v) Vishesha

(vi) Samavaya

(vii) Abhava

— Creation and destruction of the world

3. SANKHYA PHILOSOPHY :

- Theory of Causation
- Prakruti and its Gunas nature and its proofs for existence
- Purush or the self nature and its proofs for existence and plurality
- Evolution of the world
- Doctrine of liberation.

4. THE YOGA PHILOSOPHY :

- Yoga Psychology
- Eight fold means of Yoga
- Place of God in the Yoga.

5. THE MIMANSA PHILOSOPHY :

- Nature and Sources of knowledge Validity of knowledge
- Theory of knowledge — Akhyati and Vipurita Khyati
- Brief description of only the non-perceptual sources of knowledge
  - (i) Upaman
  - (ii) Shabda
  - (iii) Arthapatti
  - (iv) Anupalabddhy.
- Theory of Error

6. THE VEDANTA PHILOSOPHY :

- Origin and Development of Vedanta :
- The monism of Shankara
  - (i) Nature of Bhrahman—The ultimate Reality
  - (ii) Maya—conception of the world
  - (iii) Concept on of the self — Bondage and liberation
- Ramanuja's conception of the Vishishadvaita
- Conception of the self, Bondage and liberation.

Books

1. Chattarji and Dutta : An Introduction to Indian Philosophy (University of Calcutta)
2. રાવલ ચી. વ. : ભારતીય દર્શન, અનડા બુક ડીપો, ગાંધી માર્ગ, અમદાવાદ—૧.

Reference books

1. M. Hiriyanna : Outlines of Indian Philosophy (George Allen and Unwin Ltd.)
2. ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાનની રૂપરેખા : અનુ. ચં. પ્રા. શુકલ અને ઈન્દુકલા ઝવેરી, ગુજરાત વિદ્યાસભા.

PHILOSOPHY PAPER-IV

History of Western Philosophy

1. **Socrates** : Method, The doctrine that knowledge is **virtue.**
   Plato : Theory of knowledge, Characteristic of Ideas, **Relation between** Ideas and the world of Sense.
   Aristotle : Doctrine of Causation, Matter and Form, Theory of **Evolution.**
2. **Descartes** : Rationalism and method of doubt, Existence and **Nature of** the self.
   Spinoza : Doctrine of Substance, Attribute, and Mode The nature of God.
   Leibnitz : The doctrine of Monads, pre-established harmony.
3. **Looke** : **Rejection of Innate Ideas, Origin and development of know-**ledge, Nature and Extent of knowledge.
   Berkeley : Rejection of the Existence of **Unthinking Matter, God as the** cause of our ideas.
4. **Hume** : Analysis of knowledge (Impression and **Ideas**), **Denial of** Soul-substance, Criticism of the **Ideas of cause, Scopticism.**
   Kant : **Criticism of Rationalism and Empiricism, An outline of Kant's** theory of knowledge.

Books recommended

1. **W. I. Stance** : 'A critical History of Greek Philosophy' : **(Macmilan)** London.
2. **Frank Thilly** : 'A History of Philosophy **Revised by ledger wood'** (Central Book Depot, Allahabad).
3. **W. K. Wright** : 'A History of Modern Philosophy' (Macmillan)
૪. જ. આ. યાર્સિક : પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઇતિહાસ
(A. K. Rogers : A students History of Philosophy)
ગુજરાતી અનુવાદ પ્રકાશક : ગુજરાત યુનિવર્સિટી, અમદાવાદ.

Philosophy Paper—V (only Prio.) Ethics—નીતિશાસ્ત્ર

૧. ભવિષ્ય અંગેની અનિશ્ચિતતાના કારણો, નીતિશાસ્ત્રની વ્યાખ્યા અને તેની સમજૂતી, નીતિશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ, નીતિશાસ્ત્રના અભ્યાસની ઉપયોગિતા, નૈતિક નિર્ણયની અનિવાર્યતા, નૈતિક નિર્ણયનો વિષય અને તેનો કર્તા અંતરાત્માનું સ્વરૂપ.

૨. નીતિમત્તાનાં ઉદ્‌ભવ અને વિકાસ, પરંપરાગત અને ચિંતનાત્મક નીતિમત્તા, નૈતિક અનિષ્ટ, પાપ અને ગુનો, સજા અને શિક્ષાના સિદ્ધાંતો, માનવસ્વભાવ અંગેના ત્રણ મંતવ્યો, માનવસ્વભાવની પરિવર્તનક્ષમતા, સ્વાર્થવાદ અને પરાર્થવાદ, નૈતિક જીવનની ગૃહીત માન્યતાઓ, સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્યની સમસ્યા.

૩. નૈતિક સિદ્ધાંતોનું વર્ગીકરણ : નિયમવાદ અને ધ્યેયવાદ, કેન્ટનો નિરપેક્ષ આદેશનો અને કર્તવ્યને ખાતર કર્તવ્યનો સિદ્ધાંત, સુખવાદના પ્રકારો : મનોવૈજ્ઞાનિક અને નૈતિક સુખવાદ, અહંલક્ષી અને પરલક્ષી સુખવાદ, બેન્થામનો ઉપયોગિતાવાદ, મિલનો ઉપયોગિતાવાદ, ઉપયોગિતાવાદમાં સિજવિકનો સુધારો, સુખવાદનું મૂલ્યાંકન.

૪. આત્મસાક્ષાત્કારનો અર્થ, આત્મસાક્ષાત્કારવાદ પ્લેટો અને ઍરિસ્ટોટલ, આધુનિક નૈતિક આદર્શ તરીકે આત્મસાક્ષાત્કાર, આત્મસાક્ષાત્કારનું મૂલ્યાંકન—નૈતિક પ્રગતિ.

સૂચિત પુસ્તકો

૧. 'નીતિશાસ્ત્ર'—ઝ. વિ. કોઠારી અને મૂ. કા ભટ્ટ

૨. 'નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ' દેસાઈ ભા. ગો., મ. સા. યુનિ., વડોદરા

૩. 'નીતિશાસ્ત્ર પ્રવેશ'—જ. આ. યાજ્ઞિક અને ઉ. આ. યાજ્ઞિક

૪. 'Ethics for To-day'—Titus H. H.

૫. 'Manual of Ethics'—J. S. Meekeovrie.

S.Y.B.A. PHILOSOPHY

(Second Subsidiary)

(In force from June-1995)

PAPER VII :

કેળવણીનું તત્ત્વજ્ઞાન (Philosophy of Education)

૧. કેળવણીનો અર્થ : કેળવણી અને શિક્ષક જ્ઞાન—ભક્તિ અને કર્મનો ત્રિવેણી સંગમ—કેળવણીની વ્યાખ્યાઓ—કેળવણીના બે પ્રકાર—ઔપચારિક અને અનૌપચારિક કેળવણી—કેળવણી વિજ્ઞાન.

કેળવણી અને તત્ત્વજ્ઞાનનો સંબંધ—કેળવણીના તત્ત્વજ્ઞાનનો વ્યાપ—કેળવણીના ઉદ્દેશો—અભ્યાસક્રમ કેળવણીની પદ્ધતિઓ—પાઠ્યપુસ્તકો—શિસ્તપાલન.

૨. કેળવણી—શિક્ષક—કેળવણીનો હેતુ—કાર્યપદ્ધતિની દૃષ્ટિએ આદર્શવાદ, પ્રકૃતિવાદ, વ્યવહારવાદ અને વાસ્તવવાદનો સંક્ષિપ્ત પરિચય.

૩. કેળવણીના સામાજિક અને વૈયક્તિક હેતુઓ : કેળવણીનો સામાજિક હેતુ—પ્રાચીન અને આધુનિકના સંદર્ભમાં—કેળવણીનો વૈયક્તિક હેતુ—સામાજિક અને વૈયક્તિક હેતુઓનો સંઘર્ષ અને સમન્વય.

૪. ધાર્મિક અને નૈતિક—કેળવણી : ધર્મનો અર્થ—ઈશ્વર અંગેની સંકલ્પના—ધર્મ અને જાતિ—વ્યક્તિ તાત્ત્વિકવાદો અને ધાર્મિક કેળવણી—લોકશાહી અને ધાર્મિક કેળવણી—રાષ્ટ્રીય કેળવણીનો વિચાર અને ઉદ્દેશો.

સૂચિત પુસ્તકો

૧. કેળવણીના તાત્ત્વિક આધારો—લે. શાસ્ત્રી જયેન્દ્રકુમાર દવે.
૨. શિક્ષણની વર્તમાન ફિલસૂફીઓ—લે. ધનવંત દેસાઈ—ગુણવંત શાહ.
3. **Philosophical Foundations of Education by Ozmon Craires.**
4. ,, ,, **by A. S. Thakar.**

Second Subsidiary

PAPER VII : વ્યાપ્તિલક્ષી તર્કશાસ્ત્ર

૧. માહિતીપ્રદાનાત્મક, અભિવ્યંજક અને પ્રવર્તક ભાષાનું સ્વરૂપ અને કાર્ય, ભાષાનાં ત્રણે કાર્યોનું મિશ્રણ, વાણી-વ્યવહારનાં રૂપો, તર્કદોષની વ્યાખ્યા અને વર્ગીકરણ, પ્રસ્તુતતાને લગતા તેમ જ સંદિગ્ધતાને લગતા પાંચ તર્કદોષોના સ્વરૂપની સદૃષ્ટાંત સમજ અને તેને લગતાં મનોયત્નો, તર્કદોષોનો પરિહાર.

૨. લક્ષણના પાંચ હેતુઓ, લક્ષણનું બંધારણ—લક્ષ્યપદ અને લાક્ષણિકતા, સ્વનિર્મિત, કોશીય, ચોકસાઈસાધક, સૈદ્ધાંતિક અને આનુકૂલન લક્ષણની સદૃષ્ટાંત સમજ, વસ્તુ-નિર્દેશક અને ગુણનિર્દેશક અર્થ, પદના વસ્તુ-નિર્દેશ અને ગુણનિર્દેશ વચ્ચેનો સંબંધ, વસ્તુનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારોની સદૃષ્ટાંત સમજ અને મૂલ્યાંકન, ગુણનિર્દેશક લક્ષણના પ્રકારોની સદૃષ્ટાંત સમજ અને મૂલ્યાંકન, વ્યાપક જાતિ અને ભેદકતા દ્વારા લક્ષણના નિયમો, દોષો અને તેને લગતાં મનોયત્નો.

૩. વ્યાપ્તિકરણની લાક્ષણિકતાઓ, વ્યાપ્તિકરણના તાત્ત્વિક આધારો અને તેમની આવશ્યકતા, વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિ કે વ્યાપ્તિકરણનાં મુખ્ય સોપાનો, વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિનું સદૃષ્ટાંત લક્ષણ, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ, સાદા કે માત્ર ગણનામૂલક વ્યાપ્તિનું સદૃષ્ટાંત લક્ષણ, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ, તેનું મૂલ્ય અને મર્યાદાઓ, સાદૃશ્ય તર્કનું સદૃષ્ટાંત લક્ષણ, તેની સામાન્ય અને વિશિષ્ટ લાક્ષણિકતાઓ, સાદૃશ્ય તર્કની સરળતા કે તેના મૂલ્યાંકનની કસોટીઓ, વૈજ્ઞાનિક વ્યાપ્તિ, માત્ર ગણનામૂલક વ્યાપ્તિ અને સાદૃશ્ય તર્કની પારસ્પરિક તુલના.

૪. કારણના વૈજ્ઞાનિક ખ્યાલનું મિલે કરેલું વિશ્લેષણ અને તેમાં કાર્યેથ રીડનો સુધારો, વૈજ્ઞાનિક દૃષ્ટિએ 'કારણ'નો અર્થ, અનિવાર્ય શરત, પર્યાપ્ત શરત અને તેમના વચ્ચેનો સંબંધ, વ્યાવહારિક દૃષ્ટિએ 'કારણ' શબ્દના વિવિધ અર્થો, નિકટવર્તી અને દૂરવર્તી કારણ, કારણબહુતાવાદ, કાર્યકારણ સંબંધની એકરૂપતા, મિલે આપેલી પ્રાયોગિક અન્વેષણની પદ્ધતિઓ—અન્વયી પદ્ધતિ, વ્યતિરેકી પદ્ધતિ, અન્વયવ્યતિરેકી પદ્ધતિ, અવશેષ પદ્ધતિ અને સહવર્તી-પરિવર્તન પદ્ધતિની સદૃષ્ટાંત સમજ અને પ્રાતીક રૂપાત્મક રજૂઆત, વૈજ્ઞાનિક અને અવૈજ્ઞાનિક સ્પષ્ટીકરણ, ઉપસ્થાપનાની સ્વીકાર્યતાની કસોટીઓ અને તેમાં નિર્ણાયક પ્રયોગનું સ્થાન.

Recommended Books

1. Cohn and Nagel—An Introduction to Logic (Allied Pub.)
2. Copi Irving M.—Introduction to Logic, The MacMillan Co., New York.
૩. જ. આ. યાજ્ઞિક અને કે. બી. પટેલ—આર્ષચીન તર્કશાસ્ત્ર પ્રવેશ, સ્વપ્નિલ પ્રકાશન, ૬, કૈલાસ પાર્ક, વઢવાણ સીટી—૩૬૪૦૩૦.
૪. કે. બી. વ્યાસ, પરિમલ વ્યાસ, કે. બી. માંકડ વગેરે—પ્રારંભિક તર્કશાસ્ત્ર, સી. જમનાદાસની કું., અમદાવાદ.
૫. ભા. ગો. દેસાઈ—વૈજ્ઞાનિક વિચાર પદ્ધતિ (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ).
૬. ઇર્વિન એમ. કોપી—તર્કશાસ્ત્ર કા પરિચય, એશિયા બુક કંપની, ઇલાહાબાદ.

T.Y.B.A. PHILOSOPHY

(New Courses in force from June, 1994)

Philosophy Paper-VI : AVAIDIK DARSHANA
Philosophy Paper-VII : Contemporary Western Philosophy
Philosophy Paper-VIII : Some Elements of Philosophical Analysis
Philosophy Paper-IX : Philosophy of Religion

OR

Logic and Scientific Method
Philosophy Paper-X : Plato's Republic

OR

Philosophy of Mahatma Gandhi
Philosophy Paper-XI : Essays

OR

Logic of Language and Science.

PAPER-VI :

Avaidic Darshana

1. Carvak Darshana

   ... Brief narration of

   (i) Epistemology

   (ii) Metaphysics

   (iii) Ethics

2. Jain Metaphysics and Ethics

   (i) Realism and Existence

   (ii) Ontology

   (iii) Jiva and Ajiva

   (iv) Nayavad and Syadvada

   (v) The Ethical Code—

   —Doctrine of Karma

   —Doctrine of Gunasthana

   (vi) Is Jainism Atheistic ?

3. Jain Epistemology

(i) An over-view of Jain Epistemology

(ii) Five types of knowledge

Mafijnana and Srutajnana

Avadhijnana and Manah Paryayajnana

(Extra Sensory perception) Kevalinana

(iii) Inference.

4. Farly Buddhism

(i) Buddha's Anti-Metaphysical Attitude and his teachings (Four Noble Truths)

(ii) Philosophical Implication of Buddha's Ethical teachings.

(a) Theory of Dependent Origination

(b) Theory of Karma

(c) Doctrine of Universal Change

(Chance and Impermanence)

(d) Theory of non-existence of the saul.

5. Schools of Buddhism

(1) Four Schools of Buddhism

The Vaibhasikas

The Sutrantikas

The Yogachar

The Madhyamikas

Books

1. Gopalan S.—Out lines of Jainism
For topics 1 and 2 Chapt. 6-13, 16-26, 29 Willey Eastern Private Ltd., New Delhi-1973.

2. Chatterjee and Datta -
An Introduction to Indian Philosophy

3. Radhakrishnan S.—Indian Philosophy
સી. બી. રાવલ (Allen and Unwin)

૪. ચાર્વાક દર્શન -ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય.

Books for Reference

૧. શાહ નગીન જી., 'બૌદ્ધ ધર્મ દર્શન', સરદાર પટેલ યુનિ., વલ્લભ વિદ્યાનગર.

૨. મોહનલાલ મહેતા, 'જૈન ધર્મ દર્શન' (હિંદી), પાર્શ્વનાથ વિદ્યાશ્રમ, શોધ સંસ્થાન, વારાણસી (૧૯૭૩).

૩. બલદેવ ઉપાધ્યાય, 'બુદ્ધ ધર્મ દર્શન', ચોખમ્બા વિદ્યાભવન ચોક, બનારસ.

4. **Takakusu Jarjiro :**

The Essentials of Buddha's Philosophy—Edited by Charies Moore
ASM Publishing House, New Delbi—1.

૫. પંડિત સુખલાલજી, 'ઉમાસ્વાપ્રણિત', તત્ત્વાર્થસૂત્ર, ગુજરાત વિદ્યાપીઠ, અમદાવાદ—૧૪.

૬. ચિત્રાબહેન વ્યાસ, 'જૈન દર્શન', સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી, વલ્લભ વિદ્યાનગર.

PAPER VII :

Contemporary Western Philosophy

1. **Realism :**

—Introduction

—Realism in Germany

—Realism in British and American thinkers

—Moore's Refulation of Idealism

American New Realism :

—Criticism of Subjectivism

—Programme and Natable. Feautres of New Realism

—Theory of Perception and Consciousness

—New Realistic—theories of Error

American Critical Realism

—Realism against New Realism

—Critical Realism and Possibility of Knowledge

—Problem of Error

—Proofs of Realism

2. (1) Origin of The Ford : Pragmatism, Peirce's Definition of Pragmatism and its Explanation.

(2) (a) Epistemological and Metaphysical Anti-intellectualism

(b) Peirce's Revolt against Descartes

(3) (a) Nature and function of Knowledge

(b) Radical Empiricism of William James

(4) (a) Nature of Truth According to Prince, James, Dewey and Schilar

(b) Nature of Error according to Pramatism

(5) Conception of Error

(6) Dewey's Logic : Pattern of Inquiry Reflective Thinking

(7) Theory of Reality

(8) James' and Dewey's views on Ethics and Religion

3. Existontialism :

(1) Origin and General Trends of Existantialism

(2) Soren Kierkegand : (i) Truth Inward and subjective, (ii) Existence indubitable and prior to thinking, (iii) Meaning and Nature of Existential subjectively, (iv) Existential self-realization.

(3) Karl Jaspers : (i) His wide historical outlook, (ii) Compronsive Being and Philosophic Faith, (iii) Man and His Destiny, (iv) Existence Philosophy and Its True Mission.

(4) Martin Heidgger : (i) Dasein : Time and Being, (ii) Essence to Truth, (iii) Being and Nothing, (iv) Through Nothing to Being Evertasting, (v) Analysis of Care.

(5) Satre : Human Freedom.

4. Logical Positivism and Marxism :

Logical Positivism : (i) Origin of the Movement, (ii) Conception of Meaning, (iii) Elimination of Metaphysic, (iv) New Role of Philosophy of Logic Analysis of Science, (v) Difficulties of Logical Positivism.

Marxism : (i) Introduction, (ii) History of Marxist Philosophy, (iii) Basic Philosophical Doctriner, (iv) Conclusion.

Recommended Books

1. Datta, D. M. : The Chief Currents of Contemporary Philosophy (The University of Calcutta, Calcutta).
2. Simha Ajitkumar : Samakalin Darshan (in Hindi), Hariar Hindi Granth Academy.
3. Kothari Zaverilal V. : 'Vyahawarwad' (in Gujarati), University Granth Nirman Board, Gujarat State, Ahmedabad-6. Topic–2, Sub-topics plus 1, 2(2) 4, 7 & 9 (Particularly for topic).
4. Shukla Jayendraprasad J. : 'Martin Hegsderena Tatvagyan' (in Gujarati), University Granth Nirman Board, Gujarat State, Ahmedabad–6. (Particularly for Topic 3, Sub-topic 4 (x).
5. Baxi Madhusudan V. : 'Satranu Tatvagyan' (In Gujarati), University Granth Nirman Board, Ahmedabad–6. (Particularly for Topic 3, sub-topic-5).

Book for Reference.

Shukla Jayendraprasad J. : 'Samakalin Prashchyatya Tatvagyan' (In Gujarati), University Granth Nirman Board, Ahmedabad–6.

PAPER VIII :

Some Elements of Philosophical Analysis

Topic I :

Word-meaning
Vagueness
Sentence meaning

Topic II :

Concept
Truth
The sources of knowledge
What is knowledge ?

Topic III :

Analytic Truth and logical possibility
The priori (Page 179 to 186)
The Principle of Logic

Topic IV :

What is a cause ?

Determinism and freedom

Substance and Universals

Book recommended

An Introduction of Philosophical Analysis By John Hosperps.

PAPER IX :

Philosophy of Religion (ધર્મતત્ત્વમીમાંસા)

૧. ધર્મનું તત્ત્વજ્ઞાન એટલે શું ? ધર્મતત્ત્વચિંતનની પ્રધાન સમસ્યા : તેની પદ્ધતિ, ધર્મતત્ત્વચિંતન, ધર્મના મનોવિજ્ઞાન, તુલનાત્મક ધર્મ અને ઈશ્વરશાસ્ત્ર આ બધાનો સંબંધ, ધર્મતત્ત્વચિંતનના અભ્યાસની ઉપયોગિતા, ધર્મ એટલે શું ? ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય તત્ત્વચિંતનમાં મળતી ધર્મની મુખ્ય વ્યાખ્યાઓનો સામાન્ય પરિચય અને કેવળ બૌદ્ધિક તત્ત્વ, લાગણી તત્ત્વ કે આચાર પર ભાર મૂકતી ધર્મની વ્યાખ્યાઓનું નિરૂપણ અને મૂલ્યાંકન.

૨. ઈશ્વરનું સ્વરૂપ, ઈશ્વરના અસ્તિત્વ માટેની સત્તામૂલક, સૃષ્ટિમૂલક અને ધ્યેયમૂલક સાબિતી, ઈશ્વરના અસ્તિત્વ માટેની સાબિતીઓની સમગ્રપણે સમીક્ષા, ઈશ્વર અને જગતના સંબંધ અંગેના વિવિધ મતો અને તેમની સમીક્ષા, જીવ અને શિવનો સંબંધ, ઈશ્વર અને નિરપેક્ષ તત્ત્વ, પરમાત્માના તાત્ત્વિક અને નૈતિક ગુણો.

૩. અનિષ્ટની સમસ્યાની રજૂઆત, અનિષ્ટના પ્રકારો, અનિષ્ટની સમસ્યાના કેવળ એકત્ત્વવાદી—દ્વૈતવાદી ખુલાસાઓ અને તેમની સમીક્ષા, ખ્રિસ્તી ઈશ્વરશાસ્ત્રની દૃષ્ટિએ અનિષ્ટની સમસ્યાનો ઉકેલ, હિંદુ દૃષ્ટિએ અનિષ્ટની સમસ્યાનો ઉકેલ, આત્મતત્ત્વ અંગેનાં બુદ્ધિવાદી, ધાર્મિક અને વૈજ્ઞાનિક મંતવ્યો અને તેમની સમીક્ષા, શરીર અને મનથી [illegible] આત્માનું સ્વરૂપ અને આત્માના અસ્તિત્વની સ્વતઃસિદ્ધિ, અનાત્મવાદની આત્મ-વિરોધકતા, આત્માની અમરતા, ભારતીય ચિંતન પરંપરામાં મોક્ષપ્રાપ્તિનાં સાધનોનો નિર્દેશ.

૪. ધર્મ અને વ્યાવહારિક જીવન, ધર્મ અને નિતીમત્તા, ધર્મ અને કલા, ધર્મ અને વિજ્ઞાન, ધર્મ અને ફિલસૂફી, ધર્મ સામેના પડકાર, ધર્મના સ્થાપન તરીકે માનવતાવાદ, સર્વધર્મ સમન્વયની આવશ્યકતા અને શક્યતા, વિશ્વશાંતિ અને [illegible]ના માટેના તત્ત્વચિંતનની પ્રસ્તુતતા.

સૂચિત પુસ્તકો

૧. ધર્મ તત્ત્વચિંતન—ઓ. આર. ડેવર.

2. The Philosophy of Religion—D. M. Edwards

3. Students Philosophy of Religion—Wright W. R.

4. Introduction to Religions Philosophy—G. Macgrogor.

૫. પ્રારંભિક તત્ત્વચિંતન—પાણિક કોટેચા.

PAPER IX :

Logic and Scientific Method

1. What is Logic? Form and content of propositions and Arguments—Validity and Truth-Formal Nature of Logic, Relation of Logic with Language, Grammar, Psychology, Mathematics.

   What is Proposition? Traditional Analysis of proposition–Compound, simple and general proposition, Equivalent Propositions : Conversion, Obversion, Contra position, Obverted, Converse, Inversion, Inference by converse relation, Inference by added determinants, Inference by complex conception-Traditional square of opposition.

2. Categorical Syllogism-Defination of categorical syllogism, Rules of auxiom of validity, General Theorems of syllogism—Figures and Moods of syllogism—Special Theorems and Valid Moods of the Figure—Reduction of Syllogism—Hypothetical, Alternative and Disjunctive Syllogisms—The Dilemma.

3. Hypotheses and Scientific Method.

   Occasion and Function of Inquiry—Formulation of Relevant Hypothesis—Deductive Development of Hypotheses—Formal Conditions for Hypotheses—Facts, Hypotheses and Crucial Experiments.

   The predicable—Division and Classification.

4. The Experimental Methods in General, Method of Agrrement, Method of Difference—Joint Methods of Agreement and Difference—Method of Concomitant variation—Method of residue—Summary Statement of the Value of the Experimental Methods—Doctrine of Uniformity of Nature—Plurality of Causes.

   Fundamental Features of Scientific Method : Facts and Scientific Method. Hypothesis and Scientific Method, Evidence and Scientific Method—Self corrective Nature of Scientific Method—Limits Value of Scientific Method.

Books

1. Jhagiradar K. T. Mudgal S. G. : Elementary Modern Logic (Somaiya Publications Pvt. Ltd. Bombay) (For Topic No. 1 particularly).

2. Cohen M. R. and Nagel E. : An Introduction to Logic and Scientific Method. (Allied Publishers Pvt. Ltd. Bombay) 1968 (For topics 2 to 4 particularly).

PHILOSOPHY (PLATO'S REPUBLIC)

PAPER X :

૧. **પ્લેટોનું જીવન, સર્જન અને તેમાં રિપબ્લિક** : ન્યાય અંગેની વિવિધ વ્યાખ્યાઓની સમીક્ષા· ન્યાય અને અન્યાય અંગેના ગ્લાઉકોન અને એડેઇમેન્ટસનાં મંતવ્યો· રાજ્યનો પ્રાકૃતિક ઉદ્‌ભવ અને વિકાસ··રાજ્ય અને વ્યક્તિનાં મુખ્ય તત્ત્વો.

૨. **શિક્ષણની સમસ્યા** : પ્રાથમિક શિક્ષણમાં સાહિત્ય· સંગીત વ્યાયામ અને આરોગ્ય વિષયક વિચારો. આદર્શ રાજ્યના સિદ્ધાંતો··રાજ્ય અને વ્યક્તિમાં ન્યાયની શોધ તત્ત્વજ્ઞાન અને તત્ત્વજ્ઞાનીની નિંદાનાં કારણો·· તત્ત્વજ્ઞાનીની વિશેષતાઓ··રાજનીતિની શક્યતા અને આવશ્યકતા.

૩. **જ્ઞાનની સમસ્યા** : જ્ઞાન અને અભિપ્રાય. જીવનના સર્વોચ્ચ લક્ષ્ય તરીકે જ્ઞાન. જ્ઞાનની ચાર કક્ષાઓ·· રેખા અને ગુફાનાં રૂપકો દ્વારા જ્ઞાની અને અજ્ઞાની વચ્ચેનો ભેદ, ઉચ્ચ શિક્ષણમાં વિજ્ઞાન અને તત્ત્વજ્ઞાન.

૪. **આદર્શ રાજ્ય અને આદર્શ વ્યક્તિના આત્માનું જતન** : વિવિધ પતિત રાજ્ય પ્રકારો··ન્યાયી અને અન્યાયી જીવનની તુલના. કલા અને તેના આત્મા પર પ્રભાવ. આત્માનું અમરત્વ અને મૃત્યુ બાદ ન્યાયી અને અન્યાયી વ્યક્તિને મળતું કર્મફળ તથા પુનર્જન્મ સમજાવતી 'અર'ની કથા અને તેનું તાત્પર્ય.

સૂચિત પુસ્તકો

૧. 'પ્લેટોનું રિપબ્લિક' : પ્રા. એન. બી. પટેલ

૨. 'પ્લેટોનું આદર્શ નગર' : પ્રાણજીવન પાઠક

૩. **Lectures on the Republic of Plato** : Nettleship R. L.

PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI

ગાંધીજીનું તત્ત્વજ્ઞાન

૧. **ગાંધીજી અનુસાર સત્ય એટલે શું? વૈયક્તિક અને સામાજિક જીવનમાં સત્યપાલન, સત્યનું ઈશ્વરના રૂપમાં દર્શન. વૈયક્તિક સત્યદર્શનમાં જોવા થતા મતભેદો·· સંઘર્ષ··હિંસા.**

૨. **મતભેદોમાંથી જોવા થતા સંઘર્ષ અને હિંસાના નિવારણરૂપે અહિંસા··અહિંસાનો અર્થ, અહિંસાના પાલન માટે બ્રહ્મચર્ય, અસ્વાદ, અસ્તેય, અભય અપરિગ્રહ અમાપ વગેરે વ્રતોનું વૈયક્તિક અને સામાજિક જીવનમાં સ્થાન અને મહત્તા··રાજ્યસત્તા વિનાની અહિંસક રાજ્યની કલ્પના અથવા રામરાજ્ય અને આવતી કાલની દુનિયાનું સ્વરૂપ.**

૩. **અન્યાય અને અત્યાચારના નિવારણના શસ્ત્ર રૂપે સત્યાગ્રહ. સત્યાગ્રહ એટલે શું? સત્યાગ્રહ કોણ અને ક્યારે કરી શકે? સત્યાગ્રહના પ્રકારો··સત્યાગ્રહીની શિસ્ત··સાધનશુદ્ધિ··નાગરિક તરીકેની ફરજો··હકો··પક્ષો··વ્યક્તિ સ્વાતંત્ર્ય··મત સ્વાતંત્ર્ય··રાજ્યમાં લશ્કર અને પોલીસનું સ્વરૂપ.**

૪. **ધર્મ અને જાતિ··અર્થવ્યવસ્થા, કેળવણી··પરિવાર··લગ્નસંસ્થા··આરોગ્ય··જાતિ કે વર્ણવ્યવસ્થા વિષયક ગાંધીજીના વિચારો અને તેનો વ્યક્તિ અને સમાજજીવન પર પ્રભાવ.**

સૂચિત પુસ્તકો

૧. ગાંધીજી--લોકશાહી સાચી અને ભ્રામક : આર. કે. પ્રભુ

૨. ગાંધીજીનું ધર્મતત્ત્વચિંતન : મ. જો. પટેલ

૩. ગાંધીજી સર્વોદયદર્શન : સં. ભારત કુમારપ્પા, નવજીવન પ્રકાશન, અમદાવાદ.

ગ્રુપ એ : **સૂચિત નિબંધોની યાદી**

૧. તત્ત્વજ્ઞાન--ધર્મ અને વિજ્ઞાન

૨. અનુભવવાદ

૩. આદર્શવાદ

૪. વ્યવહારવાદ

૫. અનિષ્ટની સમસ્યા

૬. ભારતીય દર્શનમાં મોક્ષનું સ્વરૂપ

૭. આદર્શ રાજ્યની પ્લેટોની સંકલ્પના

૮. રામરાજ્યની ગાંધીની સંકલ્પના

૯. નીતિશાસ્ત્રની ગૃહિત માન્યતાઓ

૧૦. સતકાર્યવાદ અને અસતકાર્યવાદ

૧૧. અનેકાંતવાદ

૧૨. શરીર--મન સંબંધ અંગે ડેકાર્ટ, સ્પિનોઝા અને લાઈનીઝ

૧૩. ડેકાર્ટ--આધુનિક તત્ત્વજ્ઞાનના પિતા તરીકે.

ગ્રુપ બી :

૧. બુદ્ધિવાદ

૨. વાસ્તવવાદ

૩. મનોવૈજ્ઞાનિક સુખવાદ

૪. શબ્દ અને અર્થ

૫. જ્ઞાનના સ્ત્રોત

૬. ઈશ્વર અને નિરપેક્ષ તત્ત્વ

૭. અસ્તિત્વવાદ

૮. સંકલ્પ સ્વાતંત્ર્યની સમસ્યા

૯. અહિંસા અને સત્યાગ્રહ

૧૦. ઈશ્વરના અસ્તિત્વની સાબિતીઓ

૧૧. ભારતીય દર્શનની સામાન્ય વિશેષતાઓ અને તેની વિરુદ્ધના આક્ષેપો

૧૨. સોક્રેટીઝની પદ્ધતિ અને ચિંતન

૧૩. જ્ઞાનની સમસ્યા--પ્લેટો અનુસાર.

PAPER XI :

Logic of Language and Science

1. General Nature of thinking, obstacles to though helps to thought, Creative thought and Critical thinking.
2. Analysing an Argument : Statements and Arguments, Getting the Point, Induction and Deduction, Exercises.
3. Valid Deduction : Molecular Arguments, Basic Logic Relations, Syllogistic Arguments, Exercise.
4. Weighing the Evidence : Dependable Generalizations, Appraising a Hypothesis Classification and Analogy Exercises.
5. Some Pitfalls of Language : Ambiguity, equivocation, vagueness, exercises.
6. Some Resources of Language : Connotation and Metaphor, Suggestion and Slanting. Emotive language, Exercises.
7. Definition and the Control of Meaning : Defining your terms, Testing and Definition Report. The use and abuse of definition exercise.

Recommended Books

1. Ernest Dimmet : The Art of Thinking (Thirty Eighth Printing, Simon and Schuster, New York).
2. M. C. Beardsley : " Thinking Straight " (Fourth Edition, Prentice Hall, 1975).
3. H. Kahane : Logic and Contemporary Rhetoric, The Use of Reason in Every day life " (California, 1971).

પરિશિષ્ટ "છ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૬)

M.A. Part–I

PHILOSOPHY

(New Course for Examination, 1995)

PAPER I : Nyāya--Vaiśesika Philosophy

PAPER II : Modern Indian Thought

PAPER III : Any one of the following :

(i) The Philosophy of Īsopanisada
(ii) The Gītā Philosophy of God-centric Human Life
(iii) The Yoga–system of Patañjali
(iv) Comparative Religion

PAPER IV : Any one of the following :

(i) The Philosophy of Umāsvāti
(ii) The Philosophy of Nāgārjuna
(iii) The Philosophy of Vedānta Sūtra
(iv) The Philosophy of Śankarācārya
(v) The Philosophy of Rāmānujācārya

PAPER I : Nyāya—Vaiśesika Philosophy

1. Definition of knowledge, classification of knowledge, Means of Valid knowledge : perception, Inference, comparison and Testimony or Śabda

Perception : Definition of Pratyaksa (perception), Samnikarsa and its kinds, Kinds of perception : Nirvikalpa and Savikalpa perception,

Inference : Definition of Anumāna (Inference) the constituents of Inference, Definition of Vyāpti, Classification of Inference :

(a) Svārtha and Parārtha Inferences,

(b) Kevalānvyi, Kevalavyatireki and Anvayavyatireki Inferences, Fallacies of Inference.

2. Comparison : Definition of Upamāna (comparison), classification of Upamāna, Jaina, Bauddha and mimāmsā views on Upamāna. Can upamāna be an independent source of valid knowledge ?

   Testimony or Śabda : Definition of Śabda and its kinds, sounds and words, words and their meanings, The import of words, The theory of sphota. The construction of a sentence, The meaning of a sentence, The import of sentence.

3. Definition and Classification of Padarthas :

   Dravya, Guna Karma, Sāmānya, Vis'esa, Samavāya and Abhāva.

   Darvya : Earth, water, fire, air, ether, time, direction, soul, Mind, Their definition and characteristics, whether 'tamas' (darkness) is a dravya : Refutation of Bhatta and Vedānta view.

   Guna : Definition and its kinds, Sāmānya and Viśesa guna.

   Karma : and its classification.

   Sāmānya and Viśesa : Definition of Sāmānya and Viśesa, classification of Sāmānya.

   Samavāya : Definition of Samavāya, Nityatva of Samavāya.

   Abhāva : Definition and classification of Abhāva, can abhāva, be an object of perception ? Bhatta and prabhākara views on Abhāva.

4. Concept of Ātman and Moksa in Nyāya—Vaiśesika philosophy, concept of Īsvara (God) in Nyāya-Vaiśesika, Nyāya proofs for the existence of God, Jaina, Bauddha and Mimāmska criticism of Nyāya concept of God, Atomism of Vaiśesika system.

Recommended Books

1. Annam Bhatta : Tarkasangraha with Dipikā (Athalyès Ed.)
2. आचार्य आनंद : तर्कसंग्रह (दीपिका), उत्तर प्रदेश हिन्दी ग्रंथ अकादमी, लखनऊ.
3. डो. दयानंद भार्गव : तर्कसंग्रह मोतीलाल बनारसीदास)
4. ડૉ. જિતેન્દ્ર જેટલી અને વસંત પરીખ : તર્કસંગ્રહ (સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ—૧).
5. ડૉ. લક્ષ્મેશ જોશી : તર્કસંગ્રહ (પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ).
6. Viśvanātha Nyāya-Pancānana : Bhāsā-Paricchcda with Siddhāntamuktāvali (Advaita Ashram, Calcutta).

7. Nagin J. Shah : Nyāyamanjari with Gujarati Translation, Part-I & II (L. D. Institute of Indology, Ahmedabad).

૮. નગીન જે. શાહ : ષડ્ દર્શન, દ્વિતીય ખંડ, ન્યાય વૈશેષિક (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ).

9. Bhattacharya G. : Studies in Nyāya-Vaiśesika Theism (Sanskrit College, Calcutta).

PAPER–II : Modern Indian Thought :

1. Concept of Philosophy and Modern Indian Thought, Resilience and Adaptibility of Modern Indian Thought with special reference to the fusion of Hinduism and Islam as well as Absolutism and Theism—Raja Ram Mohan Roy's contribution to Indian Renaissance with special reference to his encounter with orthodox Hinduism and christianity, Estimation of Ramkrishna's approach to other religious and his views on Brahma, Shakti, Bhakti and mysticism.

2. VIVEKANANDA : Vedanta as Universal Religion resulting in man-centred activism, continuity and unity of existence, Mvaa, place of Reason, God and bhakti, in religion, Yoga as one of the grandest science, Guruism, Religion of the future.

TAGORE : Determinants of his Philosophy, creative middle path, Nature of God and His personality. Man as finite-infinite and the problem of one and Many, Reality of the world and Theory of Maya, Relation between Nature and Spirit, Humanism, Ethics, Aesthetics and Art as expression of Personality.

3. GANDHI : Sources and general features of his Philosophy, Nature of God, and His relationship with the world and man, Truth as God, Limitations of Reason, Mysticism and Practical Idealism, Satyagraha and the theory of non-violence as the law of Love and Self-sacrifice, Means and Ends, Freedom, determinism and God's grace, Individual versus state, Beauty and Theory of Art.

AUROBINDO : Absolute as Satchidananda and its relationship with Supremind, Overmind and Mind, Divine Life upon earth through threefold transformation, Theory of Evolution, Stages of social development, Office and Limitations of Reason.

4. RADHAKRISHNAN : Essentials of sound Philosophy Absolute and God, Theory of Maya, Intution and Reason, Relation between Ethics, Metaphysics, and Religion, Notion of Good Life, Free will and Karma, Kalki and Relevance of Indian wisdom for entire human race COOMARASWAMY : Perenial philosophy, Indian Experience and Dance of Shiva.

IQBAL : Influence of Nietzche, Sufism and McTagg Art on his thought, Reality and plurality of Individual selves, personalistic approach to God. Relation between a finite ego and the infinite, Theory of creative transformation and Love.

Basic Books

1. V. S. Narvane, Modern Indian Thought (Asia Publishing House).
૨. ભાવના ત્રિવેદી (અનુવાદક) આધુનિક ભારતીય ચિંતન ઉપરનાં પુસ્તકોનો ગુજરાતી અનુવાદ (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ).

Reference Books

1. The books cited by V. S. Narvane in Modern Indian Thought
2. R. S. S'rivastav : Contemporary Indian Philosophy (Munshiram Manoharlal)
3. B. K. Lal : Contemporary Indian Philosophy (Motilal Banarasidas)
૪. બી. જી. દેસાઈ, આધુનિક ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાન (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ)
5. P. Nagraj Rao : Contemporary Indian Philosophy (Bharatiya Vidya Bhavan)
6. Yajnik J. A. L. Compatibility of Radhakrishnan's Metaphysics with his Epistemology and Ethics (Sambodhi, Vol. 16, 1989, L. D. Institute of Indology, Ahmedabad).

PAPER-III (i) : The Philosophy of Iśopaniṣada

Perfect understanding of the Sanskrit language of each verse of Iśopaniṣada together with its hermeneutical and critical study in the light of other Upaniṣadas, Bhagavad Gita and modern scientific and philosophical thought.

Students are expected to Answer Questions like the following :

1. Workout the philosophy of Santimantra and consider its practicability.
2. Explain the significance of the art of renunciation and enjoyment implied by the words :

   Tena tyaktena bhunjithah.

3. The distinction between the Sacred and the Secular is irrelevant from Upanisadic point of view. Substantiate this proposition with special reference to the Second verse of Iśopanisada and indicate its contemporary relevance.

4. Propound the Upanisadic Philosophy of Karma and Rebirth as enunciated in the second and third verse of Iśopanisada.

5. Discuss the metaphysical implications of the paradoxes in the language of modern physics compared with the paradoxes in the fifth verse of Iśopanisada.

6. Sound morality has to be based on true metaphysics--Give arguments for holding this position with reference to the sixth and seventh verses of Iśopanisada.

7. Elucidate the Upanisadic vision of human fulfilment in the light of verses 8 to 14 of Iśopanisada.

8. Explain the meaning of the fifteenth verses of Iśopanisada and workout its implications.

9. Comment on the efficiency of bhakti and Śaranagati for the conquest of death with reference to the last three verses of Iśopanisada.

OR

9. "It has been the solace of my life, it will be the solace of my death"—Schopenhauer : Elaborate the truth of this observation in the light of your knowledge of Iśopanisada.

10. Expound critically the Iśopanisadic view of immanence and transcendence of God.

OR

10. Expound the nature of God and His relationship with the world and man.

N.B.—The questions given above are just suggestive of the style and content. They are not exhoustive of the syllabus.

Recommended books

1. ઈશ ને કેન ઉપનિષદ–મૂળ મંત્રો, અન્વય અને શંકરભાષ્યનો સરલ ગુજરાતી અનુવાદ (સસ્તુ સાહિત્યવર્ધક કાર્યાલય, અમદાવાદ ૧.

2. ઈશાવાસ્યમ્ (પાંડુરંગ આઠવલેનાં પ્રવચનો) : સદ્‌વિચાર દર્શન ટ્રસ્ટ, મુંબઈ–૪૦૦ ૦૧૩.

3. Swami Ranganathananda : The Message of Upanisads (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay-400 007) :

4. ગુણવંત શાહ : અસ્તિત્વનો ઉત્સવ –ઈશાવાસ્ય ઉપનિષદનું અભિનવ ભાષ્ય—(આર. આર. શેઠની કું., અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૦૧).

5. ન્હાનાલાલ દલપતરામ કવિ : ઉપનિષદ પંચક, પ્રેમભક્તિ ગ્રંથમાળા, અમદાવાદ.

6. Fritjee Capra : The Tao of Physics (Fontana Paperback, London).

7. T. D. Singh and Ravi Gomatam (Ed.) : Synthesis of Science and Religion (The Bhaktivedanta Institute, Bombay)

8. R. Balsubramanian and Sibajiban Bhattacharya : Perspectives of Śankara—Part—IV of this book : Vedanta and Modern Science (Department of Culture, Ministry of Human Resource Development, Government of India, New Delhi).

PAPER-III (ii) : The Gita Philosophy of God Centric Human Life :

Critical and hermeneutical study of Gita text with reference to the following problems and their understanding by contemporary Indian thinkers :

1. Nature of man (or atma, purusa) and his relationship with God (or Purusottama or Paramatma), Free will, Karma, Rebirth and Immortality, Nature and effect of the three gunas especially in determining the type of personality, Nature of God and His role in solving the problem of Evil especially through Incarnation and Vibhuti.

2. Individual and Social aspects of the various virtues and vices of Daivi and Asuri Sampatti, Place of non-violence and war in human society, Sukhadukha viveka and Vyavasayatmika buddhi Svabhava, Svadharma and Caturvarnya.

3. Dhyanayoga, Yoga as Samata, Yoga as Perfection in action, Jnanayoga and Sarvabhutahita, Karma and Yajna, Niskama-karmayoga, Jnanayoga, Karmayoga and Samnyasa.

4. Bhaktiyoga as Rajavidya—Rajaguhya—yoga, Bhaktiyoga as mystical method of God realization, Criteria and effects of God-realization, Bhakti as Upasana, S'aranagati and God-centred morality, Characteristics of bhakta and Sthitaprajna, Divine actions of bhakta for Lokasamgraha, Universal and non-sectrian message of the Gita.

Elucidative Analysis of the Syllabus for the General Guidance of Teachers and Students

1. The Physical, Psychological, moral and metaphysical nature of man, (Ksetra-ksetrajna Vibhaga), Nature and effects of the three Gunas especially on the types of human personality determined by the types of Jnana, Karma, Karta,

Buddhi and Dhrti; Vinoba Bhave on importance of Atmanatma, Viveka and awareness of death in human life, Freedom of will, Law of Karma, Survival after death and Immortality, Swami State Sachchidanand on relation between Atma and Paramatma, S'ri Aurobindo on the nature of Purusottama and relation between Nara and Narayana with special reference to the role of Avatara and Vibhuti in Solving the problem of evil and suffering.

2. Kalelkara on Daivisampatti of Abhaya, Sat Vasamauddhi, Bhutadaya, Teja, Sauch and Adroha as social virtues, understanding and eradication of Asurisampatti in general and Kama, Krodha and Lobha in particular, Gunavanta Shah on Jivana Śuddhi through Ahara Śuddhi, Yajna, Tapa, and Dāna, Tilak and Gandhi on place of non-violence and war in human society, Swami Sachchidananda on Tyaga and Sukhaduhkha Viveka according to Gita, Tilak on limitations of hedonistic approach and the importance of the distinction between Vyavasayatmaka and Vasanatmaka buddhi, Gandhiji, Mashruwala and Munshi on Swabhava, Svadharma and Caturvarnya.

3. Method and attainment of Dhyanayoga through Cittanirodha, Sri Aurobindo on meaning and Significance of Samata and its relation with Jnana and Sarvabhutahita, Munshi on Yoga as perfection in action, Swami Chinmayananda on the art of achievement in the Gita, Sri Aurobindo on Karma and Yajna, Tilak on Saryasa and Karmayoga for Lokasamgraha, Ranade on Antimony of Action and Renunciation and the categorical Imperative in Kant and the Gita, Anasaktiyoga according to Gandhiji.

4. Sri Aurobindo on Sarvabhavenabhakti as springing from Jnana and resulting in Karma and on the nature and importance of Purusottama—Upasana, Vinoba on Purnayoga and Samarpanayoga, Ranade on the mystical method, criteria and effects of God—realization and on God—devotion as the central thread of virtues in the Gita, Tilak on nature and Significance of Bhaktimarga, Bhandarkar on Aikantika Bhakti in the Gita, Gunavanta Shah on importance of the concepts of Sthitaprajna and Bhakta, Sri Aurobindo and Tilak on divine actions of Bhakta as Nimittamatra and for Lokasamgraha, Divetia on service to humanity as worship of God and the sole religion for the rationalists. The central theme and the non—sectarian message of the Gita according to Swami Ranganathananda.

Recommended Books

૧. વિનોબા ભાવે : ગીતા પ્રવચનો

૨. સ્વામી સચ્ચિદાનંદ : ગીતા અને આપણા પ્રશ્નો (ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય)

૩. કિશોરલાલ ઘનશ્યામલાલ મશરૂવાળા : ગીતામંથન (નવજીવન, અમદાવાદ)

૪. ગુણવંત શાહ : કૃષ્ણનું જીવનસંગીત (આર. આર. શેઠની કું.)

૫. દત્તાત્રેય બાલકૃષ્ણ કાલલકર : ગીતા ધર્મ (નવજીવન, અમદાવાદ—૧૪)

૬. બાળગંગાધર ટિળક : શ્રીમદ્ ભગવદ્ ગીતા રહસ્ય અથવા કર્મયોગશાસ્ત્ર (ટિળક મંદિર, પૂના)

૭. ક. મા. મુન્શી : ગીતા અને આધુનિક જીવન

૮. ગાંધીજી : અનાસક્તિયોગ (નવજીવન, અમદાવાદ ૧૪)

૯. શ્રી અરવિંદ : ગીતા નિબંધો (અનુવાદક અંબાલાલ પુરાણી) (શ્રી અરવિંદ આશ્રમ, પોડિચેરી)

૧૦. જયેન્દ્રકુમાર યાજ્ઞિક (સંપાદક) : જગતના વિદ્યમાન ધર્મો : હિંદુ ધર્મ પરનાં પ્રકરણો : પ્રકરણ ૩, ૪ અને ૫ (બીજી આવૃત્તિ, ૧૯૯૩, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ)

૧૧. વિનોબા ભાવે : સ્થિતપ્રજ્ઞ દર્શન (નવજીવન, અમદાવાદ ૧૪)

૧૨. વિનોબા ભાવે : ગીતાઈ ચિન્તનિકા (યજ્ઞ પ્રકાશન, હઝરત માગા, વડોદરા)

૧૩. કિશોર દવે : ગીતા તત્ત્વવિચાર (બીજી આવૃત્તિ, ૧૯૯૩, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ)

14. Radhakrishnan : The Bhagvadgita (Allen & Unwin)

15. R. D. Ranade : The Bhagvadgita as a Philosophy of God—Realization for author's own views and the views of Bhagavkar and others (Bharatiya vidya Bhavan, Bombay)

16. Paradkar M. S. (Ed.) : Studies in the Gita (Popular Prakashan Bombay—For the views of Swami Chinmayananda and Ranganathananda)

17. P. Nagraj Rao : The Bhagavad Gita and the changing world (New order Book Co., Ahmedabad (For the problem of Evil)

18. Vinoba Bhave : Talks on Gita (Sarva Seva Sangh Prakashan, Varanasi)

19. B. G. Tilak : Srimad Bhagavad Gita Rahasya or Karmayoga-Śastra (Lokmanya Tilak Mandir, 563, Narayan Peth, Poona)

20. K. M. Munshi : Gita and Modern Life (Bharatiya vidya Bhavan, Bombay)

21. Mahadev Desai : Gospel of self-less Action or The Gita According to Gandhi (Navjivan, Ahmedabad—14)

22. Shri Aurobindo : Essays on the Gita (Sri Anrobindo Ashram, Pondichery)

23. Divatia H. V. : Art of Life in Bhagavadgita (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay)

The Yoga System of Patanjali

PAPER III (iii) :

Critical study of Yoga sutras of Patanjali together with possible fruitful comparisons with western psychology.

Basic Books

1. The Yoga-system of Patanjali (Yoga-sutras of Patanjali together with the commentaries of Veda Vyasa and Vacaspatimisra, Translated by J. H. Woods (Motilal Banarasidas, 1992)
2. M. R. Yardi : The Yoga of Patanjali (Bhandarkar Oriental Reserach Institute, Pune)
3. Gealdine Coster : Yoga and Western Psychology (Motilal Banarasidas, 1968)
4. Patanjal Yogasutra : (Translated by N. B. Pandya in Gujarati) (Sastu Sahitya Vardhak Karyalaya, 1953)
5. Shree Patanjala Yogadarshanam (Patanjala Yogasutra ane tena mukhya Bhasyano Gujaratiman Sanksepa by Kaniya Jekishandas (Gujarat Vidyasabha, Ahmedabad)
6. Swami Omanandatirth : Patanjala Yogapradipa (In Hindi) (P. O. Gita Press, Gorakhpur, Gorakhpur, III, Ed., 2016).

Reference Books

1. S. Dasgupta : Yoga as Philosophy and Religion (Motilal Banarasidas, 1973)
2. Mircea Eliade : Yoga, Immortality and Freedom (Pantheon Books, 1958)
3. Kulkarni T. R. : Upanishads and Yoga (Bharatiya Vidya Bhavan, 1972)
4. Swami Vivekananda : Raja Yoga-Advaita Ashram Mayavari 9th Ed., 1951)
5. Rajyoga (Swami Vivekanandana Rajayoganu Hindi Sanskaranu) (Ramkrishna Ashram, Nagpur), 1955.
6. Bhagwan Shree Rajneesh : Yoga - The Alpha and the Omega, Vols. I to X (Rajneesh Foundation, Poona, 1978)
7. Ernest Wood : Yoga (Penguin Books, 1962)
8. Theos Bernard : Hatha Yoga (B. I. Publication, Bombay)
9. V. A. Asrani : Yoga Unveiled, Parts I to 3 (Motilal Banarasidas, 1977)
10. Swami Abhedananda : Yoga Psychology (Ramakrishna Vedanta Math, Calcutta, 1960)
11. Swami Akhilanamda : Hindu Psychology (Routledge & Kegan Paul, 1953).

PAPER—III (v) : Comparative Religion

1 Definition and Nature of Religion, Role of religion in human life, Jana, Karma (Morality) Bhakti and Anasakti as essential aspects of religious life, General acquaintance with the classification and scriptures of the eleven living religions of the world, Approaches to the study of religions, Attitudes and methods of comparative study of religions, Meaning and implications of Sarvadharmasamabhava, Tasks of comparative Religion in the contemporary situation of the world.

2. Critical and comparative appreciation of the notions of God depicted in the scriptures of Hinduism, Judaism, Zoroastrianism, christianity, Islam and Sikhism —The critical and comparative evaluation should relate to the one or more of the following aspects of the philosophical and religious understanding of God :

(i) God as self existent, Sui-Generis and one without a second.
(ii) God as the ultimate metaphysical ground of all-that-there-is.
(iii God as the creator and moral governor of the world.
(iv) God as merciful redeemer and the Goal of man's spiritual endea-vours : Divine Personality and Incarnation.

3. Physical, mental, moral and metaphysical nature of man according to Hinduism and Jainism, critical evaluation of the beliefs concerning Karma, Rebirth, Immortality and Salvation in various religions, comparative appreciation of the nature and modes of Bhakti and Śaranagati as means of salvation in Hinduism, Jainism Christianity and Islam, Place of prayer and worship in Jainism, Buddhism, Confucianism and Taoism, Ritual of daily prayers in Islam, and its comparison with similar practices in other religions, merits and demerits of idol-worship, Mystical experience as the culmination of religious life.

4. "Hurt not others with that which pains yourself as the golden rule of morality in all religions advocating the ultimate value of the individual and the practice of non-violence, The Hindu view of Varna, Aśrama and Sadharana Dharma and its relevance for morality in other religions, Universal virtues and vices clarified by the moral teachings of the various religious, Nature and modes of Vairagya in different religions. Nature of moral Evil and the ways of eradicating it from individual and social life, Krishna, Christ and Muhammad with their disciples in to-day's Kurukşetra, possibility of one world religion, United Religions Organization or (URO) working for the Education of Peace Loving world citizens.

Reference Books

1. Dr. Bhagvan Das : Essential Unity of All Religions (The Theosophical Publishing House, Adyar, Madras–20).

૨. સર્વ ધર્મોની તાત્ત્વિક એકતા ભાગ ૧ અને ૨ : ડૉ. ભગવાનદાસના પુસ્તકનો ગુજરાતી અનુવાદ, ભાષાંતર નિધિ, ભાવનગર.

૩. ભાસ્કર ગોપાલજી દેસાઈ : ધર્મોનું તુલનાત્મક અધ્યયન, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

૪. જયેન્દ્રકુમાર યાજ્ઞિક (સંપાદક) : જગતના વિદ્યમાન ધર્મો, : બીજી આવૃત્તિ ૧૯૯૩, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

5. Haridas Bhattacharya : The Foundations of Living Faiths (Calcutta University).

6. Geoffrey Parrinder : Comparative Religion (George Allen & Unwin).

7. A. C. Bouquet : Comparative Religion (Revised Edition, Penguin Books, London).

8. E. O. James : Comparative Religion (Methuen, London, Barnes & Noble, New York).

9. S. G. Champion : The Eleven Religions And Their Proverbial Lore (George Routledge & Sons, London).

10 Dr. Bharanda Vanpeay : Krsha and Christ (Gujarat Sahitya Prakash, Anand–388 001).

11. A. C. Bouquet : Sacred Books of the World (Cassel, London).

12. S. Radhakrishnan : Eastern Religions and Western Thought (Oxford University Press).

13. Carl Cleman (Ed.) The Living Religions of the World—Their Nature and History—(George Harrap, London).

14. ધર્મોનું મિલન : ડૉ. રાધાકૃષ્ણનના Meeting of Religionsનો ગુજરાતી અનુવાદ (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay).

15. Chatterji Pritibhushan : Studies in Comparative Religion (Das Gupta & Co., Calcutta—12).

16. Sidney Spencer : Mysticism in World Religion (George Allen & Unwin).

17. G. Parrinder : Mysticism in the World's Religions (Sheldon Press, London).

18. Richard Woods (Ed.) Understanding Mysticism (Image Books).

PAPER—IV (i) : The Philosophy of Umasvati

Critical and hermeneutical study of Umasvati's Tatvarthasutra

Basic Books

1. Tatvarthasutra with Sarvarthasiddhitika (Bharatiya—Jnana Peeth, Kasi)
2. Pandit Sukhlalji (Vivechaka) : Tatvarthasutra (Guiarati) (Gujarat Vidypith, 1952)
3. Pandit Sukhlalji (Vivechaka) : Tatvarthasutra (Hindi) (Parshvanath Shodha Sansthan, Varanasi)
4. Vacaka Umasvati : Tatvarthasutra Pt. Sukhlalji's Commentary on (L. D. Institute of Indology, Ahmedabad, 1974)
5. Prasamaratiprakarana of Umasvati Vacaka : Edited and Translated by Y. S. Shastri, L. D. Institute of Indology, Ahmedabad, 1989.

Reference Books

1. S. Mookerjee : The Jain Philosophy of Non-Absolutism (Bharatiya Jaina Parisad, Calcutta, 1944)
2. Y. J. Padmarajiah : Jain Theories of Reality and knowledge (Jaina Sahitya Vikas Mandal, Bombay, 19[illegible]
3. Mohanlal Mehta : Jain Philosophy (P. V. Research Institute, Varanasi, 1971)
4. Pt. Mahendra Kumar : Jain Darsan (Hindi) Varni Granthamala, Varanasi.
5. Y. J. Padmarajiah : Jain Theory of Reality and knowledge (Jain Sahitya Vikas Mandal, Bombay)

PAPER IV (ii) : The Philosophy of Nagarjuna

Critical and hermeneutical study of Mulamadhyamika Karika

Basic Book

Nagarjuna : Mulamadhyamika Karika (Ed. by Poussin, St. Petersbourg, 1903)

Reference Books

1. K. V. Rajaram : Nagarjuna's Philosophy As presented in the Maha Prajna Paramita Sastra (Bharatiya Vidya Prakashan, Varanasi, 1971.)
2. T. R. V. Murti : The central conception of Buddhism—A study of the Madhyamika system (Allan & Unwin, 1960)

3. A. K. Warder : Indian Buddhism (Motilal Banarasidas, Delhi, 1970)

4. Petter Dela Santayan : Madhyamika Schools in India (Motilal Banarasidas, Delhi)

5. Th. Stcherbatsky : The conception of Buddhistic Nirvana (Revised Edition, Bhartiya Vidya Prakashan, Varanasi, 1978).

6. W. Y. Evans-Wentz : The Tibetian Book of the Great Liberation (Oxford University Press, 1954).

PAPER—IV (iii) : The Philosophy of Vedant Sutra

Critical and hermeneutical study of the Vedanta Sutra in the light of the views of Acaryas like Sankaracarya, Ramanujacarya and Madhvacarya for working out a consistent and Universally practicable philosophy of spiritual life based on true knowledge of the nature and interrelationship of tattvatraya and the method of attaining perfection here and hereafter.

Basic Books

1. S. Radhakrishnan : The Brahma Sutra : The Philosophy of Spiritual Life (George Allen and Unwin)

2. Swami Śivananda : Brahma Sutras (Motilal Banarasidas)

3 V. S. Ghate : The Vedanta : A study of the Brahma Sutras with the Bhasyas of Śamkara, Ramanuja, Nimbarka and Vallabha (The Bhandarkar, Oriental Institute, Poona)

4. P. M. Modi : A critique of the Brahma Sutra (Published by P. M. Modi, Raopura, Baroda)

5. Sharma B. N. K. : Brahma Sutra and their Principal Commentaries Vols. 1, 2 and 3 (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay).

Reference Books

1. Relevant Chapters from the History of Indian Philosophy by S. N. Dasgupta, S. Radhakrishnan and Jadunath Sinha together with references cited by them.

૨. ન. દે. મહેતા : હિંદી તત્ત્વજ્ઞાનનો ઈતિહાસ - એસ્તર સોલોમન દ્વારા સંશોધિત બીજી આવૃત્તિ (ગુજરાત વિદ્યાસભા)

૩. સી. વી. રાવળ : પ્રસ્થાનત્રયી (પ્રજ્ઞા પ્રકાશન, ૨૮, નોવેલ રો હાઉસિસ, સેટેલાઈટ રોડ, અમદાવાદ-૧૫.

PAPER -IV (iv) : The Philosophy of Śankaracarya

Critical and hermeneutical study of Śankaracarya's Śariraka Bhasya; Commentary of the Vedanta Sutras.

Basic Books

1. Śankaracarya; Śariraka Bhasya (Edited by N. L. Shastri, Nirnaya Sagar Press, Bombay)
2. Śankaracharya; 'Vedanta Sutra with commentary of Śankara' translated by G. Thibaut, 2 Vols. (Sacred books of the East, 2nd edition, reprinted in Delhi, 1966)
3. Date B. H : Vedanta explained—Śankara's commentary on the Brahma Sutras, 2 Vols. (Bombay, 1959)
૪. કમળાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી (અનુવાદક) બ્રહ્મસૂત્ર : શાંકરભાષ્યાનુવાદ (ગુજરાતી વર્નાક્યુલર સોસાયટી, અમદાવાદ).

Reference Books

1. R. S. Naulakha; Śankara's Brahmavada (Kitab Ghar, Kanpur, 1964)
2. T. M. P. Mahadevan; Gaudapada—A Study in Early Advaita (Madras)
3. R. D. Ranade: Vedanta—the culmination of Indian Thought (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay, 1970)
4. M. K. V. Iyer : Advaita Vedanta (Asia Publishing House, 1964)
5. S. K. R. Rao : Śankara—A Psychological Study (Mysore, 1960)
6. N. K. Devraj Śankara's theory of Knowledge (Motilal Banarasidas, 1968)
7. W. S. Urquhart; The Vedanta and Modern Thought (Gian Publishing House, Delhi, 1986)
8. K. A. Krishnaswami Iyer, Vedanta of the Science of Reality (Adhyatma Prakash Karyalaya, Holenarsipur, Mysore State, Revised edition, 1965)
9. Radhakrishnan : The Vedanta According to Śankara and Ramanuja (Aller & Unwin)
10. M. N. Dvivedi : Imitation of Śankara (Sudarśana office, Nadiad, 1895)
૧૧. વી. વી. રાવળ : શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.
12. S. G. Mudgal : Advaita of Śankara—A roappraisal (Motilal Banarsidas)

PAPER—IV (v) : The Philosophy of Ramanujacarya

Critical and hermeneutical study of Ramanujacarya's Śri Bhasya : Commentary on the Vedanta Sutra.

Basic Books

1. Ramanujacary, Śri Bhasya, along with Sudarsana Suri's Śrutaprakaśika (commentary on Śri Bhasya, Nirnayasagar Ed.)
2. Ramanujacarya : S'ri Bhasya (Translated in English by G. Thibaut S. B. E. Vol. 48)
3. આનંદશંકર બાપુભાઈ ધ્રુવ : રામાનુજાચાર્યના શ્રી ભાષ્યનો ગુજરાતી અનુવાદ (ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી, અમદાવાદ)
4. P. N. Śrinivasachari, The Philosophy of Visistadvaita (Adyar Library, Madars)

Reference Books

1. Kumarappa A. B. : The Hindi Conception of Deity as culminating in Ramanuja (Inter-India Publications, New Delhi, 1979)
2. Bhardvaj K. D. : The Philosophy of Ramanuja (New Delhi, 1958).
3. Carman J. B. : The Theology of Ramanuja (New Heven & London, 1974)
4. Raghavachar S. S. : Śri Ramanuja on the Upanishads (Madras, 1972)
5. Raghvan V. S. : Visistadvaita-Philosophy and Religion (Madras, 1974)
6. Sengupta, Alinima : A critical study of the Philosophy of Ramanuja (Varanasi, 1977)
7. Bhatt, S. R. : Studies in Ramanuja Vedanta (Delhi, 1975)
8. Eric O. Lott : God and Universe in the Theology of Ramanuja (Ramanuja Research Society, Madras, 1976)
9. N. S. Anantharangachar : The Philosophy of Sadhana in Visistadvaita (University of Mysore)
10. Radhakrishnan : The Vedanta According to Śankara and Ramanuja (Allen & Unwin).

પરિશિષ્ટ "જ"

કામકાજ ક્રમાંક ૨(૭)

STATISTICS

Syllabus at M.A./M.Sc. (Parts I & II)

(Inforce from June, 1994)

(Part I Course effiective from 1994-95, Parts II Course effiective from 1995-96)

There will be four theory papers and three practical papers in each part. Each theory paper will be of 75 marks and of three hours' duration. Each practical paper will be of 35 marks and of three hours' duration. 45 marks are alloted for Viva Voce on theory papers covered at each part. In addition Viva Voce will include a submission of report on project on a topic on mathematical and applied statistics to be assigned to each student by the department. The report is to be prepared under the guidance of the teacher.

Minimum marks required for passing at Part-I and Part-II examination are 36 per cent in (i) each of four theory papers, (ii) practical papers (in aggregate) and (iii) Viva Voce (inclusive of project). A candidate securing 48% or more but less than 60% will be placed in Second Class and a candidate securing 60% or more will be placed in First Class.

The structure of the M.A./M.Sc. Courses is as follows :

Part	Paper	Title	Workload in hours per week	Maximum marks
1	2	3	4	5
1.	Theory Paper I	Matrix Algebra & Measure Theory	4 L	75
	Theory Paper II	Prbability Theory & Distributions	4 L	75

1	2	3	4	5
	Theory Paper III	Theory of Estimation & Theory of Sampling	4 L	75
	Theory Paper IV	Mathematical Programming Computer Programming	4 L	75
	Practical Paper I	Based on relevant topics of theory papers I & II	3 hours	35
	Practical Paper II	Based on relevant topics of theory paper III	3 hours	35
	Practical Paper III	Based on relevant topics of theory paper IV	3 hours	35
	Viva Voce	—	2 hours	45
2.	Theory Paper V	Statistical Inference	4 L	75
	Theory Paper IV	Design of Experiments & Multivariate Analysis	4 L	75
	*Theory Paper VII	Optional Paper	4 L	75
	*Theory paper VIII	Optional paper	4 L	75
	Practical paper IV	Based on relevant topics of theory paper V	3 hours	35
	Practical paper V	Based on relevant topics of theory paper VI	3 hours	35
	Practical paper VI	Based on relevant topics of theory papers VII & VIII	3 hours	35
	Viva Voce	—	2 hours	45

* Optional papers are to be selected from the list of Optional papers given below in consultation with the departments of Statistics.

M.A./M.Sc. Part I (effiective from 1994-95)

Statistics Paper I (Matrix Algebra & Measure Theory) :

1. Matrix Algebra :

(i) Matrices over of a field, operations on matrices, special types of matrices, trace and norm of a matrix. Determinants : Idea of permutation, theorems on determinants, Laplace method of expansion of a determinant. Properties of determinants.

(ii) Rank of matrix—definition of row rank and column rank, properties of rank, Frobenius theorem, Homogeneous and non-homogeneous linear equations & their consistency.

(iii) Regular inverse of a matrix with properties, Inverse of partitioned matrices, generalised inverse of a matrix with properties, reflextve g-inverse and Moore-Penrose g-inverse.

(iv) Characteristic roots and vectors of a square matrix, properties of characteristic roots and characteristic vectors of symmetric, skew-symmetric, orthogonal, normal, Unitary and Hermitian matrices.

(v) Hermitian and quadratic forms--classification of quadratic forms, reduction to diagonal forms. Simultaneous reduction of two quadratic forms, Maxima and Minima of the ratio of certain quadratic forms, Idempotent matrices and their properties, Matrix version of Cochran's theorem.

2. Measure Theory :

(i) Algebra of sets - classes of sets—field, ring, sigma field, sigma ring, generated field and ring, sequences of sets, limit Superior and limit inferior and limit of sequence of sets. Borel sets in real line and P-dimentional Enclidean space.

(ii) Measure on a field and sigma field, continuity property of a measure and continuity theorem on measure. Outer measure, Construction of outermeasure from measure, Caratheodory theorem on outermeasure, outermeasurability of sets, class of measurable sets. Extension theorem (without proof). Construction of Lebesgue measure on the real line, complete measure, Lebesgue-Stieltjes measure through distribution function, statement of correspondence theorem (without proof).

(iii) Measurable function, algebra of measurable functions, composite measurable function, Simple measurable and Borel measurable functions. Sequences of measurable functions and measurability of their limit operations. Concepts of almost everywhere, almost uniform convergence, convergence in measure. Statement of Egorov theorem (without proof).

(iv) Integral of a measurable function with respect to a measure space and properties, indefinite integral, monotone convergence theorem. Lebesgue-Stiltjes and Riemann-Stieltjes interability of a real valued function on a (finite) closed interval of the real line.

(v) Definition of signed measure and properties, Idea of absolute continuity and singularity of measure, statement of Radon-Nikodym theorem and applications. Measure on Cartesian product of measurable spaces, statements of product measure theorem and Fubini's theorem and examples.

Statistics Paper—II (Probability Theory & Distributions)

1. Probability Theory :

(i) Measure theoretic approach to probability—probability space, events, algebra of events, probability of occurence of at least one, exactly and at least m events out of n events ($1 < m < n$). Conditional probability, Bayes thorem and its applications, independence of events.

Random variable as measurable function, distribution function of a random variable, decomposition of a distribution function, types of random variable – discrete, continuous and mixed. Joint distribution function in R^2 and R^p with properties.

(ii) Expectation, moments and conditional expectation with properties. Markov's Chebyshev's, Holders', Minkowski's and Jensen's inequalities, Liapounov's inequality and Berge's inequality.

Characteristic function and its properties; inversion theorem, convolution of distributions and convolution theorem (without proof), problem of moments.

(iii) Sequence of random variables, independence of random variables, Convergence in probability, in quadratic mean, in law or distribution and convergence almost surely and their interrelationship. Borel-Cantelli lemma, Weak compactness theorem (Statement only), Helly-Bray theorem and continuity theorem due to Levy and Cramer and applications.

(iv) Weak law of large numbers due to Chebyshev and kinchine. Kolmogorov's inequality and statement of Hajek-Renyi inequality. Kolmogorov's strong law of large numbers (Proof of sufficiency condition only). Central limit theorem (CLT) : Statement of central limit law. CLT due to Lindeberg and Levy and Liapounov with proof. CLT due to Lindeberg and Feller without proof and applications.

(v) Elemetns of Stochastic Processes : Difinition of Markov Chain and examples. Chapman-Kolmogorov's equations and n-step transition probabilities. Simple time-dependent stochastic processes- Poisson, pure bleth and birth and death processes and applications.

2. Distributions :

(i) Power series distribution and properties, compound distributions and properties, Poisson–Poisson (Neyman type A), Poisson—Binomial and Poisson–Negative binomial distributions with properties.

(ii) Non-central sampling distributions—non-central Chisquare, t and F distributions with properties.

(iii) Multinomial and non-singular multivariate normal distributions with properties.

(iv) Quadratic forms In normal variables, Necessary and sufficient condition for a quadratic form to be distributed as Chi-quare, independence of two quadratic forms, Cochran's theorem and applications.

(v) Order Statistics : Distribution (marginal and joint) of order statistics from continuous distributions and their properties. Coverage statistics and their distributions. Asymptotic normality of a ssmple quantile, joint normality of two sample quantiles.

Statistics Paper–III (Theory of Estimation and Theory) :

1. Theory of Estimation :

(i) Formulation of basic problems of inference, point estimation—criteria of good estimators, consistency, unbiasedness, invariance and sufficiency, Minimum variance Unbiased (MVU) estimators.

Cramer—Rao's inequality and its importance, Fisher's information, MVB estimators, Chapman—Robbin's inequality and Bhattacharya bounds.

generalisation of Cramer–Rao inequality for multiparameter case (for regular distribution only).

(ii) Reduction of data through sufficient statistics, Factorisation criterion for sufficiency, direct derivation in sample cases, general proof for discrete (countable) case only. Minimal sufficiency—definition, properties and illustrations, Exponential family of distributions—definition, properties and examples, definition of montone likelihood ratio family. Rao—Blackwell theorem, completeness, Lehmann–Scheff theorem and UMVU estimators.

(iii) Methods of estimation—method of moments, method of maximum likelihood, minimum Chi–square and modified minimum Chi–square. Properties of ML estimators—consistency, asymptotic normality, and asymptotic efficiency. ML estimation by method of scoring. Idea of ARE. Definition of confidence interval, construction of confidence intervals using pivotal quantity. Examples from normal and exponential (regular case) distributions.

(iv) Linear estimation—estimability and best linear unbiased estimators (BLUE's) method of least squares and normal equations. Variances and Covariances of least squares estimators (LSE's), Gauss–Markov theorem, estimation of error variance and examples.

2. Theory of Sampling :

(i) Review of basic concepts in sampling, sample selection and determination of sample size. Linear & circular systematic sampling, estimation of variance, population under linear trend.

(ii) Varying Probability Sampling : PPS sampling with replacement (WR), estimation of population total and mean, its variance and variance estimators; efficieny with SRS–linear relationship, gain due to PPS sampling. Selection procedures—cumulative total method, Lahiri's method.

(iii) Stratified PPS sampling and allocation of sample size. PPSWOR–Horwitz–Thompson (HT) estimator, its variance and variance estimators due to HT and YGS (Yates, Grundy and Sen). Des Raj's estimator.

(iv) Cluster sampling—efficiency with SRS, varying clusters under SRS and PPS sampling.

Two-stage sampling—estimator of population mean and total under sampling with SRSWR, SRSWOR, PPSWR. Optimum allocation for fixed cost and variance. Two phase sampling.

(v) Ratio estimator –its need, bias, MBE and variance, Ratio method of estimation under basic sampling schemes- SRS Systematic, PPSWR and stratified sampling, almost unbiased ratio estimator, unbiased ratio type estimators, double ratio estimator, Product estimator.

(vi) Difference and regression estimator, regression method of estimation of bias and variance under SRS and stratified SRS.

Non–sampling errors, sources of non–sampling errors, non-response error.

Statistics Paper –IV (Mathematical Programming & Computer Programming) :

Mathematical Programming

(i) General form of mathematical programming problem—Linear programming–Basic theorems–simplex method—Artificial variables technique—Charn's penalty method- Two phase method—Degeneracy—revised simplex method.

(ii) Duality in linear progamming—Duality theorems–complementary slackness theorem—Dual simplex method–sensitivity analysis in linear programming parametric linear programming.

(iii) Applications of linear programming—Transportation and Assignment problems—Game strategy—Two-person-zero sum game problem–conversion of zero–sum game problem into linear programming problem and Vice versa.

(iv) Non-linear programming–constrained extremal problems – Lagrange's method—Kuhn-Tucker theory—Grafical and analytical solutions—Quadratic programming—Beal's and Wolfe's algorithms—separable, convex and fractional programming—elements of stochastic programming.

(v) Integer programming—Branch and Bound method—cutting plane algorithm—zero-one linear programming—Elements of dynamic programming with simple illustrative examples.

2. Computer Programming :

Introduction to programming languages : major high level languages, choosing a programming language for statistical computations, characteristics of statistical oriented problems, programme design, features of a good program, documentation.

Programming with FORTRAN 77 : Data types; expressions and statement, input/output commands, conditional and interactive constants, array manipulation.

Subprograms : Data sharing among suprograms/programs, file manipulation facilites.

Varicus programs using above features.

Practical Paper I : Based on relevant topics of Theory Papers I and II.

Practical Paper II : Based on relevant topics of Theory Paper III

Practical Paper III : Based on relevant topics of Theory Paper IV.

Viva Voce.

List of the Books—Syllabus at M.A./M.Sc. Part—I

Theory Paper I :

1. Khatri, C. G. (1971) : Mathematics of matrices (in Gujarati) Granth Nirman Board, Ahmedabad.
2. Searle, S. R. (1982) : Matrix Algebra useful for Statistics, John Wiley.
3. Rao, C. R. (1973) : Linear Statistical Inference and its applications, Wiley Eastern.
4. Rao, C. R. & Mitra, S. K. ( ) : Generalised Inverses of matrices and applications.
5. Ramachandra Rao, A. & Bhimasankaran, P. (1992) : Linear Algebra, Tata Mcgraw Hill.
6. Hadley, G. (1961) Linear Algebra, Addison-Wesley.
7. Shantinarayan ( ) : A text book of matrix algebra, S. Chand & Co., New Delhi.
8. Halmos, P. R. (1950) : Measure Theory, Van Nostrand.
9. Kingman, J. F. C. & Taylor S. J. (1966) : Intro. to Measure and Probability. Cambridge University Press.
10. Loeve, M. (1963) : Probability Theory, Van Nostrand.
11. De Barra G. (1981) : Measure Theory and Integration, Wiley Eastern.
12. Rao, M. M. (1988) : Measure Theory and Integration.
13. Burril, C. W. (1972) : Measure Theory & Probability, Mcgraw Hill.

Theory Paper II :

1. Bhat, B. R. (1984) : Modern Probability Theory—An Introductory Text book, 2nd ed., Wiley Eastern.
2. Loeve, M. (1963) : Probability Theory, 3rd ed., Van Nostrand.
3. Feller, W. (1973) : An Intro. to Probability Theory, Vol. I. Wiley Eastern.
4. Parzen, E. (1969) : Modern Probability Theory and its applications, John Wiley.
5. Martin, E. (1970) : Introduction to Mathematical Probability Theory, Prentice Hall.
6. Goon, Gupta and Dasgupta (1970) : An outline of Statistical Theory, Vol. I, World Press, Calcutta.
7. Rohatgi, V. K. (1984) : An Introduction to Probability Theory, Prentice-Hall.
8. Rao, C. R. (1973) : Linear Statistical Inference and its applications, Wiley Eastern.
9. Gibbons, J. D. (1971) : Non Paramactic Statistical Inference, Mcgraw, Hill.
10. Johnson & Kotz (1972) : Distribution in Statistics, Vol. I & II, John Wiley.
11. Jaiswal, M. C. (1972) : Statistical Distributions (in Gujarati), Gujarat University, Ahmedabad.
12. Partha Sarthi, K. R. (1970) : Introduction to Probability & Measure, McMillan Co.
13. Cacoullos T. (1989) : Exercises in Probability, Narosa.

Theory Paper III :

1. Lehmann, E. L. (1983) : Theory of Point estimation, Wiley Eastern.
2. Zacks, S. (1971) : Theory of Statistical Inference, John Wiley.
3. Rao, C. R. (1973) : Linear Statistical Inference and its applications, Wiley Eastern.
4. Dudewicz, E., & Mishra, S. N. (1988) : Modern Mathematical Statistics, Wiley Eastern.
5. Rohatgi, V. K. (1984) : Introduction to Probability Theory & Mathematical Statistics, John Wiley.

6. Deutsch, R. (1985) : Estimation theary, Prentice-Hall.

7. Goon, Gupta and Dasgupta (1970) : An outline of Statistical Theory, Vol. II, World Press, Calcutta.

8. Wilks, S. S. (1962) : Mathematical Statistics, John Wiley.

9. Murthy, M. N. (1967) : Sampling theory and Methods, Statistical Pub. Soc., Calcutta.

10. Des, Raj (1976) : Sampling Theory, Tata Megraw Hill.

11. Sukthatme, P. V. et al (1984) : Sampling theory of surveys with applications, Indian Soc. of Agricultural Statistics, New Delhi.

12. Kish, L (1984) : Survey Sampling, John Wiley.

13. Hansen, M. H. and Hurwitz, W. N. & Madow, W. G. (1953) ; Sample Survey--Methods and Theory and Applications, Vol. I & II, John Wiley.

14. Cochran, W. G. (1984) : Sampling Techniques, 3rd ed., Wiley Eastern.

Theory Paper IV :

1. Hadley G. S. (1969) : Linear programming, Addison-Wesley Co.

2. ———— (1964) : Non-linear & dynamic programming, Addison-Wesley Co.

3. Gass, S. I. (1975) : Linear Programming.

4. Taha, H. A. (1989) : O. R.—An Introduction. Mac Millan & Co.

5. Hillier, F. S. & Lieberman, G. J. (1962) : Introduction. to O R. (Holden-Day).

6. J. K. Sharma (1988) : Operations Research, Tata Megraw Hill.

7. Sharma, S. D. (1989) : Operations Research Kedar Nath Ram Nath & Co.

8. Kanti-swarup & Gupta, M. M. (1985) : O. R., S. Chand & Co.

9. Rao, S. S. (1978) : Optimisation theory & applications, Wiley Eastern.

10. Hu. T. C. (1969) : Integer programming and Net-work flows.

11. Rajaraman ( ) : Computer Programming in Fortran 77.

12. Ram Kumar (1986) Tata Megraw Hill. : Programming with Fortran 77,

13. Shelley, John ( ) : Essentials of Fortran 77, John Wiley.

14. Katzan, H. ( ) : Fortran 77.

M.A. / M.Sc. Part II (effective from 1995-96)

Statistics Paper V : (Statistical Inference)

1. Decision Theory :

(i) Basic elements of decision theory, decision function, risk function, various problems of inference viewed as decision problem, non-randomised and randomised decision rules. Admissibility, completeness and essential completeness of classes of decission rules. Role of sufficient statistics and convex loss function.

(ii) Bayes principle, Bayes rule, admissibility of Bayes rule, existence of Bayes decision rule, existence of minimal complete class when the parameter space is finite. Separating hyper plane theorem (without proof). Minimax principle, methods of finding minimax rules, complete class theorem.

2. Testing of hypotheses :

(i) Framing of null and alternative hypotheses, simple and composite hypotheses. Neyman-pearson theory of hypotheses testing, Test, of hypotheses, two types of error, level of significance and size of a test, randomised test. Most powerful (MP) test. Neyman-pearson fundametal lemma and properties of MP tests.

Monotone likelihood ratio property and uniformly most powerful (UMP) tests.

(ii) Generalised Neyman-Person lemma (with proof of existence and sufficient parts only), unbiased tests, UMP unbiased tests, Boundedly complete statistics, similar tests and tests of Neyman structure, use of statistical independence of a sufficient statistic to construct UMPU tests and applications to exponential family of distributions. Least favourable distribution for testing a composite null agaisnt a simple alternative.

(iii) Confidence sets and intervals and their connection with tests of hypothes. Uniformly most accurate (UMA) and uniformly most accurate unbiased (UMAU) confidence intervals. Shortest length confidence intervals.

(iv) Likelihood ratio test procedure based on likelihood ratio (LR). Large sample properties of LRT. Chi-square goodness of fit tests and their asymptotic distributions for simple and composite null hypotheses.

(v) SPRT for simple hypothesis against simple alternative, OC and ASN functions, wald's fundamental identity and its uses, simple properties of SPRT.

(vi) Non-parametric tests : Tests of goodness of fit-Chi-square goodness of fit test, Kolmgorov-Sminov one sample test. Location problem-Sign test and Wilcoxon signed-rank test.

Two sample problems--Wald-Wolfowitz funs tests, Kolmogorov-Smirnov tests, median test and Mann-Whiteny U-test. Confidence interval for quantiles.

Statistics Paper VI : (Design of experiments & Multivariate Statistical Analysis)

1. Design of experiments :

(i) Application of theory of linear estimation to analysis of one-way and two-way designs. Concepts of balancedness, orthogonality and connectedness. Randomised Block and Latin Square designs.

(ii) BIBD, symmetrical BIBD, affine resolvable BIBD with properties and analysis. Idea of inter-block recovery of information for BIBD.

(iii) PBIBD -properties and analysis with intrablock recovery only. Split-plot design.

(iv) Factorial designs and—general theory of factorial designs, total and partial confoudning, fractional replications with special reference to 2^m & 3^m designs.

(v) Galois field -finite geometries, construction of
(i) orthogonal latin squares
(ii) BIBD by the use of finite geometries and orthogonal latin squares
(iii) totally and partially confounded symmetrical factorial designs.

2. Multivariate Statistical Analysis :

(i) Special multivariate distributions : Negative multinomial and Dirichlet distributions. Bivariate and multivariate exponential distribution (Marshall & Olkin, Gumbel and Morgenstern versions only) and properties.

(ii) Multiple and Partial correlation and regression, derivation of formulae and interrelationship among partial, multiple correlations & regresion coefficients.

(iii) Multivariate normal distribution definition and properties including marginal and conditional distributions, random samples from multivariate normal distribution of sample mean vector and sample dispersion matrix. James-Stien's estimator for the mean vector.

(iv) Wishart distribution and its properties, maximum likelihood estimators of total, partial and multiple correlations and their null and non-null distributions. Sample generalised variance and its asymptotic distribution. Tests based on total, partial and multiple correlations and Fisher's Z transformation.

(v) Tests on mean vectors--Hotelling's T^2 for one & two sample cases. D^2 statistics and their null and non-null distributions, related simultaneous confidence regions, Fisher-Behren's problem.

(vi) Discrimination and classification—Bayes procedure, likelihood ratio procedure, Fisher's linear discriminant function, Anderson's plug-in rule and discussion of their properties with estimation of probabilities of misclassification.

(vii) Elements of principal components and Canonical Analysis and their properties.

Statistics Paper VII & VIII

Any two of the following optional papers will be provided with the consent of the head of the department :

1. Industrial Statistics & O.R.
2. Mathematical Economics, Economic Statistics & Econometrics
3. Stochastic processes
4. Statistical methods for life testing and reliability
5. Advanced theory of distributions
6. Advanced multivariate statistical analysis
7. Bio-statistical methods
8. Advanced statistical inference
9. Demography and large scale sample surveys
10. Linear models and advanced theory of design of experiments
11. Advanced theory of SQC

12. Applied Regression analysis
13. Time series analysis and advanced econometric methods
14. Advance theory of sampling
15. Data processing and statistical computing
16. Coding and information theory

Practical Paper IV : Based on relevant topics of Theory Paper V

Practical Paper V : Based on relevant topics of Theory Paper VI

Practical Paper VI : Based on relevant topics of Theory Papers VII and VIII
Viva Voce

Statistics – Optional Papers

Optional Paper No. 1 : (Industrial Statistics & Operations Research)

1. SQC :

Cumulative sum control charts (CSCC), use of V-mask,-derivation of ARL, application of CSCC for mean range, standard deviation, fraction defective and number of defects per unit.

Sampling inspection plans for attributes with curtailment–Sampling inspection plans for variables, estimation of lot and plan parameter determination in known and unknown cases, Dorian Shanin's lot plot method, continuous sampling plans–CSP–I and its modification, derivation for AOQL CSP–I, Wald–Wolfowitz plans.

2. Reliability :

Failure time distributions, definition of hazard rate and reliability or survival function. Exponential and Werbull models in reliability. Complex system involving more than one component. Reliability of series, parallel and series–cum–parallel systems. Mean time between failures (MTBF) of series and parallel systems in case of exponential distribution. Reliability of bridge structure.

3. Operations Research :

(i) Inventory Control : Costs associated with inventory, classification of inventory systems, lot size models with and without shortages, Inventory

models under restrictions. Inventory models for price breaks and quatity discount. EOQ model under price change anticipation.

Probabilistic inventory models, Scheduling period, order level systems —Single period model, periodic review inventary models—continuous review with random lead time.

(ii) Queuing theory : Concepts and basic principles, general theory of queues—M/M/1 (FIFO) & M/M/m (FIFO) queueing systems with finite and infinite capacities, Steady state solutions of these systems.

$M/E_k/1$ and $E_k/M/1$ queues—M/G/1 queues with steady state solutions, queueing models with cost decisions, elementary queues with two priorities.

(iii) Replacement problems, Sequencing and Simulation :

Replacement problems—replacement of items that deteriorate with time and that fail completely. Group replacement problem and staffing problem.

Sequencing of n jobs on two machines, n jobs on three machines.

Problem of simulation—need for simulation and applications of Monte Carlo techniques.

(iv) Network Analysis and PERT-CPM :

Basic ideas of a network, labelling method, matrix solution method, maximmm-flow Minimum-cut theorem, multi-source and multi-sink problem.

Critical path method, PERT network, estimation of times in PERT, resource allocation and project appraisal problems.

Optional Paper No. 2 (Mathematical Economics, Economic Statistics and Econometrrics)

1. Mathematical Economics :

(i) Review of static and dynamic forms of demand and supply, market equilibrium, elasticity of demand and supply, price determination under duoply.

Production function—homogeneous production function and properties, Marginal rate of substitution with respect to two factors of production, elasticity of substitution, Cobb-Douglass and constant elasticity of

substitution (CES) production function and their properties, demand for factors of production and their elasticity.

(ii) Economic growth models—Micro versus macro economic variables, concepts of marginal propensity with respect to saving and consumption, multiplier and accelerator. Formulation of macro-economic models—Harrod-Domar, Phillips, Samuelson-Hicks, and Goodman economic growth models and their properties.

(iii) Input—output analysis—Leontieff's models for inter—industry relations with open and closed systems.

Distribution of Income, Pareto, Log-normal and Davis and Chapernowne curves for distribution of income. Lorenz concentration curve and Gini's coefficient for measuring inequality of income.

2. Economic Statistics :

(i) Time-series and cross-section data, analysis of time series, components of time series—trend, seasonal and cyclical variation and their methods of elimination.

(ii) Stationary time series, periodogram and correlogram analysis, serial (auto) correlation and auto-regressive time series.

(iii) Statistical demand analysis—general theory and measurements in economics, determination of demand relationship from time series and cross-section data. Classical theory of consumer behaviour and utility functions. Income elasticity of demand, its inter-relationship with price elasticity of demand and supply. Engel law and various forms of Engel curves and their estimation.

3. Econometric Methods :

(i) Generalised Least Squaresw (GLS) : Aitken's GLS estimators, comparison with OLSE & MLE, Restricted GLS estimator—Heteroscasdasticity—tests of heteroscadastisity—problem of autocorrelation, test of autocorrelation and Durbin—Watson statistic—Cochran—Orcutt interative procedure.

(ii) Multicollinearity : Exact and near exact cases—consequences, remedies, uses of aprior information—Silvey's approach—Ridge regression estimator and its properties.

(iii) Methods of Stochastic Regressors. Lagged and Dummy variables : Inspection of Simple linear regression - case when the data matrix X & U the disturbance vector U are uncorrelated Problem of Lagged variables - case when X and are correlated- Koyack's and Almon's approach problem of errors in variables—grouping method and MLE- use of instrumental variables.

Dummy variables method—Deseasonalization of time series data by using dummy variables—Linear probability model and its properties.

(iv) Simultaneous equations system : Least squares bias in simultaneous equations system problem of identification—proof of rank and order conditions methods of estimating simultaneous equations system - indirect least squares—two stage least squares and least variance ratio methods—Limited and Full Information and MLE—Recursive Models.

Optional Paper No. 3 : (Stochastic Processes)

1. Conditional expectation properties of conditional expectation including the smoothing properties.
2. Introduction to stochastic processes, definition of a stochastic process, classification according to state space and time domain, use of Kolmogorov's consistency theorem in defining a stochastic process. Random walk and gambler's ruin problem.
3. Markov Chains (M. C.) with stationary transition probabilities. M. C. with finite and countable state space, Chapman-Kolmogorov's equations, calculation of n-step transition probabilities, classification of states, essential and recurrent states, Positive recurrent states. Limiting behaviour of transition probabilities, existence of stationary initial distributions, absorption probabilities. Applications from social, biological and physical sciences.
4. Continuous time Markov Processes–Poisson, pure birth, pure death and pure birth and death processes, Yule's and Polya's processes Applications of these processes to applied fields.
5. Branching Processes–Galton-Watson branching process, probability of ultimate extinction, distribution of population size, critical processes, Idea of Branching processes with imigration.
6. Stationary and Second order stationary processes, Mean and covariance functions, Gaussian and Wiener processes.

Optional Paper No. 4 : (Statistical methods for life testing and Reliability)

1. Reliability concepts—components and systems, Coherent systems, reliability of coherent systems, cuts, paths, minimal cuts and paths. Reliability of systems of independent components, Bounds on reliability function.

2. Life distribution, survival functions, hazard rate, hazard function, residual life time, survival function of residual life time, mean residual life function, one-one correspondence of these functions.

   Commman life distributions, exponential, weibull, Gamma, Extreme value, Makeham, Pareto, Rayleigh, log-normal and proportional hazard models and their properties.

   Notions of aging - IFR, IFRA, DMRL, NBU, NBUE classes, exponential distribution and its no-aging property, aging properties of other common life distribution convalation and mixture of these cases.

3. Inferential procedures for exponential, weibull, extreme value, gamma distributions based on type I, type II (with and without replacement) and random censoring schemes, Analysis of censored data in grouped form. Competing risks model for unground and grouped data and their analysis.

4. Tests for exponentiality against positive aging based on total time on test statistic, Hollander-Proschan statistic(s), Deshpande (IFR) statistic, unbiasedness, consistency and asymptotic relative efficiency (ARE) of these test statistics.

   Kaplan-Meier estimator of distribution function. Gehen-Mantel-Haenszel and effron tests for two sample consored data problem.

5. Accelerated life testing, reliability estimation based on failure times, number of failures and stress-strenth analysis.

6. Bayes methods in reliaiblity : comparison of Bases and classical methods, loss functions and Bayes estimates, Bayes point and interval estimates for reliability and failure rate, Bayesian reliability demonstration testing.

7. System reliability : Some general stochastic processes, maintainability, Reliability model for non-maintained and maintained systems, confidence bounds for system reliability.

   Redundant systems, basic characteristic of redundant devices, types of redundancy—stand by redundancy, redundancy with and without renewal, availabilty of repairable systems.

Optional Paper No. 5 : (Advanced theory of distributions)

1. Lagrange distribution and applications, generalised negative–generalised Poisson, Lagrangian beta and gamma distributions and properties.

   Intervened Poisson geometric and Neyman-type A distributions and properties. Truncated Power Series distribution and properties–Negative multinomial and negative hypergeometric distributions.

2. Trucated bivariate and multivariate normal distributions, Properties and applications.

3. Dirichlet type integrals and applications to theory of sampling distributions. Spherical and elliptical distributions and prpoerties.

4. Density free aproach to Multivariate normal, Wishart and Beta distributions.

5. Finite mixture distributions : definition of finite mixture distributions and applications. Mixtures of normal, exponential, Weibull, binomial and Poisson distributions and properties and estimation by the method of moments and/or maximum likelihood.

6. Bivariate and multivariate exponential distributions–Bivariate exponential distributions due to Freund, Gumbel, Morgenstern and Marshall–Olkin and properties.

Optional Paper No. 6 : (Advanced Multivariate statistical analysis)

1. Singular and non–singular Multivariate normal distribution and some Characterisation of Multivariate normal distributions. Tests for Multivariate normality based on Multivariate skewness, Kurtosis and cumulants, Transformation related methods due to Box–Cox and Andrews. Spherical (radical) family and elliptical distribution with properties.

2. Non–Central distribution, partitioned Wishart matrix, Inverted Wishart distribution, functions of several Wishart matrices, James-Stein's estimator of mean vector, Some characterisation of Wishart distribution, Asymptotic distributions. Cochran theorem and independence of second degree polynomials.

3. Decomposition of Hotelling's T^2 or Mohalanobis D^2 and Rao's U-statistic, Optimum properties of T^2 tests, some tests on mean–vector–test for a sub–vector, tests for relations of components and Stein's two-state procedure, Roy's Union–Interesection principle.

4. Testing equality of mean-vectors L. R. test procedure and Wilk's criterion, Lawley—Hotelling's T^2 criteria, Multivariatef, X^2 and F distributions, Simultaneous confidence interval estimation.

5. Multivariate regression and linear model, least squares estimators and Gauss—Markoff theorem, MANOVA Growth Curve model, Regression—like equation in econometrics—Instrumental variable estimation, identification problem, seemingly unrelated regressions, two—state and three stage least square estimators.

6. Inference on Covariance matrices : Test on a covariance matrix, equlity of two Multivariate Normal populations, independence of sets of Components, sphericity test, LRT for intraclass correlation model.

7. Discriminant rule for more than two populations, Sample rules for k-normal populations, Fisher's Between-within method.

8. Distribution of ch. roots and vectors : Case of a Wishart matrix (null & non null), case of two Wishart matrix (null case only).

9. Principal components—Definition and optimality of principle compoents. Sample principal components and tests on eigen values and eigen—vectors, principal component analysis of correlation matrix.

10. Cononical correlation analysis : Definition of population canonical correlations and variates, canonical variates as optimal predictors, sample cononical correlation and variates. inference on cannonical correlation, canonical correlations for qualitative variables.

11 Factor analysis : factor model, principal factor analysis, mximum likelihood factor analysis Goodness of fit test, rotation of factors.

12. Elements of multidimensional scaling and correspondence analysis.

Optional Paper No. 7 : (Bio statistical methods) :

1. Statistical methods in Genetics : Elementary theory regarding cellular basis of reproduction, heredity, random mating, Hardy—Weinberg theorem—linkage and segragation. Mendel's laws of segregation. Estimation of regression and linkage parameters.

Population genetics—concept of gene frequencies, estimation of gene frequencies—quantitative inheritance, genetic parameters, heritability, methods of estimation selection effect and selection index, dialled and partially dialled crosses. Genotype and environmental interaction.

2. Bio-assays : Quantiative and quantal response, dose response relation, estimation of median effective dose, estimation of unknown concentration of potency. Probit and logit traasformations. Parellel line and slop ratio assay. Potency ratio, Feller's theorem, tests for non-validity, symmetric and asymmetric assays.

3. Stochastic processes in biostatistics—stochastic processes arising in population genetics, demography, ecology and epidemiology.

Optional Paper No. 8 : (Advanced Statistical Inference)

1. Asymptotic Inference : Consistency (mean squared error and weak), invariance of consistency under continuous transformation, consistency for several parameters, generating consistent estimators using weak law of large numbers, CAN estimators (single as well as multiparameter cases), invariance of CAN estimators under differentiable transformations, generation of CAN estimators using central limit theorem.

Method of moment and method of maximum likelihood, special cases such as exponential class of densities and multinomial distribution, Cramer-Hazurbazar theorem, method of scoring.

Likelihood ratio tests, asymptotic distribution of log-likelihood ratio, Rao and Wald test criteria for composite null hypotheses, applications including contingency tables, super efficiency of estimators, Recent results on the optimum properties of ML estimation (by R. R. Bahadur, AMS 1964).

2. Bayesian inference : Axiomatic formulation of subjective probability and utility, prior distribution, existence and construction, Non-informative priors.

Bayesian inference—point estimation, HPD credible sets, tests of hypotheses (both simple and composite).

3. Invariance decision problems and equivariant decision rules, mini-maxity and admissibility. Applications to location and scale family (Pitman estimator).

4. Multiple decision problems, problems on classification and ranking, sequential decision rules and applications of Bayes principle.

Fisher-Behren's problem; Welch apporach. Scheffe's approach and its Multivariate extension, Stein's two-step sequential test for normal mean, tests of general linear hypotheses.

5. Introduction to Jack-knife and Bootstrap methods and examples.

LIST OF THE BOOKS-SYALLABUS AT M.A./M.Sc. PART-II

Theory Paper V :

1. Ferguson, T. S. (1967) : Mathematical Statistics--decision theoretic approach, Academic Press.
2. Lehmann, E. L. (1986) : Testing Statistical hypotheses, 2nd ed. John Wiley.
3. Gibbons, J. D. (1985) : Non Paramatic Methods of Statistics, 2nd. ed. Marcel Dekkar N. Y.
4. Goon, Gupta and Dasgupta (1980) : An outline of Statistical Theory Vol. II, World Press, Calcutta.
5. Zacks, S. (1917) : Theory of Statistical Inference, John Wiley.
6. Berger, J. D. (1980) : Statistical decision theory, Springer-Verlag
7. Rao. C. R. (1973) : Linear Statistical Inference and its applications, 2nd ed. Wiley Eastern.
8. Kendall, M. G. & Shuart A. (1968) : Advanced theory of Statistics, Vol. II, Charles-griffin & Co., London.
9. Connover, W. J. (1971) : Practical non-parametric Statistics, 2nd ed., John Wiley.

Theory Paper IV :

1. Chakrabarti, M. C. (1962) : Mathematics of design and analysis of experiments, Asia publishing house, Bombay.
2. Kabe, D. G. and Shah, S. M,: (1962) : An Introduction to construction and analysis of Statistical designs.
3. John, P. W. M. (1971) : Statistical design and analysis of experiments, McMillan & Co.
4. Joshi, D. D. (1987) : Linear estimation and design of experiments.
5. Shah, S. M. & Jaiswal, M. C. (1934) : Design of experiments in Gujarat Granth Nirmal Board, Ahmedabad.
6. Kempthorne, D. (1985) : Design and analysis of experiments, Wiley Eastern.
7. Federer, W. T. (1975) : Experimental designs, Oxford & IBH
8. Montogomery, D. C. (1976) : Design and analysis of experiments, John Wiley.
9. Johnson & Kotz (1972) : Discrete and continuous multivariate Distributions, John Wiley.

10. Anderson, T.W. (1983) : An Introduction to Multivariate Statistical analysis, 2nd ed., John Wiley.

11. Srivastava, M. S. & Khatri, C. G. (1979) : An Introduction to Multivariate Statistical Analysis, North-Holland.

12. Mardia, K. V., Kent, J. T. and Bibby, J. M. (1979) : Multivariate analysis, Academic Press.

13. Kshirsagar, A. M. (1972) : Multivariate analysis, Marcel-Dekkar.

14. Morrison, D. F. (1976) : Multivariate Statistical Methods, 2nd ed., McGraw Hill.

15. Murrhead, R. J. (1988) : Aspects of multivariate statistical analysis, 2nd ed., John Wiley.

Optional Paper No. 1 :

1. Eisenhart, Hastay & Wallis (1947) : Techniques of Statistical Analysis, McGraw Hill.

2. Bowker, S. P. ( ) : Sampling Inspection plans for variables, John Wiley.

3. Duncan, A. J. (1974) : Quality Control & Industrial Statistics, D. B. Taraporewala & Sons, Ltd.

4. Johnson, N. L. (1962) & Leone, F. C. (1962) : Cumulative Sum Control Charts-Mathematical Principle, applied to their Construction and use. (Industrial Quality Control Jr. Part I, II & III Vols. 18 19).

5. Juran, J. M. & Gryna, F. M. (1980) : Quality Control & analysis, McGraw Hill.

6. Montgomery, D. C. (1985) : Introduction to Statistical Quality Control, John Wiley.

7. Lucas, J. M. (1976) : Design and use of cumulative sum of control schemes, (Jr. of Quality Technology, Vol. 8, P. 1 to 12).

8. Naddor, E. (1966) : Inventory Systems, John Wiley.

9. Hadley, G. S. & Whittin, T. M. (1963) : Analysis of Inventory Systems and Practice, Prentice Hall.

10. Starr, M. & Miller, D. W. (1962) : Inventory Control : Theory of practice, Prentice Hall.

11. H. A. Taha (1969) : Operations Research—An Introduction, McMillan & Co.

12. Hillier, F. S. & Lieberman, G. J. (1962) : Introduction to D. R., Holden-Day.

13. Sharma, J. K. (1988) : Operations Reserach, Tata McGraw-Hill.
14. Sharma, S. D. (1989) : Operations Research, Kedar Nath Ram & Co.
15. Kantiswarup & Gupta, M. M. (1985) : Operations Research, S. Chand & Co.
16. Prabhu, N. U. ( ) : Queues and Inventories.
17. Cowden, D. J. (1960) : Statistical Methods in Quality Control.

Optional Paper No. 2 :

1. Johnson, J. (1984) : Econometric Methods, 3rd ed., McGraw Hill.
2. Koutsoyiannis, A. (1977) : Theory of Econometrics, ELBS.
3. Intrilligator, M. D. (1980) : Econometric models, Prentice-Hall.
4. Schmidt, P. (1976) : Econometrics, Marcel Kekkar N. Y.
5. Gujarati, D. (1979) : Basic Econometrics, McGraw Hill.
6. Theil, H. (1982) : Introduction to theory and practice of econometrics, John Wiley.
7. Klein, L. R. (1962) : Introduction to Econometrics, Prentice-Hall.
8. Kendall & Stuart (1976) : The advanced theory of Statistics Vol. III, Charles Griffin, London.
9. Allen R. G. D. : Mathematical analysis for economists.
10. Allo R. G. D. : Mathematical economics.
11. Jaiswal, M. G. (1994) : Economic Statistics (in Gujarati) Gujarat Granth Nirman Board, Ahmedabad.
12. Christ, C. F. (1970) : Econometric models & methods, John Wiley.

Optional Paper No. 3 :

1. Karlin & Taylor (1975) : A first course in Stochastic Processes, Academic Press.
2. Loeve, M. (1966) : Probability Theory, Addison-Wesley (Ch. 7).
3. Feller, W. (1969) : Introduction to Probability Theory and its applications, Vol. I, Wiley Eastern.
4. Hoel, Port & Stone (1972) : Introduction to Stochastic Processes.
5. Medhi, J. (1982) : Stochastic Processes, Wiley Eastern.
6. Ross, S. M. (1973) : Applied Prob. Models with applications, Holden-Day.
7. Srinivasan & Mehta (1976) : Stochastic Processes, Tata McGraw Hill.

Optional Paper No. 4 :

1. Barlow, R. E. Proschan, F. (1975) : Statistical theory of reliability & Life testing. Holt, Reinhart & Eintsen.
2. Barlow, R. E., Proschan, F. and Hunter, L. C. (1965) : Mathematical theory of reliability, John Wiley.
3. Gnedenko, B. V. et al (1969) : Mathematical methods of reliability theory, Academic Press.
4. Bain, L. J. & Englehardt, M. (1991) : Statistical analysis of reliability and life testing models, Marcels-Dekkar, N. Y.
5. Mann, N. R., Schafer, R. E. & Singpurwala, N. D. (1974) : Methods for Statistical analysis of reliability & life data, John Wiley.
6. Lawless, J. F. (1982) : Statistical models and methods for life data, John Wiley & Sons.
7. Bazovsky, I. (1961) : Reliability theory and Practices Prentice Hall.
8. Calabro, S. R. (19) : Reliability -Principles & Practices. McGraw Hill.
9. Loyd, D. K. & Lipow, M. (1962) : Reliability-management, methods & mathematics, Prentice Hall.

Optional Paper No. 5 :

1. Johnson, N. L. & Kotz, S. : Distributions in Statistics, Vols: I, II, III & IV (1965), John Wiley.
2. Srivastava, M. S. & Khatri, C. G. (1979) : An Introduction to multivariate Statistics, North Holland.
3. Patil, G. P. (1965) : Proceedings of international symposium on classical & contagious Distributions, discrete Distributions, Statistical Pub. Soc., Calcutta.
4. Everit, B. S. & Hand, D. J. (1981) : Finite mixture Distributions, Chapman & Hall.
5. Patil, G. P., Reidel, D. and Ord, J. K. (edited) : Statistical Distributions in Scientific work vol. I, Reidel Pub. Co. (1975).

In addition to the above reference books, Statistical Jr. such as Sankhya Series a; JISA (Vol. 19), Biometrics, Technometrics (Vo. 15, AMS (Vol. 35) etc. shall be consulted.

Optional Paper No. 6 :

1. Siotani, M., Hayakawa, T. & Fujikoshi, Y. (1985) : Modern multivariate Statistical analysis—A student course & hand book, American Sci. Press, Ohio.
2. Mardia, K. V., Kent, J. T. & Bibby, J. M. (1979) : Multivariate Analysis.
3. Srivastava, M. S. & Khatri, C. G. (1979) : An Introduction to Multivariate Statistics, North Holland.
4. Muirhead, R, J. (1982) : Aspects of multivariate Statistical theory, John Wiley.
5. Anderson, T. W. (1984) : Introduction to multivariate Statistical analysis, 2nd ed., John Wiley.
6. Morrison, D. J. (1976) : Multivariate Statistical methods, 2nd ed., McGraw Hill.
7. Dillon, W. R & Goldstein, M. (1984) : Multivariate Analysis—Methods and applications, John Wiley.
8. Srivastava, M. S. & Carter, E. M. (1983) : Introduction to Applied Multivariate Statistics, North Holland.
9. Davison : Multidimensional scaling, John Wiley.
10. Roy, S. N. (1957) : Some aspects of Multivariate analysis, John Wiley.
11. Kai—Tai & Yao—Ting (1990). Generalised Multivariate Analysis, Springer Verlag.

Optional Paper No. 7 :

1. Prem Narayan, Bhatia & Malhotra (1979) : Hand book of Statistical Genetics, IASRI, New Delhi.
2. Jain, J. R. (1982) : Statistical techniques in quantitative genetics, Tata McGraw Hill.
3. Blandt—Johnson (1971) : Prob. models and Statistical methods in genetics, John Wiley.
4. Finney, D. J. (1978) : Statistical methods in Bio—assay, Charles Griffin (London).
5. Polland, J. H. (1973) : Mathematical models for the growth of human population, Cambridge Univ. Press.
6. Ginney D. J. (1971) : Probi Analysis, Cambridge Univ. Press.
7. Chiang C. L. (1968) : Introduction to Stochastic Proeesses in Bio—statistics, John Wiley.

8. Kapur, J. N. (1985) : Mathematical models in Biology & Medicine, Cambridge Univ. Press.
9. Bailey, N. T. J. (1975) : Mathematical theory of epidemics. Charles Griffith. London

Optional Paper No. 8 :

1. Cramer, H. (1946) : Mathematical Methods of Statistics, Princeton University Press.
2. Wilks, S. S. (1962) : Mathematical Statistics, John Wiley.
3. Lehmann, E. L. 1983) : Theory of point estimation, 2nd ed. John Wiley.
4. Lehmann, E. L. (1986) : Testing of Statistical hypotheses, 2nd ed., John Wiley.
5. Berger, J. D. (1980) : Statistical decision theory, Springer-Verlag.
6. Degroot, M. H. (1970) : Optimal Statistical decisons, McGraw Hill.
7. Ferguson, T. S. (1967) : Mathematical Statistics—A decision theoretic approach, Academic Press.
8. Zacks, W. (1971) : Theory of Statistical Inference, John Wiley.
9. Rao, C. R. (1973) : Linear Statistical Inference & its applications, Wiley Eastern.
10. Kendall, M. G. & Stuart, A. (1967) : Advanced theory of Statistics, Vol. II, Charles Griffin.
11. Box and Tiao (1973) : Bayesian Inference in Statistical analysis, Addison—Wesley.
12. Cox. D. R & Hink Y., D. V. (1974) : Theoretical Statistics, Chapman and Hall.

પરિશિષ્ટ "ઝ"
કામકાજ ક્રમાંક ૩

અભ્યાસક્રમમાં ફેરફાર કરવામાં એકસૂત્રતા જળવાય તે માટે માર્ગદર્શક સિદ્ધાંતો નિયત કરવા સારુ વિનયન, વાણિજ્ય, વિજ્ઞાન અને તબીબી વિદ્યાશાખાઓના ડીનશ્રીઓની સભા તા. ૩૧--૧--૧૯૯૪ના રોજ ૪-૦૦ વાગ્યે યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં મળી હતી, જેમાં હાજરી નીચે પ્રમાણે હતી :

૧. પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી	હાજર
૨. પ્રો. વાય. કે. અગ્રવાલ	હાજર
૩. પ્રો. એસ. બી. વોરા	હાજર
૪. ડૉ. કેતન દેસાઈ	હાજર.

સભાનું અધ્યક્ષસ્થાન પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રીએ સંભાળ્યું હતું. ચર્ચાવિચારણાને અંતે નીચે પ્રમાણે ઠરાવવામાં આવ્યું :

૧. જૂન માસથી શરૂ થતા શૈક્ષણિક વર્ષથી કોઈ પણ અભ્યાસક્રમ સુધારવાનો હોય તો તે અંગેના સુધારા-વધારા જે તે વર્ષની ૩૧મી માર્ચ સુધીમાં યુનિવર્સિટીને સુપરત કરવા જે તે અભ્યાસસમિતિના અધ્યક્ષ-શ્રીને જણાવવાનું, જેથી શૈક્ષણિક વર્ષ શરૂ થયા બાદ સુધારાને કારણે પડતી મુશ્કેલીઓ નિવારી શકાય.

૨. શક્ય હોય ત્યાં સુધી અભ્યાસક્રમમાં સુધારો કર્યા બાદ ત્રણ વર્ષ સુધી ફેરફાર કરવામાં ના આવે તે ઇચ્છનીય છે.

૩. પાઠ્યપુસ્તકો નિયત કરતાં પહેલાં તે પુસ્તક પ્રાપ્ય છે કે નહીં તેની ચોકસાઈ અગાઉથી મેળવીને કરી લેવી તેવી ભલામણ કરવામાં આવે તો ત્યાર બાદ પુસ્તક બદલવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય નહીં તેમ જ વિદ્યાર્થીઓ મુશ્કેલીમાં મુકાય નહીં.

૪. અભ્યાસક્રમમાં ફેરફાર થાય ત્યારે જૂના અભ્યાસક્રમ મુજબ અભ્યાસ કરેલ વિદ્યાર્થીને બે વધારાના પ્રશ્નો આપવામાં આવશે. જે પરીક્ષા ઑક્ટોબરમાં લેવામાં આવતી ના હોય ત્યાં પ્રશ્નો માર્ચથી માર્ચ ગણવામાં આવશે.

ત્યાર બાદ સભાનું કામકાજ પૂરું થયું હતું.

સહી (.....)

પરિશિષ્ટ "૬"
ક્રમકાજ ક્રમાંક ૪

નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન દ્વારા જૂન, ૧૯૯૪થી ઇજનેરી કૉલેજ શરૂ કરવા માટેની અરજી અંગેની નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ

નિરમા એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ તરફથી તા. ૨--૨--૧૯૯૪ના રોજની અમદાવાદ ખાતે એક ઇજનેરી કૉલેજ જૂન, ૧૯૯૪થી શરૂ કરવા માટે અરજી યુનિવર્સિટીને મળી હતી. ત્યાર બાદ તા. ૨૨--૩--૧૯૯૪ના રોજ આ અરજી નિરમા એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટને બદલે નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશનની ગણવાની વિનંતી મળી હતી. તેના અનુસંધાનમાં નિરમા એજ્યુકેશન એન્ડ રિસર્ચ ફાઉન્ડેશન તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી નવી ઇજનેરી કૉલેજ શરૂ કરવા દેવાની પરવાનગી માગતી અરજી યુનિવર્સિટીને તા. ૨૦--૧--૧૯૯૪ની મળી છે.

તા. ૧૭--૧--૧૯૯૪ના રોજ ગુજરાત યુનિવર્સિટીની સમિતિએ ટ્રસ્ટીઓ / ફાઉન્ડેશનના સભ્યો સાથે આ કૉલેજ તેઓ જે સ્થળે સ્થાપવા માગે છે તે માટેનાં સૂચિત સ્થળોની મુલાકાત લીધી હતી. આ સ્થળો પૈકી એક સ્થળ હાલ તુરંત સંસ્થા જ્યાં કૉલેજ શરૂ કરવા માગે છે તે સરખેજ--ગાંધીનગર હાઈવે રોડ ઉપર સોલા પાસે ઉમિયા માતા ટ્રસ્ટની માલિકીનું મકાન છે. બીજું સ્થળ જ્યાં ભવિષ્યમાં કાયમી ધોરણે સંસ્થા કૉલેજનું મકાન બાંધવા માગે છે તે શિલજ ગામની નજીક આવેલ એક ફાર્મની જગ્યા છે, જેની માલિકી નિરમા ઇન્ડસ્ટ્રીઝવાળા શ્રી. કરસનદાસ તથા તેમનાં કુટુંબીજનોની છે. શિલજ ગામવાળી જગ્યાના વિકલ્પે અન્ય એક જગ્યા અમદાવાદ --ગાંધીનગર (વાયા સાબરમતી)ના રસ્તે મોટેરા ફાર્મની નજીક ચાંદખેડા વિસ્તારમાં આવતી જગ્યા બતાવવામાં આવી હતી. આ જગ્યા જુદા જુદા ખેડૂતોની છે, જે સંસ્થાએ પોતે આ હેતુ માટે ખરીદી લેવાની તૈયારી બતાવી છે.

સંસ્થાએ મોકલેલ (૧) આ કૉલેજ માટેનો પ્રોજેક્ટ રિપોર્ટ (૨) બિડાણ તરીકે મોકલેલ ગુજરાત રાજ્ય સરકારનો જી.આર. (જે બિનસરકારી સંસ્થાઓ એટલે કે ટ્રસ્ટો દ્વારા કાયમી ધોરણે ગ્રાન્ટ નહીં લેવાની શરતે, અને ૫૦ ટકા બેઠકો સામાન્ય ફી સાથે તેમ જ ૫૦ ટકા બેઠકો તમામ આવર્તક ખર્ચને આવરી લે તેટલી ઊંચી ફી સાથેની જોગવાઈવાળી વ્યાવસાયિક કૉલેજો (ઇજનેરી, તબીબી વ.) શરૂ કરી શકાય તે અંગેનો છે). (૩) અન્ય માહિતી અને રૂબરૂમાં થયેલ ચર્ચાઓ ઉપરથી સમિતિનો અભિપ્રાય છે કે ઇજનેરી કૉલેજોમાં પ્રવેશ માટેની જરૂરિયાત તેમ જ હાલની ઉપલબ્ધ કૉલેજો અને તેની સંખ્યા જોતાં નવી ઇજનેરી કૉલેજની જરૂરિયાત (નીડ) છે, પરંતુ ઉચ્ચ શિક્ષણ અને વ્યાવસાયિક શિક્ષણને લગતા કેટલાક સર્વસામાન્ય મુદ્દાઓ તેમ જ આ સંસ્થાને લગતા મુદ્દાઓ નીચે પ્રમાણે છે :

૧. હાલ ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં સંલગ્ન કૉલેજો બે પ્રકારની છે, સરકારી અને અનુદાનપાત્ર બિનસરકારી કૉલેજો. આ સૂચિત નવી વ્યવસ્થામાં કાયમી ધોરણે અનુદાન સિવાયની વ્યાવસાયિક સંસ્થાઓ શરૂ થશે.

૨. ફીનું ધોરણ હાલની વ્યવસ્થામાં યુનિવર્સિટી નક્કી કરે છે. આ સૂચિત નવી વ્યવસ્થામાં ગુજરાત સરકારના સચિવ, યુનિવર્સિટીના કુલપતિશ્રી, તેમ જ ડાયરેક્ટર ઑફ ટેકનિકલ એજ્યુકેશનની બનેલી સમિતિ વખતોવખત નક્કી કરશે.

૩. ફીનું ધોરણ બે પ્રકારનું રહેશે : ૫૦ ટકા વિદ્યાર્થીઓ માટે બીજી સરકારી કે અનુદાનપાત્ર કૉલેજોમાં પ્રવર્તમાન ધોરણો પ્રમાણે રહેશે, જ્યારે બાકીના ૫૦ ટકા વિદ્યાર્થીઓ માટે ફીનું ધોરણ ઊંચું રહેશે. જેમાં સંસ્થાનો તમામ આવર્તક ખર્ચ ઉપરાંત અનાવર્તક ખર્ચનો પણ કેટલોક ભાગ સમાવાય તેવી જોગવાઈ છે. ૫૦ ટકા બેઠકોને "**Free Seats**" કહેવામાં આવશે અને બાકીની ૫૦ ટકા બેઠકો "**Payment Seats**" રહેશે. બંનેની ફીનાં ધોરણોમાં ઘણો મોટો તફાવત રહેશે.

૪. કુલ સો બેઠકોની જોગવાઈ હોય તો તે પૈકી ૫૦ બેઠકો "**Free Seats**" તરીકે રહેશે, જેમાંથી ૩૧ બેઠકો એસ.સી., એસ.ટી. અને એસ.ઈ.બી.સી. માટે અનામત રહેશે. ૧૯ બેઠકો બિનઅનામત રહેશે. બાકીની ૫૦ બેઠકો "**Payment Seats**" એટલે કે ઊંચી ફીવાળી રહેશે.

૫. ફીનાં બે ધોરણોને કારણે સંભવિત આનુષંગિક પ્રશ્નો અને તે માટેની જરૂરી વ્યવસ્થા કે જોગવાઈઓ અંગે વિચારણા.

ઉપરની સર્વસામાન્ય બાબતો સહિત સમગ્ર યોજનાને ખ્યાલમાં રાખી એકેડેમિક કાઉન્સિલ અને એક્ઝિક્યુટિવ કાઉન્સિલ આ સંસ્થાના જોડાણ અંગે વિચારણા કરી તેમાં નીચેની બાબતોને લક્ષમાં લે તેમ જ નીચે દર્શાવેલ શરતોએ જોડાણની વિચારણા કરવા આ સમિતિ ભલામણ કરે છે :

૧. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર જરૂરી સુવિધાઓવાળા મકાનની (વર્ગખંડો માટે, લેબોરેટરીઝ માટે, વર્કશોપ્સ માટે, આચાર્ય માટે, સ્ટાફ માટે, ગર્લ્સ રૂમ, બોઈઝ રૂમ, ટોઇલેટ્સ તથા અન્ય સુવિધાઓવાળા વગેરે) વ્યવસ્થા ૩૧ જુલાઈ, ૧૯૯૪ સુધીમાં કરવામાં આવે.

૨. કૉલેજ માટે અન્ય જરૂરી ભૌતિક સાધનો, લેબોરેટરી/વર્કશોપ્સ માટેનાં જરૂરી ઇક્વિપમેન્ટ્સ, ફર્નિચર વગેરે એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ મુજબ વસાવવામાં આવે;

૩. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ/સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર જરૂરી સુવિધાવાળી હૉસ્ટેલ તથા રમતગમત માટેનું મેદાન અને સાધનોની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે;

૪. અ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર જરૂરી શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીગણની નિમણૂક કરવાની રહે;

૫. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ/સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર કૉમ્પ્યુટિંગ ફેસિલિટીઝ, ગ્રંથાલય અને ગ્રંથાલયમાં પુસ્તકો અને જર્નલોની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે;

૬. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ શિક્ષકોને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, ઘરભાડા ભથ્થું તથા પ્રોવિડન્ટ ફંડનો લાભ આપવામાં આવે (તથા શિક્ષકોના વાર્ષિક મૂળ પગારના પાંચ ટકાના દરે ગ્રેચ્યુઈટી/પેન્શન અને અન્ય નિવૃત્તિ લાભો માટે જરૂરી ફંડ ઊભું કરવામાં આવે);

૭. કૉલેજના સંચાલનમાં જે ખામી થાય તે પૂરી કરવાની સંચાલક મંડળ તરફથી બાંયધરી આપવામાં આવે;

૮. "ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી, ઇ. અંગે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીએ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવશે" તે મુજબનું સંસ્થાનું બાંયધરીપત્ર;

૯. આ યુનિવર્સિટીની સ્થાનિક તપાસસમિતિ સાથે અરજીકર્તા મંડળના હોદ્દેદારો સાથે થયેલ સ્પષ્ટતા અન્વયે (૧) આચાર્યશ્રી, (૨) શૈક્ષણિક તથા (૩) બિનશૈક્ષણિક વર્ગના કર્મચારીઓની નિમણૂક માટેનાં (ઓપન) ઇન્ટરવ્યૂ યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં રાખવામાં આવે;

૧૦. યુનિવર્સિટીના નિયમાનુસારની વરણી સમિતિ ઉપરાંતના સભ્યો વરણી સમિતિ ઉપર કુલપતિશ્રી નિયુક્ત કરશે. કુલપતિશ્રી દ્વારા નિયુક્ત આવા સભ્યોનાં નામ સંસ્થાએ યુનિવર્સિટી પાસેથી મેળવી લેવાનાં રહેશે;

૧૧. સંસ્થાએ રૂ. ૧૨,૦૦,૦૦૦ (બાર લાખ)ની રકમ ડિપોઝિટ તરીકે યુનિવર્સિટીમાં જમા કરાવવાની રહેશે.

ઉપરની સૂચિત સઘળી શરતો અનુસારની વ્યવસ્થા તા. ૩૧—૭—૧૯૮૪નાં સંસ્થાએ કરવાની રહેશે.

તપાસ સમિતિ સભ્યો.

કે. એસ. શાસ્ત્રી
આર. એચ. વ્યાસ
ડી. એમ. શીખ
એ. આર. શાહ
એન. આર. દવે
એચ. એમ. દેસાઈ
એમ. સી. છાભરિયા

પરિશિષ્ટ "ઠ"

કાર્યકારી ક્રમાંક ૬

DIPLOMA IN FORESTRY

(In force from June—1994)

Revised added proposal course for one year—P. G. Diploma in Forestry

Eligiblity : Any Science Graduate with minimum 55% marks B.Sc. Agricultural are also eligible

Available months : August 1/2, September, October, December, January, February, March, April, May & June

(Mostly course is completed by end of April).

Total weeks : 25 – 30

Considering one year —	365 days	365 days
less Sundays	52	
Holidays	30	
Vacation	45	
Tours	30	
Preparation	30	
	187 say 190	190
		175 to 200 days

Total lecture days —	175 (27 weeks) say 25 class room
Theory lecture hours i. e. 25×18	18 hours / week 450 Hours
Field Practical & lectures	250 30 × 8 = 240 say 250
Selp help reading	
Study reading through	
Library, available books and extra reading	250 say one hour a day
	900
No. of hours proposed	

Assessment and marking

Paper No.	Subjects	Course days	Available Subjects		Total
1.	Silviculture 1	60	Social Forestry 20 Geology Social Science 20 Soil moisture conservation	40	100
2.	Forestry	60	Ecology Elementary Statistics	25	85
3.	Mensuration	60	Engineering	20	80
4.	Forest utilization Protection	45 10	Wild life Entomology	30	85
		235		115	350

Including some Holidays and Sundays

	Marking			Practical	
1.	Silviculture	1 — 100 or 125		25	One day
2.	,,	2 — 100 or 125		25	
3.	Mensuration Engineering	100 or 125		25	One day
4.	Utilization protection wild life	100 or 125		25	
		400	500		

4 days + 2 days = 6 days

For every papers, there will be

3 questions from core subjects

2 questions from Ancljiages subject.

Reference Books

Silviculture — (1) Principles and Practice of Silviculture by L. S. Khanna

(2) Champion and Sheth

Management — Forest Management by Ram Prakash

— Glossary and Forestry terms

Mensuration — A. N. Chaturvedi and L. S. Khanna

Forest utilization — Protection by S. S. Nagi

Cyclostyle notes of South India College

Forestry Orientation Programme Publication by Forest Department,

S. S. Nagi — all subject books

(1) Core Subjects

(A) Silviculture :

1. **Definition** and scope of silviculture and Forestry. Forest as a community Need of Forests, Forest influence.
2. **Elementary** Botany will respect the form of trees, tree crops structure, physiology and reproduction detailed through library reading.
3. Locality factors of Forests Climatic, Edaphic, topographic and biotic.
4. Artificial and Natural regeneration with reference to afforestation, reforestation of various types of soil considering coastal, and degraded land water longed etc. conditions and deforestation and its environmental effects.
5. **Tending cultural** (follow up) operations such as cleaning, weeding, soil working etc.
6. **Detailed study** of Thinning.
7. Silvicultural systems and environmental impact of silvicultural systems.
8. Differentiating silviculture, Agriculture, Horticulture and Sericulture.
9. **Silviculture** of important tree species including its method of rearing, planting and protection particularly species like Teak, Khair, Bamboo, Nilgiry, Arduse, Acacias, Babuls etc.
10. Participatory management.

(B) Ancillaries subjects :

Social Forestry
Geology
Soil Science
Modern Soil moisture conservation

} Subjects given on separate pages attached herewith.

(2) Forest Management

1. Definition and scope, objects of national and state policies, goods and services from forests, factors influencing management and methods of achieving objects along with elements working plan management plan.
2. Sustained yield concept, its limitatation and modifications, normal forests relation, conversion and felling cycle, regeneration period, exploitation period.
3. Forest organization, surveys, mapping territorial units, management units compartment histories and stock mapping.
4. Growing stock, increment and yield inter-relationships, methods of determination, methods of yield regulation pragmatic approach in yield regulation.
5. Working plan or management plans environmental considerations and forest management.
6. Forest management and wild life and recreational values, multiple use concept of forests. Management of forests for environmental protection soil and water conservation, protection of heritage etc.
7. Modern management techniques v/s convential forest management.
8. Changes forced by contemporary forest managers and suggested solutions, Anatomers education, publicity and public relations, organizational behaviour.

(3) Forest Mensuration : Core subjects

(A) Elements of Forest Mensuration

1. Definitions conventions and units of measurements.
2. Measuring instruments and their uses, tape, callipers, levels relascope, increment borer.
3. Single tree measurements
   (1) Over bark and underbars measurments
   (2) Brest height measurement
   (3) Measurement of diameter, growth basal area, volume, increment etc.
   (4) Stump and stem analysis
   (5) Preparation, catagories and Use of volume table.

4. Crop measurements

(*a*) Measurement of crop height, growth, diameter, age, basal area growing stock, quality, mean current and periodic increment

(*b*) Sampling, sample plot and research plot

(*c*) Use of yield table with ref. to important species.

5. Measurement of felled timber.
Linear square, cubic and weight measurement.

(B) Forest Engineering :

1. Surveying and drawing
2. Building material and their specification along with selection of building site–location
3. Road aligament and construction of and metal roads
4. Use of prismatic campas, plane table and chain including triangular survey.
5. Principal of lettering and mapping.
6. Map reading.

6. Ancillaries :

(A) Forest ecology

1. Basic principles of Forest ecosytems and its characteristics.
2. Forest soils, moisture relation and nutrients.
3. Forest types of India and detailed forest type of Gujrat.
4. Rope of forest ecology in national development :
   (a) increase in vegetation cover,
   (b) Increased production of food, fuel timbers etc. Support of rural development programme.

(B) Elementary statics and data processing

1. Standard error, no. of observations required for a given degree of accuracy.
2. Population and samples, tests of significance.

3. Chisquare test for goodness of and independance.
4. Fitting of simple curves, regression and correlation.
5. Sampling procedure.
6. Design of experiments
7. Copart programming
8. Different types of tables.

7. **Forest utilization and Protection : Forest utilization**

1. Properties of wood and their measurements, density, moisture conte transmission of sound hight and electricity, thermal expansion, combustibili permeability, wood working qualities, porosity, colour smell etc.
2. Mechanical properties of wood and their measurement, bending, compressio tension and shear in different airections, torsion, bri , ma a screw pulling, marking stress and factors effecting strength.
3. Identification, properties and use of important Indian wood/timbers.
4. Uses of wood and wood technology.
5. Extraction, conversion and marketing of timber with modern methe of logging.
6. Wood seasoning and wood preservation.
7. Minor Forest products and their uses. MFP collection and processing an marketing of MFP with reference to GFD (MFP) corporation, agenaie connected with MFP trase, MFP and tribals.
8. Uses of Bamboo, cottage industry marketing of bamboo products an kotwalla societies.
9. Forest based industries.
   Katha manufacture, wood wall furniture, bobbings, matches, resing an gums hard board, particle board pulp and paper, ragon honey la essential oils rosha and sandle wood.
10. Industries based on medicinal plants cultivation of medicinal plants collection processing and marketing of medicinal plants.
11. Paper mill plywood industry.
12. Wood economy asse utilization of wood and wood wastes, substitutes of wood and popularization of uncamentional timber.

Forest Protection ;

1. Problems of Forest protection in India. Socio-economic administrative and legal aspects.

2. Forest law

   IRA 1929 and rules their finder

   Saushtra trees feling of trees act.

   Relevance with IPC and criminal procedure code

   Forest conservation act.

3. Wild life management.

4. Entomology :

   1. Forest entomology—Importance of Forest Entomology.
   2. Losses due to insects and their assessment.
   3. Insect anatomy, taxonomy and ecology.
   4. Classification of pests according to food-habits; posts of standing trees, felled trees, converted timber, seeds and fruits.
   5. Methods of control, i.e. chemical, physical, silvicultural, biological and genetical.
   6. Environmental aspects of pests and their control.
   7. Important Insects, pests and their control in respect of the following species, namely Tectone Gandis, Dalbergis sissoo, Acacia catechu, Bombax ceiba, Eucalyptus tereticornis, Magnifera indica and Synygium cumini etc.

Wild life :

1. Wild life values.
2. Wild life as a natural resource.
3. Status of wild life conservation.
4. Man and wild life—a historical purscepective.
5. The living community–function of ecosystems.

Self help preparation through library and extra reading subjects to mension are

Silviculture :

1. Botany upto B.Sc. standard Stress for identification of species and refering flora.

   P. Management

2. Forest valuation, inventories, valuation of productive capacity, monetization of environmental values and economic aspects of valuation, soil expection value etc.

3. Forest economics, definition and scope production, consumption, demand and supply, price and market selling, and marketing costs and benifits.

4. Factors affecting the attainment of elimate forests

   (a) hight, (b) climatic factors, (c) Topoaraphical factors, (d) edephic factors, (e) Biotic factors, (Preclimor subclimer and post climer).

5. Plant succession and climate forests.

   F. Utilization

6. Wood anatomy, growth processes gross features, growth rings, green and texture, anatomical structures pores of vessels tyloses fibres etc.

7. Chemistry of wood and wood components.

8. Modern timber engineering techniques and wood improvement.

9. Wood venearing and plywood industry.
   Mensuration

10. Elementary population dynamic of Forest stands Magers and Fergusions methods and sheth modification.

Wild Life :

1. Nutrient cycling.
2. Cycles in Nature in (Biogeochemical)
3. Ecosystem—development and degradation.
4. Distribution of motic communities.
5. Biography found regions bromass and brotic productivity.
6. Concept of habitat and tches

7. Wild life population aad population dynamics.
8. Territory and travels.
9. Caving capacity, carrying capacity.
10. Food water and cover and limiting factors.

1. Forest and Environment
2. Forest and energy
3. Forest and tribal welfare
4. Forest and man
5. Forest and evolution
6. Environmental conservation
7. Pollution control
8. Environmental management.

Forest Genetics :

1. Genetics and Tree improvement
2. Vegetative propagation and use of growth promoters
3. Selection of plus trees
4. Seed orchards and their establishment
5. Various types of grafting and budding
6. Control off pollination
7. Treatment of seed orchards
8. Seed collection and seed testing
9. Seed, germplasm and gene banks
10. Mist chambers, tissue culture etc.

Forest protection :

1. Definitions, importance and broad classification of fungi.
2. Important families Hymenomycetes and important genere in Polyporaceae.
3. Broad ideas about mycorrhiza and edible fungi.
4. Diseases, causes and symptoms, principles of control and plunt quarantine.
5. Important diseases, causes, symptoms and control for the species mentioned above.
6. Environmental aspects of diseases in natural crops and plantations of both indigenous and exotic species.

પરિશિષ્ટ "૬"
કામકાજ ક્રમાંક ૭

નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિનો અહેવાલ

એમ. પી. આર્ટ્સ એન્ડ એમ.એચ. કોમર્સ કૉલેજ ફૉર વિમેન, અમદાવાદનું જૂન, ૧૯૯૪થી પ્રથમ વર્ષથી જોડાણ એસ.એન.ડી.ટી. યુનિવર્સિટીમાંથી ગુજરાત યુનિવર્સિટીમાં આપવા અંગે.

અમે ઉપરોકત સંસ્થાની રૂબરૂ મુલાકાત તા. ૧૫--૬--૧૯૯૪ના રોજ લીધી હતી. સંચાલક મંડળના સભ્યો અને આચાર્યશ્રીઓ ઉપસ્થિત રહી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. કૉલેજના અધ્યાપક વર્ગ અને બિન-શિક્ષકવર્ગના કર્મચારીઓને પણ અમે મળ્યા હતા. આ બધાએ કૉલેજનું જોડાણ ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે આપવા માટે આગ્રહપૂર્વક જણાવ્યું હતું. કૉલેજના આ પ્રકારે ગુજરાત યુનિવર્સિટીના જોડાણની માગણી સ્વીકારવા અમે ભલામણ કરીએ છીએ. આ અંગે વિષયોના માળખામાં રહેલા ફેરફાર તથા અન્ય વિગતો અંગે વિગતવાર અહેવાલ ટૂંક સમયમાં સમિતિ આપશે. જરૂરી પૂર્વમંજૂરી સરકાર તરફથી મેળવવાની રહેશે તે શરતે આ પ્રકારે ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથે સદર કૉલેજને જોડાણ આપવા અમારી ભલામણ છે.

સમિતિના સભ્યો

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી

પ્રો. એ. આર. શાહ

પ્રિ. ડી. એમ. શીખ

પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ,

પરિશિષ્ટ " ક "
કામકાજ ક્રમાંક ૮

મહેમદાવાદ ખાતે ગાયત્રી કેળવણી મંડળ દ્વારા સૂચિત શારીરિક શિક્ષણની કૉલેજ શરૂ કરવાની મંજૂરી અંગે નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ

ઉપરોક્ત સંસ્થા દ્વારા મંજૂરી માગવામાં આવેલ સૂચિત શારીરિક શિક્ષણની કૉલેજ માટે સંસ્થાએ સૂચવેલ સ્થળની અમે આજે રૂબરૂ મુલાકાત લીધી હતી. સંસ્થાના ટ્રસ્ટીઓ / ગવર્નિંગ બૉડીના સભ્યો પૈકી પ્રિ. બી. કે. ગઢવી અને પ્રા. બી. વી. પટેલે રૂબરૂ ઉપસ્થિત રહી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. સૂચિત સ્થળ / જગ્યા ઉપર હાલના મકાનમાં ફેરફાર / વધારાનું બાંધકામ કરીને જરૂરી બધી સુવિધાઓ સાથેનું મકાન તેઓ તૈયાર કરશે તેની તેઓએ ખાતરી આપી હતી, અને આવર્તક તથા અનાવર્તક ખર્ચ અંગેની જવાબદારી વહન કરવાની ખાતરી પણ લેખિતમાં આપી છે. ગુજરાત યુનિવર્સિટી વિસ્તારમાં શારીરિક શિક્ષણના સ્નાતક અભ્યાસક્રમની એક પણ કૉલેજ નથી તેથી આવી કૉલેજની જરૂરિયાત જણાઈ છે. એક વર્ષના બી.પી.એડ. (બૅચલર ઑફ ફિઝિકલ એજ્યુકેશન)ના ગુજરાત યુનિવર્સિટીનો સ્નાતક કક્ષાનો અભ્યાસક્રમ શરૂ કરવા માટેની મંજૂરી આ સંસ્થાને નીચેની શરતોએ આપવા અમારી ભલામણ છે. આ શરતોનું પરિપાલન તા. ૩૧--૭--૧૯૯૪ સુધીમાં સંસ્થાએ કરવાનું રહેશે અને તે શરતોનું તે તારીખ સુધીમાં પરિપાલન થાય તેને આધારે આવી મંજૂરી આપવા ભલામણ છે :

૧. આ સાથે જોડેલ બિડાણ-૧ મુજબની, મેદાન માટે, વર્ગખંડો માટે, આચાર્ય ખંડ, અધ્યાપક ખંડ, કાર્યાલય માટે ખંડ, બહેનો માટે અલગ ટોયલેટની સુવિધા સાથેનો ખંડ, છાત્રાલય માટેની વ્યવસ્થા, ભોજનાલય, વાચનાલય અને પુસ્તકાલય માટેનો ખંડ વગેરેની વ્યવસ્થા કરવાની રહેશે. જિમ્નેશિયમ હૉલની વ્યવસ્થા પણ તેમાં સૂચવ્યા પ્રમાણે કરવાની રહેશે.

૨. બિડાણ-૧ મુજબના સ્ટાફની નિમણૂકો સંસ્થાએ કરવાની રહેશે.

૩. બિડાણ—મુજબનું ફીનું ધોરણ સંસ્થાએ રાખવાનું રહેશે.

૪. ગ્રંથાલય માટે રૂ. ૧૨,૫૦૦નો અનાવર્તક ખર્ચ નીચે મુજબ કરવામાં આવે :

(અ) પુસ્તકો માટે...રૂ. ૧૦,૦૦૦

(બ) સામયિકો માટે...રૂ. ૧,૨૫૦

(ક) સંદર્ભગ્રંથો માટે...રૂ. ૧,૨૫૦.

૫. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ આચાર્ય માટે કૉલેજ નજીક ભાડામુકત રહેઠાણની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

૬. આચાર્યને હોદ્દાની રૂએ વ્યવસ્થાપક સમિતિના સભ્ય બનાવવામાં આવે.

૭. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ શિક્ષકોને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, ઘરભાડા ભથ્થું તથા પ્રૉવિડન્ટ ફંડનો લાભ આપવામાં આવે અને શિક્ષકોને તથા બિનશિક્ષક કર્મચારીઓને ગ્રેચ્યુઈટીના લાભ આપવા માટે જરૂરી ફંડ ઊભું કરવામાં આવે,

૮. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.ઓ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી, ઇત્યાદિ અંગે અનુ. જાતિ, અનુ. જનજાતિ અને લઘુમતીઓ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીઓ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવે, તે મુજબનો સંસ્થાઓ બાંયધરી પત્ર આપવો.

૯. આ યુનિવર્સિટીની સ્થાનિક તપાસસમિતિ સાથે અરજીકર્તા મંડળના હોદ્દેદાર સાથે થયેલી સ્પષ્ટતા અન્વયે (૧) આચાર્યશ્રી, (૨) શૈક્ષણિક તથા (૩) બિનશૈક્ષણિક વર્ગના કર્મચારીઓની નિમણૂક માટેના ઓપન ઇન્ટરવ્યૂ યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં રાખવામાં આવે.

૧૦. યુનિવર્સિટીના નિયમાનુસારની વરણીસમિતિ ઉપરાંતના સભ્યો વરણીસમિતિ ઉપર કુલપતિશ્રી નિયુક્ત કરશે. કુલપતિશ્રી દ્વારા નિયુક્ત આવા સભ્યોનાં નામ સંસ્થાઓ યુનિવર્સિટી પાસેથી મેળવી લેવાનાં રહેશે.

૧૧. સંસ્થાઓ રૂ. ૬ લાખની રકમ ડિપોઝિટ તરીકે યુનિવર્સિટીમાં જમા કરાવવાની રહેશે. આ ડિપોઝિટ સંસ્થા ગ્રાન્ટપાત્ર થાય ત્યાં સુધી યુનિવર્સિટીમાં જમા રહેશે.

૧૨. જોડાણ આપ્યા બાદ કૉલેજ ગ્રાન્ટપાત્ર થાય તેટલા સમયગાળા દરમિયાન જો કૉલેજ તરફથી યુનિવર્સિટીએ નિયત કર્યા પ્રમાણે શિક્ષક/બિનશિક્ષક કર્મચારીની વર્ગના મોટા ભાગ દરમિયાન નિમણૂક કરવામાં આવશે નહીં તો જ્યારે પણ સંસ્થા ગ્રાન્ટને પાત્ર થશે ત્યારે આવી નિમણૂકો નહીં કરીને બચત કરેલ રકમ જેટલી રકમ અનુદાનમાંથી કપાત કરવાની જોગવાઈ સરકારને યુનિવર્સિટી કરી શકશે.

પ્રિ. ડી. એમ. શીખ
પ્રો. એ. આર. શાહ
પ્રો. આત્મારામ પટેલ
પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
પ્રો. એસ. કે. પટેલ —આમંત્રિત.

ભિડાણ ૧

પ્રથમ વર્ષના બી.પી.એડ. અભ્યાસક્રમ માટેની વિગતો

(૧) મેદાન :

૧.	૪૦૦ મી.નો ટ્રૅક—૧૦૦મી. × ૧૯૦ મી.	૧૯,૦૦૦ ચો.મી.
૨.	બાસ્કેટ બૉલ ૧—૩૨ મી. × ૨૦ મી.	૬૪૦ ચો.મી.
૩.	ખો-ખો ૧—૩૨ મી. × ૨૦ મી.	૬૪૦ ચો.મી.
૪.	કબડ્ડી ૧—૧૩ મી. × ૨૦ મી.	૨૬૦ ચો.મી.
૫.	હેન્ડ બૉલ ૧—૪૦ મી. × ૨૦ મી.	૮૦૦ ચો.મી.
		૨૧,૩૪૦ ચો.મી.

(૨) જિમ્નેશિયમ હૉલ ૧—૩૦ મી. × ૨૦ મી. × ૮ મી.

(૩) મકાનો :

૧. કાર્યાલય રૂમ—૨

૨. સ્ટાફરૂમ—૧

૩. વર્ગખંડ—૨

૪. પુસ્તકાલય—૧

૫. સાધન ખંડ—૧

૬. છાત્રાલય (૧૦૦ વિદ્યાર્થીઓ માટે) રૂમ—૨૫

૭. ભોજનાલય—રસોડું + હૉલ

(૪) વિદ્યાર્થી સંખ્યા—૧૦૦

(૫) સ્ટાફ :

૧. પ્રિન્સિપાલ—૧

૨. અધ્યાપક—૭

૩. સીનિયર ક્લાર્ક—૧

૪. જુનિયર ક્લાર્ક / ગ્રંથપાલ—૧

૫. ગ્રાઉન્ડમેન—૨

૬. પટાવાળા—૧

૭. ચોકીદાર—માળી—૧

નોંધ—મહેકમ બી.એડ. મુજબ રાખવું.

ભિડાણ ૨

ફીનું ધોરણ

નીચે મુજબનુ ફીનું ધોરણ સંસ્થાએ રાખવાનું રહેશે :		રૂપિયા
૧. પ્રવેશ ફી	...	૨૫
૨. કૉલેજ અનામત	...	૨૦૦
૩. શિક્ષણ ફી	...	૧૦૦૦
૪. ઓનરોલમેન્ટ ફી	...	૫૦
૫. સાધનસામગ્રી અને પ્રાયોગિક ફી	...	૭૦૦
૬. પુસ્તકાલય ફી	...	૧૦
૭. પરીક્ષા ફી	...	૧૧૦
૮. વિદ્યાર્થી કલ્યાણ ફી	...	૧૦
૯. છાત્રાલય ફી	...	૧૦૦૦
૧૦. ગણવેશ ઑડવાન્સ	...	૬૦૦
૧૧. પ્રવાસ ઑડવાન્સ	...	૫૦૦
૧૨. કૅમ્પ ઑડવાન્સ	...	૫૦૦
૧૩. જિમખાના અને સાંસ્કૃતિક ફી સહિત	...	૨૬

પરિશિષ્ટ "ણ"
કામકાજ ક્રમાંક ૯

કાંકણપુરની આર્ટ્સ કૉલેજ સાથે વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાના જૂન, ૧૯૯૪થી વધારાના જોડાણ અંગે નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિનો અહેવાલ

ઉપરોકત કાંકણપુરની આર્ટ્સ કૉલેજ સાથે વધારામાં વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાના જોડાણની સંસ્થાની માગણી અંગે અગાઉ નીડ કમિટીએ જરૂરિયાત સ્વીકારી નહોતી અને તે અનુસાર ગુજરાત યુનિવર્સિટીએ તેવું જોડાણ મંજૂર કર્યું નહોતું. ત્યાર બાદ સંસ્થાએ સરકાર પાસે આ અંગે રજૂઆત કરી હતી અને તે સંદર્ભમાં ગુજરાત યુનિવર્સિટીને આ બાબત ફરી તપાસી જવા સરકાર તરફથી પત્ર મળેલ, જેના અનુસંધાનમાં અને સંસ્થાએ યુનિવર્સિટી સમક્ષ ફરીથી કરેલ રજૂઆત અને અરજીના સંદર્ભમાં સમિતિએ બધાં પાસાંની તપાસ કરેલ છે. ગોધરાની કૉમર્સ કૉલેજ જે કાંકણપુરથી ૨૫ કિ.મી.ની ત્રિજ્યામાં આવેલ છે તેમાં વાણિજ્ય વિદ્યાશાખામાં ૧૯૯૩–૯૪ના વર્ષમાં સંખ્યા ઘટી હતી અને તેમાં પ્રથમ વર્ષ બી.કૉમ.ના માત્ર બે વર્ગ છે જે જોતાં વધુ વિદ્યાર્થીઓ સમાવવાની તે કૉલેજની ક્ષમતા છે. આ વિગતો જોતાં સમિતિ કાંકણપુરની કૉલેજને વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાનું જોડાણ આપવાની ભલામણ કરતી નથી.

કે. એસ. શાસ્ત્રી
ડી. એમ. શીખ
આર. એચ. વ્યાસ
સમિતિના સભ્યો

ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રેસ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૯

ગુજરાત યુનિવર્સિટી

ગુજરાત યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલની સભા શનિવાર, તા. ૮—૧૦—૧૯૯૪ના રોજ સવારે ૯—૩૦ કલાકે યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં મળી હતી. સભાનું પ્રમુખસ્થાન કુલપતિશ્રી પ્રો. એન. વી. વસાણીએ સંભાળ્યું હતું. સભામાં હાજરી નીચે પ્રમાણે હતી :

ક્રમાંક	સભ્યનું નામ	તા. ૮—૧૦—૧૯૯૪
૧.	પ્રો. એન. વી. વસાણી, કુલપતિશ્રી	હાજર
૨.	ડૉ. ચંદ્રકાંત એચ. મહેતા, ઉપકુલપતિશ્રી	હાજર
૩.	પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી	હાજર
૪.	પ્રો. વાય. કે. અગ્રવાલ	હાજર
૫.	પ્રો. એસ. બી. મોરા	હાજર
૬.	પ્રિ. એન. વી. રાવલ	હાજર
૭.	પ્રિ. વી. એચ. દીક્ષિત	ગેરહાજર
૮.	ડૉ. કેતનભાઈ ડી. દેસાઈ	ગેરહાજર
૯.	શ્રી. એમ. સી. ગાબરિયા	હાજર
૧૦.	પ્રો. વી. પી. ભારદ્વાજ	હાજર
૧૧.	પ્રો. એલ. વી. જોષી	હાજર
૧૨.	પ્રો. ધવલ મહેતા	હાજર
૧૩.	પ્રો. યુ. એમ. રાવલ	હાજર
૧૪.	પ્રો. બી. એમ. શુકલ	ગેરહાજર
૧૫.	પ્રિ. ડી. એમ. શીખ	હાજર
૧૬.	શ્રી. એન. એમ. પરીખ	ગેરહાજર
૧૭.	ડૉ. એસ. જી. શાહ	હાજર
૧૮.	ડૉ. બી. એસ. પટેલ	હાજર

ક્રમાંક	સભ્યનું નામ	તા. ૮–૧૦–૧૯૯૪
૧૯.	પ્રિ. આર. ડી. દવે	ગેરહાજર
૨૦.	પ્રો. પી. સી. પરીખ	હાજર
૨૧.	પ્રો. એ. આર. શાહ	હાજર
૨૨.	શ્રીમતી નીતાબહેન એસ. શાહ	ગેરહાજર
૨૩.	પ્રિ. યુ. બી. પાઠક	ગેરહાજર
૨૪.	પ્રિ. એન. વી. પંડ્યા	ગેરહાજર
૨૫.	કુ. એન. જે. ત્રિનેત્ર	હાજર
૨૬.	પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ	હાજર
૨૭.	ડૉ. અંજનાબહેન દેસાઈ	ગેરહાજર
૨૮.	ડૉ. એચ. એસ. શાહ	ગેરહાજર
૨૯.	પ્રિ. એચ. એમ. દેસાઈ	હાજર
૩૦.	પ્રો. ડી. જે. ભટ્ટ	હાજર
૩૧.	ડૉ. સી. એ. ટોપીવાલા	હાજર

૧. તા. ૧૬–૬–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ એકૅડેમિક કાઉન્સિલની સભાની નોંધ મંજૂર કરવા બાબત.

તા. ૧૬–૬–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ એકૅડેમિક કાઉન્સિલની સભાની નોંધ મંજૂર કરવામાં આવી તથા તે પર કુલપતિશ્રીએ સહી કરી.

૨. કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલાં નીચેનાં કાર્યો (જાણ સારુ) :

૨(૧). એમ.એ. ભાગ-૨ના સંસ્કૃત વિષયના પ્રશ્નપત્ર ૭માં પુરાણશાસ્ત્ર માટે નિયત કરવામાં આવેલા અભ્યાસક્રમમાં વાયુપુરાણ (નાગ પબ્લિશર્સ, ૧૯૮૩ની આવૃત્તિ)ના કેટલાક શ્લોકો ઉમેરી સુધારો કર્યાનું;

૨(૨). શિક્ષણ વિદ્યાશાખાની અભ્યાસસમિતિએ બી.એડ. ભાગ ૨ના પ્રાયોગિક કાર્યમાં પ્રશ્નપત્ર ૧, ૨ અને ૩માં સુધારો કરી તેનો અમલ જૂન, ૧૯૯૪થી કરવા કરેલ ભલામણ સ્વીકારીને અભ્યાસક્રમનો સુધારો મંજૂર રાખ્યાનું,

૨(૩). વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખાની સ્નાતક કક્ષા સુધીની પરીક્ષાઓ અંગે શૈક્ષણિક વર્ષ ૧૯૯૯–૯૦થી અમલમાં આવે તેમ નિયમો સુધાર્યા હોવાનું તેમ જ પ્રાયોગિક પરીક્ષાના નિયમો સુધારવાથી નવા તૈયાર કરેલા રેગ્યુલેશન આપમેળે અમલ કરવા મંજૂરી આપ્યાનું;

૨(૪). ફાર્મસી કાઉન્સિલ ઑફ ઇન્ડિયાના ઈ.આર. ૧૯૮૧ અનુસાર ડિપ્લોમા ફાર્મસી અભ્યાસક્રમમાં શૈક્ષણિક વર્ષ ૧૯૯૨–૯૩ અને તે પહેલાં પ્રવેશ મેળવેલ વિદ્યાર્થીઓને જૂના અભ્યાસક્રમ અનુસાર પરીક્ષા આપવા અંગેના નિયમો તા. ૧૨–૯–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ તદર્થ અભ્યાસ સમિતિએ ભલામણ કર્યા મુજબ સ્વીકારીને પરિપત્રિત કર્યાનું;

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલ ઉપરોક્ત ક્રમાંક ૨(૧)થી ૨(૪)માં દર્શાવેલ કાર્યોની નોંધ લેવામાં આવી.

[બાબત ક્રમાંક ૨(૧)થી ૨(૪)નું બિડાણ અનુક્રમે પરિશિષ્ટ 'ક', 'ખ', 'ગ' અને 'ઘ' તરીકે સામેલ છે.]

૩. ગુજરાત યુનિવર્સિટી સમાજવિદ્યા ભવનના હિસ્ટ્રી ડિપાર્ટમેન્ટમાં રીડર ઇન હિસ્ટ્રીની ૨ જગ્યાઓ ઉપર નિમણૂક કરવા અંગે તા. ૧૨–૮–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ વરણી સમિતિની ભલામણ ઉપર વિચારણા કરવા અંગે.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સદરહુ બાબત હાલ મોકૂફ રાખવી.

૪. યુનિવર્સિટી સમાજવિદ્યા ભવનના હિસ્ટ્રી વિભાગમાં લેક્ચરરની એક જગ્યા ભરવા અંગે તારીખ ૧૨–૮–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ વરણી સમિતિની ભલામણ ઉપર વિચારણા કરવા અંગે.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સદરહુ બાબત હાલ મોકૂફ રાખવી.

૫. ગુજરાત યુનિવર્સિટી બી. કે. સ્કૂલ ઑફ બિઝનેસ મૅનેજમેન્ટમાં ટીચિંગ એસોસિયેટની ત્રણ જગ્યાઓ ભરવા માટે તા. ૨૯–૭–૧૯૯૪ ને શુક્રવારના રોજ મળેલ વરણી સમિતિની ભલામણ ઉપર વિચારણા કરવા અંગે.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે તા. ૨૯–૭–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ ઉપર્યુક્ત વરણી સમિતિની ભલામણનો સ્વીકાર કરવો તથા તદનુસાર કુ. જુઠાણી સ્વાતિ એન. તથા શ્રી. ભટ્ટ જગદીશ એમ.ની ટીચિંગ રિસર્ચ એસોસિયેટ્સની જગ્યા ઉપર નિમણૂક કરવા સારુ તથા સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગની અનામત જગ્યાની પુનઃ જાહેરખબર આપવા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(સદરહુ વરણી સમિતિનો અહેવાલ પરિશિષ્ટ "ચ" તરીકે સામેલ છે.)

૬. યુનિ. સ્કૂલ ઑફ કૉમર્સના લેક્ચરર ઇન કૉમર્સની એક જગ્યા (એક જગ્યા એસ.સી. ઉમેદવાર માટે અનામત) ભરવા અંગે તા. ૩૦–૭–૧૯૯૪ ને શનિવારના રોજ મળેલ વરણી સમિતિની ભલામણ ઉપર વિચારણા કરવા અંગે.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે તા. ૩૦–૭–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ ઉપર્યુક્ત વરણી સમિતિની ભલામણ સ્વીકારવી તથા તદનુસાર શ્રી. સરદાર હરપાલસિંગની કૉમર્સના વ્યાખ્યાતાની જગ્યા ઉપર નિમણૂક કરવા તથા અનુસૂચિત જાતિની અનામત જગ્યાની પુનઃ જાહેરખબર આપવા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(સદરહુ વરણી સમિતિનો અહેવાલ પરિશિષ્ટ "છ" તરીકે સામેલ છે.)

૭. યુનિવર્સિટી સ્કૂલ ઑફ કૉમર્સમાં રીડરની એક જગ્યા ભરવા અંગે તા. ૩૦–૭–૧૯૯૪ ને શનિવારના રોજ મળેલ વરણી સમિતિની ભલામણ ઉપર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે તા. ૩૦–૭–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ ઉપર્યુક્ત વરણી સમિતિની ભલામણ સ્વીકારીને તદનુસાર સદરહુ જગ્યાની પુનઃ જાહેરખબર આપવા સારુ એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(સદરહુ વરણી સમિતિનો અહેવાલ પરિશિષ્ટ "જ" તરીકે સામેલ છે.)

૮. યુનિવર્સિટી સ્કૂલ ઑફ સાયકોલોજી, એજ્યુકેશન અને ફિલોસોફીના ફિલોસોફી વિભાગમાં રીડરની એક ખાલી જગ્યા ભરવા અંગે તા. ૧૭–૯–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ વરણી સમિતિની ભલામણ ઉપર વિચારણા કરવા અંગે.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે તા. ૧૭–૯–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ ઉપર્યુક્ત વરણી સમિતિની ભલામણ સ્વીકારીને તદનુસાર સદરહુ જગ્યાની પુનઃ જાહેરખબર આપવા સારુ એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(સદરહુ વરણી સમિતિનો અહેવાલ પરિશિષ્ટ "ઝ" તરીકે સામેલ છે.)

૯. કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલ નીચેનાં કાર્યો (જાણ સારુ) :

૯(૧). એકાઉન્ટન્સી વિષયની અભ્યાસસમિતિએ સેકન્ડ બી.કૉમ.ના ટેક્સેશન વિષયના અભ્યાસક્રમમાં ૧૯૯૪—૯૫ના શૈક્ષણિક વર્ષથી સૂચવેલ સુધારા સ્વીકારીને પરિપત્રિત કર્યાનું;

૯(૨). ઇલેક્ટ્રોનિક્સ (સાયન્સ)ની તદર્થ અભ્યાસસમિતિના અધ્યક્ષશ્રીએ થર્ડ બી.એસસી.ના ઇલેક્ટ્રોનિક્સ વિષયના અભ્યાસક્રમમાં સૂચવેલ સુધારો સ્વીકાર્યાનું;

૯(૩). માઇક્રોબાયોલોજી અભ્યાસસમિતિની તા. ૭--૭--૧૯૯૪ની સભાએ એમ.એસસી. ભાગ-૨ના માઇક્રોબાયોલોજી વિષયના અભ્યાસક્રમમાં કરેલ સુધારો સ્વીકાર્યાનું;

૯(૪). બિઝનેસ મૅનેજમેન્ટની અભ્યાસસમિતિની તા. ૭--૭--૧૯૯૪ની સભાએ એમ.કૉમ. ભાગ-૨ના બિઝનેસ મૅનેજમેન્ટ વિષયના અભ્યાસક્રમમાં કરેલ સુધારા સ્વીકાર્યાનું તેમ જ થર્ડ બી.કૉમ.માં બિઝનેસ મૅનેજમેન્ટના પેપર-૫માં ડિઝર્ટેશનના નિયત કરેલ શીર્ષકો (ટૉપિક્સ) સ્વીકાર્યાનું;

૯(૫). સર્વોદય ચૅરિટેબલ ટ્રસ્ટ, કાંકણપુર, જિ. પંચમહાલ સંચાલિત જય અંબે એલ. કે. આર્ટ્સ કૉલેજમાં વાણિજ્યની વિદ્યાશાખા જૂન, ૧૯૯૪થી ઉમેરવા અંગેની અરજી પરત્વે નીડ સમિતિનો હેવાલ તા. ૧૬--૬--૧૯૯૪ની ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલમાં સ્વીકારવામાં આવેલ. તદનુસાર વાણિજ્યની વિદ્યાશાખા ઉમેરવાનો જરૂરિયાત સ્વીકારેલ ન હતી.

સંસ્થાએ આ પરત્વે રાજ્ય સરકારને કરેલ અપીલના સંદર્ભમાં રાજ્ય સરકારે યુનિવર્સિટીને પુનઃ વિચારણા કરવા ભલામણ કરેલ હતી. આ દરમિયાન ધો. ૧૨નાં પરિણામો જાહેર થયા બાદ સંસ્થાએ તા. ૩--૭--૧૯૯૪ના પત્ર દ્વારા યુનિવર્સિટીને પુનઃ વિચારણા કરવા જણાવતાં અને આ વિસ્તારમાં મોટી સંખ્યામાં વિદ્યાર્થીઓ પાસ થયેલા હોઈ તેને લક્ષમાં રાખી નીડ સમિતિએ આપેલ હેવાલ સ્વીકાર્યાનું.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલ ઉપરોકત ક્રમાંક ૯(૧)થી ૯(૫)માં દર્શાવેલા કાર્યોની નોંધ લેવામાં આવી.

[બાબત ક્રમાંક : ૯(૧)થી ૯(૫)નું બિડાણ અનુક્રમે **પરિશિષ્ટ "ટ" "ઠ" "ડ" "ઢ" "ણ"** તરીકે સામેલ છે]

૧૦. ધર્મસિંહ દેસાઈ ઇન્સ્ટિટ્યૂટ ઑફ ટેકનોલોજી, નડિયાદ ખાતે બી.ઈ./એમ.બી.એ.ની છ વર્ષીય સંયુકત (ઇન્ટિગ્રેટેડ) અભ્યાસક્રમ શરૂ કરવા ઑલ ઇન્ડિયા કાઉન્સિલ ફૉર ટેકનિકલ એજ્યુકેશન, નવી દિલ્હીને મોકલેલ દરખાસ્તના સંદર્ભમાં કાઉન્સિલે તા. ૮--૯--૧૯૯૪ તથા તા. ૩૦—૯—૧૯૯૪ના પત્રો દ્વારા મંજૂરી આપેલ હોઈ તે પરત્વે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઑલ ઇન્ડિયા કાઉન્સિલ ફૉર ટેકનિકલ એજ્યુકેશનના ઉપરોકત પત્રોની સાભાર નોંધ લેવામાં આવી. કાઉન્સિલે સદરહુ પત્રોમાં મૂકેલી શરત ક્રમાંક ૪ અનુસાર સદરહુ મંજૂરીનો સ્વીકાર કર્યાની કાઉન્સિલને જાણ કરવી.

(એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.ના અધ્યક્ષના તા. ૮--૯--૧૯૯૪ તથા તા. ૩૦--૯--૧૯૯૪ના પત્રોની નકલ પરિશિષ્ટ "ત" સામેલ છે.)

૧૧. રાજ્ય સરકારશ્રી તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી ભૂજ ખાતે ઈજનેરી વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટેની અરજી પરત્વે નિયુક્ત કરેલ "નીડ કમિટી"ના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપર્યુક્ત નીડ તથા સ્થાનિક તપાસ સમિતિના હેવાલનો સ્વીકાર કરવો તથા નિયામકશ્રી, તાંત્રિક શિક્ષણ, ગુજરાત રાજ્ય, ભૂજ, નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલી શરતોનું પાલન ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૧૫–૧૦–૧૯૯૪ સુધીમાં કરે તો તેને ભૂજ ખાતે ઈજનેરી વિદ્યાશાખામાં પ્રથમ વર્ષ બી.ઈ.ના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે શૈક્ષણિક વર્ષ ૧૯૯૪–૯૫ માટેનું નવું જોડાણ આપવા ઓકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર જરૂરી સુવિધાઓવાળા મકાનની (વર્ગખંડો માટે, લેબોરેટરી માટે, વર્કશોપ માટે, આચાર્ય માટે, સ્ટાફ માટે ગર્લ્સ રૂમ, બોઈઝ રૂમ, ટોઈલેટસ તથા અન્ય સુવિધાવાળા રૂમો વગેરેની વ્યવસ્થા ૩૧ ઓકટોબર, ૧૯૯૪ સુધીમાં કરવામાં આવે.

૨. કૉલેજ માટે જરૂરી ભૌતિક સાધનો, લેબોરેટરી, વર્કશોપ માટેના જરૂરી ઈકિવપમેન્ટસ, ફર્નિચર વગેરે એ.આઈ.સી.ટી.ના નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ મુજબ વસાવવામાં આવે.

૩. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ, અને સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર જરૂરી સુવિધાવાળી હોસ્ટેલની તથા રમતગમત માટેના મેદાન અને સાધનોની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

૪. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.–ગુજરાત સરકારના નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર જરૂરી શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીગણની નિમણૂકો કરવાની રહે.

૫. આ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ, સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર કોમ્પ્યુટિંગ ફેસિલિટીઝ, ગ્રંથાલય અને ગ્રંથાલયમાં પુસ્તકો અને જર્નલોની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

૬. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ શિક્ષકોના પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, ઘરભાડા ભથ્થું તથા પ્રોવિડન્ટ ફંડ તથા તમામ નિવૃત્તિ લાભ આપવામાં આવે.

૭. કૉલેજના સંચાલનમાં જે ખામી થાય તે પૂરી કરવાની રાજ્ય સરકારશ્રી તરફથી બાંયધરી આપવામાં આવે.

૮. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી ઈ. અંગે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને અક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતાં ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીએ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવશે તે મુજબનું બાંહેધરી પત્ર.

૯. યુનિવર્સિટીના નિયમાનુસાર વરણીસમિતિ ઉપરાંતના સભ્યો વરણીસમિતિ ઉપર કુલપતિશ્રી નિયુકત કરશે. કુલપતિશ્રી દ્વારા નિયુકત આવા સભ્યોનાં નામ સંસ્થાઓ યુનિવર્સિટી પાસેથી મેળવી લેવાનાં રહેશે.

(નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ **પરિશિષ્ટ "થ"** તરીકે સામેલ છે.)

૧૨. રાજ્ય સરકારશ્રી તરફથી જૂન, ૧૯૯૪થી ગાંધીનગર ખાતે ઇજનેરી વિદ્યાશાખાની નવી કૉલેજ શરૂ કરવા માટેની અરજી પરત્વે નિયુક્ત કરેલ "નીડ કમિટી"ના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપર્યુક્ત નીડ તથા સ્થાનિક તપાસ સમિતિના હેવાલનો સ્વીકાર કરવો તથા નિયામકશ્રી, તાંત્રિક શિક્ષણ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર, નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલી શરતોનું પાલન ઓફિઝકચુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૧૫–૧૦–૧૯૯૪ સુધીમાં કરે તો તેને ગાંધીનગર ખાતે ઇજનેરી વિદ્યાશાખામાં પ્રથમ વર્ગ બી.ઈ.ના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે શૈક્ષણિક વર્ષ ૧૯૯૪–૯૫ માટેનું નવું જોડાણ આપવા ઓફિઝકચુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૧. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર જરૂરી સુવિધાઓવાળા મકાનની (વર્ગખંડો માટે, લેબોરેટરી માટે, વર્કશોપ માટે, આચાર્ય માટે, સ્ટાફ માટે, ગર્લ્સ રૂમ, બોઈઝ રૂમ, ટોઈલેટ્સ તથા અન્ય સુવિધાવાળા રૂમો વગેરેની વ્યવસ્થા ૩૧ ઓક્ટોબર, ૧૯૯૪ સુધીમાં કરવામાં આવે.

૨. કૉલેજ માટે જરૂરી ભૌતિક સાધનો, લેબોરેટરી, વર્કશોપ માટેના જરૂરી ઈક્વિપમેન્ટ્સ, ફર્નિચર વગેરે એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ મુજબ વસાવવામાં આવે.

૩. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર જરૂરી સુવિધાવાળી હોસ્ટેલની તથા રમતગમત માટેના મેદાન અને સાધનોની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

૪. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ. –ગુજરાત સરકારનાં નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર જરૂરી શૈક્ષણિક અને બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીગણની નિમણૂકો કરવાની રહે.

૫. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અને સ્ટાન્ડર્ડઝ અનુસાર કૉમ્પ્યુટિંગ ફેસિલિટીઝ, ગ્રંથાલય અને ગ્રંથાલયમાં પુસ્તકો અને જર્નલોની વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

૬. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ શિક્ષકોને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, ઘરભાડા ભથ્થું તથા પ્રોવિડન્ટ ફંડ તથા તમામ નિવૃત્તિ લાભ આપવામાં આવે.

૭. કૉલેજના સંચાલનમાં જે ખાધ થાય તે પૂરી કરવાની રાજ્ય સરકારશ્રી તરફથી બાંયધરી આપવામાં આવે.

૮. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.ઓ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી વગેરે અંગે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીઓ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવશે તે મુજબનું બાંયધરીપત્ર.

૯. યુનિવર્સિટીના નિયમાનુસાર વરણીસમિતિ ઉપરાંતના સભ્યો વરણીસમિતિ ઉપર કુલપતિશ્રી નિયુક્ત કરશે. કુલપતિશ્રી દ્વારા નિયુક્ત આવા સભ્યોનાં નામ સંસ્થાઓ યુનિવર્સિટી પાસેથી મેળવી લેવાનાં રહેશે.

(નીડ તથા સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ પરિશિષ્ટ "દ" તરીકે સામેલ છે)

૧૩. અનુસ્નાતક વિદ્યાર્થીઓના રજિસ્ટ્રેશન કે સત્રોની માન્યતાની મુદત અંગે આ યુનિવર્સિટીમાં કોઈ નિયમ નથી, તો આ અંગે અનુસ્નાતક નિયમ નં. ૩માં કંડિકા (બી) નીચે મુજબ ઉમેરવા અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

સૂચિત અનુ. નિયમ નં. ૩ (બી) :

"The registration for a Post-graduate Degree (M.A., M.Com., M.Sc. and M.Ed.) expires at the end of five years from the date of registration.

On expiry of five years he/she shall be required to register himself/herself as a fresh candidate and keep the attendance and appear and pass in both the examinations a fresh from first term onwards in order to obtain the degree."

(નોંધ.—૧. સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટીમાં વિનયન, વાણિજ્ય અને શિક્ષણની વિદ્યાશાખા માટે ઉપર મુજબની જોગવાઈ છે.

૨. આ યુનિવર્સિટીમાં ઉપર જણાવેલ ત્રણ વિદ્યાશાખા ઉપરાંત વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખાને પણ આ નિયમ લાગુ પાડીએ.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે અનુસ્નાતક રજિસ્ટ્રેશન અંગે અનુસ્નાતક નિયમ ૩(બી) ઉપર મુજબ મંજૂર કરવો.

ત્યાર બાદ પ્રમુખશ્રીની પરવાનગીથી નીચેની બાબતો રજૂ કરવામાં આવી :

૧૪. કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલ કાર્ય (જાણ સારુ) :

જુલાઈ ૧૯૯૩થી અમલમાં આવેલ બી.એસસી નર્સિંગના અભ્યાસક્રમમાં એ.ટી.કે.ટી. (—અંગ્રેજીની A.T.K.T.)ની જોગવાઈ ઉમેરવાનું કાર્ય.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલ ઉપરોક્ત કાર્યની નોંધ લેવામાં આવી. (સુધારેલ રેગ્યુલેશન **પરિશિષ્ટ "ધ"** તરીકે સામેલ છે).

૧૫. ગુજરાત યુનિવર્સિટીના ઑર્ડિ. ૧૭૨ અન્વયે માન્ય સંસ્થાઓને કૉલેજોની સમકક્ષ ગણવામાં આવેલ છે, તો માન્ય સંસ્થાઓના શિક્ષક/બિનશિક્ષક કર્મચારીઓને યુનિવર્સિટીની સંલગ્ન કૉલેજોની માફક નિયમાનુસાર મળવાપાત્ર લાભો મળવા અંગે વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઑર્ડિ. ૧૭૨ અન્વયે માન્ય સંસ્થાઓ સંલગ્ન કૉલેજોની સમકક્ષ છે તે હકીકતનું પુનરુચ્ચારણ કરવામાં આવે છે અને યુનિવર્સિટીની સંલગ્ન કૉલેજોના શિક્ષક-બિનશિક્ષક કર્મચારીઓને મળતા તમામ લાભ માન્ય સંસ્થાઓના શિક્ષક-બિનશિક્ષક કર્મચારીઓને લાગુ પડે જ છે તે સ્પષ્ટતા સાથે સદરહુ ખર્ચને માન્ય ખર્ચ ગણી તેને અનુદાનપાત્ર ગણવા સારુ રાજ્ય સરકારને જણાવવા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

૧૬. બેઠક દરમ્યાન કેટલાક સભ્યશ્રીઓ તરફથી દરખાસ્ત કરવામાં આવી કે યુનિવર્સિટીની સમિતિઓની બેઠકમાં હાજરી આપતા સભ્યોને તથા અનુસ્નાતક કેન્દ્રોમાં મુલાકાતી શિક્ષકોને હાલમાં રૂ. ૨૨-૫૦ લેખે જે વાહન ભથ્થું (કન્વેયન્સ એલાવન્સ) આપવામાં આવે છે તેને પેટ્રોલ તથા રિક્ષાભાડાના દરોમાં થયેલા વધારાને લક્ષમાં લેતાં તેમાં ફેરફાર કરવો યોગ્ય હોઈ તે પરત્વે વિચારણા કરવા સારુ.

ઉપરોક્ત બાબતે ચર્ચાવિચારણાને અંતે ઠરાવવામાં આવ્યું કે યુનિવર્સિટીની બેઠકોમાં સભ્ય તરીકે હાજરી આપવા સારુ તથા અનુસ્નાતક કેન્દ્રોમાં મુલાકાતી શિક્ષકને વાહન ભથ્થા તરીકે હાલમાં જે રૂ. ૨૨-૫૦ ચૂકવવામાં આવે છે તેને સ્થાને રૂ. ૩૦ ચૂકવવા (અનુસ્નાતક કેન્દ્રમાં ૧૯૯૪–૯૫ના બીજા સત્રથી આ મુજબ વધારાનો લાભ આપવો.) એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

ત્યાર બાદ સભાનું કામકાજ પૂરું થયું હતું.

નં. એકેડેમિક / ૪૦૩૩૮ / ૧૯૯૪
ગુજરાત યુનિવર્સિટી કાર્યાલય,
નવરંગપુરા, અમદાવાદ–૩૮૦ ૦૦૯.
તા. ૭–૧૨–૧૯૯૪

એમ. એસ. શાહ
કાર્યકારી કુલસચિવ

પરિશિષ્ટ "ક"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૧)

એમ.એ. ભાગ-૨ સંસ્કૃત વિષયના પ્રશ્નપત્ર-૭ (પુરાણશાસ્ત્ર) માટે નિયત થયેલા અભ્યાસક્રમમાં સુધારો કરી નીચે મુજબના અધ્યાયો નિયત કરવામાં આવે છે, આ અધ્યાયો "વાયુપુરાણ" નામ પબ્લિશર્સ ૧૯૮૩ની આવૃત્તિ મુજબના છે, પૂર્વાર્ધ : (અ) ૧થી ૧૫, ૧૯થી ૨૨, ૨૫, ૨૮, ૨૯, ૩૧, ૩૩–૩૬, ૪૫, ૫૫, ૫૬, ૫૮, ૬૧=૩૨ ઉત્તરાર્ધ : (અ) ૧થી ૭, ૨૩, ૨૬થી ૩૨, ૩૪, ૩૬, ૪૦થી ૪૩.

પરિશિષ્ટ "ખ"
કામકાજ ક્રમાંક ૩(૨)

બી.એડ્. ભાગ-૨ના પ્રાયોગિક કાર્યમાં પ્રશ્નપત્ર-૧, ૨, ૩માં નીચે મુજબ સુધારો કરવામાં આવ્યો છે, બે ક્ષેત્રીય કાર્યો (ફિલ્ડ વર્ક) અને એક શૈક્ષણિક સાધન અથવા એક ક્ષેત્રીય કાર્ય વત્તા એક ક્રિયાત્મક સંશોધન વત્તા એક શૈક્ષણિક સાધન અથવા ત્રણ ક્ષેત્રીય કાર્ય કરવાનું નિયત કરવામાં આવ્યું છે, આ ફેરફારનો અમલ ૧૯૯૪ના શૈક્ષણિક વર્ષથી કરવાનો રહેશે.

પરિશિષ્ટ "ક"
અધ્યાદેશ ક્રમાંક ૨(3)

R. Sc. 7

Rules regarding Practical examination in the Faculty of Science operative from the Academic Year 1989-90.

(1) For Practical Examination :

(*a*) Those students who have failed in April/May 1989 examinotion, it will not be obligatory for them to apper in the practical examination to be taken thereafter when they Prefer to appear again. Student will be offered an option whether to apaear or not in the practical examination. If he prefers an option not to appear in the practical examination his marks of the practical examination will be carried forward and if he prefers an option to appear in the practical examination his marks of the previous year practical examination will not be carried forward.

(*b*) If student choses an option to appear in the practical examination his marks of the practical examination of the same year alone will be taken into consideration and his previous marks of the practical examination will not be token into consideration. Though if he so choses, In the event he fails in the subsequent theory examination his marks of practical examination at his option will be carried forward if he so choses.

(*c*) Thus, in the event of practical marks carried forward, he/she will be entitled to classify he/she is eligible on the basis of marks obtained. Thus he will not be dis-entitled for the eligibility of class simply on the basis of marks of the practical examination having been carried forward.

(*d*) If student failing in the practical examination of the March/April examination could not appear in the subsequent examination of October/November by any reasons whatsover and appears in and the subsequent March/April examition, he will be entitled to the option as specified in para (a) above. In short, student passing in the practical examination, as and when he appears as Ex-student the practical examination, he will be entitled to the benefits of the option to carry forward his marks of the practical examination of the previous year.

(e) In order to exempt from the subject, the carry forward marks of the practical examination will be taken into accout. Thus, the benefit of exemption will not be ceased away if the marks of the practical examination are carry forward.

2. Change of principal subject in Third B.Sc.

(a) Student will have to appear in the Third B.Sc. Examination in the same subject in which he has appeared in Second B.Sc. Examination with principal subject and it will not be obligatory to accept the application of the student simply on the basis that he failed in the subject. If it is convenient to the college and if college provides "No Objection Certificate" then only student failing in the principal subject will be allowed to change the subject. Student will have to keep the same principal subject of Second B.Sc. in which he has failed previous year and in doing so he will be entitled for ATKT.

(b) Student will be offered general course if the subject is changed looking to the convenlency of the college.

3. It is obligatory for the student to obtain "No Objection Certificate" if he is transferred from one college to another college. If any student appears without "No objection certificate" his admission will be considered cancelled and the responsibility will rest on student and the college who admitted the student.

પરિશિષ્ટ "ઘ"

કામકાજ ક્રમાંક ૨(૪)

1. The Adhoc Committee of the Board of Studies in Pharmacy met on 12-9-1994 at 3-30 p.m. to take note and consider the letter No. 14-39/95-PEI/3427-3764 dated-26-7-1994 regarding the Old Course (I Year Diploma) for students admitted in the year 1992-93 (ER 1981).

Following members were present in the meeting. Prof. Y. K. Agrawal preside over the chair :

(1)	Dr. C. J. Shishoo	Present
(2)	Prof. K. J. Patel	Absent
(3)	Shri I. A. Modi	Absent
(4)	Shri J. K. Bagga	Absent
(5)	Dr. D. D. Santani	Present
(6)	Dr. Y. K. Agrawal	Present
(7)	Dr. Madhubhai Patel	Present

The Committee discussed fully and resolved the following :

1. (a) The students admitted in the year 1992-93 under ER 1981 (in the I Year Diploma Course) will be allowed to appear in the I Year Diploma examination upto April/May Examination, 1995 as per PCI resolution referred above. Failing to clear the said examination by April/May, 1995, the concerned student shall cease to be in the diploma in pharmacy course of the University.

(b) Above students shall have to attend Second Year Classes of Diploma Pharmacy Course during the year 1994-95 as per ER 1981 irrespective of the number of back-log papers of the Diploma in Pharmacy Part-I Examination under the said E.R.

2. The students admitted in the year 1992-93 in the I Year of the Diploma course will be allowed to clear the First Year Examination upto April/May, 1995. They will not be allowed to take up Diploma Part-II Exam. unless the clear the Part Exam.

3. Those students who have passed the I Year Diploma Examination latest by April/May, 1995 will be allowed to appear in the II Year Diploma Pharm. Examination under ER 1981 upto October, 1996 Examination failing which no further examination will be conducted by the University under E.R. 1981.

4. Further, the committee advises that B.Pharm. Syllabus of the University be revised and the new syllabi be implemented with effect from Year 1995-96. A Committee of experts be immediately formed to initiate the process of revision, AICTE Guidelines may be followed for this purpose.

પરિશિષ્ટ "ચ"
કામકાજ ક્રમાંક ૫

Confidential

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to three posts of Teaching Research Associates in the B. K. School of Business Management (one post reserved for EBC Candidate), Gujarat University, Ahmedabad-380 009 was held on Friday the 29th July, 1994 at 1-00 p.m. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1.	Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2.	Dr. P. V. Desai	Present
3.	Dr. A. S. Abassi	Present
4.	Prof. Dhaval Mehta (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1.	Shri Iyer Kalyanaraman S.	Absent
2.	Shri Bhatt Jagdish M.	Present
3.	Shri Yashodharan K.	Present
4.	Ms. Juthani Swati N.	Present
5.	Mrs. Iyengar Priya P.	Present
6.	Shri Viramgami Hitesh M.	Absent
7.	Shri Upadhyay Raghav G.	Present
8.	Shri Shastri Kamlesh B.	Present

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the committee recommends as under :

(1) Mr. Juthani Swati N.

(2) Shri Bhatt Jagdish M.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Dr. P. V. Desai
Dr. A. S. Abassi

પરિશિષ્ટ "ઇ"
કામકાજ ક્રમાંક ૬

Confidential :

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the two posts of Lecturer in Commerce (one post reserved for scheduled caste candidate) in the Gujarat University, Ahmedabad-380 009 was held on Saturday, the 30th July, 1994 at 2-00 p.m. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Guiarat University presided.

The attendance of the selection committee members was as under :

1.	Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2.	Prof. B. D. Ghonasgi	Present
3.	Dr. I. P. Vyas	Present
4.	Prof. B. H. Desai (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1.	Reena V. A.	Present
2.	Gadhavi H. N.	Absent
3.	Shah Piyush M.	Absent
4.	Songara B. M.	Present
5.	Joshi Prasant M.	Absent
6.	Juthani S. N.	Absent
7.	Majithia Apura S.	Present
8.	Shri Gitesh K.	Absent
9.	Melapudi Eswarau	Absent
10.	Lagalia J. P.	Absent
11.	Solanki Bhaskar V.	Present
12.	Kadam Laxmandu	Present
13.	Vala Maltibahen B.	Absent
14.	Thakar Bhavna C.	Absent

15.	Desai Sapana	Present
16.	Mrs. M. Jayandi	Present
17.	Parmar Ashokkumar D.	Present
18.	Dr. Mohan Jitendra	Present
19.	Sabanani Manal A.	Present
20.	Sardar Harpalsingh	Present
21.	Solanki Chetan	Present
22.	Rathod Jagdishbhai	Present
23.	Dr. Chauhan Pratapsingh	Absent
24.	Vaishnav Vandana A.	Present
25.	Bhatt Pravinchandra	Absent
26.	Babi Ashphque	Present
27.	Patel Dashrathbhai	Absent
28.	Makwana H. C.	Absent
29.	R. M. Nachiyappan	Present
30.	Gohel Daksha C.	Absent

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering the relative merits, the committee recommends as under :

(1) Sardar Harpalsingh Chanansingh

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Prof. B. D. Ghonasgi
Dr. I. P. Vyas

પરિશિષ્ટ "બ"
કામકાજ ક્રમાંક ૭

Confidential :

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the post of Reader in Commerce in the University School of Commerce, Gujarat University, Ahmedabad—9 was held on Saturday, the 30th July, 1994 at 12-00 Noon. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1.	Prof. N. V. Vasani (Vice-Chancellor)	Present
2.	Prof. B. D. Ghonasgi	Present
3.	Dr. I. P. Vyas	Present
4.	Dr. A. S. Abani	Present
5.	Prof. B. H. Desai (Invitee)	Present

The following Candidates were called for interview :

1.	Bhatt Gopal Ramchandra	Present
2.	Mrs. Bharti Pathak	Present
3.	Ms. Daksha Gohel	Absent
4.	Mr. Langalia Jamnadas	Present
5.	Mr. Badi Ashphque Y.	Present
6.	Mr. Bhatt Pravinchandra M.	Present
7.	Mr. Patel Dashrathbhai A.	Present
8.	Mr. Chauhan Pratapsingh	Absent

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the committee recommends as under :

Nobody is found suitable.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Prof. B. D. Ghonasgi
Dr. I. P. Vyas
Dr. A. S. Abani

પરિશિષ્ટ "ખ"

Confidential :

A meeting of the Selection Committee for recomending names for appointment to the one post of Reader in Philosophy in the University School of Psychology, Education & Philosophy, Gujarat Universsty, Ahmedabad-380 009 was held on Saturday the 17th September, 1994 at 12-00 noon. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

(1) Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
(2) Dr. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
(3) Dr. H. M. Joshi	Present
(4) Dr. S. S. Antarkar	Present
(5) Prof. R. V. Pandya	Present
(6) Dr. Y. S. Shastri (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

(1) Dr. Bhavna P. Trivedi	Present
(2) Dr. Anantrai M. Vasani	Present
(3) Shri Prashant R. Dave	Present
(4) Mrs. Joshi Neela J.	Present

After interviewing the candidates who remained present for the interviewing and considering their relative merits, the committee recommends as under :

No body found suitable.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Dr. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)
Prof. S. S. Antarkar
Prof. R. V. Pandya
Prof. H. M. Joshi

પરિશિષ્ટ "૨"

કોમકાજ ક્રમાંક ૯(૧)

સેકન્ડ બી.કોમ.ના ટેક્ષેશન વિષયમાં નીચે મુજબ ફેરફાર (સુધારો) કરવામાં આવેલ છે।

૧૯૯૪-૯૫ના શૈક્ષણિક વર્ષ માટે સેકન્ડ બી.કોમ.ના ટેક્ષેશન વિષયના અભ્યાસક્રમમાં નીચેના ફેરફાર ધ્યાનમાં લેવાના છે।

ભાગીદારી પેઢીની ચકાસણી

કલમ—૧૮૨ અને ૧૮૩ અભ્યાસક્રમમાંથી રદ કરવી. તેના બદલે કલમ ૧૮૪ અને ૧૮૭(૨) ઉમેરવી.

ધંધા વ્યવસાયની આવક : કલમ ૩૪ રદ કરવી. કલમ ૩૬, ૪૩ 'એ' અને 'બી' રદ કરવી.

મૂડી નફો : કલમ—૫૨ અને ૫૩ અને ૫૪ 'એ', ૫૪ 'સી', ૫૪ 'ડી' અને ૫૪ 'ઈ' રદ કરવી.

અંશતઃ કરમુક્ત આવકો : Partly exempted inculded કલમ ૮૬ રદ કરવી.

કપાતો રાહતો : કલમ ૮૦ ડી અને કયુ દાખલ કરવી.

કુલ આવકની આકારણી : કલમ—૭૬ અને ૭૭ રદ થઈ છે.

પરિશિષ્ટ "ક"
ઠરાવાંક ક્રમાંક ૯(૨)

બી.એસ.સી. ઇલેક્ટ્રોનિક્સના અભ્યાસક્રમમાં નીચે પ્રમાણેનો સુધારો કરવામાં આવ્યો છે, જેનો અમલ જૂન ૧૯૯૧થી શરૂ થતા શૈક્ષણિક વર્ષથી કરવાનો રહેશે :

1. The following topics from the Paper-V are placed in Paper-IV.

   (a) SCR-UJT (b) Optoelectronics.

2. On Paper VI, in the topic of instrumentation the following changes are as follows :

   Article No. 6.8, 6.10, 6.11 & 8.2, 8.3, 8.4, 8.5 are removed. (Book by Cooper and Helfrit).

3. In Electrodynamics (Paper VIII) the following three chapters are in syllabus :

   Chapter 1—Vector analysis.

   Chapter 2—Electrostatics.

   Chapter 5—Magnetostatic.

4. Multimeter complete study in all respect is included in Paper-VI in instrumentation topic.

પરિશિષ્ટ " ૬ "
કાપકાજ ક્રમાંક ૯(૧)

એમ.એસસી. માયક્રોબાયોલોજીનો અભ્યાસક્રમ નીચે મુજબ સુધારવામાં આવ્યો છે, જેનો અમલ જૂન, ૧૯૯૪થી કરવાનો રહેશે.

M.Sc. (MICROBIOLOGY) PART—II

Syllabus in force from June—1994

There shall be 3 theory papers, each of 100 marks and 3 hours duration.

The practical examination will be of 150 marks out of which 30 marks will be assigned on the basis of oral examination.

Meritorious students will be allowed to offer dissertation in lieu of practicals for any one paper. It shall carry 50 marks. The last date for submission of such dissertation will be 15th March. Out of remaining 100 marks, they will be assessed orally for 20 marks (other than dissertation Viva-Voce).

PAPER—IV :

ADVANCES IN MICROBIAL TECHNOLOGY

Unit—I Modifications and New Inductions of :

1. Substrates
2. Bioreactors
3. Products

Unit—II Aspects of up & down stream processing :

1. Sterilization
2. Aeration—Agitation
3. Antifoam & steering agents.
4. Product recovery
5. Concept of scale—up.

Unit—III Enzyme & Tissue culture Technology :

1. Immobilized enzyme & cells
3. Monoclonal antibodies

Unit—IV Microbial biomass production for food & health :

1. SCP
2. SCO
3. Vaccines
4. Biofertilizers.
5. Bioinsectioides
6. Food, Feed & Baker's Yeast
7. Mushroom

Unit—V Microorganisms as catalysis :

1. Steroid transformation
2. Enhanced oil recovery
3. Bioleaching of metals & Desulfuration of fuels
4. Starters.

PAPER—V : ECONOMIC MICROBIOLOGY

Survey of microbiological propucts; detailing of the microbes involved, fermentative production and recovery of the products specified for each of the following topics :

Unit–I : Antibiotics :

1. Penicillins
2. Tetracyclines

Unit–II : Enzymes (excluding immobilization aspects) :

Amylases

2. Proteases
3. Lipases

Unit–III : Alcohols and organic acids :

1. Acetone—Butanol & 2, 3—Butylene glycol
2. Citric acid
3. Acetic acid
4. Lactic acid.

Unit-VI : **Vitamins, Amino acids & Beverages :**

1. **Vitamin B_2 (Riboflarine)**
2. **Vit–B_2 (Cobamides)**
3. **Glutamic acid**
4. **Lysine**
5. **Wines**
6. **Beers**
7. **Cider, sake and Keffir**

Unit–V : **Biofuels and biopolysaccharides**

1. **Biogas**
2. **Gasohol**
3. **Dextran**
4. **Xanthan**

PAPER-VI : ENVIORNMENTAL MICROBIOLOGY

Unit-I : **Microorganisms as geochemical agents :**

1. **Fitness of microorganisms as geochemical agents**
2. **Influence of environmental factors on the distribution of microorganisms in environment and influence of man thereupon**
3. **Cycles of matter & mineralization**
4. **Population interactions.**

Unit-II : **Drinking & Waste water management :**

1. **Care & monitoring of drinking & recreational waters.**
2. **Disposal of domestic waste water.**
3. **Principles of disposal of Industrial waste water, Survey of various industries, Detailing of management of one or two examplary industrial wastes.**

Unit-III : **Biodegradation :**

1. **Survey of recalcitrant & nonrecalcitrant compounds entering ecosystems.**
2. **Biodegradations of lignin, pesticides, Hydrocarbons, Dyes, Soaps & Detergents.**

Unit–IV : Pollution Microbiology :

1. Propollution activities of microorganisms
2. Antipollution activities of microorganisms

Unit–V : Biodeterication :

1. Principles & Microbial Mechanisms
2. Testing methodology, Preventive & Control measures.
3. Biodeterioratinn of materials : Survey and detailed discussion of biodeterioration of one or two materials of economic importance.

Practicals : 15 titles for each paper will be announced with their references at the beginning of the term every year.

Seminars : A student will be required to deliver at least one seminar per year.

References : For each topic the most current references available will be announced prior to introduction in the class.

પરિશિષ્ટ "૪"
ઠામકાજ ક્રમાંક ૯(૪)

એમ.કોમ. ભાગ-૨ના બિઝનેસ મેનેજમેન્ટના ૧૯૯૩થી સુધારેલા અભ્યાસક્રમમાં ટોપિક-૩ના પેરેગ્રાફ-૩માં જેલો પેરેગ્રાફ અભ્યાસક્રમમાંથી રદ કરવો.

Delegation of authority; Classical guidelines for effective delegation, limitations of classical guidelines; obstacles to delegation.

Decentralisation; Factors and trends in decentralisation.

થર્ડ બી.કોમ. પરીક્ષાના બિઝનેશ મેનેજમેન્ટ પેપર-૪ના ટોપિકસ નીચેના પરિશિષ્ટ મુજબ નિયત કરવામાં આવ્યા છે :

Topics for dissertation at T. Y. B.Com., (optional)
Management P. IV 1994-95

1. Evaluating the working of any small scale industrial/business unit.
2. Critical analysis of planning process in any large scale business unit.
3. Critical evaluation of managerial problems in any transport undertaking.
4. Evaluating leadership style in any organization.
5. Critical analysis of recruitment and selection practices in business organization
6. Evaluation of H R D function in a large organization.
7. A comparative study of capital structures in any two undertakings. (At least two units to be selected from the same industry).
8. A study of working of any lease financing company.
9. A comparative analysis of advertising messager of any consumer product in print media. (At least five company ads. shall be studied)
10. Problems of salesmanagement in a manufacturing unit.
11. Analysis of product Life cycle of any consumer product.
12. A study of quality management in any manufacturing unit.

13. **Management of purchasing function in any business unit.**
14. **A study of layout of any manufacturing unit.**
15. **Problems of managing any Hotel, or hospital, or health centre, or school or club or panchayat.**
16. **A study of buying behaviour of any consumer durable (At least 25 respondents be contacted).**
17. **Problems of managing a fair price shop.**
18. **Library topics :**
    - **(i) Impact of globalization on Indian management practices,**
    - **(ii) Recent trends in financing working capital,**
    - **(iii) Social Marketing,**
    - **(iv) Critical evaluation of any one theory of motivation from manager's view point.**

Notes :—

1. **A Candidate will have the option of selecting his/her own topic of dissertation in consultation with his guide and with the prior approval of the University before the close of first term.**
2. **Each candidate for the final examination shall submit two copies of his/her dissertation to the University through his/her college authorities within one week of the close of the second term.**

પરિશિષ્ટ "બ"
ઠરાવ નં. ૯(૫)

કાંકણપુરની આર્ટ્સ કૉલેજ સાથે વાણિજ્ય વિદ્યાશાખા ઉમેરવા અંગે સ્થાનિક તપાસસમિતિનો અહેવાલ

ચાલુ વર્ષ ઉપરોક્ત કૉલેજે વાણિજ્ય વિદ્યાશાખા ઉમેરવા અંગે (ચાલુ વર્ષથી) અરજી આપેલ હતી, તેમના તરફથી તા. ૩--૭--૧૯૯૪ના રોજ નવી રીન્યૂ માટેની અરજી યુનિવર્સિટીને મળી છે. તેના અનુસંધાનમાં જૂન, ૧૯૯૪માં બહાર પડેલ સામાન્ય પ્રવાહનાં પરિણામો અમે તપાસી ગયા છીએ, તે અનુસાર ગોધરા, લુણાવાડા અને શહેરા કેન્દ્રોમાંથી જૂન, ૧૯૯૪માં અનુક્રમે ૯૭૬, ૧૩૮ અને ૧૧૮૫ વિદ્યાર્થી પાસ થયા છે, આ ઉપરાંત ઑક્ટોબર, ૧૯૯૩માં ગોધરા કેન્દ્રમાંથી ૩૭૯ વિદ્યાર્થી પાસ થયેલ છે. તે રીતે આ કેન્દ્રોમાંથી કુલ ૩૦૭૯ વિદ્યાર્થીઓ પ્રથમ વર્ષમાં પ્રવેશપાત્ર બન્યા છે.

આ વિસ્તારની કૉલેજોમાં ગોધરા, લુણાવાડા અને કાંકણપુરમાં પ્રવેશક્ષમતા અને નવી શરૂ થનાર કોઠંબાની કૉલેજની અપેક્ષિત પ્રવેશક્ષમતા જોતાં આ તમામ કૉલેજોમાં ૨૨૦૦થી ૨૫૦૮ સુધી વધુમાં વધુ વિદ્યાર્થીઓને સમાવી શકાય, તે જોતાં ૫૦૦ ઉપરાંતના વિદ્યાર્થીઓ પ્રવેશથી વંચિત રહે તેમ છે, તે જોતાં કાંકણપુરમાં વિનયન વિદ્યાશાખા સાથે વાણિજ્ય વિદ્યાશાખા જોડવાની જરૂર અમને જણાઈ છે. તેથી કાંકણપુરની વિનયન કૉલેજ સાથે વાણિજ્ય વિદ્યાશાખા આપવાની ભલામણ કરીએ છીએ.

તપાસસમિતિના સભ્યો
પ્રા. કે. એન. શાસ્ત્રી
પ્રિ. દર્શનસિંગ શીખ
પ્રિ. આર. એસ. વ્યાસ
પ્રા. એ. જાર. શાહ

* * *

એકેડેમિક કાઉન્સિલની ભલામણ

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સર્વોદય ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ, કાંકણપુર તરફથી શિક્ષકગણની નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલી શરતોનું પાલન એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તારીખ ૧૫--૮--૧૯૯૪ સુધીમાં કરે તો તેને કાંકણપુર ખાતે જય અંબે લલિતાબહેન કાળીદાસ કોટેચા આર્ટ્સ કૉલેજ સાથે વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાના પ્રથમ વર્ષ બી.કૉમ.ના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે તા. ૧૧--૬--૧૯૯૪થી તારીખ ૧૪--૬--૧૯૯૫ સુધીનું નવું જોડાણ આપવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. કાર્યભારના સંદર્ભમાં જરૂરી શિક્ષકગણની નિમણૂક કરવામાં આવે.

૨. કોલેજના મકાનમાં ઓછામાં ઓછા નીચે પ્રમાણેની જોગવાઈ યુનિવર્સિટીના પ્રચલિત ધારાધોરણો પ્રમાણે કરવામાં આવે :

(૧) વિદ્યાર્થી દીઠ ૮ ચોરસફૂટ લેખે જરૂરી સંખ્યામાં શૈક્ષણિક દૃષ્ટિએ યોગ્ય એવા અભ્યાસખંડો.

(૨) વર્ગખંડો ટયુટોરિયલ માટેના જરૂરી ખંડો,

(૩) શિક્ષકો માટેનો ખંડ

(૪) વિદ્યાર્થીઓ માટેનો ખંડ (કોલેજના કુલ વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યાના ઓછામાં ઓછા દશ ટકા જેટલા વિદ્યાર્થીઓ બેસી શકે તેવો)

(૫) વિદ્યાર્થિનીઓની સંખ્યાના ઓછામાં ઓછા દશ ટકા જેટલી વિદ્યાર્થિનીઓ માટેનો ખંડ (સંલગ્ન શૌચાલય વગેરે સુવિધાઓ સહિતનો)

(૬) પ્રત્યેક વિદ્યાશાખાના ઓછામાં ઓછા ૧૦ ટકા વિદ્યાર્થીઓ એકસાથે બેસીને વાંચી શકે તેટલી સગવડવાળો સુસજ્જ વાચનખંડ અને વાચનખંડો સહિત ગ્રંથાલય

(૭) કોલેજના કાર્યાલય માટે એક ખંડ

(૮) પીવાના પાણી માટેનો ખંડ

(૯) શૌચાલય વગેરેની યોગ્ય વ્યવસ્થા.

૩. ઓછામાં ઓછા ૨૫ વિદ્યાર્થીઓ રહી શકે તેવા છાત્રાલયની જોગવાઈ કરવામાં આવે તથા તેના ગૃહપતિ માટે ભાડામુક્ત રહેઠાણની યોગ્ય વ્યવસ્થા કરવામાં આવે.

૪. ગ્રંથાલય માટે પ્રત્યેક વિદ્યાશાખાદીઠ રૂ. ૧૨,૫૦૦નો અનાવર્તક ખર્ચ નીચે મુજબ કરવામાં આવે ।

(૧) પુસ્તકો માટે	રૂ. ૧૦,૦૦૦
(૨) સામયિકો માટે	રૂ. ૧,૨૫૦
(૩) સંદર્ભગ્રંથો	રૂ. ૧,૨૫૦.

૫. ઓછામાં ઓછા ૧૦,૦૦૦ ચોરસવાર જેટલા ક્ષેત્રફળના રમતગમતના મેદાનની જોગવાઈ કરવામાં આવે, જે પૈકી કોલેજના મકાનની બની શકે તેટલી નજીકમાં ઓછામાં ઓછી ૧,૦૦૦ ચોરસવાર જેટલી જગ્યા હોવી આવશ્યક ગણાશે.

૬. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો મુજબ શિક્ષકોને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, ઘરભાડા ભથ્થું તથા પ્રોવિડંટ ફંડનો લાભ આપવામાં આવે તથા શિક્ષકોના વાર્ષિક મૂળ પગારના ૨.૫ ટકા (અઢી) ટકાના દરે ગ્રેચ્યુઇટી ફંડ ઊભું કરવામાં આવે.

૭. કોલેજના સંચાલનમાં જે ખાધ થાય તે પૂરી કરવાની સંચાલક મંડળ તરફથી બાંયધરી આપવામાં આવે.

૮. પ્રત્યેક વિદ્યાશાખા દીઠ રૂ. ૧૦,૦૦૦ની અનામત યુનિવર્સિટી પાસે મૂકવામાં આવે અને જે પછીના વર્ષે જોડાણ ચાલુ રાખવા માટેનું જાહેરનામું બહાર પડયેથી પરત કરવામાં આવશે. શરતોના પરિપાલનનો હેવાલ મોકલતી વખતે સંસ્થા પાસે રૂ. ૧૦,૦૦૦ની રોકડ કે તેટલી કિંમતની ઋણમુક્ત અસ્કયામત છે તે મતલબનું ચેરિટી કમિશનરશ્રી અથવા ચાર્ટર્ડ એકાઉટન્ટનું પ્રમાણપત્ર આપવું આવશ્યક રહેશે.

૯. 'ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.ઓ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક ભરતી, બઢતી, ઇત્યાદિ અંગે અનુસૂચિત જાતિ., અનુસૂચિત જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીઓ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવશે' તે મુજબનું સંસ્થાને બાંયધરી પત્ર.

૧૦. આ યુનિવર્સિટીની સ્થાનિક તપાસસમિતિ સાથે અરજીકર્તા મંડળના હોદ્દેદાર સાથે થયેલી સ્પષ્ટતા અન્વયે, (૧) આચાર્યશ્રી, (૨) શૈક્ષણિક તથા (૩) બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીઓની નિમણૂક માટેના ઓપન ઇન્ટરવ્યૂ યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં રાખવામાં આવે.

૧૧. યુનિવર્સિટીના નિયમાનુસારની વરણીસમિતિ ઉપરાંતના સભ્યો વરણીસમિતિ ઉપર કુલપતિશ્રી નિયુક્ત કરશે. કુલપતિશ્રી દ્વારા નિયુક્ત આવા સભ્યોનાં નામ સંસ્થાએ યુનિવર્સિટી પાસેથી મેળવી લેવાનાં રહેશે.

૧૨. જોડાણ આપ્યા બાદ કૉલેજ ગ્રાન્ટપાત્ર થાય તેટલા સમયગાળા દરમિયાન જો કૉલેજ તરફથી યુનિવર્સિટીએ નિયત કર્યા પ્રમાણે શિક્ષક/બિનશિક્ષક કર્મચારીની વર્ષના મોટા ભાગ દરમિયાન નિમણૂક કરવામાં આવશે નહીં, તો જ્યારે પણ સંસ્થા ગ્રાન્ટને પાત્ર થશે ત્યારે આવી નિમણૂકો નહીં કરીને બચત કરેલ રકમ જેટલી રકમ અનુદાનમાંથી કપાત કરવાની ભલામણ સરકારને યુનિવર્સિટી કરી શકશે.

પરિશિષ્ટ "ન"
ઠરાવકાળ ક્રમાંક ૧૦

ALL INDIA COUNCIL FOR TECHNICAL EDUCATION

(A Statutory Body of the Government of India)

Dr. S. K. Sharma
Director

Board of Studies.

F. No. 440/25–7/BOS (M) 94 September 8, 1994.

The Deputy Secretary,
Educational Department,
Government of Gujarat,
Sardar Bhavan, Sachivalaya,
Gandhinagar–382 010.

Dear Sir,

Reference a proposal of Integrated BE/MBA course by Dharmsinh Desai Institute of Technology, Nadiad forwarded to this office. The proposal has been examined and the Council agrees to accord the approval for the five and a half years Integrated BE/MBA course (instead of five years) at the said institute subjected to the standard conditions of AICTE (enclosed herewith as Annexure–I) and following additional conditions :

1. This integrated course of BE/MBA will be open to fresh entrants. Existing BE (Bechelors or Equivalent) degree holder will have regular two years MBA programme.

2 Existing BE programme will have to be re-structures to reflect additional components of Business Management studies in the first four years of the integrated course.

3. The integrated course will be of at least eleven semesters of course work with additional one semester of project work totalling to six years duration. The residence requirement for eleven semesters shall be compulsory.

4. A resolution in favour of this integrated programme should be adopted by the concerned University and be forwarded to the Council.

Thanking you,

Sincerely yours,
S. K. Sharma

CC to :

The Registrar, Gujarat University,
Ahmedabad--380009.
The Secretary,
Dharmasinh Desai Foundation, Baroda.

* * *

ALL INDIA COUNCIL FOR TECHNICAL EDUCATION

(A Statutory Body of the Government of India)

No. F, 440/25-8/COS(M)/94
The Secretary,
Dharamsinh Desai Foundation,
C/o. Power Cable Pvt. Ltd.,
Opp. "D." Chhani Road,
BARODA-2.

Registered
Sepember 30, 1994

Subject : Approval to the Dharmsinh Desai Institute of Technology, Nadiad for starting six years Integrated B.A.—M.B.A. course.

Sir,

I am directed to state that on the recommendations of the All India Board for Management Education the Council has accorded approval for the conduct of the following programme in the Dharamsinh Desai Institute of Technology, Nadiad)

Course	*Intake*	*Period of Approval*
Integrated B.A.—M.B.A. Course (6 Year Full Time)	30	1994—96

The approval is subject to the fulfilment of the conditions as per Annexure and following typical conditions for this course :

1. This integrated Course of B.A./M.B.A. Will be open to fresh entrants. Existing B.E. (Bachelors or Equivalent) degree holder will have regular two years M.B.A. Programme.
2. Existing B.E. Programme will have to be restructed to reflect additional components of Business Management Studied in the first four years of the integrated course.
3. The integrated course will be of at least eleven semesters of course work with additional one semester of project work totaling to six years duration. The residence requirement for eleven semesters shall be compulsory.
4. A resoluation in favour of this integrated programme should be adopted by the concerned University and be forwarded to the Council.

You are requested to kindly take necessary action in the matter and keep the Western Regional Office of AICTE, Bombay and this office informed of the progress made in this regard.

Your faithfully,
Shefali Gautam
Assistant Director

* *

Conditions for Approval (P)

1. There shall be a separate Governing Council for the Institution and it shall be consituted as per the guidelines precribed by the AICTE from time to time.
2. The infrastructural, instructional and other facilities including teaching staff, equipment etc. shall be provided as per AICTE norms prescribed from time to time.
3. A building with required space as per AICTE norms shall be provided exclusively for this programme.
4. A library shall be established with adequate number of titles, books, journals, (Both Indian & Foreign) etc.
5. A computer Centre with adequate number of terminals, Printers, etc. shall be established.

6. No new course(s) shall be started and no increase shall be made in intake of these courses without prior approval of the AICTE.

7. The teaching staff shall be in the pay-scales as per the AICTE guidelines prescribed from time to time.

8. The faculty shall be recruited as per norms, procedure, qualifications etc. as prescribed by the AICTE from time to time and the selection committee for recruitment shall have the respresentation of the University and the AICTE also.

9. The admissions shall be made only after adequate infrastructure and all other facilities are provided as per norms and guidelines of the AICTE/Govt. of India State Govt. and that affiliation of the University has since been obtained.

10. The tuition and other fees shall be charged as prescribed by the Competent Authority within the overall criteria prescribed by the AICTE from time to time.

11 The administrative, academic and financial records including accounts shall be maintained for this Programme. The accounts shall be audited annually by a Chartered Accountant and all the records and reports shall be open for inspection by the AICTE or anybody authorised by it.

12. The curriculum of the course, the procedure for evaluation/assessment of students shall be in accordance with the norms prescribed by the AICTE.

13. The Management shall follow all conditions as may be laid down by the AICTE from time to time and a registered legal undertaking to this effect shall be submitted to the AICTE by July 1994.

14. The endowment fund of Rs. 10 lacs/-- shall be created exclusively for the above programme and fixed deposit receipt shall be in the combined name of the Society and Nominee of the State Govt.

15. The institute by virtue of the approval given by AICTE shall not automatically become claimant to any financial grant or assistance form the Central or State Government.

16. The information furnished in respect of the proposal shall be factual and correct. In the event of any information found to be false, misleading or suppressed the approval accorded may be withdrawn by the AICTE.

17. The institution shall furnish requisite returns and reports as desired by AICTE in order to ensure proper maintenance of administrative and academic standards. The progress report on fulfilment of the above conditions as on 31st December and 31st May of each year shall be submitted by the Institution to the AICTE during 1994–96.

18. This approval is further subject to full-compliance with the "SCHEME" as prescribed by the Supreme Court in its judgement dated 4–2–1993 with regard to WP(c Ko. 607 of 1992 in the case of Unnikrishnan and others etc. vs. State of Andhra Pradesh and others etc. and the related guidelines and criteria as may be issued by the AICTE, UGC or the Central Government from time to time.

19. In the event of non-compliance by the Society with regard to guidelines, norms and conditions laid down by AICTE from time to time, the AICTE or a body or person authorised by it will be free to take measures for withdrawal of its approval without consideration of any related issues and that all liabilities arising out of such a withdrawal would solely be that of the concerned Society.

20. An Expert Committee of this Council shall visit the institute during 1994–96 to verify the compliance of the conditions as laid down above and to make necessary recommendations for further extension of AICTE approval to the conduct of the course.

Shefali Gautam
Assistant Director

પરિશિષ્ટ "થ"
કામકાજ ક્રમાંક ૧૧

ભૂજ ખાતે નવી સરકારી ઇજનેરી કૉલેજ માટે સ્થાનિક તપાસ સમિતિનો અહેવાલ

ભૂજ ખાતેની નવી સરકારી ઇજનેરી કૉલેજના જૂન, ૧૯૯૪થી ગુજરાત યુનિવર્સિટી સાથેના જોડાણ અંગે અમે તપાસ સમિતિના સભ્યો તરીકે સ્થળ ઉપર રૂબરૂ મુલાકાત લીધી હતી. ડાયરેક્ટર ઑફ ટેકનિકલ એજ્યુકેશન અને ભૂજની ટેકનિકલ સંસ્થાના (પોલિટેકનિક) અધિકારીઓએ ઉપસ્થિત રહી ત્યાં ઉપલબ્ધ મકાન તથા તે સંસ્થામાં વસાવવામાં આવેલ સાધનો વગેરે બતાવેલ અને માહિતી પૂરી પાડેલ. તે મકાન અને ત્યાંની સરકારી પોલિટેકનિકનાં ઉપલબ્ધ સાધનો પૈકી જે સાધનો આ નવી સરકારી કૉલેજને પ્રાપ્ય રહેશે તે શરતે અને એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અનુસાર બાકીની જરૂરી તમામ ભૌતિક સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ કરવાની તથા નાણાકીય વ્યવસ્થાની જવાબદારી ગુજરાત રાજ્ય સરકાર સ્વીકારે છે તે શરતે અને જરૂરી તમામ શૈક્ષણિક તેમ જ બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીગણની નિમણૂકો તા. ૧૧-૧૦-૧૯૯૪ સુધીમાં ઉપલબ્ધ કરવામાં આવશે તે શરતે ભૂજ ખાતેની સરકારી ઇજનેરી કૉલેજને જોડાણ આપવાની અમારી ભલામણ છે.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. દર્શનસિંગ શીખ
આચાર્ય આર. એચ. વ્યાસ
તપાસ સમિતિના સભ્યો.

પરિશિષ્ટ "૬"
કામકાજ ક્રમાંક ૧૨

ગાંધીનગર ખાતે નવી સરકારી ઇજનેરી કૉલેજ માટે સ્થાનિક તપાસ સમિતિનો અહેવાલ

ગાંધીનગર ખાતે નવી સરકારી ઇજનેરી કૉલેજના જૂન, ૧૯૯૪થી ગુજરાત યુનિવર્સિટીના જોડાણ અંગે અમે તપાસ સમિતિના સભ્યો તરીકે સ્થળ ઉપર રૂબરૂ મુલાકાત લીધી હતી. ડાયરેક્ટર ઑફ ટેકનિકલ એજ્યુકેશન અને અન્ય સરકારી અધિકારીઓએ રૂબરૂ ઉપસ્થિત રહી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. એ.આઈ.સી.ટી.ઈ.નાં નોર્મ્સ અનુસારની બધી જરૂરી ભૌતિક સુવિધાઓ અને જરૂરી શૈક્ષણિક તથા બિનશૈક્ષણિક કર્મચારીઓની નિમણૂકો તા. ૧૫--૧૦--૧૯૯૪ સુધીમાં ઉપલબ્ધ કરવામાં આવશે તે શરતે ગાંધીનગરની સરકારી ઇજનેરી કૉલેજને જોડાણ આપવાની અમારી ભલામણ છે.

પ્રો. કે. એસ. શાસ્ત્રી
પ્રિ. દર્શનસિંગ શીખ
આચાર્ય આર. એસ. વ્યાસ
તપાસ સમિતિના સભ્યો.

પરિશિષ્ટ "ધ"
સામાન્ય ક્રમાંક ૧૪

A student who has failed in any one of the subject shall be allowed to keep terms for Second Year B.Sc. (Nursing) course, but her result of Second B.Sc. (Nursing) course examination will not be declared unless she passes remaining subject of the lower examination, i. e. First B. Sc. (Nursing) previously or in the same examination session.

Provided, however, on her reappearing in the examination subject in which she has failed if she obtained at least minimum marks required for passing in that subject, notwithstanding in her failure in clear the subject at the one and the same attempt, she will not required to re-appear in it.

ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રેસ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૯

ગુજરાત યુનિવર્સિટી

ગુજરાત યુનિવર્સિટીની એકેડેમિક કાઉન્સિલની સભા શનિવાર, તા. ૪-૨-૧૯૯૫ના રોજ સવારના ૯-૦૦ વાગે યુનિવર્સિટી કાર્યાલયમાં મળી હતી. સભાનું પ્રમુખસ્થાન કુલપતિશ્રી પ્રો. એન. વી. વસાણીએ સંભાળ્યું હતું. સભામાં હાજરી નીચે પ્રમાણે રહી હતી :

ક્રમાંક	સભ્યનું નામ	તા. ૪-૨-૧૯૯૫
૧.	પ્રો. એન. વી. વસાણી, કુલપતિશ્રી	હાજર
૨.	ડૉ. ચંદ્રકાંત એચ. મહેતા, ઉપકુલપતિશ્રી	હાજર
૩.	પ્રો. કે એસ. શાસ્ત્રો	હાજર
૪.	પ્રો. વાય. કે. અમ્બાલ	હાજર
૫.	પ્રો. એસ. બી. દેવ	હાજર
૬.	આચાર્ય એન. વી. રાવત	હાજર
૭.	આચાર્ય વી. એન. દીક્ષિત	હાજર
૮.	ડૉ. કેતનભાઈ ડી. દેસાઈ	હાજર
૯.	શ્રી. એમ. સી. છાબરિયા	ગેરહાજર
૧૦.	પ્રો. વી. પી. ભારદ્વાજ	હાજર
૧૧.	પ્રો. એલ. વી. જોષી	હાજર
૧૨.	પ્રો. ધવલ [illegible]ેતા	હાજર
૧૩.	પ્રો. યુ. એમ. [illegible]	હાજર
૧૪.	પ્રો. બી. એમ. શુકલ	ગેરહાજર
૧૫.	આચાર્ય ડી. એમ. શીખ	હાજર
૧૬.	શ્રી. એન. એમ. [illegible]રીખ	ગેરહાજર
૧૭.	ડૉ. એસ. જી. શાહ	ગેરહાજર

ક્રમાંક	સભ્યનું નામ	તા. ૪–૨–૧૯૯૫
૧૮.	આચાર્ય આર. ડી. દવે	ગેરહાજર
૧૯.	પ્રો. પી. સી. પરીખ	ગેરહાજર
૨૦.	પ્રો. એ. આર. શાહ	હાજર
૨૧.	શ્રીમતી નીતાબહેન એસ. શાહ	હાજર
૨૨.	આચાર્ય યુ. બી. પાઠક	ગેરહાજર
૨૩.	આચાર્ય એન. વી. પંડ્યા	ગેરહાજર
૨૪.	કુ. એન. જે. ચિનોય	હાજર
૨૫.	આચાર્ય આર. એચ. વ્યાસ	હાજર
૨૬.	ડૉ. અંજનાબહેન દેસાઈ	હાજર
૨૭.	ડૉ. એચ. એસ. શાહ	હાજર
૨૮.	આચાર્ય એચ. એમ. દેસાઈ	ગેરહાજર
૨૯.	પ્રો. ડી. જે. ભટ્ટ	હાજર
૩૦.	ડૉ. સી. એ. ટોપીવાલા	હાજર.

૧. તા. ૮–૧૦–૧૯૯૪ના રોજ મળેલી એકેડેમિક કાઉન્સિલની સભાના કામકાજની નોંધને બહાલી આપવા બાબત.

તા. ૮–૧૦–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ એકેડેમિક કાઉન્સિલની સભાના કામકાજની નોંધ નીચેના સુધારા વધારા સાથે મંજૂર કરવામાં આવી તથા તે પર અધ્યક્ષશ્રીએ સહી કરી.

બાબત ક્રમાંક ૧૬ના ઠરાવમાં નીચે મુજબ ઉમેરો કરવો :

"વધુમાં ઠરાવવામાં આવ્યું કે અનુસ્નાતક કેન્દ્રો તથા યુનિવર્સિટી ભવનોમાં મુલાકાતી વ્યાખ્યાતાઓને P.G. રુલ–૩૮–ડી મુજબ રૂ. ૨૨.૫૦ લેખે જે માનદ વેતન ચૂકવવામાં આવે છે તેને બદલે રૂ. ૩૦/– લેખે તા. ૯–૧૦–૧૯૯૪ થી ચૂકવવા તેમ જ જે કેન્દ્રો પર નિવૃત અધ્યાપકોની સેવા લેવામાં આવતી હોય તેઓને પણ ઉપર પ્રમાણે સુધારેલા દરે માનદ વેતન આપવા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(સુધારેલ P.G. રુલ ૩૮–ડી **પરિશિષ્ટ "અ"** તરીકે સામેલ છે.)

૨. કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલાં નીચેનાં કાર્યો (જાણ સારુ) :

૨ (૧). અંગ્રેજી વિષયની તા. ૧૦–૧૦–૧૯૯૪ની અભ્યાસ સમિતિની સભાએ એમ.એ. ભાગ–૧માં પેપર–૪ અને એમ.એ. ભાગ–૨માં પેપર–૮માં વધારાનું વૈકલ્પિક પેપર (શેકસપિયર અનુક્રમે કોમેડી અને ટ્રેજેડી) ઉમેરવાનો સૂચવેલ સુધારો તેમ જ ફસ્ટ યર બી. ફિઝિયોથેરાપીના અભ્યાસક્રમમાં અંગ્રેજીના પાઠ્યપુસ્તક તરીકે ફસ્ટ બી.એસસી.નું અંગ્રેજીનું પાઠ્યપુસ્તક (Stanger Than Fiction) નિયત કર્યાની ભલામણ સ્વીકારીને પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૨). ઇતિહાસ વિષયની અભ્યાસ સમિતિએ જૂન, ૧૯૯૫થી અમલમાં આવે તે રીતે સેકન્ડ બી.એ.નો નવો સુધારેલો અભ્યાસક્રમ મંજૂર રાખવા કરેલ ભલામણ સ્વીકારીને પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૩). ઇતિહાસ વિષયની અભ્યાસ સમિતિએ જૂન, ૧૯૯૫થી અમલમાં આવે તે રીતે થર્ડ બી.એ.નો નવો સુધારેલો અભ્યાસક્રમ માટે કરેલ ભલામણ સ્વીકારીને પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૪). ઇતિહાસ વિષયની અભ્યાસ સમિતિએ જૂન, ૧૯૯૫થી અમલમાં આવે તે રીતે એમ.એ. ભાગ–૧ના ગ્રુપ 'એ'ના પેપર ૧નો નવો સુધારેલો અભ્યાસક્રમ માટે કરેલ ભલામણ સ્વિકારીને પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૫). ભૂગોળ વિષયની તા. ૧૪–૯–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ અભ્યાસ સમિતિએ જૂન, ૧૯૯૫થી અમલમાં આવે તે રીતે ફર્સ્ટ બી.એ., સેકન્ડ બી.એ., થર્ડ બી.એ., એમ.એ. અને એમ.એસસી.ની ભૂગોળ વિષયના અભ્યાસક્રમમાં કરેલા સુધારા મંજૂર કરવા તેમજ સેકન્ડ બી.એ. અને થર્ડ બી.એ.ના ગુણપત્રકમાં થિયરી પ્રૅક્ટિકલના ગુણ અલગ હેડ તરીકે દર્શાવવા તથા તેમાં પાસ થવું ફરજિયાત કરવા અંગે કરેલ ભલામણ સ્વીકારી પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૬). તત્ત્વજ્ઞાન વિષયની તા. ૫–૯–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ અભ્યાસ સમિતિએ જૂન, ૧૯૯૪થી અમલમાં આવે તે રીતે એમ.એ. ભાગ–૧ અને એમ.એ. ભાગ–૨નો નવો સુધારેલો અભ્યાસક્રમ સ્વીકારવા કરેલ ભલામણ મંજૂર રાખી પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૭). શિક્ષણ વિદ્યાશાખાની કૉલેજોના આચાર્યશ્રીઓની તા. ૧૭–૧૦–૧૯૯૪ની સભાએ ૧૯૯૪–૯૫ના શૈક્ષણિક વર્ષ પૂરતું આ વર્ષની વિશિષ્ટ પરિસ્થિતિને લક્ષમાં લઈ બી.એડ.ના પ્રત્યેક તાલિમાર્થીને પ્રત્યેક વિષય પદ્ધતિમાં ઓછામાં ઓછા ૧૨ (બાર) અને બન્ને પદ્ધતિના મળીને ઓછામાં ઓછા કુલ ૨૪ (ચોવીસ) પ્રાયોગિક પાઠ આપવા કરેલ ભલામણ મંજૂર કર્યાનું;

૨ (૮). અંગ્રેજી વિષયની અભ્યાસ સમિતિની ભલામણ અનુસાર થર્ડ બી.એ.ની ફરજિયાત અંગ્રેજી વિષયની ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે ગુણ વિભાજન (માર્કિંગ સ્કીમ) મંજૂર કરી પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૯). કૉમર્સ વિષયની અભ્યાસ સમિતિની તા. ૧૧–૧૦–૧૯૯૪ની સભામાં જૂન, ૧૯૯૫થી અમલમાં આવે તે રીતે ફર્સ્ટ બી.કૉમ. અને સેકન્ડ બી.કૉમ.ના બિઝનેસ કૉમ્યુનિકેશનના (ગૌણ વિષય)નો નવા સુધારેલા અભ્યાક્રમ તેમજ સેકન્ડ બી.કૉમ. અને થર્ડ બી.કૉમ.ના કૉમર્શિયલ કૉમ્યુનિકેશન વિષયનાં પાઠ્યપુસ્તકો નિયત કર્યાની ભલામણ સ્વીકારી પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૧૦). હિન્દી વિષયની અભ્યાસ સમિતિએ તેની તા. ૨૬–૧૨–૧૯૯૪ની સભામાં ૧૯૯૫ની પરીક્ષાઓ માટે ફર્સ્ટ બી.એ. અને સેકન્ડ બી.એ.નાં પાઠ્યપુસ્તકો અને અભ્યાસક્રમ અંગે કરેલ સુધારા અંગેની ભલામણ સ્વીકારી પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૧૧). તત્ત્વજ્ઞાન વિષયની અભ્યાસ સમિતિના અધ્યક્ષની અને વિનયન વિદ્યાશાખાના ડીનશ્રીની ભલામણ પરથી એમ.ફિલ. ફિલોસોફિ વિષયમાં એક નવારાનું વૈકલ્પિક પેપર (Newly Introduced) જૂન, ૧૯૯૪થી અમલી બને તે રીતે શરૂ કરવાની મંજૂરી આપી પરિપત્રિત કર્યાનું;

૨ (૧૨). ઇજનેરી વિદ્યાશાખામાં મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગની ઍડહોક અભ્યાસ સમિતિએ બી.ઈ. મિકેનિકલ સેમિસ્ટર ૭ અને ૮ તેમજ બી.ડી.ડી.સી. સેમિસ્ટર ૫ થી ૮ નો મિકેનિકલ એન્જિનિયરિંગ અભ્યાસક્રમ તથા સ્કીમ સુપરી સેમેસ્ટર, ૧૯૯૪થી અમલી કરવા કરેલ ભલામણ સ્વીકારી પરિપત્રિત કર્યાનું.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે કુલપતિશ્રીએ મંજૂર કરેલાં ઉપરોક્ત ક્રમાંક ૨(૧)થી ૨(૧૨)માં દર્શાવેલ કાર્યોની નોંધ લેવામાં આવી.

(બાબત ક્રમાંક ૨(૧)થી ૨(૬) અને ૨(૮)થી ૨(૧૨)નાં જોડાણો અનુક્રમે પરિશિષ્ટ "ક–ખ–ગ–ઘ–ચ–છ–જ–ઝ–ટ–ઠ–ડ" તરીકે સામેલ છે.

૩. તા. ૨૭–૧૨–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ રીડર ઇન ઝુઓલોજીની એક જગ્યા માટેની વરણીસમિતિની ભલામણો પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે તા. ૨૭–૧૨–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ ઉપર્યુક્ત વરણી સમિતિની ભલામણ સ્વીકારીને તદનુસાર સદરહુ જગ્યાની પુનઃ જાહેરખબર આપવા સારુ એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(વરણી સમિતિનો હેવાલ પરિશિષ્ટ "ણ" તરીકે સામેલ છે.)

૪. તા. ૨૬–૧૨–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ રીડર ઇન સ્ટેટિસ્ટિક્સની એક જગ્યા માટેની વરણી સમિતિની ભલામણ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે તા. ૨૬–૧૨–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ ઉપર્યુક્ત વરણી સમિતિની ભલામણોનો સ્વીકાર કરવો તથા તદનુસાર રીડર-ઇન-સ્ટેટિસ્ટિક્સની એક જગ્યા પર ડૉ. એમ. એન. પટેલની નિમણૂક કરવા સારુ એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(વરણી સમિતિનો હેવાલ પરિશિષ્ટ "ત" તરીકે સામેલ છે.)

૫. તોલાણી આર્ટ્સ એન્ડ સાયન્સ કૉલેજ, આદિપુરની જૂન, ૧૯૯૫થી બી.એ. (પ્રિન્સિ)માં ઇતિહાસ અને સિંધી તથા બી.એસ.સી. (રચે.)માં માઇક્રોબાયોલોજીના વિષયો શીખવવા માટેની જોડાણ અરજી પરત્વે કુલપતિશ્રીએ નિયુક્ત કરેલ સ્થાનિક તપાસ સમિતિના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

"આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપર્યુકત સ્થાનિક તપાસ સમિતિના હેવાલનો સ્વીકાર કરવો તથા નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલ શરતોનું પાલન કૉલેજ દ્વારા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૩૧--૫--૯૫ સુધીમાં કરે તો તેને બી.એ. (પ્રિન્સિ.)માં ઇતિહાસ, સિંધી તથા બી.એસસી. (સપે.)માં માઇક્રોબાયોલોજી વિષયના અભ્યાસકમો શીખવવા માટે તા. ૧૫--૬--૧૯૯૫થી તા. ૧૪--૬--૧૯૯૭ સુધીનું વધારાનું જોડાણ આપવા માટે એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. ઑર્ડિ. ૧૨૦ અનુસાર શિક્ષકગણની નિમણૂક કરવામાં આવે. માઇક્રોબાયોલોજીના વિષય માટે લેબ. ટેકનિશિયન અને લેબ. આસિસ્ટન્ટની નિમણૂક કરવામાં આવે.

૨. ગ્રંથાલય માટે અત્યાર સુધી વખતોવખત મૂકેલી શરતોના સંદર્ભમાં કૉલેજે પોતાનાં ભંડોળમાંથી કરેલ કુલ ખર્ચનો આંકડો મોકલવામાં આવે અને અત્યાર સુધીની શરતોના સંદર્ભમાં ખર્ચ કરવામાં ઊણપ રહેલી જણાય તો તેટલી રકમનાં પુસ્તકોની ખરીદી કરીને તેમ કર્યાની જાણ કરવામાં આવે.

૩. પ્રત્યેક વિષયદીઠ પુસ્તકો માટે રૂ. ૩,૦૦૦નો અનાવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે.

૪. પુસ્તકો અને સામયિકો માટે પ્રત્યેક વિદ્યાશાખાદીઠ પ્રતિવર્ષ ઓછામાં ઓછા રૂ. ૪,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે.

૫. માઇક્રોબાયોલોજીના વિષય માટે પ્રયોગશાળાનાં સાધનો માટે રૂ. ૧,૨૫,૦૦૦નો ખર્ચ કરવામાં આવે.

૬. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો મુજબ શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીઓને પગાર-ધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, પ્રોવિડન્ટ ફંડ, ગ્રેચ્યુઇટી અને ઘરભાડા ભથ્થું આપવામાં આવે તથા તેમને તેમ જ છૂટા થયેલા શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીઓને વેતન, વળતર કે અન્ય કાંઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે અને જો કોઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી હોય તો તે ચૂકવી આપવામાં આવે તેમ જ વિદ્યાર્થીની સંખ્યાને લક્ષમાં લઈ મહેકમ અંગેનાં યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો મુજબ બિનશિક્ષકવર્ગના પર્યાપ્ત કર્મચારીઓની નિમણૂક કરવામાં આવે અને મહેકમના સંદર્ભમાં કોઈ નિમણૂક બાકી રહેવા પામી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે.

૭. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારી-ગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી ઇત્યાદિ અંગે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીએ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવે છે—આવશે.

૮. વનસ્પતિશાસ્ત્ર (ગૌણ) વિષય તરીકે શીખવવામાં આવે.

૯. સદરહુ વિષયોના જોડાણને લીધે અન્ય કોઈ પણ વિષયનો કાર્યભાર ઘટે તોપણ હાલના કોઈ પણ સ્ટાફને છૂટો નહીં કરવામાં આવે તેની બાંયધરી આપવામાં આવે.

૧૦. વધુમાં વધુ ૪૦ વિદ્યાર્થીઓને માઇક્રોબાયોલોજીના વિષયમાં પ્રવેશ આપવામાં આવે."

(ઉપરોક્ત સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ **પરિશિષ્ટ "ક"** તરીકે સામેલ છે.)

૬. તોલાણી કૉમર્સ કૉલેજ, આદિપુરનો જૂન, ૧૯૯૫થી બી.કૉમ. (ગૌણ)માં કૉમ્પ્યુટર સાયન્સનો અભ્યાસક્રમ શીખવવા માટેની જોડાણ અરજી પરત્વે કુલપતિશ્રીએ નિયુક્ત કરેલ સ્થાનિક તપાસસમિતિના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

"આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સ્થાનિક તપાસ સમિતિના ઉપર્યુક્ત હેવાલનો સ્વીકાર કરવો તથા નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલ શરતોનું પાલન કૉલેજ દ્વારા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૩૧–૫–૯૫ સુધીમાં કરે તો તેને બી.કૉમ. (ગૌણ)માં કૉમ્પ્યુટર સાયન્સના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે તા. ૧૫–૬–૧૯૯૫થી ચાલુ જોડાણ આપવા માટે એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. કૉમ્પ્યુટર સાયન્સના વિષય માટે ખંડ સમયના વ્યાખ્યાતાની નિમણૂક કરવામાં આવે;

૨. ગ્રંથાલય માટે અત્યાર સુધી વખતોવખત મૂકેલી શરતોના સંદર્ભમાં કૉલેજે પોતાના ભંડોળમાંથી કરેલ કુલ ખર્ચનો આંકડો મોકલવામાં આવે અને અત્યાર સુધીની શરતોના સંદર્ભમાં ખર્ચ કરવામાં ઊણપ રહેલી જણાય તો તેટલી રકમનાં પુસ્તકોની ખરીદી કરીને તેમ કર્યાની જાણ કરવામાં આવે;

૩. પુસ્તકો અને સામયિકો માટે પ્રત્યેક વિદ્યાશાખાદીઠ પ્રતિવર્ષ ઓછામાં ઓછા રૂ. ૪,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૪. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ શિક્ષકવર્ગના તેમજ બિનશિક્ષકવર્ગનાં કર્મચારીઓને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, પ્રોવિડન્ટ ફંડ, ગ્રેચ્યુઈટી અને ઘરભાડા ભથ્થું આપવામાં આવે તથા તેમને તેમજ છૂટા થયેલા શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીઓને વેતન, વળતર કે અન્ય કાંઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી નથી એવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે અને જો કોઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી હોય તો તે ચૂકવી આપવામાં આવે તેમ જ વિદ્યાર્થીની સંખ્યાને લક્ષમાં લઈ મહેકમ અંગેના યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો મુજબ બિનશિક્ષકવર્ગના પર્યાપ્ત કર્મચારીઓની નિમણૂક કરવામાં આવે અને મહેકમના સંદર્ભમાં કોઈ નિમણૂક બાકી રહેવા પામી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે;

૫. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી-પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી ઇત્યાદિ અંગે અનુ. જાતિ, અનુ. જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીએ વખતોવખત નિયત કરેલાં ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવે છે—આવશે.

૬. થર્ડ બી.કૉમ.માં ઑર્ડિ. ૧૨૦ અનુસાર શિક્ષકગણની નિમણૂક થયા બાદ વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવામાં આવે."

(હેવાલની નકલ **પરિશિષ્ટ "ક"** તરીકે સામેલ છે).

૭. સરદાર વલ્લભભાઈ વાણિજ્ય મહાવિદ્યાલય, અમદાવાદની જૂન, ૧૯૯૪થી બી.કૉમ. (ગૌણ)માં કૉમ્પ્યુટર સાયન્સ વિષયનું કાયમી જોડાણ મેળવવા માટે કુલપતિશ્રીએ નિયુક્ત કરેલ સ્થાનિક તપાસ સમિતના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

"આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સ્થાનિક તપાસ સમિતિના ઉપર્યુક્ત હેવાલનો સ્વીકાર કરવો તથા નિમણૂકે અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલ શરતોનું પાલન કૉલેજ, દ્વારા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૧૫--૨--૧૯૯૫ સુધીમાં કરે તો તેને બી.કૉમ. (ગૌણ)માં કૉમ્પ્યુટર સાયન્સના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે તા. ૧૫--૬--૧૯૯૪થી કાયમી જોડાણ આપવા માટે એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. કૉમ્પ્યુટર મેથડ્સ/સાયન્સના વિષય માટે (૧) પૂર્ણ સમયના પ્રોગ્રામરની નિમણૂક કરવામાં આવે અને (૨) ખંડ સમયના વ્યાખ્યાતાની નિમણૂક કરવામાં આવે;

૨. ગ્રંથાલયો માટે અત્યાર સુધી વખતોવખત મૂકેલી શરતોના સંદર્ભમાં કૉલેજે પોતાના ભંડોળમાંથી કરેલ કુલ ખર્ચનો આંકડો મોકલવામાં આવે અને અત્યાર સુધીની શરતોના સંદર્ભમાં ખર્ચ કરવામાં ઊણપ રહેલી જણાય તો તેટલી રકમનાં પુસ્તકોની ખરીદી કરીને તેમ કર્યાની જાણ કરવામાં આવે;

૩. પુસ્તકો અને સામયિકો માટે પ્રત્યેક વિદ્યાશાખાદીઠ પ્રતિવર્ષ ઓછામાં ઓછા રૂ. ૪,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૪. કૉમ્પ્યુટર સાયન્સ વિષયનાં પુસ્તકો માટે રૂ. ૫,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૫. કૉમ્પ્યુટર સાયન્સ વિષય સંબંધી સામયિકો મંગાવવામાં આવે;

૬. ગુણવત્તાના ધોરણે અન્ય વિષયના કાર્યભારને અસર ન થાય તે રીતે ૩૦ વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવામાં આવે;

૭. પ્રતિમથીન દીઠ બે વિદ્યાર્થીઓની બૅચ રાખવામાં આવે તે રીતે પ્રોગ્રામના પ્રેક્ટિકલ્સ ગોઠવવામાં આવે અને તે પ્રમાણે કાર્યભારના અનુસંધાનમાં કૉમ્પ્યુટર મૉનિટર વસાવવાં;

૮. કૉમ્પ્યુટર વિષય શીખવવા માટે કુલ રૂ. ૩૦૦ની ફી સત્રદીઠ રાખવામાં આવે,

૯. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો મુજબ શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીઓને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને ઘરભાડા ભથ્થું આપવામાં આવે તથા તેમને તેમ જ છૂટા થયેલા શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીઓને વેતન, વળતર કે અન્ય કાંઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે અને જો કોઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી હોય તો તે ચૂકવી આપવામાં આવે તેમ જ વિદ્યાર્થીની સંખ્યાને લક્ષમાં લઈ મહેકમ અંગેનાં યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ બિનશિક્ષક વર્ગના પર્યાપ્ત કર્મચારીઓની નિમણૂક કરવામાં આવે અને મહેકમના સંદર્ભમાં કોઈ નિમણૂક બાકી રહેવા પામી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે;

૧૦. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.ઓ વિદ્યાર્થી-પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી ઇત્યાદિ અંગે અનુ. જાતિ, અનુ. જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીઓ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવે છે—આવશે."

(હેવાલની નકલ પરિશિષ્ટ "ધ" તરીકે સામેલ છે).

૮. સરદાર વલ્લભભાઇ કૉમર્સ કૉલેજ, અમદાવાદની બી.કૉમ. (ગોણ)માં કૉમ્પ્યુટર સાયન્સ વિષયને જૂન, ૧૯૯૪થી કાયમી જોડાણ મેળવવા માટે કુલપતિશ્રીએ નિયુક્ત કરેલ સ્થાનિક તપાસ સમિતિના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

"આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સ્થાનિક તપાસ સમિતિના ઉપર્યુક્ત હેવાલનો સ્વીકાર કરવો તથા નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલ શરતોનું પાલન કૉલેજ દ્વારા એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૧૫--૨--૧૯૯૫ સુધીમાંકરે તો તેને બી.કૉમ. (ગોણ)માં કૉમ્પ્યુટર સાયન્સના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે તા. ૧૫--૬--૧૯૯૪થી કાયમી જોડાણ આપવા માટે એકિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. કૉમ્પ્યુટર મેથડ્સ/સાયન્સ વિષય માટે (૧) પૂર્ણ સમયના પ્રોગ્રામરની નિમણૂક કરવામાં આવે અને (૨) ખંડ સમયના વ્યાખ્યાતાની નિમણૂક કરવામાં આવે;

૨. ગ્રંથાલયો માટે અત્યાર સુધી વખતોવખત મૂકેલી શરતોના સંદર્ભમાં કૉલેજે પોતાના ભંડોળમાંથી કરેલ કુલ ખર્ચનો આંકડો મોકલવામાં આવે અને અત્યાર સુધીની શરતોના સંદર્ભમાં ખર્ચ કરવામાં ઊણપ રહેલી જણાય તો તેટલી રકમનાં પુસ્તકોની ખરીદી કરીને તેમ કર્યાની જાણ કરવામાં આવે,

૩. પુસ્તકો અને સામયિકો માટે પ્રત્યેક વિદ્યાશાખાદીઠ પ્રતિવર્ષ ઓછામાં ઓછા રૂ. ૪,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૪. કૉમ્પ્યુટર સાયન્સ વિષયનાં પુસ્તકો માટે રૂ. ૫,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૫. કૉમ્પ્યુટર સાયન્સના વિષય સંબંધી સામયિકો મંગાવવામાં આવે;

૬. ગુણવત્તાના ધોરણે અન્ય વિષયના કાર્યભારને અસર ન થાય તે રીતે ૩૦ વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવામાં આવે;

૭. પ્રતિમશીન બે વિદ્યાર્થીઓની બૅચ રાખવામાં આવે, તે રીતે પ્રોગ્રામના પ્રેકિટકલ્સ ગોઠવવામાં આવે અને તે પ્રમાણે કાર્યભારના અનુસંધાનમાં કૉમ્પ્યુટર મોનિટર વસાવવાં;

૮. કૉમ્પ્યુટર વિષય શીખવવા માટે કુલ રૂ. ૩૦૦ની ફી સત્રદીઠ રાખવામાં આવે;

૯. યુનિવર્સિટીના ધારાધોરણો મુજબ શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીઓને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને ઘરભાડા ભથ્થું આપવામાં આવે તથા તેમને તેમ જ છૂટા થયેલા શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીઓને વેતન, વળતર કે અન્ય કાંઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે અને જો કોઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી હોય તો તે ચૂકવી આપવામાં આવે તેમ જ વિદ્યાર્થીની સંખ્યાને લક્ષમાં લઈ મહેકમ અંગેનાં યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ બિનશિક્ષકવર્ગના પર્યાપ્ત કર્મચારીઓની નિમણૂક કરવામાં આવે અને મહેકમના સંદર્ભમાં કોઈ નિમણૂક બાકી રહેવા પામી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે;

૧૦. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી-પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી ઇત્યાદિ અંગે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીએ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવે છે—આવશે."

(હેવાલની નકલ પરિશિષ્ટ "ન" તરીકે સામેલ છે).

૯. તોલાણી કૉલેજ ઑફ કૉમર્સ, આદિપુરની બી.કૉમ. (મુખ્ય)માં એડવાન્સ બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ વિષયના કાયમી જોડાણ મેળવવા માટેની અરજી પરત્વે તુલનાતકોએ નિયુક્ત કરેલ સ્થાનિક તપાસ સમિતિના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

"આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સ્થાનિક તપાસ સમિતિના ઉપર્યુક્ત હેવાલનો સ્વીકાર કરવો તથા નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલ શરતોનું પાલન કૉલેજ દ્વારા એકેડેમિક કાઉન્સિલને સંતોષ થાય તે રીતે તા. ૧૫--૨--૧૯૯૫ સુધીમાં કરે તો તેને બી.કૉમ. (મુખ્ય)માં એડવાન્સ બિઝનેસ મેનેજમેન્ટના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે તા. ૧૫--૬--૧૯૯૫થી કાયમી જોડાણ આપવા માટે એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. ઑર્ડિ. ૧૨૦ અનુસાર જરૂરી શૈક્ષણિક સ્ટાફની નિમણૂકો કરવામાં આવે;

૨. ગ્રંથાલય માટે અત્યાર સુધી વખતોવખત મૂકેલી શરતોના સંદર્ભમાં કૉલેજે પોતાના ભંડોળમાંથી કરેલ કુલ ખર્ચનો આંકડો મોકલવામાં આવે અને અત્યાર સુધીની શરતોના સંદર્ભમાં ખર્ચ કરવામાં ઊણપ રહેલી જણાય તો તેટલી રકમનાં પુસ્તકોની ખરીદી કરીને તેમ કર્યાની જાણ કરવામાં આવે;

૩. પુસ્તકો અને સામયિકો માટે પ્રત્યેક વિદ્યાશાખાદીઠ પ્રતિવર્ષ આશ્રમાં ઓછા રૂ. ૬,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૪. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો મુજબ શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીઓને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, પ્રોવિડન્ટ ફંડ, ગ્રેચ્યુઈટી અને ઘરભાડા ભથ્થું આપવામાં આવે તથા તેમને તેમજ છૂટા થયેલા શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષક વર્ગના કર્મચારીઓને વેતન, રળતર કે અન્ય કાંઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે અને જો કોઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી હોય તો તે ચૂકવી આપવામાં આવે તેમ જ વિદ્યાર્થીની સંખ્યાને લક્ષમાં લઈ મહેકમ અંગેનાં યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો મુજબ બિનશિક્ષકવર્ગના પર્યાપ્ત કર્મચારીઓની નિમણૂક કરવામાં આવે અને મહેકમના સંદર્ભમાં કોઈ નિમણૂક બાકી રહેવા પામી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે,

૫. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી-પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, બઢતી, ભરતી ઇત્યાદિ અંગે અનુ. જાતિ, અનુ. જનજાતિ અને અલ્પસંખ્યક દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીએ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવે છે—આવશે.".

(હેવાલની નકલ પરિશિષ્ટ "૫" તરીકે સામેલ છે).

૧૦. સી.યુ. શાહ કૉમર્સ કૉલેજ, અમદાવાદની જૂન, ૧૯૯૫થી બી.કૉમ. (ગૌણ)માં કૉમ્પ્યુટર સાયન્સનો અભ્યાસક્રમ શીખવવા માટેની જોડાણ અરજી પરત્વે કુલપતિશ્રીએ નિયુક્ત કરેલ સ્થાનિક તપાસ સમિતિના હેવાલ પર વિચારણા કરવા બાબત.

"આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સ્થાનિક તપાસ સમિતિના ઉપર્યુક્ત હેવાલનો સ્વીકાર કરવો તથા નિમણૂકો અંગેની શરત સહિતની નીચે જણાવેલ શરતોનું પાલન કૉલેજ દ્વારા એકેડેમિક કાઉન્સિલને સંતોષ

થાય તે રીતે તા. ૧૫--૬--૧૯૯૫ સુધીમાં કરે તો તેને બી.કૉમ. (ગીણ)માં કૉમ્પ્યુટર સાયન્સના અભ્યાસક્રમો શીખવવા માટે ચાલુ જોડાણ તા. ૧૫--૬--૧૯૯૫થી તા. ૧૪--૬--૧૯૯૬ સુધી આપવા એકિઝક્યુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી :

૧. કૉમ્પ્યુટર મેથડ્સ તથા કૉમ્પ્યુટર સાયન્સ વિષય માટે (૧) પૂર્ણ સમયના પ્રોગ્રામરની નિમણૂક કરવામાં આવે અને (૨) ખંડ સમયના વ્યાખ્યાતાની નિમણૂક કરવામાં આવે;

૨. ગ્રંથાલયો માટે અત્યાર સુધી વખતોવખત મૂકેલી શરતોના સંદર્ભમાં કૉલેજે પોતાની ભંડોળમાંથી કરેલ કુલ ખર્ચનો આંકડો મોકલવામાં આવે અને અત્યાર સુધીની શરતોના સંદર્ભમાં ખર્ચ કરવામાં ઊણપ રહેલી જણાય તો તેટલી રકમનાં પુસ્તકોની ખરીદી કરીને તેમ કર્યાની જાણ કરવામાં આવે;

૩. પુસ્તકો અને સામયિકો માટે પ્રત્યેક વિદ્યાશાખાદીઠ પ્રતિવર્ષ ઓછામાં ઓછા રૂ. ૪,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૪. કૉમ્પ્યુટર સાયન્સ વિષયનાં પુસ્તકો માટે રૂ. ૫,૦૦૦નો આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

૫. કૉમ્પ્યુટર સાયન્સના વિષય સંબંધી સામયિકો મંગાવવામાં આવે;

૬. ગુણવત્તાના ધોરણે અન્ય વિષયના કાર્યભારને અસર ન થાય તે રીતે ૩૦ વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવામાં આવે;

૭. પ્રતિમશીન બે વિદ્યાર્થીઓની બૅચ રાખવામાં આવે;

૮. કૉમ્પ્યુટર વિષય શીખવવા માટે કુલ રૂ. ૩૦૦ની ફી સત્રદીઠ રાખવામાં આવે,

૯. યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો મુજબ શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીઓને પગારધોરણ, મોંઘવારી ભથ્થું, પ્રોવિડન્ટ ફંડ અને ઘરભાડાભથ્થું આપવામાં આવે તથા તેમને તેમ જ છૂટા થયેલા શિક્ષકવર્ગના તેમ જ બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીઓને વેતન, વળતર કે અન્ય કોઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે અને જો કોઈ લેણું ચૂકવવાનું બાકી હોય તો તે ચૂકવી આપવામાં આવે તેમ જ વિદ્યાર્થીની સંખ્યાને લક્ષમાં લઈ મહેકમ અંગેનાં યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણ મુજબ બિનશિક્ષકવર્ગના પર્યાપ્ત કર્મચારીઓની નિમણૂક કરવામાં આવે અને મહેકમના સંદર્ભમાં કોઈ નિમણૂક બાકી રહેવા પામી નથી તેવું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવે;

૧૦. ગુજરાત સરકાર, ભારત સરકાર અને યુ.જી.સી.એ વિદ્યાર્થી-પ્રવેશ, શિક્ષક-બિનશિક્ષકવર્ગના કર્મચારીગણની નિમણૂક, ભરતી, બઢતી ઇત્યાદિ અંગે અનુસૂચિત જાતિ, અનુસૂચિત જનજાતિ અને બક્ષીપંચ દ્વારા આવરી લેવાયેલ સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત જ્ઞાતિ તેમ જ શારીરિક ખોડખાંપણ ધરાવતા ઉમેદવારોની અનામત જગ્યા ભરવામાં યુનિવર્સિટીએ વખતોવખત નિયત કરેલ ધારાધોરણોનો અમલ કરવામાં આવે છે—આવશે.”

(હેવાલની નકલ પરિશિષ્ટ “ફ” તરીકે સામેલ છે).

૧૧. યુનિવર્સિટી સ્કૂલ ઑફ સોશિયોલોજીમાં લેક્ચરર ઇન હિસ્ટ્રીની એક જગ્યા ભરવા અંગે તા. ૧૨–૮–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ વરણી સમિતની ભલામણ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપર્યુક્ત વરણી સમિતિની ભલામણ સ્વીકારવી તથા તદનુસાર શ્રી. પંડ્યા વિકાસ એસ. ની વ્યાખ્યાતાની જગ્યા પર નિમણૂક કરવા એકેડેમિકએક્ઝિકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(વરણી સમિતિનો હેવાલ પરિશિષ્ટ "બ" તરીકે સામેલ છે).

૧૨. યુનિવર્સિટી સ્કૂલ ઑફ સોશિયોલોજીમાં રીડર ઇન હિસ્ટ્રીની બે જગ્યાઓ ભરવા અંગે તા. ૧૨–૮–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ વરણી સમિતની ભલામણ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપર્યુક્ત વરણી સમિતિની ભલામણ સ્વીકારવી તથા તદનુસાર શ્રી. સિંઘ અભયકુમાર તથા ડૉ. અંજના બી. શાહને રીડરની જગ્યા પર નિમણૂક કરવા એકેડેમિકએક્ઝિકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(વરણીસમિતિનો હેવાલ પરિશિષ્ટ "ભ" તરીકે સામેલ છે.)

૧૩. યુનિવર્સિટી સ્કૂલ ઑફ લેંગ્વેજીઝમાં લેક્ચરર ઇન ઇંગ્લિશની એક જગ્યા ભરવા અંગે તા. ૩–૧૦–૧૯૯૪ના રોજ મળેલ વરણી સમિતની ભલામણ પર વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે ઉપર્યુક્ત વરણી સમિતિની ભલામણ સ્વીકરવી તથા તદનુસાર લેક્ચરર ઇન ઇંગ્લિશની જગ્યા માટે પુન: જાહેરખબર આપવા એકેડિકએક્ઝિકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી.

(વરણી સમિતિનો હેવાલ પરિશિષ્ટ "મ" તરીકે સામેલ છે.)

૧૪. યુનિવર્સિટી સ્કૂલ ઑફ લેંગ્વેજીઝમાં રીડર ઇન ઇંગ્લિશનું પદ આપવા અંગે તા. ૩–૧૦–૯૪ના રોજ મળેલ વરણી સમિતની ભલામણ પર વિચારણા કરવા બાબત.

વરણી સમિતિની ભલામણ સભાગૃહ સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી. પૂરતી ચર્ચાવિચારણાને અંતે, આ બાબતની વિચારણા મુલતવી રાખવા એકેડિઝકયુટિવ કાઉન્સિલને ભલામણ કરવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું.

૧૫. એમ.ફિલ. ટીચર તરીકે માન્યતા આપવા અંગેના પ્રવર્તમાન ઑર્ડિ. એમ. ફિલ.–૮(૫)માં સુધારો કરવા અંગે વાણિજ્ય વિદ્યાશાખાના ડીનશ્રી એસ. બી. વોરા તથા પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ તરફથી આવેલ પ્રસ્તાવ પર વિચારણા કરવા બાબત.

પ્રવર્તમાન ઑર્ડિ. એમ.ફિલ.–૮ :

Notwithstanding anything contained in (1) to (4) above the Lecturers in the University Departments, Affiliated Colleges, Reco-

gnised Institutions and Approved Institutions with at least fifteen years teaching experience at degree level and/or P.G. level, of which P.G. Teaching experience shall not be less than three years shall be eligible for recognition to teach the theory papers only at M.Phil. Degree in the subject of their descipline.

સૂચિત સુધારો

"The Lecturers in the University Departments, Affiliated Colleges, Recognised Institutions and Approved Institutions with at least fifteen years teaching experience at degree level and/or P.G. level, which P.G. Teaching experience shall not be less than three years."

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સભ્યશ્રીઓએ સૂચવેલ ઉપર્યુક્ત ઑર્ડિ. એમ.ફિલ.–૮ નીચે મુજબ સુધારવા માટે એકેડેમિક કાઉન્સિલને ભલામણ કરવી

"The Lecturers teachers in the University Departments, Affiliated Colleges, Recognised Institutions and Approved Institutions with at least fifteen years teaching experience at degree level and/or P.G. level, which P.G. Teaching experience shall not be less than five years."

૧૬. આગામી માર્ચ–એપ્રિલ, ૧૯૯૫ની યુનિવર્સિટીની વિવિધ વિષયોની પરીક્ષાઓ માટે પરીક્ષકોની માશ્રિક–પેનલ બનાવવા વિચારણા કરવા બાબત.

આથી ઠરાવવામાં આવે છે કે સદરહુ બાબતે એકેડેમિક કાઉન્સિલના સભ્યો પૈકીની પેટાસમિતિ બનાવી ઘટતો નિર્ણય લેવા કુલપતિશ્રીને સત્તા સોંપવી.

ત્યાર બાદ સભાનું કામકાજ પૂરું થયું હતું.

નં. એકેડેમિક / ૮૨૪૦૦ / ૧૯૯૫
ગુજરાત યુનિવર્સિટી કાર્યાલય,
નવરંગપુરા, અમદાવાદ–૩૮૦૦૦૯.
તા. ૧૫–૫–૧૯૯૫

એમ. એસ. શાહ
કાર્યકારી કુલસચિવ.

પરિશિષ્ટ "ક"

કામકાજ ક્રમાંક ૨ (૧)

એમ.એ. ૧—૨ અને ફર્સ્ટ બી.એસસી.ના અંગ્રેજી વિષયમાં ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે નિયત થયેલાં પાઠ્યપુસ્તકોમાં નીચે મુજબનો સુધારો કરવામાં આવેલ છે :

૧.* એમ.એ. ભાગ-૧ અને ભાગ-૨માં વધારાનું વૈકલ્પિક પેપર નીચે મુજબનું ઉમેરવામાં આવેલ છે :

(આ ફક્ત રેગ્યુલર અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓને જ લાગુ પડશે).

M.A. PART-I

PAPER-IV : E. Shakespeare—Comedies

(1) The Comedy of Errors

(2) Twelfth Night

(3) Measure for Measure

(4) The Tempest.

M.A. PART—II

PAPER-VIII : E. Shakespeare—Tragedies

(1) Romeo and Juliet

(2) Antony and Cleopatra

(3) Othello

(4) King Lear.

૨. ફર્સ્ટ બી.એસસી.ના ફરજિયાત અંગ્રેજીનું નિયત થયેલ પાઠ્યપુસ્તક "Stranger than Fiction" એ ફર્સ્ટ યર ફિઝિયોથેરાપીના અભ્યાસક્રમમાં અંગ્રેજી ફરજિયાત માટે પણ નિયત કરવામાં આવેલ છે.

પરિશિષ્ટ "ખ"
કામકાજ નંબર ૨(૨)

SECOND B.A. (NEW) SYLLABUS

HISTORY

(In force from June 1995)

PAPER III—History of Modern India (1818—1950)

1. Establishment of the British Supremacy in India :
   (1) Administrative, Economic and Judicial policy of the East India Company with special reference to Lord William—Bentick and Lord Delhousie.
   (2) Social and Educational policy of the East India Company.
2. Upheaval of 1857 : Background—Nature and results—different views of Historians an 1857.
3. India under the Crown : Socio-economic policy of the crown with special reference to Lord Lytton and Lord Ripon.
4. Socio-Religious Reform movements during the 19th century : Brahmo-Samaj and Prarthana Samaj—Arya Samaj—Aligarh Movement—Theosophical Society—Ramkrishna Mission.
5. Emergence of Indian Nationalism : Causes of the rise of nationalism—foundation of the Indian National Congress—Its aims and objectives—Rise of Moderates and Extramists—Viceroylty of Lord Curzon.
6. Freedom Movement and its violent phase—activities of the revolutionaries.
7. The Gandhian Era :
   (1) Gandhi and Mass Movements—non-co-operation movement—Civil Dis. obedience movement—Quit India Movement—Subhash Chandra Bose and Azad Hind Fauz.
   (2) British attitude towards freedom struggle—Rise of communalism, 1906 to 1937 and 1937 to 1947—Movements leading to the partition of India : Cripps Mission—Cabinet Mission—Mount Batten plan.
8. Integration of Indian States in Indian Union—Role of Sardar Vallabhbhai Patel.

Books for Study

Majumdar R. C. & others	: An advance History of India, Vol.
Sharma R. S.	: The making of Modern India
Mahajan V. D.	: India, Since 1516
Bhattacharya A.	: History of Modern India
Sathianathier R.	: History of India, Vol. III
Shastri Nilkanth	: A History of India, Part-III
Cambridge History of India	: British India, Vol. V
Bhargav M. L.	: History of Modern India
Sarkar Sumit	: Modern India, Since 1885
Chhabra G. S.	: Advance History of India
નહેરુ જવાહરલાલ	: મારું હિંદુ દર્શન
ધારૈયા ર. ક.	: અઢારસો સત્તાવન
ધારૈયા ર. ક.	: આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ, ભાગ ૧ અને ૨
પટેલ એમ. આર.	: ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો અને તેના ઘડવૈયાઓ
પરીખ આર. જી.	: ભારતનો ઇતિહાસ, ૧૮૧૮ થી ૧૮૮૫
ચોપરા પી. એન.	: ભારતનું ગેઝેટિયર (અનુવાદ)
ધારૈયા ર. ક.	: આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ અને ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો, ભાગ–૨
બાવીશી એમ. બી.	: અસહકારની ચળવળ
શુકલ જે. આર.	: હિન્દ છોડો ચળવળ
શુકલ જે. આર.	: દેશી રાજ્યોનું વિલિનીકરણ
મેઘાણી એમ. વી.	: આધુનિક સામ્રાજ્યવાદનો ઇતિહાસ
શેઠ સુરેશ સી.	: ભારતમાં સામાજિક-ધાર્મિક ચળવળો
મહેતા ઉષા	: ગાંધીજી
શાહ અંજના	: ગાંધીજીનું સમાજસુધારામાં પ્રદાન.

PAPER–IV : History of Modern Europe (1815–1960) :

1. **Congress of Vienna—concept of Europe ; Work and Causes of its failure—Impact of French Revolutions of 1830 and 1848 on Europe—Unification of Germany—Unification of Italy.**

2. Bismarck's Domestic and Foreign policy (1862–1890)—Berlin Congress (1878) —Causes and Results of World War I—Treaty of Versailles—Causes and Results of Russian Revolution (1917)—Lenin and New Economic policy—Causes for the Failure of League of Nations.

3. Rise of Fascism in Italy—Rise of Nazism in Germany—Causes and Results of World War-II—U.N.O. (United Nations Organization) Aims—Achievements and Limitations—Security Council and Veto—Causes of Cold War and its Impact.

Books for Study

Marriot J.A.R.	:	History of Europe (1815–1939)
Grants & Temperly	:	Europe in the 19th & 20th centuries (1789 to 1950)
Hazon C. D.	:	Mopern Europe, upto 1945
Lipson E.	:	Europe in the 19th & 20th centuries
Roberts	:	History of Modern Europe
Fisher H.A.L.	:	History of Europe
Kitelby C.D.M.	:	A History of Modern Times from 1789
Hayes	:	Contemporary Europe, Since 1815
Thompson David	:	Europe, Since Napoleon
ભટ્ટ દેવેન્દ્ર વૃ.	:	યુરોપનો ઇતિહાસ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
દેસાઈ કીકુભાઈ ર. (અનુવાદક)	:	યુરોપનો ઇતિહાસ, ભાગ ૧, ૨, ૩, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
રાવલ એલ. આર.	:	આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
પટેલ મંગુભાઈ	:	આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો, ભાગ-૨, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
શુક્લ ડૉ. જયકુમાર આ.	:	રશિયાનો ઇતિહાસ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
ઠક્કર સુરેશ ચી.	:	વિશ્વની ક્રાંતિઓ
હિન્દી : ચૌહાણ દેવેન્દ્રસિંહ	:	યુરોપ का इतिहास, मध्यप्रदेश ग्रंथ अकादमी.

PAPER—V : History of the Mughal and the Marathas (1526-1818) :

1. India on the eve of Babar's Invasion (Political and Social condition as describes by Babar) Humayun's struggle with Bahadur Shah and Shershah—Causes of Humayun's failure—Shershah's Reforms.

2. Akbar—His imperial Deccan Rajput and Religious policies—Reign of Jahangir-Nurjahan's influence on Jahangir—Shahjahan : Society and economy of India under Shahjahan—Aurangzeb and Mughal Imperialism—His Rajput and Deccan policies—His Religious policy. Aurangzeb and the fall of the Mughal empire.

3. Shivaji—Creation of Swaraj—Estimate of Shivaji as a ruler—His administration.
4. The Peshwas : Achievements of Balaji Vishwanath—Bajirao—Balaji—Baji Rao.
5. Causes and consequences of the third Battle of Panipat–Causes of the defeat of Marathas—Peshwa Madhavrao—Mahadji Sindia and Nana Fadanvis—Anglo–Maratha, Relations and the rise of the East India Company (1757–1818)
6. Society and Culture under the Mughals : Bhakti and Sufi Movements—Arts and Architecture Literature.

Books for Study

Sharma S. R.	: Mughal Empire in India
Ishwari Prasad	: The Mughal Empire
Majumdar R. C.	: (1) The Mughal Empire
& Others (Ed.)	: (2) The Maratha Supremacy Bharatiya Vidya Bhavan
Banerjee A. C. &	: A Comprehensive History of India, Vol. IX
Ghose D. K.	
Shrivastav M. P.	: (1) Policies of the Mughals, 1978
	(2) Social Life under the Mughals, 1978
Sardesai G. S.	: New History of the Marathas, Vol. I to III
Sen S. N.	: Anglo–Maratha Relations (1785–1796)
Shrivastav A. L.	: The Mughal Empire
Singh Meera	: Medieaval History of India
પટેલ જશુ બી.	: ભારતનો ઇતિહાસ, ૧૫૨૬-૧૭૦૭, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
પરીખ પી. સી.	: ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
ધારૈયા આર. કે.	: આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ, ભાગ ૧-૨, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
શાહ મનુભાઈ બી.	: ભારતનો ઇતિહાસ, મરાઠા યુગ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
શુકલ જયકુમાર આર.	: સલ્તનત, મુઘલ તથા મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો અને સંસ્થાઓ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.

PAPER VII—Second Subsidiary :

Main Currents of Cultural History of India

1. Indus Valley Civilization : Social, Economic and Cultural contribution—Town Planning.
2. Society of the Vedic Age, Social and Economic Life, Religion and Literature.

3. Buddha and Mahavir as reformers.

4. Ashok, Kanishka, Harshawardhan and the spread of Buddhism.

5. Cultural achievements of the Guptas.

6. Contribution of the Pallavas, the Rashtrakutas and the Cholas to the Indian Culture.

7. Gultural achievements of the Vijaynagar Empire.

8. Impact of the Bhakti and Sufi movements on the Indian Society.

9. Religions policy of the Mughals with special reference to Akbar and Aurangzeb.

10. Socio-Religions reforms movements in India during 19th Century.

11. Contribution of Tagore, Gandhi and Iqbal to Indian Culture.

Books for Study

Mukherjee R. K.	:	The Gupta Empire
નહેરુ જવાહરલાલ	:	મારું હિંદનું દર્શન
પરમાર થોમસ	:	ભારતીય સંસ્કૃતિની ઝલક—ગુજરાત યુનિવર્સિટી
પરીખ પી. સી.	:	ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ—ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદજી	:	પ્રાચીન ભારત, ભાગ ૧—૨
શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદજી	:	હડપ્પા અને મોહેન્જોદડો
મજમુદાર આર.જી.	:	ગુપ્તકાલીન ભારત—ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
પારૈયા આર. કે.	:	આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ, ભાગ ૧—૨, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
દર્શક મનુભાઈ પંચોલી	:	આપણો વારસો અને વૈભવ, ખંડ—૧
જશુભાઈ બી. પટેલ	:	ભારતના સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસના મુખ્ય પ્રવાહો, વિકેતા : લિખટી બુક ડેપો, અમદાવાદ—૧.

પરિશિષ્ટ "અ"
અભ્યાસ ક્રમાંક ૨(૩)

THIRD B.A. (NEW) SYLLABUS

HISTORY

(In force from June 1995)

PAPER–VI : Sultanate Period (1206 to 1526)

OR

Rajput Period (647 to 1206)

PAPER–VII : History of Gujarat (470 to 1304)

OR

History of Gujarat : Sultanate Period (1304 to 1572)

OR

History of Gujarat : Mughal–Maratha Period (1572 to 1818)

PAPER–VIII : History of Contemporary India (1947 to 1977)

PAPER–IX : History of the U.S.A. (1861 to 1960)

PAPER–X : Elements of Historical Methods

PAPER–XI : Essay

OR

The constitutional History of India (1909–1960)

Delhi Sultanate

(1206 A.D. to 1526 A.D.)

1. The Political, Social and cultural conditions of India on the eve of the establishment of the Delhi Sultanate.

2. Establishment and consolidation of the Delhi sultanate under the Mamluques Or Slave Sultans (1206 to 1290).

—Kutubbuddin Aibak,

Shamsuddin Iltutmish,

Razia Sultana, Ghiyasuddin Balban,

Career, Conquest and estimate of their achievements.

3. Rise of the Khiljis (1290 to 1320 A.D.)

—Jalaluddin Khilji,

—Ala-Ud-din Khilji—his Conquests, Ala-Ud-din as a ruler, administrator and reformer.

4. The Tughlaq Dynesty (1320 to 1414)

—Giyasuddin Tughlaq and his achievements.

—Sultan Muhammad Tughlaq—his Career and Conquests, his reforms and visionary plans, his political ideas and his estimate.

—Sultan Firozshah Tughlaq his career, conquests, reforms and estimate of his rule.

—The invasion of Timur.

5. (*a*) The Sayyaid Dynesty (1414—1451)

(*b*) The Lodi Dynesty (1451 to 1526)

—The Bahlol Lody—Sikandar Lody.

—Ibrahim Lody—Their achivements & failures.

6. The causes for the down fall of Delhi Sultanate.

7. Vijaynagar Empire:

(*a*) Krishnadev ray (1509—1530)

his career and conquests,

his reforms, and evaluation of his achivements.

(*b*) The Salient features of the political, Social, economic condition and cultural contribution of the Vijaynagar Empire.

8. Administration of the Delhi Sultanate.

Central & Provincial Governments.

9. (*a*) The Social, Economic and Cultural conditions of India during the Delhi Sultanate.

(*b*) 1. Relious policy of the Sultanate.

2. Bhakti & Sufi movements.

Books for reference

—R. C. Majmudar & Others : The History and Culture of Indian People—Delhi Sultanate Vol. VI—Bharatiya Vidya Bhavan.

—Sir Haiq Woolsely : Cambridge History of India Vol. III

—Sir Lanepule Stanley : Mediaval India

—Dr. Ishwari Prasad : A Short History of Muslim Rule in India.

ગુજરાતી

—ડૉ. ભાઇલાઈ નાયક : મધ્યયુગીન ભારત ખંડ-૨

—શુકલ જયકુમાર આર. : સલ્તનત, મુગલ અને મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો અને સંસ્થાઓ

—પરીખ પી. સી. : ૧. ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
૨. મધ્યકાલીન ભારતમાં સામાજિક જીવન અને સંગઠન

—આચાર્ય ન. આ. : ભારતમાં વૈષ્ણવ ધર્મ અને શક્તિ સંપ્રદાય.

હિન્દી

—ડૉ. શ્રીવાસ્તવ એ. એસ. : દિલ્હી સલ્તનત

—ડૉ. હોસેશ્વર રાય : દિલ્હી સલ્તનત

—શ્રી એસ. એલ: સીકરી : ભારતીય ઇતિહાસ કા મુસ્લિમ યુગ

—ડૉ. ભાર્ગવ વી. એસ. : મધ્યકાલીન ભારતીય એવમ્ સંસ્થાઓ

—લુનિયા બી. એન. : પૂર્વ મધ્યકાલીન ભારત કા રાજનૈતિક એવમ્ સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

—ડૉ. મહાજન વિદ્યાધર : દિલ્હી સલ્તનત કા ઇતિહાસ

—ડૉ. શર્મા મથુરાલાલ : દિલ્હી સલ્તનત

—ડૉ. મદન પરમાત્મા : પ્રાચીન વ મધ્યકાલીન ભારત

—શર્મા એલ. પી. : મધ્યકાલીન ભારત કા ઇતિહાસ.

PAPER-VI :

RAJPUT PERIOD

(Optional 647 to 1206)

1. **The rise of Rajputs**—The sources of the Rajput History.
   The political condition of India before the establishment of the Rajput era.

2. The Anarchy after Harsha in Kanauj—Yashovarman

3. The Dynasties of North Gujarat during Rajput period (Post Harsha Period).
   (1) The Empire of Gurjar Pratihar (Shrimal-Bhinnmal) : Mihirbhoj (83 –885) The political and Cultural Achievements of Mihirbhoj.
   (2) The political rise of the Paramars of Malwa : Munja (974–995) & The King Bhoja (1000 –1055).
   Their Achievements—other rulers of that times.
   (3) Genesis of rise and Growth of Solanki Dynesty in Gujarat—The Political & Cultural outfits of Jaysinh Siddhraj and Kumarpal.
   (4) The Political Expansion of the Chauhans of Sha Kambhari—The Great deeds of Pruthaviraj Chauhan—III (1178–1192).

4. The Rajput dynasties of Eastern India, rise Growth and achievements of Pal and Sen rulers of Bihar and Bengal.

5. Rajput States of Southern India :
   (1) The Chalukyas of Vatami and their achievements pulkeshi II.
   (2) Rise of Rashtrakutas career & Achievements of Amoghvarsha (814–878).
   (3) Chalukyas of Kalyani Achievements of Vikramaditya VI (1076–1126).
   (4) Pallavas Empire and their Cultural contributions.
   (5) Chola Empire of Tanjore—career and achievements of Rajraj–I (985–1010).

6. Indian on the eve of the Turks invasions :
   (1) Mohammad-Bin-Kasims' invasion & its impact (712–715).
   (2) Invasions of Mehmud Gazanavi —Causes and effects (1000–1026).
   (3) Invasions of Mahammad Ghori (Shihabuddin Mahammad Gori) Causes effects and Results. (1175–1206).

7. Causes responsible for the downfall of Rajputs.
8. Cultural contribution of the Rajputs—society—religion—Art and Literature.

Books for reference

Majumdar R. C. & Others	:	The Age of Imperial Kanauj—The History and culture of the Indian people Vol. IV. The struggle for Empire Vol. V An Advanced History of India.
Buddha Prakash	:	Aspect of Indian History & Civilization.
Dr. Ishvariprasad	:	Medieval India.
Smit V. A.	:	The early History of India.
Dr. R. S. Tripathi	:	History of Kanauj.

ગુજરાતી

ડૉ. નાયક છોટુભાઈ ર.	:	મધ્યયુગીન ભારત, ખંડ—૧
શાહ સુમના સ.	:	ભારતીય ઈતિહાસની સાધનસામગ્રી
પરીખ પ્રવીણ સી.	:	ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
ડૉ. આચાર્ય એન. એ.	:	ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
ડૉ. ચાવડા વિજયસિંહ	:	ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
સુમનાબહેન શાહ	:	ભારતીય ઇતિહાસની સાધનસામગ્રી.

હિન્દી

ઓઝા ગૌરીશંકર	:	રાજપૂતાના કા ઇતિહાસ
ડૉ. સત્યપ્રકાશ	:	ભારતવર્ષ કા ઇતિહાસ—રાજપૂતકાલ
ડૉ. અવસ્થી અવધ-બિહારીલાલ	:	રાજપૂત રાજવંશ
ડૉ. પાઠક—વિશુદ્ધાનંદ	:	ઉત્તર ભારતકા રાજનીતિકા ઇતિહાસ
ડૉ. નાહર રતિભાનુસિંહ	:	પ્રાચીન ભારતકા રાજનૈતિક એવમ્ સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ.

PAPER—VII :

HISTORY OF GUJARAT

(470 to 1304 A.D.)

1. Age of Maitraka's (470 to 894)

   Maitrakas as rulers and Administrators. Cultural achievements of Maitrakas.

2. Post-Maitraka Age (789 to 942 A.D.)

   Vanraj chavda—and the rise of Anhilwad Patan.

3. Age of Solankis (942 to 1244 A.D.)

Rise of Solankis : Political achievements and cultural contribution of Mulraj-I, Bhimdev-I, Jaysinh—Siddhraj, Kumarpal & Bhimdev-II.

4. The founders of Vaghela Dynesty (1244 to 1304 A.D.)

Karnadev II and Significance of his rule.

5. The Administration of the Solanki and Vaghelas.

6. Social, Economics & Cultural Life during solanki & Vaghela period :

Economic activities

Acharya Hemchandra as a Scholar

Vastupal Tejpal as a administrator, Scholars and reformers.

Art & Archetecture.

Books for reference

Forbes A. K.	:	Rasmala Vol. I
Munshi K. M.	:	The Glory that was Gurjardesa
Virji K. J.	:	Ancient History of Saurashtra
Parikh R. C.	:	Introduction to the History of Gujarat–Kavyann-shashan—Vol. II
Sankalia H. D.	:	The Archaeology of Gujarat
Jagan Nath	:	Early History of the Maitrakas of Gujarat.
Ray N. R.	:	Maitrakas of Valabhai.
Majamudar M. R.	:	Cultural History of Gujarat
Commissariat M. S.	:	Studies in History of Gujarat
	:	History of Gujarat Vol. II
Majamudar A. K.	:	Chalukyas of Gujarat.
Pandya A. V.	:	New Dynesties of Medieval Gujarat
Sompura K. F.	:	The structural Temple of Gujarat
Wilbegfore Bell	:	The History of Kathiawad.

ગુજરાતી

દેસાઈ શંભુપ્રસાદ હ. : સૌરાષ્ટ્રનો ઇતિહાસ

શાસ્ત્રી દુર્ગાશંકર કે. : ગુજરાતનો મધ્યકાલીન રાજપૂત ઇતિહાસ, ભા. ૧—૨

શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ ગં. : ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ

: મૈત્રકકાલીન ગુજરાત, ૧—૨

: અણહિલવાડનો ચાવડા વંશ ભા. ૧—૨

પરીખ રસિકલાલ છો. : ગુજરાતની રાજધાનીઓ

મહેતા ૨. ના. : ગુજરાતને મળેલ શિલ્પ સ્થાપત્યનો વારસો

આચાર્ય ન. આ. : ગુજરાતનો સોલંકી કાલીન ઇતિહાસ

: ગુજરાતના ધર્મ-સંપ્રદાય

: ગુજરાતના ચાવડા રાજ્યનો ઇતિહાસ

: ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

: ગુજરાતને મળેલો શિલ્પ સ્થાપત્યનો વારસો

મોદી જગાશંકર : પુરાણોમાં ગુજરાત

નંદવી અણુજકર : ગુજરાતનો ઇતિહાસ, ભા. ૨

મુનશી ક. મા. : ચક્રવર્તી ગુર્જરો

ત્રિવેદી, ભો. જ. : મહામાત્ય વસ્તુપાલનું સાહિત્યમંડળ અને સંસ્કૃત સાહિત્યમાં તેનો ફાળો

: વાઘેલાઓનું ગુજરાત.

હિન્દી

ओझा गौ. ही. : सोलंकीओ का प्राचीन इतिहास

Sultanate Period (Optional 1304 to 1573 A.D.)

1. **The Gujarat Sultnate :**
   - **(a) Gujarat Under the Delhi Sultanate (1304 to 1403 A.D.),**
   - **(b) Establishment of Independent Sultanate in Gujarat**

2. **Sultan Ahmed Shah I foundation of Ahmedabad. His rule and achievement Sultan Mehmud Beghda—His estimate as a rule & Conquerer—His Cultural Contribution.**

3. Latter Sultans -Bahadur Shah–Muzafar Shah III. Down full of Gujarat Sultnate.
4. Administration under the Sultante.
5. Socio-Economic and Cultural life under the Sultans.
   (a) Social Life : Custom and Convension of Hindu and Muslims.
   (b) Agriculture, Trade and Commerce.
   (c) Religions Policy of the Sultans.
   (d) Arts and Architecture.

Book for reference

Commissariat M. A.	:	A History of Gujarat Vol. I to III
	:	Studies in the History of Gujarat
Forbes A.	:	Rasmala Vol. I & II
Misra S. C.	:	Rise of Muslim Power in Gujarat.
	:	Muslim Communities in Gujarat.
Tirmizi S. A. I.	:	Some aspects of Medieval Gujarat.
Chavle J.	:	History of the Gujarat Kingdom.
Whiteway R. S.	:	The Rise of Portuguese Power in India 1497–1550
Dar Muhammad Ibrahim	:	Literary and Cultural Activities in Gujarat
Haviv & Nizami	:	Comprehensive History of India Vol. V (The Delhi Sultanate)
Majmudar M. R.	:	Culture History of Gujarat
Bayley E. C.	:	History of Gujarat
જોટે રત્નમણિરાવ ખી.	:	'ગુજરાતનું પાટનગર અમદાવાદ
	:	ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ઇસ્લામ યુગ ખંડ ૧–૪
નંદવી મૌલાના અબુગફર	:	ગુજરાતનો ઇતિહાસ ભાગ–૨
પરીખ રસિકલાલ સી. અને અન્ય	:	ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ગ્રંથ–૫ સલ્તનત કાળ
ફ્રોર્બસ એ. કે.	:	રાસમાળા ૧–૨
નાયક છોટુભાઈ ર.	:	મધ્યયુગીન ભારત ખંડ–૨
આચાર્ય ન. આ.	:	મધ્યકાલીન ગુજરાત
	:	ગુજરાતના ધર્મ સંપ્રદાય
	:	ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
મગનલાલ વખતચંદ	:	અમદાવાદ ઇતિહાસ
શુકલ જે. આર.	:	સલ્તનત, મુગલ અને મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો અને સંસ્થાઓ.

PAPER–VII :

History of Gujarat

Muguhal–Maratha Period (Optional 1573–1818)

1. The Society & Polity of Gujarat during Akbar's invasion 1572.
2. Gujarat Under Shahjahants rule (1627–58)–Political & Social condition.
3. Nature of the Gujaratl Society during the 17th Century.
   (a) Customs & Convensions among Hindus & Muslims–Sects among Hindus & Muslims–Origin & Growth of Vallabh Sect–Sects among the Jains.
   (b) Gujarat and the European East–India Companies.
4. The Economy of Gujarat during the 17th Century–Agriculture, Trade and Commerce–Surat and Ahmedabaad as Urban Manufacturing & Trading Centre–Shantidas Jhaveri and Virji Vora as Merchants.
5. The Decline of the Mughals and the rise of the Maratha & the Nature of the Maratha rule in Gujarat–Politics and Administration under the Peshwas & the Gaikwars–Attitude of the Maratha Rulers towards Gujarat's Trade and Commerce.
6. The British & the Marathas–Causes of the decline of the Maratha Power in Gujarat.

Books for reference

Commossaroat M. S.	:	History of Gujarat Vol. I & II Studies in History of Gujarat.
Majumdar R. C. & Others	:	The Mughal Empire.
Chopra P. N.	:	Some Aspects of Society and Culture during the Mughal Age : 1570–1707.
Sardesai G. S.	:	New History of the Marathas, Vol I & II
Duff Jomes G.	:	History of Mathrathas Vol. I & II,
Dighe V. G.	:	Peshwa Bajirao I and Maratha Expansion
Sen S. N.	:	Administrative Systems of Marathas
Raw Linson H. G.	:	British Beginnings in Western India
Misra S. C.	:	Muslim Communities in Gujarat
Majmudar M. R.	:	Cultural History of Gujarat.

આચાર્ય નવીનચંદ્ર આ. : મુઘલકાલીન ગુજરાત

શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ જી. : ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ :
અને અન્ય મુઘલકાલ—ખંડ ૬, ખંડ ૭—મરાઠાકાલ

જોટ રત્નમણિરાવ ભી. : ખંભાતનો ઇતિહાસ—ગુજરાતનું પાટનગર—અમદાવાદ

દેસાઈ ઈશ્વરલાલ : સુરત સોનાની મૂરત

પરીખ પ્રવીણ સી. : ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

શેઠ મગનલાલ પખતચંદ : અમદાવાદનો ઇતિહાસ

માસ્તર કરીમ મહંમદ : મહાગુજરાતના મુસલમાનો

શાસ્ત્રી દુર્ગાશંકર કે. : વૈષ્ણવ ધર્મનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ

મહેતા મકરંદ જે. : મહાજનોની યશગાથા
: ભારતનો આર્થિક ઇતિહાસ

શાહ મનુભાઈ બી. : ભારતનો ઇતિહાસ—મરાઠા યુગ

પટેલ જશુભાઈ બી. : ભારતનો ઇતિહાસ

શુકલ જયકુમાર આર. : સલ્તનત, મુઘલ, મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો અને સંસ્થાઓ

આચાર્ય ઓન. ઓ. : ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

મેઘાણી મોહન વી. : આધુનિક સામ્રાજ્યવાદનો ઇતિહાસ

PAPER—VIII :

History of Contemporary India

(1947—1977)

1. The Process of National Integration

   (a) Integration of Indian Princely States in the Indian Union—The Kasmir Issue—Integration of the former French & Portuguese—Possessions in the Indian Union, Diu, Daman and Goa, Chandranagar Pondichery and Mahe—

   (b) First general Election of 1952—Panchayati Raj System and decentralization of Power.

2. The Nehru Era (1947—1964)

   (a) Five Year Plans—Agricultural and Industrial Developments—Merit & Demerits of Five Year Plans—

   (b) India's Non—elignment Policy—Bandung Conference—India's relations with Pakistan & China—Cino—Indian War of 1962—Causes & effects.

   (c) Linguistic Reorganization of Indian States—The Mahagujarat Movement.

   (d) Governments ' Land Reforms Policy—Bhoodan Movement.

3. Prime Ministership of Lal Bahadur Shastri and Indo–Pak War of 1965–Taskand Pact.

4. The Prime Ministership of Indira Gandhi (1966–1977)

   (a) Causes of the Congress split of 1969–Bangladesh (East Pakistan) Crisis–and Indo Pak War of 1971–Shimla Agreement and its significance.

   (b) The Authoraterian Interlude–The Politics of 'Garibi Hatao–Family Planning Programme and its repurcussions–use and abuse of Political Power and its implications–attempts of Jayprakash Narayan to restore democratic norms–The Navnirman Movement in Gujarat 1974–Causes and results.

   Circumstances leading to the Emergency of 1975–events results : The Aftermath of Emergency: General Election of 1977, Leading to the defeat of the Congress Party.

5. Movement for Social and Economic Equality with respect to Dalits, Adivasis and women.

Books for reference

Menon V. P.	:	The Story of the Integration of the Indian States.
	:	The Transfer of power in India
K. P. M. Sunderam & Rudradatt	:	Indian Economy
Agrawal A. N.	:	Indian Economy
Wadia P. A. & K. P. Merchant	:	Our Economis Problem
Raina Dina Nath	:	Kashmir
Vijay Gupta	:	India and Non Alignment
A Appadoral	:	Select Documents on India's Foreign Policy and Relations 1947–72
Mallik B. N.	:	The Chines Betrayal
Joshi & Gholker	:	History of Modern India 1800 to 1964 AD
Mahajan V. D.	:	Fifty Five years of Modern India
Kohli Atul	:	Democracy & Discontent
Durga Das	:	India from Curzon to Nehru and after
Tully Mark & Masani Zareer	:	From Raj to Rajiv

P. Tharyan	:	India : The critical Decade after Nehru
Limaye Madhu	:	Contemporary Indian Politics
Bahadur K. P.	:	Political History of Modern India Vol. III, Part--2
Sethi J. D.	:	India in Crisis.
Giselher Wirsing	:	The Indian Experiment
Jayakar Pupul	:	Indira Gandhi
Ahluwalia S.	:	Profiles of India Ministers
Trevor—Drieter & Sarala	:	Emergency in India
Jagmohan		
Ghose S. K.	:	The Crusade and end of Indira raj
Mavalanker P. G.	:	No. Sir
Nurgolker Vasant	:	JP'S crusade for Revolution
Naik J. A.	:	The Great Janata Revolution
Ramgopal	:	India under Indira
Shah Ghanshyam	:	Protest Movement i: two indian State.
શુકલ (ડૉ.) જયકુમાર આર.	:	દેશી રાજ્યોનું વિલીનીકરણ
શાસ્ત્રી એચ. જી. અને અન્ય	:	ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, ખંડ—૯
ઘોળકિયા જિતેન્દ્ર એસ.	:	ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ અને મિશ્રી ઠાકોરભાઈ
જોષી વી. એચ.	:	ભારતનો આર્થિક સમસ્યાઓ, ભાગ-૧
ભટ્ટ બી. એ.	:	ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ, ભાગ—૨
ઘોળકિયા કુન્દનલાલ	:	સમયને સથવારે—ગુજરાત
મોદી નરેન્દ્ર	:	સંઘર્ષમાં ગુજરાત
શાહ બી. સી.	:	ભારતમાં પંચાયતી રાજ
ચાગલા એમ. સી.	:	પાનબરનાં ગુલાબ.

હિન્દી

નારંગ એ. એસ.	:	ભારતીય શાસન ઔર રાજનીતિ
શર્મા ગોપાલકૃષ્ણ	:	ભારતીય વિદેશની અવધારણાઓ.

PAPER–IX :

History of the U.S.A.

(1861 to 1960)

1. Abraham Lincoln as a president & Leader : The Session Crisis and the civil war–its causes and effects.
2. The reconstruction Period Radical Reconstruction.
3. Industrialisation and Westward expansion.
4. President Mckinley and the New Era–The spanish American War–Causes and effects–U.S. & Open–door policy.
5. The Presidency of Theodore Rooswelt–His domestic and foreign policy.
6. The Progressive Movement its nature and its impace on Society.
7. Woodrow wilson–Domestic Reforms–First world war–U.S.A.
8. President Herbert Hoover and the Great Depression.
9. Franklin D. Rooswelt and the New–Deal Policy Foreign Policy of Rooswelt. Entry & victory into the Second World War.
10. Era of the Great change (1916 to 1945)–Racial Problem American Blacks between the 1914–1945.
11. The truman Administration–Domestic Issues–U.S. as world Power.
12. The D. D. Eisen hower's Persidency–Domestic and Foreign Policy.
13. The American Society during the 20th Century–Education & Women.
14. Growth of Science and Technology (1914–1960).

Books for Reference

Samual Elliot Morsion, Henry S. Commager and William Lonchtonburg	:	The Growth of the American Republic.
Louis M. Hacker	:	The United States Since 1865.
Oscar Nandlim	:	America–A History.
Fredrick Allon–Louis	:	Only Yesterday.
Allan Nevins	:	A Brief History of the U.S.A.
John Krou	:	United State Since 1885.

Andre Mavn's	:	A History of the U.S.A. from Wilsent Kennedy.
Dalal B. P.	:	History of America.
દલાલ બી. પી. અને ત્રિવેદી અરુણા	:	અમેરિકાના ઇતિહાસની રૂપરેખા.
શુકલ જયકુમાર આર.	:	યુનાઇટેડ સ્ટેટસનો ઇતિહાસની રૂપરેખા.
યુનિસ પ્રકાશન	:	અમેરિકાનો ઇતિહાસ.

PAPER–X :

Elements of Historical Methods

1. Meaning & Definitions of History.
2. History, Art or Science.
3. Auxilliary Sciences to History.
4. Source of History and their Classification–Importance of Primary Sources.
5. Need for Rewriting History.
6. Characteristics of Competent Historian and his pitfalls.
7. Foot–Notes. Its uses and abuses.
8. Archieval Institutions for Historical Research.
   (a). Gujarat State Archieves.
   (b) Maharashtra State Archieves.
   (c) National Archieves of India.
9. Sardesai G. S.
10. Sarkar Jadunath.
11. Commissariat M. S.
12. Appreciation of the following sources :
    (a) Kautilyas' Arthshashtra
    (b) Girnar's Inscription
    (c) Mirat–I Ahmedi

Books for Reference

Sheikh Ali B.	:	History—Its theory and Method.
Car E. H.	:	What is History ?
Collingwood R. G.	:	The Idea of History.
Garraghan G. J.	:	Guide to Historical Method.
Gooch G.P.	:	History and Historians of 19th Century.
Karl Lowith	:	Meaning of History
પરીખ રસિકલાલ છોટાલાલ	:	ઇતિહાસ—સ્વરૂપ અને પદ્ધતિ
મહેતા રમણલાલ નાગરજી	:	ઇતિહાસની વિભાવના
ધારૈયા રમણલાલ ક.	:	ઐતિહાસિક પદ્ધતિ
ધારૈયા રમણલાલ ક.	:	ઇતિહાસનું તત્ત્વજ્ઞાન અને ઇતિહાસ લેખન અભિગમ
જમીનદાર રસેશ	:	ઇતિહાસ સંશોધન
આચાર્ય વિ. ગ.	:	ગુજરાતના શિલાલેખો
સરસ્વતી સાહિત્ય પ્રકાશન	:	કૌટિલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર

હિન્દી

પાંડે ગોવિન્દચન્દ	:	ઇતિહાસ સ્વરૂપ એવમ્ સિદ્ધાંત

PAPER-XI :

Essays :

1. Achievements of Gupta—Age OR Age of Perecles
2. Renaissance in Europe.
3. Industrial Revolution
4. Upheaval of 1857
5. Mahatma Gandhi and Mass Movement
6. First World War
7. Cultural Haritage of the Mughals
8. Downfall of the Marathas
9. Bhakti & Sufi Movement OR Cultural Contribution of the Rajputs

10. Achievements of Sonalki—Vaghela Age OR Arts & Architecture during Gujarat Sultanate OR Surat & Ahmedabad as Urban Centres during the Mughal Period.

11. Jawaharlal Nehru as a Leader & Prime Minister

12. Progressive Movement in the U.S.A.

OPTIONAL

The Constitutional History of India (1909 to 1960)

1. The Constitutional History (1907—1947) :
   - (*a*) Main factors leading to the Morley—Minto Reforms of 1909
   - (*b*) The Morely—Minto Reforms—Main Features—its evalutions.
   - (*c*) Prelude to Montague—Chelmsford reforms of 1919
   - (*d*) The Montague—Chelmsford Reforms—main features : Dyarchy in Provinces—Merits and demerits.
   - (*e*) Circumstances leading to the passing The Government of India Act of 1935. —Federal Structure and Provincial Autonomy.
   - (*f*) Working of the Provincial Autonomy—1937-1939
   - (*g*) The Constitutional Development during 1940-1947
   - (*h*) The Indian Independence Act of 1947 and its importance
   - (*i*) A brief Survey of the work of the Constituent Assembly.

2. The Indian Constitution :
   - (*a*) Salient features—The Preamble—Fundamental Rights & Directive Principles of State Policy,
   - (*b*) The Union Government : The Constitutional Position and Powers of the President. The Uuion Cabinet : Powers, function and position of the Prime Minister—The Composition of Parliament and its powers and position. The Supreme Court—its Structure and powers. The Election Commission—its working and powers.
   - (*c*) The State Government : The Executive and Legislative and Judiciary.
   - (*d*) Retation between the Union Governments and State Government Legislative—Administrative—and Financials.
   - (*e*) The Procedure of the Constitutional Amendments.

Books for Reference

Agarwal R. N.	:	National Movement & Constitutional development of India.
Baveree A. C.	:	Indian Constitution Movement
Baverjee B. N.	:	New Constitution of India
Basu Durgadas	:	Commentry on the Constitution of India
Coupland	:	Constitutional Problems of India
Gupta D. D.	:	Indian National Movement & Constitution Development.
Kapur A. C.	:	Constitutional History of India (1760-1979)
Pyiere M. V.	:	Constitutional Government in India.
Raghuvansi V. P. S.	:	National Movement & Constitutional History of India.
Sharma S. R.	:	Constitutional History of India
Singh G. N.	:	Landmarks of Indian Nationalism & Constitution.
દેસાઇ કે. સી. અને શેઠ પી. એન.	:	ભારતનો બંધારણીય વિકાસ
ડૉ. ધારેયા આર કે.	:	અર્વાચીન ભારતનો ઇતિહાસ ભાગ-૧
રઘુવંશી બી. પી. એસ.	:	ભારત કા સાંવિધાનિક ઇતિહાસ

પરિશિષ્ટ "ઘ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૪)

HISTORY—M.A. Part-I, Group—'A'

(In focre from June-1995, History of Indian Nation Movement)

(1857 to 1974)

PAPER I

1. Factors leading to the Growth of national consciousness India before 1885 ; Modern means of transportation and Communication—Education—Political and Economic policies—Emergence of religious leaders and rise of nationalism.
2. Birth of Indian National Congress and its early activities—Congress as a national Organization.
3. Trends of Muslim political thought, 1857 to 1906—attitude of Muslims to Political Conciousness—Sir Syed Ahmad and Aligarh Movement—Government policies towards the Hindus and the Muslims, the birth of the Muslim League.
4. The rise of Liberal Leadership—Attitudes of Moderates towards the British rule—Entremists in Indian Politics—Attitudes and political methods of the Liberals and the extermists as represented by Ghokhale and Tilak.
5. Partition of Bengal and the Swadeshi Movement.
6. The Revolutionary Movement in India and abroad—Causes and Methods—Political trends during the World War I. The Home Rule Movement.
7. Emergence of Mahtma Gandhi in the Nationalist Movement—Gandhi and Gandhism—Gandhi and the Masses—Non Co-operation Movement.
8. The Simon Commission—Nehru Report and Muslim League.
9. Civil Disobedience Movement—Dandi March—The Round Table Conferences—Gandhi—Irwan Pact—Communal Award—Poona Pact.
10. Communal Problem—1920—1940.
11. Quit India Movement : Its causes and results and the Indaian National Army.
12. The last phase—The labour Government in England and its attitudes and policies towards the struggle for independence—Nature of the communal problem—The Cabinet Mission plan—Formation of Interim Government—Mountbatten plan—Indian Independance Act—Transfer of Power to India and Pakistan 1947.

Books for Reference

Tara Chand	: History of the freedom Movement in India, Vol. II & III
Majmudar R. C.	: The struggle for Freedom, Vol. XI
V.P.S. Raghuvanshi	: Indian National Movement & Thought
T.G.P. Spear	: Modern India cotford History
S. Gopal	: British Policy in India, 1858—1905
R. J. Moore	: The Crisis of Indian Unity, 1917—1940
C. H. Philips	: Evaluation of India & Pakistan
Charles Hemsath	: Indian Nationalism and Hindu Social Reforms
Anil Seal	: The Emergence of Indian Nationalism
S. N. Mukherjee (Ed.)	: The Movement for National Freedom in India
Sumit Sarkar	: Modern India 1885—1947
Vim Masselos	: Indian Nationalism and History.
શાંતિલાલ મ. દેસાઈ	: રાષ્ટ્રનો સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ અને ગુજરાત
મંગુભાઈ આર. પટેલ	: ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો અને તેના ઘડવૈયાઓ
આર. કે. દેસાઈ	: સવિનય કાનૂન ભંગની ચળવળ
ડૉ. આર. કે. ધારૈયા	: આધુનિક ભારતને ઇતિહાસ અને ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો
ડૉ. મુગટલાલ પી. બાવીશી	: અસહકારની ચળવળ
ડૉ. જે. આર. શુકલ	: હિન્દ છોડો ચળવળ
ડૉ. આર. કે. ધારૈયા	: આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ, ભા॰ ૧—૨

પરિશિષ્ટ "ચ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૫)

Changes suggested in the syllabus in GEOGRAPHY

FIRST B.A.

(Inforce from June, 1995)

1. "Solar System" should be removed.
   "Origin of the Earth" and regular and Tidal theories to be kept.
2. Distribution & density of population and factors affecting the Distribution population should be added.

SECOND B.A.

1. In paper IV (a) 'physical and Economic Geography of S. E. Asia'. Kambudia (Cambodia) should be included with other countries within topic No. 9.
2. Paper V—Cartography :
   In topic No. 5, on contour exercises, students should complete two exercises (in place of one as mentioned in the syllabus at present) and should be recorded in the Journal.
3. The following topic should be included in scales. Scales : Exercises in Statement, R. F. and Comparative Linear scales. The exercises of each type should be recorded in Jorunal

   (At present, this topic is included in Paper X at T.Y.B.A. Class, and so it should be deleted there).
   Topic—6 : Theoretical.....Rocks should be deleted.

THIRD B.A.

(a) Following topic should be included in the topic No. IV, section II of Paper X—Cartography—II.

   (1) Zenithal orthographic projection (Polar case)
   (2) Simple sinusoidal projection.

(b) Topic I on scales in section II, Paper X at T.Y.B.A. should be removed totally as it is carried to—Paper V at S.Y.B.A.

(c) Annual examination in practical geography should be completed before 15 days prior to the beginning of the theory examination.

(d) Paper VII (d) : Latin America—(attached) Syllabus is attached.

(e) Paper IX (a) "Geography of Tourism" should be removed from the scheme of papers at T.Y.B.A. Class.

(f) Paper IX (C) Elements of political geography Chapter (7) word 'Geopolitical' should be cancelled and in place of that word 'Border' should be cancelled.

THIRD YEAR B.A.

(In force from June, 1993)

Scheme of Papers

PAPER VI : Geography of India

PAPER VII : Physical and Economic Geography of any one of the following regions :

(a) Australia and New Zealand

(b) Europe (with special reference to U. K. France and Germany)

(c) North America

(d) Latin America

PAPER VIII : Any one of the following papers :

(a) Elements of Economic Geography

(b) Geography of Marketing

(c) Geography of Settlement

PAPER IX : Any one of the following papers :

(a) Elements of Political Geography

(b) Geography of soil and Agriculture

PAPER X : Cartography—II

Section—I : Theory

Section—II : Practical

PAPER IX : Any one of the following papers :

(a) Contemporary Issues in Applied Geography

(b) Geography of Transporation and Trade.

PAPER VII : Physical & Economic Geography of Latin America

(1) The Physical Background :

(*a*) Discovery of American continent-Exploration in America.

(*b*) Latin America – Its geographical position and relationships—its diversity in Unity.

(*c*) Structure and Relief : Features of Middle America and South America.

(*d*) Drainage : The River system; Drainage patterns and features; Rivers and their uses.

(*e*) Climate : Tempearature conditions : Air masses; pressure and winds; Humidity and Rainfall; Elevation and olimate; climatic Regions.

(*f*) Natural Vegetation; climate and Vegetation. Vegetation types – Forests and Grasslands.

(2) Resources and Economy :

(*a*) Agriculture : Handicaps to faming; Pastoratism; subsistence and commercial Agriculture; Agricultural and Prospects.

(*b*) Mineral Resources : Distriоution of Minerals and energy resources.

(*c*) Industries : The Growth of Industries, Main – Industrial Regions and Centres.

(*d*) Transport and Trade : Water ways; Railways; Roads, Air ways ports; Trade.

(3) Population and Settlements :

(*a*) Racial composition; Indian, African and European ethnic components; Racial Problems.

(*b*) Population growth and Distribution of population.

(*c*) Social Aspects; Language and Religion; Literacy; Urbanism; Towns and Cities.

(4) Regional Grouping : Brief review of the important geographical feature of the following regions :

(*a*) The Central American Mainland

(*b*) The Western Indean

(*c*) The Northern South America

(*d*) The Central Andean Republican

(*e*) The Brazilian Con-federation

(*f*) Tamporate South America.

(*Note.*—Students are allowed to utilise map—stencils showing political bounderies).

Books recommended for reference

1. H. Robinson : 'Latin America' (Macdonald & Evans, London)
2. Preston E. James : 'Latin America' (London)
3. Gilbert J. Butland : 'Latin America' (Longmans, London)
4. E. W. Shanahan : 'South America' (Methuen)
5. Whitback and Williams : 'Economic Geography of South America' (McGrand Hill)
6. Suggate L. S. : 'South America' (Methuen)
7. Harold Blakemore & Clifford Smith (Eds) : 'Latin America : Geographical Perspectives' (Methuen)
8. Rosemary Bromley & Ray Promleys : 'South American-Development, A Geographical Introduction' (Cambridge).
9. Kempton Webb : 'Geography of Latin America : A Regional Analysis' (Prentice Hall)
10. Schwerdtfeger : 'Climates of Central & South America' (Elsevier)

1. Paper V (*a*) : Man and Environemt system at Part—II, topic 4 should be modified and then read as follows :

(4) Environmental Processes–Ecosystems and Ecology–Energy Flows–Symbiosis between Main and Environment.

પરિશિષ્ટ 'ઇ'
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૬)

M.A. PART I—PHILOSOPHY

(New course in force from 1994 Examination)

PAPER—I : Nyaya—Vaisesika Philosophy

PAPER—II : Modern Indian Thought

PAPER—III : Any one of the following :

(i) The Philosophy of Isopanisada

(ii) The Philosophy of Bhagavadgita

(iii) The Yoga—System of Patanjali

(iv) Comparative Religion.

PAPER—IV : Any one of the following :

(i) The Philosophy of Umasvati

(ii) The Philosophy of Nagarjuna

(iii) The Philosophy of Vedanta Sutra

(iv) The Philosopoy of Sankaracarya

(v) The Philosophy of Ramanujacarya.

PAPER—I : Nyaya Vaisesika Philosophy

1. Definition of knowledge, classification of knowledge, Means of valid knowledge : Perception, Inference, comparison and Testimony or Sabda.

Perception : Definition of Pratyaksa (Perception), Sanni—Karsa and its Kinds, Kinds of Perception : Nirvikalpa and Savikalpa perception.

Inference : Definition of Anumana (Inference) the constituents of Inference, Definition of Vyapti, Classification of Inference : (a) Svartha and Parartha Inferences, (b) Kevalanvayi, Kevalavyatireki and Anvayavyatireki Inferences, Fallacies of Inference.

2. Comparison : Definition of Upamana (comparison) classification of Upamana, Jaina, Bauddha and Mimamsa views on Upamana, Can Upamana be an independent source of valid knowledge?

Testimony or Sabda : Definition of Sabda and its kinds, sounds and words, words and their meanings, The import of words. The theory of sphota. The construction of a sentence, The meaning of a sentence, The import of sentence.

3. Definition and Classification of Padarthas : Dravya, Guna, Karma, Samanya, Visesa, Samavayn and Abhava.

Dravya : Earth, water, fire, air, ether, time, direction, soul, Mind, Their difinition and characteristics.

Whether 'tamas' (darkness) is a dravya : Refutation of Bhatta and Vedanta view.

Guna : Definition and its kinds, Samanya and Visesa gunas.

Karma : and its classification.

Samanya and Visesa : Definition of Samanya and Visesa, classification of Samanya.

Samavaya : Definition of Samavaya, Nityatva of Samavaya.

Abhava : Definition and classification of Abhava, can Abhava be an object of perception? Bhatta and Prabhakara views on Abhava.

4. Concept of Atman and Moksa in Nyaya-Vaisesika Philosophy, concept of Isvara (God) in Nyaya-Vaisesika. Nyaya proofs for the existence of God. Jaina, Buddha and Mimamsaka criticism of Nyaya concept of God, Atomism of vaisesika system.

Recommended Books

1. Annam Bhatta : Tarkasarigraha with Dipika (Athalyes Ed.)
૨. આચાર્ય આનંદ ઝા—તર્ક સંગ્રહ—દીપિકા : ઉત્તરપ્રદેશ હિંદી ગ્રંથ અકાદમી. લખનૌ.
૩. ડૉ. ધ્યાનંદ ભાર્ગવ : તર્ક સંગ્રહ—મોતીલાલ બનારસીદાસ.
૪. ડૉ. જિતેન્દ્ર જેટલી અને વસંત પરીખ—તર્ક સંગ્રહ : સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ-૧.
૫. ડૉ. લક્ષ્મેશ જોષી—તર્ક સંગ્રહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
6. Visvanatha Nyaya—Pancanana : Bhasa—Paricche—da with siddhantamuktavali (Advaita Ashram, Calcutta).

7. Nagin J. Shah : Nyayamanjari with Gujarati Translation, Part I & II (L.D. Institute of Indology, Ahmedabad).

૮. નગીન જે શાહ : ષડ દર્શન, દ્વિતીય ખંડ—ન્યાય વૈશેષિક । યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

9. Bhattacharya G. : Studies in Nyaya-Vaisesika Theism (Sanskrit College, Calcutta).

PAPER—II : Modern Indian Thought

1. Concept of Philosophy and Modern Indian Thought, Resilience and Adaptibility of Modern Indian Thought with special reference to the fusion of Hindusim and Islam as well as Absolutism and Theism–Raja Ram Mohan Roy's contribution to Indian Renaissance with special reference to his encounter with orthodox Hindusim and Christianity, Estimation of Ramkrishna's approach to other religions and his views on Brahma, Shakti, Bhakti and mysticism.

2. VIVEKANANDA : Vedanta as Univrrsal Religion resulting in man–centred activism, countinuty and unity of existence, Maya, Place of Reason, God and Bhaktl in relión, Yoga as one of the grandest Science, Guruism, Religion of the future.

   TAGORE : Determine of his Philosophy creative middle path, Nature of God and His personality, Man as finite-infinite and the problem of One and Many Reality of the World and Theory of Maya, Relation between Nature and Spirit, Humanism, Ethics, Aesthetics and Arts as expression of Personality.

3. GANDHI : Sources and general features of his Philosophy, Nature of God, and His relationship with the world and man Truth as God, Limitations of Reason, Mysticism and Practical Idealism, Satyagraha and the theory of non-violence as the law of Love and Self sacrifice, Means and Ends, Freedom, determinisam and God's grace, Individual versus state, Beauty and Theory of Arts.

   AUROBINDO : Absolute as Satchidananda and its relationship with Superminad, Overmind and Mind, Divine Life upon earth through threefold transformatiou, Theory of Evolutions, stages of Social development, Office and Limitations of Reason.

4. RADHAKRISHNAN : Essentials of sound Philosophy, Absolute and God, Theory of Maya, Intution and Reason, Rel tion between Ethics, Metaphysics, and Religion, Nation of Good Life, Free will and Karma, Kalki and Relevance of Indian wisdom for entire human race.

   COOMARSWAMY : Perenial Philosophy, Indian Experience and Dance of Shiva.

   IQBAL : Influence of Nietzche, Sufism rnd Motaggart on his thought, Reality and Plurality of Individual selves, Personalistic approach to God, Relation between a finite ego and the infinite, Theory of creative transformation and Love.

Basic Books

1. V. S. Narvane, Modern Indian Thought (Asia Publishing House)
2. ભાવના ત્રિવેદી (અનુવાદક) : આધુનિક ભારતીય ચિંતન—ઉપરના પુસ્તકનો ગુજરાતી અનુવાદ (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ)

Reference Books

1. The Books cited by V. S. Narvane in Modern Indian Thought
2. R. S. S'rivastav : Contemporary Indian Philosophy. (Munshiram Manoharlal)
3. B. K. Lal : Contemporary Indian Philosophy (Motilal Banarasidass)
4. બી. જી. દેસાઈ : આધુનિક ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાન (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ)
5. P. Nagraj Rao : Contemporary Indian Philosophy (Bharatiya Vidya Bhavan)
6. Yajnik C. A. : Compatibility of Radhakrishnan's Metaphysics with his Epistemology and Ethics (Sambodhi, Vol. 16—1989, L. D. Institute of Indology, Ahmedabad).

PAPER-III :

1. **The Philosophy of Iso'panisada :**

Perfect understanding of the sanskrit language of each verse of Iso'panisada together with its heremenutical and critical study in the light of other Upanisadas, Bhagvad Gita and modern scientific and philosophical thought.

Students are expected to answer questions like the following :

1. Workout the philosophy of Santimantra and consider its practicability.
2. Explain the segnificance of the art of renunciation and enjoyment implied by the words :

   Tena tyaktena bhunjithah :

3. The distinction between the scared and the secular is irrelavent from Upanisadic point of view. Substantiate this proposition with special reference to the Second verses of Iso'panisada and indicate its contemporary relevance.
4. Propound the Upanisadic Philosophy of Karma and Rebirth as enunciated in the second and third verse of Iso'panisada.
5. Discuss the metaphysical implications of the paradoxes in the language of modern physics compared with the paradoxes in the fifth verse of Iso'panisada.
6. Sound morality has to be based on true metaphysics—Give arguments for holding this position with reference to the sixth and seventh verses of Iso'panisada.
7. Elucidate the Upanisadic vision of human fulfilment in the light of verses 8 to 14 of Iso'panisada.
8. Explain the meaning of the fifteenth verse of Iso'panisada and work out its implications.
9. Comment on the efficiency of Bhakti and S'aranagati for the conquest of death with reference to the last three verses of Iso'panisada.

   or

9. "It has been the solace of my life, it will be the solace of my death" : Schopenhauer : Elaborate the truth of this observation in the light of your knowledge of Iso'panisada.
10. Expound critically the Iso'panisadic view of immanence and transcendence of God.

    or

10. Expound the nature of God and His relationship with the world and man.

N.B.—The questions given above are just suggestive of the style and content. They are not exhaustive of the syllabus.

Recommended books

1. ઈશ ને કેન ઉપનિષદ—મૂળ, મંત્રો, અન્વય અને શાંકરભાષ્યનો સરળ ગુજરાતી અનુવાદ (સસ્તું સાહિત્યવર્ધક કાર્યાલય, અમદાવાદ—૧)
2. ઈશાવાસ્યમ્ : પાંડુરંગ આઠવલેનાં પ્રવચનો (સદ્‌વિચાર દર્શન ટ્રસ્ટ, મુંબઈ–૧૩).
3. Swami Ranganathananda : The Message of Upanisads (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay–400 007)
4. ગુણવંત શાહ : અસ્તિત્વનો ઉત્સવ—ઈશાવાસ્ય ઉપનિષદનું અભિનવ ભાષ્ય— (આર. આર. શેઠની કું. અમદાવાદ–૩૮૦ ૦૦૧).
5. ન્હાનાલાલ દલપતરામ કવિ : ઉપનિષદ પંચક (પ્રેમભક્તિ ગ્રંથમાળા, અમદાવાદ)
6. Fritj of Capra : The Tao of Physics (Fontana Paperback, London)
7. T. D. Singh and Ravi Gomatam (Ed.) : Synthesis of Science and Religion (The Bhaktivedanta Institute, Bombay).
8. R. Balsubramenian and Sibajiben Bhattacharya : Perspectives of Sankara—Part IV (Dept. of Culture, Govt. of India, New Delhi).

PAPER—III (ii) :

2. The Philosophy of Bhagavadgita :

1. The Bhagavadgita and Upanisads, Gita and Sankhyayoga, The central theme of Bhagavadgita, Role of Srikrisisna in Bhagavadgita : as a guru (teacher), as a friend, as Purusottama, as Virata-purusa.

   Metaphysics of the Bhagavadgita : nature of ultimate Reality (Atman and Brahman), Concept of Ksara and Aksara and Purusottama, Ksetra and Ksetrajna, the doctrine of incarnation (avatara) : its methphysical and ethical significance, individual self (jivatman), its nature, rebirth and immortality, the phenomental world and its relation with god.
2. Ethics of the Bhagavadgita : The concept of Dharma, svabhava and svadharma, comparison with the Kantian concept of duty, Divine and Demonic qualities (Daivi and Asuri sampat) Concept of free will, Moral efforts and divine grace, the concept of Yajna, Dana and Tapa.
3. Paths of God-Realisation : Jnanayoga, Karmayoga and Bhaktiyoga, Gita's synthesis of three paths, Significance of Niskkmakarma, characteristics of Bhakta and Sthitaprajna.
4. Concept of Liberation : The goal of life, nature of Bondage, concept of Jivanmukta and Videhamukta. Gita and its universal appeal.

Recommended Books

૧. વિનોબા ભાવે : ગીતા પ્રવચનો

૨. સ્વામી સચ્ચિદાનંદ—ગીતા અને આપણા પ્રશ્નો (ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય)

૩. કિશોરલાલ ઘનશ્યામલાલ મશરુવાળા : ગીતા મંથન (નવજીવન, અમદાવાદ)

૪. ગુણવંત શાહ : કૃષ્ણનું જીવનસંગીત (આર. આર. શેઠની કું.)

૫. દત્તાત્રેય બાલકૃષ્ણ કાલેલકર : ગીતા ધર્મ (નવજીવન, અમદાવાદ)

૬. બાળ ગંગાધર ટિળક : શ્રીમદ ભગવદ ગીતા રહસ્ય અથવા કર્મયોગશાસ્ત્ર (ટિળક મંદિર, પૂના)

૭. ક. મા. મુનશી : ગીતા આધુનિક જીવન

૮. ગાંધીજી : અનાશક્તિ યોગ (નવજીવન, અમદાવાદ)

૯. શ્રી. અરવિંદ : ગીતા નિબંધો (અનુવાદક અંબાલાલ પુરાણી) (શ્રી. અરવિંદ આશ્રમ, પોંડિચેરી)

૧૦. વિનોબા ભાવે : સ્થિતપ્રજ્ઞ દર્શન (નવજીવન, અમદાવાદ—૧૪).

૧૧. વિનોબા ભાવે : ગીતાષ્ટ ચિન્તનિકા (યજ્ઞ પ્રકાશન, હરિજન માર્ગ, વડોદરા)

૧૨. કિશોર દવે : ગીતા તત્ત્વ વિચાર (બીજી આવૃત્તિ, ૧૯૯૩, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ)

13. Radhakrishnan : The Bhagvadgita (Allen & Unwin)

14. R. D. Ranade : The Bhagavadgita as a Philosophy of God—Realization for author's own views and the views of Bhandarkar and others (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay).

15. Paradkar M.D. (Ed.) Studies in the Gita (Popular Prakashan, Bombay—For the view of Sami Chinmayananda and Ranganathananda).

16. P. Nagraj Rao : The Bhagavad Gita and the Changing world (New order Book Co; Ahmedabad for the Problem of Evil).

17. Vinoba Bhave : Talks on Gita (Sarva Seva Sangh Prakashan, Varanasi).

18. B. G. Tilak : Srimad Bhagavad Gita Rahasya or—Karmayoga—Sastra (Lokmanya Tilak Mandir, 568, Narayan Peth, Poona).

19. K. M. Munshi : Gita and Modern Life (Bhartiya Vidya Bhavan, Bombay).

20. Mahadev Desai : Gospel of Self-less action of The Gita According to Gandhi (Navjivan, Ahmedabad—14).

21. Sri'Aurobindo : Essays on the Gita (Sri'Aurobindo Ashram, Pondicherry).

22. Divetia H. V. : Art of Life in Bhagavadgita (Bhartiya Vidya Bhavan, Bombay).

3. The Yoga—System of Patanjali

Critical study of Yoga Sutras of Patanjali together with possible fruitful conparisions with western psychology.

Basic Books

1. The Yoga—System of Patanjali (Yoga—Sutras of Patanjali together with the commentaries of Veda–Vyasa and Vacaspatimisra, Translated by J. H. Woods (Motilal Banarasidas, 1992).
2. M. R. Yaradi : The Yoga of Patanjali (Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune).
3. Gealdine Coster : Yoga and Western Psychology (Motilal Banarasidas 1968).
4. Pantajal Yogasutra (Translated by N. B. Pandya in Gujarati (Sastu Sahitya Vardhak Karyalaya, 1958).
5. Shree Patanjala Yoga Darshanam (Patanjala Yoga Sutra Ane Tena Mukhya Bhasyano Gujaratiman. Sanksepa by Kaniya Jekishandas (Gujarat Vidyasabha, Ahmedabad).
6. Swami Omanndatirth ; Patanjala Yogapradipa (In Hindi) (P.O.Gita) Press, Gorakhpur, III Ed.)—2016).

Reference books

1. S. Dasgupta : Yoga as Philosophy and Religion (Motilal Banarasidas—1973).
2. Mircea Eliade : Yoga, Immortality and Freedom (Pantheon Books—1958).
3. Kulkarni T. R. : Upanishads and Yoga (Bhartiya Vidya Bhavan—1972)
4. Swnmi Vivekananda : Raja Yoga—Advaita Ashram, Mayavati 9th Ed. 1951.
5. Rajyoga (Swami Vivekanandäna Rajayoganu Hindi Sanskarana) (Ramkrishna Ashram, Nagpur—1955)
6. Bhagwan Shree Rajneesh : Yoga—The Alpha and the Omega, Vol. I to X (Rajneesh Foundation, Poona—1978)
7. Ernest Wood : Yoga (Penguin Books, 1962)
8. Theos Bernard : Hatha Yoga (B. I. Publication, Bombay).
9. U.A. Asrani : Yoga Unveiled, Parts 1 to 3 (Motilal Banarasidas—1977)
10. Swami Abhedananda : Yoga Psychology (Ram Krishna Vedanta Math Calcutta—1950).
11. Swami Akhilananda : Hindu Psychology (Routledge & Kegan. Paul-1953).

4. Comparative Religion

1. Definition and Nature of Religion, Role of religion in human life, Jnana, Karma (Morality) Bhakti and Anasakti as essential aspects of religious life, General acquaintance with the classification and scriptures of the eleven living religions of the world, Approaches to the study of religions, Attitudes and methods of comparative study of religions, meaning and implications of Sarvadharmaspmabhava, Tasks of Comparative Religion in the contemporary situation of the world.

2. Critical and comparative appreciation of the notions of God depicted in the scriptures of Hinduism, Judaism, zoroastrianism, Christianity, Islam and Sikhism, Tho Critical and comparative evaluation should relate to the one or more of the following aspects of the philosophical and religious understanding of God,

   (i) God as self existent, Sui-Generis and one without a Second.

   (ii) God as the ultimate metaphysical ground of all—that—there—is.

   (iii) God as creator and moral governor of the world.

   (iv) God as merciful redeemer and the Goal of man's spiritual endeavours! Divine Personality und Incarnation.

3. Physical, mental moral and metaphysical nature of man according to Hindusim and Jainism, Critical evaluation of the beliefs concerning Karma, Rebirth Immortality and Salvation in Various, Comparative appreciation of the nature and modes of Bhakti and S'aranagati as means of salvation in Hindulsm, Judaism, Christianity and Islam, place of prayer and worship in Jainism, Buddhism, Confucainism and Taoism, Ritual of daily prayers in Islam and its comparasion with similar practices in other religions, Merits and demerits of idol-worship. Mystical experience as the culmination of religions life.

4. "Hurt not others with that which pains yourself" as the Gold golden rule of morality in all religions advocating the ultimate value of the individual and the practice of non-violence, The Hindu view of varna A'srama and Sadharana dharma and relevance for morality in other religions, Universal virtues and vices clarified by the moral teachings of the various religions.

nature and modes of vairagya in different religions. Naturc of moral Evil and the ways of eradicating it from individual and social life, Krishna, Christ and Muhammad with their disciples in To-day's Kuruksetra, possibility of one world religion, United Religions Organization (URO) working for the Education of peace Loving World Citizens.

Reference Books

1. Dr. Bhagvan Das : Essential Unity of All Religions. (The Theosophical House, Adyar, Madras—20).

૧. સર્વેધર્મોની તાત્ત્વિક એકતા ભાગ—૧ અને ૨, ડૉ. ભગવાનદાસનાં પુસ્તકોનો ગુજરાતી અનુવાદ ભાષાંતર નિધિ, ભાવનગર)

૩. ભાસ્કર ગોપાળજી દેસાઈ, ધર્મોનું તુલનાત્મક અધ્યયન (યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ)

૪. જયેન્દ્રકુમાર યાજ્ઞિક (સંપાદક) જગતના વિધમના ધર્મો (બીજી આવૃત્તિ, ૧૯૯૩, યુનિ. ગ્રંથ-નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ).

5. Haridas Bhattacharya—The Foundations of Living Faiths (Calcutta University).

6. Geoffrey Parrinder : Comparative Religion (George Allen & Unwin).

7. A. C. Bouguet : Comparative Religion (Revised Edition, Penguin Books, London).

8. E. O. James : Comparative Religion (Methuen, London, Barnes & Noble, New York).

9. S. G. Champion : The Eleven Religions and Their Proverbial Lore (George Routledge & Sons, London).

10. Dr. Ishananda Vampeny : Krisna and Christ (Gujarat Sahitya Prakash, Anand—388001).

11. A. C. Bouquet : Sacred Books of the world (Cassell, London).

12. S. Radhakrishnan : Eastern Religions and Western Thought, (Oxford University Press).

13. Carl Cleman (Ed.) : The Living Religions of the world their Nature and History—(George Harrap, London).

14. ધર્મોનું મિલન : ડૉ. રાધાકૃષ્ણનના Meeting of Religions નો ગુજરાતી અનુવાદ (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay).

15. Chatterji Pritibhushan : Studies in Comparative Religion (Das Gupta & Co., Calcutta—12).

16. Sidney Spencer : Mysticism in World Religions (George Allon and Unwin).

17. G. Parrinder : Mysticism in the World's Religions (Sheldon Press, London).

18. Richard Woods (Ed.) Understanding mysticism (Image Books).

M.A. II

Symbolic Logic

PAPER V :

1. Sentential Logic—I

Atomic and compound statement—Use of new symbols—conjunction—variables and constants—sentence and sentonce form negation—parentheses and brackets—Disjunction—Material implication—paradox of material implication—material equibalance—Truth—table analysis—Tautology, contradiction and contigent sentences—Argument forms proofs using valid argument from—principles of strategy—common errors in problem solving.

2. Sentential logic—II and Predicate Logic—I

Shorter—truth table technique—Raduction—Absurdum method of using truth values—conditional proof. The strengthened rule of conditional proof—probling argument form invalid—material implication and valid argument forms.

Individuals and properties—singular and general proposition—prillminary quantitication rules—probing argument form valid in predicate logic.

3. Predicate Logic—II

Rationale bening the precise formulation of the quantifier rules—precise formulation of the quantifier rules—Rule of GN—Probing invalidity—Logical truths involving quantifiers—Difficult symbolization—theorms of logic—Symbolizing relations i, e, 'at least' 'Evactly', 'At most' etc· Identity proof involving identity and relations—Definite description—properties of relations predicate variables and attributes of attributes—Higher order logics—limitation of predicate logic.

4. Logic and Axiom System

Introduction to set theory—ven diagram and categorial proposition—Existential import and symbolic presentation of categorical proposition criticism of the traditional square of propositions in the light of existential import—syllogism—testing of validity and invalidity of syllogism by ven diograms. The nature of axiam system—object languages and meta languages—interpreted and uninterpreted systems. Russell Whiteheads Axicom system in principle mathematical primitive symbols and well formulers transformation rules—Definitions—Axioms and independence of axioms—condition for an Axiom system—consistency—different sense of consistency—The derivation of formulaes completeness—theorms of completences—limitations of axiom system.

Basics books

1. Kahane : "Logic and Philosophy" (California Wardsworth Pub. 1969)

2. Copi I. M. : "Symbolic Logic" (Third Edition) (Macmillian New York)

3. Basson and O'Connor : Introduction to symbolic logic (Oxford)

Reference books

1. Patric Suppes : Introduction to Logic (Van Nostrand, East—West Press, New Delhi)

2. Anderon J. N. : Natural deduction and Henry Johnstone

3. Church A. : Introduction to mathematical Logic (Princton)

4. James A. Thoms : Symbolic Logic Mersrill A bell & Howell Co. Columbus—1978)

5. Irbing M. Copi and James Gould : Contemporary readings in Logical theory (Macmillian-1967).

6. Strawson P. F. Introduction to Logical theory (Mathuen 1962)

7. J. Hinttikker and others (Ed.) Essay on Mathematical and philososphical Logic.
(Synthese library Vol 22 1979).

8. Strawson P. F. (Ed.) Philosophical logic (Oxford).

Excerises

1. Construction of formal proofs using the eighteen of ninteen rules of inference and replacement.
2. Reduction-ad-Absurdum method using truth values & method of indirect proof.
3. The method of conditional and indirect proof as reducing the length of formal proof.
4. Formal proof using priliminary quantification rules.
5. Proving invaridity by showing similar mathematical agreements invalid.
6. Form proof usIng precise or generalised quantification rules and
7. Construction of difficult symbolization.
8. Proof of the theorms or logic.
9. Proofs using logic of relation. Identity and definite description.
10. Testing of syllogism by using the techniques of Ven-diagram.
11. Probing the Independece of Axiom of any propositional (two valued) Axiom system by using the given truth table model.
12. Proofs of the theorms of consistency of Russell whitehead Axiom system and derivations of its doctrines.

The Philosophy of Umasvati

Critical and Hermeneutical Study of Umasvati's Tatvarthasutra

Basic books

1. Tatvarthasutra with Satvarthasiddhitika
(Bharatiya-Jnana-Peeth, Kasi)
2. Pandit Sukhlalji (Vivechaka) : Tatvarthasutra (Gujarati)
(Gujarat Vidyapith, 1940)

3. Pandit Sukhalalji (Vivechaka) : Tatvarthasutra (Hindi)
(Parshvanath Shodha Sansthan, Varanasi)

4. Vacaka Umasvati : Tatvarthasutra Pt. Sukhlalji's Commentary on
(L. D. Institute of Indology, Ahmedabad, 1974)

5. Prasamaratiprakarana of Umasvati Vacaka : Edited and Translated by
Y. S. Shastri, L. D. Institute of Indology, Ahmedabad–1989.

Reference Books

1. S. Mookerjee : The Jain Philosophy of Non-Absolutism
(Bharatiya Jaina Parisat, Calcutta, 1944)

2. Y. S. Padmarajah : Jain Theories of Reality and knowledge
(Jaina Sahitya Vikas Mandal, Bombay 1963)

3, Mohanlal Mehta : Jain Philsophy (P. V. Research Institute, Varanasi, 1971)

4. Pt. Mahendrakumar : Jaina Darsan (Hindi) Varni Granthamala, Varanasi.

5. Y. J. Padmarajah : Jain Theories of Reality and knowledge
(Jain Sahitya Vikas Mandal, Bombay).

PAPER – IV

2. The Philsophy of Nagarjuna

Critical and Hermeneutical Study of Mulamadhyamaka Karika

Basic Book

Nagarjuna : Mulamadhyamaka Karika (Ed. by Pousin, St. Petersbourg, (1903)

eference Books

1. K. V. Ramanan : Nagarjuna's Philosophy–As presented in the Maha Prajna Paramitra Sastra (Bharatiya Vidya Prakashan, Varanasi 1971)

2. T. R. V. Murti : The central conception of conception of Buddhism–A study of the Madhyamika System (Allan and Unwin, 1960)

3. A. K. Warder : Indian Buddhism (Motilal Banarasidas, Delhi, 1970)
4. Petter Dela Santayan : Madhyamika Schools in India (Motilal Banarasidas, Delhi)
5. Th. Stcherbatsky : The conception of Buddhistic Nirvana (Revised edition, Bharatiya vidya Prakashan, Varanasi, 1978)
6 W. Y. Evans – Wentz : The Tibetian Book of the Great Liberation (Oxford University Press, 1954)
7. Mahayana Sutralankara of Asanga – A study : Dr. Y. S. Shastri (Indian Book Centre, New Delhi 1989)

3. The Philosophy of Vedanta sutra

Critical and hermeneutical study of the Vedanta Sutra in the light of the views of Acaryas like Sankaracarya, Ramanujacarya and Madhvacarya for working out a consistent and universally practicable philsophy of spiritual life based on true knowledge of the nature and inter-relationship of tattvatraya and the method of attaining perfection here and hereafter.

Basic Books

1. S. Radhakrishnan : The Brahma Sutra : The Philsophy of spiritual life (Georgge Allen & Unwin)
2. Swami Sivananda : Brama Sutras (Motilal Banarasidas)
3. V. S. Ghate : The Vedanta : A study of the Brahma Sutra with Bhasyas of Samkara, Ramanuja, Nimarka and Vallabha (The Bhandar Oriental Institute, Poona).
4. P. M. Modi : A critique of the Brahmasutra (Published by P. M. Modi, Raopura, Baroda)
5. Sharma B. N. K. : Brahmasutras and their Principal commentaries, Vol. 1, 2 and 3 (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay)

Reference Books

1. Relevant chapters from the History of Indian Philosophy by S. N. Dasgupta, S. Radhakrishanan and Jadunath Sinha together with references cited by them.
2. ન. ક. મહેતા : હિન્દુ તત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ–એસ્તર સોલોમન દ્વારા સંશોધિત બીજી આવૃત્તિ (ગુજરાત વિદ્યાસભા)
3. સી. ડી. રાવળ : પ્રસ્થાનત્રયી (પ્રજ્ઞા પ્રકાશન, ૨૮, નોવેક્ષ રો હાઉસિસ, સેટેલાઈટ રોડ, અમદાવાદ–૧૫.)

4. The Philosophy of Sankaracarya

Critical and hermeneutical study of Sankaracary's Sariraka Bhasya : Commentary on the Vedanta Sutras.

Basic Books

1. Sankaracarya : Sariraka Bhasya (Edited by N. L. Shastri, Nirnaya Sagar Press, Bombay)
2. Sankaracarya : Vedanta Sutra with commentary of Sankara Translated by G. Thibaut, 2 Vols. (Sacred books of the East, 2nd edition, reprinted in Delhi, 1966)
3. Date B. H. : Vedanta explained—Sankara's commentary on the Brahma Sutras, 2 Vols. (Bombay 1959)
4. કમલાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી (અનુવાદક) : બ્રહ્મસૂત્ર : શાંકરભાષ્યાનુવાદ (ગુજરાત વર્નાકયુલર સોસાયટી, અમદાવાદ)

Reference Books

1. R. S. Naulakha : S'ankara's Brahmavada (Kitab Ghar, Kanpur, 1964).
2. T. M. P. Mahadevan, Gaudapada—A study in Early Advaita (Madras)
3. R. D. Ranade : Vedanta—the culmination of Indian Thought (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay—1970)
4. M. K. V. Iyer : Advaita Vedanta (Asia Publishing House, 1964)
5. S. K. R. Rao : S'ankara—A Psychological study (Mysore, 1960)
6. N. K. Devraj : S'ankara's theory of knowledge (Motilal Banarasidas, 1968)
7. W. S. Urquhart : The Vedanta and Modern Thought (Gain Publishing House, Delhi, 1986)
8. K. A. Krishnaswami Iyer : Vedanta or the Science of Reality (Adhyatma Prakash Karyalaya, Holenarsipur, Mysore State, Revised edition 1996)
9. Radhakrishnan : The Vedanta According to S'ankara and Ramanuja (Allen & Unwin)
10. M. N. Drivedi : Imitation of S'ankara (Sudars'ana Office, Nadiad, 1895)
11. સી. વી. રાવળ : શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ)
12. S. G. Mudgal : Advaita of S'ankara—Areappraisal (Motilal Banarasidas)

5. The Philosophy of Ramanujacharya

Critical and hermeneutical study of Ramanujacarya's S'ri Bhasya : Commentary on the Vedanta Sutra

Basic Books

1. Ramanujacarya : S'ri Bhasya, along with Sudars'ana Suri's S'rutaprakas'ika (Commentary on S'ri Bhasya, Nirnaya Sagar Ed.)
2. Ramanujacarya : S'ri Bhasya (Translated in English by G. Thibaut S. B. E. Vol. 48)
3. આનંદશંકર બાપુભાઈ ધ્રુવ : રામાનુજાચાર્યના શ્રી ભાષ્યનો ગુજરાતી અનુવાદ (ગુજરાત વર્નાકયુલર સોસાયટી, અમદાવાદ)
4. P. N. S'rinivasachari, The Philosophy of Vis'istadvaita (Adyar Library, Madras)

Reference Books

1. Kumarappa A. B. : The Hindu Conception of Deity as culmniating in Ramanuja (Inter–India Publications, New Delhi, 1979).
2. Bhardvaj K. D. : The Philosophy of Ramanuja (Delhi, 1958).
3. Carman J. B. : The Theology of Ramanuja (New Heven & London, 1974).
4. Raghavachar S. S. : Sri Ramanuja on the Upanishads (Madras, 1972).
5. Raghvan V. S. : Visistadvaita–Philosophy and Religion (Madras, 1974).
6. Sengupta, Anima ; A critical study of the Philosophy of Ramanuja (Varanasi, 1977).
7. Bhatt, S. R. : Studies in Ramanuja Vedanta (Delhi, 1975).
8. Eric J. Lott : God and Universe in the Theology of Ramanuja (Ramanuja Research Society, Madras, 1976).
9. N. S. Anantharangachar : The Philosophy of Sadhana in Vis'istadvaita (University of Mysore).
10. Radhakrishnan : The Vedanta According to S'ankara and Ramanuja (Allen & Unwin).

Contemporary Western Philosophy

PAPER–VI :

1. Bergson : Bergson's vitalism as non-materialism and a variety of spritualism-meaning and implication of Bergson's view of time or change as duration—Nature and iater-relationship of mind and matter according to Bergson—Bergson's criticism of Michanism and Finalism, inadequacy of Barwinism and other theorise from the stand point of creative evolution—the basic features of creative evolution—evalution of Bergson's view regarding the role of Intellect and Intuition in philosophy, Morality and Relegion.
2. Whitehead : Dynamic and relativistic conception of nature—Whitehead's reformation of epostemology. Nature and inter-relationship of the basic categories of Whitehead's metaphisics : (i) Creativity (ii) Actual enfities in process (iii) Eternal objects and (iv) God. Importance of subjective and intuitive experience of objective reality. Nature of the perceived world. Evaluation of Whitehead's views oa premordial and consequent nature of God.
3. Wittgenstion : Atomic facts—elementary proposition—the sense of proposition—the picture theory of meaning—logical atomism—objects—ontology of tractatus—rejection of logical atomism—The puzzle and paradox causes of the rise of philosophical problems the negation of essentialism—The family resembalances—the use theory of meaning contravercy on 'private language'.

Russell

Evaluation of Russell's view of nature and method of philosophy-Significance of the distinction between knowledge by aquintance and knowledge by description—Russell's theory of description and theory of types—our knowledge of the external world and natural monism—Russell's uiews of mysticism and logic—Russel's dinial of dogmatic relegion, God and soul. Russell's relegion of enlightnent and love. Ressell's philosophy of life and naturalistic ethics. Russell's political philosophy and world peace.

Books

1. D. M Dutt : 'The chief currents in contemporary philosophy'. Calcutta Uni. Press, 1970.
2. Passmore J. ; 'A hundred years of philosophy'. Duckworth, 1966.

3. Hofcling : Modern in Philosophers ' (Macmillan).
4. Schilpp (ed.) : ' The Philosophy of A. N. Whitenead.
5. Schilpp (ed.) : The Pnilosophy of Bertrand Russell.
6. Pitcher George : The Philosophy of Wittgenstien.
7. Cunningham G. W. : Studies in the philosophy of Bergson (longman).
8. Rushdoll R. : The metaphysics of Bradley. (London 1912).
૯. ડૉ. જે. જે. શુકલ : સમકાલીન પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાન, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
૧૦. ડૉ. જે. જે. શુકલ : લુડવિગ વિટગેન્સ્ટાઈનનું તત્ત્વજ્ઞાન ' યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૧૧. પ્રો. એમ. વી. વક્ષી અને અન્ય (સંપાદકો) : વિચાર દર્શન—૩, (વિશ્વ તત્ત્વચિંતન રૂપરેખા-૨) જ્ઞાન ગંગોત્રી ગ્રંથ શ્રેણી ૨૪ સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી.

1. Mystrism and Philosophy

PAPER VII :

1. The meaning and Types of Mysticism : The problem of the universal core of mysticism, mystery and union, types of mysticism. Extrovertice and intravertive mysticism. The arguments for the objectivity of mystical experience.
2. Mystical Monism and Mystical Theism : Natural pantheism, Indian philosophical monism, Integration and Isolation, Yoga and Jain, Buddha and Nirvana, Tao and Sminto, Asian and African costatics, Indian monotheism, Bible and Cabbalah, Muhammad and the Suffs, Christian University.
3. Mysticism, Logic and Language : Mystical paradoxes and the various theories regarding their rational solution, Philosophical imptication of the paradoxes, Ineffability of mystical experience, commonscnce theories the ineffability of mystical experience, The view that mystical language is symbolic.
4. Mysticism, Ethics and Religion : Visions, Reotures and sex, drugs and theocouit. The mystical theory of ethics, mysticism and the good life in practice, Mysticism and immortality. Mysticism and religious experience. The question whether mystical consciousness favours one world religion rather than another.

Recommended Books

1. W. V. Stace : Mysticism and Philosophy (Macmillan, 1961)
2. G. Parinder : Mysticism in the World's religions (Sheldon Press, London, 1976).
3. Richard Woods : Understanding Mysticism (Umage Books, New York—1980).

2. Analysis, Logical Positivism and Linguistic Philosophy

1. Logical Atomism : Atomistic metaphysics and analysis, logical atomism of Russell and wittginstien language as truth-junctional-facts and pictures of facts criticism of logical positivism.

2. (a) Logical Positivism : Rejection of metaphysics-the principle of verification direct and indirect verification-conformation and Ayer-Popper's criticism of the theory of meaniag-criteria of demarcation.

   (b) Protocol sentence-atomic sentence-views of Russell, wittgenstion. Neurath and Carnap. Reductionlism and physicalism-Universal language—Carnap and Herbert Fiegl. Criticisms of Godel and Karl Popper-outcomes of the criticisms.

3. Analysis and a priori knowledge : Positivistic approach to analytics knowledgg-truth and convention-Quine's view criticism of Analytic-synthetic dischotomy Blanshard's position.

4. Truth, Semantics and ontology : Tarski's semantic theory of truth—semantics, abstract entitics and metaphysics views of Carnap and Quine—semantics, model logic and possible worlds-ontology view of Krip and Hinttikka.

5. Lingustic Philosophy-Some earlier form : G. E. Moore on common sense and philosophy, Ayer's conception of philosophy as "Definition in use" Russell's theory of description Russell's theory of logical construction—Evaluation of theses position.

6. Linguistic Philosophy-Some Letter Form : Ryle on (i) ordinary use of language (ii) systematically misleading expressions (iii) categories and (iv) category mistakes Balnshard's evaluation of Ryle's position.

Recommended Books

1. Urmoson J. O : Philosophical Analysis : Oxford Uni. Press.
2. Brand Balnshard : Reason and analysis : George Allen & Unwin.
3. John Passmore : A hundered vears of Philosophy : (Gerald Duckworth & Co.)

Reference Books

1. Ganguli Sachindranath : Logical Positivism as a theory of meaning (Allied Publishing)
2. R. R. Ammerican : Classics of analytic Philosophy (TMH. 1965)
3. Ayer A. J. : Logical Positivism, New York, Free Press.
4. Karl Popper : The logic of scientific discovery (RKP, 1992)
5. Karl Popper : Conjuctures and Refutations (RKP)
6. Carnap Rudolf : The Logical syntex of language (RKP
7. Schip. P. : The Philosophy of Rudolf Carnap. (Library of living Philosophers)
8. Ayer A. J. : Language truth and logic.
9. Quine W O. : "Truth by convention" "Two dogmas of empiricism" and "On what there is".
10. Tasski A. : "The Semantic Conception of Truth".
11. Carnap R. : "Empiricism, Semantics and ontology".
12. Warnock G. J. : English Philosophy since 1900.

3. Greek Philosophy of Man and Morals

1. Nature of man and morals according to the Sophists, Protogoras on 'Man is the measure of all things'. Socratic Philosophy of man as influenced by Orphics and Pythagoreans, Socratic Philosophy of Love and Beauty, Implications of the Socratic dictums : (i) 'Know they self' and (ii) Virtue i. knowledge, Cynicism of Antisthenes and Cyrenaicism of Aristippus, Plato on (i) Nature and Destiny of Human Soul, (ii) Cardinal Virtues in Good Life and (iii) Palce of Hapiness in human life.

2. Aristotle on the concept of Summum Bonum, Aristotle's criticism of the general nation of happiness, Evaluation of Aristotle's views on nature, kinds and attainment of hapiness as summum bonum, Arguments for and against pleasure as the Good, Aristotle's concept of human soul and the best form of human life, nature, origin and development of moral virtue according to Aristotle, Critical evaluation of the doctrine that moral virtue is the mean between two extremes.

3. Nature and types of moral virtue like (i) Courage, (iii) Temperance and (iii) Justice, Virtues concerned with Money Honour, Anger and Social Intereourse, Nature and types of intellectual virtues, relation between philosophical and practical wisdom, comparative estimation of Aristotle's ideal of virtues man, Nature of voluntary and involuntary action and their relation with virtue, Aristotle on Continence and Incontinence, Role of Friendship in human life, evaluation of different kinds of Friendship.

4. Nature of human soul according to Epicurus, Epicureanism as improved version of cyrenaicism, Epicurus on types of happiness and reasons for choosing between them General estimation of Epicurean hedonism, Nature of soul and its immortality according to Stoicism, The Stoic ideal of virtuous life, Stoicism as improved version of cynicism, problem of Evil and Freedom in stoicism, Comparative evaluation of Stoicism and Christianity with respect of their ethical ideals, Neo-Platonic conception of human soul, plotinus on the solution of the problem of evil, process of salvation according to plotinus.

Recommended Books

1 Gomperz T : The Greek Thinkers Vol. I to IV (John Murry, London, 1949)

2 Zeller E : Outlines of the History of Greek Philosophy (Meridian Books, New York, 1957)

3 Rogers A.K. : A Student's History of Philosophy (The Macmillan Co., 1960)

4. Warbeke J. M. : The Searching Mind of Greece, (I. N. C., New York, 1930)

5. Aristotle : The Necomachean Ethics (A commentary by the Late N. H. Joachim) (Edited by Ross D. A.) Oxford at the Clarendon Press, 1951)

6. Thomson J.A.K. : The Ethics of Aristotle (first published in 1953) George Allen and Unwin Ltd., London)

૭. જ. આ વાડિયા : અનુવાદ : પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઇતિહાસ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૮. ઉ. આ વાડિયા : ગ્રીક તત્ત્વચિંતન : (પૂર્વાર્ધ અને ઉત્તરાર્ધ) યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૯. ક. બી. મોદક : અરિસ્ટોટલનું નિકોમેકિયન નીતિશાસ્ત્ર : યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૧૦. ભટ્ટ મ. ૨ : એરિસ્ટોટલનું નીતિશાસ્ત્ર : આવૃત્તિ પહેલી, સને ૧૯૧૨ : ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી, અમદાવાદ.

Philosophy of Art and Aesthetics

1. Aesthetic Experience and a work of Art : The Issue, Detachment subjectivism, Illusionism and Phenomenalism, Aesthetic experience without detachment of illusion, A new formulation. Application to the other theories, what fundamentally is a work of art ? An answer suggested, Application to the other theories, Materials and medium form, content and subject matter, expression and representation.

2. The Art and the Logic of talk about Arts : Architecture and Sculpture, Painting and Photography, Dancing, acting and pantomime, Music, Literature, Description of Arts, Interpretation of Art, Evaluation of Art.

3. Modern Western Aesthetics : John Hospers on Art and emotion, Clive Bell on Artistic representation and form, E. H. Sombrich on Artistic representation, T. M Greene on Artistic Greatness, David Hume on the standard of taste, Margaret Macdonald on some distinctive features of arguments used in criticism of the arts.

4. Indian Aesthetics : Indian conception of the poet and the nature of poetry, the Vedantic and the Samkhya theories of rasa, nature, content and the method of art, Nature of Art experience, Art and morality.

Recommended books

1. V. C. Aldrich : Philosophy of Art (Prentice Hall, Inch 1963),
2. Jerome Stolnitz : Aesthetics (Macmillan, 1965)
3. M. Hiriyana : Art Experience (Karoalaya Publisher, Mysore, 1954).

PAPER—VIII :

1. Philosophy of Kant

Critical Study of Kant's Critique of Pure Reason

Basic book

Kant : Critique of Pure Reason—Translated by Norman Kemp Smith, Macmillan, 1958.

Reference Books

1. Robert Paul Wolf : Kant—A collection of Critical Essays (Macmillan, 1958)
2. Kemp Smith : Commentary to Kant's Critique of pure Reason (Humanities Press, New York, 1962)
3. H. J. Paton : Kant's metaphysics of Experience, Vols. 1 & 2 (Allen & Unwin, 1951)
4. Cassirer, H. W. : Kant's Firte Critique (.Allen & Unwin, 1954)
5. Madhusudan Baxi : Kantanu Taitvajnana (Gujarati), University Book Production Board).
6. Z. V. Rothari : Adhunik Paschatya Tattvajnana (Gujarati) University Book Production Board, Ahmedabad).

2. The Philosophy of F. H. Bradley

A critical study of Bradley's Appearance and Reality

Recommended Books

1.	Appearance and Reality	: F. H. Bradley, Oxford Uni. Press, Second Edition.
2.	Principles of Logic	: F. H. Bradley, Oxford, Second Edition.
3.	Essays on truth and Reality	: F. H. Bradley, Oxford.
4.	Church R. W.	: Bradley's Dialectic (London, 1942)
5.	Lofthouse	: F. H. Bradley (London, 1949)
6.	Wollheim R.	: F. H. Bradley (Harmonds—Worth, 1954)
7.	Passmore	: A Hundred years of Philosophy (London, 1957)

3. The Philosophy of Husserl

Critical Study of the following Text

(General Introduction to pure Phenomenolog)

Rcommended Books

1.	Husserl (Ideas)	: General introduction to pure phenomenology, Trans. by W. R. Boyce Gibson, George Allen & Unwin, 1958.
2.	Husserl	: Formal and transcendental logic. Trans. by Dorin Cairn : Martinus Vijhoff. The Hauge, 1969.
3.	Marvin Farber	: Foundations of Phenomenology University, of New York Press, 1968.
4.	Edo nic	: Husserland Phenomenology, Hutchinson University Library, London, 1970
5.		: હુસેલનું તત્ત્વચિંતન—યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.

4. Philosophy of Heidegger

Critical study of Heidegger's Being and Time

Recommended Books

1.	Martin Heidegger	: Being and time, translated by John Macquarrie and Edward Robinson—New York, Harper & Row, 1962,

2. Martin Heidegger : Introduction to Mataphysics—Translated by R. Manheim, New Havon, Yale University Press, 1958.

3. Martin Heidegger : What is metaphysics, Translated by A. Crick and R. Hull.

4. Vincent Vycinas : Earth and God--An introduction to the Philosophy of Martin Heidegger, The Hauge, 1961.

5. T. Langan : The meaning of Heidegger, London 1959.

6. Grene M. : 'Heidegger', London, 1957.

7. Blackham H. J. : Six existentialist thinkers, London—Routledge and Kegan Paul, 1953.

8. ડૉ. જે. જે. શુકલ : 'માર્ટિન હાઇડેગરનું તત્ત્વજ્ઞાન' યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

9. પ્રા. એચ. એમ. જોષી : 'માર્ટિન હાઇડેગરનું—ફાર્બસ સભ્ય, મુંબઈ દ્વારા—ડૉ. હરવલ્લભ ભાયાણી, ૨૫—૨ સીમાનગર, સેટેલાઈટ રોડ, અમદાવાદ—૧૫.

5. Post Modern Philosophy

1. Post modernism—Revisling the enlightenment project
   - (1) The post modern condition
   - (2) A Debate : Post modernism versus Enlightenment
   - (3) Abandoning the metanar artives of Modernity with special reference to Lyotard.
   - (4) Defending modernity and enlightenment : Habermar's position.

2. Debate between Lytard and Habermar :
   - (1) Three responses to the debate
     - (a) Pro-Habermas—(Peter—Dewes) A problem with Post modernism its Relativism.
     - (b) Pro—Lyotard—(Zygnunt Bauman)—A Problem with Enlightenment and its arrogant pride.
     - (c) Neutralist Poistion (Anthony Giddens)—Post modernity As Reflexivity.
   - (2) Evaluation of Post—modernism from—
     - (a) The Marxist—Point of view
     - (b) Feminist—Point of view

3. Post–Modernism and the Problem of Cultural Identity :

(1) Question of Identity :

(a) Three concept of Identity

(b) The character of change in late-modernity

(c) What is at State in the question of identities ?

(2) The birth and death of the modern subject.

(3) National cultures as 'Imagined communities'

(4) Globalization

(a) Time–Space compression and Identity

(b) Towards the Global Post–modern ?

(5) The Global, The local and the Return of Enthnicity

(6) Fundamentalism, Diaspora and Modernity.

4. Post modernism, Religion and Ethic

(1) Post–modernism Reason and Religion.

(a) Religious Fundamentalism

(b) Relativism, Post modernism

(c) Enlightenment relationalism or Rationalists Fundamentalism.

(2) Environmental challenges, Enlightenment and a need for Global Ethic.

(3) Creativity and Post modern Religion.

Basic Books

Topic–I-II

Stuar Hall, David Held and Tony McGrew (ed.)–Modernity and its Futures–Chapter (VII) Published by Open Uni. 1992.

Topic–III

Stuard Hall, David Held and Tony McGrew (Ed.) Modernity and its Futures–Chapter (VI) Pulished by Open University, 1992.

Topic–IV (I)

Ernest Gelli Post modernism, Reason and Religion Routledge–1992.

Topic–IV (II)

Stuar Hall, David Held and Tony McGrew (Ed.) Modernity and its Futures—Chapter (III).

Charles Jencks (Ed.) : Post modern reader (Academy, Editions 1992, Academy Group Ltd., 42, Leinster Gardens London W2 3 AN)

Essay by–Hans King : Why we need a Globle Ethic.

Topic–IV (III)

Charles Jencks (Ed .): Post modern Reader (Academy, Editions 1992, Academy Group Ltd., 42, Leinster Garden, London, W2 3 AN)

Essay by–David Ray Griffin—Creativity and Post modern Religion.

Reference Books

Barry Smart, Post modernity, Routledge, 1993

ભોળાભાઈ પટેલ : ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા, સંપાદન–અનુ. આધુનિકતાવાદ, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, ૧૯૯૦

હેમંતકુમાર દશરથલાલ શાહ : હેબરમાસનું રાજકીય દર્શન, મે ૧૯૯૨, ગુ. યુનિ. રજૂ થયેલ નિબંધ, એમ.એ. પોલિટિકસ

Robert C. Holub, Jurgen Habermas Routledge, 1991 Chapter 6 : Modernity and Post modernity : The debate with J. F. Lyotard, P. 133 to 161.

Theory, Culture and Society, Vol. V 2–3 June, 1988

Special issue on "Post modernism"

1. Mike Featherstone : In pursuit of the post modern : An Introduction.
2. Dick Veerman : Introduction to Lyotard.

Theory, Culture and Society, Vol. II No. 3, 1985

"The Fate of Modernity"

(1) Alex Callinices, Post modernism, Post structuralism and Post Marxism.
(2) Axel Honneth, An Aversion Against the Universal : A commentary on Lyotard's Post modern condition.

પરિશિષ્ટ "જ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૮)

૧૯૯૫ના વર્ષની થર્ડ બી.એ. અંગ્રેજી વિષયની પરીક્ષા માટે ગુણનું વિભાજન નીચે પ્રમાણે કરવામાં આવેલ છે. કૉલેજની આંતરિક દ્વિતીય કસોટીમાં પણ આ મુજબ પ્રશ્નપત્રનું માળખું ગોઠવવા નક્કી કરવામાં આવેલ છે :

		Marks
(1)	Text (Hamlet) General Question	15
(2)	Short Notes (Three out of Six) OR Short Questions (Five out of Ten)	25
(3)	Comprehension Passage (Not more than 300 words)	12
(4)	Composition (150 words)	08
(5)	(a) Leave—Note OR Application OR (b) Complaints OR Letters to Editor	10
		Total 70

પરિશિષ્ટ "ઝ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨૧૯)

ફર્સ્ટ બી.કૉમ., સેકન્ડ બી.કૉમ.ના બિઝનેસ કૉમ્યુનિકેશન (ત્રીજા વિષય)નો અભ્યાસક્રમ આ સાથેના પરિશિષ્ટ મુજબ નવો સુધારવામાં આવેલ છે, જેનો અમલ જૂન, ૧૯૯૫ થી કરવાનો રહેશે.

જૂન, ૧૯૯૫ થી અમલમાં આવે તે રીતે સેકન્ડ બી.કૉમ. કૉમાર્શિયલ કૉમ્યુનિકેશન વિષયમાં પાઠ્યપુસ્તક તરીકે મેકમિલન કંપનીની સ્ટોરીઝ ટુ રીમેમ્બર શ્રેણીમાં "ધી કાઉન્ટ ઑફ મોન્ટે ક્રિસ્ટો" (લેખક એલેક્ઝાન્ડર ડુમાસ) (The Count of Monte Cristo, Author : Alexander Dumas) નિયત કરવામાં આવેલ છે.

થર્ડ બી.કૉમ.ના સી.સી. વિષયની ટેક્ષ તરીકે ધી જર્નીઝ એન્ડ (The Journey's end) નિયત કરેલ છે, જે ૧૯૯૫ થી અમલમાં આવે છે.

F.Y.B.Com.

Business Communication

(a) Text	40%
(b) Business Communication	15%
(c) Miscellaneous letters	15%
(d) Sales circulars, Status and collection letters	15%
(e) Drafting of Representations	15%
	100%

(*a*) *Text* : Stories from Shakespeare by H. G. Wyatt. 40% marks

(Stories Redt) Oxford Uni. Press

(b) Business Communication .. **15% marks**

(a) What is business communication ?

Medias of Communication

1. Written communication letters—circulars—Memos—Telegrams—Reports—Minutes—Formats—Questionnires—Manuals.
2. Oral communication—Face to face conversation—Conversation over telephone Radio—broad-cast—interviews—Group—discussions—meetings—Conferences—seminars—Announcement over Public Address System.
3. Visual Communication—Gestures—facial expressions—Tablesc-harts—Graphs—Diagrams, slides—Film strips.
4. Audio-visual communications—Television—cinema films—visual impact with nerration.

Barriers to communication

(1) Bad expression;
(2) Inaccurate Translation;
(3) Loss in transmission or poor retention;
(4) Inattention;
(5) Vague and unclarified assumption;
(6) Inadequate period of adjustment;
(7) Distruct;
(8) Premature evaluation;
(9) Fear;
(10) Failure to communicate;
(11) Physical noise;
(12) Distance and Time;
(13) Spatial arrangements;
(14) Organisational distrust;
(15) Source;
(16) Distractions;
(17) Lack of common knowledge;
(18) Perceptual distortion;
(19) Semantics;

(c) Miscellaneous Letters : 15%

Leave notes—Request for Testimonials,
Letters to the Editors. Social letters,
Invitations, congratulatry messages,
good-wishes, condolences.

(d) Sales letters : 15%

Circular letters
Status Inquiry letters
Collection letters.

(e) Drafting of Representations on various issues :

(1) Social
(2) Economic
(3) Civic
(4) Educational.

S.Y. B.Com.

Business Communication

(a) Text : Three Men in a Boat By Jerome K. Jerome Orient Longman 40%

(b) Correspondence pertaining to employment viz. 15%

1. Drafting of advertisements
2. Interview calls
3. Appointment orders
4. Acceptance
5. Letters regarding irregularity, insubordination, dereliction of duty, gross negligence.

(c) Comprehen and Interpretation of statistical data. 15%

(d) Drafting of brief advertisements on— 15%

1. Deterguent Powder
2. Shaving Cream
3. Hair Dye
4. Cosmetic
5. Jeans
6. Washing Machines
7. Water Purifier
8. Mixtures
9. Moped
10. Instant Tea or Coffee.

(e) Preparing thumb nail sketches of 300 models. 15 %

1. A prominent businessman/Industrialist
2. A prominent Painter
3. A prominent Musician
4. A prominent Writer
5. A promitent Artists
6. A prominent Sportsman
7. A prominent Actor
8. A prominent Public Figure
9. A prominent Social Worker
10. A Educational.

T.Y.B.Com.

Commercial Communication

The Journey's End by R. C. Sherriff—Published by Devra Books, New Delhi Under arrangement with Heinemann Educational Books Ltd., London

પરિશિષ્ટ "૮"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૧૦)

ફ ર ટ બી.એ. તેમ જ સેકન્ડ બી.એ. હિન્દી વિષયના અભ્યાસક્રમમાં નીચે દર્શાવ્યા મુજબ સુધારા કરવામાં આવેલ છે, જેનો અમલ ૧૯૯૫ની પરીક્ષાઓ માટે કરવાનો રહેશે :

૧. એફ.વાય.બી.એ. પ્રશ્નપત્ર-૧માં "આધુનિક કવિતાઓ" પુસ્તકમાંથી ૧ થી ૧૨ કવિઓની કવિતાઓ અભ્યાસક્રમમાં રહેશે અને કવિ ક્રમાંક ૧૩ થી ૧૯ની કવિતાઓ આ વર્ષની પરીક્ષા માટે રદ કરવામાં આવે છે.

૨. એસ.વાય.બી.એ. પ્રશ્નપત્ર-૪ માં "નયે રંગ એકાંકી"માંથી "સીમારેખા—વિષ્ણુ પ્રભાકર" રદ કરવામાં આવે છે અથવા સંસ્કરણ ૧૯૯૪ પ્રમાણેનો અભ્યાસક્રમ રહેશે.

૩. એસ.વાય.બી.એ. પ્રશ્નપત્ર-૫માં "ઇતિહાસના પ્રશ્નપત્રમાં" ટૂંકનોંધમાંથી કૃતિઓને રદ કરવામાં આવે છે. આથી આ પ્રશ્નપત્રમાં ટૂંકનોંધમાં માત્ર રચનાકારો વિશે જ પૂછવામાં આવશે.

પરિશિષ્ટ "ઠ"
ક્રમાંક ૨ (૧૧)

M.PHIL.—PAPER - II—(OPTIONAL)

(In force from June —1994)

Advanced Symbolic Logic

(1) Set Theory and Preliminaries :

Introduction—basic elementary set theory—functions—one-one and on-to Enumerable sets cardinal numbers and 'axiom of choice, ordinal number and the axioms of replacement and regularity—Higher transfinite cardinals—continum Hypothesis—as an axiom of set theory. Godel and Cohen's proofs—(Introductory outline).

(2) Propositional Calculus (Rosser's System) :

Object language and meta-language, primitive Symbols and well-formed formulaes—meta theorm of functional completeness—Axioms—Rule of inference—proof—meta-theorm of Analytic Completeness-development of Calculus-theorms and meta-theorms-Deductive-completeness.

(3) First Order Function Calculus :

The new logistic system RS_1-primitive symbols and, well-formed-formulaes-axioms-Meta-theorm of the consistency of RS_1—Development of RS_1 — Duality-RS_1 and the 'Natural deduction' Techniques—Normal forms—completeness of RS_1—RS_1 with Identity-First order Logic and set theory.

(4) Formal Number Theory and Godel's Incompleteness Theorm :

Induction—equality—replacement, Addition, multiplication, order-further development of number theory—Formal calculations. Godel's theorm (Original and Rosser's form), General recursive functions—Church's theorm, the generalised Godel's theorm.

(5) Introductory many Valued Logic :

Historical conspectus and philosophical complications of many valued logic -3-valued Logic of tukasiewicz, Bochvar and Kleene—Many valued generalisations of the 3—valued logic of tukasiewicz some infinite valued logic that are not generalisations of t_3 Many valued system of post. Some structural features of many valued logic. Truth functional completeness in many valued logic quantum mechanics and many valued logic.

recommended Books

(1) Copi I. M. : Symbolic Logic, 1979, Macmillan.

(2) Kleene S. C. : Introduction to Mathematics, 1952 D. Van Nostrand Co.

(3) Rescher N. : Many-valued Logic, 1969, McGraw-Hill

(4) Main I. Y. : A Course in Mathematical Logic, 1977. Springer—Verlag.

(5) Kelley : General Topology, 1955 (Appendix on set theory).

(6) Reichenbach Hans. : Philosophical basis of Quantum mechanics.

પરિશિષ્ટ "૬"
ક્રમાંક ક્રમાંક ૨(૧૨)

બી.ઇ. સેમે. ૮ તેમ જ પી.ડી.ડી.સી. સેમે. ૫ થી ૮ મિકેનીકલ ઇન્જિનિયરિંગનો અભ્યાસક્રમ નીચે મુજબ સુધારવા આવ્યો છે, જેનો અમલ નવેમ્બર-૧૯૯૪થી કરવાનો રહેશે :

Revised Subject for Sem. VII / VIII

B.E. Sem. VII (Mech.) (New Scheme)

Sr. No.	Name of the subject	Teaching Lect.	Exam. Pract.	Scheme Th. Marks	Hrs.	Pract.	T.W.	Total
M 701	Production Technology	4	2	100	3	25	25	150
M 702	Machine Design-I	4	2	100	3	250	250	200
M 703	Heat & Mass Transfer	4	2	100	3	25	25	150
M 704	Alternative Energy Sources	4	2	100	3	25	25	150
Elective-I								
M 705	Work Study	4	2	100	3	25	25	150
M 706	Refrigeration Engg.	4	2	100	3	25	25	150
M 707	Computer Aided Design	4	2	100	3	25	25	150
M 708	I. C. Engineering	4	2	100	3	25	25	150
		20	10					

Project Topic be allotted in Semester VII and Project be completed in Semester VIII (Mech.) based on the topic given in Sem. VII.

Changes are indicated by :

B.E. Sem. VII (Mech.) (New Scheme)

Sr. No.	Name of the subject	Lect.	Teaching Pract.	Exam. Th. Marks	Scheme Th.	Pract.	T.W.	Total
M 801	Thermal Power Engg.	4	2	3	100	25	25	150
M 802	Machine Design-II	4	3	3	100	250	50	200
M 803	Control Engineering	4	—	3	100	—	—	100
M 804	Industrial Engineering	4	2	3	100	25	25	150
M 805	Project	—	1	—	—	50	50	100
Elective Paper II								
M 806	Operation Research	4	2	3	100	25	25	150
M 807	Air Conditioning Engineering	4	2	3	100	25	25	150
M 808	Computer Aided Manufacturing	4	2	3	100	25	25	150
M 809	Automobile Engineering	4	2	3	100	25	25	150
		20	10	—	500	150	00	

B.E. SEMESTER–V (MECHANICAL)

(Effective from 1995)

M 505 INDUSTRIAL MANAGEMENT

Teaching Scheme		Examination Scheme				
Theory hrs.	Pract.	Theory marks	Hrs.	Sess. marks	Pract./ Oral	Term Total
4			3			

1. Management and organisation :

Management, : Introduction, evaluation of modern management, theo-principle and function, scientific management, introduction to MP (Management by objectives) Decision making techniques.

Organisation : Forms of organisation, types of organisation & the inter relationship. industrial organisation and administration.

2. Personne Management :

Definition, concept, objective and functions of personnel–management, recruitment, selection and training of workers, job evaluation and merit rating, wage system, introduction to incentive plans, industrial psychology, definition, concept, aims and objective.

3. Plant location and layout :

Plant location, Concept and factors governing plant location, merits and demerits of city, suburb, rural areas, industrial parks (estates), economic analysis.

Plant layout : Building design, lighting, noise, ventilation and colour, need for facility layout, types, relative merits and demerits, layout for different industries, plant house keeping.

4. Material handling :

Definition, need of material handling, principles of material handling, classication and selection of material handling, equipments for various industries.

5. Plant Maintenance and Replacement analysis :

Plant maintenance : Objective and importance of plant management duties, function responsibilities of plant maintenance, department types of maintenance plant maintenance schedule standard data for maintenance, recent data for plant maintence.

6. Introduction to work study :

Concept of productivity, factors affecting production, purpose of work study, procedure of work study—applications, work study and productivity.

7. Cost calculations (Costing and const control) :

Introduction, element of cost such as prime cost, overheads, factory cost, total cost, selling price, nature of cost, method of calculation allocation of overheads, depreciations (budget and budgetary control).

5. Safety Engineering and Labour Management Relation :

Industrial hazards, accident and their prevention, plant safety.

Labour laws, workmans' compensation act, factory act, boiler act, industrial dispute and method of setting them.

M 702 MACHINE DESIGN–I

Teaching	Pract	Theory	Hrs.	Examination Scheme			Total
Theory				Sessional marks	Pract/oral marks	Term work marks	marks
4	2	100	4	50	50	50	250

(A) Theory :

1. Manufacturing consideration in design : Design of components for casting, welding, forging, hot and cold working, machining, weld design, lap joint, fitlet joint, butt joint, eccenty, cally loaded welded joints. Limit, fit and tolerences—dimensional and geometrical toleren ces, preferred numbers—standardisation—cost consideration.
2. Design of interference joints, press and shrink fitted assemblies—Hertz contact stresses. Design for Creep thermal stresses, wear consideration in design.

3. Fatigue loading : Completely reversed or cyclic stresses, fatigue and endurance limit—effects of surface finish, size and loading on endurance strength, factor of safety for fatigue loading, stress concetration, theoretical and fatigue—North sensitivity, combined steady and variable loading, soberberg, goodman and Gerbers' criteria for design of parts subjected to steady and variable load combined variable normal and shear stresses Application in design shafts and spindles—Designing for finite and infilnite life.

4. Design of pressure vessels : Classification of pressure vessels—stresses in thin cylindrical shells due to internal and external pressures—Design of such vessels—Design of sperical shells subjected to internal and external pressure—Thick cylindrical shells subjected to interal pressure compound cylinderical, shells Design of cylinder, heads and cover plates. Bolts with initial tightial with static and fatigue loading.

5. Design of pipes, pipe joints, standard pipe flanges for steam, hydraulic pipe joints, for high pressure application Design of circular, oval and squre flanged pipe joints.

6. Design of power sctews for machine tool and screw press application.

7. Type and selection of belt drives-materials for belts properties of belt materials—velocity ratio, centre distance and length of belt for belt drives—power transmitted by flat and V-belts—selection of V-belts by using manufacturers' data.

   Design of flat and V-belts pulleys, standardisation of pulleys diameters. Selection of chains and sprockets-power transmission by chain.

8. Design of clutches—Positive and friction clutches. Design of cone single and multiplate and centrifugal clutches—Application in automotive and industrial machinery.

9. Design of brakes-band, brake and band, external and internal shoe brakes, disc brakes, Application in-automotive and industrial machinery.

B. Term work hand practicals :

Practical and term work — shall be based on 'A above Term work to be prepared by the candidate should be as under :

(a) Preparation of design report consisting of one major (from the list given at (e) below) and five minor problems (out of five, one may possibly be solved by computer programme).

(b) Preparation of working drawing of A 1 size of major problem in (a) above consisting of assembly and details (minimum 2 sheets)

(c) List of major problems :

(i) Spring loaded safety valve
(ii) Steam stop valve
(iii) Brakes–internal expanding shoe or external shoe band brake
(iv) Clutches–cone, disc, multiplate or centrifugal clutch
(v) Belt drive
(vi) Compression testing machine
(vii) Sluice valve
(viii) Hydraulic accumulator
(ix) Hydraulic Press
(x) Hydraulic eylinder
or any other topic related to topics covered under 'A' above.

C. Sessional examination will be based 'A' above and practical examination will be conducted as follows :

(i) Students will be required to make sketches of machine elements studied in 'A' above at the time of practical examination–10 marks are reserved for this.

(ii) Students will be required to defend to the work done in B. above for which 15 marks are kept.

D. **Reference Books :**

(i) Elements of machine design by Pandya Shah
(ii) Machine design Vol. I & II by Patel, Pandya, Sikg & Rajput
(iii) Machine design by R. S. Khurmi & J. K. Gupta
(iv) Machine design by Sharma ana Agarwal
(v) Maehanical Engineering Design by Dr. Sadhusingh
(vi) Machine design by Abdulla Sherif
(vii) Mechanical engineering design by Joseph Shizlay
(viii) Machine design by R. K. Jain
(ix) PSG Data book
(x) Design data book by Mahadevan
(xi) Design of machine elements by V. B. Bhandari

B. E. SEMESTER–VII (MECHANICAL)

M–704 ALTERNATIVE ENERGY SOURCES

Theory Scheme		Examination Scheme				
Theory per week	Pract per week	Theory marks	Hrs	Pract marks	Term work marks	Total marks
4 hrs	2 hrs	100	3	25	25	150

(A) Theory :

(i) Solar energy : Solar radiation and instrumentation, the solar constant, spectral distribution of extra terrostrial radiations, diurual, month y and annual variation of isolation. Insrtuments for measurement of isolation, computation of solar radiation geometry and choice of design data, estimation of average solar radiation, estimation of direct and difused radiation, ratio of beam radiation on tited surface to that on horizontal surface, Ratio of total radiation as a tilted surface to that on horizontat surface, collection of solar energy, flate plate collectors, basic collectors configuration, material of construction, general characteristics. Design and performance prediction efficiency calculations, improvement in design and performance collect or losses concentrating collector, receiver and reinstations system, holiostate, optical losses, materials of conctruction.

Heat transfer in solar collector, solar air heater energy storage system.

Applications : Solar water heater, solar air heater, solar refrigeration, solar heating and cooling of buildings, industtial and rural applications, solar cooker, direct conversion of solar energy into electricity, fundamentals of photovoltaic cells, applications.

(ii) Energy from wind : Energy in wind analysis of wind speeds, wind speeds, wind energy conversion, horizontal and vertical axis wind mills, use of materialogical data for site selection, materials of construction, wind machines, performance characteristics, applications.

(iii) Bio gas and Bio mass technology : principles of bio gas production, soclo economic importance of gobar gas and bio–mass plants, energy from bio gas and bio mass, design and construction of such plants scope and future.

(iv) Other energy sources : Elementary study of tidal energy plant, ocean thermal energy plants, Geo-thermal energy plants, water dominated geo-thermal plants, steam dominated geo-thermal plans OTEC principle, closed cycle OTEC system, open cycle OTEC system, hybrid cycle OTEC systems wave energy plants, magneto hydro dynamics plants, energy plantations use, of non-vonventional fuels and their applicasions.

(v) Energy management : Energy economics, energy conservation energy audit, general concept of total energy system, scope of alternative energy system in INDIA.

(B) Term Work : Term work consists of laboratory / practical work to be written and reported in the form of journal based on above syllabus.

(C) Practical : After theory examinations of University, there will be practical / oral examinations. Students have to face it with external and internal examiners.

Reference Books

1. 'Solar energy utilisation' by G. D. Rai
2. 'Non-conventional energy source' by G. D. Rai
3. 'Solar energy' by M. P. Agarwal
4. 'Bio gas plants' by Khandalwal
5. 'Solar energy' by S. P. Shukhatme
6. 'Solar energy thermal processes' by Beakman and Duffie
7. 'Renewable energy resources' by Twiedell
8. 'Energy from waves' by David Rose
9. 'Applied solar energy' by Davidkut and Garard Hare
10. 'The general of electricity' by wind bo E. W. Golding
11. 'Energy sources for electricity supply' by United Nations New York, 1986
12. 'Solar power engineering' by B. S. Mangal
13. 'Bio gas energy in India' by T. K. Maulik
14. 'Renewable energy sources & conversion technology' by Bansalate
15. 'Introduction to solar energy' by Weider.

B. E. Semester—VIII (Mechanical)

M-802 MACHINE DESIGN-II

Teaching Scheme		Examination Scheme					
Theory	Pract.	Theory marks	Hrs	Sessional marks	Pract/ Oral marks	Term work	Total marks
4	3	100	4	50	50	50	250

A. Theory :

1. Design of spur, helical, bevel and warm gears Lewis equation-form factor-velocity factor. service factor-stress concentration factor for gear tooth profile, reliability factor.

   Checking the gear tooth for dynamic and wear load-selection of materials—surface finish (accuracy) and surface hardness-gear tooth load-calculations of bearing reactions for above gears. Gear, lubricants and lubrication load rating of machine cut spur and helical gears.

2. Selection of warm and helical speed reducers. Design of sliding contact bearings-hydrodynamic—hydrostatic and boundary lubrication-petroff's equation—of lightly loaded bearings—mackes' equation—Determination of coefficient of friction and power loss in bearings-sommerfeld number-checking performance of sliding contact bearing by use of Raimondi and Aoyds' charts.

3. Selection of rolling contact bearing—Advantages and disdvantages of rolling contact bearing versus sliding contact bearing-Basic dynamic and static capacity of bearings-L 10 life-average life of bearings—selection procedure for given loading and life of bearings. Installation of rolling contact bearings—preloading of rolling contact bearings—lubrication of bearings.

4. Design of I C. engine components such as piston, conneting rod, crank shaft, valve gears and fly wheel.

5. Design of hoisting elements-selection of wire ropes, hoisting chains, sheaves, hooks and related components.

6. Design of machine tool elements, such as spindles and bearing—speed gear boxes-tail stock etc.

7. Introduction to pitimum design-Application to machine elements like rods, shafts, springs, torsion bar etc.

B. Practicals and term work will be based on above syllabus show at 'A'. Term work to be prepared by the candidates shall be as under.

(*a*) Student will be required to prepare report of one major problem (from the list given at (c) below) and five minor problems from 'A' above.

(*b*) Student will be required to prepare an assembly drawing on Al size sheet of major problem done in (a) above and detail working drawing of the same on Al size sheet.

(*c*) Topics of major problems :

(i) Speed reducer

(ii) Speed gear boxes-machine tool of automotive

(iii) Machine tools such as drilling machine, milling machine, lathe, shaper etc.

(iv) Material handling equipment—hoists, cranes etc.

(v) Air or gas compressors

(vi) I. C. Engine, petrol or diesal, two stroke or four strol.

C. Sessional examination will be based on 'A' above. In practical Examination, student will be required to defend the work done in 'B' above marks from practical examination are reserve for sketching and marks for oral examination.

Reference books :

D. (i) 'Elements of machine design' by pandya and shah

(ii) 'Machine design' Vol. I & II' Patel, Pandya, Sikh and Rajput

(iii) 'Machine design' by R. S. Khurmi and J. K. Gupta

(iv) 'Machine design' by sharma and Agrawal

(v) 'Mechanical engineering design' by Dr. Sadhusingh

(vi) 'Machine design' of Abdulla sherif

(vii) 'Mechanical engineering design' by Joseph shigloy

(viii) 'Machine design' by R. K. Jain

(ix) 'Optimum design of machine elements by R. C. Johnson

(x) 'PSG Data book'

(xi) 'Design Data book' by Mahadevan & Reddy

(xii) 'Hand book of gear design' by G. M. Maitra

(xiii) 'Design of Machine elements' by V. B. Bhandari.

B.E. SEMESTER–VII (MECHANICAL)
M–804. INDUSTRIAL ENGINEERING

Teaching Scheme		Examination Scheme				
Theory	Pract	Theory marks	Hrs.	Pract/oral marks	Term work marks	Total marks
4	1	100	3	50	25	175

1. **Production Planning and control :**
   Introduction : types of production systems and their characteristic functions and objectives of P.P.C, product design and development including standardization and simplification, sales forecasting, concept techniques application, production planning and process planning, sequencing, loading and scheduling, techniques and their selection, line of balance assembly line balancing, dispatching progress control.

2. **Inspection and quality control :**
   Inspection–function, types, objectives, and benefits Quality control–priciples, introduction to concept of quality circles and total quality management. Statistical quality control–concept, variable and atributes normal distribution curves and its properties charts for variable and atributes andt heir applications and interpretation (analysis) process capability, acceptance sampling, sampling plans, QC curves and AQQ curves.

3. **Network analysis :** Introduction, PERT, CPM, crashing of network, resource allocation and updating.

4. **Value engineering and value analysis :**
   Value analysis–value, its types, approach and analysis, includining techniques, procedures, advantages and application. Value engineering and value control.

5. **Sales and marketing :** Functions and organisation, marketing concept vs selling concept, market research, advertising, sales promotion, distribution channles.

6. **Entrepreneurship :** Concept, product identification, infrastructure facilities, preparation of project report, sources of industrial finance, resorces allocation government icentives to entrepreneours.

7. **Management introduction system :** Introduction, concept, elements use of computer in industrial engineerig–concept, benefits and applications.

References Books

(1) 'PPC and Industrial management' by ' K C Jain and L. N. Aggrawal.
(2) 'Industrial engineering and management' by O. P. Khanha.
(3) 'Statistical quality control' by Mahajan
(4) 'Pert & CPM' by K. C. Gupta
(5) 'Modern production management'. by Buffa
(6) 'Production system, planning, analysis & control' by J. L. Riggs.

II. **Term Work** : Term Work shall consists of Laboratory Work/Practical work to be written and reported in the form of a Journal based on the above syllabus.

III. **Practical** : After theory examinations of University, there will be practical / Oral examinations. Students have to face it with Examiners.

B.E. Semester–VIII (Mechanical)

M-826. E.P. (WORK STUDY OR GROUP)

Opearation Research

Teaching Scheme		Examination Scheme					
Theory	Pract.	Theory	Hrs.	Sessional	Pract/ Oral	Term work	Total marks
—	2	100	3	—	50	25	175

1. Introduction to operations research Introduction and history of O. R. definition and characteristics of O. R. scope and areas of applications of O. R. phases of O. R.

2. Linear Programming–I : (a) Introduction, definition of linear programming problem (LPP) Mathematical formulation of the problem, graphical solution, formulation and reformulation as LPP, simultaneous linear equations, slack and surplus variables, simplex method, procedure to obtain optimal solution by simplex method, approximatation and equality, variable unrestricted design, alternative optimal solution, minimization problem, big M and two phase methods, degeneacy.

   (b) Linear Programming–II : Duality in L.P.P. dual problem and its construction, interpretation and properties, sensitiyity analysis, change in objective coefficient and in right hand side constants, dual simplex algoritham adding of new constraint,

(c) Transportation techniqnes : Mathematical statement of T. P. methods to obtain initial basic feasible solution (Viz : NWCR, VAM, Matrix minima) optimal solution by stepping stone and MODI metods miniMization and maximization problems, conditional allocations overtime problems.

(d) Assignment Techniques : Mathematical statement of problem, technique for solution, the Hungarian method, modified matrix, maximization problem, travelling salesman problem.

3. Replacement theory : Introduction, replacement of equipments that deteriorate or become obsolete replacement of equipment that do not degenerate but fail. Replacement by alternative equipment, capacity correction in alternative equipment, money value changing with time replacement salvage value considered, group replacement policy.
4. Inventory models : Introduction, cost elements, inventory carrying cost, ordering cost, inventory models, model I (DUI) modelsmith (i) finite rate of arrival (ii) instantaneous replenishment and shortage costs (iii) production inventory model with finite shortage cost (iv) model with discount (v) proabilistic demand ABC analysis.
5. Queuing theory : Introduction, input process, queue discipline, service mechanism, interarrival times, service time, Kenchals' nations queuning models, M/M/1 and with finite queue model with poisson arrival with non-exponental service, multichannel queuing model.
6. Dynamics programming : Introduction, structure and characteristic of dynamic programming, principle of optimality and dynamic programming model, deterministic finite and infinite decision problems.

II. Term work : Term work consists of Laboratory / Practical work to be written and reported in the form of a Journal based on the above syllabus.

III. Practical : After theory examinations of University, there will be Practical / Oral examinations. Students have to face it with examiners.

References Books

1. 'Operations research' by prof. R. C. Patel & Prof. R. N. Dave C. Jamnadas and Company.
2. 'Operations research' by R. D. Askhedkar & R. V. Kulkarni.
3. 'Mathematical models in O. R.' by J. K. Sharma
4. 'Operations research' by Kanti Swarup Gupta & Manmohan
5. 'Operations research methods and problems' by M. C. Sesieni A Yaspan, L Friedman John Wiley
6. 'Operations Management problems and models' by Elwood S Buffa
7. 'Qualitative analysis for business decision' by Boby Srinivasan and Saudblown,

POST DIPLOMA DEGREE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER : V (MECH) NEW

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme: Theory Hrs.	Teaching Scheme: Practical Hrs.	Examination Scheme: Theory Hrs.	Examination Scheme: Theory Marks	Examination Scheme: Practical Marks	Examination Scheme: T. W. Marks	Total Marks	Remark
P 501	Machine Design–I	4	2	4	100	25	25	150	Syllabus is modified same as M 702
P 502	Production Technology	4	2	3	100	25	25	750	Same as M 702
P 503	Alternative Energy Sources	4	2	3	100	25	25	150	Change are made same as M 704
	Total	12	6	300	75	75	450		

POST-DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER—VI (MECH.) (NEW)

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme				Total Marks	Remark
		Theory Hrs.	Practical Hrs.	Theory Hrs.	Theory Marks	Practical Marks	T.W. Marks		
P 601 F	Heat and Mass Transfer	5	2	3	100	25	25	150	Same as M 703
P 602	Elective Paper I+	5	4	3	100	25	25	150	Same as Regular Elective Paper I
P 603	Seminar	—	2	—	—	25	25	50	
	Total	10	8					350	

+ Elective Paper I (From the following Papers) :

1. Refrigeration
2. Work Study
3. Computer Aided Design
4. I. C. Engineering

POST-DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER–VII (MECH.) (NEW)

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme				Total Marks	Remark
		Theory Hrs.	Practical Hrs.	Theory Hrs.	Theory Marks	Practical Marks	T.W. Marks		
P 701	Control Engg.	4	—	3	100	—	—	100	Same as M 803
P 702	Industrial Engg.	4	2	3	100	25	25	150	Same as M 804 New Subject
P 703	Elective Paper II+	5	2	3	100	50	25	175	Same as Regular Elective Paper II
	Total	13	4	—	300	75	50	425	

+ Elective Paper II (From the following Papers) :

1. Air Conditioning
2. Operation Research (Change in this elective Paper)
3. Computer Aided Manufacturing
4. Automobile Engineering

POST DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER : VIII (Mech.)—New

Subject	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme					Remark
		Theory Hrs	Practical Hrs	Theory Hrs	Marks	Practical Marks	T.W. Marks	Total Marks	
P 801	Machine Design–II	5	4	4	100	50	50	200	Same as M 802 Syllabus as Modified
P 802	Thermal Power Engineering II	5	2	3	100	25	25	150	Same as M 801
P 803	Project and Field Work	—	2	—	—	50	50	100	
	Total...	10	8	—	200	125	50	375	

POST-DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER—V (Mech.) (Old)

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme				Total Marks	Remark
		Theory Hrs.	Practical Hrs.	Theory Hrs.	Marks	Pracical Marks	T.W. Marks		
P 501	Machine Design-I	4	2	4	100	25	25	150	Same as M 702
P 502	Production Technology	4	2	3	100	25	25	150	Same as M 701
P 503	Alternative Energy Sources	4	—	3	100	—	—	100	Same as M 704
P 504	Project	—	2	—	—	50	—	50	
	Total...	12	6	—	300	100	50	450	

POST-DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER—VI (Mech.) (Old)

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme				Total Marks	Remark
		Theory Hrs.	Practical Hrs.	Theory Hrs.	Theory Marks	Practical Marks	T. W. Marks		
P 601	Heat and Mass Transfer	5	2	3	100	25	25	150	Same as M 703
P 502	Elective Paper I +	5	4	3	100	25	25	150	Same as Regular Elective Paper I
P 603	Seminar	—	2	—	—	—	—	—	
	Total...	10	8						

+ Elective Paper I (From the following Papers) :

1. Refrigeration
2. Production Planning & Control
3. Computer Aided Dezign
4. I. C. Engineering.

POST DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER–VII (MECH.) OLD

Subject No.	Name of the Subject	Theory Hrs	Practical Hrs	Theory Hrs	Theory Marks	Practical Marks	T.W. Marks	Total Marks	Remark
P. 701	Control Engg.	5	—	3	100	—	—	100	Same as M 803
P. 702	Industrial Management–II	4	—	3	100	—	—	100	Same as M 804
P. 703	Elective Paper II	5	4	3	100	50	25	175	Same as Regular Elective Paper II
	Total	14	4	—	300	50	25	375	

+ Elective Paper II (from the following Papers)

1. Air Conditioning
2. Work Study
3. Computer Aided Manufacturing
4. Automobile Engineering.

THE TABLE BELOW SHOWS THE OLD SCHEME AND THE REVISED SCHEME

Old Scheme									Revised Scheme (New Scheme)								
		Tech. Scheme		Examination Scheme						Teaching Scheme		Exam. Scheme					
Sub. No.	Name of Subject	The-ory	Pra-ct.	Theory marks	Hrs	Pra-ct. marks	Term work marks	Total marks	Sub. No.	The-ory	Pra-ct	Theory marks	Hrs	Pract marks	Term works marks	Total marks	
M 704	Alternative Energy Sources	4	—	100	3	—	—	100	M 704	4	2	100	3	25	25	150	
M 705	Projects	—	2	—	—	50	—	50		—	—	—	—	—	—	—	
M 766	Production Planning & Control	4	2	100	3	50	25	175		—	—	—	—	—	—	—	
M 806	Work Study	4	2	100	3	50	25	175	M 705	4	2	100	3	50	25	175	
M 804	Industrial Manage.—II	4	—	100	3	—	—	100		—	—	—	—	—	—	—	
M 805	Industrial Engineering	—	—	—	—	—	—	—	M 804	4	2	100	3	50	25	175	
M 806	Operations Research	—	—	—	—	—	—	—	M 806	4	2	100	3	50	25	175	
M 805	Projects	—	3	—	—	75	—	75	M 805	—	1	—	—	50	50	100	

Note.—Elective Group

M 706 Production Planning & Control — M 705 Work study

M 806 Work Study — D 806 Operations Research

These change will be effective from term starting from 21—11—1994.

POST DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING
SEMESTER VIII (Mech.) OLD

Subject	Name of the Subject	Theory Hrs	Practical Hrs	Theory Hrs	Theory Marks	Practical Marks	T. W. Marks	Total Marks	Remark
P 801	Mechine Design II	5	4	4	100	50	25	175	Same as M 802
P 802	Thermal Power Engineering II	5	2	3	100	25	25	150	Same as M 801
P 803	Project & Field work	—	2	—	—	50	—	50	
	Total	10	8	—	200	125	50	375	

B. E. SEMESTER VII (Mech.) OLD SCHEME

Sr. No.	Name of the Subject	Teaching Scheme				Examination Scheme				
		Lect. hr.	Pract hr.	Theory Marks	Hrs.	Sessional Marks	Pract./ Oral Marks	Term Work Marks	Total Matks	Remarks
M 701	Production Technology	4	2	100	3	50	25	25	200	
M 702	Machine Design—I	4	2	100	3	50	25	25	200	
M 703	Heat and Mass Transfer	4	2	100	3	50	25	25	200	
M 704	Alternate Energy Source	4	—	100	3	50	—	—	150	
M 705	Projects	—	2	—	—	—	50	—	050	
Elective Paper—I :										
M 706	Production Planning & Control	4	2	100	3	50	50	25	225	
M 707	Refrigeration Engineering	4	2	100	3	50	50	25	525	
M 708	Computer Aided Design	4	2	100	3	50	50	25	225	
M 709	I. C. Engineering	4	2	100	3	50	50	25	225	
(Any one of E. P. I.)										
	Total	20	10	500	250	250	120	100	1025	

Sr. No.	Name of Subject	Teaching Scheme			Examination Scheme					Remark
		Lect. hrs.	Pract. hrs.	Theory marks	Hrs.	Sessional marks	Pract./ Oral marks	Term marks	Total marks	
M 801	Thermal Power Engineering II	4	2	100	3	50	25	25	200	
M 802	Machine Design II	4	3	100	3	50	25	50	225	
M 803	Control Engineering	4	—	100	3	50	—	—	150	
M 804	Industrial Management-II	4	—	100	3	50	—	—	150	
M 805	Projects	—	3	—	—	—	75	—	75	
	Elective Paper-II									
M 806	Work Study	4	2	100	3	50	50	25	225	
M 807	Air Conditioning Engineering	4	2	100	3	50	50	25	225	
M 808	Computer Aided Manufacturing	4	2	100	3	50	50	25	225	
	(Any one of E. P. II)									
	Total...	20	10	500		250	175	100	1025	

પરિશિષ્ટ "ઘ"
કામકાજ ક્રમાંક 3

Confidential :

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to one open (unreserved) post of Reader in Zoology, in the University School of Sciences, Gujarat University, Ahmedabad-380 009 was held on Tuesday; the 27th December, 1994 at 1-00 p.m.

Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1.	Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2.	Dr. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
3.	Dr. V. C. Shah	Present
4.	Dr. Bonny Pilo	Present
5.	Prof. P. P. Sood	Present
6.	Dr. N. J. Chinoy (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1.	Dr. S. B. Vasavda	Absent
2.	Dr. N. K. Jain	Present
3.	Dr. Panicker S. K. N.	Present.

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the committee recommends as under :

No body is found suitable.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Dr. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)
Dr. V. C. Shah
P. P. Sood
Dr. Bonny Pilo

પરિશિષ્ટ "ન"

Confidential :

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the post of Reader in Statistics in the University School of Sciences, Gujarat University, Ahmedabad-380 009 was held on Monday, the 26th December, 1994 at 1-00 p.m.

Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1.	Rrof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2.	Dr. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
3.	Dr. S. M. Shah	Present
4.	Dr. D. N. Shah	Present
5.	Dr. H. C. Patel	Absent
6.	Dr. A. V. Gajjar (Invittee)	Present

The following candidates were called for interview :

1.	Dr. H. B. Dave	Absent
2.	Dr. M. Shanmugam	Absent
3.	Dr. M. N. Patel	Present
4.	Dr. Rakesh Srivastav	Present
5.	Dr. C. D. Bhavsar	Present

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the Committee recommends as under :

Dr. M. N. Patel.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Prof. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)
Dr. S. M. Shah
Dr. D. N. Shah

પરિશિષ્ટ "ક"

કામકાજ ક્રમાંક ૫

તોલાણી કૉલેજ ઑફ આર્ટ્સ ઍન્ડ સાયન્સ, આદિપુરનો સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ

અમોએ શુક્રવાર, તા. ૨૩-૧-૧૯૯૫ના રોજ તોલાણી કૉલેજ ઑફ આર્ટ્સ અને સાયન્સની બપોરના ૨-૦૦ કલાકે મુલાકાત લીધી હતી, આચાર્યશ્રી હિંગોરાની તથા કૉલેજના શિક્ષક તેમ જ બિનશિક્ષક કર્મચારીઓ સાથે મુલાકાત ગોઠવી હતી, જેમાં મોટા ભાગના કર્મચારીઓ હાજર રહ્યા હતા.

સંસ્થાની રજૂઆત એવી છે કે, તેમની કૉલેજમાં બી.એસસી. (રસાયણ)માં માધ્યમોબાયોલોજી તથા બી.એ. (ફિલોસોફી)માં સિંધી તથા ઇતિહાસના વિષયો શીખવવા માટે જોડાણ આપવામાં આવે.

(૧) વિજ્ઞાનવિદ્યાશાખામાં છેલ્લાં ત્રણ વર્ષમાં વિદ્યાર્થી-સંખ્યાનો વધારો થતો રહ્યો છે, હાલમાં એફ.વાય. બી.એસસી.માં ૧૫૫ વિદ્યાર્થીઓ છે.

વિનયન વિદ્યાશાખામાં પણ વિદ્યાર્થી-સંખ્યાનો સતત વધારો થતો રહ્યો છે અને હાલમાં પ્રથમ સબસિડિયરી વિષયમાં ઇતિહાસ વિષયમાં ૩૨૬ વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ કરે છે.

(૨) આ કૉલેજ પછાત વિસ્તારના કચ્છ જિલ્લાના આદિપુરમાં આવેલી છે, જે જિલ્લામાં માધ્યમોબાયોલોજી વિષયના અભ્યાસ માટેની વ્યવસ્થા કોઈ જ કૉલેજમાં નથી.

(૩) માધ્યમોબાયોલોજી વિષયના અભ્યાસની અન્ય જિલ્લાની કૉલેજોમાં જે વ્યવસ્થા છે, તે અભ્યાસ કરવા માગતા વિદ્યાર્થીઓની જરૂરિયાતને પહોંચી વળે તેમ નથી.

આ સ્થળ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના મુખ્ય સ્થળેથી દૂરના અંતરે આવેલ હોવાથી વિદ્યાર્થીઓની આ વિષયના અભ્યાસની સગવડતા ખાતર પણ નીચેની શરતોને આધીન ઉપરોક્ત વિષયો શીખવવા માટે જોડાણ આપવા ભલામણ કરીએ છીએ :

૧. જરૂરી સ્ટાફ ૧૫ જૂન સુધીમાં નીમવામાં આવે;
૨. જરૂરી પ્રયોગશાળા ૧૫ જૂન સુધીમાં તૈયાર કરવામાં આવે અને તેના માટે ઓછામાં ઓછા રૂ ૧,૨૫,૦૦૦ નો ખર્ચ કરવામાં આવે;
૩. આ વિષયોના જોડાણને લીધે અન્ય કોઈ પણ વિષયનો કાર્યભાર ઘટે તોપણ હાલના કોઈ પણ સ્ટાફને છૂટા કરવામાં નહીં આવે તેવી લેખિત બાંયધરી મૅનેજમેન્ટ આપે;
૪. માધ્યમોબાયોલોજી વિષય સાથે બીજા વિષય તરીકે બોટાની પણ ભણાવવામાં આવે;
૫. પુસ્તકાલય માટે નિયમ પ્રમાણેનો ખર્ચ કરવામાં આવે.

ઉપરોક્ત શરતોને આધીન માધ્યમોબાયોલોજી વિષયમાં વધુમાં વધુ ૪૦ વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવા ભલામણ કરીએ છીએ.

વાય. કે. અગ્રવાલ
ડીન, વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા
એન. આર. શાહ

પરિશિષ્ટ "૬ અને ૫"
કામકાજ ક્રમાંક ૬ અને ૯

તોલાણી કૉલેજ ઑફ કૉમર્સ, આદિપુરમાં કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયનું અને એડ. બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ (મુખ્ય) વિષયનું કાયમી જોડાણ તપાસસમિતિનો હેવાલ.

ગુજરાત યુનિવર્સિટીના તા. ૧૧-૧-૧૯૯૫ના પત્રાંક ૨૮૩૨૫-૨૭ના અનુસંધાનમાં તોલાણી કૉલેજ ઑફ કૉમર્સ આદિપુરની રૂબરૂ મુલાકાત તા. ૨૭-૧-૧૯૯૫ના રોજ લીધી હતી. સંસ્થાના આચાર્યશ્રી અને સંચાલક મંડળના મંત્રીશ્રીઓ રૂબરૂ ઉપસ્થિત રહી સઘળી માહિતી પૂરી પાડી હતી. સંસ્થા પાસે પુરતી ભૌતિક સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે અને નાણાકીય ક્ષમતા પણ છે.

કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયનું જોડાણ : કૉલેજ કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષય ૧૯૯૧થી શીખવે છે. તા. ૨૫-૪-૧૯૯૪ના રોજના પ્રિ. ડો. એમ શીખ અને શ્રી એન. આર. શાહના આ અંગેના હેવાલ અનુસાર પણ આ સંસ્થામાં જૂન ૧૯૯૧થી આ વિષય શીખવાય છે અને તેનું જોડાણ રેગ્યુલરાઈઝ કરવાનું રહેશે. આમ, હાલ આ વિષય શીખવાય છે અને તેનું જોડાણ રેગ્યુલરાઈઝ કરવા ભલામણ છે. અને નીચેની શરતો એ નિયમિત મૂકાતી શરતો ઉપરાંત કૉલેજને આ વિષયનું કાયમી જોડાણ આપવા ભલામણ છે. વધુમાં આ વિષય ટી.વાય.બી.કૉમ. કક્ષાએ શરૂ કરવાની મંજૂરી આપવાની ભલામણ છે.

૧. કૉલેજ જરૂરી શૈક્ષણિક સ્ટાફ (વ્યાખ્યાતા અને પ્રોગ્રામર) અંગેની વર્તમાન જોગવાઈ (વ્યાખ્યાતા) પૂરી કરે;

૨. ગ્રંથાલયમાં નિયમાનુસાર ખર્ચ કરવામાં આવે;

૪. ટી.વાય.બી.કૉમ.માં આ વિષયનું જોડાણ કાર્યભારને અનુલક્ષીને જરૂરી નિમણૂક કર્યા બાદ જ આપવું વિદ્યાર્થી પ્રવેશ સંસ્થા આવી નિમણૂક કર્યા બાદ જ આપે;

એડ. બિઝનેસ મેનેજમેન્ટનું જોડાણ :

૧. કૉલેજે આ વિષયના કાર્યભારને અનુલક્ષીને જરૂરી શૈક્ષણિક સ્ટાફની (ખૂટતી નિમણૂક) નિમણૂક કરવાની રહેશે.

૨. ગ્રંથાલયમાં નિયમાનુસાર ૬૨ વર્ષે આવર્તકને ખર્ચ કરવાનો રહેશે.

ઉપરની શરતોએ એડ. બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ (મુખ્ય) વિષયનું જોડાણ જૂન, ૧૯૯૩ સુધીનું છે. આ જોડાણ પણ કાયમી ધોરણનું આપવા ભલામણ છે.

શ્રી આર. એમ. ભાવસા

પરિશિષ્ટ "ધ"

કામકાજ ક્રમાંક ૩

એસ.વી. વાણિજ્ય મહાવિદ્યાલય અમદાવાદને "કૉમ્પ્યુટર" (ગૌણ) વિષયના જોડાણ અંગે તપાસસામિતનો અહેવાલ.

સદર કૉલેજની રૂબરુ મુલાકાત અમે લીધી છે. કૉલેજના આચાર્યશ્રી મોદી સાહેબે રૂબરૂ ઉપસ્થિત રહી બધી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. કૉલેજ પાસે આ વિષયના શિક્ષણની સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે, અને આ કૉલેજમાં ૧૯૯૨-૯૩થી આ વિષય શીખવવાનું ચાલુ છે. નિયમ મુજબની શરતો ઉપરાંત નીચેની શરતોએ કૉલેજને કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષય શીખવવાનું કાયમી જોડાણ આપવા ભલામણ છે.

(૧) ગ્રંથાલયમાં યુનિવર્સિટીના નિયમ પ્રમાણે જરૂરી આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

(૨) વિદ્યાર્થી સંખ્યાના પ્રમાણમાં બેચ દીઠ બે વિદ્યાર્થીઓથી વધુ નહીં તે રીતે પ્રોગ્રામના પ્રેક્ટિકલ્સ ગોઠવાય અને તે પ્રમાણે કાર્યભારના અનુસંધાનમાં કૉમ્પ્યુટરમાં મૉનિટર વસાવેલ હોય.

પ્રો. એસ. બી. વોરા

પ્રો. આર. એચ. વ્યાસ

પરિશિષ્ટ "ન"
કામકાજ ક્રમાંક ૮

એસ. વી. કૉમર્સ કૉલેજ, અમદાવાદને કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયના જોડાણ અંગે તપાસસમિતિનો હેવાલ

ઉપરોક્ત કૉલેજની "કૉમ્પ્યુટર" (ગૌણ) વિષયના કાયમી જોડાણની અરજીના અનુસંધાનમાં યુનિવર્સિટીની સૂચના અનુસાર સમિતિના સભ્યો તરીકે અમે કૉલેજમાં ૨૭૨ મુલાકાત લીધી હતી. કૉલેજના આચાર્યશ્રી શીખ સાહેબે ૨૭૨ ઉપસ્થિત રહી સઘળી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. કૉલેજ પાસે આ વિષયના શિક્ષણની સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે અને આ વિષય કૉલેજમાં ૧૯૯૧-૯૨થી શીખવવાનું ચાલુ છે. નીચેની શરતોએ નિયમ મુજબની શરતો ઉપરાંત કૉલેજને કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષય શીખવવાનું કાયમી જોડાણ આપવા ભલામણ છે.

(૧) ગ્રંથાલયમાં યુનિવર્સિટીના નિયમો પ્રમાણે જરૂરી આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

(૨) વિદ્યાર્થી સંખ્યાને અનુલક્ષીને કૉમ્પ્યુટર મૉનિટરદીઠ બૅચ બે વિદ્યાર્થીઓથી વધુની નહિ તેવી રીતે પ્રૅક્ટિકલનો કાર્યભાર ગોઠવવામાં આવે અને તે પ્રમાણે જરૂરી કૉમ્પ્યુટર મૉનિટરની વ્યવસ્થા રાખવામાં આવે.

પ્રો. આર. એચ. વ્યાસ
પ્રો. એસ. બી. વોરા

પરિશિષ્ટ "ફ"
કામકાજ ક્રમાંક ૧૦

સી. યુ. શાહ કૉમર્સ કૉલેજમાં કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયના જોડાણ અંગે સ્થાનિક તપાસસમિતિનો અહેવાલ

અમે ઉપરોક્ત કૉલેજની કૉમ્પ્યુટર વિષયના જોડાણ અંગે મુલાકાત રૂબરૂ લીધી હતી. સંસ્થાના આચાર્યશ્રીએ રૂબરૂ ઉપસ્થિત રહી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. સંસ્થા પાસે પર્યાપ્ત ભૌતિક સગવડો અને નાણાકીય સુવિધા ઉપલબ્ધ છે તે જોતાં નીચેની શરતોએ શૈક્ષણિક વર્ષ ૧૯૯૫-૯૬ માટે (એક વર્ષ) કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયનું જોડાણ આપવા ભલામણ છે :

(૧) ગુજરાત યુનિવર્સિટી નિયમો પ્રમાણે એક કૉમ્પ્યુટર-મૉનિટર પર બૅચમાં બે થી વધુ વિદ્યાર્થી બેસાડી શકાશે નહીં. કુલ સંભાવિત બૅચ (કુલ અપેક્ષિત સંખ્યા અને ઉપલબ્ધ સમયના આધારે) નક્કી કરી તે મુજબ મહત્તમ વિદ્યાર્થી-સંખ્યા ૩૦ સુધી લેવાની મંજૂરી આપવી. આ માટે તેઓ સમયપત્રક કેવી રીતે ગોઠવશે તેની વિગતો (સમયપત્રક) મંજૂરી પહેલાં આપી દે. ૫૦ વિદ્યાર્થીઓની એક એવી ત્રણ બૅચ ગોઠવવાનું આચાર્યશ્રીએ સૂચવ્યું છે તે જોતાં પાંચ કૉમ્પ્યુટર વસાવવાના રહેશે;

(૨) કૉમ્પ્યુટર રૂમ એરકન્ડીશન્ડ અને અન્ય સુવિધાઓવાળો પૂરો પાડવાનો રહેશે;

(૩) ગ્રંથાલયમાં આ વિષય પ્રથમ વખત દાખલ કરવામાં આવતો હોવાથી ઓછામાં ઓછા રૂ. ૫,૦૦૦/—નાં પુસ્તકો વસાવવામાં આવે;

(૪) યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો અનુસારની વ્યાખ્યાતા અને પ્રોગ્રામરની નિમણૂક કરવામાં આવે;

(૫) યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો અનુસારની અન્ય શરતોનું પાલન કરવામાં આવે.

પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
પ્રો. ડૉ. બી. એચ. કેસાર્ડ

પરિશિષ્ટ "બ"
કામકાજ ક્રમાંક ૧૧

Confidential

A meeting of the Selection Committee for recommending name for appointment to the one post of Lecturer in History in the University School of Social Sciences, Gujarat University, Ahmedabad—380 009 was held on Friday, the 12th August, 1994 at 2—00 p.m. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee member was as under :

1.	Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2.	Dr. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
3.	Dr. Rashesh Jamindar	Present
4.	Dr. G. D. Shukla	Present
5.	Dr. Shirinben Mehta (Invitee)	Present

The following Candidates were called for interview :

1.	Varma Rakesh M.	Present
2.	Parikh Falguniben G.	Present
3.	Shah Dakshina I.	Present
4.	Bhavsar Rekhaben H.	Absent
5.	Dudakiya Chandrabala R.	Absent
6.	Mrs. Peerzada Shama-I.	Present
7.	Mrs. Sudha N. Mehta	Present
8.	Barad Dadubhai D.	Present
9.	Pandya Vikesh S.	Present
10.	Bhavsar Jagdish B.	Present
11.	Mrs. Santani Satyendra D.	Absent

12.	Vyas Jignashaben J.	Present
13.	Varma Nivedita	Present
14.	Das Srabasti	Present
15.	Sharma Manish R.	Present
16.	Mrs. Shah Anjana B.	Absent
17.	Rabari Baldevbhai G.	Absent
18.	Mrs. Shukla Bina	Present.

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the Committee recommends as under :

Pandya Vikesh Sushitchandra.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Dr. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)
Dr. Rashesh Jamindar
Dr. G. D. Shukla

પરિશિષ્ટ "બ"
સમકાલ ક્રમાંક ૧૨

Confidential

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the two posts of Reader in History in the University School of Social Sciences, Gujarat University, Ahmedabad—380 009 was held on Friday, the 12th August, 1994 at 12-00 noon. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor Gujarat University, presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1.	Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2.	Dr. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
3.	Dr. Rasesh Jamindar	Present
4.	Dr. G. D. Shukla	Present
5.	Dr. S. V. Jani	Present
6.	Dr. Shirinben M. Mehta (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1.	Hans Rajkumar	Present
2.	Dr. (Mrs.) Sudha N. Mehta	Present
3.	Barot Kanubhai C.	Present
4.	Dr. (Mrs.) Santani Satyendra D.	Absent
5.	Mrs. Shah Anjana B.	Present
6.	Shri Singh Abhaykumar	Present

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the Committee recommends as under :

(1) Dr. Anjana B. Shah

(2) Dr. Singh Abhaykumar.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Dr. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)
Dr. Rasesh Jamindar
Dr. G. D. Shukla
Dr. S. V. Jani

પરિશિષ્ટ "બ"
બાબત ક્રમાંક ૧૩

Confidential

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the post of Lecturer in English in the University School of Languages, Gujarat University, Ahmedabad–380 009 was held on Monday, the 3rd October, 1994 at 2–00 p.m. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee member was as under :

1.	Prof. N. V. Vasani, Vice–Chancellor	Present
2.	Prof. C. H. Mehta, Pro–Vice–Chancellor	Present
3.	Prof. V. J. Trivedi	Present
4.	Prof. R. A. Dave	Present
5.	Prof. R. A. Malaghi (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1.	Shri Abraham P. A.	Present
2.	Shri Basheer M. J.	Absent
3.	Shri Bholey Mihir	Present
4.	Cordo Jean Joseph	Absent
5.	Desai Shilpa A.	Absent
6.	Indira N.	Present
7.	Jaitly Bharati P.	Present
8.	Dr. Khushu L. Rajyashree	Present
9.	Malek Intajhusen I.	Absent

10.	Rathod J. S.	Present
11.	Rajesekhar Raji	Absent
12.	Sharma Meena	Absent
13.	Sinha Anita	Present
14.	Ukhade S. M.	Absent
15.	Vashishtha Vandana	Absent
16.	Yogendrakumar P. Hathi	Absent

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the Committee recommended as under :

No body is found suitable.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Prof. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)
Prof. V. J. Trivedi
Prof. R. A. Dave

ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રેસ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૯

પરિશિષ્ટ "ક"
કામકાજ ક્રમાંક ૨ (૧)

એમ.એ. ૧—૨ અને ફર્સ્ટ બી.એસસી.ના અંગ્રેજી વિષયમાં ૧૯૯૫ની પરીક્ષા માટે નિયત થયેલાં પાઠ્યપુસ્તકોમાં નીચે મુજબનો સુધારો કરવામાં આવેલ છે :

૧. એમ.એ. ભાગ-૧ અને ભાગ-૨માં વધારાનું વૈકલ્પિક પેપર નીચે મુજબનું ઉમેરવામાં આવેલ છે :

(આ ફક્ત રેગ્યુલર અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓને જ લાગુ પડશે).

M.A. PART-I

PAPER—IV : E. Shakespeare—Comedies

(1) The Comedy of Brrors

(2) Twelfth Night

(3) Measure for Measure

(4) The Tempest.

M.A. PART—II

PAPER-VIII : E. Shakespeare—Tragedies

(1) Romeo and Juliet

(2) Antony and Cleopatra

(3) Othello

(4) King Lear.

૨. ફર્સ્ટ બી.એસસી.ના ફરજિયાત અંગ્રેજીનું નિયત થયેલ પાઠ્યપુસ્તક "Stranger than Fiction" એ ફર્સ્ટ યર ફિઝિયોથેરાપીના અભ્યાસક્રમમાં અંગ્રેજી ફરજિયાત માટે પણ નિયત કરવામાં આવેલ છે.

પરિશિષ્ટ "ખ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૨)

SECOND B.A. (NEW) SYLLABUS

HISTORY

(In force from June 1995)

PAPER III—History of Modern India (1818—1950)

1. Establishment of the British Supremacy in India :
   (1) Administrative, Economic and Judicial policy of the East India Company with special reference to Lord William—Bentick and Lord Delhousie.
   (2) Social and Educational policy of the East India Company.

2. Upheaval of 1857 : Background—Nature and results—different views of Historians an 1857.

3. India under the Crown : Socio-economic policy of the crown with special reference to Lord Lytton and Lord Ripon.

4. Socio-Religious Reform movements during the 19th century : Brahmo-Samaj and Prarthana Samaj—Arya Samaj—Aligarh Movement—Theosophical Society—Ramkrishna Mission.

5. Emergence of Indian Nationalism : Causes of the rise of nationalism—foundation of the Indian National Congress—Its aims and objectives—Rise of Moderates and Extremists—Viceroylty of Lord Curzon.

6. Freedom Movement and its violent phase—activities of the revolutionaries.

7. The Gandhian Era :
   (1) Gandhi and Mass Movements—non-co-operation movement—Civil Disobedience movement—Quit India Movement—Subhash Chandra Bose and Azad Hind Fauz.
   (2) British attitude towards freedom struggle—Rise of communalism, 1906 to 1937 and 1937 to 1947—Movements leading to the partition of India : Cripps Mission—Cabinet Mission—Mount Batten plan.

8. Integration of Indian States in Indian Union—Role of Sardar Vallabhbhai Patel.

Books for Study

Majumdar R. C. & others	: An advance History of India, Vol.
Sharma R. S.	: The making of Modern India
Mahajan V. D.	: India, Since 1516
Bhattacharya A.	: History of Modern India
Sathianathier R.	: History of India, Vol. III
Shastri Nilkanth	: A History of India, Part-III
Cambridge History of India	: British India, Vol. V
Bhargav M. L.	: History of Modern India
Sarkar Sumit	: Modern India, Since 1885
Chhabra G. S.	: Advance History of India
નહેરુ જવાહરલાલ	: મારું હિંદનું દર્શન
પારેખ ર. ક.	: અઢારસો સત્તાવન
પારેખ ર. ક.	: આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ, ભાગ ૧ અને ૨
પટેલ એમ. આર.	: ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો અને તેના ઘડવૈયાઓ
પરીખ આર. જી.	: ભારતનો ઇતિહાસ, ૧૮૧૮ થી ૧૮૮૫
ચોપરા પી. એન.	: ભારતનું ગેઝેટિયર (અનુવાદ)
પારેખ ર. ક.	: આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ અને ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો, ભાગ—૨
પાવીશી એમ. બી.	: અસહકારની ચળવળ
શુકલ જે. આર.	: હિન્દ છોડો ચળવળ
શુકલ જે. આર.	: દેશી રાજ્યોનું વિલિનીકરણ
મેઘાણી એમ. વી.	: આધુનિક સામ્રાજ્યવાદનો ઇતિહાસ
શેઠ સુરેશ સી	: ભારતમાં સામાજિક-ધાર્મિક ચળવળો
મહેતા ઉષા	: ગાંધીજી
શાહ અંજના	: ગાંધીજીનું સમાજસુધારામાં પ્રદાન.

PAPER–IV : History of Modern Europe (1815–1960) :

1. **Congress of Vienna—concept of Europe : Work and Causes of its failure—Impact of French Revolutions of 1830 and 1848 on Europe—Unification of Germany—Unification of Italy.**

2. **Bismarck's Domestic and Foreign policy (1862-1890)—Berlin Congress (1878) —Causes and Results of World War I—Treaty of Versailles—Causes and Results of Russian Revolution (1917)—Lenin and New Economic policy—Causes for the Failure of League of Nations.**

3. **Rise of Fascism in Italy—Rise of Nazism in Germany—Causes and Results of World War-II—U.N.O. (United Nations Organization) Alms—Achievements and Limitations—Security Council and Veto—Causes of Cold War and its impact.**

Books for Study

Marriot J.A.R.	:	History of Europe (1815—1939)
Grants & Temperly	:	Europe in the 19th & 20th centuries (1789 to 1950)
Hazon C. D.	:	Mopern Europe, upto 1945
Lipson E.	:	Europe in the 19th & 20th centuries
Roberts	:	History of Modern Europe
Fisher H.A.L.	:	History of Europe
Kitelby C.D.M.	:	A History of Modern Times from 1789
Hayes	:	Contemporary Europe, Since 1815
Thompson David	:	Europe, Since Napoleon
ભટ્ટ દેવેન્દ્ર જ.	:	યુરોપનો ઇતિહાસ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
દેસાઈ કીકુભાઈ ર. (અનુવાદક)	:	યુરોપનો ઇતિહાસ, ભાગ ૧, ૨, ૩, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
રાવલ એલ. આર.	:	આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
પટેલ મંગુભાઈ	:	આંતરરાષ્ટ્રીય સંબંધો, ભાગ-૨, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
શુક્લ ડૉ. જયકુમાર આર.	:	રશિયાનો ઇતિહાસ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
રૈઠ સુરેશ ચી.	:	વિશ્વની ક્રાંતિઓ
હિન્દી : ચૌહાણ દેવેન્દ્રસિંહ	:	યુરોપ કા ઇતિહાસ, મધ્યપ્રદેશ ગ્રંથ અકાદમી.

PAPER—V : History of the Mughal and the Marathas (1526-1818) :

1. **India on the eve of Babar's Invasion (Political and Social condition as describes by Babar) Humayun's struggle with Bahadur Shah and Shershah—Causes of Humayun's failure—Shershah's Reforms.**

2. **Akbar—His imperial Deccan Rajput and Religious policies—Reign of Jahangir-Nurjahan's influence on Jahangir—Shahjahan : Society and economy of India under Shahjahan—Aurangzeb and Mughal Imperialism—His Rajput and Deccan policies—His Religious policy. Aurangzeb and the fall of the Mughal empire.**

3. Buddha and Mahavir as reformers.

4. Ashok, Kanishka, Harshawardhan and the spread of Buddhism.

5. Cultural achievements of the Guptas.

6. Contribution of the Pallavas, the Rashtrakutas and the Cholas to the Indian Culture.

7. Cultural achievements of the Vijaynagar Empire.

8. Impact of the Bhakti and Sufi movements on the Indian Society.

9. Religious policy of the Mughals with special reference to Akbar and Aurangzeb.

0. Socio-Religious reforms movements in India during 19th Century.

1. Contribution of Tagore, Gandhi and Iqbal to Indian Culture.

Books for Study

Mukherjee R. K. : The Gupta Empire

નહેરુ જવાહરલાલ : મારું હિંદનું દર્શન

પરમાર ધીરુભા : ભારતીય સંસ્કૃતિની ઝલક—ગુજરાત યુનિવર્સિટી

પરીખ પી. સી. : ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ—ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદજી : પ્રાચીન ભારત, ભાગ ૧—૨

શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદજી : હડપ્પા અને મોહેન્જોદડો

મજમુદાર આર.જી. : ગુપ્તકાલીન ભારત—ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

ધારૈયા આર. કે. : આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ, ભાગ ૧—૨, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

દર્શક મનુભાઈ પંચોલી : આપણો વારસો અને વૈભવ, ખંડ—૧

જશુભાઈ બી. પટેલ : ભારતના સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસના મુખ્ય પ્રવાહો,
વિક્રેતા : લિખ્ટી બુક ડેપો, અમદાવાદ—૧.

3. Shivaji—Creation of Swaraj—Estimate of Shivaji as a ruler—His administrati
4. The Peshwas : Achievements of Balaji Vishwanath—Bajirao—Balaji—Baji R
5. Causes and consequences of the third Battle of Panipat-Causes of the defeat Marathas—Peshwa Madhavrao—Mahadji Sindia and Nana Fadanvis—Angl Maratha, Relations and the rise of the East India Company (1757—1818)
6. Society and Culture under the Mughals : Bhakti and Sufi Movements—A and Architecture Literature.

Books for Study

Sharma S. R.	: Mughal Empire in India
Ishwari Prasad	: The Mughal Empire
Majumdar R. C.	: (1) The Mughal Empire
& Others (Ed.)	: (2) The Maratha Supremacy Bharatiya Vidya Bha
Banerjee A. C. &	: A Comprehensive History of India, Vol. IX
Ghose D. K.	
Shrivastav M. P.	: (1) Policies of the Mughals, 1978
	(2) Social Life under the Mughals, 1978
Sardesai G. S.	: New History of the Marathas, Vol. I to III
Sen S. N.	: Anglo-Maratha Relations (1785-1796)
Shrivastav A. L.	: The Mughal Empire
Singh Meera	: Medieaval History of India
પટેલ જશુ બી.	: ભારતનો ઇતિહાસ, ૧૫૨૬-૧૭૦૭, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
પરીખ પી. સી.	: ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
ધારૈયા આર. કે.	: આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ, ભાગ ૧-૨, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
શાહ મનુભાઈ બી.	: ભારતનો ઇતિહાસ, મરાઠા યુગ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
શુકલ જયકુમાર આર.	: સલ્તનત, મુઘલ તથા મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો અને સંસ્થાઓ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.

PAPER VII—Second Subsidiary :

Main Currents of Cultural History of India

1. Indus Valley Civilization : Social, Economic and Cultural contribution—To Planning.
2. Society of the Vedic Age, Social and Economic Life, Religion and Literatu

પરિશિષ્ટ "ક"
ઠરાવનો ક્રમાંક ૨(૩)

THIRD B.A. (NEW) SYLLABUS

HISTORY

(In force from June 1995)

PAPER--VI : Sultanate Period (1206 to 1526)

OR

Rajput Period (647 to 1206)

PAPER--VII : History of Gujarat (470 to 1304)

OR

History of Gujarat : Sultanate Period (1304 to 1572)

OR

History of Gujarat : Mughal--Maratha Period (1572 to 1818)

PAPER--VIII : History of Contemporary India (1947 to 1977)

PAPER--IX : History of the U.S.A. (1861 to 1960)

PAPER--X : Elements of Historical Methods

PAPER--XI : Essay

OR

The constitutional History of India (1909--1960)

Delhi Sultanate

(1206 A.D. to 1526 A.D.)

1. The Political, Social and cultural conditions of India on the eve of the establishment of the Delhi Sultanate.

2. Establishment and consolidation of the Delhi sultanate under the Mamluques Or Slave Sultans (1206 to 1290).

—Kutubbuddin Aibak,

Shamsuddin Iltutmish,

Razia Sultana, Ghiyasuddin Balban,

Career, Conquest and estimate of their achievements.

3. Rise of the Khiljis (1290 to 1320 A.D.)

—Jalaluddin Khilji,

—Ala-Ud-din Khilji—his Conquests, Ala-Ud-din as a ruler, administrator and reformer.

4. The Tughlaq Dynesty (1320 to 1414)

—Giyasuddin Tughlaq and his achievements.

—Sultan Muhammad Tughlaq—his Career and Conquests, his reforms and visionary plans, his political ideas and his estimate.

—Sultan Firozshah Tughlaq his career, conquests, reforms and estimate of his rule.

—The invasion of Timur.

5. (*a*) The Sayyaid Dynesty (1414—1451)

(*b*) The Lodi Dynesty (1451 to 1526)

—The Bahlol Lody—Sikandar Lody.

—Ibrahim Lody—Their achivements & failures.

6. The causes for the down fall of Delhi Sultanate.

7. Vijaynagar Empire;

(*a*) Krishnadev ray (1509—1530)

his career and conquests,

his reforms, and evaluation of his achivements.

(*b*) The Salient features of the political, Social, economic condition and cultural contribution of the Vijaynagar Empire.

8. Administration of the Delhi Sultanate.

Central & Provincial Governments.

9. (*a*) The Social, Economic and Cultural conditions of India during the Delhi Sultanate.

(*b*) 1. Rellous policy of the Sultanate.

2. Bhakti & Sufi movements.

Books for reference

—R. C. Majmudar & Others : The History and Culture of Indian People—Delhi Sultanate Vol. VI—Bharatiya Vidya Bhavan.

—Sir Haiq Woolsely : Cambridge History of India Vol. III

—Sir Lanepule Stanley : Mediaval India

—Dr. Ishwari Prasad : A Short History of Muslim Rule in India.

ગુજરાતી

—ડૉ. બેટ્ટુભાઈ નાયક : મધ્યયુગીન ભારત ખંડ–૨

—શુકલ જયકુમાર આર. : સલ્તનત, મુગલ અને મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો અને સંસ્થાઓ

—પરીખ પી. સી. : ૧. ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
૨. મધ્યકાલીન ભારતમાં ધાર્મિક જીવન અને સંગઠન

—આચાર્ય ન. આ. : ભારતમાં વૈષ્ણવ ધર્મ અને શક્તિ સંપ્રદાય.

હિન્દી

—ડૉ. શ્રીવાસ્તવ એ. એસ. : દિલ્હી સલ્તનત

—ડૉ. કૈલેશ્વર રાય : દિલ્હી સલ્તનત

—શ્રી એસ. એલ. સીકરી : भारतीय इतिहास का मुस्लिम युग

—ડૉ. ભાર્ગવ વી. એસ. : મધ્યકાલીન ભારતીય એવમ્ સંસ્થાઓ

—લુનિયા બી. એન. : पूर्व मध्यकालीन भारत का राजनैतिक एवम् सांस्कृतिक इतिहास

—ડૉ. મહાજન વિદ્યાધર : દિલ્હી સલ્તનત કા ઇતિહાસ

—ડૉ. શર્મા મથુરાલાલ : દિલ્હી સલ્તનત

—ડૉ. મદન પરમાત્મા : પ્રાચીન વ મધ્યકાલીન ભારત

—શર્મા એલ. પી. : મધ્યકાલીન ભારત કા ઇતિહાસ.

PAPER-VI :

RAJPUT PERIOD

(Optional 647 to 1206)

1. The rise of **Rajputs**--The sources of the Rajput History.
   The political condition of India before the establishment of the Rajput era.

2. The Anarchy after Harsha in Kanauj--Yashovarman

3. The Dynasties of North Gujarat during Rajput period (Post Harsha Period).
   (1) The Empire of Gurjar Pratihar (Shilmal-Bhinmal) : Mihirbhoj (83 -885)-The political and Cultural Achievements of Mihirbhoj.
   (2) The political rise of the Parmars of Malwa : Munja (974–995) & The King Bhoja (1000–1055).
   Their Achievements--other rulers of that times.
   (3) Genesis of rise and Growth of Solanki Dynesty in Gujarat—The Political & Cultural outfits of Jaysinh Siddhraj and Kumarpal.
   (4) The Political Expansion of the Chauhans of Sha Kambhari—The Great deeds of Pruthaviraj Chauhan—III (1178–1192).

4. The Rajput dynasties of Eastern India, rise Growth and achievements of Pal and Sen rulers of Bihar and Bengal.

5. Rajput States of Southern India :
   (1) The Chalukyas of Vatami and their achievements pulkeshi II.
   (2) Rise of Rashtrakutus career & Achievements of Amoghvarsha (814-878).
   (3) Chalukyas of Kalyani Achievements of Vikramaditya VI (1076–1126).
   (4) Pallavas Empire and their Cultural contributions.
   (5) Chola Empire of Tanjore—career and achievements of Rajraj-I (985–1010).

6. Indian on the eve of the Turks invasions :
   (1) Mohammad-Bin-Kasims' invasion & its impact (712–715).
   (2) Invasions of Mehmud Gazanavi—Causes and effects (1000–1026).
   (3) Invasions of Mahammad Ghori (Suihabuddin Mahammad Gori) Causes effects and Results. (1175–1206).

7. Causes responsible for the downfall of Rajputs.
8. Cultural contribution of the Rajputs—society—religion—Art and Literature.

Books for reference

Majumdar R. C. & Others : The Age of Imperial Kanauj—The History and culture of the Indian people Vol. IV. The struggle for Empire Vol. V An Advanced History of India.

Buddha Prakash : Aspect of Indian History & Civilization.

Dr. Ishvariprasad : Medieval India.

Smit V. A. : The early History of India.

Dr. R. S. Tripathi : History of Kanauj.

ગુજરાતી

ડૉ. નાયક છોટુભાઈ ર. : મધ્યયુગીન ભારત, ખંડ—૧

શાહ સુમના સ. : ભારતીય ઇતિહાસની સાધનસામગ્રી

પરીખ પ્રવીણ સી. : ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

ડૉ. આચાર્ય એન. એ. : ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

ડૉ. ચાવડા વિજયસિંહ : ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

સુમનાબહેન શાહ : ભારતીય ઇતિહાસની સાધનસામગ્રી.

હિન્દી

ઓઝા ગૌરીશંકર : રાજપૂતાના કા ઇતિહાસ

ડૉ. સત્યપ્રકાશ : ભારતવર્ષ કા ઇતિહાસ—રાજપૂતકાલ

ડૉ. અવસ્થી અવધ-બિહારીલાલ : રાજપૂત રાજવંશ

ડૉ. પાઠક—વિશુદ્ધાનંદ : ઉત્તર ભારતકા રાજનીતિકા ઇતિહાસ

ડૉ. નાહર રતિભાનુસિંહ : પ્રાચીન ભારતકા રાજનૈતિક એવમ્ સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ.

PAPER—VII :

HISTORY OF GUJARAT

(470 to 1304 A.D.)

1. Age of Maitraka's (470 to 894)

   Maitrakas as rulers and Administrators. Cultural achievements of Maitrakas.

2. Post-Maitraka Age (789 to 942 A.D.)

   Vanraj chavda—and the rise of Anhilwad Patan.

3. Age of Solankis (942 to 1244 A.D.)

Rise of Solankis : Political achievements and cultural contribution of Mulraj-I, Bhimdev-I, Jaysinh—Siddhraj, Kumarpal & Bhimdev-II.

4. The founders of Vaghela Dynesty (1244 to 1304 A.D.)

Karnadev II and Significance of his rule.

5. The Administration of the Solanki and Vaghelas.

6. Social, Economics & Cultural Life during solanki & Vaghela period :

Economic activities

Acharya Hemchandra as a Scholar

Vastupal Tejpal as a administrator, Scholars and reformers.

Art & Archetecture.

Books for reference

Forbes A. K.	:	Rasmala Vol. I
Munshi K. M.	:	The Glory that was Gurjardesa
Virji K. J.	:	Ancient History of Saurashtra
Parikh R. C.	:	Introduction to the History of Gujarat—Kavyann-shashan—Vol. II
Sankalia H. D.	:	The Archaeology of Gujarat
Jagan Nath	:	Early History of the Maitrakas of Gujarat.
Ray N. R.	:	Maitrakas of Valabhai.
Majamudar M. R.	:	Cultural History of Gujarat
Commissariat M. S.	:	Studies in History of Gujarat
	:	History of Gujarat Vol. II
Majamudar A. K.	:	Chalukyas of Gujarat.
Pandya A. V.	:	New Dynesties of Medieval Gujarat
Sompura K. F.	:	The structural Temple of Gujarat
Wilbegfore Bell	:	The History of Kathiawad.

ગુજરાતી

દેસાઈ શંભુપ્રસાદ હ. : સૌરાષ્ટ્રનો ઇતિહાસ

શાસ્ત્રી દુર્ગાશંકર કે. : ગુજરાતનો મધ્યકાલીન રાજપૂત ઈતિહાસ, ભા. ૧—૨

શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ ગં. : ગુજરાતનો પ્રાચીન ઇતિહાસ

: મૈત્રકકાલીન ગુજરાત, ૧—૨

: અણહિલવાડનો ચાવડા વંશ ભા. ૧—૨

પરીખ રસિકલાલ છો. : ગુજરાતની રાજધાનીઓ

મહેતા ૨. ના. : ગુજરાતને મળેલ શિલ્પ સ્થાપત્યનો વારસો

આચાર્ય ન. આ. : ગુજરાતનો સોલંકી કાલીન ઇતિહાસ

: ગુજરાતના ધર્મ—સંપ્રદાય

: ગુજરાતના ચાવડા રાજ્યનો ઇતિહાસ

: ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

: ગુજરાતને મળેલો શિલ્પ સ્થાપત્યનો વારસો

નેણી ઉમાશંકર : પુરાણોમાં ગુજરાત

નંદવી અણુઞાકર : ગુજરાતનો ઇતિહાસ, ભા. ૨

મુનશી ક. મા. : ચક્રવર્તી ગુર્જરો

સાંકલિયા, હે. ધ. : મહાઅમાત્ય વસ્તુપાલનું સાહિત્યમંડળ અને સંસ્કૃત સાહિત્યમાં તેનો ફાળો

: વાઘેલાઓનું ગુજરાત.

હિન્દી

ઓઝા ગૌ. હી. : સોલંકીઓ કા પ્રાચીન ઇતિહાસ

Sultanate Period (Optional 1304 to 1573 A.D.)

1. **The Gujarat Sultnate :**
   - (a) Gujarat Under the Delhi Sultanate (1304 to 1403 A.D.)
   - (b) Establishment of Independent Sultanate in Gujarat

2. Sultan Ahmed Shah I foundation of Ahmedabad. His rule and achievement Sultan Mehmud Beghda—His estimate as a rule & Conquerer—His Cultural Contribution.

3. Latter Sultans–Bahadur Shah–Muzafar Shah III. Down full of Gujarat Sultnate.
4. Administration under the Sultante.
5. Socio–Economic and Cultural life under the Sultans.
   (a) Social Life : Custom and Convension of Hindu and Muslims.
   (b) Agriculture, Trade and Commerce.
   (c) Religions Policy of the Sultans.
   (d) Arts and Architecture.

Book for reference

Commissariat M. A.	: A History of Gujarat Vol. I to III
	: Studies in the History of Gujarat
Forbes A.	: Rasmala Vol. I & II
Misra S. C.	: Rise of Muslim Power in Gujarat.
	: Muslim Communities in Gujarat.
Tirmizi S. A. I.	: Some aspects of Medieval Gujarat.
Chavle J.	: History of the Gujarat Kingdom.
Whiteway R. S.	: The Rise of Portuguese Power in India 1497–1550
Dar Muhammad Ibrahim	: Literary and Cultural Activities in Gujarat
Haviv & Nizami	: Comprehensive History of India Vol. V (The Delhi Sultanate)
Majmudar M. R.	: Culture History of Gujarat
Bayley E. C.	: History of Gujarat
જોટે રત્નમણિરાવ ભી.	: 'ગુજરાતનું પાટનગર અમદાવાદ
	: ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ઇસ્લામ યુગ ખંડ ૧–૪
નંદવી મૌલાના અબુગફર	: ગુજરાતનો ઇતિહાસ ભાગ–૨
પરીખ રસિકલાલ સી. અને અન્ય	: ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ ગ્રંથ–૫ સલ્તનત કાળ
ફોર્બસ એ. કે.	: રાસમાળા ૧–૨
નાયક છોટુભાઈ ર.	: મધ્યયુગીન ભારત ખંડ–૨
આચાર્ય ન. આ.	: મધ્યકાલીન ગુજરાત
	: ગુજરાતના ધર્મ સંપ્રદાય
	: ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
મગનલાલ વખતચંદ	: અમદાવાદ ઇતિહાસ
શુકલ જે. આર.	: સલ્તનત, મુગલ અને મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો અને સંસ્થાઓ.

PAPER-VII :

History of Gujarat

Muguhal–Maratha Period (Optional 1573–1818)

1. The Society & Polity of Gujarat during Akbar's invasion 1572.
2. Gujarat Under Shahjahants rule (1627–58)–Political & Social condition.
3. Nature of the Gujaratl Society during the 17th Century.
   (a) Customs & Convensions among Hindus & Muslims–Sects among Hindus & Muslims–Origin & Growth of Vallabh Seet–Sects among the Jains.
   (b) Gujarat and the European East–India Companies.
4. The Economy of Gujarat during the 17th Century–Agriculture, Trade and Commerce–Surat and Ahmedabaad as Urban Manufacturing & Trading Centre–Shantidas Jhaveri and Virji Vora as Merchants.
5. The Decline of the Mughals and the rise of the Maratha & the Nature of the Maratha rule in Gujarat–Politics and Administration under the Peshwas & the Gaikwars–Attitude of the Maratha Rulers towards Gujarat's Trade and Commerce.
6. The British & the Marathas–Causes of the decline of the Maratha Power in Gujarat.

Books for reference

Commossaroat M. S.	:	History of Gujarat Vol. I & II Studies in History of Gujarat.
Majumdar R. C. & Others	:	The Mughal Empire.
Chopra P. N.	:	Some Aspects of Society and Culture during the Mughal Age : 1570–1707.
Sardesai G. S.	:	New History of the Marathas, Vol I & II
Duff Jomes G.	:	History of Mathrathas Vol. I & II,
Dighe V. G.	:	Peshwa Bajirao I and Maratha Expansion
Sen S. N.	:	Administrative Systems of Marathas
Raw Linson H. G.	:	British Beginuings in Western India
Misra S. C.	:	Muslim Communities in Gujarat
Majmudar M. R.	:	Cultural History of Gujarat.

આચાર્ય નવીનચંદ્ર આ. : મુઘલકાલીન ગુજરાત

શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ જી. : ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ :
અને અન્ય મુઘલકાલ—ખંડ ૬, ખંડ ૭—મરાઠાકાલ

જોટ રત્નમણિરાવ ભી. : ખંભાતનો ઇતિહાસ—ગુજરાતનું પાટનગર—અમદાવાદ

દેસાઈ ઈશ્વરલાલ : સુરત સોનાની મૂરત

પરીખ પ્રવીણ સી. : ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

શેઠ મગનલાલ પખતચંદ : અમદાવાદનો ઇતિહાસ

માસ્તર કરીમ મહંમદ : મહાગુજરાતના મુસલમાનો

શાસ્ત્રી દુર્ગાશંકર કે. : વૈષ્ણવ ધર્મનો સંક્ષિપ્ત ઇતિહાસ

મહેતા મકરંદ જે. : મહાજનોની યશગાથા

: ભારતનો આર્થિક ઇતિહાસ

શાહ મનુભાઈ બી. : ભારતનો ઇતિહાસ—મરાઠા યુગ

પટેલ જશુભાઈ બી. : ભારતનો ઇતિહાસ

શુકલ જયકુમાર આર. : સલ્તનત, મુઘલ, મરાઠા સમયના રાજકીય સિદ્ધાંતો અને સંસ્થાઓ

આચાર્ય એન. એ. : ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

મેઘાણી મોહન વી. : આધુનિક સામ્રાજ્યવાદનો ઇતિહાસ

PAPER—VIII :

History of Contemporary India

(1947—1977)

1. The Process of National Integration

   (a) Integration of Indian Princely States in the Indian Union—The Kasmir Issue—Integration of the former French & Portuguese—Possessions in the Indian Union, Diu, Daman and Goa, Chandranagar Pondichery and Mahe—

   (b) First general Election of 1952—Panchayati Raj System and decentralization of Power.

2. The Nehru Era (1947—1964)

   (a) Five Year Plans—Agricultural and Industrial Developments—Merit & Demerits of Five Year Plans—

   (b) India's Non—elignment Policy—Bandung Conference—India's relations with Pakistan & China—Cino—Indian War of 1962—Causes & effects.

   (c) Linguistic Reorganization of Indian States—The Mahagujarat Movement.

   (d) Governments 'Land Reforms Policy—Bhoodan Movement.

3. Prime Ministership of Lal Bahadur Shastri and Indo–Pak War of 1965–Taskand Pact.

4. The Prime Ministership of Indira Gandhi (1966–1977)

   (a) Causes of the Congress split of 1969–Bangladesh (East Pakistan) Crisis–and Indo Pak War of 1971–Shimla Agreement and its significance.

   (b) The Authoraterian Interlude–The Politics of 'Garibi Hatao–Family Planning Programme and its repurcussions–use and abuse of Political Power and its implications–attempts of Jayprakash Narayan to restore democratic norms–The Navnirman Movement in Gujarat 1974–Causes and results.

   Circumstances leading to the Emergency of 1975–events results : The Aftermath of Emergency; General Election of 1977, Leading to the defeat of the Congress Party.

5. Movement for Social and Economic Equality with respect to Dalits, Adivasis and women.

Books for reference

Menon V. P.	:	The Story of the Integration of the Indian States.
	:	The Transfer of power in India
K. P. M. Sunderam & Rudradatt	:	Indian Economy
Agrawal A: N.	:	Indian Economy
Wadia P. A. & K. P. Merchant	:	Our Economis Problem
Raina Dina Nath	:	Kashmir
Vijay Gupta	:	India and Non Aligament
A Appadoral	:	Select Documents on India's Foreign Policy and Relations 1947–72
Mallik B., N.	:	The Chines Betrayal
Joshi & Gholker	:	History of Modern India 1800 to 1964 AD
Mahajan V. D.	:	Fifty Five years of Modern India
Kohli Atul	:	Democracy & Disconteht
Durga Das	:	India from Curzon to Nehru and after
Tully Mark & Masani Zareer	:	From Raj to Rajiv

P. Tharyan	:	India : The critical Decade after Nehru
Limaye Madhu	:	Contenporary Indian Politics
Bahadur K. P.	:	Political History of Modern India Vol. III, Part–2
Sethi J. D.	:	India in Crisis.
Giselher Wirsing	:	The Indian Experiment
Jayakar Pupul	:	Indira Gandhi
Ahluwalia S.	:	Profiles of India Ministers
Trevor–Drieter & Sarala Jagmohan	:	Emergency in India
Ghose S. K.	:	The Crusade and end of Indira raj
Mavalanker P. G.	:	No. Sir
Nurgolker Vasant	:	JP'S crusade for Revolution
Naik J. A.	:	The Great Janata Revolution
Ramgopal	:	India under Indira
Shah Ghanshyam	:	Protest Movement i. two indian State.
શુકલ (ડૉ.) જયકુમાર આર.	:	દેશી રાજ્યોનું વિલીનીકરણ
શાસ્ત્રી એચ. જી. અને અન્ય	:	ગુજરાતનો રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ, ખંડ–૯
ધોળકિયા જિતેન્દ્ર એસ.	:	ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ અને મિશ્રી ઠાકોરભાઈ
જોષી વી. એચ.	:	ભારતના આર્થિક સમસ્યાઓ, ભાગ–૧
ભટ્ટ બી. એ.	:	ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ, ભાગ–૨
ધોળકિયા કુન્દનલાલ	:	સમયને સથવારે–ગુજરાત
મોદી નરેન્દ્ર	:	સંઘર્ષમાં ગુજરાત
શાહ બી. સી.	:	ભારતમાં પંચાયતી રાજ
ચાગલા એમ. સી.	:	પાનખરનાં ગુલાબ.

હિન્દી

નારંગ એ. એસ.	:	भारतीय शासन और राजनीति
शर्मा गोपालकृष्ण	:	भारतीय विदेशनीं अवधारणाओ.

PAPER–IX :

History of the U.S.A.

(1861 to 1960)

1. Abraham Lincoln as a president & Leader : The Session Crisis and the civil war–its causes and effects.
2. The reconstruction Period Radical Reconstruction.
3. Industrialisation and Westward expànsion.
4. President McKinley and the New Era–The spanish American War–Causes and effects–U.S. & Open–door policy.
5. The Presidency of Theodore Rooswelt–His domestic and foreign policy.
6. The Progressive Movement its nature and its impace on Society.
7. Woodrow wilson–Domestic Reforms–First world war–U.S.A.
8. President Herbert Hoover and the Great Depression.
9. Franklin D. Rooswelt and the New–Deal Policy Foreign Policy of Rooswelt. Entry & victory into the Second World War.
10. Era of the Great change (1916 to 1945)–Racial Problem Americau Blacks between the 1914–1945.
11. The truman Administration–Domestic Issues–U.S. as world Power.
12. The D. D. Eisen hower's Persidency–Domestic and Foreign Policy.
13. The American Society during the 20th Century–Education & Women.
14. Growth of Science and Technology (1914–1960).

Books for Reference

Samual Elliot Morsion, Hanry S. Commager and William Lonchtonburg	:	The Growth of the American Republic.
Louis M. Hacker	:	The United Srates Since 1865.
Oscar Nandlim	:	America–A History.
Fredrick Allon–Louis	:	Only Yesterday.
Allan Nevins	:	A Brief History of the U.S.A.
John Krou	:	United State Sinee 1885.

Andre Mavn's	:	A History of the U.S.A. from Wilsent Kennedy.
Dalal B. P.	:	History of America.
દલાલ બી. પી. અને ત્રિવેદી અરુણા	:	અમેરિકાના ઇતિહાસની રૂપરેખા.
શુકલ જયકુમાર આર.	:	યુનાઇટેડ સ્ટેટસનો ઇતિહાસની રૂપરેખા.
યુનિસ પ્રકાશન	:	અમેરિકાનો ઇતિહાસ.

PAPER–X :

Elements of Historical Methods

1. Meaning & Definitions of History.
2. History, Art or Science.
3. Auxilliary Sciences to History.
4. Source of History and their Classification–Importance of Primary Sources.
5. Need for Rewriting History.
6. Characteristics of Competent Historian and his pitfalls.
7. Foot-Notes. Its uses and abuses.
8. Archieval Institutions for Historical Research.
   (a) Gujarat State Archieves.
   (b) Maharashtra State Archieves.
   (c) National Archieves of India.
9. Sardesai G. S.
10. Sarkar Jadunath.
11. Commissariat M. S.
12. Appreciation of the following sources :
    (a) Kautilyas' Arthshashtra
    (b) Girnar's Inscription
    (c) Mirat–I Ahmedi

Books for Reference

Sheikh Ali B.	:	History—Its theory and Method.
Car E. H.	:	What is History ?
Collingwood R. G.	:	The Idea of History.
Garraghan G. J.	:	Guide to Historical Method.
Gooch G.P.	:	History and Historians of 19th Century.
Karl Lowith	:	Meaning of History
પરીખ રસિકલાલ છોટાલાલ	:	ઇતિહાસ—સ્વરૂપ અને પદ્ધતિ
મહેતા રમણલાલ નાગરજી	:	ઇતિહાસની વિભાવના
ધારૈયા રમણલાલ ક.	:	ઐતિહાસિક પદ્ધતિ
ધારૈયા રમણલાલ ક.	:	ઇતિહાસનું તત્ત્વજ્ઞાન અને ઇતિહાસ લેખન અભિગમ
જમીનદાર રસેશ	:	ઇતિહાસ સંશોધન
આચાર્ય વિ. ગ.	:	ગુજરાતના શિલાલેખો
સસ્તુ સાહિત્ય પ્રકાશન	:	કૌટિલ્યનું અર્થશાસ્ત્ર

હિન્દી

પાંડે ગોવિન્દચન્દ	:	ઇતિહાસ સ્વરૂપ એવમ્ સિદ્ધાંત

PAPER-XI :

Essays :

1. Achievements of Gupta—Age OR Age of Perecles
2. Renaissance in Europe
3. Industrial Revolution
4. Upheaval of 1857
5. Mahatma Gandhi and Mass Movement
6. First World War
7. Cultural Haritage of the Mughals
8. Downfall of the Marathas
9. Bhakti & Sufi Movement OR Cultural Contribution of the Rajputs

10. Achievements of Sonalki—Vaghela Age OR Arts & Architecture during Gujarat Sultanate OR Surat & Ahmedabad as Urban Centres during the Mughal Period.

11. Jawaharlal Nehru as a Leader & Prime Minister

12. Progressive Movement in the U.S.A.

OPTIONAL

The Constitutional History of India (1909 to 1960)

1. The Constitutional History (1907—1947) :

   (*a*) Main factors leading to the Morley--Minto Reforms of 1909

   (*b*) The Morely—Minto Reforms—Main Features—its evalutions.

   (*c*) Prelude to Montague—Chelmsford reforms of 1919

   (*d*) The Montague—Chelmsford Reforms—main features : Dyarchy in Provinces—Merits and demerits.

   (*e*) Circumstances leading to the passing The Government of India Act of 1935. —Federal Structure and Provincial Autonomy.

   (*f*) Working of the Provincial Autonomy—1937-1939

   (*g*) The Constitutional Development during 1940-1947

   (*h*) The Indian Independence Act of 1947 and its importance

   (*i*) A brief Survey of the work of the Constituent Assembly.

2. The Indian Constitution :

   (*a*) Salient features—The Preamble—Fundamental Rights & Directive Principles of State Policy,

   (*b*) The Union Government : The Constitutional Position and Powers of the President. The Uuion Cabinet ; Powers, function and position of the Prime Minister—The Composition of Parliament and its powers and position. The Supreme Court—its Structure and powers. The Election Commission—its working and powers.

   (*c*) The State Government : The Executive and Legislative and Judiciary.

   (*d*) Retation between the Union Governments and State Government Legislative—Administrative—and Financials.

   (*e*) The Procedure of the Constitutional Amendments.

Books for Reference

Agarwal R. N.	:	National Movement & Constitutional development of India.
Baveree A. C.	:	Indian Constitution Movement
Baverjee B. N.	:	New Constitution of India
Basu Durgadas	:	Commentry on the Constitution of India
Coupland	:	Constitutional Problems of India
Gupta D. D.	:	Indian National Movement & Constitution Development.
Kapur A. C.	:	Constitutional History of India (1760–1979)
Pylere M. V.	:	Constitutional Government in India.
Raghuvansi V. P. S.	:	National Movement & Constitutional History of India.
Sharma S. R.	:	Constitutional History of India
Singh G. N.	:	Landmarks of Indian Nationalism & Constitution.
દેસાઇ કે. સી. અને શેઠ પી. એન.	:	ભારતનો સંધારણીય વિકાસ
ડૉ. ઘારેયા આર. કે.	:	અર્વાચીન ભારતનો ઇતિહાસ ભાગ-૧
રઘુવંશી બી. પી. એસ.	:	ભારત કા સાંવિધાનિક ઈતિહાસ

પરિશિષ્ટ "ઘ"

કામકાજ ક્રમાંક ૨(૪)

HISTORY—M.A. Part-I, Group—'A'

(In focre from June-1995, History of Indian Nation Movement)

(1857 to 1974)

PAPER I

1. Factors leading to the Growth of national consciousness India before 1885 : Modern means of transportation and Communication—Education—Political and Economic policies—Emergence of religious leaders and rise of nationalism.
2. Birth of Indian National Congress and its early activities—Congress as a national Organization.
3. Trends of Muslim political thought, 1857 to 1906—attitude of Muslims to Political Conciousness—Sir Syed Ahmad and Aligarh Movement—Government policies towards the Hindus and the Muslims, the birth of the Muslim League.
4. The rise of Liberal Leadership—Attitudes of Moderates towards the British rule—Entremists in Indian Politics—Attitudes and political methods of the Liberals and the extermists as represented by Ghokhale and Tilak.
5. Partition of Bengal and the Swadeshi Movement.
6. The Revolutionary Movement in India and abroad—Causes and Methods—Political trends during the World War I. The Home Rule Movement.
7. Emergence of Mahtma Gandhi in the Nationalist Movement-Gandhi and Gandhism—Gandhi and the Masses—Non Co-operation Movement.
8. The Simon Commission—Nehru Report and Muslim League.
9. Civil Disobedience Movement—Dandi March—The Round Table Conferences—Gandhi—Irwan Pact—Communal Award—Poona Pact.
10. Communal Problem—1920—1940.
11. Quit India Movement : Its causes and results and the Indaian National Army.
12. The last phase—The labour Government in England and its attitudes and policies towards the struggle for independence—Nature of the communal problem—The Cabinet Mission plan—Formation of Interim Government—Mountbatten plan—Indian Independance Act—Transfer of Power to India and Pakistan 1947.

Books for Reference

Tara Chand	: History of the freedom Movement in India, Vol. II & III
Majmudar R. C.	: The struggle for Freedom, Vol. XI
V.P.S. Raghuvanshi	: Indian National Movement & Thought
T.G.P. Spear	: Modern India cotford History
S. Gopal	: British Policy in India, 1858—1905
R. J. Moore	: The Crisis of Indian Unity, 1917—1940
C. H. Philips	: Evaluation of India & Pakistan
Charles Hemsath	: Indian Nationalism and Hindu Social Reforms
Anil Seal	: The Emergence of Indian Nationalism
S. N. Mukherjee (Ed.)	: The Movement for National Freedom in India
Sumit Sarkar	: Modern India 1885—1947
Vim Masselos	: Indian Nationalism and History.
શાંતિલાલ મ. દેસાઈ	: રાષ્ટ્રનો સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ અને ગુજરાત
મંગુભાઈ આર. પટેલ	: ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો અને તેના ઘડવૈયાઓ
આર. કે. દેસાઈ	: સવિનય કાનૂન ભંગની ચળવળ
ડૉ. આર. કે. ધારૈયા	: આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ અને ભારતના સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામો
ડૉ. મુગટલાલ પી. બાવીશી	: અસહકારની ચળવળ
ડૉ., જે. આર. શુકલ	: હિન્દ છોડો ચળવળ
ડૉ. આર. કે. ધારૈયા	: આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ, ભા॰ ૧—૨

પરિશિષ્ટ "ચ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૫)

Changes suggested in the syllabus in GEOGRAPHY

FIRST B.A.

(Inforce from June, 1995)

1. "Solar System" should be removed.
   "Origin of the Earth." and regular and Tidal theories to be kept.
2. Distribution & density of population and factors affecting the Distribution population should be added.

SECOND B.A.

1. In paper IV (a) 'physical and Economic Geography of S.E. Asia', Kambudia [Cambodia] should be included with other countries within topic No. 9.
2. Paper V—Cartography :
   In topic No. 5, on contour exercises, students should complete two exercises (in place of one as mentioned in the syllabus at present) and should be recorded in the Journal.
3. The following topic should be included in scales. Scales : Exercises in Statement, R. F. and Comparative Linear scales. The exercises of each type should be recorded in Jorunal

   (At present, this topic is included in Paper X at T.Y.B.A. Class, and so it should be deleted there).
   Topic—6 : Theoretical.....Rocks should be deleted.

THIRD B.A.

(a) Following topic should be included in the topic No. IV, section II of Paper X—Cartography—II.

(1) Zenithal orthographic projection (Polar case)
(2) Simple sinusoidal projection.

(b) Topic I on scales in section II, Paper X at T.Y.B.A. should be removed totally as it is carried to—Paper V at S.Y.B.A.

(c) Annual examination in practical geography should be completed before 15 days prior to the beginning of the theory examination.

(d) Paper VII (d) : Latin America—(attached) Syllabus is attached.

(e) Paper IX (a) "Geography of Tourism" should be removed from the scheme of papers at T.Y.B.A. Class.

(f) Paper IX (C) Elements of political geography Chapter (7) word 'Geopolitical' should be cancelled and in place of that word 'Border' should be cancelled.

THIRD YEAR B.A.

(In force from June, 1993)

Scheme of Papers

PAPER VI : Geography of India

PAPER VII : Physical and Economic Geography of any one of the following regions :

(a) Australia and New Zealand

(b) Europe (with special reference to U. K. France and Germany)

(c) North America

(d) Latin America

PAPER VIII : Any one of the following papers :

(a) Elements of Economic Geography

(b) Geography of Marketing

(c) Geography of Settlement

PAPER IX : Any one of the following papers :

(a) Elements of Political Geography

(b) Geography of soil and Agriculture

PAPER X : Cartography—II

Section—I : Theory

Section—II : Practical

PAPER IX : Any one of the following papers :

(a) Contemporary Issues in Applied Geography

(b) Geography of Transporation and Trade.

PAPER VII : Physical & Economic Geography of Latin America

(1) The Physical Background :

(*a*) Discovery of American continent–Exploration in America.

(*b*) Latin America — Its geographical position and relationships—its diversity in Unity.

(*c*) Structure and Relief : Features of Middle America and South America.

(*d*) Drainage : The River system; Drainage patterns and features; Rivers and their uses.

(*e*) Climate : Tempearature conditions : Air masses; pressure and winds; Humidity and Rainfall; Elevation and climate; climatic Regions.

(*f*) Natural Vegetation; climate and Vegetation. Vegetation types — Forests and Grasslands.

(2) Resources and Economy :

(*a*) Agriculture : Handicaps to faming; Pastoratism; subsistence and commercial Agriculture; Agricultural and Prospects.

(*b*) Mineral Resources : Distrioution of Minerals and energy resources.

(*c*) Industries : The Growth of Industries, Main — Industrial Regions and Centres.

(*d*) Transport and Trade : Water ways; Railways; Roads, Air ways ports; Trade.

(3) Population and Settlements :

(*a*) Racial composition; Indian, African and European ethnic components; Racial Problems.

(*b*) Population growth and Distribution of population.

(*c*) Social Aspects; Language and Religion; Literacy; Urbanism; Towns and Cities.

(4) Regional Grouping : Brief review of the important geographical feature of the following regions :

(*a*) The Central American Mainland

(*b*) The Western Indean

(*c*) The Northern South America

(*d*) The Central Andean Republican

(*e*) The Brazilian Con-federation

(*f*) Tamporate South America.

(*Note*.—Students are allowed to utilise map—stencils showing political bounderies).

Books recommended for reference

1. H. Robinson : 'Latin America' (Maconald & Evans, London)
2. Preston E. James : 'Latin America' (London)
3. Gilbert J. Butland : 'Latin America' (Longmans, London)
4. E. W. Shanahan : 'South America' (Methuen)
5. Whitback and Williams : 'Economic Geography of South America' (McGrand Hill)
6. Suggate L. S. : 'South America' (Methuen)
7. Harold Blakemore & Clifford Smith (Eds) : 'Latin America : Geographical Perspectives' (Methuen)
8. Rosemary Bromley & Ray Promleys : 'South American-Development, A Geographical Introduction' (Cambridge).
9. Kempton Webb : 'Geography of Latin America : A Regional Analysis' (Prentice Hall)
10. Schwerdtfeger : 'Climates of Central & South America' (Elsevier)

1. Paper V (*a*) : Man and Environemt system at Part—II, topic 4 should be modified and then read as follows :

(4) Environmental Processes-Ecosystems and Ecology-Energy Flows-Symbiosis between Main and Environment.

પરિશિષ્ટ 'ઇ'
ક્રમાંક ૨(૬)

M.A. PART I—PHILOSOPHY

(New course in force from 1994 Examination)

PAPER—I : Nyaya—Vaisesika Philosophy

PAPER—II : Modern Indian Thought

PAPER—III : Any one of the following :

(i) The Philosophy of Isopanisada

(ii) The Philosophy of Bhagavadgita

(iii) The Yoga—System of Patanjali

(iv) Comparative Religion.

PAPER—IV : Any one of the following :

(i) The Philosophy of Umasvati

(ii) The Philosophy of Nagarjuna

(iii) The Philosophy of Vedanta Sutra

(iv) The Philosopoy of Sankaracarya

(v) The Philosophy of Ramanujacarya.

PAPER—I : Nyaya Vaisesika Philosophy

1. Definition of knowledge, classification of knowledge, Means of valid knowledge : Perception, Inference, comparison and Testimony or Sabda.

Perception : Definition of Pratyaksa (Perception), Sanni—Karsa and its Kinds, Kinds of Perception : Nirvikalpa and Savikalpa perception.

Inference : Definition of Anumana (Inference) the constituents of Inference, Definition of Vyapti, Classification of Inference : (a) Svartha and Parartha Inferences, (b) Kevalanvayi, Kevalavyalireki and Anvayavyatireki Inferences, Fallacies of Inference.

2. Comparison : Definition of Upamana (comparison) classification of Upamana, Jaina, Bauddha and Mimamsa views on Upamana, Can Upamana be an independent source of valid knowledge ?

Testimony or Sabda : Definition of Sabda and its kinds, sounds and words, words and their meanings, The import of words. The theory of sphota. The construction of a sentence, The meaning of a sentence, The import of sentence.

3. Definition and Classification of Padarthas : Dravya, Guna, Karma, Samanya, Visesa, Samavayn and Abhava.

Dravya : Earth, water, fire, air, ether, time, direction, soul, Mind, Their difinition and characteristics.

Whether 'tamas' (darkness) is a dravya : Refutation of Bhatta and Vedanta view.

Guna : Definition and its kinds, Samanya and Visesa gunas.

Karma : and its classification.

Samanya and Visesa : Definition of Samanya and Visesa, classification of Samanya.

Samavaya : Definition of Samavaya, Nityatva of Samavaya.

Abhava : Definition and classification of Abhava, can Abhava be an object of perception ? Bhatta and Prabhakara views on Abhava.

4. Concept of Atman and Moksa in Nyaya-Vaisesika Philosophy, concept of Isvara (God) in Nyaya-Vaisesika. Nyaya proofs for the existence of God. Jaina, Buddha and Mimamsaka criticism of Nyaya concept of God, Atomism of vaisesika system.

Recommended Books

1. Annam Bhatta : Tarkasarigraha with Dipika (Athalyes Ed.)
2. આચાર્ય આનંદ ઝા—તર્ક સંગ્રહ—દીપિકા : ઉત્તરપ્રદેશ હિંદી ગ્રંથ અકાદમી, લખનૌ.
3. ડૉ. ધ્યાનંદ ભાર્ગવ : તર્ક સંગ્રહ—મોતીલાલ બનારસીદાસ.
4. ડૉ. જિતેન્દ્ર જેટલી અને વસંત પરીખ—તર્ક સંગ્રહ : સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ-૧.
5. ડૉ. લક્ષ્મેશ જોષી—તર્ક સંગ્રહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
6. Visvanatha Nyaya—Pancanana : Bhasa—Paricche—da with siddhantamuktavali (Advaita Ashram, Calcutta).

7. Nagin J. Shah : Nyayamanjari with Gujarati Translation, Part I & II (L.D. Institute of Indology, Ahmedabad).

૮. નગીન જે શાહ : ષડ દર્શન, દ્વિતીય ખંડ—ન્યાય વૈશેષિક । યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ.

9. Bhattacharya G. : Studies in Nyaya-Vaisesika Theism (Sanskrit College, Calcutta).

PAPER—II : Modern Indian Thought

1. Concept of Philosophy and Modern Indian Thought, Resilience and Adaptibility of Modern Indian Thought with special reference to the fusion of Hindusim and Islam as well as Absolutism and Theism–Raja Ram Mohan Roy's contribution to Indian Renaissance with special reference to his encounter with orthodox Hindusim and Christianity, Estimation of Ramkrishna's approach to other religions and his views on Brahma, Shakti, Bhakti and mysticism.

2. VIVEKANANDA : Vedanta as Univrrsal Religion resulting in man–centred activism, countinuty and unity of existence, Maya, Place of Reason, God and Bhakti in relion, Yoga as one of the grandest Science, Guruism, Religion of the future.

   TAGORE : Determine of his Philosophy creative middle path, Nature of God and His personality, Man as finite–infinite and the problem of One and Many Reality of the World and Theory of Maya, Relation between Nature and Spirit, Humanism, Ethics, Aesthetics and Arts as expression of Personality.

3. GANDHI : Sources and general features of his Philosophy, Nature of God, and His relationship with the world and man Truth as God, Limitations of Reason, Mysticism and Practical Idealism, Satyagraha and the theory of non-violence as the law of Love and Self sacrifice, Means and Ends, Freedom, determinisam and God's grace, Individual versus state, Beauty and Theory of Arts.

   AUROBINDO : Absolute as Satchidananda and its relationship with Superminad, Overmind and Mind, Divine Life upon earth through threefold transformatiou, Theory of Evolutions, stages of Social development, Office and Limitations of Reason.

4. RADHAKRISHNAN : Essentials of sound Philosophy, Absolute and God, Theory of Maya, Intution and Reason, Relation between Ethics, Metaphysics, and Religion, Nation of Good Life, Free will and Karma, Kalki and Relevance of Indian wisdom for entire human race.

   COOMARSWAMY : Perenial Philosophy, Indian Experience and Dance of Shiva.

   IQBAL : Influence of Nietzche, Sufism rnd Motaggart on his thought, Reality and Plurality of Individual selves, Personalistic approach to God, Relation between a finite ego and the infinite, Theory of creative transformation and Love.

Basic Books

1. V. S. Narvane, Modern Indian Thought (Asia Publishing House)
2. ભાવના ત્રિવેદી (અનુવાદક) : આધુનિક ભારતીય ચિંતન—ઉપરના પુસ્તકનો ગુજરાતી અનુવાદ (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ)

Reference Books

1. The Books cited by V. S. Narvane in Modern Indian Thought
2. R. S. S'rivastav : Contemporary Indian Philosophy. (Munshiram Monoharial)
3. B. K. Lal : Contemporary Indian Philosophy (Motilal Banarasidass)
4. બી. જી. દેસાઈ : આધુનિક ભારતીય તત્ત્વજ્ઞાન (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ).
5. P. Nagraj Rao : Contemporary Indian Philosophy (Bharatiya Vidya Bhavan)
6. Yajnik C. A. : Compatibility of Radhakrishnan's Metaphysics with his Epistemology and Ethics (Sambodhi, Vol. 16—1989, L. D. Institute of Indology, Ahmedabad).

PAPER-III :

1. **The Philosophy of Iso'panisada :**

Perfect understanding of the sanskrit language of each verse of Iso'panisada together with its heremenutical and critical study in the light of other Upanisadas, Bhagvad Gita and modern scientific and philosophical thought.

Students are expected to answer questions like the following :

1. Workout the philosophy of Santimantra and consider its practicability.
2. Explain the segnificance of the art of renunciation and enjoyment implied by the words :

   Tena tyaktena bhunjithah :
3. The distinction between the scared and the secular is irrelavent from Upanisadic point of view. Substantiate this proposition with special reference to the Second verses of Iso'panisada and indicate its contemporary relevance.
4. Propound the Upanisadic Philosophy of Karma and Rebirth as enunciated in the second and third verse of Iso'pânisada.
5. Discuss the metaphysical implications of the paradoxes in the language of modern physics compared with the paradoxes in the fifth verse of Iso'panisada.
6. Sound morality has to be based on true metaphysics—Give arguments for holding this position with reference to the sixth and seventh verses of Iso'panisada.
7. Elucidate the Upanisadic vision of human fulfilment in the light of verses 8 to 14 of Iso'panisada.
8. Explain the meaning of the fifteenth verse of Iso'panisada and work out its implications.
9. Comment on the efficiency of Bhakti and S'aranagati for the conquest of death with reference to the last three verses of Iso'panisada.

   or

9. "It has been the solace of my life, it will be the solace of my death" : Senopenhauer ; Elaborate the truth of this observation in the light of your knowledge of Iso'panisada.
10. Expound critically the Iso'panisadic view of immanence and transcendence of God.

    or

10. Expound the nature of God and His relationship with the world and man.

N.B.—The questions given above are just suggestive of the style and content. They are not exnaustive of the syllabus.

Recommended books

1. ઈશ ને કેન ઉપનિષદ—મૂળ, મંત્રો, અન્વય અને શાંકરભાષ્યનો સરળ ગુજરાતી અનુવાદ (સસ્તું સાહિત્યવર્ધક કાર્યાલય, અમદાવાદ—૧)
2. ઈશાવાસ્યમ્ : પાંડુરંગ આઠવલેનાં પ્રવચનો (સદ્‌વિચાર દર્શન ટ્રસ્ટ, મુંબઈ–૧૩).
3. Swami Ranganathananda : The Message of Upanisads (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay–400 007)
4. ગુણવંત શાહ : અસ્તિત્વનો ઉત્સવ–ઈશાવાસ્ય ઉપનિષદનું અભિનવ ભાષ્ય– (આર. આર. શેઠની કું. અમદાવાદ–૩૮૦ ૦૦૧).
5. ન્હાનાલાલ દલપતરામ કવિ : ઉપનિષદ પંચક (પ્રેમભક્તિ ગ્રંથમાળા, અમદાવાદ)
6. Fritj of Capra : The Tao of Physics (Fontana Paperback, London)
7. T. D. Singh and Ravi Gomatam (Ed.) : Synthesis of Science and Religion (The Bhaktivedanta Institute, Bombay).
8. R. Balsubramenian and Sibajiben Bhattacharya : Perspectives of Sankara—Part IV (Dept. of Culture, Govt. of India, New Delhi).

PAPER—III (ii) :

2. The Philosophy of Bhagavadgita :

1. The Bhagavadgita and Upanisads, Gita and Sankhyayoga, The central theme of Bhagavadgita, Role of Srikrisisna in Bhagavadgita : as a guru (teacher), as a friend, as Purusottama, as Virata-purusa,

   Metaphysics of the Bhagavadgita : nature of ultimate Reality (Atman and Brahman), Concept of Ksara and Aksara and Purusottama, Ksetra and Ksetrajna, the doctrine of incarnation (avatara) : its methphysical and ethical significance, individual self (jivatman). its nature, rebirth and immortality, the phenomental world and its relation with god.

2. Ethics of the Bhagavadgita : The concept of Dharma, svabhava and svadharma, comparison with the Kantian concept of duty, Divine and Demonic qualities (Daivi and Asuri sampat) Concept of free will, Moral efforts and divine grace, the concept of Yajna, Dana and Tapa.

3. Paths of God-Realisation : Jnanayoga, Karmayoga and Bhaktiyoga, Gita's synthesis of three paths, Significance of Niskkmakarma, characteristics of Bhakta and Sthitaprajna.

4. Concept of Liberation : The goal of life, nature of Boudage, concept of Jivanmukta and Videhamukta. Gita and its universal appeal.

Recommended Books

૧. વિનોબા ભાવે : ગીતા પ્રવચનો

૨. સ્વામી સચ્ચિદાનંદ—ગીતા અને આપણા પ્રશ્નો (ગુર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય)

૩. કિશોરલાલ ઘનશ્યામલાલ મશરુવાળા : ગીતા મંથન (નવજીવન, અમદાવાદ)

૪. ગુણવંત શાહ : કૃષ્ણનું જીવનસંગીત (આર. આર. શેઠની કું.)

૫. દત્તાત્રેય બાલકૃષ્ણ કાલેલકર : ગીતા ધર્મ (નવજીવન, અમદાવાદ)

૬. બાળ ગંગાધર ટિળક : શ્રીમદ ભગવદ્ ગીતા રહસ્ય અથવા કર્મયોગશાસ્ત્ર (ટિળક મંદિર, પૂના)

૭. ક. મા. મુનશી : ગીતા આધુનિક જીવન

૮. ગાંધીજી : અનાશક્તિ યોગ (નવજીવન, અમદાવાદ)

૯. શ્રી. અરવિંદ : ગીતા નિબંધો (અનુવાદક અંબાલાલ પુરાણી) (શ્રી. અરવિંદ આશ્રમ, પોંડિચેરી)

૧૦. વિનોબા ભાવે : સ્થિતપ્રજ્ઞ દર્શન (નવજીવન, અમદાવાદ—૧૪).

૧૧. વિનોબા ભાવે : ગીતાષ્ટ ચિન્તનિકા (યજ્ઞ પ્રકાશન, હઝરત માગા, વડોદરા)

૧૨. કિશોર દવે : ગીતા તત્ત્વ વિચાર (બીજી આવૃત્તિ, ૧૯૯૩, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ)

13. Radhakrishnan : The Bhagvadgita (Allen & Unwin)

14. R. D. Ranade : The Bhagavadgita as a Philosophy of God—Realization for author's own views and the views of Bhandarkar and others (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay).

15. Paradkar M.D. (Ed.) Studies in the Gita (Popular Prakashan, Bombay—For the view of Sami Chinmayananda and Ranganathananda).

16. P. Nagraj Rao : The Bhagavad Gita and the Changing world (New order Book Co; Ahmedabad for the Problem of Evil).

17. Vinoba Bhave : Talks on Gita (Sarva Seva Sangh Prakashan, Varanasi).

18. B. G. Tilak : Srimad Bhagavad Gita Rahasya or—Karmayoga—Sastra (Lokmanya Tilak Mandir, 568, Narayan Peth, Poona).

19. K. M. Munshi : Gita and Modern Life (Bhartiya Vidya Bhavan, Bombay).

20. Mahadev Desai : Gospel of Self-less action of The Gita According to Gandhi (Navjivan, Ahmedabad—14).

21. Sri'Aurobindo : Essays on the Gita (Sri'Aurobindo Ashram, Pondicherry).

22. Divetia H. V. : Art of Life in Bhagavadgita (Bhartiya Vidya Bhavan, Bombay).

3. The Yoga—System of Patanjali

Critical study of Yoga Sutras of Patanjali together with possible fruitful conparisions with western psychology.

Basic Books

1. The Yoga—System of Patanjali (Yoga—Sutras of Patanjali together with the commentaries of Veda—Vyasa and Vacaspatimisra, Translated by J. H. Woods (Motilal Banarasidas, 1992).
2. M. R. Yaradi : The Yoga of Patanjali (Bhandarkar Oriental Research Institute, Pune).
3. Gealdine Coster : Yoga and Western Psychology (Motilal Banarasidas 1968).
4. Pantajal Yogasutra (Translated by N. B. Pandya in Gujarati (Sastu Sahitya Vardhak Karyalaya, 1958).
5. Shree Patanjala Yoga Darshanam (Patanjala Yoga Sutra Ane Tena Mukhya Bhasyano Gujaratiman. Sanksepa by Kaniya Jekishandas (Gujarat Vidyasabha, Ahmedabad).
6. Swami Omanndatirth : Patanjala Yogapradipa (In Hindi) (P.O.Gita) Press, Gorakhpur, III Ed.)—2016).

Reference books

1. S. Dasgupta : Yoga as Philosophy and Religion (Motilal Banarasidas—1973).
2. Mircea Eliade : Yoga, Immortality and Freedom (Pantheon Books—1958).
3. Kulkarni T. R. : Upanishads and Yoga (Bhartiya Vidya Bhavan—1972)
4. Swnmi Vivekananda : Raja Yoga—Advaita Ashram, Mayavati 9th Ed. 1951.
5. Rajyoga (Swami Vivekanandana Rajayoganu Hindi Sanskarana) (Ramkrishna Ashram, Nagpur—1955)
6. Bhagwan Shree Rajneesh : Yoga—The Alpha and the Omega, Vol. I to X (Rajneesh Foundation, Poona—1978)
7. Ernest Wood : Yoga (Penguin Books, 1962)
8. Theos Bernard : Hatha Yoga (B. I. Publication, Bombay).
9. U.A. Asrani : Yoga Unveiled, Parts 1 to 3 (Motilal Banarasidas—1977)
10. Swami Abhedananda : Yoga Psychology (Ram Krishna Vedanta Math Calcutta—1950).
11. Swami Akhilananda : Hindu Psychology (Routledge & Kegan. Paul-1953).

4. Comparative Religion

1. Definition and Nature of Religion, Role of religion in human life, Jnana, Karma (Morality) Bhakti and Anasakti as essential aspects of religious life, General acquaintance with the classification and scriptures of the eleven living religions of the world, Approaches to the study of religions, Attitudes and methods of comparative study of religions, meaning and implications of Sarvadharmaspmabhava, Tasks of Comparative Religion in the contemporary situation of the world.

2. Critical and comparative appreciation of the notions of God depicted in the scriptures of Hinduism, Judaism, zoroastrianism, Christianity, Islam and Sikhism, Tho Critical and comparative evaluation should relate to the one or more of the following aspects of the philosophical and religious understanding of God,

   (i) God as self existent, Sui-Generis and one without a Second.

   (ii) God as the ultimate metaphysical ground of all—that—there—is.

   (iii) God as creator and moral governor of the world.

   (iv) God as merciful redeemer and the Goal of man's spiritual endeavours: Divine Personality und Incarnation.

3. Physical, mental moral and metaphysical nature of man according to Hindusim and Jainism, Critical evaluation of the beliefs concerning Karma, Rebirth Immortality and Salvation in Various, Comparative appreciation of the nature and modes of Bhakti and S'aranagati as means of salvation in Hinduism, Judaism, Christianity and Islam, place of prayer and worship in Jainism, Buddhism, Confucainism and Taoism, Ritual of daily prayers in Islam and its comparasion with similar practices in other religions, Merits and demerits of idol-worship. Mystical experience as the culmination of religions life.

4. "Hurt not others with that which pains yourself" as the Gold golden rule of morality in all religions advocating the ultimate value of the individual and the practice of non-violence, The Hindu view of varna A'srama and Sadharana dharma and relevance for morality in other religions, Universal virtues and vices clarified by the moral teachings of the various religions.

nature and modes of vairagya in different religions. Nature of moral Evil and the ways of eradicating it from individual and social life, Krishna, Christ and Muhammad with their disciples in To-day's Kuruksetra, possibility of one world religion, United Religions Organization (URO) working for the Education of peace Loving World Citizens.

Reference Books

1. Dr. Bhagvan Das : Essential Unity of All Religions. (The Theosophical House, Adyar, Madras—20)

૧. સર્વેધર્મોની તાત્ત્વિક એકતા ભાગ—૧ અને ૨, ડૉ. ભગવાનદાસનાં પુસ્તકોનો ગુજરાતી અનુવાદ ભાષાંતર નિધિ, ભાવનગર)

૩. ભાસ્કર ગોપાળજી દેસાઈ, ધર્મોનું તુલનાત્મક અધ્યયન (યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ)

૪. જયેન્દ્રકુમાર યાજ્ઞિક (સંપાદક) જગતના વિશ્વમના ધર્મો (બીજી આવૃત્તિ, ૧૯૯૩, યુનિ. ગ્રંથ-નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ).

5. Haridas Bhattacharya—The Foundations of Living Faiths (Calcutta University).

6. Geoffrey Parrinder : Comparative Religion (George Allen & Unwin).

7. A. C. Bouguet : Comparative Religion (Revised Edition, Penguin Books, London).

8. E. O. James : Comparative Religion (Methuen, London, Barnes & Noble, New York).

9. S. G. Champion : The Eleven Religions and Their Proverbial Lore (George Routledge & Sons, London).

10. Dr. Ishananda Vampeny : Krisna and Christ (Gujarat Sahitya Prakash, Anand—388001).

11. A. C. Bouquet : Sacred Books of the world (Cassell, London).

12. S. Radhakrishnan : Eastern Religions and Western Thought, (Oxford University Press).

13. Carl Cleman (Ed.) : The Living Religions of the world their Nature and History—(George Harrap, London).

14. ધર્મોનું મિલન : ડૉ. રાધાકૃષ્ણનના Meeting of Religions નો ગુજરાતી અનુવાદ (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay).

15. Chatterji Pritibhushan : Studies in Comparative Religion (Das Gupta & Co., Calcutta--12).

16. Sidney Spencer : Mysticism in World Religions (George Allon and Unwin).

17. G. Parrinder : Mysticism in the World's Religions (Sheldon Press, London).

18. Richard Woods (Ed.) Understanding mysticism (Image Books).

M.A. II

Symbolic Logic

PAPER V :

1. Sentential Logic--I

Atomic and compound statement--Use of new symbols--conjunction--variables and constants--sentence and sentonce form negation--parentheses and brackets--Disjunction--Material implication--paradox of material implication--material equibalance--Truth--table analysis--Tautology, contradiction and contigent sentences--Argument forms proofs using valid argument from--principles of strategy--common errors in problem solving.

2. Sentential logic--II and Predicate Logic--I

Shorter--truth table technique--Raduction--Absurdum method of using truth values--conditional proof. The strengthened rule of conditional proof--probling argument form invalid--material implication and valid argument forms.

Individuals and properties--singular and general proposition--priliminary quantitication rules--probing argument form valid in predicate logic.

3. Predicate Logic--II

Rationale bening the precise formulation of the quantifier rules--precise formulation of the quantifier rules--Rule of GN--Probing invalidity--Logical truths involving quantifiers--Difficult symbolization--theorms of logic--Symbolizing relations i, e, 'at least' 'Evactly', 'At most' etc· Identity proof involving identity and relations--Definite description--properties of relations predicate variables and attributes of attributes--Higher order logics--limitation of predicate logic.

4. Logic and Axiom System

Introduction to set theory—ven diagram and categorial proposition—Existential import and symbolic presentation of categorical proposition criticism of the traditional square of propositions in the light of existential import—syllogism—testing of validity and invalidity of syllogism by ven diograms. The nature of axiam system—object languages and meta languages—interpreted and uninterpreted systems. Russell Whiteheads Axicom system in principle mathematical primitive symbols and well formulers transformation rules—Definitions—Axioms and independence of axioms—condition for an Axiom system—consistency—different sense of consistency—The derivation of formulaes completeness—theorms of completences—limitations of axiom system.

Basics books

1. Kahane : "Logic and Philosophy" (California Wardsworth Pub. 1969)

2. Copi I. M. : "Symbolic Logic" (Third Edition) (Macmillian New York)

3. Bassou and O'Connor : Introduction to symbolic logic (Oxford)

Reference books

1. Patric Suppes : Introduction to Logic (Van Nostrand, East—West Press, New Delhi)

2. Anderon J. N. and Henry Johnstone : Natural deduction

3. Church A. : Introduction to mathematical Logic (Princton)

4. James A. Thoms : Symbolic Logic Mersrill A bell & Howell Co. Columbus—1978)

5. Irbing M. Copi and James Gould : Contemporary readings in Logical theory (Macmillian–1967).

6. Strawson P. F. Introduction to Logical theory (Mathuen 1962)

7. J. Hinttikker and others (Ed.) Eassay on Mathematical and philososphical Logic.

(Synthese library Vol 22 1979).

8. Strawson P. F. (Ed.) Philosophical logic (Oxford).

Excerises

1. Construction of formal proofs using the eighteen of ninteen rules of inference and replacement.
2. Reduction-ad-Absurdum method using truth values & method of indirect proof.
3. The method of conditional and indirect proof as reducing the length of formal proof.
4. Formal proof using priliminary quantification rules.
5. Proving invaridity by showing similar mathematical agreements invalid.
6. Form proof using precise or generalised quantification rules and
7. Construction of difficult symbolization.
8. Proof of the theorms or logic.
9. Proofs using logic of relation. Identity and definite description.
10. Testing of syllogism by using the techniques of Ven-diagram.
11. Probing the independece of Axiom of any propositional (two valued) Axiom system by using the given truth table model.
12. Proofs of the theorms of consistency of Russell whitehead Axiom system and derivations of its doctrines.

The Philosophy of Umasvati

Critical and Hermeneutical Study of Umasvati's Tatvarthasutra

Basic books

1. Tatvarthasutra with Sarvarthasiddhitika
(Bharatiya-Jnana-Peeth, Kasi)
2. Pandit Sukhlalji (Vivechaka) : Tatvarthasutra (Gujarati)
(Gujarat Vidyapith, 1940)

3. Pandit Sukhalalji (Vivechaka) : Tatvarthasutra (Hindi)
(Parshvanath Shodha Sansthan, Varanasi)

4. Vacaka Umasvati : Tatvarthasutra Pt. Sukhlalji's Commentary on
(L. D. Institute of Indology, Ahmedabad, 1974)

5. Prasamaratiprakarana of Umasvati Vacaka : Edited and Translated by Y. S. Shastri, L. D. Institute of Indology, Ahmedabad-1989.

Reference Books

1. S. Mookerjee : The Jain Philosophy of Non-Absolutism
(Bharatiya Jaina Parisat, Calcutta, 1944)

2. Y. S. Padmarajah : Jain Theories of Reality and knowledge
(Jaina Sahitya Vikas Mandal, Bombay 1963)

3, Mohanlal Mehta : Jain Philsophy (P. V. Research Institute, Varanasi, 1971)

4. Pt. Mahendrakumar : Jaina Darsan (Hindi) Varni Granthamala, Varanasi.

5. Y. J. Padmarajah : Jain Theories of Reality and knowledge
(Jain Sahitya Vikas Mandal, Bombay).

PAPER – IV

2. The Philsophy of Nagarjuna

Critical and Hermeneutical Study of Mulamadhyamaka Karika

Basic Book

Nagarjuna : Mulamadhyamaka Karika (Ed. by Pousin, St. Petersbourg, (1903)

eference Books

1. K. V. Ramanan : Nagarjuna's Philosophy—As presented in the Maha Prajna Paramitra Sastra (Bharatiya Vidya Prakashan, Varanasi 1971)

2. T. R. V. Murti : The central conception of conception of Buddhism—A study of the Madhyamika System (Allan and Unwin, 1960)

3. A. K. Warder : Indian Buddhism (Motilal Banarasidas, Delhi, 1970)
4. Petter Dela Santayan : Madhyamika Schools in India (Motilal Banarasidas, Delhi)
5. Th. Stcherbatsky : The conception of Buddhistic Nirvana (Revised edition, Bharatiya vidya Prakashan, Varanasi, 1978)
6 W. Y. Evans – Wentz : The Tibetian Book of the Great Liberation (Oxford University Press, 1954)
7. Mahayana Sutralankara of Asanga – A study : Dr. Y. S. Shastri (Indian Book Centre, New Delhi 1989)

3. The Philosophy of Vedanta sutra

Critical and hermeneutical study of the Vedanta Sutra in the light of the views of Acaryas like Sankaracarya, Ramanujacarya and Madhvacarya for working out a consistent and universally practicable philsophy of spiritual life based on true knowledge of the nature and inter-relationship of tattvatraya and the method of attaining perfection here and hereafter.

Basic Books

1. S. Radhakrishnan : The Brahma Sutra : The Philsophy of spiritual life (Georgge Allen & Unwin)
2. Swami Sivananda : Brama Sutras (Motilal Banarasidas)
3. V. S. Ghate : The Vedanta : A study of the Brahma Sutra with Bhasyas of Samkara, Ramanuja, Nimarka and Vallabha (The Bhandar Oriental Institute, Poona).
4. P. M. Modi : A critique of the Brahmasutra (Published by P. M. Modi, Raopura, Baroda)
5. Sharma B. N. K. : Brahmasutras and their Principal commentaries, Vol. 1, 2 and 3 (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay)

eference Books

1. Relevant chapters from the History of Indian Philosophy by S. N. Dasgupta, S. Radhakrishanan and Jadunath Sinha together with references cited by them.
2. ન. ૬. મહેતા : હિન્દુ તત્ત્વજ્ઞાનનો ઇતિહાસ–ઐસ્તર સોલોમન દ્વારા સંશોધિત બીજી આવૃત્તિ (ગુજરાત વિદ્યાસભા)
3. સી. વી. રાવળ : પ્રસ્થાનત્રયી (પ્રજ્ઞા પ્રકાશન, ૨૮, નોવેક્ષ રો હાઉસિસ, સેટેલાઈટ રોડ, અમદાવાદ–૧૫.)

4. The Philosophy of Sankaracarya

Critical and hermeneutical study of Sankaracary's Sariraka Bhasya ; Commentary on the Vedanta Sutras.

Basic Books

1. Sankaracarya : Sariraka Bhasya (Edited by N. L. Shastri, Nirnaya Sagar Press, Bombay)
2. Sankaracarya : Vedanta Sutra with commentary of Sankara Translated by G. Thibaut, 2 Vols. (Sacred books of the East, 2nd edition, reprinted in Delhi, 1966)
3. Date B. H. : Vedanta explained—Sankara's commentary on the Brahma Sutras, 2 Vols. (Bombay 1959)
4. કમલાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી (અનુવાદક) । બ્રહ્મસૂત્ર : શાંકરભાષ્યાનુવાદ (ગુજરાત વર્નાકયુલર સોસાયટી, અમદાવાદ)

Reference Books

1. R. S. Naulakha : S'ankara's Brahmavada (Kitab Ghar, Kanpur, 1964).
2. T. M. P. Mahadevan, Gaudapada—A study in Early Advaita (Madras)
3. R. D. Ranade : Vedanta—the culmination of Indian Thought (Bharatiya Vidya Bhavan, Bombay—1970)
4. M. K. V. Iyer : Advaita Vedanta (Asia Publishing House, 1964)
5. S. K. R. Rao : S'ankara—A Psychological study (Mysore, 1960)
6. N. K. Devraj : S'ankara's theory of knowledge (Motilal Banarasidas, 1968)
7. W. S. Urquhart : The Vedanta and Modern Thought (Gain Publishing House, Delhi, 1986)
8. K. A. Krishnaswami Iyer : Vedanta or the Science of Reality (Adhyatma Prakash Karyalaya, Holenarsipur, Mysore State, Revised edition 1996)
9. Radhakrishnan : The Vedanta According to S'ankara and Ramanuja (Allen & Unwin)
10. M. N. Drivedi : Imitation of S'ankara (Sudars'ana Office, Nadiad, 1895)
11. સી. વી. રાવળ : શંકરાચાર્યનું તત્ત્વજ્ઞાન (યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ)
12. S. G. Mudgal : Advaita of S'ankara-Areappraisal (Motilal Banarasidas)

5. The Philosophy of Ramanujacharya

Critical and hermeneutical study of Ramanujacarya's S'ri Bhasya : Commentary on the Vedanta Sutra

Basic Books

1. Ramanujacarya : S'ri Bhasya, along with Sudars'ana Suri's S'rutaprakas'ika (Commentary on S'ri Bhasya, Nirnaya Sagar Ed.)
2. Ramanujacarya : S'ri Bhasya (Translated in English by G. Thibaut S. B. E. Vol. 48)
3. આનંદશંકર બાપુભાઈ ધ્રુવ : રામાનુજાચાર્યના શ્રી ભાષ્યનો ગુજરાતી અનુવાદ (ગુજરાત વર્નાક્યુલર સોસાયટી, અમદાવાદ)
4. P. N. S'rinivasachari, The Philosophy of Vis'istadvaita (Adyar Library, Madras)

Reference Books

1. Kumarappa A. B. : The Hindu Conception of Deity as culmniating in Ramanuja (Inter—India Publications, New Delhi, 1979).
2. Bhardvaj K. D. : The Philosophy of Ramanuja (Delhi, 1958).
3. Carman J. B. : The Theology of Ramanuja (New Heven & London, 1974).
4. Raghavachar S. S. : Sri Ramanuja on the Upanishads (Madras, 1972).
5. Raghvan V. S. : Visistadvaita—Philosophy and Religion (Madras, 1974).
6. Sengupta, Anima ; A critical study of the Philosophy of Ramanuja (Varanasi, 1977).
7. Bhatt, S. R. : Studies in Ramanuja Vedanta (Delhi, 1975).
8. Eric J. Lott : God and Universe in the Theology of Ramanuja (Ramanuja Research Society, Madras, 1976).
9. N. S. Anantharangachar : The Philosophy of Sadhana in Vis'istadvaita (University of Mysore).
10. Radhakrishnan : The Vedanta According to S'ankara and Ramanuja (Allen & Unwin).

Contemporary Western Philosophy

PAPER—VI :

1. Bergson : Bergson's vitalism as non-materialism and a variety of spritualism—meaning and implication of Bergson's view of time or change as duration—Nature and iater-relationship of mind and matter according to Bergson—Bergson's criticism of Michanism and Finalism, inadequacy of Barwinism and other theorise from the stand point of creative evolution—the basic features of creative evolution—evalution of Bergson's view regarding the role of Intellect and Intuition in philosophy, Morality and Relegion.
2. Whitehead : Dynamic and relativistic conception of nature—Whitehead's reformation of epostemology. Nature and inter-relationship of the basic categories of Whitehead's metaphisics ; (i) Creativity (ii) Actual enfities in process (iii) Eternal objects and (iv) God. Importance of subjective and intuitive experience of objective reality. Nature of the perceived world. Evaluation of Whitehead's views oa premordial and consequent nature of God.
3. Wittgenstion : Atomic facts—elementary proposition—the sense of proposition—the picture theory of meaning—logical atomism—objects—ontology of tractatus—rejection of logical atomism—The puzzle and paradox causes of the rise of philosophical problems the negation of essentialism—The family resembalances—the use theory of meaning contravercy on 'private language'.

Russell

Evaluation of Russell's view of nature and method of philosophy-Significance of the distinction between knowledge by aquintance and knowledge by description—Russell's theory of description and theory of types—our knowledge of the external world and natural monism—Russell's uiews of mysticism and logic—Russel's dinial of dogmatic relegion, God and soul. Russell's relegion of enlightnent and love. Ressell's philosophy of life and naturalistic ethics. Russell's political philosophy and world peace.

Books

1. D. M. Dutt : 'The chief currents in contemporary philosophy' Calcutta Uni. Press, 1970.
2. Passmore J. : 'A hundred years of philosophy'. Duckworth, 1966.

3. Hofcling : Modern in Philosophers ' (Macmillan).
4. Schilpp (ed.) : ' The Philosophy of A. N. Whitenead.
5. Schilpp (ed.) : The Pnilosophy of Bertrand Russell.
6. Pitoher George : The Philosophy of Wittgenstien.
7. Cunningham G. W. : Studies in the philosophy of Bergson (longman).
8. Rushdoll R. : The metaphysics of Bradley. (London 1912).
૯. ડૉ. જે. જે. શુકલ : સમકાલીન પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાન, યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.
૧૦. ડૉ. જે. જે. શુકલ : લુડવિગ વિટગેન્સ્ટાઈનનું તત્ત્વજ્ઞાન' યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
૧૧. પ્રો. એમ. વી. ભક્ષી અને અન્ય (સંપાદકો) : વિચાર દર્શન—૩, (વિશ્વ તત્ત્વચિંતન રૂપરેખા-૨) જ્ઞાન ગંગોત્રી ગ્રંથ શ્રેણી ૨૪ સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી.

1. Mystrism and Philosophy

PAPER VII :

1. The meaning and Types of Mysticism : The problem of the universal core of mysticism, mystery and union, types of mysticism. Extrovertice and intravertive mysticism. The arguments for the objectivity of mystical experience.
2. Mystical Monism and Mystical Theism : Natural pantheism, Indian philosophical monism, Integration and Isolation, Yoga and Jain, Buddha and Nirvana, Tao and Sminto, Asian and African costatics, Indian monotheism, Bible and Cabbalah, Muhammad and the Suffs, Christian University.
3. Mysticism, Logic and Language : Mystical paradoxes and the various theories regarding their rational solution, Philosophical imptication of the paradoxes, Ineffability of mystical experience, commonscnce theories the ineffability of mystical experience, The view that mystical language is symbolic.
4. Mysticism, Ethics and Religion : Visions, Reotures and sex, drugs and theoccuit. The mystical theory of ethics, mysticism and the good life in practice, Mysticism and immortality. Mysticism and religious experience. The question whether mystical consciousness favours one world religion rather than another.

Recommended Books

1. W. V. Stace : Mysticism and Philosophy (Macmillan, 1961)
2. G. Parinder : Mysticism in the World's religions (Sheldon Press, London, 1976).
3. Richard Woods : Understanding Mysticism. (Umage Books, New York—1980).

2. Analysis, Logical Positivism and Linguistic Philosophy

1. Logical Atomism : Atomistic metaphysics and analysis, logical atomism of Russell and wittginstien language as truth-junctional-facts and pictures of facts criticism of logical positivism.

2. (a) Logical Positivism : Rejection of metaphysics-the principle of verification direct and indirect verification-conformation and Ayer-Popper's criticism of the theory of meanlag-criteria of demarcation.

   (b) Protoçol sentence-atomic sentence-views of Russell, wittgenstion. Neurath and Carnap. Reductionism and physicalism-Universal language—Carnap and Herbert Fiegl. Criticisms of Godel and Karl Popper-outcomes of the criticisms.

3. Analysis and a priori knowledge : Positivistic approach to analytics knowledgg-truth and convention-Quine's view criticism of Analytic-synthetic dischotomy Blanshard's position.

4. Truth, Semantics and ontology : Tarski's semantic theory of truth—semantics, abstract entities and metaphysics views of Carnap and Quine—semantics, model logic and possible worlds-ontology view of Krip and Hinttikka.

5. Lingustic Philosophy-Some earlier form : G. E. Moore on common sense and philosophy, Ayer's conception of philosophy as "Definition in use" Russell's theory of description Russell's theory of logical construction—Evaluation of theses position.

6. Linguistic Philosophy-Some Letter Form : Ryle on (i) ordinary use of language (ii) systematically misteading expressions (iii) categories and (iv) category mistakes Balnshard's evaluation of Ryle's position.

Recommended Books

1. Urmoson J. O. : Philosophical Analysis ; Oxford Uni. Press.

2. Braud Balnshard : Reason and analysis : George Allen & Unwin.

3. John Passmore : A hundered years of Philosophy : (Gerald Duckworth & Co.)

Reference Books

1. Ganguli Sachindranath : Logical Positivism as a theory of meaning (Allied Publishing)
2. R. R. Ammerican : Classics of analytic Philosophy (TMH. 1965)
3. Ayer A. J. : Logical Positivism, New York, Free Press.
4. Karl Popper : The logic of scientific discovery (RKP, 199?)
5. Karl Popper : Conjuctures and Refutations (RKP)
6. Carnap Rudolf : The Logical syntex of language (RKF
7. Schip. P. : The Philosophy of Rudolf Carnap. (Library of living Philosophers)
8. Ayer A. J. : Language truth and logic.
9. Quine W O. : "Truth by convention" "Two dogmas of empiricism" and "On what there is".
10. Tasski A. : "The Semantic Conception of Truth".
11. Carnap R. : "Empiricism, Semantics and ontology".
12. Warnock G. J. : English Philosophy since 1900.

3. Greek Philosophy of Man and Morals

1. Nature of man and morals according to the Sophists, Protogoras on 'Man is the measure of all things'. Socratic Philosophy of man as influenced by Orphics and Pythagoreans, Socratic Philosophy of Love and Beauty, Inplications of the Socratic dictums : (i) 'Know they self' and (ii) Virtue is knowledge, Cynicism of Antisthenes and Cyrenaicism of Aristippus, Plato on (i) Nature and Destiny of Human Soul, (ii) Cardinal Virtues in Good Life and (iii) Palce of Hapiness in human life.

2. Aristotle on the concept of Summum Bonum, Aristotle's criticism of the general nation of happiness, Evaluation of Aristotle's views on nature, kinds and attainment of hapiness as summum bonum, Arguments for and against pleasure as the Good, Aristotle's concept of human soul and the bert form of human life, nature, origin and development of moral virtue according to Aristotle, Critical evaluation of the doctrine that moral virtue is the mean between two extremes.

3. Nature and types of moral virtue like (i) Courage, (iii) Temperance and (iii) Justice, Virtues concerned with Money Honour, Anger and Social Intercourse, Nature and types of intellectual virtues, relation between philosophical and practical wisdom, comparative estimation of Aristotle's ideal of virtues man, Nature of voluntary and involuntary action and their relation with virtue, Aristotle on Continence and Incontinence, Role of Friendship in human life, evaluation of different kinds of Friendship.

4. Nature of human soul according to Epicurus, Epicureanism as improved version of cyrenaicism, Epicurus on types of happiness and reasons for choosing between them, General estimation of Epicurean hedonism, Nature of soul and its immortality according to Stoicism, The Stoic Ideal of virtuous life, Stoicism as improved version of cynicism, problem of Evil and Freedom in stoicism, Comparative evaluation of Stoicism and Christianity with respect of their ethical ideals, Neo-Platonic conception of human soul, plotinus on the solution of the problem of evil, process of salvation according to plotinus.

Recommended Books

1 Gomperz T : The Greek Thinkers Vol. I to IV (John Murry, London, 1949)

2 Zeller E : Outlines of the History of Greek Philosophy (Meridian Books, New York, 1957)

3 Rogers A.K. : A Student's History of Philosophy (The Macmillan Co., 1960)

4. Warbeke J. M. : The Searching Mind of Greece, (I. N. C., New York, 1930)

5. Aristotle : The Necomachean Ethics (A commentary by the Late N. H. Joachim) (Edited by Ross D. A.) Oxford at the Clarendon Press, 1951)

6. Thomson J.A.K. : The Ethics of Aristotle (first published in 1953) George Allen and Unwin Ltd., London)

૭. જ. આ થોમ્સન : અનુવાદ : પાશ્ચાત્ય તત્ત્વજ્ઞાનનો સરળ ઇતિહાસ, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૮. જે. આ થોમ્સન : ગ્રીક તત્ત્વચિંતન : (પૂર્વાર્ધ અને ઉત્તરાર્ધ) યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૯. ક. બા. માકડ : અરિસ્ટોટલનું નિકોમેકિચન નીતિશાસ્ત્ર : યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

૧૦. ભટ્ટ મ. ૨. . ઓરસ્ટોટલનું નીતિશાસ્ત્ર : આવૃત્ત પહેલી, સને ૧૯૬૨ । ગુજરાત વર્નાકયુલર સોસાયટી, અમદાવાદ.

Philosophy of Art and Aesthetics

1. Aesthetic experience and a work of Art : The Issue, Detachment subjectivism, illusionism and Phenomenalism, Aesthetic experience without detachment of illusion, A new formulation. Application to the other theories, what fundamentally is a work of art ? An answer suggested, Application to the other theories, Materials and medium form, content and subject matter, expression and representation.

2. The Art and the Logic of talk about Arts : Architecture and Sculpture, Painting and Photography, Dancing, acting and pantomime, Music, Literature, Description of Arts, Interpretation of Art, Evaluation of Art.

3. Modern Western Aesthetics : John Hospers on Art and emotion, Clive Bell on Artistic representation and form, E. H. Sombrich on Artistic representation, T. M. Greene on Artistic Greatness, David Hume on the standard of taste, Margaret Macdonald on some distinctive features of arguments used in criticism of the arts.

4. Indian Aesthetics : Indian conception of the poet and the nature of poetry, the Vedantic and the Samkhya theories of rasa, nature, content and the method of art, Nature of Art experience, Art and morality.

Recommended books

1. V. C. Aldrich : Philosophy of Art (Prentice Hall, Inch 1963),
2. Jerome Stolnitz : Aesthetics (Macmillan, 1965)
3. M. Hiriyana : Art Experience (Karoalaya Publisher, Mysore, 1954).

PAPER—VIII :

1. Philosophy of Kant

Critical Study of Kant's Critique of Pure Reason

Basic book

Kant : Critique of Pure Reason—Translated by Norman Kemp Smith, Macmillan, 1958.

Reference Books

1. Robert Paul Wolf : Kant—A collection of Critical Essays (Macmillan, 1958)
2. Kemp Smith : Commentary to Kant's Critique of pure Reason (Humanities Press, New York, 1962),
3. H. J. Paton : Kant's metaphysics of Experience, Vols. 1 & 2 (Allen & Unwin, 1951)
4. Cassirer, H. W. : Kant's Firte Critique (Allen & Unwin, 1954)
5. Madhusudan Baxi : Kantanu Tattvajnana (Gujarati), University Book Production Board).
6. Z. V. Rothari : Adhunik Paschatya Tattvajnana (Gujarati) University Book Production Board, Ahmedabad),

2. The Philosophy of F. H. Bradley

A critical study of Bradley's Appearance and Reality

Recommended Books

1.	Appearance and Reality	: F. H. Bradley, Oxford Uni. Press, Second Edition.
2.	Principles of Logic	: F. H. Bradley, Oxford, Second Edition.
3.	Essays on truth and Reality	: F. H. Bradley, Oxford.
4.	Church R. W.	: Bradley's Dialectic (London, 1942)
5.	Lofthouse	: F. H. Bradley (London, 1949)
6.	Wollheim R.	: F. H. Bradley (Harmonds—Worth, 1954)
7.	Passmore	: A Hundred years of Philosophy (London, 1957)

3. The Philosophy of Husserl

Critical Study of the following Text

(General Introduction to pure Phenomenolog)

Rcommended Books

1.	Husserl (Ideas)	: General introduction to pure phenomenology, Trans. by W. R. Boyce Gibson, George Allen & Unwin, 1958.
2.	Husserl	: Formal and transcendental logic. Trans. by Dorin Cairn : Martinus Vijhoff. The Hauge, 1969.
3.	Marvin Farber	: Foundations of Phenomenology University, of New York Press, 1968.
4.	Edo nic	: Husserland Phenomenology, Hutchinson University Library, London, 1970
5.		: હુસેલનું તત્ત્વચિંતન—યુનિ. ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ.

4. Philosophy of Heidegger

Critical study of Heidegger's Being and Time

Recommended Books

1.	Martin Heidegger	: Being and time, translated by John Macquarrie and Edward Robinson—New York, Harper & Row, 1962.

2. Martin Heidegger : Introduction to Mataphysics—Translated by R. Manbeim, New Havon, Yale University Press, 1958.

3. Martin Heidegger : What is metaphysics, Translated by A. Crick and R. Hull.

4. Vincent Vycinas : Earth and God—An introduction to the Philosophy of Martin Heidegger, The Hauge, 1961.

5. T. Langan : The meaning of Heidegger, London 1959.

6. Grene M. : 'Heidegger', London, 1957.

7. Blackham H. J. : Six existentialist thinkers, London—Routledge and Kegan Paul, 1953.

8. ડૉ. જે. જે. શુક્લ : 'માર્ટિન હાઇડેગરનું તત્ત્વજ્ઞાન' યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ

9. પ્રા. એચ. એમ. જોષી : 'માર્ટિન હાઇડેગરનું—ફાર્બસ સભ્ય, મુંબઈ દ્વારા—ડૉ હરવલ્લભ ભાયાણી, ૨૫—૨ વીમાનગર, સેટેલાઈટ રોડ, અમદાવાદ—૧૫.

5. Post Modern Philosophy

1. Post modernism—Revisling the enlightenment projeot
   - (1) The post modern condition
   - (2) A Debate : Post modernism versus Enlightenment
   - (3) Abandoning the metanar artives of Modernity with special reference to Lyotard.
   - (4) Defending modernity and enlightenment : Habermar's position.
2. Debate between Lytard and Habermar :
   - (1) Three responses to the debate
     - (a) Pro-Habermas—(Peter—Dewes) A problem with Post modernism its Relativism.
     - (b) Pro—Lyotard—(Zygnunt Bauman)—A Problem with Enlightenment and its arrogant pride.
     - (c) Neutralist Poistion (Anthony Giddens)—Post modernity As Reflexivity.
   - (2) Evaluation of Post—modernism from—
     - (a) The Marxist—Point of view
     - (b) Feminist—Point of view

3. Post—Modernism and the Problem of Cultural Identity :

(1) Question of Identity :

(a) Three concept of Identity

(b) The character of change in late-modernity

(c) What is at State in the question of identities ?

(2) The birth and death of the modern subject.

(3) National cultures as 'Imagined communities'

(4) Globalization

(a) Time—Space compression and Identity .

(b) Towards the Global Post—modern ?

(5) The Global, The local and the Return of Enthnicity

(6) Fundamentalism, Diaspora and Modernity.

4. Post modernism,. Religion and Ethic

(1) Post—modernism Reason and Religion.

(a) Religious Fundamentalism

(b) Relativism, Post modernism

(c) Enlightenment relationalism or Rationalists Fundamentalism.

(2) Environmental challenges, Enlightenment and a need for Global Ethic.

(3) Creativity and Post modern Religion.

Basic Books

Topic—I-II

Stuar Hall, David Held and Tony McGrew (ed.)—Modernity and its Futures—Chapter (VII) Published by Open Uni. 1992.

Topic—III

Stuard Hall, David Held and Tony McGrew (Ed.) Modernity and its Futures—Chapter (VI) Pulished by Open University, 1992.

Topic—IV (I)

Ernest Gelli Post modernism, Reason and Religion Routledge—1992.

Topic–IV (II)

Stuar Hall, David Held and Tony McGrew (Ed.) Modernity and its Futures—Chapter (III).

Charles Jencks (Ed.) : Post modern reader (Academy, Editions 1992, Academy Group Ltd., 42, Leinster Gardens London W2 3 AN)

Essay by–Hans King : Why we need a Globle Ethic.

Topic–IV (III)

Charles Jencks (Ed .) : Post modern Reader (Academy, Editions 1992, Academy Group Ltd., 42, Leinster Garden, London, W2 3 AN)

Essay by–David Ray Griffin–Creativity and Post modern Religion.

Reference Books

Barry Smart, Post modernity, Routledge, 1993

ભોળાભાઈ પટેલ : ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા, સંપાદન–અનુ. આધુનિકતાવાદ, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, ૧૯૯

હેમંતકુમાર દશરથલાલ શાહ : હેબરમાસનું રાજકીય દર્શન, મે. ૧૯૯૨, ગુ. યુનિ. રજૂ થયેલ નિબંધ, એમ.એ. પોલિટિક્સ

Robert C. Holub, Jurgen Habermas Routledge, 1991 Chapter 6 : Modernity and Post modernity : The debate with J. F. Lyotard, P. 133 to 161.

Theory, Culture and Society, Vol. V 2–3 June, 1988

Special issue on "Post modernism"—

1. Mike Featherstone : In pursuit of the post modern : An Introduction.
2. Dick Veerman : Introduction to Lyotard.

Theory, Culture and Society, Vol. II No. 3, 1985

"The Fate of Modernity"

(1) Alex Callinices, Post modernism, Post structuralism and Post Marxism.

(2) Axel Honneth, An Aversion Against the Universal : A commentary on Lyotard's Post modern condition.

પરિશિષ્ટ "જ"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૮)

૧૯૯૫ના વર્ષની થર્ડ બી.એ. અંગ્રેજી વિષયની પરીક્ષા માટે ગુણનું વિભાજન નીચે પ્રમાણે કરવામાં આવેલ છે. કૉલેજની આંતરિક દ્વિતીય કસોટીમાં પણ આ મુજબ પ્રશ્નપત્રનું માળખું ગોઠવવા નક્કી કરવામાં આવેલ છે.

	Marks
(1) Text (Hamlet) General Question	15
(2) Short Notes (Three out of Six) OR Short Questions (Five out of Ten)	25
(3) Comprehension Passage (Not more than 300 words)	12
(4) Composition (150 words)	08
(5) (a) Leave—Note OR Application OR (b) Complaints OR Letters to Editor	10
	Total 70

પરિશિષ્ટ "૭"
કામકાજ ક્રમાંક ૨(૯)

ફર્સ્ટ બી.કૉમ., સેકન્ડ બી.કૉમ.ના બિઝનેસ કૉમ્યુનિકેશન (ગૌણ વિષય)નો અભ્યાસક્રમ આ સાથેના પરિશિષ્ટ મુજબ નવો સુધારવામાં આવેલ છે, જેનો અમલ જૂન, ૧૯૯૫થી કરવાનો રહેશે.

જૂન, ૧૯૯૫થી અમલમાં આવે તે રીતે સેકન્ડ બી.કૉમ. કૉમાર્શિયલ કૉમ્યુનિકેશન વિષયમાં પાઠ્યપુસ્તક તરીકે મેકમિલન કંપનીની સ્ટોરીઝ ફ્રુ રીમેમ્બર સિરીઝમાં "ધી કાઉન્ટ ઑફ મોન્ટ ક્રિસ્ટો (લેખક એલેકઝાન્ડર ડુમાસ) (The Count of Monte Cristo, Author : Alexander Dumas) નિયત કરવામાં આવેલ છે.

થર્ડ બી.કૉમ.ના સી.સી. વિષયની ટેક્ષ તરીકે ધી જર્નીઝ એન્ડ (The Journey's end) નિયત કરેલ છે, જે ૧૯૯૫થી અમલમાં આવે છે.

F.Y.B.Com.

Business Communication

(a) Text	40%
(b) Business Communication	15%
(c) Miscellaneous letters	15%
(d) Sales circulars, Status and collection letters	15%
(e) Drafting of Representations	15%
	100%

(*a*) *Text* : Stories from Shakespeare by H. G. Wyatt. 40% marks
(Stories Redt) Oxford Uni. Press

(b) Business Communication .. 15% marks

(a) What is business communication ?

Medias of Communication

1. Written communication letters—circulars—Memos—Telegrams—Reports—Minutes—Formats—Questionnires—Manuals.
2. Oral communication—Face to face conversation—Conversation over telephone Radio—broad-cast—interviews—Group—discussions—meetings—Conferences—seminars—Announcement over Public Address System.
3. Visual Communication—Gestures—facial expressions—Tablesc-harts—Graphs—Diagrams, slides—Film strips.
4. Audio-visual communications—Television—cinema films—visual impact with nerration.

Barriers to communication

(1) Bad expression;
(2) Inaccurate Translation;
(3) Loss in transmission or poor retention;
(4) Inattention;
(5) Vague and unclarified assumption;
(6) Inadequate period of adjustment;
(7) Distruct;
(8) Premature evaluation;
(9) Fear;
(10) Failure to communicate;
(11) Physical noise;
(12) Distance and Time;
(13) Spatial arrangements;
(14) Organisational distrust;
(15) Source;
(16) Distractions;
(17) Lack of common knowledge;
(18) Perceptual distortion;
(19) Semantics;

(c) Miscellaneous Letters : 15%

Leave notes—Request for Testimonials,
Letters to the Editors. Social letters,
Invitations, congratulatry messages,
good-wishes, condolences.

(d) Sales letters : 15%

Circular letters
Status Inquiry letters
Collection letters.

(e) Drafting of Representations on various issues :

(1) Social
(2) Economic
(3) Civic
(4) Educational.

S.Y. B.Com.

Business Communication

(a) Text : Three Men in a Boat By Jerome K. Jerome Orient Longman 40%

(b) Correspondence pertaining to employment viz. 15%

1. Drafting of advertisements
2. Interview calls
3. Appointment orders
4. Acceptance
5. Letters regarding irregularity, insubordination, dereliction of duty, gross negligence.

(c) Comprehen and Interpretation of statistical data. 15%

(d) Drafting of brief advertisements on— 15%

1. Deterguent Powder
2. Shaving Cream
3. Hair Dye
4. Cosmetic
5. Jeans.
6. Washing Machines
7. Water Purifier
8. Mixtures
9. Moped
10. Instant Tea or Coffee.

(०) Preparing thumb nail sketches of 300 models. 15 %

1. A prominent businessman/Industrialist
2. A prominent Painter
3. A prominent Musician
4. A prominent Writer
5. A promitent Artists
6. A prominent Sportsman
7. A prominent Actor
8. A prominent Public Figure
9. A prominent Social Worker
10. A Educational.

T.Y.B.Com.

Commercial Communication

The Journey's End by R. C. Sherriff—Published by Devra Books, New Delhi Under arrangement with Heinemann Educational Books. Ltd., London

પરિશિષ્ટ "૮"

કામકાજ ક્રમાંક ૨(૧૦)

ફર્સ્ટ બી.એ. તેમ જ સેકન્ડ બી.એ. હિન્દી વિષયના અભ્યાસક્રમમાં નીચે દર્શાવ્યા મુજબ સુધારા કરવામાં આવેલ છે, જેનો અમલ ૧૯૯૫ની પરીક્ષાઓ માટે કરવાનો રહેશે :

૧. એફ.વાય.બી.એ. પ્રશ્નપત્ર–૧માં "આધુનિક કવિતાઓ" પુસ્તકમાંથી ૧ થી ૧૨ કવિઓની કવિતાઓ અભ્યાસક્રમમાં રહેશે અને કવિ ક્રમાંક ૧૩ થી ૧૯ની કવિતાઓ આ વર્ષની પરીક્ષા માટે રદ કરવામાં આવે છે.

૨. એસ.વાય.બી.એ. પ્રશ્નપત્ર-૪ માં "નયે રંગ એકાંકી"માંથી "સીમારેખા—વિષ્ણુ પ્રભાકર" રદ કરવામાં આવે છે અથવા સંસ્કરણ ૧૯૯૪ પ્રમાણેનો અભ્યાસક્રમ રહેશે.

૩. એસ.વાય.બી.એ. પ્રશ્નપત્ર–૫માં "ઇતિહાસના પ્રશ્નપત્રમાં" ટૂંકનોંધમાંથી કૃતિઓને રદ કરવામાં આવે છે. આથી આ પ્રશ્નપત્રમાં ટૂંકનોંધમાં માત્ર રચનાકારો વિશે જ પૂછવામાં આવશે.

પરિશિષ્ટ "ક"
સામાન્ય ક્રમાંક ૨ (૧૧)

M.PHIL.—PAPER - II—(OPTIONAL)

(In force from June —1994)

Advanced Symbolic Logic

(1) Set Theory and Preliminaries :

Introduction—basic elementary set theory—functions—one-one and on-to Enumerable sets cardinal numbers and 'axiom of choice, ordinal number and the axioms of replacement and regularity—Higher transfinite cardinals—continum Hypothesis—as an axiom of set theory. Godel and Cohen's proofs—(Introductory outline).

(2) Propositional Calculus (Rosser's System) :

Object language and meta-language, primitive Symbols and well-formed formulaes—meta theorm of functional completeness—Axioms—Rule of inference—proof—meta-theorm of Analytic Completeness-development of Calculus-theorms and meta-theorms-Deductive-completeness.

(3) First Order Function Calculus :

The new logistic system RS_1-primitive symbols and, well-formed-formulaes-axioms-Meta-theorm of the consistency of RS_1—Development of RS_1—Duality-RS_1 and the 'Natural deduction' Techniques—Normal forms—completeness of RS_1—RS_1 with Identity-First order Logic and set theory.

(4) Formal Number Theory and Godel's Incompleteness Theorm :

Induction—equality—replacement, Addition, multiplication, order-further development of number theory—Formal calculations. Godel's theorm (Original and Rosser's form); General recursive functions—Church's theorm; the generalised Godel's theorm.

(5) Introductory many Valued Logic :

Historical conspectus and philosophical complications of many valued logic -3-valued Logic of tukasiewicz, Bochvar and Kleene—Many valued generalisations of the 3—valued logic of tukasiewicz some infinite valued logic that are not generalisations of t_s Many valued system of post. Some structural features of many valued logic. Truth functional completeness in many valued logic quantum mechanics and many valued logic.

recommended Books

(1) Copi I. M. : Symbolic Logic, 1979, Macmillan.

(2) Kleene S. C. : Introduction to Mathematics, 1952 D. Van Nostrand Co.

(3) Rescher N. : Many-valued Logic, 1969, McGraw-Hill

(4) Main I. Y. : A Course in Mathematical Logic, 1977. Springer—Verlag.

(5) Kelley : General Topology, 1955 (Appendix on set theory).

(6) Reichenbach Hans. : Philosophical basis of Quantum mechanics.

પરિશિષ્ટ "ક"
ક્રમકાજ ક્રમાંક ૨(૧૨)

બી.ઇ. સેમે. ૮ તેમ જ પી.ડી.ડી.સી. સેમે. ૫ થી ૮ મિકેનીકલ એન્જિનિયરિંગનો અભ્યાસક્રમ નીચે મુજબ સુધારવા આવ્યો છે, જેનો અમલ નવેમ્બર-૧૯૯૪થી કરવાનો રહેશે :

Revised Subject for Sem. VII / VIII

B.E. Sem. VII (Mech.) (New Scheme)

Sr. No.	Name of the subject	Teaching Lect.	Teaching Pract.	Exam. Scheme Th. Marks	Hrs.	Pract.	T.W.	Total
M 701	Production Technology	4	2	100	3	25	25	150
M 702	Machine Design-I	4	2	100	3	250	250	200
M 703	Heat & Mass Transfer	4	2	100	3	25	25	150
M 704	Alternative Energy Sources	4	2	100	3	25	25	150
Elective-I								
M 705	Work Study	4	2	100	3	25	25	150
M 706	Refrigeration Engg.	4	2	100	3	25	25	150
M 707	Computer Aided Design	4	2	100	3	25	25	150
M 708	I. C. Engineering	4	2	100	3	25	25	150
		20	10					

Project Topic be allotted in Semester VII and Project be completed in Semester VIII (Mech.) based on the topic given in Sem. VII.

Changes are indicated by :

B.E. Sem. VII (Mech.) (New Scheme)

Sr. No.	Name of the subject	Lect.	Teaching Pract.	Exam. Th. Marks	Scheme Th.	Pract.	T.W.	Total
M 801	Thermal Power Engg.	4	2	3	100	25	25	150
M 802	Machine Design-II	4	3	3	100	250	50	200
M 803	Control Engineering	4	—	3	100	—	—	100
M 804	Industrial Engineering	4	2	3	100	25	25	150
M 805	Project	—	1	—	—	50	50	100
Elective Paper II								
M 806	Operation Research	4	2	3	100	25	25	150
M 807	Air Conditioning Engineering	4	2	3	100	25	25	150
M 808	Computer Aided Manufacturing	4	2	3	100	25	25	150
M 809	Automobile Engineering	4	2	3	100	5	25	150
		20	16	—	500	150	00	

B.E. SEMESTER–V (MECHANICAL)

(Effective from 1995)

M 505 INDUSTRIAL MANAGEMENT

Teaching Scheme		Examination Scheme				
Theory hrs.	Pract	Theory marks	Hrs.	Sess. marks	Pract./ Oral	Term	Total
4			3			

1. Management and organisation.

Management, : Introduction, evaluation of modern management, theo-principle and function, scientific management, introduction to MP (Management by objectives) Decision making techniques.

Organisation : Forms of organisation, types of organisation & the inter relationship. industrial organisation and administration.

2. Personne Management :

Definition, concept, objective and functions of personnel—management, recruitment, selection and training of workers, job evaluation and merit rating, wage system, introduction to incentive plans, industrial psychology, definition, concept, aims and objective.

3. Plant location and layout :

Plant location, Concept and factors governing plant location, merits and demerits of city, suburb; rural areas, industrial parks (estates), economic analysis.

Plant layout : Building design, lighting, noise, ventilation and colour, need for facility layout, types, relative merits and demerits, layout for different industries, plant house keeping.

4. Material handling :

Definition, need of material handling, principles of material handling, classication and selection of material handling, equipments for various industries.

5. Plant Maintenance and Replacement analysis :

Plant maintenance : Objective and importance of plant management duties, function esponsibilities of plant maintenance, department types of maintenance plant maintenance schedule standard data for maintenance, recent data for plant maintence.

6. Introduction to work study :

Concept of productivity, factors affecting production, purpose of work study, procedure of work study—applications, work study and productivity.

7. Cost calculations (Costing and const control) :

Introduction, element of cost such as prime cost, overheads, factory cost, total cost, selling price, nature of cost, method of calculation allocation of overheads, depreciations (budget and budgetary control).

5. Safety Engineering and Labour Management Relation :

Industrial hazards, acoident and their prevention, plant safety.

Labour laws, workmans' compensation act, factory act, boiler act, industrial dispute and method of setting them.

B.E. Semester–VII (Mechanical)

M 702 MACHINE DESIGN–I

Teaching Theory	Pract	Theory	Hrs.	Examination Scheme			Total marks
				Sessional marks	Pract/oral marks	Term work marks	
4	2	100	4	50	50	50	250

(A) Theory :

1. Manufacturing consideration in design : Design of components for casting, welding, forging, hot and cold working, machining, weld design, lap joint, fitlet joint, butt joint, eccenty, cally loaded welded joints. Limit, fit and tolerences—dimensional and geometrical toleren ces, preferred numbers—standardisation—cost consideration.
2. Design of interference joints, press and shrink fitted assemblies—Hertz contact stresses. Design for Creep thermal stresses, wear consideration in design.

3. Fatigue loading : Completely reversed or cyolic stresses, fatigue and endurance limit—effects of surface finish, size and loading on endurance strength, factor of safety for fatigue loading, stress concetration, theoretical and fatigue—North sensitivity, combined steady and variable loading, soberberg, goodman and Gerbers' criteria for design of parts subjected to steady and variable load combined variable normal and shear stresses Application in design shafts and spindles—Designing for finite and infiinite life.

4. Design of pressure vessels : Classification of pressure vessels—stresses in thin cylindrical shells due to internal and external pressures—Design of such vessels—Design of sperical shells subjected to internal and external pressure—Thick cylindrical shells subjected to interal pressure. compound cylinderical, shells Design of cylinder, heads and cover plates. Bolts with initial tightial with static and fatigue loading.

5. Design of pipes, pipe joints, standard pipe flanges for steam, hydraulic pipe joints, for high pressure application Design of circular, oval and squre flanged pipe joints.

6. Design of power sctews for machine tool and screw press application.

7. Type and selection of belt drives–materials for belts properties of belt materials—velocity ratio, centre distance and length of belt for belt drives—power transmitted by flat and V–belts—selection of V–belts by using manufacturers' data.

   Design of flat and V–belts pulleys, standardisation of pulleys diameters. Selection of chains and sprockets–power transmission by chain.

8. Design of clutches—Positive and friction clutches. Design of cone single and multiplate and centrifugal clutches—Application in automotive and industrial machinery.

9. Design of brakes–band, brake and band, external and internal shoe brakes, disc brakes, Application in-automotive and industrial machinery.

B. Term work hand practicals :

Practical and term work — shall be based on 'A above Term work to be prepared by the candidate should be as under :

(a) Preparation of design report consisting of one major (from the list given at (e) below) and five minor problems (out of five, one may possibly be solved by computer programme).

(b) Preparation of working drawing of A 1 size of major problem in (a) above consisting of assembly and details (minimum 2 sheets)

(c) List of major problems :

(i) Spring loaded safety valve
(ii) Steam stop valve
(iii) Brakes–internal expanding shoe or external shoe band brake
(iv) Clutches–cone, disc, multiplate or centrifugal clutch
(v) Belt drive
(vi) Compression testing machine
(vii) Sluice valve
(viii) Hydraulic accumulator
(ix) Hydraulic Press
(x) Hydraulic eylinder
or any other topic related to topics covered under 'A' above.

C. Sessional examination will be based 'A' above and practical examination will be conducted as follows :

(i) Students will be required to make sketches of machine elements studied in 'A' above at the time of practical examination—10 marks are reserved for this.

(ii) Students will be required to defend to the work done in B. above for which 15 marks are kept.

D. **Reference Books :**

(i) Elements of machine design by Pandya Shah
(ii) Machine design Vol. I & II by Patel, Pandya, Sikg & Rajput
(iii) Machine design by R. S. Khurmi & J. K. Gupta
(iv) Machine design by Sharma ana Agarwal
(v) Maehanical Engineering Design by Dr. Sadhusingh
(vi) Machine design by Abdulla Sherif
(vii) Mechanical engineering design by Joseph Shizlay
(viii) Machine design by R. K. Jain
(ix) PSG Data book
(x) Design data book by Mahadevan
(xi) Design of machine elements by V. B. Bhandari

B. E. SEMESTER--VII (MECHANICAL)

M—704 ALTERNATIVE ENERGY SOURCES

Theory Scheme		Examination Scheme				
Theory per week	Pract per week	Theory marks	Hrs	Pract marks	Term work marks	Total marks
4 hrs	2 hrs	100	3	25	25	150

(A) Theory :

(i) Solar energy : Solar radiation and instrumentation, the solar constant, spectral distribution of extra terrostrial radiations, diurual, month y and annual variation of isolation. Insrtuments for measurement of isolation, computation of solar radiation geometry and choice of design data, estimation of average solar radiation, estimation of direct and difused radiation, ratio of beam radiation on tited surface to that on horizontal surface, Ratio of total radiation as a tilted surface to that on horizontat surface, collection of solar energy, flate plate collectors, basic collectors configuration, material of construction, general characteristics. Design and performance prediction efficiency calculations, improvement in design and performance collect or losses concentrating collector, receiver and reinstations system, holiostate, optical losses, materials of conctruction.

Heat transfer in solar collector, solar air heater energy storage system.

Applications : Solar water heater, solar air heater, solar refrigeration, solar heating and cooling of buildings, industtial and rural applications, solar cooker, direct conversion of solar energy into electricity, fundamentals of photovoltaic cells, applications.

(ii) Energy from wind : Energy in wind analysis of wind speeds, wind speeds, wind energy conversion, horizontal and vertical axis wind mills, use of materialogical data for site selection, materials of construction, wind machines, performance characteristics, applications.

(iii) Bio gas and Bio mass technology : principles of bio gas production, socio-economic importance of gobar gas and bio-mass plants, energy from bio gas and bio mass, design and construction of such plants scope and future.

(iv) Other energy sources : Elementary study of tidal energy plant, ocean thermal energy plants, Geo-thermal energy plants, water dominated geo-thermal plants. steam dominated geo-thermal plans OTEC principle, closed cycle OTEC system, open cycle OTEC system, hybrid cycle OTEC systems wave energy plants, magneto hydro dynamics plants, energy plantations use, of non-vonventional fuels and their applicasions.

(v) Energy management : Energy economics, energy conservation energy audit, general concept of total energy system, scope of alternative energy system in INDIA.

(B) Term Work : Term work consists of laboratory / practical work to be written and reported in the form of journal based on above syllabus.

(C) Practical : After theory examinations of University, there will be practical / oral examinations. Students have to face it with external and internal examiners

Reference Books

1. 'Solar energy utilisation' by G. D. Rai
2. 'Non-conventional energy source' by G. D. Rai
3. 'Solar energy' by M. P. Agarwal
4. 'Bio gas plants' by Khandalwal
5. 'Solar energy' by S. P. Shukhatme
6. 'Solar energy thermal processes' by Beakman and Duffie
7. 'Renewable energy resources' by Twicdell
8. 'Energy from waves' by David Rose
9. 'Applied solar energy' by Davidkut and Garard Hare
10. 'The general of electricity' by wind bo E. W. Golding
11. 'Energy sources for electricity supply' by United Nations New York, 1986
12. 'Solar power engineering' by B. S. Mangal
13. 'Bio gas energy in India' by T. K. Maulik
14. 'Renewable energy sources & conversion technology' by Bansalate
15. 'Introduction to solar energy' by Weider.

B. E. Semester–VIII (Mechanical)

M–802 MACHINE DESIGN–II

Teaching Scheme		Examination Scheme					
Theory	Pract.	Theory marks	Hrs	Sessional marks	Pract/ Oral marks	Term work	Total marks
4	3	100	4	50	50	50	250

A. Theory :

1. Design of spur, helical, bevel and warm gears Lewis equation–form factor-velocity factor. service factor–stress concentration factor for gear tooth profile, reliability factor.

   Checking the gear tooth for dynamic and wear load–selection of materials—surface finish (accuracy) and surface hardness–gear tooth load–calculations of bearing reactions for above gears. Gear lubricants and lubrication load rating of machine cut spur and helical gears.

2. Selection of warm and helical speed reducers. Design of sliding contact bearings–hydrodynamic–hydrostatic and boundary lubrication–petroff's equation—for lightly loaded bearings—mackes' equation—Determination of coefficient of friction and power loss in bearings–sommerfeld number–checking performance of sliding contact bearing by use of Raimondi and Aoyds' charts.
3. Selection of rolling contact bearing—Advantages and disadvantages of rolling contact bearing versus sliding contact bearing–Basic dynamic and static capacity of bearings–L 10 life–average life of bearings—selection procedure for given loading and life of bearings. Installation of rolling contact bearings—preloading of rolling contact bearings—lubrication of bearings.
4. Design of I C. engine components such as piston, conneting rod, crank shaft, valve gears and fly wheel.
5. Design of hoisting elements—selection of wire ropes, hoisting chains, sheaves, hooks and related components.
6. Design of machine tool elements, such as spindles and bearing—speed gear boxes–tail stock etc
7. Introduction to optimum design–Application to machine elements like rods, shafts, springs, torsion bar etc.

B. Practicals and term work will be based on above syllabus show at 'A'. Term work to be prepared by the candidates shall be as under.

(*a*) Student will be required to prepare report of one major problem (from the list given at (c) below) and five minor problems from 'A' above.

(*b*) Student will be required to prepare an assembly drawing on Al size sheet of major problem done in (a) above and detail working drawing of the same on Al size sheet.

(*c*) Topics of major problems :

(i) Speed reducer

(ii) Speed gear boxes–machine tool of automotive

(iii) Machine tools such as drilling machine, milling machine, lathe, shaper etc.

(iv) Material handling equipment–hoists, cranes etc.

(v) Air or gas compressors

(vi) I. C. Engine, petrol or diesal, two stroke or four strol.

C. Sessional examination will be based on 'A' above. In practical Examination, student will be required to defend the work done in 'B' above marks from practical examination are reserve for sketching and marks for oral examination.

Reference books :

D. (i) 'Elements of machine design' by pandya and shah.

(ii) 'Machine design' Vol. I & II' Patel, Pandya, Sikh and Rajput

(iii) 'Machine design' by R. S. Khurmi and J. K. Gupta

(iv) 'Machine design' by sharma and Agrawal

(v) 'Mechanical engineering design' by Dr. Sadhusingh.

(vi) 'Machine design' of Abdulla sherif

(vii) 'Mechanical engineering design' by Joseph shigloy

(viii) 'Machine design' by R. K. Jain

(ix) 'Optimum design of machine elements by R. C. Johnson

(x) 'PSG Data book'

(xi) 'Design Data book' by Mahadevan & Reddy

(xii) 'Hand book of gear design' by G. M. Maitra

(xiii) 'Design of Machine elements' by V. B. Bhandari.

B.E. SEMESTER–VII (MECHANICAL)
M–804, INDUSTRIAL ENGINEERING

Teaching Scheme		Examination Scheme				
Theory	Pract	Theory marks	Hrs.	Pract/oral marks	Term work marks	Total marks
4	1	100	3	50	25	175

1. Production Planning and control :
   Introduction : types of production systems and their characteristic functions and objectives of P.P.C, product design and development including standardization and simplification, sales forecasting, concept techniques application, production planning and process planning, sequencing, loading and scheduling, techniques and their selection, line of balance assembly line balancing, dispathing progress control.
2. Inspection and quality control :
   Inspection–function, types, objectives, and benefits Quality control–priciples, introduction to concept of quality circles and total quality management.
   Statistical quality control–concept, variable and atributes normal distribution curves and its properties charts for variable and atributes andt heir applications and interpretption (analysis) process capability, acceptance sampling, sampling plans, QC curves and AQQ curves.
3. Network analysis : Introduction, PERT, CPM, crashing of network, resource allocation and updating.
4. Value engineering and value analysis :
   Value analysis–value, its types, approach and analysis, includining techniques, procedures, advantages and application. Value engineering and value control.
5. Sales and marketing : Functions and organisation, marketing concept vs selling concept, market research, advertising, sales promotion, distribution channles.
6. Entrepreneurship : Concept, product identification, infrastructure facilities, preparation of project report, sources of industrial finance, resorces allocation government icentives to entrepreneours.
7. Management introduction system : Introduction, concept, elements use of computer in industrial engineerig–concept, benefits and applications.

References Books

(1) 'PPC and Industrial management' by ' K C Jain and L. N. Aggrawal.
(2) 'Industrial engineering and management' by O. P. Khanha.
(3) 'Statistical quality control' by Mahajan
(4) 'Perl & CPM' by K. C. Gupta
(5) 'Modern production management' by Buffa
(6) 'Production system, planning, analysis & control' by J. L. Riggs.

II. **Term Work** : Term Work shall consists of Laboratory Work/Practical work to be written and reported in the form of a Journal based on the above syllabus.

III. **Practical** : After theory examinations of University, there will be practical / Oral examinations. Students have to face it with Examiners.

B.E. Semester–VIII (Mechanical)

M–826. E.P. (WORK STUDY OR GROUP)

Opearation Research

Teaching Scheme		Examination Scheme					
Theory	Pract.	Theory	Hrs.	Sessional	Pract/ Oral	Term work	Total marks
1	2	100	3	—	50	25	175

1. Introduction to operations research Introduction and history of O. R. definition and characteristics of O. R. scope and areas of applications of O. R. phases of O. R.

2. Linear Programming–I : (a) Introduction, definition of linear programming problem (LPP) Mathematical formulation of the problem, graphical solution, formulation and reformulation as LPP, simultaneous linear equations, slack and surplus variables, simplex method, procedure to obtain optimal solution by simplex method, approximatation and equality, variable unrestricted design, alternative optimal solution, minimization problem, big M and two phase methods, degeneacy.

   (b) Linear Programming–II : Duality in L.P.P. dual problem and its construction, interpretation and properties, sensitiyity analysis, change in objective coefficieut and in right hand side constants, dual simplex algoritham adding of new constraint.

(c) Transportation techniqnes : Mathematical statement of T. P. methods to obtain initial basic feasible solution (Viz : NWCR, VAM, Matrix minima) optimal solution by stepping stone and MODI metods miniMization and maximization problems, conditional allocations overtime problems.

(d) Assignment Techniques : Mathematical statement of problem, technique for solution, the Hungarian method, modified matrix, maximization problem, travelling salesman problem.

3. Replacement Theory : Introduction, replacement of equipments that deteriorate or become obsolete replacement of equipment that do not degenerate but fail. Replacement by alternative equipment, capacity correction in alternative equipment, money value changing with time replacement salvage value considered, group replacement policy.

4. Inventory models : Introduction, cost elements, inventory carrying cost, ordering cost, inventory models, model I (DUI) modelsmith (i) finite rate of arrival (ii) instantaneous replenishment and shortage costs (iii) production inventory model with finite shortage cost (iv) model with discount (v) proabilistic demand ABC analysis.

5. Queuing theory : Introduction, input process, queue discipline, service mechanism, interarrival times, service time, Kenchals' nations queuning models, M/M/1 and with finite queue model with poisson arrival with non-exponental service, multichannel queuing model.

6. Dynamics programming : Introduction, structure and characteristic of dynamic programming, principle of optimality and dynamic programming model, deterministic finite and infinite decision problems.

II. Term work : Term work consists of Laboratory / Practical work to be written and reported in the form of a Journal based on the above syllabus.

III. Practical : After theory examinations of University, there will be Practical / Oral examinations. Students have to face it with examiners.

References Books

1. 'Operations research' by prof. R. C. Patel & Prof. R. N. Dave C. Jamnadas and Company.
2. 'Operations research' by R. D. Askhedkar & R. V. Kulkarni
3. 'Mathematical models in O. R.' by J. K. Sharma
4. 'Operations research' by Kanti Swarup Gupta & Manmohan
5. 'Operations research methods and problems' by M. C. Sesieni A Yaspan, L Friedman John Wiley
6. 'Operations Management problems and models' by Elwood S Buffa
7. 'Qualitative analysis for business decision' by Boby Srinivasan and Saudblown,

POST DIPLOMA DEGREE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER : V (MECH) NEW

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme					Remark
		Theory Hrs.	Practical Hrs.	Theory Hrs.	Theory Marks	Practical Marks	T. W. Marks	Total Marks	
P 501	Machine Design–I	4	2	4	100	25	25	150	Syllabus is modified same as M 702
P 502	Production Technology	4	2	3	100	25	25	750	Same as M 702
P 503	Alternative Energy Sources	4	2	3	100	25	25	150	Change are made same as M 704
	Total	12	6	300	75	75	450		

POST-DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER–VI (MECH.) (NEW)

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme				Total Marks	Remark
		Theory Hrs.	Practical Hrs.	Theory Hrs.	Theory Marks	Practical Marks	T.W. Marks		
P 601	Heat and Mass Transfer	5	2	3	100	25	25	150	Same as M 703
P 602	Elective Paper I+	5	4	3	100	25	25	150	Same as Regular Elective Paper I
P 603	Seminar	—	2	—	—	25	25	50	
	Total	10	8					350	

+ Elective Paper I (From the following Papers) :

1. Refrigeration
2. Work Study
3. Computer Aided Design
4. I. C. Engineering

POST-DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER–VII (MECH.) (NEW)

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme				Total Marks	Remark
		Theory Hrs.	Practical Hrs.	Theory Hrs.	Theory Marks	Practical Marks	T.W. Marks		
P 701	Control Engg.	4	—	3	100	—	—	100	Same as M 803
P 702	Industrial Engg.	4	2	3	100	25	25	150	Same as M 804. New Subject
P 703	Elective Paper II+	5	2	3	100	50	25	175	Same as Regular Elective Paper II
	Total	13	4	—	300	75	50	425	

+ Elective Paper II (From the following Papers) :

1. Air Conditioning
2. Operation Research (Change in this elective Paper)
3. Computer Aided Manufacturing
4. Automobile Engineering

POST DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER : VIII (Mech.)—New

Subject	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme					Remark
		Theory Hrs	Practical Hrs	Theory Hrs	Marks	Practical Marks	T.W. Marks	Total Marks	
P 801	Machine Design–II	5	4	4	100	50	50	200	Same as M 802 Syllabus as Modified
P 802	Thermal Power Engineering II	5	2	3	100	25	25	150	Same as M 801
P 803	Project and Field Work	—	2	—	—	50	50	100	
	Total..	10	8	—	200	125	50	375	

POST-DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER—V (Mech.) (Old)

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme				Total Marks	Remark
		Theory Hrs.	Practical Hrs.	Theory Hrs.	Marks	Pracical Marks	T.W. Marks		
P 501	Machine Design-I	4	2	4	100	25	25	150	Same as M 702
P 502	Production Technology	4	2	3	100	25	25	150	Same as M 701
P 503	Alternative Energy Sources	4	—	3	100	—	—	100	Same as M 704
P 504	Project	—	2	—	—	50	—	50	
	Total...	12	6	—	300	100	50	450	

POST-DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER—VI (Mech.) (Old)

Subject No.	Name of the Subject	Teaching Scheme		Examination Scheme				Total Marks	Remark
		Theory Hrs.	Practical Hrs.	Theory Hrs.	Theory Marks	Practical Marks	T. W. Marks		
P 601	Heat and Mass Transfer	5	2	3	100	25	25	150	Same as M 703
P 602	Elective Paper I +	5	4	3	100	25	25	150	Same as Regular Elective Paper I
DP 603	Seminar	—	2	—	—	—	—	—	
	Total...	10	8						

+ Elective Paper I (From the following Papers) :

1. Refrigeration
2. Production Planning & Control
3. Computer Aided Dezign
4. I. C. Engineering.

POST DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING SEMESTER–VII (MECH.) OLD

Subject No	Name of the Subject	Theory Hrs	Practical Hrs	Theory Hrs	Theory Marks	Practical Marks	T.W. Marks	Total Marks	Remark
P. 701	Control Engg	5	—	3	100	—	—	100	Same as M 803
P. 702	Industrial Management–II	4	—	3	100	—	—	100	Same as M 804
P. 703	Elective Paper II	5	4	3	100	50	25	175	Same as Regular Elective Paper II
	Total	14	4	—	300	50	25	375	

+ Elective Paper II (from the following Papers)

1. Air Conditioning
2. Work Study
3. Computer Aided Manufacturing
4. Automobile Engineering.

THE TABLE BELOW SHOWS THE OLD SCHEME AND THE REVISED SCHEME

Old Scheme									Revised Scheme (New Scheme)							
		Tech. Scheme		Examination Scheme						Teaching Scheme		Exam. Scheme				
Sub. No.	Name of Subject	The-ory	Pra-ct.	Theory marks	Hrs	Pra-ct. marks	Term work marks	Total marks	Sub. No.	The-ory	Pra-ct	Theory marks	Hrs	Pract marks	Term works marks	Total marks
M 704	Alternative Energy Sources	4	—	100	3	—	—	100	M 704	4	2	100	3	25	25	150
M 705	Projects	—	2	—	—	50	—	50		—	—	—	—	—	—	—
M 766	Production Planning & Control	4	2	100	3	50	25	175		—	—	—	—	—	—	—
M 806	Work Study	4	2	100	3	50	25	175	M 705	4	2	100	3	50	25	175
M 804	Industrial Manage.—II	4	—	100	3	—	—	100	—	—	—	—	—	—	—	—
M 805	Industrial Engineering	—	—	—	—	—	—	—	M 804	4	2	100	3	50	25	175
M 806	Operations Research	—	—	—	—	—	—	—	M 806	4	2	100	3	50	25	175
M 805	Projects	—	3	—	—	75	—	75	M 805	—	1	—	—	50	50	100

Note.—Elective Group

M 706 Production Planning & Control — M 705 Work study

M 806 Work Study — D 806 Operations Research

These change will be effective from term starting from 21—11—1994.

POST DIPLOMA DEGREE COURSE IN MECHANICAL ENGINEERING
SEMESTER VIII (Mech.) OLD

Subject	Name of the Subject	Theory Hrs	Practical Hrs	Theory Hrs	Theory Marks	Practical Marks	T. W. Marks	Total Marks	Remark
P 801	Mechine Design II	5	4	4	100	50	25	175	Same as M 802
P 802	Thermal Power Engineering II	5	2	3	100	25	25	150	Same as M 801
P 803	Project & Field work	—	2	—	—	50	—	50	
	Total	10	8	—	200	125	50	375	

B. E. SEMESTER VII (Mech.) OLD SCHEME

Sr. No.	Name of the Subject	Teaching Scheme				Examination Scheme				Remarks
		Lect. hr.	Pract hr.	Theory Marks	Hrs.	Sessional Marks	Pract./ Oral Marks	Term Work Marks	Total Matks	
M 701	Production Technology	4	2	100	3	50	25	25	200	
M 702	Machine Design—I	4	2	100	3	50	25	25	200	
M 703	Heat and Mass Transfer	4	2	100	3	50	25	25	200	
M 704	Alternate Energy Source	4	—	100	3	50	—	—	150	
M 705	Projects	—	2	—	—	—	50	—	050	
Elective Paper—I :										
M 706	Production Planning & Control	4	2	100	3	50	50	25	225	
M 707	Refrigeration Engineering	4	2	100	3	50	50	25	525	
M 708	Computer Aided Design	4	2	100	3	50	50	25	225	
M 709	I. C. Engineering	4	2	100	3	50	50	25	225	
(Any one of E. P. I.)										
	Total	20	10	500	250	250	120	100	1025	

Sr. No.	Name of Subject	Teaching Scheme			Examination Scheme					Remark
		Lect. hrs.	Pract. hrs.	Theory marks	Hrs.	Sessional marks	Pract./ Oral marks	Term marks	Total marks	
M 801	Thermal Power Engineering II	4	2	100	3	50	25	25	200	
M 802	Mechine Design II	4	3	100	3	50	25	50	225	
M 803	ontrol Engineering	4	—	100	3	50	—	—	150	
M 804	Industrial Management–II	4	—	100	3	50	—	—	150	
M 805	Projects	—	3	—	—	—	75	—	75	
	Elective P..per–II									
M 806	Work Study	4	2	100	3	50	50	25	225	
M 807	Air Conditioning Engineering	4	2	100	3	50	50	25	225	
M 808	Computer Aided Manufacturing	4	2	100	3	50	50	25	225	
	(Any one of E. P II)									
	Total...	20	10	500		250	175	100	1025	

પરિશિષ્ટ "ફ"
સાધારણ સભાની 3

Confidential :

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to one open (unreserved) post of Reader in Zoology, in the University School of Sciences, Gujarat University, Ahmedabad-380 009 was held on Tuesday, the 27th December, 1994 at 1-00 p.m.

Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1.	Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2.	Dr. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
3.	Dr. V. C. Shah	Present
4.	Dr. Bonny Pilo	Present
5.	Prof. P. P. Sood	Present
6.	Dr. N. J. Chinoy (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1.	Dr. S. B. Vasavda	Absent
2.	Dr. N. K. Jain	Present
3.	Dr. Panicker S. K. N.	Present.

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the committee recommends as under :

No body is found suitable.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Dr. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)
Dr. V. C. Shah
P. P. Sood
Dr. Boony Pilo

પરિશિષ્ટ "ત"

કામકાજ ક્રમાંક ૪

Confidential :

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the post of Reader in Statistics in the University School of Sciences Gujarat University, Ahmedabad-380 009 was held on Monday, the 26th December, 1994 at 1-00 p.m.

Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1.	Rrof. N. V. Vasani; Vice-Chancellor	Present
2.	Dr. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
3.	Dr. S. M. Shah	Present
4.	Dr. D. N. Shah	Present
5.	Dr. H. C. Patel	Absent
6.	Dr. A. V. Gajjar (Invittee)	Present

The following candidates were called for interview :

1.	Dr. H. B. Dave	Absent
2.	Dr. M. Shanmugam	Absent
3.	Dr. M. N. Patel	Present
4.	Dr. Rakesh Srivastav	Present
5.	Dr. C. D. Bhavsar	Present

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the Committee recommends as under :

Dr. M. N. Patel.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Prof. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)
Dr. S. M. Shah
Dr. D. N. Shah

પરિશિષ્ટ "ઘ"

કામકાજ ક્રમાંક ૫

તોલાણી કૉલેજ ઑફ આર્ટ્સ ઍન્ડ સાયન્સ, આદિપુરનો સ્થાનિક તપાસસમિતિનો હેવાલ

અમોએ શુક્રવાર, તા. ૨૭-૧-૧૯૯૫ના રોજ તોલાણી કૉલેજ ઑફ આર્ટ્સ અને સાયન્સની બપોરના ૨-૦૦ કલાકે મુલાકાત લીધી હતી, આચાર્યશ્રી હિંગોરાની તથા કૉલેજના શિક્ષક તેમજ બિનશિક્ષક કર્મચારીઓ સાથે મુલાકાત ગોઠવી હતી, જેમાં મોટા ભાગના કર્મચારીઓ હાજર રહ્યા હતા.

સંસ્થાની રજૂઆત એવી છે કે, તેમની કૉલેજમાં બી.એસસી. (સ્પે.)માં માઇક્રોબાયોલોજી તથા બી.એ. (પ્રિન્સિ.)માં સિંધી તથા ઇતિહાસના વિષયો શીખવવા માટે જોડાણ આપવામાં આવે.

(૧) વિજ્ઞાનવિદ્યાશાખામાં છેલ્લાં ત્રણ વર્ષમાં વિદ્યાર્થી-સંખ્યાનો વધારો થતો રહ્યો છે, હાલમાં એફ. વાય. બી.એસસી માં ૧૫૫ વિદ્યાર્થીઓ છે.

વિનયન વિદ્યાશાખામાં પણ વિદ્યાર્થી-સંખ્યાનો સતત વધારો થતો રહ્યો છે અને હાલમાં પ્રથમ સબસિડિયરી વિષયમાં ઇતિહાસ વિષયમાં ૩૨૬ વિદ્યાર્થીઓ અભ્યાસ કરે છે.

(૨) આ કૉલેજ પછાત વિસ્તારના કચ્છ જિલ્લાના આદિપુરમાં આવેલી છે, જે જિલ્લામાં માઇક્રોબાયોલોજી વિષયના અભ્યાસ માટેની વ્યવસ્થા કોઈ જ કૉલેજમાં નથી.

(૩) માઇક્રોબાયોલોજી વિષયના અભ્યાસની અન્ય જિલ્લાની કૉલેજોમાં જે વ્યવસ્થા છે, તે અભ્યાસ કરવા માગતા વિદ્યાર્થીઓની જરૂરિયાતને પહોંચી વળે તેમ નથી.

આ સ્થળ ગુજરાત યુનિવર્સિટીના મુખ્ય સ્થળેથી દૂરના અંતરે આવેલ હોવાથી વિદ્યાર્થીઓની આ વિષયના અભ્યાસની સગવડતા ખાતર પણ નીચેની શરતોને આધીન ઉપરોક્ત વિષયો શીખવવા માટે જોડાણ આપવા ભલામણ કરીએ છીએ :

૧. જરૂરી સ્ટાફ ૧૫ જૂન સુધીમાં નીમવામાં આવે;
૨. જરૂરી પ્રયોગશાળા ૧૫ જૂન સુધીમાં તૈયાર કરવામાં આવે અને તેના માટે ઓછામાં ઓછો રૂ ૧,૨૫,૦૦૦ નો ખર્ચ કરવામાં આવે;
૩. આ વિષયોના જોડાણને લીધે અન્ય કોઈ પણ વિષયનો કાર્યભાર ઘટે તોપણ હાલના કોઈ પણ સ્ટાફને છૂટા કરવામાં નહીં આવે તેવી લેખિત બાંયધરી મૅનેજમેન્ટ આપે;
૪. માઇક્રોબાયોલોજી વિષય સાથે બીજા વિષય તરીકે બોટાની પણ ભણાવવામાં આવે;
૫. પુસ્તકાલય માટે નિયમ પ્રમાણેનો ખર્ચ કરવામાં આવે.

ઉપરોક્ત શરતોને આધીન માઇક્રોબાયોલોજી વિષયમાં વધુમાં વધુ ૪૦ વિદ્યાર્થીઓને પ્રવેશ આપવા ભલામણ કરીએ છીએ.

વાય. કે. અગ્રવાલ
ડીન, વિજ્ઞાન વિદ્યાશાખા
એન. આર. શાહ

પરિશિષ્ટ "૬ અને ૭"
કામકાજ ક્રમાંક ૬ અને ૭

તોલાણી કૉલેજ ઑફ કૉમર્સ, આદિપુરમાં કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયનું અને એડ. બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ (મુખ્ય) વિષયનું કાયમી જોડાણ તપાસસમિતિનો હેવાલ.

ગુજરાત યુનિવર્સિટીના તા. ૧૧-૧-૧૯૯૫ના પત્રાંક ૨૮૩૨૫-૨૭ના અનુસંધાનમાં તોલાણી કૉલેજ ઑફ કૉમર્સ આદિપુરની રૂબરૂ મુલાકાત તા. ૨૭-૧-૧૯૯૫ના રોજ લીધી હતી. સંસ્થાના આચાર્યશ્રી અને સંચાલક મંડળના મંત્રીશ્રીઓ રૂબરૂ ઉપસ્થિત રહી સઘળી માહિતી પૂરી પાડી હતી. સંસ્થા પાસે પુરતી ભૌતિક સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે અને નાણાકીય ક્ષમતા પણ છે.

કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયનું જોડાણ : કૉલેજ કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષય ૧૯૯૧થી શીખવે છે. તા. ૨૫-૪-૧૯૯૪ના રોજના પ્રિ. ડી. એમ શીખ અને શ્રી એન. આર. શાહના આ અંગેના હેવાલ અનુસાર પણ આ સંસ્થામાં જૂન ૧૯૯૧થી આ વિષય શીખવાય છે અને તેનું જોડાણ રેગ્યુલરાઈઝ કરવાનું રહેશે. આમ, હાલ આ વિષય શીખવાય છે અને તેનું જોડાણ રેગ્યુલરાઈઝ કરવા ભલામણ છે. અને નીચેની શરતો એ નિયમિત મૂકાતી શરતો ઉપરાંત કૉલેજને આ વિષયનું કાયમી જોડાણ આપવા ભલામણ છે. વધુમાં આ વિષય ટી.વાય.બી.કૉમ. કક્ષાએ શરૂ કરવાની મંજૂરી આપવાની ભલામણ છે.

૧. કૉલેજ જરૂરી શૈક્ષણિક સ્ટાફ (વ્યાખ્યાતા અને પ્રોગ્રામર) અંગેની વર્તમાન ઊણપ (વ્યાખ્યાતા) પૂરી કરે;

૨. ગ્રંથાલયમાં નિયમાનુસાર ખર્ચ કરવામાં આવે;

૪. ટી.વાય.બી.કૉમ.માં આ વિષયનું જોડાણ, કાર્યભારને અનુલક્ષીને જરૂરી નિમણૂક કર્યા બાદ જ આપવું વિદ્યાર્થી પ્રવેશ સંસ્થા આપી નિમણૂક કર્યા બાદ જ આપે;

એડ. બિઝનેસ મેનેજમેન્ટનું જોડાણ :

૧. કૉલેજે આ વિષયના કાર્યભારને અનુલક્ષીને જરૂરી શૈક્ષણિક સ્ટાફની (ખૂટતી નિમણૂક) નિમણૂક કરવાની રહેશે.

૨. ગ્રંથાલયમાં નિયમાનુસાર દર વર્ષે આવર્તકને ખર્ચ કરવાનો રહેશે.

ઉપરની શરતોએ એડ. બિઝનેસ મેનેજમેન્ટ (મુખ્ય) વિષયનું જોડાણ જૂન, ૧૯૯૩ સુધીનુ છે. આ જોડાણ પણ કાયમી ધોરણનું આપવા ભલામણ છે.

શ્રી આર. એચ. વ્યાસ

પરિશિષ્ટ "ધ"
કામકાજ ક્રમાંક ૭

એસ.વી. વાણિજ્ય મહાવિદ્યાલય અમદાવાદને "કોમ્પ્યુટર" (ગૌણ) વિષયના જોડાણ અંગે તપાસસમિતિનો અહેવાલ.

સદર કૉલેજની રૂબરુ મુલાકાત અમે લીધી છે. કૉલેજના આચાર્યશ્રી મોદી સાહેબે રૂબરૂ ઉપસ્થિત રહી સઘળી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. કૉલેજ પાસે આ વિષયના શિક્ષણની સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે અને આ કૉલેજમાં ૧૯૯૨-૯૩થી આ વિષય શીખવવાનું ચાલુ છે. નિયમ મુજબની શરતે ઉપરાંત નીચેની શરતોએ કૉલેજને કોમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષય શીખવવાનું કાયમી જોડાણ આપવા ભલામણ છે.

(૧) ગ્રંથાલયમાં યુનિવર્સિટીના નિયમ પ્રમાણે જરૂરી આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

(૨) વિદ્યાર્થી સંખ્યાના પ્રમાણમાં બેચ દીઠ બે વિદ્યાર્થીઓથી વધુ નહીં તે રીતે પ્રોગ્રામના પ્રેક્ટિકલ્સ ગોઠવાય અને તે પ્રમાણે કાર્યભારના અનુસંધાનમાં કોમ્પ્યુટરમાં મોનિટર વધારવેલ હોય.

પ્રો. એસ. બી. વોરા
પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ

પરિશિષ્ટ "ન"
કામકાજ ક્રમાંક ૮

એસ. વી. કૉમર્સ કૉલેજ, અમદાવાદને કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયના જોડાણ અંગે તપાસસમિતિનો હેવાલ

ઉપરોક્ત કૉલેજની "કૉમ્પ્યુટર" (ગૌણ) વિષયના કાયમી જોડાણની અરજીના અનુસંધાનમાં યુનિવર્સિટીની સૂચના અનુસાર સમિતિના સભ્યો તરીકે અમે કૉલેજમાં ૨૫૨ મુલાકાત લીધી હતી. કૉલેજના આચાર્યશ્રી શીખ સાહેબે ૨૫૨ ઉપસ્થિત રહી સઘળી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. કૉલેજ પાસે આ વિષયના શિક્ષણની સુવિધાઓ ઉપલબ્ધ છે અને આ વિષય કૉલેજમાં ૧૯૯૧-૯૨થી શીખવવાનું ચાલુ છે. નીચેની શરતોએ નિયમ મુજબની શરતો ઉપરાંત કૉલેજને કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષય શીખવવાનું કાયમી જોડાણ આપવા ભલામણ છે.

(૧) ગ્રંથાલયમાં યુનિવર્સિટીના નિયમો પ્રમાણે જરૂરી આવર્તક ખર્ચ કરવામાં આવે;

(૨) વિદ્યાર્થી સંખ્યાને અનુલક્ષીને કૉમ્પ્યુટર મૉનિટરદીઠ બૅચ બે વિદ્યાર્થીઓથી વધુની નહિ તેવી રીતે પ્રૅક્ટિકલનો કાર્યભાર ગોઠવવામાં આવે અને તે પ્રમાણે જરૂરી કૉમ્પ્યુટર મૉનિટરની વ્યવસ્થા રાખવામાં આવે.

પ્રો. આર. એચ. વ્યાસ
પ્રો. એસ. બી. વોરા

પરિશિષ્ટ "ફ"
ક્રમકાજ ક્રમાંક ૧૦

સી. યુ. શાહ કૉમર્સ કૉલેજમાં કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયના જોડાણ અંગે સ્થાનિક તપાસસમિતિનો અહેવાલ

અમે ઉપરોક્ત કૉલેજની કૉમ્પ્યુટર વિષયના જોડાણ અંગે મુલાકાત રૂબરૂ લીધી હતી. સંસ્થાના આચાર્યશ્રીએ રૂબરૂ ઉપસ્થિત રહી જરૂરી માહિતી પૂરી પાડી હતી. સંસ્થા પાસે પર્યાપ્ત ભૌતિક સગવડો અને નાણાકીય સુવિધા ઉપલબ્ધ છે તે જોતાં નીચેની શરતોએ શૈક્ષણિક વર્ષ ૧૯૯૫-૯૬ માટે (એક વર્ષ) કૉમ્પ્યુટર (ગૌણ) વિષયનું જોડાણ આપવા ભલામણ છે :

(૧) ગુજરાત યુનિવર્સિટી નિયમો પ્રમાણે એક કૉમ્પ્યુટર-મૉનિટર પર બૅચમાં બે થી વધુ વિદ્યાર્થી બેસાડી શકાશે નહીં. કુલ સંભવિત બૅચ (કુલ અપેક્ષિત સંખ્યા અને ઉપલબ્ધ સમયના આધારે) નક્કી કરી તે મુજબ મહત્તમ વિદ્યાર્થી-સંખ્યા ૩૦ સુધી લેવાની મંજૂરી આપવી. આ માટે તેઓ સમયપત્રક કેવી રીતે ગોઠવશે તેની વિગતો (સમયપત્રક) મંજૂરી પહેલાં આપી દે. ૧૦ વિદ્યાર્થીઓની એક એવી ત્રણ બૅચ જોડવવાનું આચાર્યશ્રીએ સૂચવ્યું છે તે જોતાં પાંચ કૉમ્પ્યુટર વસાવવાના રહેશે;

(૨) કૉમ્પ્યુટર રૂમ એરકંડીશન્ડ અને અન્ય સુવિધાઓવાળો પૂરો પાડવાનો રહેશે;

(૩) ગ્રંથાલયમાં આ વિષય પ્રથમ વખત દાખલ કરવામાં આવતો હોવાથી ઓછામાં ઓછા રૂ. ૫,૦૦૦/—નાં પુસ્તકો વસાવવામાં આવે;

(૪) યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો અનુસારની વ્યાખ્યાતા અને પ્રોગ્રામરની નિમણૂક કરવામાં આવે;

(૫) યુનિવર્સિટીનાં ધારાધોરણો અનુસારની અન્ય શરતોનું પાલન કરવામાં આવે.

પ્રિ. આર. એચ. વ્યાસ
પ્રો. ડૉ. બી. એચ. દેસાઈ

પરિશિષ્ટ "બ"
ક્રમાંક ૧૧

Confidential

A meeting of the Selection Committee for recommending name for appointment to the one post of Lecturer in History in the University School of Social Sciences, Gujarat University, Ahmedabad–380 009 was held on Friday, the 12th August, 1994 at 2–00 p.m. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee member was as under :

1.	Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2.	Dr. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
3.	Dr. Rashesh Jamindar	Present
4.	Dr. G. D. Shukla	Present
5.	Dr. Shirinben Mehta (Invitee)	Present

The following Candidates were called for interview :

1.	Varma Rakesh M.	Present
2.	Parikh Falguniben G.	Present
3.	Shah Dakshina I.	Present
4.	Bhavsar Rekhaben H.	Absent
5.	Dudakiya Chandrabala R.	Absent
6.	Mrs. Peerzada Shama I.	Present
7.	Mrs. Sudha N. Mehta	Present
8.	Barad Dadubhai D.	Present
9.	Pandya Vikesh S.	Present
10.	Bhavsar Jagdish B.	Present
11.	Mrs. Santani Satyendra D.	Absent

12.	Vyas Jignashaben J.	Present
13.	Varma Nivedita	Present
14.	Das Srabasti	Present
15.	Sharma Manish R.	Present
16.	Mrs. Shah Anjana B.	Absent
17.	Rabari Baldevbhai G.	Absent
18.	Mrs. Shukla Bina	Present.

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the Committee recommends as under :

Pandya Vikesh Sushitchandra.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)

Dr. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)

Dr. Ramesh Jamindar

Dr. G. D. Shukla

પરિશિષ્ટ "બ"
સામાન્ય ક્રમાંક ૧૨

Confidential

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the two posts of Reader in History in the University School of Social Sciences, Gujarat University, Ahmedabad–380 009 was held on Friday, the 12th August, 1994 at 12-00 noon. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor Gujarat University, presided.

The attendance of the Selection Committee members was as under :

1. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2. Dr. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
3. Dr. Rasesh Jamindar	Present
4. Dr. G. D. Shukla	Present
5. Dr. S. V. Jani	Present
6. Dr. Shirinben M. Mehta (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1. Hans Rajkumar	Present
2. Dr. (Mrs.) Sudha N. Mehta	Present
3. Barot Kanubhai C.	Present
4. Dr. (Mrs.) Santani Satyendra D.	Absent
5. Mrs. Shah Anjana B.	Present
6. Shri Singh Abhaykumar	Present

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the Committee recommends as under :

(1) Dr. Anjana B. Shah

(2) Dr. Singh Abhaykumar.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)
Dr. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)
Dr. Rasesh Jamindar
Dr. G. D. Shukla
Dr. S. V. Jani

પરિશિષ્ટ "ક"
બાબત ક્રમાંક ૧૩

Confidential

A meeting of the Selection Committee for recommending names for appointment to the post of Lecturer in English in the University School of Languages, Gujarat University, Ahmedabad-380 009 was held on Monday, the 3rd October, 1994 at 2-00 p.m. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor, Gujarat University presided.

The attendance of the Selection Committee member was as under :

1. Prof. N. V. Vasani, Vice-Chancellor	Present
2. Prof. C. H. Mehta, Pro-Vice-Chancellor	Present
3. Prof. V. J. Trivedi	Present
4. Prof. R. A. Dave	Present
5. Prof. R. A. Malaghi (Invitee)	Present

The following candidates were called for interview :

1. Shri Abraham P. A.	Present
2. Shri Basheer M. J.	Absent
3. Shri Bholey Mihir	Present
4. Cordo Jean Joseph	Absent
5. Desai Shilpa A.	Absent
6. Indira N.	Present
7. Jaitly Bharati P.	Present
8. Dr. Khushu L. Rajyashree	Present
9. Malek Intajhusen I.	Absent

10.	Rathod J. S.	Present
11.	Rajesekhar Raji	Absent
12.	Sharma Meena	Absent
13.	Sinha Anita	Present
14.	Ukhade S. M.	Absent
15.	Vashishtha Vandana	Absent
16.	Yogendrakumar P. Hathi	Absent

After interviewing the candidates who remained present for the interview and considering their relative merits, the Committee recommended as under :

No body is found suitable.

Prof. N. V. Vasani
(Vice-Chancellor)

Prof. C. H. Mehta
(Pro-Vice-Chancellor)

Prof. V. J. Trivedi

Prof. R. A. Dave

ગુજરાત યુનિવર્સિટી પ્રેસ, અમદાવાદ-૩૮૦ ૦૦૯